Vechea poartă istorică a Phenianului cu acoperișul recurbat în stil clasic coreean așa cum arată azi, reconstruită

In cliseul de sus: Așa arată Phenianul azi; în cliseul de jos: Așa arăta Phenianul în iulie 1953 la sfîrșitul războiului

Insemnări dintr-o călătorie în Coreea

PHENIAN

Vedere a rîului Tedongan luată de pe colinele Morambon

Un amic, căruia îi povesteam deunăzi despre vizita mea în R.P.D. Coreeană, despre călătoria făcută pînă acolo, spuse la un moment dat, așa într-o doară: „A ajuns lumea asta cît un măr. Numai ce-ai plecat și ai și ocolit globul".

Ce-i drept, e cam exagerat să reduci globul pămîntesc la proporțiile unui măr. Reflecția amicului cuprinde totuși și ceva adevăr. Tehnica modernă, noile cuceriri ale științei, au micșorat neînchipuit de mult distanțele.

Bunăoară, de la București la Phenian sînt peste 10.000 de kilometri. Dacă ar fi să călătorești cu trenul, ți-ar trebui 10 zile, adică 240 de ore. Cu un avion normal, de pasageri, faci cam 40 de ore de zbor efectiv. Cu excelentul avion de pasageri cu reacție sovietic „TU-104", parcurgi această distanță doar în 11 ore de zbor efectiv. Eu am parcurs această distanță în 15 ore, întrucît între București și Moscova nu circulă încă avioane TU-104.

...Era trecut de miezul nopții. Pe marele aeroport Vnukovo din Moscova, animația era aceeași ca și în timpul zilei. Unele după altele, avioanele aterizau și decolau în fiecare clipă. Avionul „TU-104", care urma să ne ducă la Phenian, își etala silueta zveltă și elegantă, chiar în fața clădirii centrale a aeroportului Vnukovo, așteptîndu-ne să ne urcăm.

...După Kiev, Moscova și Omsk, orașul Irkuțc, așezat în inima nemărginitei Siberii, în apropierea încîntătorului Baical, a fost ultimul oraș sovietic în care am făcut escală. De la Irkuțc pînă la Phenian, TU-104 face trei ore și nu mai oprește nicăieri. Cînd am aterizat pe aeroportul din apropierea Phenianului, ceasul arăta (după ora Bucureștiului) ora trei din noapte. La Phenian însă soarele era de mult sus iar ceasurile arătau ora zece din zi. Am dat ceasul cu șapte ore înainte, șapte ore în care el nu se învîrtise, dar pentru care avea să plătească la întoarcere, cînd le-a parcurs de două ori.

Primul contact cu orașul

Am pătruns în Phenian prin partea de sud-est a orașului. Primele imagini citadine ne au fost și primele surprize. Mă așteptam să găsesc un oraș asiatic cu case mici, cu acoperișuri recurbate, cu curți interioare mari și fel de fel de galerii și încăperi, așa cum se fac de veacuri casele în această parte a lumii. În loc de toate acestea am întîlnit cel mai autentic peisaj de oraș modern european. Phenianul actual are străzi largi, piețe mari, iar de o parte și de alta blocuri moderne cu 4—5 și 6 etaje, cu terase, balcoane și ferestre, construite în genul blocurilor moderne din țările europene.

Ca orice nou sosit, bineînțeles că primele locuri pe care le am vizitat a fost hotelul și restaurantul. Aci, unde se află acum această clădire elegantă și bine utilată, în urmă cu șase ani era doar cenușă rămasă de la casele incendiate cu napalm.

Restaurantul hotelului — la care am întîlnit și romîni, în special ingineri și tehnicieni — servește și mîncăruri europene și coreene, servește și pîine și orez. Cu orezul coreean, care este de o calitate excepțională, m-am aclimatizat repede. Cu mîncărurile coreene, care sînt în general tare picante, a mers mult mai greu, în unele cazuri chiar de loc. E o chestiune de gust și de obișnuință. În schimb, lichiorul coreean făcut din renumita rădăcină a vieții — Jen-sen — precum și limonada — Saita — mi s-au părut de-a dreptul delicioase.

Se știe că după o masă bună, o plimbare nu strică. Pe străzile Phenianului, o plimbare agale este mai greu de făcut. De altfel, ca și în Bucureștiul nostru în orele de amiază, soarele dogoritor, aerul fierbinte nu încită la plimbare. La Phenian termometrul nu prea obișnuiește vara să coboare de multe ori sub 40 de grade. Nici urmă de vreo adiere de vînt.

Dar sînt călător și curiozitatea, dorința de a vedea cît mai multe din prezentul măreț și de a cunoaște cît mai multe din trecutul milenar al poporului coreean, nu mă lasă să stau locului. Coreenii sînt recunoscuți ca oameni foarte iuți. În general mici de statură, subțiri și agerі. Pe stradă, ca și la lucru sînt foarte veseli, entuziaști. N-ai să-i întîlnești niciodată stînd în loc sau pe la colțuri de stradă. Circulă cu o iuțeală neobișnuită și totdeauna după treburi. Bărbații umblă îmbrăcați în haine de bumbac, subțiri, în general albe. Îmbrăcămintea tradițională, o folosesc numai femeile, mici excepții făcînd doar unele eleve și studente. Îmbrăcămintea femeilor constă din cunoscuta fustă coreeană lungă de la subțiori pînă la glezne, colorată diferit în zilele de sărbătoare și neagră în zile de lucru și un bolero întotdeauna alb cu mîneci lungi.

Străbătînd bulevardul central al Phenianului și ascultînd explicațiile amănunțite date de un tînăr coreean, fost student în țara noastră, ochii mi s-au oprit asupra unei vitrine de magazin. Era o vitrină de librărie cu fel de fel de cărți.

Tînărul meu însoțitor mi-a venit imediat în ajutor, traducîndu-mi titlurile unor cărți. Așa am aflat prima oară despre piesa „Li Su Bok — eroul R.P.D. Coreene", pe care peste cîteva zile aveam s-o văd pe scena teatrului Morambon. Și acum am vii întipărite în minte minunatele fapte de eroism ale muncitorului coreean Li Su Bok, care și-a jertfit viața pentru a salva instalațiile fabricii în timpul războiului.

De altfel, arta și cultura coreeană, care cunoaște în anii puterii populare o înflorire fără precedent, am putut-o admira cînd am asistat la un spectacol al unor formațiuni de artă populară coreeană, în cadrul căruia încîntătoarele dansuri clasice coreene m-au cucerit cu totul; cînd am vizionat filmele coreene „Fata de la Kim-Gan-San", „Bătălia neterminată" și multe altele sau cînd am vizitat muzeul de artă de pe colinele Morambon.

Pe malul Tedonganului, marele rîu care străbate orașul chiar prin mijloc, ca și pe colinele Morambon, unde se află un minunat parc de recreere și odihnă, circulația nu este prea animată. În schimb băncile sînt întesate de tineri care învățau, cei mai mulți erau studenți ai marei universități „Kim Ir Sen" din Phenian. Era perioada examenelor și toți se refugiaseră către locurile mai răcoroase din oraș, pentru a învăța. Atît de mulți și cu atîta sîrguință sînt aplecați peste cărți, încît la un moment dat parcă te simți obligat să umbli în vîrful picioarelor pentru a nu tulbura liniștea din jur.

Toți ca unul

În istoria poporului coreean, numele așezării Phenian figurează cam de 1500 de ani. Numele acesta este păstrat cu dragoste în sufletul poporului coreean. De-a lungul anilor Phenianul a avut de suferit multe din partea numeroșilor acaparatori străini, îndeosebi japonezi. Și totuși niciodată Phenianul nu a trecut prin încercări mai grele ca în anii ultimului război (1950-1953). În trei ani agresorii au aruncat asupra orașului peste 428.000 de bombe. Oamenii rămăseseră fără adăpost, neavînd măcar unde să-și facă mîncare. Nu-i de mirare deci că tocmai ei, acești oameni, au simțit primii nevoia să-și construiască case de locuit, școli, spitale, magazine. Cu un entuziasm și o voință specifică lor, coreenii s-au apucat de lucru. Numai anul trecut bunăoară, din materialele și mijloacele financiare alocate pentru 7000 de apartamente, ei au construit 20.000 de apartamente. Pentru mine, care i-am văzut pe coreeni la lucru, construind zi și noapte, așa ceva nu mă surprinde. În toate raioanele orașului au apărut numeroase uzine pentru fabricarea blocurilor de fier și beton precum și alte materiale de construcții. Constructorii au întîmpinat și greutăți destul de mari. Multe materiale lipseau. Muncitorii din uzine i-au sprijinit. Bunăoară, uzina nr. 1 de materiale de construcții și-a dublat producția, uzina blocurilor de fier și beton din Phenian și-a mărit și ea producția aproape de două ori.

Pe șantierele de construcție ritmul de montare crește din zi în zi. La încheierea acestor rînduri, aflu că în cursul lunii iunie a.c. s-au dat în folosință 7.000 de apartamente noi.

Phenianul, frumoasa capitală a țării prietene, este în plină construcție. Macarale, buldozere, tractoare, blocuri de prefabricate domină peisajul acestui oraș milenar pe care agresiunea imperialistă îl transformase în ruine. Orașul întreg este un șantier. Chiar dacă nu ai văzut orașul la terminarea războiului, acum șase ani, îți poți da seama de proporțiile uriașe ale distrugerilor suferite. Și la această uriașă muncă de construcție (nu se poate vorbi de reconstrucție, întrucît din vechiul oraș nu a mai rămas nimic) participă toți cetățenii cu mic cu mare bărbați și femei. Toți ca unul singur participă la lucrările de construcție. Iată de ce la numai șase ani de cînd totul era aici o ruină, Phenianul ți se înfățișează azi ca un oraș modern, cu străzi largi, cu blocuri elegante. Nu poți să nu rămîi profund impresionat de eroismul și energia nesecată a poporului Coreei de azi, liber și stăpîn pe destinele sale.

Stan VLAD

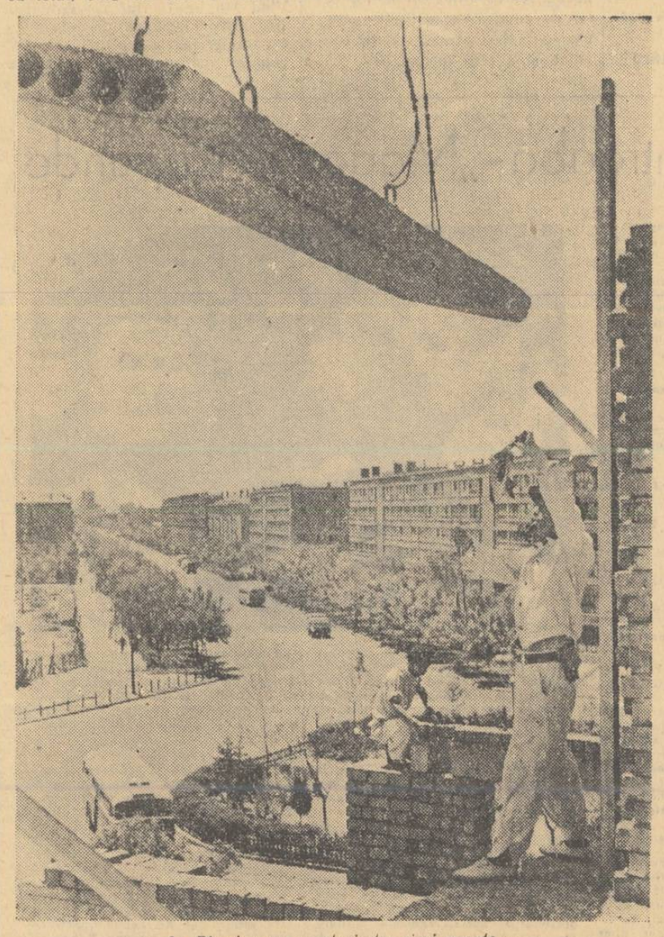

In Phenian se construiește zi și noapte...

„Posibilități egale"

Oficialitățile din S.U.A. au făcut multă publicitate în jurul faptului că numărul șomerilor americani ar fi în scădere. Aceste povești de adormit copiii nu s-au bucurat însă de credit din partea populației americane. Dimpotrivă, ele au fost dezmințite de numeroase fapte. Organul sindicatelor din S.U.A. „A.F.L.-CIO NEWS" scria recent că în cursul lunii iunie a.c. numărul șomerilor a crescut cu încă 600.000. Ministerul Muncii din S.U.A. a dat un comunicat în care a fost nevoit să recunoască că **„această creștere reprezintă cifra cea mai ridicată din 1947 încoace"**.

În prezent, în S.U.A. șomajul aruncă pe drumuri nu numai pe muncitorii vîrstnici, ci și alte categorii. Același ziar relevă faptul că mulți dintre noii șomeri sînt tineri între 14 și 24 ani, precum și muncitori sezonieri. De asemenea, după cum arată un expert al Ministerului Muncii din S.U.A., în lunile mai și iunie, armata șomerilor americani a fost îngroșată de „absolvenții diferitelor școli medii și facultăți care nu pot fi plasați în cîmpul muncii".

Modena — provincie romană

În inima provinciei Emilia, regiune fertilă din Italia de Nord, se află un foarte vechi oraș, Modena, așezat la încrucișarea a două importante căi de comunicație: șoseaua Emilia, creată de către anticii romani și Brennero-Abetone, care coboară de la frontiera austriacă spre Italia Centrală și spre Sud.

Numită în antichitate Mutina, situată în Galia Cispadonă, Modena a devenit colonie romană în secolul al doilea înaintea erei noastre; a trecut apoi sub dominația barbarilor și sub cea a conților Canossa și, în continuare, a fost condusă de către democrația comunală. Apoi, în 1288, a devenit principat sub conducerea lui Obizzo al II-lea de Este și ducat, în urma guvernării ei de către Borso de Este; aceasta pînă în momentul cînd Bonaparte, în anul 1796, a anexat ducatul la Republica Cesalpină. A fost anexată după aceea Regatului Italian și în sfîrșit, după restaurație, a trecut la Casa de Austria. Ne aflam în anul 1814.

De la restaurația ducală și pînă la integrarea ei în Regatul Italiei (1860) au trecut decenii de lupte eroice și de martiriu, la care au participat cei mai buni fii ai acestui ținut generos și care au contribuit la cucerirea libertății în prima perioadă a Risorgimentului. Ei au scris pagini de glorie în istoria mișcării muncitorești, ce se născtea atunci și în luptele pentru cucerirea drepturilor democratice și civice lupte care durează de aproape un secol. Pentru meritele locuitorilor săi în războiul de partizani din anii 1943—1945, stindardul Comunei a fost distins cu Medalia de Aur pentru merite militare, cea mai înaltă distincție acordată de către Republică. Capitala a unei provincii care numără o jumătate de milion de locuitori harnici și progresiști, Modena este un oraș în care clocotește viața politică, artistică și culturală, un oraș cu o activitate economică în principal agricolă, dar în același timp, centru al unei industrii mecanice și automobilistice.

Așa cum arată urmele de neșters, splendoarea monumentelor sale, Modena se mîndrește cu un trecut ilustru, care se recunoaște în mod deosebit în operele impunătoare ale artei romanice, printre care mai evidente sînt Domul, turnul Ghirlandina, Abazzia din Nonantala, bisericile din Quarantoli și din San Cesario, din Rubiano, din Renno, din Frassinoro, împrăștiate pe întregul teritoriu al provinciei, pe dealurile Apeninilor și în cîmpia brăzdată de holdele înverzite.

Catedrala din Modena rămîne una din cele mai ilustre mărturii ale artei romanice, datorită armoniei și soliditătii construcției, datorită varietății sculpturilor care fac din ea un admirabil complex. Construită în mare parte din marmura rămasă din antica colonie romană, distrusă în timpul războaielor și acoperită de frecvente inundații, stilul construcției — datorită mișcării maselor murale, jocului clarobscuritor, puterea expresivă a sculpturilor — reprezintă unul dintre cele mai înalte monumente ale civilizației artistice începută în secolul al XI-lea.

Linia arhitectonică a Domului din Modena, construit după un simplu dar majestuos desen al lui Lanfranco, constructor lombard, prezintă o fațadă divizată în trei părți, dominată de o magnifică rozetă centrală compusă din 24 de raze separate de mici coloane terminate în capiteluri grațioase și de două cuspide octogonale. Admirabila poartă centrală e străjuită de două uși laterale. În partea de mînzăzi a Domului, care se prelungește în piața mare a orașului, se află Poarta Principilor și Poarta Regală, iar în cea de miazanoapte așa-numita Poartă a Pescăriei și arcadele în stil gotic care unesc catedrala cu Ghirlandina, formînd colțul cel mai sugestiv al orașului. Interiorul e bogat în opere de artă: puntea de marmură, tarsiile corului și ale sacristiei, cripta, frescele și sculpturile, aparținînd secolelor al XIV-lea și al XV-lea.

Partea principală a basoreliefurilor care împodobesc zidurile exterioare ale Domului sînt datorate dăltii lui Wiligelmo, sculptor de origine incertă, a cărui manieră de a înălța trupurile umane pînă la înălțimea portalelor, precum și aceea de a privi raportul dintre elementul arhitectonic și cel sculptural propriu-zis, au influențat mult asupra artiștilor din epocile posterioare. Figurile pline de viață, realiste, reprezentînd istoria vechiului testament, sînt mărturii ale unei arte inegalabile, geniale. Celelalte sculpturi, executate în secolele imediat următoare, poartă semnăturile maeștrilor Campionesi, Antonio Begarelli și ale fraților Tagliepietra. Picturile deosebite care se păstrează în Dom sînt atribuite lui Bartolomeo Sghedoni, Dosso Dossi, Serafino Serafini, Cristoforo și Tommaso da Modena, acesta din urmă conducător și fondator al școlii așanumită „germană", căruia i se mai atribuie, alături de Serafini, primele experiențe de pictură în ulei încă înainte ca această importantă inovație să fie introdusă în Italia de către cunoscutul Antonello Da Messina.

Lîngă catedrală se înalță turnul Ghirlandina, de 87 metri înălțime. Printre turnurile cele mai importante din Italia, Ghirlandina, numită la origine „turnul campanaria", are forma pătrată pînă la al cincilea rînd de balcoane. Completată în secolul al XIV-lea de către Arrigo, unul din meșterii campionesi, cu o piramidă octogonală împodobită de o coroană de mici coloane asemănătoare unei ghirlande de flori, turnul modenez păstrează faimoasa „cultură" răpită bolognezilor în istorica bătălie de la Zappolino, la frontiera dintre cele două orașe vechi, pe care un mare fiu al Modenei, scriitorul Alessandro Tassoni, a imortalizat-o în poemul „Cultura răpită".

La răsărit, la zece kilometri de Modena, se înalță Abazzia din Nonantola feudală. Conform unei epigrafii aflată pe arhitrova portalului, în anul 752 (e.n.), de către călugărul benedictin Anselmo, dărîmată în urma unui violent cutremur. Abazzia din Nonantola a fost reclădită în secolul al XII-lea și a devenit, pe lîngă un centru de cultură umanistică și religioasă și un centru de organizare socială.

Aici folosirea în comun a pămîntului îngăduită de mînăstirea din Nonantola, (pe atunci sub conducerea abatelui Gatescalco), și de către contesa Matilda din Canossa, vechilor lor „livellari rustici" și însușirea de bunuri feudale de către o parte din familiile vasalilor, a reușit să determine legarea de pămînt a unei populații harnice, mîndră și astăzi de a-și vedea recunoscut un titlu de laboriosă nobleță, spre folosul unei agriculturi înfloritoare, ale cărei rădăcini ajung pînă în antica civilizație a Emiliei — regiune care pare că rezumă în ea cele mai importante evenimente din istoria Italiei.

După cum spuneam, și astăzi un colectiv de 4452 de locuitori ai Nonantolei dispune de o suprafață de 732 de hectare, repartizate în baza unui statut special numit „Partecipație Agrare", proprietate colectivă care a rezistat de-a lungul secolelor de dominație tiranică și dictatură.

Abazzia din Nonantola se prezintă și astăzi în frumusețea ei primitivă, majestuoasă și elegantă. În pervazurile porții se observă figuri din școala lui Wiligelmo. Totuși „acea doză de imaginație fierbinte, acel gust pentru fantasticul monstruos, dacă e comun întregii civilizații romanice", scrie Roberto Salvini, însemnat cercetător al istoriei artelor, «este o caracteristică a Bourgogniei franceze». Din primitiva construcție a Abazziei se pot recunoaște unele urme în criptă. O recentă restaurare a căutat, sub refacerile din 1600 și 1700, liniile arhitectonice care să reflecte stilul romano-lombard al Domului din Modena. Chiar sculpturile pervazurilor și ale ferestrei porții mari apar în discordanță stilistică cu puternicile reliefuri ale lui Wiligelmo în Catedrala din Modena, diferențîndu-se chiar, prin particularitățile manierismului, ce, prin eleganță și printr-o mai mare difuziune a formelor.

Un alt însemnat cercetător al istoriei artelor, francezul Juliun în „la sculpture romane dans l'Italie du Nord, Paris 1945", atribuie pervazurile porții din Abazzia școlii lui Wiligelmo, observînd în fereastră influența frontispiciului lui S. Trofino din Arles și a porții mari (azi distrusă) a bisericii St. Gilles, ca și a unui alt frontispiciu, tot al lui St. Gilles.

Continuînd-ne drumul prin cîmpiile înverzite ale văii modenese, găsim o altă mărturie a artei romanice, reprezentată în biserica parohială a S. Maria della Neve, în localitatea Quarantoli, la trei kilometri de drumul spre Brennero și la vreo 40 km. de capitală.

În centrul unei imense întinderi de livezi, pînă acum 60 de ani acoperită de o baltă mare, recuperată prin muncă și luptă a mii de muncitori, se află situat acest templu, dat în folosință în secolul XVII cu modificări, restaurări și adaosuri de suprastructuri și cu ornamentări în stil baroc, care i-au ulterat stilul inițial. Prin documentări cartografice și printr-un studiu atent al fragmentelor sculpturale și arhitecturale găsite, e sigur că Pieve a fost construit aproape integral în sec. XII, în acea perioadă în care arta romanică exprima cele mai importante opere ale sale.

Ceea ce se vede acum, repetă forma și scheletul construcției romanice numai în partea anterioară, altarul fiind de construcție mai recentă. De un valoros nivel artistic, templul din Quarantoli păstrează amvonul, sculpturile ornamentale și multe capiteluri, care prin tehnica modelării sînt atribuite unor maeștri ai secolului al XII-lea și, foarte probabil, școlii lui Wiligelmo.

Este deci, corespunzătoare celei mai vii realități denumirea de „Provincia del romanico", atribuită Modenei. O mărturisesc unitatea stilistică a monumentelor sale, așezarea geografică a construcțiilor, cu Pieve din Quarantole în ultima parte a cîmpiei, cu urmele templelor din Reno și Frasinore, pe munții Apenini și la S. Cesario, la Rulbiano, la Nonantola, pînă în inima provinciei, cu Domul din Modena și Ghirlandina.

Acestea sînt semnele acelei vechi civilizații, pe care poporarele din Modena au moștenit-o de-a lungul veacurilor și pe care le păstrează și astăzi, situîndu-se printre populațiile cele mai muncitoare, mai inteligente și mai avansate din punct de vedere social din Italia.

Giuseppe GHERPELLI

PRETUTINDENI

ACUM 30 de ani au fost puse bazele Casei memoriale „Puskin" a Academiei de științe a U.R.S.S. În acest muzeu se găsesc peste 30.000 de creații muzicale populare — cîntece în limbile popoarelor din U.R.S.S., precum și ale popoarelor din alte țări. Cîntecele sînt înregistrate pe discuri și pe benzi. Printre cele mai vechi melodii care se găsesc în această colecție, sînt cîntecele unor țărani din Extremul nord sovietic. Se găsesc și melodii ale popoarelor din Africa, Indonezia și India, braziliene, ale indienilor din America de Sud și de Nord, producții muzicale ale ansamblului argentinian, din Japonia etc.

●

PENTRU cele relatate mai jos, noțiunea de viață de cîine este, desigur, nepotrivită. La Bonn există un „hotel" pentru cîini, în care, 60 de patrupezi primesc mîncăruri alese, se pot îmbăia și în fiecare zi li se schimbă salteaua. Prețurile sînt desigur piperate. Știrea de mai sus precizează, de asemenea, că la acest hotel își lasă odraslele canine mai ales diplomații occidentali și cadrele economice, atunci cînd pleacă în interes de servici. Întrucît hotelul se bucură de o mare apreciere în anumite cercuri și, deoarece femeile acestor diplomați pleacă și ele uneori pentru mai mult timp de acasă, urmează să fie înființat și un hotel pentru pisici.

Prin urmare, miracolul Germaniei Occidentale nu e vorbă goală. El există. Chiar dacă nu există decît pentru acei care pot plăti sume fantastice pentru întreținerea de o zi a cățelului sau pisicii lor preferate.

●

PE LISTA de bucate a restaurantului „Big Richard" din Londra, în afară de mîncăruri și prețuri se poate citi și următoarea recomandare: „Dacă vă place să striviți țigări pe farfurie, vă putem servi mîncarea în scrumiere".

●

UNUL din cele mai renumite tablouri din colecția muzeului Vaticanului, „Nunta Sf. Caterina", și care era considerat a fi opera pictorului spaniol Murillo (1618—1682), a fost recunoscut acum drept un fals. Cînd tabloul a fost supus deunăzi unei restaurări ce devenise necesară, oamenii de specialitate au constatat că ultima imagine se găsește aplicată pe pictura unui peisaj, care datează cu certitudine de la finele veacului al XVII-lea. Faptul că pictura din muzeul Vaticanului este un fals capătă o confirmare și prin aceea că recent, a fost descoperit în Portugalia tabloul original pictat de Murillo.

●

PROCEDEE noi pentru scoaterea la suprafață a petrolului care rămîne în pămînt, întrucît sonda nu reușește să-l ridice cu ajutorul pompelor, au fost puse la punct acum de către un grup de oameni de știință din Azerbaidjan.

Una dintre aceste metode constă în scufundarea a doi electrozi în pămîntul zonei petrolifere. În acest chip se formează un canal termic, iar petrolul din jurul său devine mai fluid, putînd fi pompat, și, totodată este împins de către gazele care iau naștere prin acțiunea căldurii, către gura sondei.

●

IN INSULA Hainan, cresc niște plante carnivore denumite „nepenthes gacilis". Fiecare din frunzele acestor plante se termină printr-o pungă de formă lungiață, cu o lungime de aproximativ 6 cm. Această pungă secretă un lichid foarte apreciat de țînțari, muște, furnici și alte insecte. Atrase de această plantă, insectele intră în pungă unde se înecă în lichid, hrănind astfel planta.

●

DOAMNA Margareta L. din Hamburg (R.F. Germană), a fost trezită în zori de un zgomot de geamuri sparte. Spre mirarea ei spaimă văzu lîngă ea un hoțoman în uniforma de grăniceri. Omul se afla pe scaunul în exercițiul funcțiunii. Iuneță însă și nimeri prin luminatorul pe care l-a sparse în patul dublu al locatarilor.

●

IN LUXOSUL hotel din Miami — Beach (S.U.A.) — a avut loc congresul editorilor de ziare. Direcțiunea hotelului a recomandat în felul următor confortul și instalațiile de aer condiționat ale camerelor: Dacă nu aveți somn, nu verificați instalațiile noastre, verificați-vă conștiința.

●

UN GRUP de detectivi din Londra au primit misiunea să descopere proveniența unei bancnote false! Mai mult ca altădată, li s-a cerut detectivilor discreție absolută — bancnota respectivă a fost primită la casa bufetului Camerei lorzilor.

●

RUDOLF R., șomer din Coblenz (R. F. Germană), a salvat de la înec o tînără. Cînd a fost vorba să fie răsplătit, el n-a putut să răspundă la întrebarea atît de simplă: „Unde locuiți?" deoarece nu avea domiciliu stabil. Iată dar, ca drept răsplată pentru gestul său curajos, a trebuit să ia drumul închisorii, fiind condamnat pentru vagabondaj. Trist, dar adevărat!

●

BOTANISTUL sovietic G. Chlykov a consacrat mai bine de un sfert de secol clasificării lumii vegetale. El a efectuat numeroase expediții în țările Europei, Africii și Asiei, verificînd și generalizînd totodată, o documentare considerabilă. Rezultatul acestei uriașe munci îl constituie o lucrare substanțială de aproape 800 pagini.

Pe globul pămîntesc există 250 000 specii de plante superioare cu flori, dintre care, aproximativ o optime sînt folosite de om într-un fel sau altul și aproape 12.000 sînt cultivate. Ilustrată cu hărți, desene și fotografii, executate de autor, „Flora" lui Chlykov constituie un manual prețios pentru botaniști și horticultori.

●

VLADIMIR SEREBRIAKOV, cel mai bătrîn schior din U.R.S.S., colecționează de cincizeci de ani tot felul de materiale în legătură cu acest sport. Colecția sa conține peste 150 modele de schiuri, dintre care schiuri de viteză, de munte, obișnuite, militare etc. Totodată, printre acestea se găsesc și modele ale primelor schiuri rusești apărute în Rusia în secolele X și XI, ca și schiurile celebrului explorator polar F. Nansen.

Recent, bătrînul sportiv a remis colecția sa Institutului de Cultură Fizică din Moscova.

●

MEDICII unui spital din Pekin folosesc o nouă tehnică pentru închiderea rănilor. În loc de agrafe sau de fire, ei se servesc de o pastă pe bază de rășine. Rășina nu lasă nici o urmă de cicatrice, iar aplicarea ei nu produce dureri.

●

O PALARIE bărbătească cu oglinde interioară retrovizoare este recomandată de o firmă new yorkeză drept ultimul strigăt al modei. Această pălărie permite purtătorului ei de a constata în mod discret la fiecare salut, dacă nu este cumva urmărit de scumpa și geloasa sa soție...

Ecouri

LITERARE

● ANUL ACESTA în R. P. Chineză vor fi editate 20 de noi dicționare. Printre acestea sînt dicționare ale limbii romîne, cehe, spaniole, poloneze etc.

● „PRIMA ZI A ELIBERĂRII" este titlul noii cărți a scriitorului polonez Leon Kruczkowsky. Acțiunea cărții se petrece în Germania, în ultimele zile ale războiului trecut. Eroii principali ai cărții sînt polonezi, pe care eliberarea îi găsește în prizonierat în Germania.

● SUB TITLUL **„Bibliotecă dramatică"** Editura de Artă din Moscova editează un volum în care vor fi cuprinse circa 100 de lucrări ale dramaturgiei clasice și contemporane.

● DUPĂ cum reiese din statisticile U.N.E.S.C.O., cele mai multe traduceri în limbi străine ale operelor de beletristică sînt după operele lui Maxim Gorki și Lev Tolstoi. Cu ocazia aniversării a 91 de ani de la nașterea lui Maxim Gorki, la Moscova se editează volumul **„Operele lui Maxim Gorki în limbi străine"**.

● LA PARIS a apărut volumul **„Istoria mondială a filmului"** de Georges Sadoul. Volumul, care cuprinde circa 200 de pagini, este o prelucrare a cărții **„Istoria filmului"** de același autor, apărută în anul 1949.

MUZICALE

● LA TEATRUL MARE din Moscova s-a prezentat de curînd în premieră baletul în 3 acte **„Furtuna la tropice"** a compozitorului Kara Karaev. Libretul este scris de I. Slominski, după romanul scriitorului sud-african Peter Abrahams.

● ANSAMBLUL de operă al Teatrului Național din Bratislava a prezentat de curînd opera **„Revizorul"** a compozitorului german Werner Egk, scrisă după piesa cu același titlu a marelui dramaturg clasic rus Gogol.

CINEMATOGRAFICE

● LA STUDIOURILE de filme din Gottwaldov se lucrează la cel de-al doilea film de marionete pe ecran lat. După **„Visul unei nopți de vară"** al lui Trnka, regizorul Emil Radok va aduce pe ecran legenda lui Faust. Marionetele, la fel ca și în filmul lui Trnka, sînt confecționate din material plastic.

● CUNOSCUTUL actor și regizor de pantomimă francez Marcel Marceau se află la Hamburg, unde turnează în noul său film, **„Femeia frumoasă și mincinoasă"** Marcel Marceau deține în film rolul lui... Napoleon Bonaparte.

● STUDIOURILE Gorki din Moscova au început de curînd turnările pentru basmul cinematografic **„Povești despre un soldat rus"**. De asemenea, un basm cinematografic foarte distractiv, intitulat **„Povestea zăpezii"**, a fost terminat de curînd de studiourile Mosfilm.

● STUDIOUL de filme D.E.F.A.-Berlin va ecraniza toate operele lui Brecht, în interpretarea actorilor de la Berliner Ensemble. Primul film, care va fi turnat în cursul acestui an, este **„Mutter Courage"**.

● REGIZORUL italian Roberto Rosellini lucrează, împreună cu Vittorio de Sica, la un nou film despre partizani. Filmul urmează aceeași linie neorealistă ca și filmul **„Roma, oraș deschis"**, de același regizor.

● SUB TITLUL **„Spre Stalingrad"** a fost ecranizat romanul **„Se crapă de ziuă"** al preotului protestant Goes, cunoscut pentru poziția sa antinazistă. Goes a fost în timpul războiului, preot al trupelor naziste din Ucraina, calitate în care a spovedit un soldat german condamnat la moarte pentru spionaj și dezertare. Toate acestea l-au dus la scrierea acestui roman antinazist.

● STUDIOURILE Hunnia din R. P. Ungară au început de curînd turnările unui nou film, **„Omul potrivit"**, o comedie satirică a cărei acțiune se petrece în zilele noastre.

● JEAN COCTEAU va începe în cursul lunii septembrie turnările la filmul **„Testamentul lui Orfeu"**. Pentru unul din rolurile filmului, Cocteau l-a solicitat pe Picasso. Renumitul pictor urmînd a se interpreta chiar pe el însuși. De curînd Picasso a primit oferta, semnînd contractul pentru film.

● TINO ROSSI va apare din nou în film. El deține rolul principal al filmului **„Marea Mediterană"**, ecranizare după o operetă a lui Lopez.

● „VACANȚA DE IARNA" este titlul unui nou film italian, a cărui acțiune se petrece la Cortina d'Ampezzo. În film vor apare Michele Morgan, Pierre Cressoy și Vittorio de Sica.

● CENZURA de filme din Suedia interzice unul după altul filmele de groază americane, denumite „Horror", întrucît aceste filme prezintă cel mai mare pericol pentru tineret.

● RAMON NOVARO va deține din nou rolul principal al filmului **„Cîntec pagin"**, turnat pentru prima dată în anul 1928. În filmul vechi, Ramon Navaro deținea rolul fiului, iar în cel ce se turnează acum, deține rolul tatălui.

● LA BANSKA BISTRIȚA (R. Cehoslovacă) a avut loc de curînd primul festival al filmului cehoslovac. Filmul „Invenție diabolică" al regizorului K. Zeman și actorii Karel Hieger și Jana Brechova au fost distinși cu premiul I. „Invenție diabolică" a primit și premiul criticii cinematografice cehoslovace pe 1958.

● LUIGI ZAMPA (Italia) lucrează la realizarea filmului „Procurorul" o coproducție italo-spaniolă. După lungi frămîntări, eroul filmului ajunge la concluzia că trebuie să renunțe la serviciul său din cadrul procuraturii, la cariera sa, deoarece într-o societate unde domnește nedreptatea nu se poate înfăptui justiția.

● LA UNUL din cele mai mari cinematografe ale Moscovei s-a deschis la începutul lunii august Expoziția filmului cehoslovac.

● ÎN R. CEHOSLOVACĂ se ecranizează romanul **„Abatele Mouret"** al lui Zola. În rolurile principale vor juca Marina Vlady și Robert Hossein.

● „PODUL DE HÎRTIE" este titlul primului film indian pe ecran lat. Presa din India s-a arătat îngrijorată în privința soartei filmului, întrucît în majoritatea cinematografelor din India nu se pot proiecta decît filme pe ecran normal. Regizorul filmului, Ghrudat, a declarat însă că întrucît India a rămas mult în urmă față de alte țări în acest domeniu, filmul pe ecran lat trebuie introdus și în India, chiar dacă la început el nu va aduce beneficii.

● STUDIOUL DEFA în colaborare cu societatea „Kama-film" (Ghana), turnează un film documentar despre această tînără republică din Africa.

● „ZILLE ȘI BERLINUL SAU" este titlul noii producții cinematografice a studiourilor DEFA de filme popular-științifice. Autorii filmului povestesc în limbaj cinematografic despre creația cunoscutului artist plastic Heinrich Zille, autor al multor desene din viața muncitorilor din periferiile Berlinului în primele două decenii ale secolului nostru.

● FILMUL de scurt metraj „Marșul spre Aldermoston" a fost primit cu un deosebit interes de spectatorii —scrie ziarul englez „Daily Worker". Pentru prima oară, arată ziarul, a fost fixat pe peliculă cinematografică un eveniment atît de important —marșul de 4 zile al partizanilor păcii care au străbătut distanța de la Londra la Aldermoston — locul în care se află centrul britanic de cercetări atomice.

Schițe biografice pentru cîteva teatre din țară

Botoșani

Teatrul de Stat „Mihail Eminescu"

Ce înseamnă o stagiune pentru viața unui teatru? Pentru cel din Botoșani, însăși istoria lui.

Inaugurat la 23 August 1958, Teatrul de Stat „Mihail Eminescu" din Botoșani împlinește un an de activitate. Deși la început de drum, această instituție și-a potrivit pasul cu mersul celorlalte 35 de teatre din țară, sfîrșitul primei stagiuni reprezentînd un bilanț rodnic: 7 premiere, 150 de spectacole, peste 50.000 de spectatori. Rînd pe rînd, spectacolele cu *„Mielul turbat"* de Baranga *„Bătrînețe zbuciumată"* de Rahmanov, *„Mincinosul"* de Goldoni, *„Mașenka"* de Afinoghenov *„Răzeșii lui Bogdan"* de Ernest Maftei, au văzut lumina rampei botoșănene, fiind primite de către oamenii muncii din regiune cu o deosebită dragoste.

Fără îndoială că în scurtul timp care a trecut de la înființarea acestui teatru, biografia lui artistică nu a căpătat un contur precis. În alcătuirea unui profil, factorul timp are un cuvînt greu de spus. Nu e mai puțin adevărat însă că stagiunea 1958—1959 înseamnă mai mult decît un simplu act de naștere și atunci cînd auzi pe trecători comentînd replici din *„Mielul turbat"*, *„Mașenka"* sau *„Răzeșii lui Bogdan"*, îți dai seama că Teatrul de Stat ocupă un loc important în viața orașului, unde cu zeci de ani în urmă un Costache Caragiale, Matei Millo sau Mihail Eminescu visaseră la o viață culturală înfloritoare.

În peregrinările și functiile diferite pe care le-a ocupat Mihail Eminescu în scurta, dar agitata lui viață, Botoșani-ul l-a cunoscut și ca funcționar și ca sufleur de teatru. Intitulîndu-se „Mihail Eminescu", teatrul de Stat din Botoșani a adresat nu numai un gînd pios marelui poet, ci și-a luat și un angajament. Un angajament al aliatății, a cărui îndeplinire spectatorul din regiunea Suceava, o așteaptă încrezător.

Sf. Gheorghe

Teatrul Maghiar de Stat

Colectivul Teatrului Maghiar de Stat din Sf. Gheorghe e un adevărat campion al deplasărilor. Din totalul celor peste 3200 de reprezentații, 2118 au avut loc în comunele și satele Regiunii Autonome Maghiare. În cele mai multe dintre ele, un spectacol al acestui teatru era un adevărat eveniment: țăranii muncitori asistau pentru întîia oară la o manifestare teatrală. Și, drept urmare a înaltei satisfacții prilejuite de contactul cu scena, cu un joc actoricesc totdeauna pasionat, în stare să întărească inimi și conștiințe, să înarmeze împotriva superstițiilor și obscurantismului, deseori teatrul era stăruitor invitat să revină în comună cu un nou spectacol. În felul acesta de mai bine de zece ani, acest colectiv entuziast, format mai cu seamă din actori proveniți din rîndul oamenilor muncii, s-a acoperit de frumoșii lauri ai unei activități consacrate aproape în întregime ridicării nivelului cultural al țărănimii muncitoare.

La aceste frumoase rezultate s-a putut ajunge grație muncii unite, colective, care se desfășoară în teatru. Un prim semn al acestei munci îl constituie alcătuirea judicioasă a repertoriului, care pe lîngă numeroase opere din dramaturgia universală și sovietică s-a străduit să promoveze la loc de cinste dramaturgia originală. Aici au primit întruchiparea scenică, piese ca: „Vadul nou", „Cumpăna" și „Oameni de azi" de Lucia Demeitrius. „Asediul uzinei" de Nagy István, „Schimbul de onoare" și „Nemaipomenita furtună" de Mihail Davidoglu, „Cantonul 88" de C. Dragoman, „Ultimul fir de pai" de Tomcsa Al., „Cearta" de Valentin Silvestru. Fiecare dintre aceste spectacole s-au bucurat de o minunioasă punere în scenă, fiecare interpret jucînd cu aceeași seriozitate de la premieră la ultimul spectacol. Ținuta aceasta era firește păstrată chiar și în locurile unde nu se mai văzuse teatru pînă la venirea acestui colectiv.

Continuînd cea mai bună tradiție a teatrului nostru — legătura nemijlocită cu masa marelui public, format din oamenii muncii de la oraș și sate, Teatrul Maghiar de Stat din Sf. Gheorghe e o pildă vie a noii conștiințe sociale pe care se bazează acțiunea de culturalizare a poporului. Alcătuit dintr-un mănunchi de actori talentați, care au izgonit pentru totdeauna spectrul dizolvant al vedetismului, colectivul acestui teatru cunoaște zi de zi bucuria de a fi util construirii socialismului.

Timișoara

Trei teatre — un singur țel

La Timișoara cele trei teatre funcționează în aceeași clădire. De aici o primă caracteristică: colaborarea între colective, schimbul de experiență — prin regizori și vizionări reciproce. Firește că apropierea strict topografică a dus și la una sufletească, profesională, stimulînd o emulație, un spirit tovărășesc de întrecere pentru calitate artistică, pentru acea ținută ideologică a mesajului dramatic și a spectacolului, care trebuie să fie preocuparea majoră, astăzi, a oricărui ansamblu teatral din țară.

În strînsă legătură cu revoluția culturală și fenomenul făuririi culturii socialiste stă și creșterea Teatrului de Stat din Timișoara, devenit astăzi principala instituție artistică a orașului și a regiunii. (Filarmonica și Opera s-au constituit mai tîrziu și au beneficiat într-o serie de direcții de experiența sau chiar de sprijinul tehnic al celei dintîi)

Astfel, de la cele cinci premiere ale stagiunii 1948—1949, stagiunea trecută a numărat 47 de premiere, iar numărul de spectatori a crescut de la 13.900 în 1948 la 270.280 pentru toate cele trei teatre în 1958—1959

Istoricul instituției cuprinde numeroase date (și întîmplări grăitoare pentru a putea măsura drumul străbătut de teatru și, prin el, și de public) de la însăilările hibride de genul pieselor bulevardiere *„Unu la sută fatal"* sau *„Supeu cu tata"* pînă la spectacolele apreciate unanim ca *„Orologiul Kremlinului"*, *„Peste douăzeci de ani"*, *„Ploșnița"*, *„Ziariștii"* și *„Anii negri"*. O contribuție însemnată la maturizarea și cizelarea interpretărilor actoricești, la înțelegerea semnificației textelor prezentate, la adînca ancorare a teatrului în actualitatea zilelor noastre au adus-o actorii de prestigiu care au lucrat sau lucrează aici. Cei mai vechi își amintesc cu emoție de jocul maestrului Ștefan Braborescu în stagiunile de acum 9—10 ani, iar cei tineri prețuiesc și iau drept model exigența și pasiunea artiștilor emeriți Jeny Moruzan și Dem. Moruzan, a artistului emerit Gheorghe Leahu, și a altora care au ridicat prestigiul scenei timișorene.

Pe scena unde se joacă spectacole în limba romînă, s-au realizat în ultima stagiune 160 de reprezentații urmărite de 119.301 spectatori. Alte 96 de spectacole care s-au bucurat de asistența a aproape 30.000 de persoane au fost prezentate în turnee prin regiune și în țară.

Realizările sale cele mai recente cu *„Orologiul Kremlinului"*, regizat de Boris Dmohovski, cunoscut director de scenă sovietic, și *„Ploșnița"* în regia lui Ion Maximilian și Ioan Taub, scenografia Al. Olian, H. Popescu și V. Mitoia, demonstrează capacitatea teatrului de a da spectacole la un nivel artistic superior.

★

Teatrul Maghiar de Stat din Timișoara are la activul lui, în ultima stagiune, 228 de reprezentații, dintre care 143 la sediu, în prezența a peste 40.000 de spectatori. Restul spectatorilor pînă la 69.471 au beneficiat de turneele ansamblului. Ceea ce caracterizează acest colectiv este hărnicia, într-adevăr, în stagiunea 1958—1959, a prezentat 17 premiere și reluări, dintre care una pentru secția de estradă. Remarcabil mai este și faptul că repertoriul, ca întocmire, satisface toate cerințele. Alături de *„Citadela sfărîmată"* și *„Rețeta fericirii"*, de *„Ultimul tren"* și *„Să vorbim despre dragoste"* (spectacol de estradă — realizat cu sprijinul unor autori locali), teatrul a montat piese din repertoriul contemporan maghiar și sovietic, ca și lucrări clasice și moderne occidentale, valoroase prin conținutul lor de idei.

S-au bucurat de succese *„Liliomfi"* și *„Furtună în munți"*, după cum a plăcut mult *„Platon Krecet"* sau *„O zi de odihnă"*, *„Vulpea și strugurii"*, *„Școala femeilor"*, etc.

★

Cel mai tînăr teatru al orașului este Teatrul German de Stat. Însă după cum spunea Stanislavski: „În teatru, tinerețea nu înseamnă neapărat stîngăcie, ci și dăruire, patetism sincer, îndrăzneală..." Inspirate cuvinte și mai cu seamă adevărate dacă ar fi să le confruntăm cu înfăptuirile proaspătului colectiv. A realizat tot felul de experiențe, modeste fără îndoială, dar folositoare. Insuccesele nu l-au descurajat, succesele nu l-au înfumurat. Așa încît azi se poate mîndri cu cel mai mare număr de reprezentații, 267, și cu cifra de 81.509 spectatori. Numai într-o singură stagiune a prezentat spectacole în turneu în fața a peste 50.000 de persoane. Repetatele deplasări au călit colectivul, l-au apropiat de oamenii muncii, l-au făcut să cunoască mai bine dorințele lor, necesitățile lor artistice. Au întrunit sufragiile publicului *„Don Carlos"*, *„Trei generații"*, *„La telefon Taimirul"* și îndeosebi *„Mutter Courage"*.

Un colectiv care, datorită entuziasmului cu care activează, va cîștiga în curînd laurii consacrării.

★

La cea de a 15-a aniversare a Eliberării, teatrele din Timișoara se prezintă cu un bilanț valoros. El răsfrînge grija pe care regimul democrat-popular o arată înfloririi artei puse în slujba poporului romîn și a minorităților naționale.

Bacău

Corp comun cu viața regiunii

În 1848 cîțiva tineri entuziaști din Bacău, în frunte cu Alecu Vilner, au luat inițiativa fondării unui teatru permanent în acest oraș. Tentativa lor ca și altele de acest fel, a fost însă sortită eșecului. Politica dusă de regimul burghezo-moșieresc făcea imposibil orice avînt cultural. Abia o sută de ani mai tîrziu și numai patru ani după eliberare, visul cîtorva Alecu Vilner a putut fi realizat. Cîțiva actori de la „Teatrul Poporului" din Iași, un director de scenă și un pictor scenograf, răspund la chemarea mobilizatoare a partidului, înființînd, cu sprijinul direct al organelor puterii populare locale, Teatrul de Stat din Bacău. „Alarma" de Orlin Vasiliev nu a însemnat numai premiera celei dintîi stagiuni, ci și deschiderea unei vieți culturale fără precedent în istoria orașului și a regiunii întregi.

Ca să ne dăm seama de prestigiul de care se bucură această instituție, este suficient să amintim că la început o premieră epuiza pe iubitorii de teatru după cinci spectacole, pentru ca acum un spectacol să fie jucat de peste o sută de ori. Creșterea colectivului artistic de la 19 la 65 de actori, înființarea unei secții permanente la Piatra-Neamț, constituie o dovadă concludentă a muncii educative susținute, dusă de acest teatru, care a stimulat în rîndul maselor necesități culturale din ce în ce mai mari.

Rînd pe rînd, piese valoroase din dramaturgia clasică și contemporană au văzut lumina rampei băcăoane și nu odată spectacolele realizate de către acest colectiv s-au ridicat, în ceea ce privește calitatea lor, la rangul unor creații de prestigiu. Merită să menționăm în acest sens spectacolul cu „Apus de soare" (în rolul lui Ștefan cel Mare artistul emerit Ion Nicolescu-Brună) care s-a bucurat de aprecierea celor mai exigenți spectatori. Bilanțul celor 11 ani de activitate surprinde această instituție cu un număr impresionant de spectacole și spectatori. Teatrul de Stat din Bacău reprezentînd un adevărat for de cultură, o instituție care face corp comun cu viața regiunii și a țării întregi.

MEDALIOANE MEDALIOANE MEDALIOANE

Olga Tudorache

Atunci cînd te gîndești la Teatrul Tineretului, te gîndești în primul rînd la actorii lui. Îi cunoști fără să te cunoască. Obișnuit cu figura lor din spectacolele pe care le-ai vizionat anonim din umbra sălii, atunci cînd te ciocnești de ei în aglomerația orașului, primul impuls este de a-i saluta ca pe niște vechi cunoștințe. Sînt chipuri care-ți rămîn adînc întipărite în minte, fie datorită frecvenței în spectacole, fie datorită trăsăturilor caracteristice.

Chipul Olgăi Tudorache îl poți încadra în ambele categorii. Succesele ei actoricești, remarcate de critica noastră dramatică, au fost răsplătite prompt de publicul care o aplaudă de ani în șir. Frumusețea ei e de un fel deosebit. Olgăi Tudorache îi este străină moliciunea. Chipul ei exprimă o hotărîre dîrză, dură uneori. Inteligența ochilor mari, care trădează o trăire intensă, mistuitoare, dar interiorizată a rolului, nu poate fi uitată.

Drumul în teatru al tinerei actrițe începe abia în 1947. Pînă atunci se visa cîntăreață sau dansatoare. Teatrul nu intra în sfera preocupărilor ei. A fost necesară o cădere, pentru ca publicul s-o poată admira astăzi dînd viață atîtor și atîtor personaje. Atunci, în vara lui 47, tînăra absolventă a liceului se înscrisese la Conservatorul de canto. Visul din copilărie! Înfrîngerea dureroasă de la acest examen de admitere a fost recompensată numai de un dublu succes: Tudorache Olga devenea studentă la teatru și la secția de franceză a Facultății de Filologie. În ultimă instanță, titlul general al meseriei alese în copilărie, „artistă", rămînea același. S-a dovedit că scena exercită aceeași fascinație și atunci cînd nu este a unui teatru muzical.

A fost o promoție bună cea care-și începea ucenicia în anul școlar 1947—1948. Florin Vasiliu, Ion, sau cum i se mai spune, Nică Ciprian, Constantin Codrescu, Ileana Predescu, Liliana Tomescu, i-au fost colegi Olgăi Tudorache în clasa pe care au condus-o rînd pe rînd maeștrii de talia Marioarei Voiculescu a lui Nicolae Bălțățeanu sau Mony Ghelerter, asistați de Sarah Manu și Vlad Mugur. Faptul că „viitoarea dansatoare" îndrăgise, cu pasiunea ce-o caracterizează, teatrul de proză, a căpătat cea mai bună verificare abia în anul 1951. Anul sfîrșitului vieții de student a fost marcat de o autentică Vetă din „O noapte furtunoasă" a lui Caragiale. Tînăra actriță pășea cu... comedia, în teatru. Sînt opt ani de cînd Olga Tudorache joacă pe scena Teatrului Tineretului. Pe scenă, aproape seară de seară, se împlinește acel moment unic cînd actrița devine eroina care are de trăit numai două ceasuri în bătaia luminii mirifice a reflectoarelor. Dîrzenia ei a dus-o către roluri demne de toată admirația, atît pentru textul lor cît și pentru interpretare. În 1957 „Domnișoara Nastasia" a Olgăi Tudorache a fost distinsă cu premiul celui de-al doilea concurs al tinerilor actori. A urmat călătoria la Moscova în calitate de delegată la cel de-al cincilea Festival Mondial al Tineretului și Studenților. Întoarsă la București, o așteptă munca, neostenita muncă, pentru ca noile eroine Maşa din „Cadavrul viu" de Lev Tolstoi, Ioana Boiu din „Sufletе tari" de Camil Petrescu, „Antigona" lui Sofocle, și, în sfîrșit, femeia-comisar din „Tragedia optimistă" a lui Vsevolod Vișnevski să îa viață pe scena Tineretului sau pe cea a Teatrului Național din Craiova, Patru lumi deosebite își găsesc exprimarea în tînăra actriță bucureșteană. Pe drumul creațiilor sale, anul acesta, scena teatrului în care joacă de la debut, o va găzdui pe Olga Tudorache înfățișîndu-ne pe Nila-toboșara din piesa cu același titlu a lui Salinski și pe Nastasia Filipovna, neuitata eroină a romanului „Idiotul" de F. M. Dostoievski.

Este normal ca în munca unui actor al vremii noastre, cinematografia să-și joace și ea... rolul. Ce a făcut pînă acum în film, adică rolurile episodice din „În sat la noi", „Directorul nostru", și „Moara cu noroc", ține încă de domeniul uceniciei. Abia în acest an o vom putea vedea interpretînd un personaj substanțial și pe peliculă. Este vorba de Elvira Vorvoreanu din „Vîntul de martie", film ce va fi realizat după o idee a scriitorului Petru Dumitriu. Actrița trăiește acum în tovărășia personajului pe care-l va interpreta, cercetîndu-l, imaginîndu-și-l din ce în ce mai mult pentru a ajunge la identificarea totală cu el în momentul cînd regizoarea Malvina Urseanu o să dea comanda „motor!".

Radu RUPEA

„Pagini de vitejie"

Un film despre eroii zilelor eliberării

Acest film nu poate fi povestit. El nu s-a născut din fantezia cineaștilor și nici nu a fost filmat pe platourile vreunui studio. Operatorii, ale căror nume s-au risipit în tumultul acelor vremi, și-au purtat aparatele prin focul luptelor, le-au sprijinit de marginea tranșeelor și de turela tancurilor. Reflectoare le-au fost flăcările exploziilor. Scenariști — eroii înșiși ai acelor clipe grele ale istoriei.

Iar cînd, după izbîndă, s-a așternut liniștea păcii, miile de imagini au poposit în rafturile arhivelor.

Și iată că astăzi arhivele vorbesc.

Tineri cineaști ai studioului „Alex. Sahia" în frunte cu regizorul Mircea Săucan, care în zilele lui 23 August 1944 avea cam tot atîția ani cîți au trecut de la eliberare, au pornit să reînvie patosul acelor timpuri.

Au răscolit arhivele și au cercetat sute de mii de metri de peliculă, fotografii, hărți și documente inedite. Se aflau între atîtea imagini ale distrugerii și umilinței la care au supus țara hitleriștii și slugile lor antonesciene, și atîtea imagini din primele clipe ale eliberării înregistrate cu ochiul sensibil al aparatului de filmat. Pe ecranul alb, revezi momente ale luptei comuniștilor în ilegalitate și Bucureștiul zilelor de august 1944 cînd sub conducerea partidului s-a declanșat insurecția populară, reapar primele lupte și izbînzi ale gărzilor muncitorești înarmate apoi, cele dintîi trupe sovietice întîmpinate cu urale de populația Capitalei.

Pe urmele imaginilor, cineaștii au parcurs 35.000 kilometri, pînă la Praga. În drumul lor au întîlnit oameni și relicve care poartă dincolo de timp amintirea vitejilor ostași romîni ce s-au acoperit de glorie luptînd cot la cot cu ostașii sovietici, cimentînd cu sîngele vărsat în comun o mare și indestructibilă prietenie. La Iernut, în Ardealul ce fusese rupt de trupul țării prin odiosul diktat de la Viena, ostașii eroi odihnesc în grădina de la intrarea școlii.

Lîngă Budapesta, la Isaszeg, pe soclul statuii unui honved, fruntașul Mitrică Ion scria, la capătul unor lupte grele, cu vîrful ascuțit al baionetei: *„Aici au căzut soldați romîni"*.

...Anii au trecut. S-a așternut peste vuietul obuzelor, tumultul entuziast al muncii. Emoția revederii momentelor care au hotărît însuși prezentul vieții noastre de acum, o amplifică imaginea **cuceririlor** de la început, izbînda acțiunilor conduse de partid pentru democratizarea țării. Deasupra vechilor cîmpuri de luptă, acolo unde astăzi se înșiră spre cer silueta falnică a vreunei uzine sau unduiesc lanurile aurii ale gospodăriilor colective, cineaștii au zburat cu avionul. Aici, acolo, dincolo... Peste tot au fost înlăturate urmele războiului. Dar eroii zilelor eliberării n-au fost uitați. La Tiszovet, o bătrînică plivește brazda din fața casei și așterne flori proaspete: în acest pămînt doarme un caporal romîn ai cărui ochi privesc încă din fotografie casa pe care a apărat-o și unde a lăsat — unică amintire — un ursuleț de pîslă, cadou, copilului din leagăn...

★

2.200 metri de peliculă vă povestesc istoria vie a patriei în zilele celei mai mari cotituri. Spectatorii care au trăit-o, vor retrăi desigur această istorie a propriei lor vieți. Iar cei cărora doar cărțile de școală și amintirile părinților le-au zugrăvit pînă acum eroii acelor măreț PAGINI DE VITEJIE, vor învăța, văzîndu-i, să fie demni de țara și poporul care l-a născut.

Eugen ATANASIU

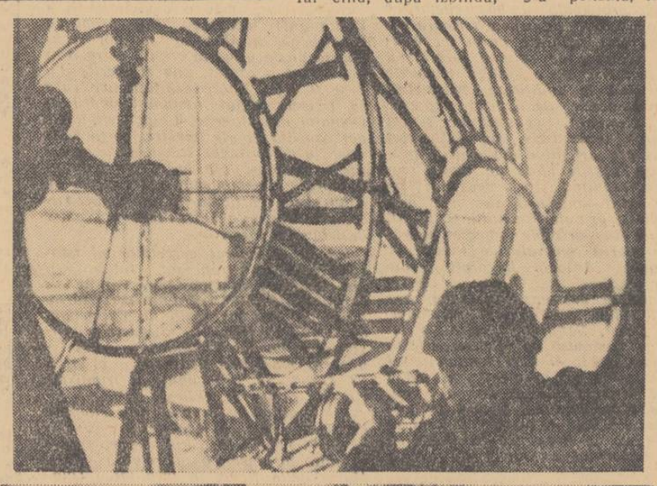

Trei cadre din film

Cititorii întreabă - „Magazin" răspunde

I. PADUREANU — București: Acțiunea filmului sovietic „Săgeata albastră" se desfășoară în jurul tentativei, în cele din urmă nereușită, a agenților imperialiști de a obține informații cît mai amănunțite asupra unui nou combustibil chimic utilizat la avioanele cu reacție. Butelia avionului prăbușit în mare conținea tocmai acest combustibil și de aceea se dă o adevărată bătălie pentru ea.

S. STOICA — reg. Iași: Pentru a obține o fotografie mai clară a aceleași poziții, adresați-vă tov. E. Wechsler la secția foto a revistei „Contemporanul". În ceea ce privește culoarea costumului Desdemonei (Arta Florescu), cereți amănunte chiar interpretei pe adresa Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., Bd. 6 Martie, 70.

NADEJDA DELEANU — Făgăraș: Janei Brejchova îi puteți scrie pe adresa studioului „Barandow". Actriței Stela Popescu îi puteți scrie la studioul „București", iar actriței Liliana Tomescu la Teatrul Armatei.

ROBERT POVIUS — Constanța: Adresați corespondența dv. studioului de filme artistice „București Piața Scînteii 1.

IOLANDA POPESCU — Petroșani: Este Lola, interpretată de Gina Lollobrigida.

MARIANA RADU — Loco: Tatianei Samoilova scrieți-i pe adresa studioului „Mosfilm"-Moscova. Iurie Darie joacă și în teatru și în film. Stagiunea teatrală fiind închisă, el turnează în filmul „Băieții noștri".

REZIK IULIA — Cluj: Lui Apostol Karamitev îi puteți scrie pe adresa studioului de filme artistice din Sofia. Restul, nu cunoaștem.

VASILESCU ȘERBAN — București: La timpul potrivit am anunțat întotdeauna și chiar am povestit apropiatele premiere cinematografice. Ecranul neavînd stagiune e dificil să facem pronosticuri asupra unor filme care vor rula la sfîrșitul acestui an sau anul viitor. Deci, urmăriți în permanență pagina noastră.

DANIELA: Într-adevăr, eroii cu pantaloni scurți din filmul „Ora H" au fost interpretați de copii. Tuturor le puteți scrie pe adresa studioului de filme artistice „București".

LYA LATEȘ — Rm. Vîlcea: Nu cunoaștem datele pe care le solicitați. Într-un reportaj publicat recent, în revista noastră arătam că iurie Darie este protagonistul comediei sportive „Băieții noștri". Celelalte date le puteți afla scriindu-i personal pe adresa Teatrului Nottara. Pe ecranele noastre, actrița de film Vivian Leigh a mai apărut în „Cezar și Cleopatra" de G. B. Shaw. Filmul despre care întrebați a fost realizat în anul 1941. În filmul sovietic „Marinarul îndrăgostit", Șura este interpretat de M. Menglet, iar Cealkin de G. Romanov. În filmul „Pe Donul liniștit", Dunea este interpretată de N. Arhangheiskaia. Varea, din „Idiotul" este interpretată de L. Ivanova. Kozirev din „Omul meu drag" este interpretat de I. Pereverzev, Lady Nelson este interpretată de Gladys Cooper. În filmul „Dreptul la dragoste" Cladvar este interpretat de Lubomir Șarlandjiev și Emma de Nevena Kohanova. În filmul „Soldații", Liusea este interpretată de G. Loghinova, iar Marusia de I. Markelia.

Mai mulți cititori ne-au întrebat cînd vor putea vedea pe ecrane seria III-a a marelui film sovietic „Calvarul", realizat după romanul cu același titlu al lui Alexei Tolstoi. Sîntem în măsură să informăm pe cititorii că filmul „O dimineață mohorîtă" (seria III din „Calvarul") va rula începînd de luni pe ecranele Capitalei. În acest film, pe lîng actorii cunoscuți din celelalte două serii, va apărea și populara actor Boris Andreev.

Documentarul chinez „Omul din Pekin"

Studiourile chineze pregătesc un film documentar în culori despre „Omul din Pekin" (Sinanthropus Pekinensis).

Filmul va înfățișa condițiile de viață ale omului din Pekin, așa cum erau ele, după părerea savanților, cu 500.000 de ani în urmă, va arăta desfășurarea săpăturilor arheologice de la Chowkowtien, o localitate situată lîngă Pekin unde s-au găsit rămășițele vestitului om primitiv, precum și resturi de animale fosile găsite în același loc, unelte din piatră cioplită, utilizarea focului de către omul din Pekin și întregul proces de evoluție de la maimuță la om.

Acest film, inclusiv scenariul și fotografia, se datorează strînsei colaborări dintre institutul de paleontologie al vertebratelor de la Pekin și studioul de filme educative și științifice din Șangai.

Primele oase craniene ale omului din Pekin au fost descoperite în decembrie 1929 de către Dr. Pei Wenchung. La început ele au fost păstrate de către americani în fostul colegiu al uniunii medicale iar în timpul celui de-al doilea război mondial, au pierit fără urmă.

După eliberare, săpăturile arheologice au continuat la Chowkowtien. Noile descoperiri cuprind cinci dinți și două fragmente de oase, rămășițe de animale fosile din aceeași epocă și obiecte de piatră întrebuințate de către omul din Pekin.

De curînd a fost inițiată la Chowkowtien cea de-a patra serie a săpăturilor arheologice efectuate de către membrii Institutului de paleontologie a vertebratelor pe lîngă Academia de Științe a R. P. Chineze.

Enciclopedia magazin

MATISSE DESENATOR

O achiziție recentă a Bibliotecii Centrale de Stat — secția manuscrise, cîteva scrisori autentice din corespondența purtată mai mulți ani între Matisse și Pallady, reînvie în memoria noastră o mare prietenie, care onorează arta noastră plastică și care, între altele, s-a soldat cu darul făcut de Matisse, Muzeului de Artă al R.P.R. — trei prețioase desene ale sale. De altfel, scrisorile, recent intrate în fondul public, cuprind o seamă de amănunte tocmai asupra acestor desene pe care marele artist francez ni le-a dăruit în 1949, ca semn de admirație pentru patria prietenului său.

Prietenia dintre cei doi mari artiști s-a întins pe cîteva decenii, pe măsura sobrietății caracterului lor și a virstei înaintate pe care au atins-o amîndoi. Ea a început · desigur la Paris, în atelierul lui Gustave Mareau — dascăl vestit, unde Matisse și Pallady s-au întîlnit ca elevi. Pallady aprecia la Matisse finețea spiritului, căutarea pasionată a perfecțiunii ce caracteriza arta acestuia, iar Matisse era fermecat de sinceritatea maximă a artistului român, de pitorescul firii lui intransigente pînă la frondă, ca și de profunzimea gîndirii sale artistice. Iată, de pildă, două mărturii care-l conturează expresiv pe Pallady. Cunoscutul colecționar de artă și critic K. M. Zambaccian povestește că într-una din zilele războiului, Pallady, care se afla într-un restaurant din Capitală, fu solicitat de doi ofițeri germani să le facă loc la masa lui. Pallady ofensat de apucăturile de stăpîni ale naziștilor, răspunse tăios : „Eu am nevoie de spațiul meu vital!" Și o notație din jurnalul intim al artistului, edificatoare pentru strădania cu care Pallady căuta expresia, echilibrul formelor : „Sînt opt zile — nota el — de cînd obiectele acestea stau pe masă și le-am schimbat de atîtea ori locul fără ca rînduiala lor să mă satisfacă (lucra la o natură moartă — n. n.). Dar azi, cînd am intrat în odaie, mi-am aruncat fularul pe masă și deodată, ele s-au îmbinat într-o compoziție neașteptată. Rămîne acum să le mai pun în acord cu suprafața albă, care ar trebui să fie violetă".

Prietenia lui Matisse pentru Pallady venea însă și din interesul său pentru arta populară românească. Matisse avea o mare dragoste pentru forma decorativă, grațioasă, pentru desenul spiritualizat. Spirit cercetător el a investigat toate izvoarele de artă veche care au ajuns la un mare rafinament al formei expresive sintetic exprimate. Astfel, el s-a apropiat de miniaturile hinduse și stampele japoneze, de arta musulmană, de ceramica veche grecească și, pe aceeași linie, a fost fermecat de ornamentica artei noastre populare. Matisse îi scria cu entuziasm lui Pallady de ce comori de perfecțiune a descoperit în ornamentica țesăturilor românești, ținîndu-l la curent cu studiile pregătitoare pe care le făcea în vederea unui tablou în ulei, reprezentînd o țărancă română îmbrăcată într-o bluză națională. Două dintre desenele lui Matisse aflate la Muzeul de artă (cel de al treilea este un portret făcut lui Pallady) sînt studii executate în 1939 în vederea acestui tablou. Desenele acestea au figurat în expozițiile lui Matisse de la Philadelphia, Liège, în Argentina etc. Ele ne permit să descifrăm tainele artei de desenator excepțional a lui Matisse. Un prim desen reprezentînd o femeie îmbrăcată într-o bluză românească este executat în cărbune, cu un remarcabil spirit de analiză, dar și cu grija de a selecționa de la model acele trăsături care exprimă pregnant caracterul său. Matisse făcea mai multe asemenea schițe, purificînd gradat expresia, familiarizîndu-se cu ea. Apoi, în trăsături precise, continue, de o grație unică, captînd lumina, Matisse ajungea la un desen de o simplitate dusă la extrem, de un farmec cu totul aparte. Cel de al doilea desen în posesia noastră este caracteristic acestei ultime faze. Te uiți la acest desen în trăsături subțiri, de o mare eleganță și simplitate, vădind siguranța și ai impresia că artistul a scris pur și simplu, cu degajare, o pagină, fără o corectură, fără un amănunt în plus : arabescul liniaturii ornamenticii de pe bluza românească realizează, în interpretarea lui Matisse, un efect decorativ maxim.

Maxim COSMA

Lacul heliomarin și helioterm... ...interesanta inovație în domeniul balnear

Experiențele Institutului de balneologie. Un lac helioterm artificial — unic în lume — pe litoralul Mării Negre

Opera de reclădire a „Perlei mării" — Eforia — nu se rezumă numai la construcții arhitectonice și înfrumusețări urbanistice. Spiritul inovator s-a extins asupra dezvoltării mijloacelor curative cu care litoralul mării este atît de înzestrat. Iată, în acest sens, o nouă realizare : lacul heliomarin.

Ce este lacul heliomarin ?

Pentru a afla răspuns la această întrebare am luat-o înspre zona de sud a stațiunii, unde se află așezat lacul. Pe mal l-am găsit pe proiectantul lacului, profesorul universitar V. Harnaj, unul din specialiștii noștri în lucrări hidromecanice.

În locul unor bălți insalubre

— După cum poate știți — ne spune profesorul — erau aci două bălți insalubre, un fel de canale de scurgere, care dădeau stațiunii un aspect neplăcut și apoi dăunau și sănătății vizitatorilor. La început, edilii s-au gîndit să le astupe. Lucrul acesta era foarte necesar, dar profesorul dr. Traian Dinculescu, directorul Institutului de balneologie, a fost de altă părere. Se poate face din ele — a opinat profesorul — cu totul altceva : mai întîi un lac heliomarin și apoi unul helioterm.

Ideea a fost pusă în practică și iată realizarea. Din cele două bălți insalubre s-a amenajat, prin procedee hidromecanice, un lac cu o suprafață de 6 hectare, căptușit la fund cu nisip. Lacul este alimentat și împrospătat — printr-un sistem de canale — cu apa mării și are adîncimi diferite. S-a mai amenajat o frumoasă plajă cu cabine.

Dar care sînt avantajele ? După cum se știe, în unele zile cu timp nefavorabil, băile marine sînt aproape impracticabile. Uneori apa este foarte rece ; apoi unii vizitatori suportă greu agitația și zgomotul mării. Lacul din apropiere le poate oferi acestora o cură marină odihnitoare ; ei vor mai găsi aci și o apă mai caldă cu 7 pînă la 10 grade decît apa mării.

Lacul helioterm

Inițiativa profesorului dr. Dinculescu nu se oprește aici. Lacul va fi transformat într-un lac helioterm, asemenea celor de la Sovata și Ocna Sibiului. Viitoarele lucrări se vor extinde la căptușirea cu un strat gros de apă sărată, o concentrație ce se va obține din apa Ghiolului prin amenajarea unor mari bazine de evaporație. Apa cu mare concentrație de sare, după cum se știe, — izolată la suprafață cu un strat de apă dulce — are proprietatea de a capta și menține căldura soarelui. În timp de aproximativ 40 de zile lacul poate înmagazina la fund o temperatură pînă la 60 de grade, pe care o poate menține pe tot timpul verii.

În lacul helioterm se pot obține, astfel, mai multe straturi de apă, cu temperaturi și concentrații de sare diferite, care scad, treptat, de la fund la suprafață. Bolnavii cu afecțiuni reumatismale, ginecologice, sau afecțiuni și tulburări de creștere a copiilor, care nu suportă băile calde, le vor putea face aici, în lacul helioterm, combinate cu helioterapia de pe plaja mării.

Recent, Institutul de balneologie a făcut în vederea punerii în practică interesante experiențe, în bazine mici, construite la Tekirghiol, experiențe care au dat rezultatele așteptate.

După datele cunoscute, lacul helioterm va fi primul din lume construit în condiții artificiale pe țărmul unei mări.

M. LIVIU

Lacul helioterm de la Eforie și cabane le care servesc drept vestiare și dușuri

Acad. prof. C. Ionescu-Mihăiești supraveghează șingerarea maimuței, operație preliminară scoaterii rinichilor.

Fabricăm vaccin antipoliomielitic

Problema producerii vaccinului la noi în țară s-a pus în primăvara anului trecut cînd Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale a cerut Institutului de Microbiologie, Parazitologie și Epidemiologie „Dr. I. Cantacuzino" să-l prepare și a pus la dispoziție baza materială creării laboratoarelor necesare.

★

Instalată într-o aripă a Institutului stația ocupă 15 încăperi laboratoare la parter, două etaje și un subsol. Amenajările respectă cu strictețe fiecare indicație ce condiționează o asemenea producție. Amănuntele de construcție inutile au fost excluse, a fost izgonit lemnul. Predomină faianța, oțelul inoxidabil, sticla, plasticul, nichelul și piatra. Totul se poate spăla ușor, repede, perfect. Strălucirea albului este atenuată doar de lumina becurilor fluorescente și a numeroaselor lămpi ultraviolete — instalate — cîteva în fiecare laborator — pentru sterilizarea perfectă a aerului. Aparatele schimbătoare de ion, autoclavele, termostatele, frigiderele și multe alte aparate cu denumiri ciudate pentru profani, au fost aduse — unele — din diferite colțuri ale lumii, altele, construite chiar de către tehnicienii Institutului. Dispoziția spațială a încăperilor este și ea orientată după un plan bine gîndit, în așa fel, încît procesul de producție să se desfășoare fără deficiențe de ordin organizatoric.

Maimuțele constituie unul din elementele indispensabile în circuitul procesului de fabricație al vaccinului. La institut se aduc lunar circa 40—60 maimuțe, care călătoresc pînă la noi cu „avionul".

Prepararea vaccinului necesită un mare volum de muncă. Substanța primară trece printr-un complicat proces de producție condus și controlat de un colectiv cu o înaltă calificare științifică. Este destul să spunem că elaborarea — vorbind în termeni tehnici — a unei șarje de vaccin durează între 6—8 luni.

Cu toate marile greutăți ce stau în calea fabricării unui medicament atît de pretențios, stația pilot a realizat primele loturi experimentale care s-au dovedit a fi foarte bune. Prima „șarjă" a stațiunii pilot o vom avea cu prilejul și în cinstea zilei de 23 August, așa cum și-a luat angajamentul acad. prof. Ionescu Mihăiești și colectivul său de cercetători.

Alice MIHALCEA

Plantele „rod" pietrele

Puneți o bucată de marmoră pe fundul unui ghiveci de flori. Dacă pămîntul care se află în el va fi sărac în calcar, atunci planta, dezvoltîndu-se, începe să „roadă" piatra care conține calcar. Scoțînd marmora peste 2-3 luni, se poate vedea că ea este cuprinsă într-o rețea de rădăcini și „mîncată" de ele.

Rezultă deci că mineralele și rocile se distrug nu numai sub influența temperaturii, apei și a microorganismelor. La aceasta contribuie mult și plantele care „mănîncă" treptat pietrele, se înfig în ele, obținînd astfel hrana necesară. Acest lucru se întîmplă pentru că rădăcinile degajă în timpul „respirației" acid carbonic care are proprietatea de a dizolva unele roci. Primele plante de pe suprafața pămîntului au început să se dezvolte direct pe roci distrugîndu-le cu rădăcinile lor.

Agricultorii amator

S-au copt pepenii?

Am un prieten — pe nume Petrică — care locuiește în Băneasa. La rîndul său, el are un văr care lucrează la Institutul de Cercetări Horticole din acest cartier al Capitalei. În primăvară, acesta din urmă i-a furnizat lui Petrică semințe de pepeni (și nu niște semințe oarecare, ci semințe de soi), sfătuindu-l să le însămînțeze după anumite indicații științifice. De unde pînă atunci grădina lui Petrică era părăginită, acum arată ca o adevărată pareclă experimentală. Căci trebuie să spun, zilele trecute am fost invitatul lui Petrică la o masă de...pepeni.

— Să începem cu un cantalup.

— Dar pepenii verzi nu s-au copt ? — am întrebat eu.

— Ba da... cum să nu...

Dacă la pepenii galbeni Petrică se dovedise un veritabil grădinar, aici a început să se încurce printre curpenii aproape împreunați, să-i întoarcă — ceea ce nu-i recomandabil. În cele din urmă se opri lîngă un pepene mare, puțin vărgat, pe care — fără nici o cercetare — îl rupe și-l aduce gîfîind la măsuța noastră improvizată la umbra unui vișin. Mi-l dă mie să-l tai. De la prima împunsătură de cuțit am văzut că-i crud. Petrică porni în căutarea altuia. Cînd colo, și acesta era crud. A încercat și pe al treilea, dar în zadar.

— Drept să-ți spun, la cei galbeni mi-a arătat vărul meu cum să-i culeg. Trebuia să vină ieri să le facem și la ăștia saiteaua — și Petrică se uită cu amărăciune către cei trei pepeni cu miezul mai mult alb decît roș.

Pentru ca să nu pățiți ca prietenul meu, adică pentru a vă recolta pepenii în momentul optim de coacere, procedați astfel : vedeți mai întîi dacă codița și cîrceiul de lîngă ea, se usucă; totodată observați cînd baza pepenelui se scufundă ușor, cînd coaja se deschide la culoare, devine mai lucioasă și mai subțire. Ciocănit cu degetul pepenele copt trebuie să scoată un sunet surd (închis), pe cînd cel crud răsună. Un alt indiciu este pîrîitul pepenilor, atunci cînd sînt apăsați cu mîna sau strînși între mîini. În sfîrșit, spre deosebire de cei galbeni, pepenii verzi devin mai ușori la coacerea completă.

Legată de cele arătate mai sus, s-ar putea ridica însă o întrebare: dar noi, cei care cumpărăm pepenii, cum procedăm ? La fel. Numai că este ceva mai greu de constatat ca în grădină. În orice caz, dacă la încercarea prin cep vedeți că pepenele nu-i suficient de copt, îl țineți cîtva timp într-o încăpere cu o temperatură de 20—250 C. și cu 80—85% umiditate

Ing. Vasile CIAUȘU

Primele spectacole de operă la București

Anul acesta, Teatrul de Operă și Balet al R.P.R. împlinește patru decenii de existență, timp în care prima noastră scenă lirică s-a afirmat ca o valoroasă școală de mari interpreți. Dar începuturile teatrului liric în Romînia sînt mult mai vechi. Primele spectacole de operă la București au avut loc la începutul secolului trecut și au fost date — pentru desfătarea protipendadei — de către trupe străine în turneu. O trupă germană, condusă de un Johann Gerger, a prezentat operele „Italiana în Alger", „Coțofana hoață" și „Cenușereasa" de Rossini, „Idomeneu" și „Flautul fermecat" de Mozart și altele. După turneele unor trupe obscure, ansamblul italian condus de Basilio Soviani se stabilește în 1843 la București, pentru o perioadă mai îndelungată, spre bucuria cuconetului din „lumea mare", care — așa cum mărturisesc documentele vremii — și-a manifestat dorința „de a avea un teatru care să poată satisface plăcerea unei societăți care se distinge prin gustul ei pentru muzică" (sic). Gustul pentru muzică al acestei „înalte societăți" este însă definit tot de un document al vremii (D.C. Olănescu), care arată că acest gen de spectacole „înalta societate mai mult de curentul modei decît de dragostea sau prieceperea muzicii, îl frecventa cu osebire".

Paralel cu activitatea trupelor străine, ia însă ființă și se dezvoltă un curent tot mai puternic pentru întemeierea unui teatru dramatic și liric național, — un rol însemnat în această direcție revenind societății „Filarmonica", înființată la București în 1833 de către Ion Eliade, C. Aristia și I. Cîmpineanu și „Societății Conservatorului Filarmonic", înființată în 1836, la Iași, de către Gh. Asachi. Ambele societăți își iau sarcina „de a tocmi o școală de literatură declamatorie și muzică vocală" ....,care să pregătească tineri pentru teatru și pentru muzică". Sub conducerea muzicianului Ioan Wachmann „școala publică de muzică vocală și instrumentală pentru tinerimea de amîndouă sexurile și fără plată" prezintă vodevilul „Triumful amorului", care poate fi considerat primul spectacol liric interpretat de romîni pe scena românească (1835). În anul următor, Caliopi, Ralița Mihăleanu, Fr. Vlasto-Popescu, N. Andronescu, I. Iurie, C. Mihăileanu, elevi ai lui Wachmann, reprezintă opera „Semiramida" de Rossini.

Teatrul romînesc de operă, născut din dragostea pentru valorile culturale naționale și din disprețul pentru cosmopolitismul claselor stăpînitoare, s-a putut apoi afirma, formînd o pleiadă de interpreți de seamă, în ambianța favorabilă creării unui teatru liric romînesc stîrnită de activitatea unor Costache Caragiale și Matei Millo.

M. NEACȘU

FILMUL IN VIITOR

Astăzi încă, pelicula folosită de cinematografie este aproape la fel cu cea utilizată de inventatorii cinematografului. Stratul de emulsie sensibilă la lumină pe care se imprimă imaginea era pus inițial pe un suport, pe o panglică de celuloid. Pelicula confecționată astfel avea o serie de inconveniente, derivate din faptul că celuloidul este inflamabil și chiar exploziv. Manipularea peliculei, atît în studiouri cît și la cinematografe, se făcea mereu sub semnul primejdiei de incendiu. Abia de cîțiva ani a fost pus la punct un procedeu — devenit uzual astăzi — acela al peliculei zise **non-flam**, făcută pe bază de tri-acetat. Principiul însă a rămas același și după 60 de ani de la invenția cinematografului. Acum, însă, actualul procedeu se anunță a fi depășit. Deosebirea va fi probabil de aceeași proporție ca în cazul sunetului, cea între calitatea vechiului fonograf și a noilor și perfecționatelor înregistrări magnetice.

După apariția revoluționară a benzii de magnetofon pentru imprimarea sunetului, cercetătorii au trecut la căutarea căilor de rezolvare a înregistrării magnetice a imaginii. Problema a și fost rezolvată. Astfel, unul din procedee, propus în Uniunea Sovietică de I. Rabinovici și în Franța de cuplul Contaw—Mathot, se întemeiază pe un principiu simplu, care permite înregistrarea magnetică a unei imagini de bună calitate. Problemele esențiale ținînd de calitatea fotografiei a actualei înregistrări optice, sînt cele privind granulația încă mare a emulsiei și insuficienta ei sensibilitate. Fără a intra în detalii tehnice, precizăm doar că folosirea benzii magnetice va rezolva, în principiu, această problemă. Datorită ei, calitatea fotografiei va fi incomparabil superioară celei pe care o cunoaștem astăzi. Dar avantajele noului sistem nu se limitează la atît. Costul benzii de magnetofon este mult redus față de cel al peliculei și la aceasta se adaugă faptul că înregistrarea de pe o bandă se poate șterge cu maximă ușurință, același suport putînd fi apoi folosit pentru nenumărate înregistrări. Aceasta presupune o consistentă simplificare a tehnicii filmării în primul rînd. Caracterul greoi al producției de filme va fi în bună măsură eliminat — sensibilitatea mult mărită a înregistrării magnetice va îngădui în același timp renunțarea la numarul mult prea mare de reflectoare — și, de aceea, noi rezolvări artistice vor fi cu putință, pentru că experiențele nu se vor mai lovi de prețuri de cost ridicate.

Studiourile de televiziune cunosc un aparat Kinescop care înregistrează direct din emisie pe peliculă sau pe bandă magnetică, orice imagine televizată. În acest fel este posibilă apoi reproducerea, ori de cîte ori este nevoie, a unor emisiuni care altfel se pot transmite în eter o singură dată doar. În momentul în care dezvoltarea tehnicii va face posibil ca un Kinescop să fie la îndemîna oricui, va începe epoca mult dorită a filmotecilor personale. Abonatul televiziunii va urmări programul studioului și va putea înregistra acasă pentru uzul lui oricare din filmele sau emisiunile transmise. Așa cum azi putem fi posesorul unei biblioteci sau a unei colecții de discuri, tot așa mîine vom putea avea acasă colecții oricît de bogate de filme.

Ion BARNA

AL. SAHIA — UN INAINTAȘ AL LITERATURII REALIST-SOCIALISTE

Cînd, la 25 august 1937, se stingea din viața Alexandru Sahia, burghezo-moșierimea adăuga tainului ei de crime încă una : Sahia murea pe un pat mizer de spital, după ce luni de zile mai înainte suferise de foame, hărțuit de poliție și îndurînd lipsuri de tot felul. Boala i-a fost astfel grăbită, precipitînd în chip monstruos o moarte prematură.

Al. Sahia întruchipează acel tip de scriitor care și-a închinat viața și activitatea creatoare cauzei eliberării clasei muncitoare de sub jugul exploatării.

Debutul lui Sahia are loc în 1932, la vîrsta de 24 de ani. Greutățile mari ale crizei economice și ale urmărilor ei sînt aruncate pe umerii celor ce muncesc, iar starea de spirit a maselor populare este una protestatară. Sahia intră într-o bătălie aprigă, cu sentimentul că adevărul trebuie rostit, ori cît de mari ar fi primejdiile ce trebuiau înfruntate. Publică primele sale nuvele : „Revolta în port", „Uzina vie", „Ploaia din iunie", așezîndu-se pe linia obiectivelor de luptă ale P.C.R.

Sahia era, în acei ani în care se pregătea fascizarea țării și războiul antisovietic, încrezător în forța de nebiruit a clasei muncitoare.

Eroii săi, Filip, Bozan, Petre Măgaun și ceilalți au îmbogățit galeria acelor personaje pătrunse de elan revoluționar și hotărîte să înfrunte regimul capitalist.

Reportajul curajos pe care l-a scris Sahia la întoarcerea sa din Uniunea Sovietică, „U.R.S.S. azi", apărut în 1936, a spulberat minciunile și calomniile răspîndite de presa burgheză despre realizările din țara socialismului. E greu să nu amintim în legătură cu activitatea de publicist a lui Sahia și contribuția pe care el a adus-o la apariția revistelor „Veac Nou" și „Bluze Albastre", pe care le-a condus.

Îndrumat de partid, publicistul și scriitorul Alexandru Sahia a fost un înaintaș al realismului — socialist în literatura țării noastre.

H. ZALIS

REGLAREA VREMII

În masa albă a norilor cumulus, la o mare înălțime, pătrunde avionul „IL-12". În cabina avionului, la aparate speciale, se află lucrători științifici. Acesta este laboratorul aerian al Observatorului Central aerologic din Moscova Laboranta ia proba aerului înconjurător, măsoară cu precizie temperatura și cantitatea apei, din norul supus experienței. Omul va face ca din acest nor să pornească ploaia. Inginerul meteorolog pune în funcțiune instalația. Încep să zboare bucăți mici de „gheață uscată" — același „bioxid de carbon solid" care răcește înghețata Ce se petrece ? Gheața încarcă norul cumulus cu nuclee de condensare, formîndu-se astfel fărîmituri mici de cristale. Un singur gram de gheață produce peste o mie de miliarde de astfel de cristale, care amestecîndu-se cu umiditatea norului, se transformă în fulgi de zăpadă. În timpul căderii pe pămînt, fulgii se topesc, transformîndu-se în picături de ploaie. După cinci minute de la începutul experienței norul începe să se întunece, se stratifică și se năruie. O ploaie binefăcătoare se revarsă asupra pămîntului însetat. Colaboratorii laboratorului aerian observă și fixează pe pelicula fotografică toate schimbările la care este supus norul Datele obținute de ei ajută oamenii de știință să studieze procesele care au loc în atmosferă, să supună forțele naturii. Nu este departe ziua cînd precipitațiunile artificiale vor fi larg folosite în agricultură.

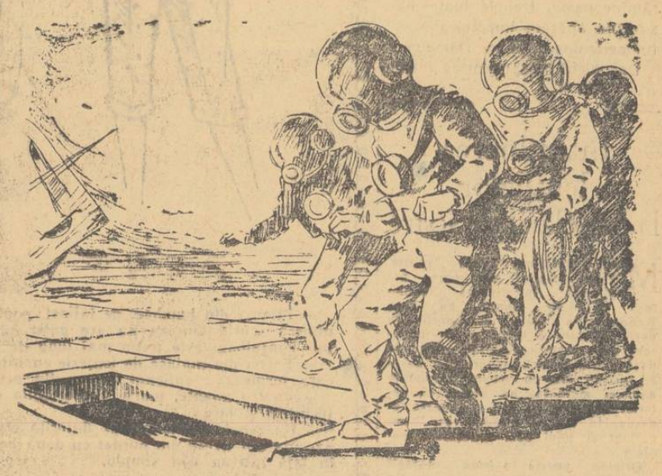

Ilustrația : I. DRUGĂ

O POVESTIRE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICA

Călătorie în țara surprizelor

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

Un cataclism provocat de un savant dement, Dittmar scoate Pămîntul din orbita sa și îl apropie de planeta Marte. Savantul sovietic Nesterov, cunoscut cercetător în domeniul astronomiei, pornește în expediție spre planeta Marte. Dintr-o cauză necunoscută, mersul rachetei a deviat spre satelitul lui Marte, Phobos.

CAP. IV

În care primii oameni explorează satelitul artificial al marțienilor

Cu stringere de inimă vedeau cei cinci exploratori ai văzduhului pata roșiatică care se tot mărea pe măsură ce nava interastrală se apropia vertiginos de Phobos, înstinctiv, privind la uriașa întindere pe care se puteau observa dungi regulate, orizontale și verticale, ca pe o imensă tablă de șah, mîinile lor se încleștau pe speteaza scaunelor. Ce va urma ? Vor fi oare făcuți toți pulbere ? Oare așa se va încheia atît de promițătoarea lor expediție ?

Deodată simțiră că mersul lin al rachetei, cu care se obișnuiseră, încetase. Privind prin periscopul special al navei aeriene se văzură pe un soi de rachetodrom strălucitor ca aluminiul, drept, de parcă ar fi fost nivelat la milimetru.

— Iată-ne dar teferi pe Phobos, spuse cineva.

— Și cu o primă constatare făcută încă înainte de a coborî din astronavă, răspunse Nesterov. E cert că un astfel de rachetodrom nu putea fi făcut decît de o ființă inteligentă. Deci ipoteza lui Sklovski este confirmată : Phobos este un satelit artificial...

În grabă astronauții își îmbrăcară costumele asemănătoare celor de scafandru, costume care în afară de un izvor de oxigen aveau o puternică lanternă electrică, ochelari speciali pentru protecția ochilor și un mic aparat de radio-emisie și recepție și lăsară trapa. Cu precauție păși Nesterov urmat de ceilalți pe satelitul lui Marte. Locul era neted, lucios ca oglinda și se întindea cît vedeai cu ochiul.

Plină de nerăbdare Elena Istrate se așeză în genunchi și cu o mică daltă încercă să desprindă o așchie din misteriosul material. Sub lovitura ciocanului, dalta alunecă scoțînd un zgomot metalic care îi făcu pe astronauți să tresară.

— Imposibil — spuse dezamăgită Elena. E dur ca diamantul. Aș jura că acest material necunoscut este o masă plastică cu calități superioare.

— Avem tot timpul să constatăm acest lucru răspunse Nesterov. Pe mine mă pasionează deocamdată alte întrebări : Întîi, ce forță a provocat atragerea rachetei spre satelit ? Să fie el oare încă locuit și misteriosii săi locuitori să ne fi atras aici, pe acest rachetodrom ? Care este secretul tablei de șah pe care o văzusem din astronavă ? Care este scopul creerii acestui satelit ? Dacă și unde locuiau pe el marțienii ? Acestea și alte o sută. Dar dacă stăm așa pe loc și ne punem întrebări n-o să răspundem la ele niciodată. Deci, la drum.

Pornră în monom în frunte cu Nesterov. „Arîergarda" era formată din Serghei Ieronidze care ducea micul aparat de luat imagini pentru televiziune. Lumina era orbitoare și dacă n-ar fi purtat cu ei ochelarii, razele soarelui reflectate de luciul planșeului le-ar fi pricinuit mult rău. Merseră așa cam pe o distanță de un kilometru. Apoi Nesterov se opri și așteptă să fie ajuns de ceilalți.

Iată capătul rachetodromului și în același timp explicația „tablei de șah".

— În fața lor se întinde un șanț lat de 10—12 metri și lung cît vedeai cu ochii, umplut cu o substanță albicioasă. El închidea într-un pătrat perfect locul unde se oprise astronava.

— Deci nu e vorba de un rachetodrom, sparse primul tăcerea Parmohov, ci de un număr imens de rachetodroame de acest fel despărțite prin canale. Ce rost au ele, este greu să-mi dau seama.

— Cred că înțeleg, răspunse Nesterov : Bănuiesc că marțienii au lansat fiecare dintre aceste pătrate gigantice în mod independent și apoi le-au legat între ele cu ajutorul acestei substanțe din canale. Părerea mea este că inițial masa aceasta era fluidă, poate chiar gazoasă și că aici, pe loc, s-a petrecut procesul natural sau artificial de transformare într-o masă solidă.

Ceilalți tăcură, meditînd la această îndrăzneață ipoteză.

— Problema este cum trecem de șanț, spuse în cele din urmă Elena.

Grupul celor cinci exploratori o porni pe marginea șanțului în căutarea unui loc mai favorabil traversării.

— Ne pierdem timpul de pomană, spuse în cele din urmă, Ieronidze. E clar că șanțul continuă fără întrerupere de la un capăt la altul al satelitului.

— Stați, strigă deodată botanistul expediției. Ce e asta ? O floare ?

Priviră cu toții spre un punct roșu, strălucitor care răsărise deodată la marginea șanțului.

— Mai curînd pare un bec de semnalizare — își dădu cu părerea cineva.

— Trebuie neapărat să văd despre ce e vorba — se hotărî Ieronidze. Își trase cu un gest energic ochelarii de pe ochi și aruncă o privire spre misteriosul punct. Doar o fracțiune de secundă căci imediat închise ochii năucit de lumina orbitoare.

— E imposibil să poți vedea ceva cu ochiul liber, spuse el. Lumina asta...

Un strigăt involuntar ieși de pe buzele tuturor, întîmpinînd cuvintele lui Ieronidze. Pe locul unde se afla înainte punctul cel roșu, se deschisese cu un zgomot ușor o trapă care lăsa să se vadă intrarea îngustă a unei subterane.

Paul MARIAN și Simion SĂVEANU

(Urmare în numărul viitor)

Sfaturi MODĂ Cosmetică GOSPODĂRIE

MEDICUL vă sfătuieşte

Colţul cosmeticianei

CUM ALEGEM UN TRICOTAJ

Astăzi industria de tricotaje a realizat foarte multe progrese, sub aspectul combinării de felurite tipuri de tricoturi. Desigur că un element favorabil este şi faptul că tricotul se adaptează mult mai uşor pe corp decît ţesătura, ceeace şi face ca tricotajele de serie să fie apreciate de cele mai exigente cumpărătoare.

Cum alegem un tricotaj, pentru ca el să se armonizeze cu silueta noastră? In special pentru o linie plină, sînt şi drapajele, cu deosebire cele mari.

Iată cîteva modele de tricotaje, care se recomandă unor asemenea persoane. Jacheta din fig. 1, cu mîneca raglan şi gulerul mic, cu dungi înguste, face silueta mai zveltă. In fig. 2 este un complet format dintr-o jachetă pe un scampolo — şemizetă cu dungi în lungime; forma dreaptă a unor asemenea modele este foarte avantajoasă pentru mărimile 46—52. Jacheta din fig. 3, cu desene cu motive mici — eventual pepit, — avînd croiala în lungime „prinde" de asemenea bine persoanele pline. O aceeaşi recomandare o facem şi pentru un scampolo cu decolteul în formă de V (fig. 4), iar pentru persoanele cu git frumos, pentru scampolo-ul cu răscroitura pătrată (fig. 5).

In figurile 6, 7, 8, sînt reproduse schiţe de rochii din jerse cu o croială care lungeşte silueta, cu cute tighelite, care dau şoldurilor un aspect mai îngust, cu dungi verticale înguste sau cu un cordon încheiat în faţă cu o cataramă, toate aceste detalii fiind în avantajul persoanelor pline.

Trebuie să avem, în acelaş timp, în vedere, că o rochie sau o fustă exagerat de strîmtă nu este potrivită unor asemenea persoane şi că luînd un model mai lejer, realizăm mai uşor o aparenţă de linie zveltă.

Cum sîntem în plin sezon de concediu, indicaţiile de mai sus, le-am socotit foarte utile pentru toate acele persoane care se pregătesc să şi-l petreacă la munte. Fără să mai vorbim că în curînd va sosi toamna, adică tocmai sezonul potrivit al tricotajelor.

problema devine mai acută pentru persoanele mai pline, care poartă mărimi peste măsura 48. Acestor persoane le recomandăm să aleagă modele de tricotaje cu aplicaţii în lungime, dungi în lungime, revere înguste sau gulere şal. In avantaj

Parada modei pe litoral

Prezentarea unor modele de confecţii este întotdeauna un eveniment care atrage curiozitatea unanimă. Un asemenea eveniment a avut loc de curînd pe litoral, la Eforie şi Constanţa, unde timp de 3 zile au fost prezentate, rînd pe rînd, în faţa spectatorilor peste 140 noi modele de confecţii. Dacă ţinem seama că sezonul de vară a dat întîlnire pe litoral oamenilor muncii veniţi din toate regiunile ţării şi că de la aceste prezentări nu au lipsit nici turiştii străini, ne dăm uşor seama că parada modei cu tema „O zi la mare" a fost un adevărat examen pentru creatorii modelelor prezentate — Intreprinderea „Arta Modei" din Bucureşti — care au fost chemaţi să răspundă celor mai variate gusturi. Şi examenul a fost trecut cu succes. Este destul de greu să relatezi în scris ceea ce a fost prezentat şi ceeace a plăcut în deosebi. Dar cîteva aprecieri vor putea fi folosite ca ghid de cititoarele şi cititorii noştri. Avînd ca temă „O zi la mare", creatorii de modele s-au străduit să prezinte în forme multiple şi cu cele mai variate combinaţii: rochii de dimineaţă, rochii şi ansamble pentru plajă, costume de baie, costume pentru excursii, rochii şi costume bărbăteşti pentru după-amiază şi în sfîrşit rochii şi costume de seară. Au atras în primul rînd atenţia materialele folosite, materiale cu calităţi deosebite pentru confecţionarea de modele mai pretenţioase. Bunăoară ţesăturile de in, răcoroase şi în culori vii au predominat fiind folosite în diferite forme: rochii întregi fără cusătură în talie, cu fuste largi sau drepte, rochii cu corsajul ajustat, decoltate sau cu gulere mari, de plajă sau de după amiază, fuste-şorturi, pantaloni şi jachete bărbăteşti, costumaşe pentru copii. Toate aceste modele au dovedit încă odată multiplele întrebuinţări ce se pot da ţesăturilor de in. Un alt material mult folosit la rochii şi costume sport a fost pichetul uni sau în dungi ca şi materialul balonseide din care au fost prezentate cîteva rochii pentru timp noros, jachete bărbăteşti cu mînecă scurtă şi costume de baie. Nu au lipsit nici materialele imprimate: Răduca, Crep Corina, imprimeuri din mătase vegetală şi naturală. Pentru bărbaţi au predominat, în afara ţesăturilor de in şi balonseide, stofe, camgarn şi semi-camgarn. O variată întrebuinţare a avut-o materialul Gioki, din care a fost prezentată o rochie cu broderie în dreptul decolteului, pantalon bărbătesc bleumarin, o haină bărbătească, cu mînecă scurtă, etc. Dacă în privinţa materialelor folosite, modelele au răspuns gusturilor celor mai pretenţioase nici croiala nu a lăsat cu nimic de dorit. In general rochiile sînt ajustate bine în talie şi mai largi jos, folosirea jupoanelor permiţînd păstrarea unei linii armonioase. Lungimea între 35—40 cm. de la pămînt după modelul şi scopul în care este folosită rochia: la plajă, pe stradă, seara.

Au fost remarcate îndeosebi rochiile din mai multe piese, care sînt practice şi oferă posibilitatea folosirii lor în diferite ocazii: o rochie din două piese, foarte practică din in roşu cu fustă dreaptă şi o jachetă cu guler mare rotund, un costum ce poate fi purtat dimineaţa — peste un şort în formă de salopetă din material imprimat; o fustă largă din material uni cu buzunare mari, garnisite din acelaşi material cu şortul; o cazacă şi o altă fustă cu grupe de pliseuri sub care se poate purta un şort tot din pichet alb, un costum de baie din olandină cu buline, completat cu o jachetă largă prinsă de umeri ce se poate transforma în fustă etc. Cîteva rochii de seară din nylon, din imprimeuri de mătase naturală şi vegetală cu fustele foarte largi, puse pe jupoane, au încheiat seria modelelor prezentate. Cu mult gust au lucrat creatorii întreprinderii „Arta Modei" şi la confecţionarea accesoriilor prezentate: pălării de vară din diferite materiale (pichet, olandină) cu garnituri din acelaşi material ca rochia, genţi şi saci pentru plajă, etc.

Pentru a aprecia gustul publicului şi a vedea spre ce anume modele se îndreaptă cerinţele cumpărătorilor, organizatorii acestei parade a modei au confecţionat şi împărţit carnete din care fiecare spectator avea posibilitatea să decupeze numărul modelului preferat.

Sonia MARCARIAN

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

17—23 AUGUST 1959

— **Balmuş cu smîntînă; mîncare de fasole verde; fructe.**

— **Dovlecei prăjiţi în aluat de clătite; ardei umpluţi; griş cu lapte.**

— **Salată de legume; chiftele marinate; turchestan.**

— **Ciorbă de cartofi şi fasole grasă; Ciulama de rinichi; fructe.**

— **Ouă umplute cu pastă de peşte; mîncare de roşii cu dovlecei; găluşte cu prune.**

— **Supă de conopidă; coltunaşi cu carne şi sos de roşii; salată de fructe.**

— **Sufleu de vinete; papricaş de pui; tarte cu struguri.**

Salată de legume amestecate

Se fierb cîtiva cartofi. De asemenea se fierb în apă cu sare 2 morcovi şi o mînă bună de fasole verde. Se curăţă cartofii, se taie felii, şi se amestecă cu fasolea şi cu morcovii tăiaţi felii. Se adaugă o ceapă tăiată peştişori, doi căţei de usturoi tocaţi, mărar verde şi o frunză de ţelină, tăiate fin. Se pune oţet şi ulei, se potriveşte de sare şi piper, şi se amestecă uşor, ca să nu se sfărîme legumele. Se aşează în salatieră, iar împrejur se pun felii de roşii.

Sufleu de vinete

Se aleg 3—4 vinete mijlocii, se taie în două în lungime şi se prăjesc pe o parte şi pe alta într-o tigaie, în ulei încins. Se dau la o parte şi se scoate miezul, cu grijă ca să rămînă cojile întregi, care se păstrează. Separat, se face un sos alb foarte legat dintr-o lingură de unt cu o lingură de făină şi se stinge cu lapte sau cu apă. Se amestecă cu miezul de vinete tocat, se potriveşte de sare. La urmă se adaugă două albuşuri bătute spumă. Cu această compoziţie se umplu cojile de vinete, se aşează într-o farfurie rezistentă la foc, unsă bine cu unt. Se presară cu brînză rasă, şi se pun printre jumătăţile de vinete cîteva bucăţele mici de unt proaspăt. Se dau la cuptor, pînă ce creşte sufleul.

Ne scriu gospodinele

SANDA IONESCU-Dorohoi: Ca să vă reuşească piureul de cartofi, trebuie să fierbeţi cartofii în apă puţină, cu sare şi să-l preparaţi de îndată ce sînt cartofii fierţi şi foarte fierbinţi. Scurgeţi apa şi zdrobiţi cartofii cu o lingură de lemn, în cratiţa în care au fiert; frecaţi viguros turnînd puţin cîte puţin laptele clocotit. Laptele rece sau chiar călduţ întăreşte cartofii. La urmă adăugaţi untul şi mai

frecaţi, pînă devine piureul foarte spumos. Dacă nu serviţi piureul îndată ce este gata, îl ţineţi pe maşină în baie de apă (vasul cu piureu se pune în alt vas cu apă fierbinte).

ŞT. S.-Bucureşti: Serbetul de cireşe amare vi s-a făcut coardă pentru că sau l-aţi legat prea tare, sau aţi pus prea multă zeamă la fiert. La 1 kg. de zahăr nu se pune mai mult de un pahar de zeamă de cireşe, bine limpezită. Ca să-l refaceţi, puneţi şerbetul din nou la foc, adăugînd o lingură de apă rece. Indată ce s-a topit complet, îl daţi la o parte, şi îl frecaţi fierbinte.

GOSPODINA: Bicarbonatul poate înlocui apa de var, pentru a întări fructele folosite la dulceţuri. Se pune o lingură de bicarbonat într-un litru de apă, în care se ţin fructele 2 ore, ca şi în apa de var. Se limpezesc apoi în cîteva ape reci.

CURIERUL nostru

IOAN I.: Noi nu vă putem da nici un sprijin în această problemă. Regretăm că trebuie să vă dăm un răspuns negativ, dar nu există nici o posibilitate pentru a vă fi de folos.

VICTORIA A. — **Bucureşti:** Ar fi bine să mergeţi la Teatrul satiric muzical „C. Tanase" şi să solicitaţi personal actorului respectiv, ceea ce vă interesează. Prietena dv., care se află atît de departe, s-ar bucura nespus dacă i-aţi îndeplini această dorinţă.

E. ANGHELESCU — **Brăila:** Propunerile dv. sînt bune şi vă mulţumim pentru ele. In cele două probleme ridicate, punctul dv. de vedere este cel just. Manifestările colegului dv. arată că el mai are multe de învăţat în ce priveşte comportarea faţă de oameni. Este de datoria dv. să-l ajutaţi, chiar dacă pentru început se va simţi oarecum ofensat.

JENI — **Ploeşti:** Atitudinea soţului dv. denotă o oarecare lipsă de încredere. Aceasta însă nu se poate obţine prin îndeplinirea cerinţelor lui, care nu sînt de loc întemeiate. E mai mult o chestiune de ambiţie, care însă, se poate rezolva prin discuţii personale. Credem că va înţelege, în cele din urmă, că nu are nici un sens să se mentină faţă de această poziţie nejustă. Depinde de dv., de felul cum îi veţi prezenta şi cum veţi discuta cu el problemele respective.

LELIA CERNEI: Hotărîrea va trebui s-o luaţi în cele din urmă tot dv. Noi am înclina spre cea de a doua soluţie, mai ales că în oraşul respectiv sînt multe fabrici şi ca puteţi merge acolo să lucraţi. Regulamentul la care vă referiţi îl puteţi cere de la Ministerul Învăţămîntului şi Culturii.

V. O. D. — Bacău: Nu credem că ar fi bine să întreprindeţi ceva în clipa de faţă. Soluţia propusă de părinţii dv. nu mi se pare bună. De ce să vă grăbiţi? Mai aveţi destul timp pentru aceasta. Cînd veţi întîlni o fată pe care s-o iubiţi cu adevărat, atunci să luaţi o asemenea hotărîre.

CICA P. — **Bistriţa:** Dv. personal aţi făcut prea mult şi el prea puţin, pentru menţinerea prieteniei şi de aici provin neînţelegerile la care vă referiţi. Ar trebui să discutaţi foarte serios cu el, ce anume are de gînd să facă. In comportarea dv. este necesară mai multă demnitate care să-i impună şi lui o atitudine corespunzătoare. Totul trebuie făcut cu mult tact şi cu multă fermitate din partea dv.

FLORENTINA — **Birlad:** Judecînd după cele întîmplate, noi am înclina spre acceptarea cererii ce vi s-a adresat. Dv., care cunoaşteţi situaţia în toate amănuntele ei, puteţi hotărî în cele din urmă ceea ce credeţi că este mai bine. Se pare, însă, că soluţia ce s-a ivit ar linişti complet lucrurile.

VALENTINA — **Craiova:** Inainte de a întreprinde ceva, mai discutaţi cu el la modul foarte ferm şi precis, poziţia, atitudinea lui, faţă de familie. Noi credem că va înţelege cît de nejustă este comportarea lui şi se va îndrepta. Ar trebui să găsiţi căi de înţelegere şi cu sora lui. Aceasta ar contribui mult la rezolvarea problemei dv.

STAN — **Brăila:** Este foarte clar că nu mai poate fi continuată o asemenea situaţie. Explicaţi-i şi pînă în cele din urmă va trebui să-şi dea singură seama că opoziţia ei este absurdă. Ar fi bine să vă schimbaţi şi domiciliul şi să începeţi acolo un alt fel de trai. Aceasta v ar ajuta mult.

CU CE A PLECAT ÎN VILEGIATURĂ

ŞI CE POARTĂ

Dimineaţa — *La prînz* — *Şi seara*

Desen de Nell COBAR

Intreţinerea lentilelor la ochelarii de soare

Multe persoane care poartă vara ochelari de soare, neglijează întreţinerea lentilelor. Or, de atenţia pe care trebuie s-o dăm menţinerii în perfectă stare a lentilelor — indiferent de calitatea acestora — depinde dacă purtarea ochelarilor de soare îşi atinge sau nu scopul. O lentilă aburită, murdară, nu numai că deformează imaginea, dar şi jeneză vederea. In acelaşi măsură este important şi felul cum întreţinem lentilele.

Oricine poartă în mod obişnuit ochelari medicinali, ştie că una din condiţiile principale de păstrare a lentilelor în bună stare, este să punem ochelarii, îndată ce nu-i mai purtăm, în îmbrăcămintea lor de protecţie. Sîntem uneori înclinaţi din comoditate să considerăm că ochelarii de soare nu merită o asemenea protecţie. Cheltuiala făcută pentru un port-ochelari din piele sau un mic săculeţ din pînză moale este suficient recompensată, prin avantajele rezultate, dintre care primul ar fi economia de timp, la necesitatea de a-i şterge, altfel, incontinuu. Cu atît mai evident apare acest lucru de exemplu la plajă, unde lăsarea ochelarilor pe nisip — fără îmbrăcăminte — cu lentilele umezite de căldură, reprezintă o sursă permanentă de murdărire a acestora.

Modul în care ştergem lentilele este în funcţie de gradul de murdărie al acestora. Astfel, de fiecare dată cînd avem posibilitatea — de exemplu înainte de plecarea de acasă — e bine să curăţăm mai mult lentilele, ştergîndu-le cu un tampon de vată, înmuiat, însă stors, în oţet îndoit cu apă. Aburim după aceea lentilele şi le lustruim cu o flanelă moale sau cu o bucăţică de piele de căprioară. E bine să luăm cu noi flanela şi să repetăm în timpul zilei lustruirea lentilelor, ori de cîte ori observăm că lentilele s-au aburit.

Pe timpul prea călduros şi dacă faţa ne transpiră în mod obişnuit, transmiţînd umezeală lentilelor, putem încerca să le aplicăm un strat protector, un amestec format din 10 gr. glicerină în 100 gr alcool curat. Intins uşor, cu tamponul de vată, acest strat protector nu va influenţa asupra claritătii lentilelor.

Colţul cosmeticianei

Apa de mărar este o loţiune foarte indicată pentru persoanele cu ten sensibil. Ea se prepară în felul următor: se ia un pumn de mărar foarte proaspăt, se spală bine în multe ape, apoi se pune la fiert să dea cîteva clocote. Se lasă să se răcească, după care se strecoară printr-un tifon şi se foloseşte fie spălînd faţa direct cu această apă, fie ştergînd-o cu tampoane de vată înmuiate în apa despre care este vorba. In afară de faptul că moaie piele şi limpezeşte tenul, apa de mărar calmează iritaţiile însoţite de mîncărimi.

Dacă la apa de mărar obţinută din 20 gr. mărar proaspăt, fiert într-un litru de apă timp de ½ oră se adaugă, pe lîngă puţin alcool, 30 g. glicerină şi eventual zeamă de lămîie sau de roşii, se obţine o loţiune indicată celor cu ten gras şi cu porii dilataţi.

Crema de demachiat se prepară din untură de porc şi petale de trandafir. Procedeul este următorul: untura de porc se pune la topit într-un vas smălţuit. Cînd este aproape complet topită i se adaugă lapte proaspăt şi se lasă să clocotească de cîteva ori. Se ia de pe foc, se strecoară printr-un tifon şi se lasă să se răcească. Orice gospodină ştie că în felul acesta se obţine o untura topită de calitate superioară. Separat, într-o farfurie adîncă de faianţă sau de sticlă, se zdrobesc 20 gr. petale de trandafiri — roşii de preferinţă — care se amestecă apoi cu 20 gr. de untură preparată conform indicaţiilor date. Spre a se evita alterarea ei, este bine ca această cremă să fie preparată în cantităţi mici. Dacă doriţi să faceţi o cantitate mai mare, trebuie să-i adăugaţi tinctură benzoe, care o conservă (la 100 gr. de cremă se pun 3—5 gr. tinctura benzoe). Iar, dacă după ce v-aţi demachiat cu această cremă vă veţi spăla faţa cu apă fiartă şi răcită în care aţi pus la infuzat timp de cîteva ore rosmarin, epiderma dv. nu va avea decît de cîştigat.

Cînd apa de trandafiri sau ceaiul de muşetel vă lipsesc şi vreţi să descongestionaţi pleoapele, radeţi pe răzătoarea mică un cartof crud, curăţat de coajă, puneţi-l pe un tifon şi aplicaţi-l pe ochi, avînd grijă ca pleoapele să vină în contact direct cu cartofui. Păstraţi 10—15 minute compresa pe ochi, apoi vă spălaţi cu apă obişnuită.

Sanda NOREANU

Sfatul medicului

Pe mormanele de resturi putrede se pot naşte zilnic 15.000—20.000 muşte. Mirosul ademenitor care iese prin ferestrele bucătăriilor atrag musca. Ea pătrunde fără greutate în casă, se tîrăşte pe alimente, pe pîine, pe veselă. După ce a mai prins puteri musca îşi prelungeşte călătoria. Pe unde nu zboară ea în cele aproximativ 20 de zile cît trăieşte! Are nevoie de proteine pe care le găseşte după placul ei în materiile fecale şi de dulciurile pe care le găseşte în resturile alimentare. Şi atunci călătoria este un du-te-vino în căutarea acestei hrane. De la magazinul alimentar sau piaţă în case, la latrine. Se odihneşte puţin şi din nou porneşte la drum deoarece ea, trebuie să se hrănească la fiecare 10—15 minute. La latrină ea îşi murdăreşte labele pe care se găsesc mii de perişori fini, cu nenumăraţi microbi şi ouă de viermi intestinali. Să întrerupem pentru un moment drumul călătorului nostru şi să-l punem la microscop. Peste 60 de feluri de microbi, vătămători sănătăţii vom găsi la oricare exemplar prins, începînd de la microbii tifosului, paratifosului şi dezinteriei pînă la bacilul tuberculozei şi virusul poliomielitei.

In intestinele muştii bacilul tuberculozei rămîne viu timp de două săptămîni iar provocatorii bolilor gastrointestinale 4—5 zile. Pe suprafaţa corpului său musca poate duce peste 6 milioane de microbi iar în intestin pînă la 28 milioane. Această încărcătură periculoasă este răspîndită în casele oamenilor, pe alimente, pe obrăjorii copilului, pretutindeni.

Şi aceasta nu e tot. Pe alimente microbii se înmulţesc cu viteză uimitoare. La o temperatură de 20 grade, în lapte se dezvoltă dintr-un singur microb, după 24 ore, peste un milion de microbi.

Ştiind toate acestea nu poţi rămîne pasiv, trebuie luate măsuri de apărare împotriva acestui periculos duşman. Dar cum?

De obicei ne spunem că intervenţia noastră este inutilă întrucît numai dintr-o pereche de muşte se pot dezvolta, într-un sezon milioane de muşte.

Iată un fel greşit de a gîndi. Nu trebuie să uităm că muştele pot avea o înmulţire prodigioasă numai atunci cînd au condiţiuni bune în stadiul evoluţiei larvare. O femelă adultă distrusă înseamnă sute de milioane sau chiar miliarde de descendenţi înlăturaţi.

In primul rînd într-o asemenea acţiune trebuie să împiedicăm pătrunderea muştelor la hrană şi la locurile de depunere a ouălelor. Să adăpostim gunoaiele în lăzi acoperite în locuri umbrite, pe un teren asfaltat, de cel puţin 10 m. păstrînd curăţenie în jurul lăzilor.

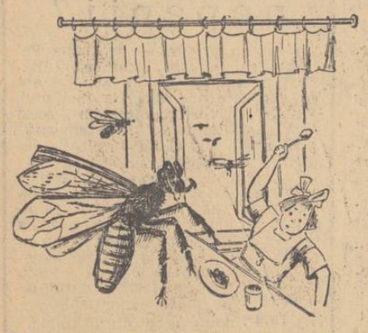

Grătarul la ferestre şi uşa închisă barează drumul acestui musafir nepoftit. Aceste măsuri trebuiesc aplicate îndeosebi în latrine.

Prin orice mijloc musca trebuie împiedicată să ajungă la alimente. Se impune deci îndepărtarea imediată a resturilor de alimente şi ape reziduale.

Pe timpul arşiţei să asigurăm în casă o lumină slabă (hîrtie albastră la fereastră etc.) pe care musca o evită.

Trebuie folosite cursele şi capcanele pentru muşte, hîrtii adezive, pliciul sau plesnitoare de muşte. Şi dintre toate cel mai eficace este folosirea hexaclorurului sau D.D.T.-ului prin pulverizare. Toate măsurile amintite, trebuie aplicate întocmai.

Succesul unor asemenea acţiuni poate fi asigurat numai dacă acestea se bucură de sprijinul fiecărui cetăţean.

Dr. E. ALBU

PENTRU INTERIOR

— **Pijama din bumbac, de jalinet, poplin sau zefir imprimat, croiala fantezi. Jacheţica, cu mînecă scurtă kimono nu are guler, garnitura for mînd o un paspoal în culoarea imprimeului. Pantalonul este puţin mai lung de genunchi.**

— **Furou din mătase de lenjerie cu intercalaţie din dantelă sub bust şi la volănaş. Partea care formează sutienul este puţin petrecută în faţă.**

— **Pentru noapte, foarte confortabilă este această cămăşuţă. Din platcă porneşte cămaşa încreţită şi largă.**

— **Un capot foarte plăcut datorită croiei lejere, pentru primele ore de dimineaţă. Se poate executa din nylon uni bordat cu două benzi late de satin care garnisesc şi gulerul şi se leagă în faţă într-un nod simplu.**

Desene de B. VARLAM

PRACTIC • PRACTIC • PRACTIC

■ **AFUMATUL STICLELOR CU PUCIOASA PENTRU CONSERVE:** Punem pe o farfurie veche sau pe un capac de metal o bucăţică de pucioasă (sulf), pe care o stropim cu alcool şi-i dăm foc. Acoperim repede cu o pîlnie. Fumul de pucioasă care iese prin gîtul pîlniei îl îndreptăm spre gura sticlei pe care dorim s-o afumăm.

Fumul de pucioasă împiedică mucegăirea şi fermentarea conservelor.

■ **DACA MINERUL MATURII NU MAI TINE** din cauză că s-a lărgit gaura în care e fixat minerul sau s-a tocit capătul minerului din cauza uzajului, spintecăm cu băgare de seamă capătul uzat al minerului, introducem în acel loc o aşchie de lemn şi virim minerul în gaura măturii. Succesul este sigur, dar trebuie procedat cu băgare de seamă

să nu crape lemnul pe toată lungimea lui.

■ **DOP INTRAT IN STICLA:** Facem un nod mare la o bucată dublă de sfoară şi o introducem în sticlă (fig. a). Apoi întoarcem sticla cu gura în jos, astfel ca dopul culcat în lungimea lui, de-a lungul sforii, să se încline spre gîtul sticlei. Atunci tragem cu atenţie sfoara pînă ce nodul se fixează între dop şi gîtul sticlei şi tragem dopul afară.

Mai putem face din sfoară un ochi (fig. b), mişcăm sticla pînă potrivim dopul să intre în ochiul sforii şi-l tragem astfel afară.

■ **STROPITOARE PENTRU RUFELE DE CALCAT:** Găurim un dop, introducem în el o mică stropitoare

de metal şi fixăm dopul în sticla cu apă. Astfel stropim rufele de călcat **în mod egal şi cu multă uşurinţă.**

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Decada culturii

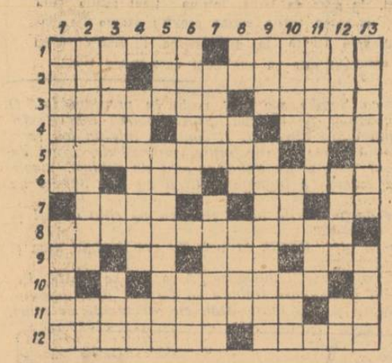

ORIZONTAL: 1) „Poeții cîntă...", festival literar care va avea loc în sala Studio a Teatrului Național — Aproape 700.000 de astfel de artiști au participat la cel de al 5 lea concurs a cărui fină a va avea loc în sala C.C.S. (sing). 2) „Realizările din arhitectură în cei 15...", expoziție care se va deschide la Institutul „I. Mincu" din Capitală — Mărețul eveniment în cinstea căruia se desfășoară „Decada culturii din R.P.R" 3) Domeniu care va fi prezentat prin apariția și reapariția unor cărți de valoare, precum și prin „Bazarul cărții" — Colecție de hărți 4) Bogăție — Mare ansamblu de cîntece și dansuri care își va aduce aportul la manifestările din cadrul decadei — Acest (pop.) 5) Participant la Expoziția anuală de Stat a Artelor plastice. 6) Alifie — Din cînd în cînd — Sucul dulce al florilor 7) Expoziția anuală de... a artelor plastice se va deschide în sălile Muzeului de Artă al R. P. R. — În poezie — „Vlaicu... feciorii săi", piesă de Lucia Demetrius care se va juca la Teatrul Municipal. 8) 2.000 își vor da concursul la marele spectacol popular cu care se va încheia decada. 9) Spetează — La radio — Terci — Crustaceu. 10) Teatru bucureștean. 11) „23 August" — Campion. 12) „Pe iespedea...", oratoriu de Sergiu Sarchizov care va fi cîntat cu acest prilej — Prepoziție.

VERTICAL: 1) Autorul „Oratoriului eliberării" — Printre cele care se vor prezenta cu acest prilej se numără: „Din mers" („Ediție specială") de Mariana Pîrvulescu etc. 2) Sărbătorit — Măsură 3) „Popovici, coautorul filmelor „Furtuna" și „Valurile Dunării" — Transilvania — Pentru. 4) Fini — Prefix. 5) Literă cirilică — Teatru care-și va deschide stagiunea cu piesa „Surorile Boga" de Horia Lovinescu. 6) Face alamă — Prefix pentru ureche 7) Venit domnesc (od.) — Participă la expoziția care se va deschide la Muzeul de Artă al R.P.R. 8) Început — „Popescu-Gopo, autorul și regizorul filmului „O poveste ca-n basme" — Pîine. 9) Mărire ție, patria...", lucrare de Mihail Jora care va figura în programul decadei — Dregeri. 10) „Expoziția de... populară a artiștilor amatori" se va deschide în sala Dalles — Corp geometric — Animal nordic. 11) S-a manifestat în cadrul concursurilor de artiști amatori — Început de refren. 12) În fiecare vor avea loc manifestări artistico-culturale cu prilejul decadei — Continent — Măsură. 13) Rămășițe — La cele de cultură ale tineretului se vor produce artiști ai Teatrului de Operă și Balet și ai Filarmonicii de Stat „George Enescu"

Maria PETRESCU

FILE DE ATLAS

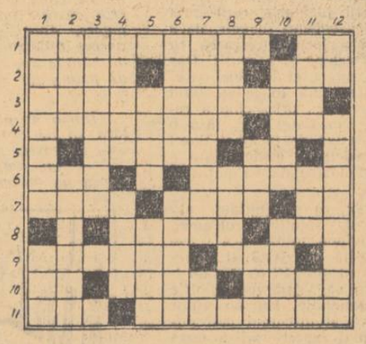

PE „PARALELE": 1) Capitala noastră dragă, ce-și serbează 500 de ani de viață — Orașul Stalin, pe automobile; 2) Pe Mureș, nu pe Tîrnave! — Din loc în loc — Afluent al rîului Ems; 3) Stațiune balneară pe valea Oltului...; 4) ...și alta, în aceeași regiune — La frunze!; 5) Decizi — Rîu, localitate și... silabă în Indochina; 6) Împreună cu Mara, se varsă în Tisa — Întinsă peninsulă în vecinătatea Canadei; 7) Alta-i! — Mare lingă Grecia — Innul... fonetic; 8) Locuitor al unei țări prietene — Capitala Anamului; 9) Rîu ce se varsă în marea Egee — Dunărea, de pildă; 10) Rîu antic în Europa centrală — Localitate în R.P.R., — Anina, la prezent; 11) Un punct pe hartă — Localitate dobrogeană, unde s-a construit un combinat de îngrășăminte chimice.

PE „MERIDIANE": 1) Poet romîn, al cărui nume literar înseamnă „din Bacău" — Formă de relief; 2) Fluviu în U.R.S.S. — Oraș în Transilvania; 3) Porți românesc la Dunăre; 4) Oraș în Italia — Punct cardinal; 5) Umblu — Regiune în Arabia de sud-est; 6) ...de Rotterdam, umanist olandez — Vechea Grecie; 7) Capitala statului Chile — După ea!; 8) Numărul Crișurilor — Fluviu în Siberia; 9) Diminutiv masculin — Fluviu italian; 10) Colecție de hărți — Capitală europeană; 11) Rîu și stat în S. U. A. —..., arhipelag japonez — Oraș arab.., agricol; 12) Sud-est — Sat în apropierea Bucureștiului.

Niculae AMNAR

Cuvinte rare: AHE.

NOCTURNA...

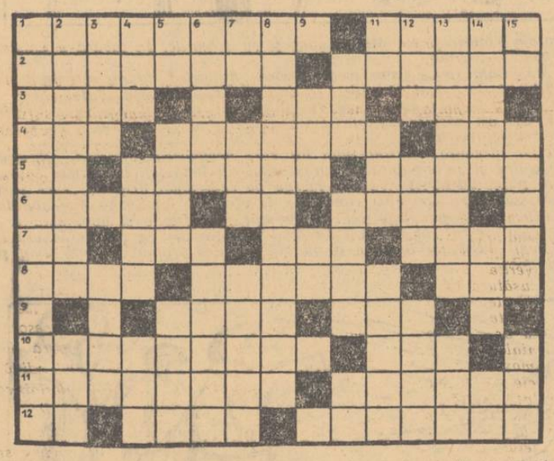

ORIZONTAL: 1) Semnalizatoare de noapte la căile ferate — Luna-l vede, dar nu spune 2) Ilustru poet romîn, autorul poeziilor „Noaptea", „Se bate miezul nopții", „Somnoroase păsărele" — Petrecere nocturnă cu dans 3) Personaj din comedia „O noapte furtunoasă" — Oraș în Sudan — Măsuri de suprafață 4) În acest fel — „Dar din ce în ce s-alină / Toate zgomotele-n sat / Muncitorii s-au culcat / ...-i acum deplină / Și-a noptat (neart) (G. Coșbuc: Noapte de vară) — Oraș în Irlanda 5) Literă grecească — O mie și una de nopți! — Locul de baștină 6) Autoarea volumului „Băiatul și noaptea" — Pronume personal — Personaj feminin din comedia „O noapte furtunoasă" 7) În lumină! — Răzor — Posesorul unei vechi grădini zoologice — Gaz 8) Ciobanul cu..., constelație numită și lira — Vine de la aștri — Fata din lumină! 9) Alt personaj feminin din „O noapte furtunoasă" — Rezultatul diviziunii 10) Soare artificial! — Spațiu nesfîrșit în care se află aștri 11) Și era una la părinți / Și mîndră-n toate cele (Luceafărul — Eminescu) — Personaj feminin din piesa lui Gorki „Azilul de noapte" 12) În întuneric! — Friguros — Autorul operetei „O noapte la Veneția".

VERTICAL: 1) Romancier sovietic, a scris „O noapte de spaimă" 2) „Noapte bună, copii" și „Concert de noapte" — Poezie de Eminescu, din care reproducem versurile: „Să plutim cuprinși de farmec / Sub lumina blîndei lune, / Vîntu-n trestii lin foșnească, / Unduioasa apă sune... (neart) 3) Micuță — Rîu în Africa de Sud 4) Alt personaj feminin din „Azilul de noapte" — Interjecție — Aproape mare 5) Puse în felinare! — A părăsi — „...și nopți", cunoscut roman al scriitorului sovietic Simonov 6) Potrivnic — În umbră (fig.) 7) Ustensil — Fluviu african — De piatră 8) „O, mină ta... / Cu piele aspră, de toval (G. Topîrceanu — Noapte de mai) 9) Oraș în Nigeria — Ore! 10) „Focul e-nvelit pe vatră, / Iar opaițele — au murit / Și prin... adormit / Doar vreun cîne-n somn mai latră / Răgușit" (G. Coșbuc — Noapte de vară) (neart.) — Secol — În întuneric 11) Reflexiv — Oaspe nocturn — Licărire 12) Papagal — Fire — Literă grecească 13) Nu se găsesc ușor — Întunecat în cerul gurii! 14) O lanternă noaptea! — Zile și nopți! — Bis 15) Tuna — Personaj feminin din piesa „Învingătorii nopții" de I. Stok — Greu de făcut în beznă!

Radu STROE

DE PE STADIOANE...

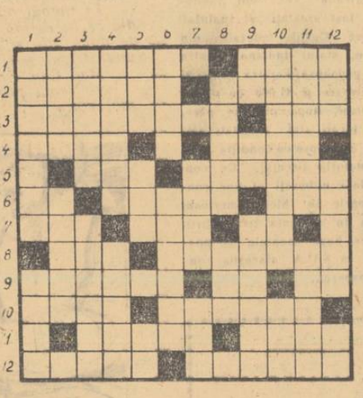

ORIZONTAL: 1) „Teatrul" întrecerilor sportive — Probă atletică cu muzică! 2) Drumeție sportivă — Punctul de plecare și de sosire la alergările de cai 3) Exerciții de fîlbrelă — Repriză teatrală 4) Temperatură favorabilă patinajului — Loc pentru disputarea jocurilor sportive în timpul iernii 5) Pronume — Terenul de fotbal al puștilor 6) E sic! — A lua inițiativa într-un joc sportiv — Lume (reg.) 7) Cer insistent — Arhitect prescurtat — Liniște! 8) Pușculiță cu fibret — Ghiulea de fier de aruncat într-una din probele de atletism (pl.) 9) Obsesia fotbaliștilor — Alifie — Și (lat.) 10) Capitală europeană — Probă de atletism 11) Tinteșc către ceva — Hends! 12) Face sport la C.C.A.! — Oraș grecesc de la care își trage numele o competiție sportivă de masă.

VERTICAL: 1) Dă semnalul de plecare la o întrecere sportivă — Handbal intrat la apă! 2) Linii care delimitează un teren de sport — Categorie... galinacee la box 3) Prilej pentru „ascensiune" a viței de vie (pl.) — Un fel de halterofil! 4) Pe linie de Pronosport: 1,2 sau X?— Baston curbat folosit la jocul de hochei 5) Acest — La războiul de țesut — Postscriptum 6) Pisc în Bucegi, obiectiv preferat de turiști — Sportivi din vechime 7) Sport de iarnă — „Atletul" pădurilor noastre 8) Fișie de teren amenajată pentru întrecerile sportive — Dialect francez 9) Măsură de greutate japoneză — În bară! — Sportul preferat de cei trei mușchetari! 10) Campioană mitologică la alergări, învinsă prin viclesug de Hippomene — Sportul trageriî la țintă 11) Schimb de locuri între piese în sportul mințiî — Aici nu-i nimic! 12) Lovitură cu piciorul în minge la fotbal sau la rugbi — Sportiv care practică exerciții de alergări, sărituri și aruncări — Vocală dublă.

Valentin MIREA

POȘTA REBUS

RADU NEGOESCU — *Petroșița*. Nu publicăm aritmogriife.

MIHAI ANDREESCU — *Bogdana*: Ne au sosit prea tîrziu.

DAN PLAEȘU — *Galați*: Se reține.

GH. STOENESCU — *București*: Prea simplu

TH. STEFLEA — *București*: E lucrat pe dimensiuni prea mari. În plus, am vrea să vă atragem atenția că folosiți prea multe cuvinte de specialitate.

G. ZAMFIROIU — *București*: Puține cuvinte în temă.

M. STERE — *Constanța*: Vom ține seama de observațiile dv.

MIHAI POPESCU — *Voinești*: Vă recomandăm ca deocamdată să vă ocupați de dezlegări de jocuri.

POPESCU LAURENȚIU — *Drăgășani*: În limita spațiului disponibil va apare.

TH. HOSSU — *Cluj*: Nu publicăm aritmogriife. Adresa solicitată: Revista „Rebus" — P-ța Scînteii 1.

MARIN DUMITRESCU — *Ploești*: Oricîtă dibăcie ar dovedi definiția, cuvîntul „rtie" nu prezintă nimic și ca atare, nu-și justifică prezența într un careu.

C. STROENACHE — *Craiova*: Dovediți îndemînare, dar preferăm jocuri de actualitate.

FRED GHENĂDESCU

AVERTISMENT

— Am auzit că unii din voi se duc în orele de serviciu la cinema. Să știți că nu mai merge: e prea cald!

V. VASILIU

ULTIMELE SFATURI

— ...Și vezi unde pui verigheta, să n-o mai pierzi ca anul trecut, în apă...

A. POP

— Hai, încă puțin și am ajuns! Să vezi sus ce priveliște!...

RIK AUERBACH

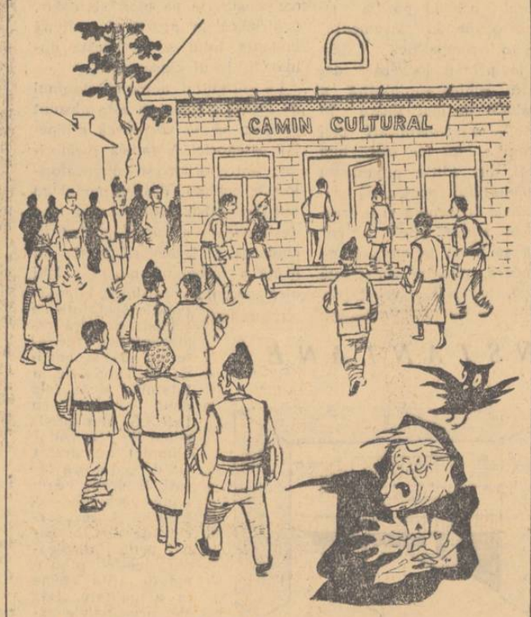

— Căminul ăsta mi-a ruinat căminul meu...

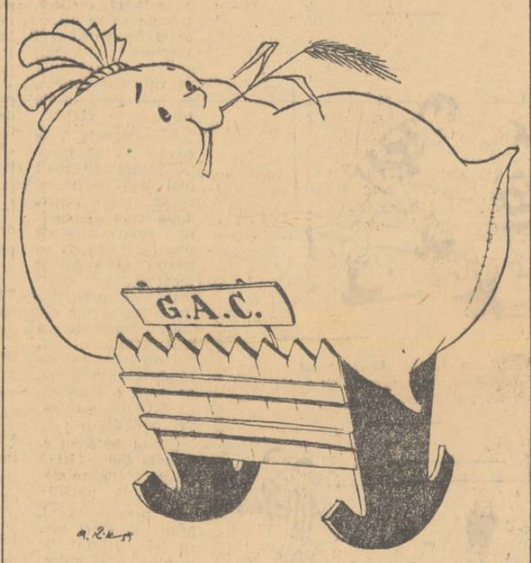

Noul născut

AL. CLENCIU

Unitatea 7 ceasornicărie de pe Calea Șerban Vodă ține de mai mulți ani ca reclamă un ceas stricat.

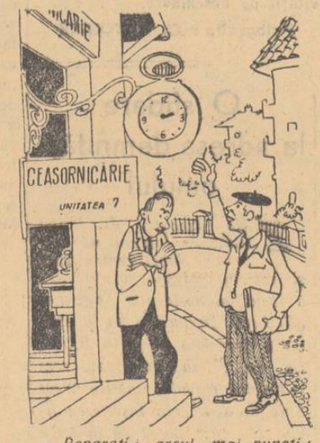

— Reparați-i arcul, mai puneți-i o limbă...

— Limbă nu, că e în stare să povestească la toți că l-am ținut în halul ăsta pînă acum...

ȘT. COCIOABĂ

ÎNTRE „FOȘTI"

— Păi sigur, s-apucă să construiască clădiri înalte, să oboseacă omul pînă ajunge sus!...

V. TIMOC

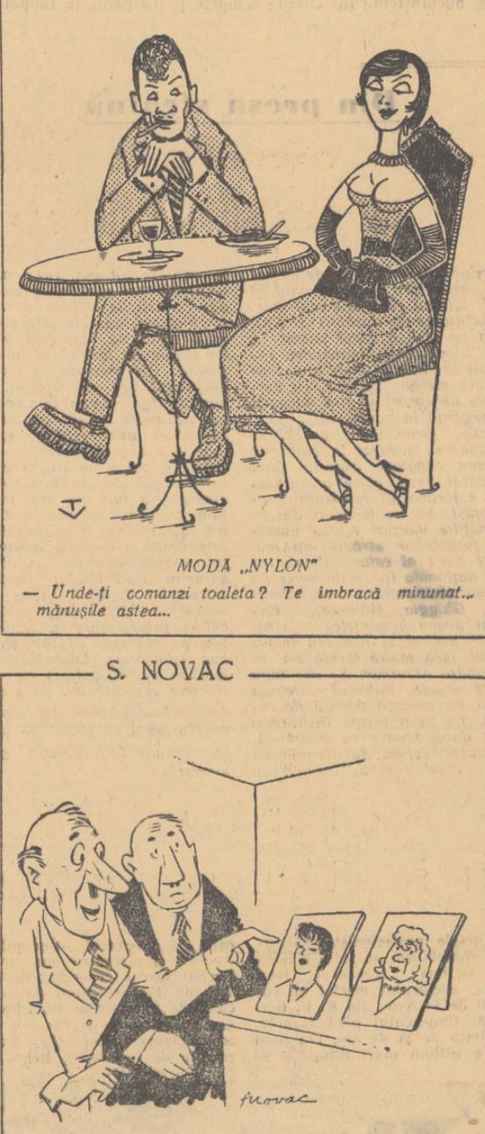

MODA „NYLON"

— Unde-ți comanzi toaleta? Te îmbracă minunat... mănușile astea...

S. NOVAC

SE MAI ÎNTÎMPLĂ UNEORI

— Nu, nu, asta brunetă e actuala mea soție. Ceo blondă e... nora-mea!...

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Noi rezultate în Cupa „Magazin"

GRUPA 13: *Popescu Tiberiu* (Lugoj) — *Popescu Corneliu* (Buc.) remiză.

GRUPA 15: *Furnică Dumitru* (Orașul Stalin) — *Al. Burdea* (Cluj) 1—0; *Furnică — Ienciu Dumitru* (Beiuș) 2—0; *Furnică — I. Grossu* (București) 1—0.

GRUPA 22: *Gr. Handrea* (Cluj) — *Gh. Chendru* (Craiova) 1—0.

GRUPA 24: *Răbocea Nic.* (Rupea) — *Cosma Gh.* (Vaslui) 2—0; *Răbocea — Marinescu Ștefan* (Topoloveni) 2—0; *Răbocea — M. Burduja* (Bistrița) *1—0; Răbocea — Șuliga Valentina* (Arad) 1—0.

GRUPA 27: *C. Jitariuc* (Sighișoara) — *Gh. Ghemușliu* (București) 1—0; *C. Jitariuc — C. Dobrescu* (Constanța) 2—0.

GRUPA 35: *Popescu Nicolae* (Subcetate) — *Mocuț Ovidiu* (Moldovița) 1—0.

GRUPA 44: *Emil Buzoianu* (Pitești) — *Gh. Gladcenco* (Codlea) 2—0; *Emil Buzoianu — Drăgușin Mircea* (Sibiu) 2—0.

GRUPA 46: *Ivan Constantin* (București) — *Virgil Zaharescu* (București) ½ — 1½; *Ivan Constantin — Cezar Nistor* (București) 2—0.

GRUPA 52: *Pietraru Gh.* (Buc.) — *Teodorescu Marian* (Buc.) 2—0; *Isac Florin* (Cluj) — *Gh. Pietraru* 0—1.

GRUPA 61: *Adrian Lapedatu* (Ocna Mureș) — *Păcurariu Aurel* (Buc.) 2—0; *Lapedatu — Moarcăș George* (Orașul Stalin) 1,½ — ½; *Lapedatu — Argeș Mihai* (Galați) 2—0.

GRUPA 76: *Petrovici Valeriu* (București) — *Cornel Vădășan* (Bonțești — regiunea Oradea) — 0—1.

★

Din grupa 68 s-a calificat în semifinala „Cupei Magazin", BREDAN IOAN — Petroșani cu 12 puncte. (Pe locul II s-a clasat Pîrcioagă Florea — Reșița cu 10 puncte).

Data începerii semifinalelor va fi anunțată ulterior.

Cărți noi de șah

De puțin timp se găsește în librăriile noastre o nouă carte de șah. Este vorba de o lucrare consacrată creației șahiste a maestrului internațional sovietic V. A. Cehover. Cartea, de format mic, cu 72 de pagini, prezintă cele mai bune studii și sfîrșituri de partide ale autorului. Lucrarea are o apreciabilă valoare didactică prin faptul că fiecare din cele 84 de studii și sfîrșituri de partidă sînt pe larg comentate.

Iată mai jos unul din studiile maestrului Cehover.

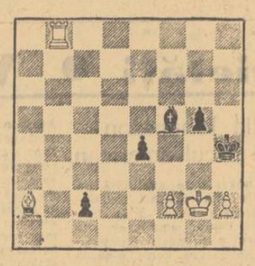

REMIZA

Soluția 1. Tb1!! (Altfel pionul c se transformă. Nu dă nimic albului încercarea 1. Th8+?, Rg4 2. h3+. Rf4 3. Tf8, Re5 4. Te8+, Rd6 5. Tf8, Nd7 și albul pierde) *1... c:b1D 2. N:b1, e3! 3. N:f5!, e2 4. Ng4!, e1D 5. h3!* și negrul nu mai poate evita remiza.

Partida

Gurghenidze (U.R.S.S.)

Lindelot (Suedia)

Jucată la campionatul mondial universitar de la Budapesta, iulie 1959.

1. c4	Cf6	27. Tb2	Cd7
2. Cc3	e6	28. Tfb1	C×c5
3. d4	d5	29. C×c5	Dc7
4. Ng5	Ne7	30. h3	Ta1
5. e3	Cbd7	31. T×a1	T×a1+
6. c×d	e×d	32. Tb1	T×Tb1+
7. Nd3	c6	33. D×b1	Cc8
8. Dc2	0-0	34. Nh7+	Rh8
9. Cge2	Te8	35. Nf5	Cd6
10. 0-0	h6	36. Nd3	Rg8
11. Nh4	Ch5	37. Db4	Cc8
12. N×e7	D×e7	38. Nf5	Ce7
13. Tab1	Cb6	39. Ng4	g6
14. b4	a6	40. Ca6	Dd8
15. a4	Nd7	41. Db7!	h5
16 Cc1 !	Cc8	42. Ne2 !	Dd7
17. Cb3	Cd8	43. Db8!	Dc8
18. Cc5	Cf6	44. Dg3!	Rf8
19. b5	a×b	45. Cc5	Cf5
20. a×b	Ted8	46. De5	Cg7
21. Cc3a4	Ne8	47 Nd3	Ce6
22. Cb6	Tb8	48. Na6	Da8
23. b×c	b×c	49. C×C	p×C
24. Ca6	Tb7	50. Df6+	Nf7
25. Ca4	Ta8	51. Nd3	De8
26. Ca4c5	Tba7	52. N×g6	

Negrul cedează.

Copii, desenați și voi! (Desene de E. ARNO)

Echipați cu un vas și coșuri, Mioara, Gigel și Azorel au venit în pădure să culeagă mure.

Oh! Dar ce păcat că începe să plouă!

Iată că prietenii noștri au găsit adăpost sub un copac. Dar se face tîrziu, ploaia nu mai contenește și prietenii noștri vor să plece acasă.

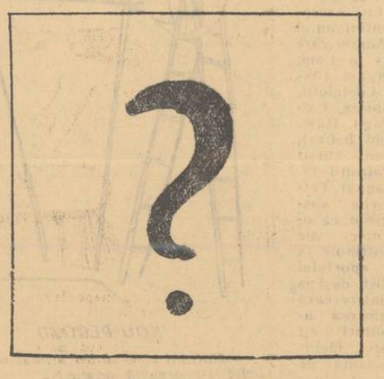

Copii, arătați voi cum credeți că cei trei prieteni ar putea să ajungă acasă fără să-și ude hainele și, respectiv, blana. Trimiteți desenele voastre iar noi vom publica pe cele mai reușite.

GH. CHIRIAC

FABULE

LA GHICITOARE

VULPEA: — *Lina vieții d-tale este foarte scurtă!*

CALUL: — *Aa! D-ta mi-ai luat ochelarii!...*

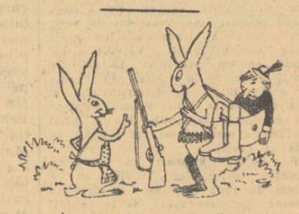

— *Nu te mai lăuda. Sînt sigură că l-ai cumpărat de la magazin.*

URSUL: — *Îmi pare rău, dar desenele d-tale nu mă fac să rid!...*

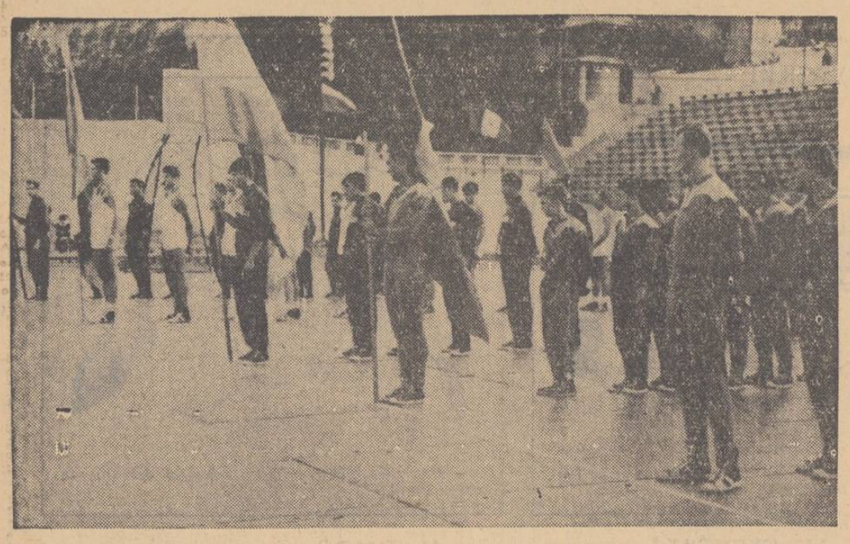

Miercuri seara, pe podiumul special amenajat în incinta velodromului Dinamo, a avut loc festivitatea de deschidere a campionatelor balcanice de baschet. Această interesantă competiție, la care participă reprezentativele R. P. Albania, R. P. Bulgaria, R.P.F. Iugoslavia și două reprezentative ale R. P. Romîne (A și de tineret) stîrnește un viu interes în rîndurile spectatorilor bucureșteni. În clișeu: echipele participante în timpul festivității de deschidere.

Fotografia: C. ANTONIER

SPORT

La începutul stagiunii fotbalistice

Se deschide o nouă stagiune fotbalistică. Duminică, cele 12 echipe ale categoriei A încep ediția 1959/60 a campionatului, aliniindu-se la startul jocurilor primei etape. Vor fi prezente echipe cu reputate state de servicii în competiție (Petrolul, C.C.A., Dinamo București, Rapid etc.), competitori mai tineri (Dinamo Bacău, Steagul Roșu, Farul) ca și proaspăta promovată Minerul Lupeni.

Se obișnuiește la început de stagiune o prezentare a ceea ce trebuie să fie viitorul campionat. De fapt, ce obiective își fixează echipele din categorie la început de stagiune? În primul rînd, unul privind poziția pe care s-o ocupe în clasamentul general al competiției. Unele aspiră la primul loc, care desemnează echipa campioană a țării; altele — mai tinere în categorie — au revendicări mai „moderate": un loc mai bun decît cel din ediția precedentă a campionatului, pentru că oricum aceasta înseamnă și o creștere; în sfîrșit, altele... vor doar să se pună la adăpost de retrogradare, pînă le vor crește forțele și, totodată, veleitățile.

Se cuvine să se joace un fotbal cu mult mai bun decît cel ce se joacă acum, după cum se cuvine (mai ales că una fără alta nu se poate) să avem și jucători cu mult mai bine pregătiți. Or, atîta vreme cît starea aceasta va dăinui, fotbalul nostru nu-și va lichida rămînerea în urmă, pe care o ilustrează actualul slab nivel calitativ.

Ce au de făcut echipele categoriei A pentru redresarea fotbalului nostru?

În primul rînd, printr-un efort mare și susținut al jucătorilor și antrenorilor (pe care să-l urmărească, să-l sprijine și chiar să-l impună conducătorii de echipe) să se ridice tehnica individuală a jucătorilor. Nu este admisibil ca în categoria A să avem jucători pentru care e o problemă de nerezolvat un „stop" făcut cu precizie, un „pas" dat cu adresă, un „corner" sau un „11 metri" executat fără greș, un „șut" țintit pe poartă etc. Munca antrenorilor și jucătorilor trebuie îndreptată cu hotărîre în această direcție (fără neglijarea, bineînțeles, a pregătirii fizice). Adică toți jucătorii categoriei A să învețe să joace fotbal, care nu-l știu atîta vreme cît individual nu pot dovedi însușirea fără greș a tuturor procedeelor tehnice. Cînd jucătorii noștri vor ști aceasta, se va schimba și fața jocului de echipă, vor izbuti și procedeele tactice colective (care acum ne apar de foarte multe ori ridicole, prin stîngăcia de execuție influențată de lipsurile tehnice).

În al doilea rînd, în echipele categoriei A de fotbal trebuie promovați și crescuți cît mai mulți jucători tineri de talent, care să înlocuiască pe cei ce n-au reușit să atingă valoarea ce o cere această categorie, ca și pe cei care au avut cîndva această valoare dar acum n-o mai au. Mulți antrenori și conducători de echipe ale categoriei A se sperie, în general, de promovarea unor jucători cu nume „fără rezonanță" (cum obișnuit sînt tinerii jucători). Sînt gata să ia un asemenea jucător, dacă mai întîi a făcut încercarea cu el o altă echipă și a reușit. Dar s-o facă direct ei le vine oarecum peste mînă (obsedați fiind de obținerea cu orice chip a rezultatelor imediate). Or, fără o infuzie masivă de jucători tineri talentați, actuala mediocritate a fotbalului nostru nu va putea fi depășită.

În sfîrșit, ca să limităm aspectele și soluțiile problemei, noua stagiune fotbalistică trebuie folosită cu rîvnă și pricepere pentru pregătirea jucătorilor care să îmbrace culorile echipei naționale. Într-un viitor imediat ca și într-unul mai puțin apropiat reprezentativa noastră de fotbal are de susținut, printre altele, partidele cu R. P. Polonă, cu R.P. Bulgaria din preliminariile turneului olimpic de fotbal, ca și jocurile cu R. Cehoslovacă sau Danemarca din „Cupa Europei". Jucătorii selecționabili îi dau tot echipele categoriei A și tot ele trebuie să le asigure pregătirea, care se desăvîrșește în jocurile de campionat.

Am spus-o și o repetăm: principala preocupare a echipelor categoriei A (ca și din celelalte categorii) este un clasament cît mai bun în campionat. Le poate pretinde cineva să nu se preocupe de acest obiectiv? Firește că nu. Dar pretindem (și dovada s-a făcut în repetate rînduri și în toate țările) că preocuparea temeinică pentru pregătirea jucătorilor, pentru primenirea cadrelor, pentru asigurarea de selecționabili cît mai mulți și cît mai buni pentru echipa națională asigură tocmai ceea ce urmăresc aceste echipe, constituie calea cea mai sigură pentru reușita lor.

La aceasta invităm să se gîndească echipele categoriei A acum, la începutul noii stagiuni fotbalistice, ca să treacă nestrîzit la acțiuni ce au datoria să le întreprindă pentru ridicarea nivelului calitativ al fotbalului nostru.

I. BOCIOACA

INSTANTANEE

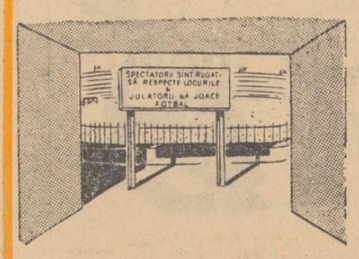

Detalii de organizare

— Nu-ți amintești? Anul trecut... era într-o duminică... știi, duminica aceea cînd am tras un șut pe poartă...

METODĂ PRACTICĂ PENTRU EXECUTAT LOVITURA DE LA 11 METRI!...
— Trage, Vasile!...

Desene de Fred GHENĂDESCU

Echipele participante își mai pun și alte probleme — deci au și alte obiective — în care se vorbește în general despre ridicarea nivelului tehnic al jucătorilor, despre creșterea de noi cadre, etc., etc. Obișnuit însă — așa cum au arătat toate edițiile de campionat de foarte mulți ani încoace — acestea sînt obiective situate pe plan secundar, pentru că în primă și ultimă instanță totul se învîrtește numai în jurul clasamentului.

La începutul actualei stagiuni de fotbal credem că este absolut necesar să se vorbească echipelor categoriei A (adică jucătorilor, antrenorilor și conducătorilor de echipe), despre modul cu totul nesatisfăcător în care se desfășoară acțiunea pentru lichidarea serioasei rămîneri în urmă a fotbalului nostru. Mai ales recentele întîlniri internaționale susținute de echipa noastră reprezentativă (ne referim aici la partida cu Turcia, de la Istambul și la cele două jocuri cu U.R.S.S. din preliminariile turneului olimpic) au arătat cît de puțin s-a făcut. E drept că nu numai echipele categoriei A au sarcini de dus la capăt pentru rezolvarea acestei probleme de atîta vreme în actualitate. Dar ele, principalele exponente ale fotbalului nostru, au făcut ceea ce le revenea să facă? Nu! Și aceasta, credem, trebuie să se discute la începutul noii stagiuni de fotbal, pentru ca măsurile să nu mai întîrzie și, mai ales, să fie traduse în viață.

O sfidare la adresa demnității omului

Zilele trecute, dr. Ralph Bunche, laureat al Premiului Nobel pentru pace și secretar adjunct al O.N.U., a făcut o declarație agenției „Reuter". Declarația sa a stîrnit o deosebită vîlvă în S.U.A. Ea se referă la refuzul președintelui clubului sportiv West Side de a accepta înscrierea fiului său care dorea să ia lecții de tenis, ca membru, pe motiv că „în acest club, cel mai renumit din țară, nu sînt admiși nici negri, nici evrei".

Refuzul președintelui clubului sportiv West Side de a admite primirea unui negru în rîndurile membrilor săi a fost dezaprobat de numeroși oameni politici din S.U.A. Astfel, senatorul Jacob Javits a calificat atitudinea președintelui clubului și regulamentul acestuia drept „o sfidare la adresa demnității omului", iar Ken Chukler, membru al Camerei Reprezentanților, a numit-o „o insultă pentru orice american".

Din presa străină

Fenomene de șomaj în fotbalul profesionist din Italia

Cluburile italiene de fotbal erau fără îndoială pînă în ultimul timp cele mai mari importatoare de jucători străini. Cum se ivea o nouă „stea" la Rio, Stockholm, Montevideo racolerii lui Milan, Inter sau Fiorentina plecau înarmați cu carnetele de cecuri și ți-o aduceau de urgență în peninsulă.

Traiul jucătorilor brazilieni, uruguaieni, suedezi la cluburile italiene căpătase aspectul unui adevărat exod către un presupus eldorado al fotbalului profesionist. La un moment dat în formațiile marilor echipe numărul jucătorilor străini era mai mare decît al celor italieni. Însăși naționala Italiei devenise un mozaic italo-sudamerican. Schiaffino, Ghiggia, Montuori, Firmani aveau bineînțeles „străinași" italieni și fuseseră încorporați fără multe formalități în „Squadra azzurra". Se cheltuiau sume uriașe. Publicul trebuia atras cu această paradă de vedete. De la o vreme însă (mai ales după scumpirea biletelor), spectatorii și-au dat seama că sînt înșelați și au început să frecventeze tot mai rar stadioanele. Ultimul campionat s-a soldat cu deficite atît de mari, încît nici cele mai bogate cluburi n-au putut să răspundă ofertelor făcute de impresarii internaționali. „Il mercato di calcio", obișnuitul tîrg de jucători care precede deschiderea campionatului s-a redus anul acesta la schimburi între echipele autohtone. Nu s-a făcut nici o achiziție de peste hotare. Trecerea lui Cervato de la Fiorentina la Juventus a fost cel mai important transfer al anului. Cereri au fost puține, în schimb s-a înregistrat o creștere alarmantă la capitolul vînzări. Cluburile sărăcite și-au vîndut vedetele la prețuri derizorii ca pe niște solduri la sfîrșit de sezon. Jucători pentru care altădată se plăteau milioane de lire, ca Vukas (Bologna), Lorenzi, Vonlanthen (Allessandria) cu contractele expirate nu și-au găsit deocamdată angajament nicăieri. Sînt primele fenomene de șomaj în eldoradoul fotbalului profesionist.

O nouă victimă a sportului profesionist

Cursele profesioniste de automobilism au făcut o nouă victimă: francezul Jean Behra, accidentat mortal pe circuitul de la Avus din R. F. Germană. Cunoscutul pilot francez, în vîrstă de 38 de ani, era unul dintre ultimii mari campioni ai volanului, rămași în viață. În cei zece ani de carieră el fusese de multe ori la un pas de moarte suferind 12 accidente care i-au cauzat nenumărate fracturi și pierderea unei urechi. Recent fusese concediat de casa italiană Ferrari. Noul patron — casa de automobile Porsche — îi cerea o victorie de răsunet pentru reclama firmei. În marele premiu de la Avus, Behra își juca ultima șansă... O ploaie torențială udase pista în ziua concursului. Normal probele trebuiau amînate. Organizatorii au dat totuși plecarea. Biletele fuseseră vîndute. Bolizii au început să gonească pe șoseaua lunecoasă. După 4 ture Behra era în frunte. Francezul apăsa cu disperare pe accelerator. Trebuia să cîștige cu orice preț această cursă. La un viraj pe care-l atacase cu aproape 150 km. pe oră, cauciucurile au derapat, mașina a fluierat literalmente, Behra a fost proiectat într un stîlp și ucis pe loc. Se va deschide probabil o anchetă dar ca și pînă acum totul va fi pus pe seama „fatalității". În ultimii 4 ani în cursele de automobilism din Apus au pierit aproape 30 de piloți și zeci de spectatori omorîți pe marile circuite (85 în 1955 la Reims). Cu excepția argentinianului Manuel Fangio care s-a retras la timp, toți mariiași (Ascari, Costelotti, Musso, Storez, Collins, Portago, Hawtorn, Buebi Behra), au avut un sfîrșit tragic. Patronii fabricilor Jaguar, Ferrari, Porsche susțin cu cinism că aceste curse ale morții contribuie la progresul sportului automobilist deși pe ei nu i interesează decît obținerea unor profituri cît mai mari făcîndu-și reclamă pe seama sinucigașilor volanului.

I. GOGA

După accidentul tragic al automobilistului Jean Behra.

POPICELE ȘI... PREOTUL JENSEN

Preotul american Vernon Jensen din Portland, statul Oregon, are grijă. De cîtăva vreme treburile bisericii merg foarte prost, enoriașii se arată tot mai puțin „atenți" față de nevoile „păstorului" lor sufletesc. „Dacă nu pot scoate bani în felul acesta să schimbăm metoda" — și-a spus dînsul. Și urmînd sfaturile mai multor prieteni apropiați, preotul Jensen a anunțat că va încerca să stabilească un nou „record" bine înțeles în gen american. S-a îndreptat spre o pistă de popice unde a jucat timp de... 59 de ore și 55 de minute.

„Performanța" preotului Jensen, care reprezintă un nou „record mondial" a fost răsplătită cu suma de 1000 de dolari, la care s-au mai adăugat alte mii de dolari din partea televiziunii, radioului și ziarelor americane. Ce vreți, un asemenea „record" care face să crească prestigiul Statelor Unite în lumea întreagă trebuie să fie bine răsplătit. Așa că acum propagandiștii americani sînt foarte mulțumiți, nu mai spunem despre preotul Vernon Jensen care a și anunțat că se gîndește la stabilirea unor alte „recorduri mondiale".

Familia Johansson a înșelat fiscul american

Fiecare boxer care evoluiază pe ringurile din S.U.A. trebuie să plătească tribut greu fiscului. Potrivit legilor americane, din bursa pe care o primește un pugilist el este obligat să verse pînă la 50 la sută Ministerului de Finanțe. Bine înțeles, cu așa ceva nu putea fi de acord proaspătul campion al lumii la categoria grea, Ingemar Johansson. După cum relatează revista vest germană „Der Spiegel", Johansson s-a gîndit să urmeze exemplul colegului său englez Brian London, care sosind în Statele Unite însoțit de încă doi membri ai familiei sale, a împărțit bursa în trei și, în consecință, a plătit un impozit mult mai mic. Numai că Johansson a debarcat pe pămîntul noului continent însoțit nu de doi, ci de... 10 colaboratori, toți mai mult sau mai puțin apropiați de familia lui. În afara unui antrenor, unui consilier tehnic și a unui medic, boxerul suedez și-a adus logodnica, părinții, doi frați și logodnica unuia din frați. Pentru ca lucrurile să fie și mai „clare", fiecare dintre aceștia a primit o „sarcină" precisă în pregătirea lui Johansson pentru meciul cu Patterson. Cei doi frați au devenit sparring-parteneri, tatăl manager, mama bucătăreasă, iar cele două tinere logodnice... agente de publicitate. În felul acesta, Johansson a plătit fiscului american în loc de 50 la sută, o cotă de numai 20 la sută din bursa pe care a primit-o.

Potrivit revistei „Der Spiegel", acest „aranjament" al boxerului scandinav i-a lăsat pur și simplu cu ...gura căscată pe afaceriștii boxului din S.U.A. Ziarul „New York Times" l-a sfătuit chiar pe boxerii americani să-i urmeze exemplul. Aceasta deoarece împotriva unor asemenea tertipuri Ministerul de Finanțe din S.U.A. nu are votată nici o lege. Dar nu e prea tîrziu...

Tenisul este amenințat

Surpriză în „Cupa Davis"! Echipa Spaniei a intrat în finala zonei europene după ce a învins Marea Britanie cu 3—2. Și cu numai 24 de ore înainte englezii conduceau cu 2—1. S-ar putea spune că totul este posibil în sport și surprizele nu fac decît ca întîlnirile să fie și mai atractive. Aceasta bineînțeles atunci cînd partenerii se comportă cinstit. Din păcate lucrul acesta nu se poate spune despre tenismanii spanioli. După ce scorul a devenit 2—2, în meciul hotărîtor, spaniolul Gimeno, un jucător care pornea fără nici o șansă, s-a dovedit într-o formă nemaiîntîlnită. El a învins dar nu datorită calităților sale ci unei doze de... preparat hormonal, adică a unui doping, care i-a fost injectat înainte meciului. Conducătorii echipei spaniole de tenis nici nu au negat aceasta.

Comentînd acest fapt ziarele britanice subliniază că medicii engrezi sînt de părere că preparatele cu stricnină sau alte dopinguri, administrate în doze mari, sînt atît de puternice încît pot schimba chiar și... caracterul rău al unui om. Iată pentru ce introducerea de către spanioli a dopingului în tenis dă acum bătăi de cap conducătorilor tenisului britanic. „Ce ne vom face — se întreabă ei — cu prilejul turneelor de la Wimbledon dacă această nouă „modă" lansată în Spania face școală... ?"

Afacerile prosperă

Un scandal cum puține au fost descoperite pînă acum în Statele Unite a ieșit la iveală luna trecută cu prilejul unei anchete întreprinse de agenții fiscului din statul Indiana. Cu această ocazie s-a făcut cunoscut că opt mari agenți de pariuri la meciurile de fotbal american și basebal s-au constituit într-un „sindicat" cu scopul de a înșela deopotrivă pe cei care au pariat cît și organele fiscului. Numai în cursul anului 1957 acești agenți au cîștigat prin înșelătorii suma de 16 milioane de dolari și s-au eschivat în același timp să plătească fiscului un impozit de 3.263.150 dolari.

După cum relatează agențiile de presă americane cei opt „bookmakeri" au fost arestați și înaintați spre judecare Curții federale din Yerro Haute, statul Indiana. Pentru faptele lor pedeapsa variază între 21 de ani închisoare și 41.000 de dolari amendă. Totuși, după cîte se pare, judecătorii locali sînt înclinați să-i absolve de pedeapsă cu condiția să... plătească datoria fiscului. Ce contează că odată eliberați ei vor continua să înșele pe bieții americani care pariază în speranța îmbogățirii.

Așa că pe bună dreptate se poate spune că în S.U.A. afacerile continuă să prospere...

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17 60.10, interior 1400.

Cutia cu scrisori

AL. RADU-București: 1) În 1953, campionatul european de baschet a fost cîștigat de U.R.S.S. Echipa R.P.R. s-a clasat atunci pe locul 13. 2) „Care este sportul cel mai greu?" La întrebarea dv. este greu de răspuns, fiindcă nu există criterii de clasificare. Evident că mardițonul nu-i același lucru cu un meci de volei...

M. CRISTEA-Ploești: Învingătorul lui Mircea Dobrescu în finala campionatului european de box la categoria muște desfășurată la Berlin în 1955, a fost Edgar Basel.

CRISTOFOR BUDAN-Arad: 1) Voleiul este un sport relativ modern, el fiind „inventat" în 1895 de către W. Morgan. Primele meciuri de volei s-au jucat între echipe formate din cîte 9 jucători așezați pe 3 linii, avînd posturi fixe. Numărul de lovituri pentru a trece mingea peste plasă era nelimitat. Voleiul a început să fie practicat în 1900 în India, Canada și Cuba, în Franța în anul 1917, în Cehoslovacia și țara noastră în 1919. Primul campionat european masculin s-a disputat în 1948 la Roma, iar cel feminin în 1949 la Praga.

F. MOISES-Rupea: În ceea ce privește materialul trimis nu vă putem da încă răspuns. În privința datelor pe care vreți să le căutați personal, vă comunicăm ca și noi la rîndul nostru ne-am adresat unor tovarăși care posedă asemenea date. Sînteți însă oricînd bine venit...

GH. CARUNTU-Galați: Recordul mondial al lui Stepanov (U.R.S.S.) — 2,16 m. — a fost omologat de federația internațională. Recordul mondial la 800 m. este deținut de R. Moens (Belgia) cu 1.45"2, iar cel la 400 m. garduri de G. Davis (S.U.A.) cu 49"2.

E. FLORIAN-Pitești: Socotim că problema pe care o ridicați a fost limpezită de specialiști: dacă o lovitura de la 11 m. este bine executată, ea nu poate fi apărată. Sînt apărate loviturile prost executate. Aprecierea dv. la turneul din Polonia este justă. Lovitura de la 11 m. a fost înființată în anul 1891 suferind diferite modificări în anii 1902 și 1924.

NOU RECORD

— Dați-mi voie să fiu primul care vă felicită cu această ocazie!...

Desen de A. ANDRONIC

Varietăți • Varietăți • Varietăți • Varietăți

Adaptare după JACK LONDON

GOANA DUPĂ AUR

Ilustrații de BECA RIND

Smoke și Shorty, rătăciți, în miez de iarnă, într-un ținut pustiu din preajma Munților Stîncoși și avînd foarte puține provizii asupra lor, încearcă să regăsească drumul spre tabăra lor din Dawson. Ei sînt capturați de un trib de indieni, al cărui șef este un alb, tatăl unei tinere fete.

Trecură două zile fără ca Smoke s-o mai vadă în preajma lui. O zărea din cînd în cînd agitîndu-se pe undeva, prin preajma taberei. În cea de a treia seară îl chemă afară din cort, îl conduse într-un loc ferit și-i împărtăși toate noutățile. A cărat, pe nesimțite, provizii de carne, de făină și de chibrituri. A făcut rost și de două perechi de schiuri, ideale pentru vremea aceasta, cînd zăpada e înghețată. Cînd va voi, Smoke va putea fugi.

Smoke ascultă emoționat destăinuirile fetei. Îi citea pe chip chinul și suferința. O luă în brațe și o sărută.

— Nu, Labiskwee, n-am să plec. Rămîn la voi. Tu vei fi soția mea și vom trăi toată viața în tribul vostru.

— Am reflectat mult, îi răspunse Labiskwee. Asta nu se poate. Regretul de a fi părăsit cealaltă lume, care trebuie să fie atît de frumoasă, te va urmări în fiecare noapte și vei muri. Dar eu nu vreau să mori.

Vom traversa împreună munții de zăpadă și apoi vei fi liber. Eu nu sînt decît o sălbatecă. Dar să știi că te iubesc mai mult decît orice pe lume, mai mult decît pe mine însumi. Cum să-ți spun, cum să-ți dovedesc?

În clipa aceea ea îi scoase mănușa și prinzîndu-i mîna i-o strecură prin deschizătura blănii și i-o așeză în dreptul inimii, care bătea cu putere. Apoi, cu tandrețe, îl atrase după ea în ascunzătoarea în care pusese proviziile. Aproape ameții, Smoke o urmă, atras ca de un farmec de bătăile din ce în ce mai puternice ale inimioarei care se zbătea aproape de palma lui.

. . . . . .

Într-o noapte geroasă porniră. Avansau repede pe schiuri și ajunseră fără să fie observați la ascunzătoarea din pădure. Acolo avură surpriza să-l găsească, gata echipat de călătorie, pe Mac Can.

— Am simțit că pregătești ceva, i se adresă acesta lui Smoke. De aceea nu mi-am luat ochii de la tată, iar cînd am văzut că adună pro-

vizii, m-am hotărît și eu. Mi-am adus și eu schiurile. În tabără e liniște. Toată lumea doarme.

— Mac Can, spuse Labiskwee cu voce minioasă, tu nu ești decît un cîine. Știu că dacă te lăsăm aici, te duci repede în tabără și dai alarma. Sîntem nevoiți să te luăm cu noi. Dar îl cunoști pe tatăl meu și știi că îl seamăn. Mă vei asculta orbește. Dacă ai de gînd să ne faci vreo festă, ai să-ți regreți plecarea...

Așa își începură cei trei fuga lor spre necunoscut. Curînd atinseră primele coline și se angajară pe cursul unui rîu înghețat. Labiskwee întocmise un plan îndrăznet. Nu vor merge pe cele două drumuri, spre vest sau spre sud, care sînt bine cunoscute de vînătorii lui Snass. Vor aborda un alt drum, care parcurge trei văi aproape inaccesibile și apoi abia vor reintra pe pista obișnuită. În felul acesta îi se va pierde urma, căci indienii nu-și vor închipui că fugarii au ales drumul cel mai lung și cel mai greu.

Avură dificultăți încă de la început cu Mac Can. Acesta își încărcase spatele cu vulpi argintii, încît nu mai putea cără decît un singur sac cu provizii. Cu cît putuseră încărca Smoke și Labiskwee puteau rezista aproape o lună de zile, cu condiția să consume chibzuit, fără lăcomie.

A doua zi trebuiră să parcurgă un loc mai neted pe cursul unei ape. Zăpada se muiase și mersul era greu. Cînd atinseră marginea unei păduri de pini, Labiskwee le arătă de partea cealaltă a depresiunii siluetele a cinci oameni, care înaintau în șir indian.

— Vînătorii! Avem cîteva ore avans asupra lor. Să fugim. Nu ne vom odihni și nu vom minca atîta timp cît ne vor ține puterile!

În timpul nopții vîntul se opri și începu să ningă. Înaintarea deveni din ce în ce mai dificilă. Merseră astfel, aproape fără nici un popas, timp de două zile și urcaseră mai aproape de crestele munților, într-un ținut unde frigul era îngrozitor.

Mac Can era aproape sfîrșit de oboseală.

— Ne-au pierdut urma, imploră el. Să ne luăm o zi de odihnă. Nu mai pot...

Dar rugămințile lui fură zadarnice. Trebuiau să înainteze, să se depărteze cît mai mult de urmăritorii lor. Dormeau cîteva ore, noaptea, la pavăza focului și apoi reluau marșul lor nebunesc.

Într-o noapte Smoke fu trezit de zgomotul unei lupte. Se îndreptă spre locul unde dormea Mac Can și-o văzu pe Labiskwee cu mîinile crispate de gîtul irlandezului, forțîndu-l să scuipe o bucată de carne pe jumătate mestecată. Cînd ajunse la locul luptei, fata tocmai se pregătea să și tragă cuțitul și să-l împlînte în pieptul bărbatului.

— Labiskwee, ce faci? o opri el.

Fata tremura de mînie. Mac Can se ridică șovăind și încercă să se explice.

— De unde ai luat carnea? îl întrebă Smoke.

— Scotocește-l, spuse Labiskwee. Smoke găsi sub blana lui Mac Can, lipită pe piele, o bucată mare de carne, pe care irlandezul o dezgheța la căldura corpului său. Mac Can, lacom și egoist, consumase aproape toată provizia de vînat pe care o ducea în sacul lui și pusese în loc vreascuri și rămurele de brad, ca să dea același volum sacului și absența proviziilor să nu fie observată. Labiskwee fu din nou gata să se repeadă asupra lui cu cuțitul și din nou Smoke o opri în ultima clipă.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

TRĂIASCĂ 23 AUGUST,

ziua eliberării Romîniei de sub jugul fascist, cea mai mare sărbătoare națională a poporului romîn !

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 98 ★ Sîmbătă 22 august 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

EUGEN POPA — Insurecția armată la 23 August 1944

GENERAȚIA LUI 23 AUGUST

LA „MASA ROTUNDĂ"

„Masa rotundă" organizată de revista noastră la sediul Uniunii Ziariștilor a strîns în jurul ei oameni a căror viață și-a aflat făgaș în anii care au urmat lui 23 August 1944. A grupat oameni din generația nouă, crescută și educată de partid în condițiile luptei pentru construcția socialismului, oameni din generația lui 23 August, care au aflat în anii puterii populare condiții pentru împlinirea năzuințelor lor, avînt pentru înaripate visuri, oameni ale căror destine se împletesc cu înfăptuirile grandioase ale anilor noștri. Se află în jurul mesei **Elena Iordăchescu**, textilistă fruntașă din Galați, azi directoarea întreprinderii „Donca Simo" din Capitală, **șeful de brigadă Valeriu Savu**, de la uzinele „Tudor Vladimirescu", **inginerul Constantin Georgescu**, de la uzinele „Timpuri Noi", **Maria Drăgulescu**, filatoare la întreprinderea „7 Noiembrie" membră activă a brigăzii artistice de agitație, bobinatorul **Dumitru Hurdubaia**, de la atelierele Grivița Roșie, harnic deputat în circumscripția electorală 119 din raionul Grivița Roșie. Printre cei prezenți, se află ca oaspete și poetul Eugen Frunză.

Din partea redacției „Magazin" au luat parte **Virgil Dănciulescu** și **I. Deleanu**.

surori s-a îmbolnăvit, mama a rămas acasă. Au căutat-o imediat doi jandarmi, care au dus-o cu sila la fabrică și au băgat-o la carceră. Au ținut-o zile întregi cu o bucată de pîine și apă.

Amintirile trecutului întunecat au umbrit pentru o clipă fețele participanților noștri. Pentru tovarășul Savu au deșteptat amintirea zilelor de mizerie petrecute în maghernițele lui Anghel Gruia și ale lui Voicu și Jalea, unde a muncit cîțiva ani de la cinci dimineața pînă-n ore tîrzii de noapte, cu un salariu de nimic, fără îngrijire medicală. Și tovarășul Georgescu își amintește cum a intrat la meserie cu **„pantalonii scurți și picioarele goale acum douăzeci de ani"**. Dar dintre toate amintirile trecutului, una, cea a poetului Eugen Frunză, se desprinde prin semnificația ei deosebită.

— În toamna lui 1944 mama mea a găsit, într-o casă părăsită, undeva, în nordul Moldovei, un copilandru. Tatăl îi murise pe front, mama de tifos. El însuși era sortit pieirii. A fost încredințat unui orfelinat al Apărării Patriotice înființat atunci la Rădăuți, pentru ajutorarea victimelor războiului. Au trecut anii, zece, doisprezece... Într-o bună zi la catedra unei universități l-am reîntîlnit. Orfanul din casa părăsită sus-

• *(Continuare în pag. 2-a)*

În clișeu, de la stînga la dreapta: *Elena Iordăchescu, Eugen Frunză, colaboratorul nostru I. Deleanu, Valeriu Savu, Maria Drăgulescu, Constantin Georgescu, colaboratorul nostru Virgil Dănciulescu și Dumitru Hurdubaia.*

Fotografia: Mihai POPESCU

Discuțiile purtate de participanții la masa noastră rotundă au reînviat în cuvinte, amare — viața crîncenă pe care poporul nostru a dus-o în anii întunecați ai regimului burghezo-moșieresc. Povestea tovarășa Elena Iordăchescu:

— Înainte de eliberare lucram la întreprinderea „Munca" din Galați. Nici pomeneală de orar. Intram în fabrică la 7 dimineața și lucram cîte 10-12 ore, în condiții neomenești. În zilele de salariu primeam uneori 50 la sută din drepturi, restul îl oprea patronul sub formă de impozite ori de amenzi. Am întîlnit asemenea condiții de viață și în anii din urmă, dar nu la noi, ci cu ocazia unei călătorii făcute în Turcia. Am văzut acolo fete tinere — dacă aveau 19 ani! — obligate să ducă o viață umilitoare, degradantă, ca să-și poată asigura o existență mizerabilă. La noi, asemenea vremuri au apus odată cu instaurarea puterii populare. Generația tînără nu cunoaște condițiile în care am trăit și muncit noi. Așa-i, tovarășe Drăgulescu?

— Așa e.

Tovarășa Drăgulescu, filatoare la uzinele „7 Noiembrie", n-are decît 24 de ani. Dar despre viața din trecut are și ea ce să povestească:

— Eram patru fete acasă. Tata a murit de tînăr iar mama, ca să ne poată întreține muncea la uzina unde lucrez eu acum. Într-o zi, cînd una din

REALIZĂRILE ȘTIINȚEI ROMINEȘTI

văzute de patru academicieni

Concediul omului după un an de muncă este la noi — în sensul material și moral al cuvîntului — obligatoriu. De aceea, i se cuvine tot respectul.

La aceasta m-am gîndit în toate chipurile deunăzi, înainte de a mă hotărî să plec la drum, la Sinaia, pentru o discuție cu cîțiva oameni de știință, academicieni. Îi știam în concediu acolo și pentru mine era vorba de o culegere de impresii care să aibă ca sferă un singur subiect, formulat în întrebarea: *„Ce-ați putea să ne spuneți despre cea mai de seamă realizare din sectorul dv. de activitate în cei 15 ani de la eliberarea țării noastre?"*

Cînd mă codeam încă dacă să plec într-acolo — pentru că, se știe, concediul e... concediu, chiar pentru academicieni, cineva, mai avizat, mi-a confiat: *„Pleacă liniștită! Pe „Cumpătul" vei găsi într-adevăr academicieni în concediu... Dar pe mulți dintre ei, îi vei afla — să spunem așa — într-un concediu activ, continuîndu-și munca, îmbinată cu ceasurile de odihnă.*

Și așa i-am și găsit cînd am ajuns la destinație.

„Școala de matematicieni romîni tot mai apreciată"

Cu cine să-mi încep reportajul? M-am hotărît pentru acad. prof. SIMION STOILOV. Mi-a ascultat întrebarea după ce ne-am instalat în fotolii confortabile, iar apoi mi-a făcut cunoscut răspunsul:

„Învățămîntul, ca și cercetarea, în științele matematice, a luat, în țara noastră, de la eliberarea ei, un avînt cu totul necunoscut pînă aici. Proclamînd încă de la început rolul fundamental pe care atît pregătirea, cît și cercetarea științifică aveau să-i aibă în construcția societății noi, ca și în întreaga dezvoltare viitoare a țării, regimul democrat popular a creat și matematicii — care, din mai multe puncte de vedere, își aduce o contribuție de seamă la întreaga gîndire științifică modernă și constituie, totodată, unul din cele mai puternice instrumente de investigație — condițiile de dezvoltare cele mai prielnice.

Cu toate meritele pe care matematicienii noștri le-au putut dobîndi, mai mult individual, în trecut, reușind să se afirme serios în cercetarea științifică mondială, școala matematică romînă — ca atare — nu a putut cunoaște în trecut succesele ei actuale. Acestea se datoresc, firește, și strălucitelor talente pe care tinerele noastre generații ni le oferă azi, fiind mereu și eficient stimulate de măsurile ca și de întreaga acțiune de încurajare dusă de partid și de guvern. Posibilitățile largi și concrete de pregătire, ca și de valorificare, pe care le avem azi, au fost însă hotărîtoare.

În noile planuri de învățămînt superior, introduse prin reforma generală a învățămîntului din 1948, ridicîndu-se simțitor nivelul pur teoretic și modernizîndu-l, s-a dat o atenție deosebită — totodată — legăturii organice a matematicii cu domeniile de aplicații ale ei: fizice, mecanice, tehnice. Prin aceasta, nivelul general științific al pregătirii de specialiști a cîștigat foarte mult.

Crearea institutelor matematice de cercetări pe lîngă Academia R.P.R., a dat posibilitatea formării de cercetători în domeniile cele mai speciale ale matematicii pure ca și aplicate, printre cei mai fericit înzestrați din tinerii absolvenți ai facultăților.

În țară și dincolo de hotarele ei

Succesele tinerei noastre școli de matematicieni sînt o mărturie. Ele se afirmă tot mai limpede, atît în țară cu și dincolo de hotarele ei, prin numeroasele publicații de lucrări originale, variate și bogate în idei și în rezultate, tot mai apreciate în lumea internațională a specialiștilor.

Pe lîngă numeroase dovezi ale unor asemenea aprecieri, menționez invitațiile personale pe care mai mulți din cercetătorii noștri matematicieni, chiar și din cei mai tineri, le-au primit pentru a veni să împărtășească direct și personal în importante instituții științifice rezultatele cele mai recente ale cercetărilor lor.

Toate acestea se resfrîng asupra numelui științei și culturii romîne în lumea științifică mondială. Avem dreptul să fim mîndri de asemenea situație, consecință a sprijinului constant dat cercetării științifice în patria noastră de către partidul și guvernul nostru".

Alice MIHALCEA

• *(Continuare în pag. 2-a)*

In acest număr:

MARI ȘI PUTERNICE CENTRALE ELECTRICE

Citiți reportajul din pagina 3-a

Mic ghid comercial ilustrat — ediție 1959

Citiți fotoreportajul din pag. 3-a

Un sat în cîmpia Dunării

Citiți reportajul din pagina 5-a

SUB STELELE LUI AUGUST

Fragment de roman

În zilele de la 14—20 septembrie 1944, Școala de Subofițeri de rezervă Radna sub denumirea de Detașamentul Păuliș, a luptat eroic în defileul Mureșului, la Păuliș, Mintiș și Ghioroc, stăvilind atacurile furioase ale fasciștilor care intenționau să forțeze poziția de apărare de la gura defileului și să pătrundă în inima Ardealului spre Deva, pe cursul inferior al Mureșului.

Elevii Școlilor de „Subofițeri de la Radna, la început singuri, apoi împreună cu trupe sovietice din Brigada 32-a moto, au făcut zid de apărare, într-o frăție de arme admirabilă, răminînd neclintiți cu toată furia și superioritatea atacurilor vrăjmașe.

La gura văii Cladova, comandantul detașamentului și locotenent-colonelul Gorcinski așteptau sosirea batalionului sovietic.

— Toată noaptea au alergat. Or fi frînți de oboseală.

— Nicevo... numai să-i vedem odată sosiți. Ajutorul dumneavoastră, comandantul spatelui, a lucrat bine. A organizat căruțe de schimb asta a mărit viteza de marș.

— A condus telefonic operația, dar i-a reușit. Altfel pierdeam timp prețios. Fiece minut contează.

— De la Ilia la Păuliș, într-o noapte, e o performanță de valoare.

În timp ce așteptau, agentul transmisionist Leonov aduse o veste alarmantă: „Compania căpitanului Ciobata, compania de specialități a Școlii este respinsă, sub presiunea puternică a inamicului de pe prima ei poziție de la cota 372 și acum rezistă cu greu pe a doua poziție, organizată pe punctul Trigonometric 365", adică pe ultima poziție. De aici, în spate, la mai puțin de un kilometru, Mureșul... încercuirea... înfrîngerea.

— Ultima rezervă... pe ultima poziție! cugetă înfrigurat comandantul detașamentului... sîntem la capătul puterilor.

— Dacă vine batalionul, salvăm situația.

— Putem să-i băgăm în luptă așa obosiți?

— Nu e timp de odihnă! Au să se odihnească după victorie! — zise Gorcinski încrezător — ...acum luptă ...zi și noapte!

Un huruit prelung de coloană îi tăie vorba.

— Vin, vin!...

De după botul dealului dinspre

C. GHIBAN și Al. PETRESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

MINDRIE!

Fotografia: Alexandru MENDREA

Generația lui 23 AUGUST

la „masa rotundă"

(Urmare din pag. I-a)

inovații a însemnat, pe lîngă realizarea de numeroase economii și o substanțială creștere a productivității muncii. În folosul cui se petrec toate astea? Tot în folosul oamenilor muncii, a căror viață se îmbunătățește continuu. În ce mă privește, mi-am construit o casă nouă, spațioasă, cu baie, iar salariul meu lunar este de peste 1.500 lei.

La discuție ia parte și tovarășul Hurdubaia.

— Eu am urmat școala profesională la „Griviția Roșie"...

— Dar n-ai învățat meserie cum am învățat-o eu, la Voicu și Jalea! zîmbește amar tovarășul Savu.

— Altădată mi s-a spus cum era; mi-a povestit și tata, tot lucrător la Griviția, ați pomenit și aici... — continuă tov. Hurdubaia. Ucenicii de altă dată sînt o amintire. Azi, elevii școlilor profesionale intră în producție imediat după absolvire, sînt încadrați cu salarii pînă la 1.000 lei și primesc continuu ajutor pentru desăvîrșirea calificării lor...

— Și ca toți muncitorii — intervine tovarășul Georgescu — au posibilitatea să urmeze și un institut de învățămînt superior...

— Asta-i adevărat! — continuă tovarășul Hurdubaia. Poate și d-ta ai urmat un asemenea institut?

— Foarte exact. Am fost trimis de uzina unde lucrez, „Timpuri Noi" la Politehnică să devin inginer.

— A fost greu, nu-i așa?

— Foarte greu. Dar gîndul că poporul nostru are nevoie în opera de construcție a socialismului de o intelectualitate de tip nou, ieșită din rîndul clasei muncitoare, m-a mobilizat în înfrîngerea greutăților. Azi sînt inginer și conduc secția de segmenți și automate.

— Și sînteți mulțumit?

— Cred că nimeni din cei ce ne aflăm aici n-a fost învățat să se liniștească, să se declare mulțumit, să se culce — cum se zice — pe laurii victoriei. Nu, nu sînt mulțumit. Față de condițiile care ni s-au creat de către partid, de către Statul nostru, îndatoririle noastre sînt mari și de răspundere. Mă urmărește dorința de a organiza în secția mea o linie automată la nivelul tehnicii mondiale. O asemenea linie există numai în Uniunea Sovietică. Mă documentez pentru această realizare, propunîndu-mi totodată să învăț și vreo două limbi străine... Dar nu te supăra, tovarășe Hurdubaia, te-am întrerupt și-am abătut discuția.

Dumitru Hurdubaia nu pare supărat de loc. Dimpotrivă, sublinierea răspunderilor mari ce stau în fața fiecărui om al muncii, pare să-l fi solicitat să discute despre un alt aspect al dorinței de a participa efectiv la viața obștească.

— Într-adevăr, aveți multă dreptate. Oamenii se mulțumesc greu astăzi cu cea fost ieri și mîine cu ceea ce-i astăzi. Ei pun umărul la treabă dornici să înnoiască totul, să facă cît mai frumos cartierul, strada unde locuiesc. Iată, anul trecut locuitorii din circumscripția 119 m-au ales deputat.

— Așa de tînăr?

— Da, sînt eu tînăr, dar cetățenii mă cunoșteau, știau și purtarea mea de la uzină și se vede că de asta. Acuma nu pot să le dezic încrederea. Mă ocup, sau mai bine zis, ne ocupăm de canalizarea unor străzi din circumscripție: străzile Niagara și Amintiri. Am primit de la Sfatul popular 2.000 m. țeavă. Canalele le săpăm noi prin muncă voluntară. Pînă la 23 August terminăm lucrările.

— Cîte asemenea acțiuni nu s-au făcut în tot orașul! — intervine tovarășa Iordăchescu. Și ce păcat că sînt încă unii care nu vor să aibă grijă de curățenia lui.

— Asta — cumpănește Dumitru Hurdubaia, — cum să spun nu prea e treaba deputatului. Toți cetățenii sînt datori să aibă grijă de acest lucru. Trebuie educați.

— Dacă nu cu vorbe plăcute, atunci cu satira — zîmbește tovarășul Frunză.

— Da, și cu satira se pot îndrepta oamenii — intervine tovarășa Drăgulescu. Citi oameni „cu lipsuri" de la uzina noastră nu s-au schimbat datorită brigăzii noastre artistice!

— Ești artistă, deci? — glumește poetul Frunză. Avem așadar preocupări înrudite!

— Ne-am bucura dacă ați veni și la noi în fabrică. Cine știe, poate ne scrieți și o poezie pentru brigadă — sugerează tovarășa Drăgulescu și-apoi continuă:

— Da, regimul nostru democrat-popular a deschis muncitorilor și porțile artei și culturii. Citi dintre muncitori puteau înainte vreme să se bucure de frumusețile artei? Foarte puțini. Azi, nu numai că mergem la teatru și concerte, vizităm expoziții, dar putem noi înșine să facem artă. Pentru asta există nenumărate condiții: instructori, costume, săli, timp. Există și un concurs anual al echipelor de artiști amatori, dăm spectacole la Radio și Televiziune.

— Barem sînteți fruntași? — încearcă să-și ia revanșa tovarășul Frunză.

— Anul trecut am cîștigat premiul I pe țară. Iar anul acesta, cine poate ști?...

Elena Iordăchescu, reținînd din spusa Mariei Drăgulescu invitația adresată lui Eugen Frunză, îl îndeamnă la rîndul ei:

— Și la noi să veniți. Aveți să ascultați cîntecul războaielor. Să vedeți fetele noastre minunate. Să vedeți cum muncesc.

— Și la noi la brigadă sînteți așteptat să veniți, tovarășe Frunză — precizează Valeriu Savu.

— Mă bucur. Și să știți că viu negreșit. Am fost deunăzi la „Flamura Roșie". Am să vin și la „Donca Simo" și la „7 Noiembrie" și la „Tudor Vladimirescu". În uzină am aflat totdeauna izvor cald de viață și lumină. Am aflat iubitori de poezie și critici exigenți. Partidul ne învață pe noi, scriitorii, să fim mereu legați de viață, să trăim în miezul ei clocotitor și s-o slujim. Ați vorbit aici foarte frumos despre viața generației lui 23 August. Eu ce-aș mai putea adăuga? Cu voia dumneavoastră am să vă spun cîteva versuri; poate că ele exprimă mai bine gîndul meu:

M-aș vrea, nu zic, un cîntăreț
de seamă,
Să-mi fie versul ca un vin de cramă,
Să-l soarbă-adînc mesenii din bărdacă
Și-n cinstea mea să-nchine cîte-oleacă.

M-aș vrea, nu zic, în mii de versuri
bune
Trăind mereu, ca sunetul în strune;
Să nu mă pierd în pîcla cenușie
Precum în vînt, un fulg de păpădie...

O, cine nu se vrea păstrat în inemi
Cum vreau și eu, cînd mă cobor
în sine-mi?

Și cine oare s-ar feri din drum
Să nu-l atingă gloria nicicum?

Dar mai presus de tot, m-aș vrea
părtaș
Al unanimei glorii de ostaș
Care-a știut, cu cinste, pînă moarte,
Carnetul de partid la piept să-l poarte.

La masa rotundă s-au grupat cinci oameni tineri de la noi din țară. Cinci oameni care au vorbit despre viața și munca lor, despre planurile lor de viitor. Ei au înfățișat drumul împlinirilor pe care generația lui 23 August l-a străbătut, sub înțeleapta îndrumare a partidului, în anii puterii populare pe care cu mîndrie poporul nostru îi numește ANII NOȘTRI.

ERĂ NOUĂ

de ION JALEA

artist al poporului, membru corespondent al Academiei R.P.R., președinte al Uniunii Artiștilor Plastici

Cei 15 ani de înfăptuiri pe drumul construirii socialismului în țara noastră reprezintă timpul în care poporul nostru a înregistrat mari și multiple succese de dezvoltare, pe toate planurile. Pentru noi, artiștii, acești 15 ani au însemnat un început de eră nouă, în care s-au pus bazele solide ale artei realist-socialiste, caracteristica prin umanismul ei, prin înfățișarea vieții în necontenit progres, însuflețită de optimismul creator al vieții. Artiștii noștri au izbutit să-și dăruiască tot mai mult puterea lor creatoare cauzei mărețe a socialismului. Aceasta s-a vădit în numărul de opere de artă plastică create de artiștii noștri, ca Corneliu Baba, Alexandru Ciucurencu, Boris Caragea, Ion Irimescu, Vasile Kazar, Labin Gheorghe, Vida Geza, Jules Perahim, Ștefan Szöny, Ijak Martin și mulți alții mai în vîrstă, precum și cei din tînăra generație ca Ovidiu Maitec, Lelia Zuaf, Dorio Lazar etc., etc. care s-au afirmat în această perioadă de timp.

Artiștii noștri din cele trei generații vîrstnice, din generația mijlocie și cei tineri, formează laolaltă un front puternic al apărării artei realiste puse în slujba poporului, în slujba realităților și ideilor noi din patria noastră. În acest front sînt pe deplin integrați artiștii plastici ai naționalităților conlocuitoare și care au înfăptuit opere de valoare ca Ștefan Czörvassy, Szabo Bela și alții.

Apropierea măreței sărbători a zilei de 23 August a fost un imbold pentru toți artiștii noștri. Marea expoziție anuală de stat care în acest an este cuprinsă în programul marii sărbători, este cea mai bogată în conținut și constituie un efort deosebit al artiștilor noștri.

Trebuie să subliniez faptul că pe măsură ce arta noastră se dezvoltă și prosperă în toate domeniile, condițiile care asigură creația de artă se îmbunătățesc și ele tot mai mult. Anul trecut un număr important de ateliere noi au fost puse la dispoziția artiștilor noștri și sînt în curs de construire altele care vor fi preluate în curînd de către artiști. Sălile noastre de expoziții, devenite cu totul insuficiente, se vor mări și multiplica anul acesta în mod considerabil, prin construcțiile în curs.

Un capitol remarcabil al acestei dezvoltări îl constituie învățămîntul de artă în țara noastră. El a fost foarte mult lărgit și sistematic completat. Primele generații de artiști formați în regimul de democrație populară se dovedesc a fi artiști bine pregătiți, care creează lucrări valoroase și de interes general.

Experiența noastră de artă din cei 15 ani a dus la o măestrie care a fost pe deplin verificată la Marea expoziție a țărilor socialiste de la Moscova, din anul trecut, unde secțiunea noastră a avut un succes bine meritat. Tablourile lui Corneliu Baba, Ciucurencu, St. Szöny, Henri Catargi, sculpturile lui Ion Irimescu, Ion Vlad și multor altora au fost apreciate cu cuvinte de laudă de către marii maeștri ai artei sovietice. De asemenea, la Expoziția Bienală din Veneția, unde artiști din țările capitaliste au expus lucrări abstracte, de modernism decadent, printre pavilioanele țărilor democratice, în frunte cu cel al U.R.S.S., pavilionul nostru s-a bucurat de mare succes cu lucrările pictorilor noștri Henri Catargi, D. Ghiață, St. Szöny, sculpturile lui Vida Geza și ale altora și care au constituit un exemplu al puterii creatoare de artă realist-socialistă și o încurajare pentru artiștii progresiști din țările capitaliste care din cauza condițiunilor grele în care lucrează trec prin grele încercări.

Angajați pe calea realismului socialist, sprijiniți cu înțelegere și solicitudine de către Partidul Muncitoresc Romîn și de guvernul țării, artiștii noștri privesc cu cea mai mare încredere viitorul artei noastre și luptă cu entuziasm pentru dezvoltarea ei, pentru construirea socialismului și pentru pacea lumii întregi.

Prietenie de nezdruncinat

Dragi prieteni, vă felicit călduros cu ocazia marei sărbători naționale, cea de-a 15-a aniversare a eliberării frumoasei dv. patrii de sub ocupația fascistă.

Anul trecut am avut cinstea de a veni în minunata dv. țară cu delegația de activiști de cultură din R.S.F.S.R. Asociația A.R.L.U.S., la a cărei invitație am sosit, ne-a acordat largi posibilități de a cunoaște viața multilaterală a poporului frate romîn.

Vor rămîne neuitate acele întîlniri emoționante cu muncitorii din fabrici, de pe ogoare, cu activiștii în știință și artă din Republica Populară Romînă. Pentru întreaga noastră delegație aceste întîlniri au constituit o întruchipare a simțămintelor sincere de prietenie.

Fie ca această prietenie să aducă popoarelor noastre bucurie și fericire. Încă odată, vă doresc, scumpi prieteni romîni, mari succese în munca dv. zilnică și pentru înflorirea frumoasei dv. patrii.

E. KARIAKINA
artistă a poporului din R.S.F.S.R.

ȘTEFAN CONSTANTINESCU — **Glorie Armatei Sovietice**

SUB STELELE LUI AUGUST

(Urmare din pag. I)

Răcnița, aparură în goana cailor primele care.

Ecoul coloanei însuflețește totul! Ochii se umplu de soare, inimile încep să bată mai viu. Zboară veștile ca niște rîndunele, sprintene pînă sus la cota 365. Zboară la Păuliș, la Miniș... La postul de comandă al lui Cîrlan, ca și la compania lui Drăghicescu... la plutonul lui Darius Popescu... la plutonul lui Dona... „Au venit sovieticii! Ura!"...

Un suflu nou pătrunde în adăposturi, în șanțuri, în gropi, un suflu nou în inimile apărătorilor. O forță nouă! Toate gîndurile sînt acum acolo, la gura văii Cladova...

Batalionul, extenuat, prăfuit, coboară din care. Se adună în grabă. Gorcinski nu mai are pace. Aleargă de colo-colo, dă ordine... comandă scurt... Grăbește. Armele, mitralierele, pistoalele automate stau sobre și reci în mîinile ostașilor. Gorcinski îi înflăcărează. Ochii ostașilor par niște fîntîni senine în care rid holdele stepelor pline de soare.

Cîteva comenzi scurte... Comandantul detașamentului o ia pe valea Cladovei în sus. Tanchetele sovietice îl însoțesc. Batalionul pornește după ele. Intră în Cladova... manevrează prin pădure, spre vest și... cade ca un trăsnet în spatele ataculul inamic.

. . . . . .

Compania de specialități a școlii rezistă. Rezistă cu greu atacului dușman. Sprijin nu mai avea din nici o parte. Luptau elevii cu disperare. Își dădeau cu toții seama că orice pas înapoi înseamnă dezastrul. Și... puhoiul dușman nu se mai sfîrșea. Venea... venea tot mai învolburat... izbea tot mai puternic.

— Domn' căpitan, ne strivesc! Sînt mulți!

— Trage la reperul cinci...

— Mulți!... cel puțin două regimente, comn' sublocotenent Ciortan.

— Sus inimile!... Corpul 47 sovietic e în curs de concentrare. Aleargă spre noi. Ați văzut ce artilerie are!... Cînd i-o bușî și cu infanteria... îi aruncă dincolo de granță... Vezi... schimbă... la reperul patru...

— De-ar veni mai degrabă...

— Trage la reperul șapte... în ceî care asaltează... Așa... o grupă mai puțin.

— Domn' căpitan, la telefon!

— Da, Ciobată. Un batalion?... Trece la contraatac? Unde? Aha... minunat! Am înțeles... intensific focul!

— Băieți, ascultați!... Intensificați focul... un batalion sovietic va contraataca în spatele dușmanului, dinspre Cladova.

— Ura! Trăiască rușii! Acum să vă vedem dușmani.

— Artileria sovietică a și început focul.

— Trage masiv... tot din Neudorf.

— Atențiune... atențiune! Comunicați la grupe: „foc viu pe toată linia!"

Pușile mitraliere ale lui Ciortan începură a bate. Tăcănitul lor suna înviorător, vesel. Parcă vorbeau: „Vin sovieticii, vin sovieticii... să vă vedem acum fasciștilor"... Era ca o melodie ușoară, tinerească, peste care se suprapuneau continuu salvele grele ale artileriei sovietice.

Inamicul e la pămînt, a amuțit.

De la stînga lui Ciobata, dinspre Miniș, au deschis focul plutonul lui Dona și plutonul sovietic intrat încă de ieri alături de elevii Școlii. Trag cu tot armamentul. Vuiesc văile pînă departe în codrii Cladovei.

Artileria sovietică din Neudorf ia în primire cu ciocanele ei de foc, tot amfiteatrul cotelor 372 și 471, pînă în pădurea de la nordul acestor cote. Ciocane de foc grele cad peste fasciști de la numai trei sute de metri de compania lui Ciobata, compania de sacrificiu, ultima rezervă... Ciocane grele de oțel topit cad ca pe o nicovală și fărîmițează baza de foc dușmană de mai sus de cota 372, ciocane de foc înmormîntează în țărînă rezervele atacatorilor.

Ploaie de gloanțe, grindină grea de obuze, peste tot amfiteatrul acesta. Sub ploaie, sub grindină, două regimente de fasciști, cu fețele în țărînă răscolită, unii trecuți de mult de pragul vieții, alții așteptîndu-și sfîrșitul, cu inima strînsă.

Zgomotele acestor ciocane de foc ale artileriei, țăcăneala și pîiitul înverșunat al sutelor de puști, automate, puști mitraliere și mitraliere este înspăimîntător. Un vacarm în care nu se mai distinge nici o vorbă, nici o comandă... oamenii strigă, țipă, urlă și tot nu se pot înțelege decît prin semne; o răscolire a străfundurilor gliei strămoșești, o vîlvătaie de fum, țărînă, schije și limbi de foc, care a cuprins tot dealul, pe kilometri întregi, de-a lungul și de-a latul. Dar, deodată... tăcere. La o comandă parcă, totul amuțește...

...Liniște... liniște de mormînt... Vîlvătaia de fum și pămînt frămîntat plutește încă deasupra cîmpului de luptă răvășit. Nu se vede încă nimic, nu se aude încă nimic, afară de vaetele surde ale muribunzilor, undeva aproape, în negura uraganului abia potolit.

Liniște...

— Parcă am fi într-un cimitir... — spuse elevul Georgescu, agentul companiei Ciobata... — Cîtă omenire semănată pe tot dealul... cîte inimi mai bat încă și parcă totul a încremenit ca în Sodoma și Gomora.

Părea că lava Vezuviului, catranul Sodomei cuprinsese toată culmea, într-o înțepenire veșnică.

Dar...

Dinspre Cladova și mai sus de cota 372, se auzi o răpăitură furioasă de automate. Strigăte de „ura" însoțeau focul lor. Furtuna automatelor creștea... creștea... Uralele înaintau și se rostogoleau ca o avalanșă desprinsă din obîrșie, odată cu grindina automatelor, la vale, spre cota 372 și 363. În fumul ce acum se subțiase, ridicîndu-se spre înălțimi, se observau în acea direcție, coborînd în iureș, primele siluete.

Automatele trăgeau, oamenii strigau exaltați: ura! ura!

— Contraatacă rușii... Ura!

— Au căzut ca trăsnetul în spatele dușmanului. Este timpul să asaltăm și noi.

— La atac!... Înainte!

Se ridică și pornesc în iureș de urale și automate oamenii lui Ciocan, stringînd din față cercul de foc...

— Pentru asalt... năvăliți!...

Din spate... batalionul sovietic înaintează, presează, înghesuie, strivește...

Artileria și-a reluat tragerea; ciocanul de foc acum izbește mai îngrozitor, mai violent, spre nord, mai sus, pe baza de foc dușmană și pe marginea pădurii la cota 471. Pe nici unde nu mai e loc de scăpare.

C. GHIBAN și Al. PETRESCU

POȘTA Redacției

Versuri pentru Măreața sărbătoare

Pe adresa redacției revistei noastre au sosit în ultimul timp numeroase poezii scrise de oameni ai muncii. Multe din ele nu izbutesc să se înalțe la nivelul artistic corespunzător fiindcă sînt scrise cu stîngăcie, conțin multe imperfecțiuni tehnice. Semnificativ este însă faptul că, pretutindeni, în țara noastră liberă și în plin progres, oamenii muncii închină măreței zile de 23 August, acum cu prilejul celei de a 15-a aniversări, versuri scrise din inimă, cu patos. În cele ce urmează, vom prezenta cîteva fragmente din aceste poezii pe care poeții fără o prodigioasă activitate literară, le-au închinat patriei, partidului, poporului nostru.

M. Constantinescu — Craiova. „Marele eveniment pe care îl trăim la 23 August — ne scrie el — m-a îndemnat să traduc în versuri ceea ce simt. Desigur, poezia mea nu este decît o simplă încercare. Aș fi vrut să scriu o poezie minunată, pe măsura luminoasei zile căruia îi este închinată, dar numai atît m-au ajutat puterile. Voi încerca însă în continuare să scriu".

Iată cîteva strofe din poezia „23 August":

Tu patria mea frumoasă și dragă
De-ar fi să caut, în lumea asta-ntreagă
În toate limbile de pe pămînt,
Eu n-aș putea găsi cuvinte cu care să te cînt.
În ziua aceea mare și mîndră ca un crin
Veneau ostașii roșii din țara lui Lenin
Copii cu flori în brațe,
femei cu prunci de mînă
Lor le-a ieșit în cale, cu drag și voie bună.

Tov. Constantinescu continuă apoi să arate în versuri realizările minunate obținute în cei 15 ani.

Corneliu Cirjan din București, este elev în clasa XI-a a unui liceu. În poezia lui intitulată tot „23 August" arată avîntul cu care a fost întîmpinată ziua eliberării noastre:

Peste tot, în toată țara
Se muncește cu avînt
Peste tot „acuma este
Numai dragoste și cînt.

Dragoste pentru partidul
Care-n lupte ne-a condus
Și din bezna-ntunecată
La lumină ne-a adus.

I. Gherman — Iași, Poezia „Eu am văzut cu ochii mei" începe cu descrierea atrocităților săvîrșite de hoardele hitleriste pe pămîntul patriei noastre, al patriei sovietice și în atîtea țări pe unde a călcat cizma nazistă. Și orașul Iași a avut de suferit din aceasta cauză:

Gemea din temelii bătrînul Iași
Ardeau clădirile din Tătărași
Și focul din văzduh cădea mereu
Din Păcurari și pînă în Copou.

Dar același oraș avea să cunoască printre primele din țară bucuria eliberării:

Dar am văzut cu ochii mei
În zi de August 23,
Zorii vieții noi, ai unui trai senin
Cum se înalță peste Iași din plin.

Poezia se încheie cu cuvinte de mulțumire adresate ostașilor glorioasei Armate Sovietice care ne-au ajutat să aruncăm de pe grumaji jugul robiei fasciste.

Florea Roman — Com. Avram Iancu (Gurahonț-Oradea): Cu inima plină de mîndrie, în poezia închinată zilei de 23 August se spune că în țara noastră cresc păduri de sonde, se înalță mîndre furnale, se clatină în vînt holdele îmbelșugate ale colectivelor.

În ziua aceasta mare, la grandioasele demonstrații, vor veni:

Mulțimi fără de număr, contemporanii mei,
Partidului iubit, s-aducă mulțumire
Ca-n fiecare August 23.

Ion Bunescu din București: ne trimite poezia „Descătușare". El însuși muncitor, autorul arată viața cu totul nouă a celor ce muncesc, viață creată prin lupta eroică dusă de partidul clasei muncitoare:

Partidul muncitor venit-a la putere
Și a plivit de buruieni, tot lanul țării mele.

Descătușată de asupritori, țara este în continuă transformare:

Și au clădit ai țării fii,
palate minunate

Tractoare mii au tot arat,
cîmpii de la boieri luate

Vasile Dumitru — Roman: Deși nu minuiește bine versul, totuși s-a încumetat să ne trimită cîteva poezii. Într-o scrisoare în versuri, plină de un robust optimism, el spune:

Azi în prag de sărbătoare
Vin și eu cu o urare.
Și ce rău îmi pare mie
Că nu vin c-o poezie
Cu farmec și măiestrie.
Dar... și-aceea o să vie!

Încrezînțați că prin munca sîrguincioasă va veni acea poezie plină de măiestrie, la urările ce le face muncitorul Vasile Dumitru, răspundem cu aceleași urări de succese în muncă, de pace și progres.

N-am redat în întregime poeziile, după cum am arătat mai înainte, fiindcă nu sînt realizate sută la sută. Aceasta nu trebuie însă să descurajeze, pentru că mijloacele de cultivare a aptitudinilor poetice sînt puse la îndemîna oricui acum, în anii puterii populare.

Realizările științei romînești

văzute de patru academicieni

(Urmare din pag. I-a)

„Condiții de lucru cum n-am avut niciodată"

În holul vilei care-l găzduiește la „odihnă", l-am găsit pe academicianul ARTHUR KREINDLER în fața unei mese de lucru care n-amintea nimic despre ceea ce obișnuit se înțelege prin concediu.

„Cred că cea mai de seamă realizare a școlii noastre neurologice actuale — ne-a răspuns d-sa — constă în faptul că a putut să elaboreze după eliberarea țării noastre un număr însemnat de lucrări științifice care au făcut ca ea să se impună, în relativ scurtă vreme, atît la noi în țară cît și pe plan științific internațional. Astfel, ne putem mîndri cu faptul că am cercetat aproape doi ani împreună cu Institutul de Neurologie din Moscova al Academiei de Științe medicale din U.R.S.S. problema atît de însemnată a bolilor vasculare ale creierului și că am avut în luna februarie a acestui an o sesiune comună a celor două institute, Institutul de Neurologie din Moscova și Institutul de Neurologie „I. P. Pavlov" al Academiei R.P.R., sesiune care a avut un răsunet deosebit în lumea neurologică. Tot așa am avut în iulie 1958, la Oxford, la invitația colegilor noștri britanici, o sesiune comună a Secției de neurologie a lui Royal Society of Medicine și a Societății romîne de neurologie. Țara noastră deține un loc de vicepreședinte în Comitetul Executiv al Federației mondiale de neurologie.

Neurologii noștri nu numai că participă în mod activ prin referate și comunicări, care sînt de multe ori viu discutate, la diferite manifestări științifice internaționale (colocvii, simpozioane, congrese), dar sînt deseori invitați să țină conferințe de specialitate în diferite centre universitare, ca de exemplu la Universitatea Lomonosov din Moscova, la clinicile neurologice din Roma, Viena, Hamburg, Paris și altele.

Mulți dintre tinerii noștri neurologi au făcut studii de specializare în străinătate, cea mai mare parte în Uniunea Sovietică, unii și în Franța, în Belgia, în Italia.

Școala neurologică romînească a putut să creeze lucrări de incontestabilă valoare științifică, datorită faptului că ea are o lungă tradiție la noi în țară. Profesorul Gh. Marinescu, fondatorul ei, a pus temeliile acestei școli, iar regimul nostru democrat-popular ne-a creat condiții de lucru cercetătorilor din acest domeniu, cum nu le-am avut niciodată. Astfel, înființarea, în anul 1950, a Institutului de Neurologie „I. P. Pavlov" al Academiei R.P.R. a făcut ca neurologii din țara noastră să aibă la dispoziție aparatură și mijloace de cercetări din cele mai moderne și să poată lua ființă o școală neurologică formată din cadre tinere și valoroase".

Ascensiunea maselor populare spre cultură

Pe academicianul TUDOR VIANU nu l-am găsit pe „Cumpătul" pentru că nu-și petrece aici concediul de odihnă. L-am întîlnit însă tot la Sinaia, unde vine zilnic de la Poiana Țapului.

Interlocutorul meu mi-a declarat, într-unul din scurtele popasuri făcute la Sinaia:

„În deceniul și jumătate de la eliberare, literatura, cum era și firesc, a evoluat puternic, împreună cu toate celelalte forme de viață și de cultură. Este izbitoare transformarea produsă în ciclul tematic, în tendințele, în mijloacele noii literaturi. Istoria literaturii romîne, care se lucrează actualmente sub egida Academiei, va consacra un volum întreg noii perioade literare. Se vor arăta acolo, amănunțit, drumurile noi pe care au mers scriitorii noștri și se vor pune în valoare contribuțiile unor poeți și prozatori ca Mihai Beniuc, Zaharia Stancu, Petru Dumitriu și atîția alții. Dar aș dori să atrag atenția și asupra unui alt fapt decît acel al producției literare, și anume asupra faptului consumației literare, care trebuie de asemenea să intre într-o expunere asupra dezvoltării literaturii într-o anumită perioadă. Unul din fenomenele cele mai izbitoare ale acestei noi perioade este creșterea, fără analogie în trecut, a acestei consumații, devenită impresionantă prin sporirea tirajelor, a rețelei de biblioteci, a caselor de cultură de diferite categorii. Nu mai există astăzi cetățean în țara noastră care să nu fie atins de acțiunea cărții și a culturii".

E plăcut și instructiv să discuți cu un erudit ca acad. Tudor Vianu. Călătorului însă, îi șade bine cu drumul. Academicianul Tudor Vianu trebuie să plece spre Poiana, iar pe mine mă așteptă „Cumpătul". Așa că ne-am luat rămas bun.

Mii de cadre de specialiști în variate domenii

Pentru numai două zile a venit la Sinaia prof. NICOLAE PETRULIAN, membru corespondent al Academiei R.P.R. Întîlnindu-l nu l-am ocolit, deși se afla într-o vacanță atît de scurtă, întrebarea pusă l-a suscitat interesul și iată ce mi-a răspuns:

„Ca muncitor pe tărîmul învățămîntului tehnic superior, voi spune cîteva cuvinte despre revoluționara reformă a învățămîntului superior din 1948, inițiată de Partidul Muncitoresc Romîn și aplicată de guvern.

Reforma învățămîntului din 1948 a rezolvat cantitativ și calitativ problema cadrelor de specialiști. Au fost înființate numeroase institute tehnice superioare, au fost create condiții de trai și de muncă pentru studenți ca și pentru corpul didactic; au fost deschise larg porțile acestor institute pentru fiii poporului muncitor romîn; astăzi 90 la sută sînt fii ai clasei muncitoare, aproape 75 la sută din numărul studenților sînt bursieri. S-a pus ordine și disciplină în învățămîntul superior prin introducerea planului de învățămînt, s-a dat o mare importanță legăturii cu practica.

Rezultatele n-au întîrziat: au fost pregătite la nivel înalt multe mii de cadre de specialiști în variate domenii, care lucrează cu pricepere și cu dragoste, contribuind, alături de muncitorii din mine, uzine, șantiere și de pe ogoare, la construirea socialismului, la clădirea unei vieți din ce în ce mai bune, mai îmbelșugate, pentru cei ce muncesc.

Nu mai sîntem tributari străinătății nici în specialiști și nici în mașini și utilaje. Industria noastră națională se dezvoltă an de an și în ritm accelerat. Se cunoaște prea bine calitatea produselor romînești, care sînt exportate departe de frontiera noastră. Astfel, utilajul petrolifer altădată importat exclusiv este astăzi fabricat în patria noastră, manevrat de specialiști romîni. Calitatea superioară a utilajelor noastre s-a impus peste hotare".

Mi-am luat rămas bun de la tovarășul prof. Nicolae Petrulian și am părăsit după scurt timp Sinaia mulțumită că într-un timp relativ scurt, am putut culege atît de multe păreri prețioase.

Alice MIHALCEA

MARI ŞI PUTERNICE CENTRALE ELECTRICE

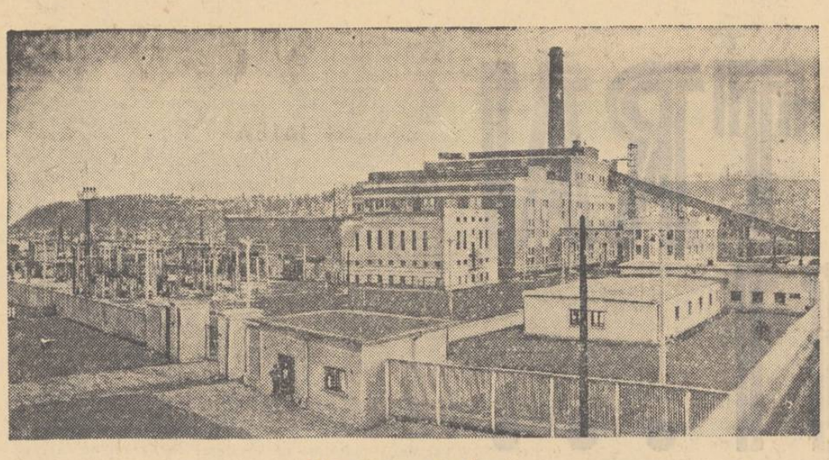

Termocentrala Comăneşti

Dezvoltarea economică, socială, culturală a ţării noastre se desfăşoară într-un ritm tot mai susţinut. In anii aceştia, pe tot cuprinsul ţării au apărut întreprinderi industriale metalurgice, cum e Combinatul siderurgic Hunedoara şi fabrica de ţevi Roman, se deschid noi mine, se descoperă noi cîmpuri petrolifere, se construiesc vaste combinate chimice, ca cele de la Borzeşti şi Victoria, cresc şi se dezvoltă noi fabrici, ţara căpătînd aspectul unui vast şantier. Pentru agricultură se livrează multe mii de maşini şi tractoare, se produc îngrăşăminte chimice, se dezvoltă metodele perfecţionate de cultură a solului.

Pentru bunăstarea oamenilor muncii de la oraşe şi de la sate, se ridică nenumărate locuinţe, case de cultură, cluburi, teatre, cinematografe. Pe harta ţării apar oraşe noi: Oneşti, Lucăceşti, Victoria, Năvodari.

Care era în trecut situaţia alimentării cu energie electrică în ţara noastră? In timpul regimului burghezo-moşieresc ţara noastră dispunea de o electrificare foarte redusă. Numai 28,7 la sută din locuitorii ţării trăiau în comune în care existau instalaţii de electrificare. Din cele 13.000 sate ale ţării numai 450 erau electrificate, adică 3,5 la sută.

Sub regimul burghezo-moşieresc s-au construit numai 2.514 km. linii electrice de înaltă tensiune pentru transportul la mare distanţă, ceea ce arată o foarte mică răspîndire a electrificării pe suprafaţa ţării.

Astăzi se construiesc peste 1.000 km. pe an, acoperind ţara cu o întreagă pînză de reţele electrice şi punînd la îndemîna întregului popor binefacerile electricării.

Pentru satisfacerea tuturor nevoilor industriale şi a cerinţelor mereu crescînde ale maselor largi ale poporului, este necesară o producere masivă de energie electrică, la preţuri foarte coborîte şi repartizată pe toată suprafaţa ţării.

Iată de ce, în anii puterii populare s-a trecut la construcţii masive de mari centrale electrice, ridicîndu-se puterea instalată la 1.500.000 KW. IN 9 ANI S-A CONSTRUIT MAI MULT DECIT A CONSTRUIT REGIMUL BURGHEZO-MOŞIERESC IN 60 DE ANI.

Astăzi, ritmul construcţiilor de centrale electrice creşte vertiginos, pentru a satisface nevoile mereu crescînde ale oamenilor muncii.

Noile centrale electrice au fost realizate pe baza concepţiilor cele mai moderne, folosindu-se instalaţii perfecţionate, cicluri tehnologice avansate, parametri superiori, preîncălzirea dezvoltată a apei de alimentare a cazanelor, supraîncălzirea intensă a aburilor şi alte numeroase elemente de tehnică avansată.

S-a introdus pe scară largă termoficarea, adică producerea simultană de energie electrică şi de aburi pentru fabricaţie-încălzit, care în ansamblul lor conduc la obţinerea unor rezultate superioare, la un preţ de cost redus.

Ţinînd seama de ritmul rapid de dezvoltare a electificării, accentul s-a pus pe construirea de centrale termoelectrice care pot ţine pasul cu dezvoltarea economiei generale a ţării. In paralel s-au construit şi centrale hidroelectrice care prezintă deosebite avantaje energetice.

Dintre centralele electrice cele mai importante construite în anii regimului de democraţie populară cităm:

● Centrala termoelectrică Ovidiu II, construită pentru a asigura în prima etapă alimentarea cu energie a Dobrogei, cu noile industrii ce se ridică în această regiune, ca fabrica de ciment Medgidia, Uzinele metalurgice din acelaşi oraş, fabrica de îngrăşăminte chimice Năvodari, plus deservirea marilor noi ale regiunii agricole şi balneo-climaterice

Centrala termoelectrică Ovidiu II, are o putere instalată de 35.000 KW, în trei grupuri turbogeneratoare de 12.000 KW fiecare, alimentate din cazane de aburi de 32 atm. 420 grade C 75 t/h folosind cărbuni din Banat transportaţi pe Dunăre.

Arderea cărbunilor se face sub formă de praf pulverizat, obţinut prin măcinarea în mori cu tobă cu bile.

● Centrala termoelectrică Comăneşti — 24.000 KW putere instalată, foloseşte grupuri de aceeaşi putere ca la Ovidiu II. Ea este instalată în bazinul carbonifer al Moldovei.

● Centrala termoelectrică Hunedoara — 12.000 KW este realizată în cadrul Combinatului siderurgic Hunedoara pentru a valorifica gazele rezultate de la cuptoarele înalte ale acestui mare combinat.

● Centrala termoelectrică „Gh. Gheorghiu Dej" Doiceşti face un pas înainte în dotarea energetică a ţării noastre. Cu cele 6 grupuri a 20.000 KW putere unitară, centrala are o putere instalată de 120.000 KW şi este astăzi una din principalele centrale termoelectrice ale sistemului nostru energetic, contribuind la alimentarea oraşului Bucureşti şi regiunii petrolifere Ploeşti, racordate la centrala termoelectrică prin linii de 110.000 V şi 35.000 V.

Centrala foloseşte cărbuni inferiori-lignit — din localitate şi din regiunile vecine, ars sub formă de praf pulverizat, în cazane de 64 atm. 450 grade C 100 t/h. Cazanele pot folosi totodată gaze naturale sau păcură.

● Centrala termoelectrică „Steaua Roşie" Singeorgiu de Pădure este în acest moment cea mai perfecţionată şi economică centrală termoelectrică din sistemul nostru energetic. Echipată cu cel mai modern utilaj, cu turbogeneratoare de 25.000 KW şi 50.000 KW putere unitară, ea are o putere de 150.000 KW şi foloseşte gaze naturale dintr-un cîmp de joasă presiune, arse în cazane de 100 atm. 510 grade C, 170 t/h.

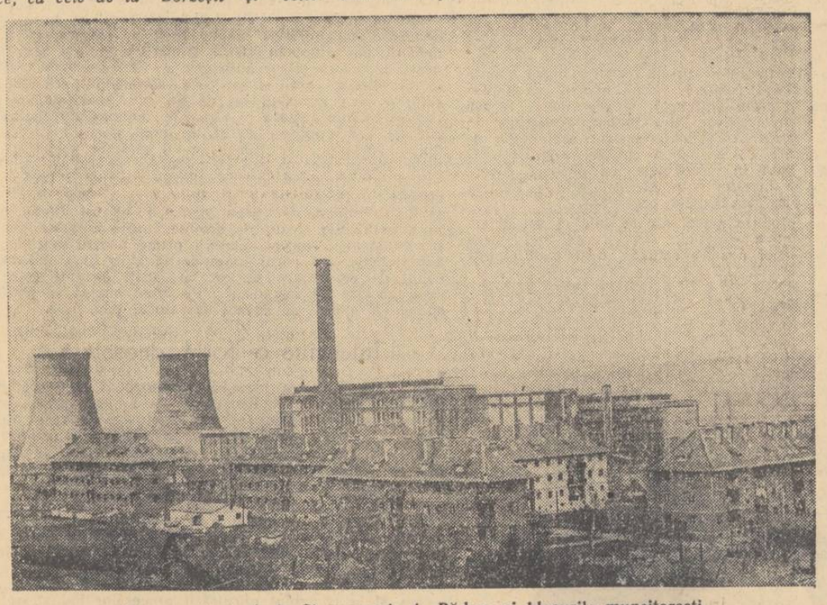

Termocentrala de la Singeorgiu de Pădure şi blocurile muncitoreşti

Lucrări la barajul hidrocentralei „V. I. Lenin" de la Bicaz

de prof. Ing. C. Dinculescu

Membru corespondent al Academiei R.P.R., ● rectorul Institutului Politehnic Bucureşti

Prin perfecţiunea ciclului termic, presiunea înaltă, temperatura ridicată de supraîncălzirea aburilor, ea produce energia cu preţul cel mai mic dintre centralele termoelectrice de pură condensaţie.

● Centrala termoelectrică Paroşeni, în bazinul carbonifer Petroşani, din Valea Jiului superior, este cea mai mare centrală termoelectrică din planul de electrificare. Echipată cu cele mai mari grupuri turbogeneratoare din ţară de cîte 50.000 KW putere unitară şi cu cele mai mari cazane de 100 atm. 510 grade C, 230 t/h, centrala are acum o putere instalată de 150.000 KW care va fi sporită în

23 AUGUST 1944 1959

viitor la 300.000 KW fiind cea mai mare centrală termoelectrică din ţară. Ea va putea produce peste 2 miliarde KW ore într-un an, adică tot atîta energie electrică cît produceau toate centralele termoelectrice existente în ţară în anul 1950.

Centrala termoelectrică Paroşeni arde resturile care rămîn de la spălarea cărbunilor, fiind prin aceasta o centrală deosebit de importantă pentru economia naţională, prin valorificarea unor deşeuri combustibile. Ea a primit sarcina să ardă şi gaze naturale.

● Centrala electrică de termoficare Borzeşti în cadrul marelui combinat chimic al Moldovei, este cea mai mare şi perfecţionată centrală de termoficare din ţară, care produce energie electrică şi livrează aburi de fabricaţie industriilor din complex. Cu o putere actuală de 75.000 KW, puterea ei va creşte în anii următori la 225.000 KW. Are grupuri de 25.000 KW alimentate din cazane de 100 atm. 510 grade C 230 t/h, iar extinderea se face cu 3 grupuri de 50.000 KW putere unitară, alimentate din cazane de 140 atm. 535 grade C 400 t/h. Producţia de energie a centralei electrice de termoficare Borzeşti va putea ajunge la 1,2—1,4 miliarde KW ore/an. Impreună cu centrala termoelectrică Bicaz şi Comăneşti ea va asigura alimentarea cu energie a întregii Moldove.

● Centrala termoelectrică Grozăveşti a fost dezvoltată sub regimul nostru ajungînd la 107.000 KW putere instalată, prin adăugarea unui grup de termoficare de 25.000 KW pus în funcţiune zilele acestea, care va servi la alimentarea cu căldură a cartierelor vecine, ceea ce constituie începutul termoficării oraşului Bucureşti.

Pe lîngă centralele termoelectrice, regimul nostru a dezvoltat construcţia de centrale hidroelectrice care era lăsată complet în părăsire de regimul burghezo-moşieresc. Astfel s-au construit:

● Centrala hidroelectrică Moreni pe riul Ialomiţa 15.000 KW 300 m. cădere de apă. Debitează energia în reţeaua de 110.000 V care o transportă la Bucureşti.

● Centrala hidroelectrică Sadu V, pe riul Sadu, lîngă Sibiu cu o putere instalată de 16.000 KW, alimentează Sibiul şi împrejurimile.

● Centrala hidroelectrică Bicaz pe riul Bistriţa reprezintă cea mai mare lucrare hidrotehnică din primul nostru plan de electrificare. Un baraj de 120 m. înălţime totală şi 380 m. lungime la coroană, va zăgăzui apele Bistriţei, creînd un lac de acumulare de 1,2 miliarde m.c. şi 36 km. lungime care va putea cuprinde întreaga cantitate de apă ce se scurge pe Bistriţa în cursul unui an. Apele astfel acumulate, vor putea servi în primul rînd pentru irigarea a 300.000 hectare terenuri în cîmpia Bărăganului. Lucrările sînt în curs. Centrala hidroelectrică va intra în funcţiune în anul 1960, cu 110.000 KW, urmînd ca puterea să crească apoi la 210.000 KW, putînd produce o cantitate de energie de 430 milioane KW ore/an.

★

Dezvoltarea electificării în ţara noastră merge înainte cu paşi repezi. Alte mari centrale electrice sînt în curs de proiectare şi de construcţie ca marile centrale electrice Luduş şi Craiova, fiecare de cîte 300.000 KW, puterea instalată, construite pe baza convenţiei cu Republica Cehoslovacă şi marea centrală electrică de termoficare Ploeşti-Sud de 200.000 KW, servind pentru alimentarea marilor industrii, ce se instalează în aceste regiuni.

La realizarea acestor mari, frumoase şi perfecţionate centrale electrice ne-am bucurat de sprijinul ţărilor din lagărul socialist şi în primul rînd al Uniunii Sovietice şi Republicii Cehoslovace care ne-au acordat concursul lor prin colaborarea la studiul şi proiectarea centralelor electrice, prin furnizarea de maşini şi utilaje ca şi prin ajutorul dat prin specialişti la montaj şi punerea în funcţiune.

In plus, un mare număr de muncitori, ingineri şi tehnicieni romîni au fost specializaţi în fabricile şi şcolile din Uniunea Sovietică, iar alţii şi-au ridicat calificarea prin colaborarea cu specialiştii sovietici.

La aniversarea a 15 ani de la eliberarea ţării noastre ne putem mîndri cu aceste frumoase centrale electrice, realizări ale muncitorilor, oamenilor de ştiinţă, inginerilor şi tehnicienilor din ţara noastră, lucrări de bază care aduc o contribuţie esenţială la construirea unei vieţi frumoase şi fericite pentru întregul nostru popor muncitor.

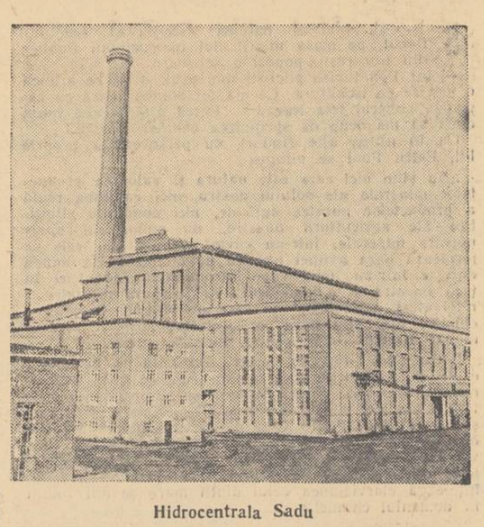

Hidrocentrala Sadu

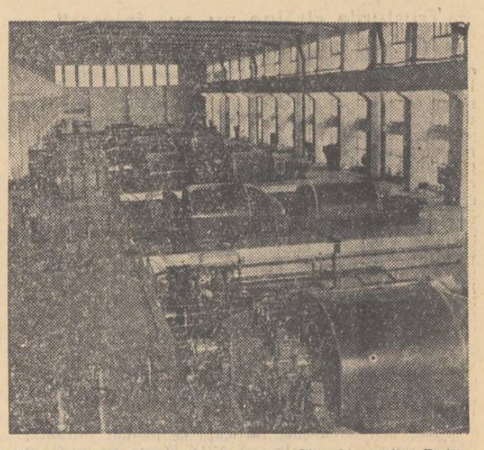

Sala turbinelor la termocentrala „Gh. Gheorghiu-Dej" de la Doiceşti.

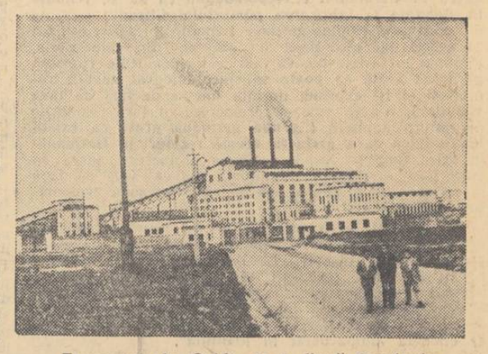

Termocentrala Ovidiu II de lîngă Constanţa

Sala maşinilor la termocentrala din Borzeşti

Mic ghid comercial ilustrat — ediţie 1959

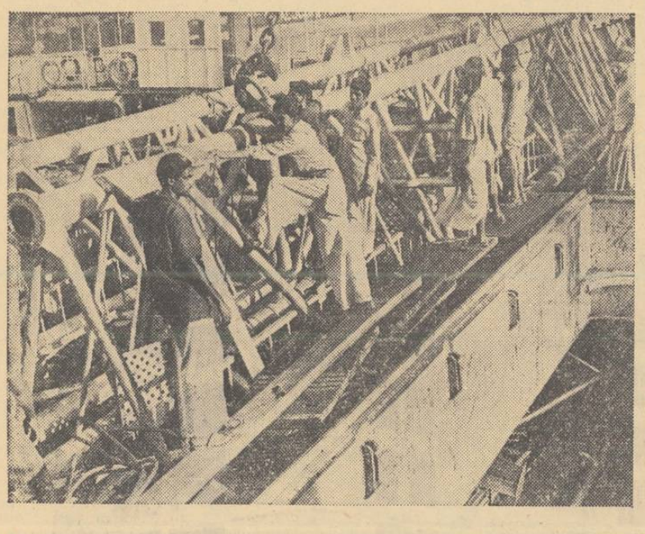

Dintr-o ţară care importa 99% din necesarul său de utilaj industrial, Romînia a ajuns — în anii aceştia de democraţie populară — să-şi acopere cea mai mare parte a acestor necesităţi din producţia proprie şi chiar să poată exporta însemnate cantităţi de maşini şi utilaje industriale, în special utilaj petrolifer, maşini unelte, material rulant, etc.

Iată, în clişeul nostru, o parte a utilajului pentru industria petroliferă — o instalaţie de foraj — proaspăt descărcat într-un port din India şi care urmează să contribuie la dezvoltarea tinerei industrii petrolifere indiene.

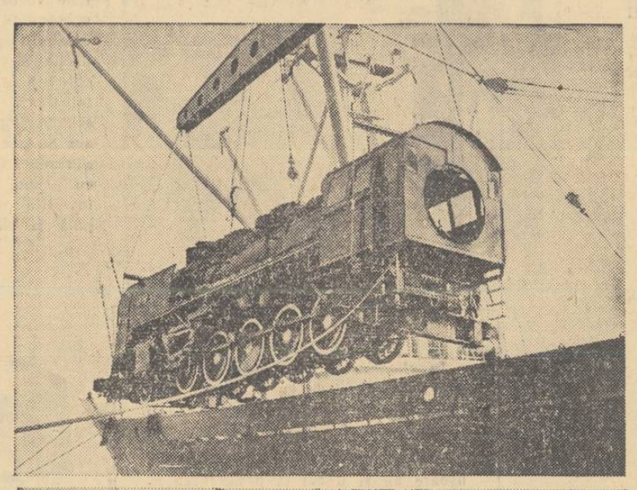

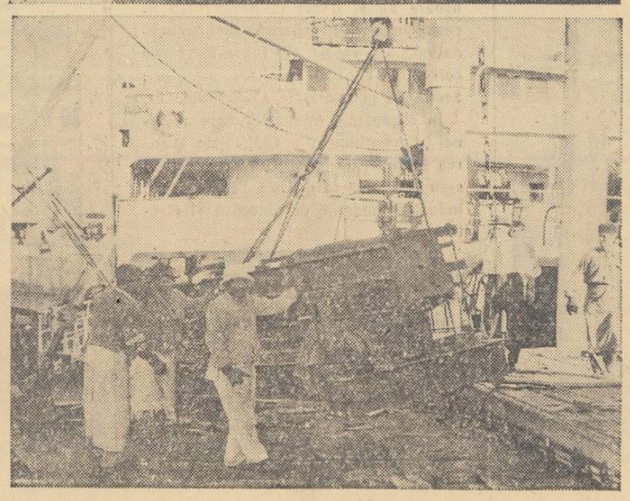

Cîţi ani au trecut de la fabricarea locomotivei de cîţiva căluţi putere, astăzi piesă la Muzeul Căilor Ferate ? Foarte puţini... vor spune bravii reşiţeni care se mîndresc cu locomotivele pe care le produc, ba le şi exportă pînă în îndepărtatul Orient.

Iată, în clişeul nostru, o asemenea locomotivă produsă la combinatul metalurgic de la Reşiţa şi încărcată pe un vas în portul Constanţa, pentru a fi transportată la destinaţie.

După cum se vede, instalaţiile portuare din Constanţa îndeplinesc foarte lesne şi oficiul de a ridica locomotiva.

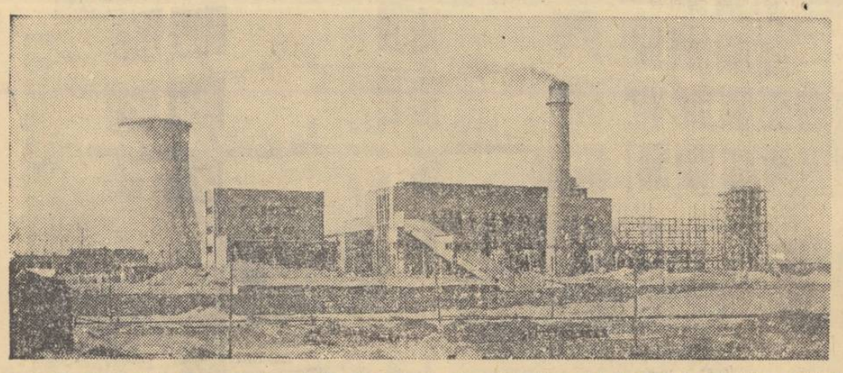

Paşine erau satele în care, cu numai 15 ani în urmă, pătrunsese „lampa lui Ilici". Uzine electrice existau la oraşe şi încă şi acelea încropite cu utilaje din import. Astăzi, R. P. Romînă produce centrale electrice şi turbogeneratoare. Multe din acestea iau drumul exportului, departe spre marea Chină populară. Iată în fotografie centrala electrică de 6.000 KW „Prietenia Romîno-Chineză" de la Yumen, construită cu utilaj romînesc.

Cu două decenii în urmă probabil că redactorii revistei argentiniene „Comoati" nici nu ştiau unde anume pe glob se află Romînia. Astăzi redactorii acestei reviste scriu despre ţara noastră, despre dezvoltarea ei economică, despre importanţa ei crescîndă ca partener comercial. Astăzi, revista „Comoati" şi alte publicaţii argentiniene au ades prilejul să vorbească despre importurile de mărfuri romîneşti.

Fotografia pe care o publicăm alăturat înfăţişează descărcarea la Buenos Aires a unei unităţi de pompaj pentru industria petroliferă, livrată de industria romînească unei firme argentiniene...

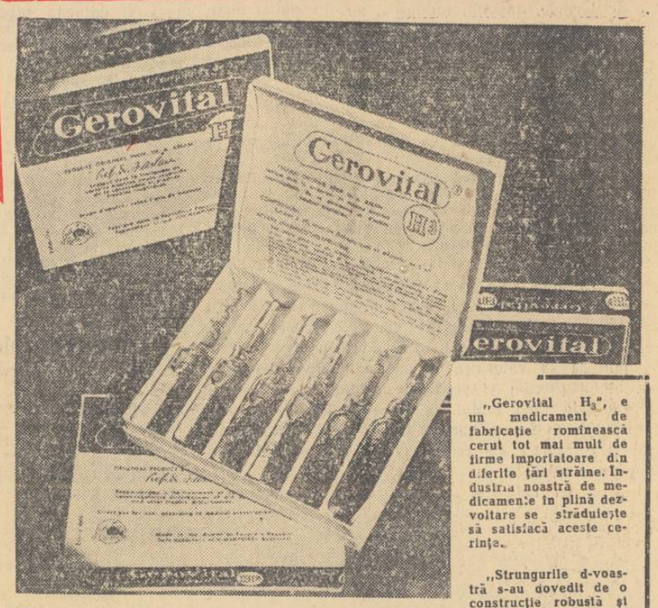

„Gerovital H_3", e un medicament de fabricaţie romînească cerut tot mai mult de firme importatoare din diferite ţări străine. Industria noastră de medicamente în plină dezvoltare se străduieşte să satisfacă aceste cerinţe.

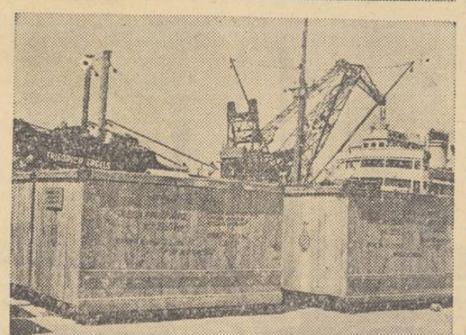

„Strungurile d-voastră s-au dovedit de o construcţie robustă şi de un înalt randament avînd o utilizare universală" — consemnează reprezentanţii firmei importatoare „Wiener Brueckenbau und E.A.G." din Austria într-o scrisoare de confirmare privind recepţionarea strungurilor S3. Astăzi strungurile romîneşti sînt exportate în mările şi micile întreprinderi din diferite ţări. In clişeu strunguri romîneşti ambalate în lăzi pentru a fi expediate în R.A.U.

Cu veacuri în urmă, mareele călători, învăţatul Paul din Alep, cutreierînd meleagurile romîneşti, se minuna de vrednicia unui popor pe care, din nefericire, vitregiile vremii şi huzurul boerilor îi ţineau în cumplită înapoiere. Astăzi, strănepoţii sirianului Paul se minunează de vrednicia acestuia popor, izbăvit pentru totdeauna de piaga boerească, popor ce şi-a făurit o industrie puternică aşa cum se poate vedea la expoziţia permanentă deschisă în Alep — oraşul de baştină a învăţatului călător.

Pătrunderea mărfurilor romîneşti pe pieţele lumii creşte mereu. Astăzi, în peste 60 de ţări de pe toate continentele, se găsesc produse romîneşti.

DACĂ AR MAI TRĂI PETRU PONI...

Într-o zi, printr-al optulea deceniu al secolului trecut, pe masa ministrului Instrucțiunii Publice din București, poposi o scrisoare.

— Iar Poni! zise plictisit ministrul, după ce aruncă o privire pe iscălitură. Ce mă tot bombardează cu rapoarte belferul ista ieșean? Parcă altă treabă n-am decît să mă ocup de sprijinirea chimiei. Prostii!

Ca în atîtea alte rînduri, cu perseverența proprie lui, Petru Poni se plîngea:

„Nu știm nici care este natura și valoarea producțelor minerale ale solului nostru, nici calitatea reală a productelor noastre agricole, nici condițiile științifice ale agriculturii noastre, nu cunoaștem apele noastre minerale, într-un cuvînt nimica din cele ce formează baza avuției noastre naționale. Toată lumea dorește într-un mod vag introducerea industriei în țara noastră și o consideră ca singura mîntuire a relei stări economice în care ne aflăm. Cercetările chimice însă sînt baza oricărei industrii și acestea numai în laboratoare se pot face...".

Petru Poni, fiul de țăran din cătunul Secărești, ajuns doar datorită aptitudinilor sale cu totul neobișnuite profesor de chimie la Iași, se plîngea de lipsa de înțelegere, de miopia guvernanților vremii. Dar cine să-l asculte pe Poni? Cine dintre acei obtuzi moșieri, dintre acei demagogi politicieni burghezi care guvernau țara sub „oblăduirea" celui mai obtuz dintre toți, primul Hohenzollern pripășit în țara noastră, să înțeleagă clarviziunea celui dintîi mare savant romîn în domeniul chimiei?

Trusturile străine nu au „interes"

Au trecut ani după ani. Prin munca lui Petru Poni, a lui Nicolae Teclu, Constantin Istrate și a altor înaintași ai științei românești, în ciuda indiferenței generale a celor ce conduceau țara, bogățiile naturale ale țării au început să fie cercetate, cunoscute. Asupra petrolului românesc, s-au năpustit hienele monopolurilor internaționale. Asupra resurselor industriei noastre chimice, la fel. Capitalul străin stăpînea, înaintea celui de-al doilea război mondial, 91,9 la sută din industria petroliferă și 72 la sută din industria chimică.

Dar, chiar atît cît exista, industria chimică se mărginea la mici întreprinderi de mîna doua, care nici nu valorificau principalele surse de materii prime, nici nu fabricau cele mai necesare, mai importante produse. De ce? Fiindcă trusturile chimice străine, îndeosebi marele trust german „I. G. Farbenindustrie" împiedicau prin toate mijloacele înființarea oricărei industrii chimice cît de cît însemnate, în special a celei pe bază gazului metan.

„...se constată de către partea germană că, contrar hotărîrilor de bază luate în iulie anul trecut și contrar recomandărilor din nou stipulate prin convorbirile tranzitorii din noiembrie 1941, e în curs astăzi, în Romînia, instalarea unei fabricații de pămînt filtrant... Partea germană socoate că atîta vreme cît există o supracapacitate și prin aceasta o putere de livrare liberă în Germania, e recomandabil ca să se renunțe în Romînia la fabricarea pămîntului filtrant"—glăsuia un document romîno-german semnat în ianuarie 1942. Și acesta nu este decît un exemplu din sute altele. Romînia nu avea voie să fabrice medicamente („grupa germană arată că poate satisface integral nevoile românești și își exprimă dorința unei exonerări de taxe vamale"), n-avea voie să prelucreze în țară reziduri de natură animală („grupa germană arată că există modalitatea de a prelucra aceste reziduri în Germania în orice timp"). N-avea voie să prelucreze sarea de care gemea subsolul Romîniei, n-avea voie să facă nimic care ar fi dăunat cît de cît intereselor trusturilor străine.

Ba, de fapt, avea voie și „partea romînă" să facă ceva: să ambaleze produsele importate. Pentru a evita plata vămilor, trustul „I. G. Farbenindustrie" transporta, de pildă, coloranți în butoaie drept așa-zise materii brute, pentru ca apoi să se ambaleze în țară sub formă de materii finite. Pe ambalajul acestor produse, ca o nerușinată sfidare adresată țării jecmănite, se eticheta „Împachetat în Romînia".

Chimia începe să preia comanda

Dacă Petru Poni ar trăi astăzi, ar putea vedea cum visurile lui cele mai îndrăznețe au prins viață. Ce s-ar duce să vadă mai întîi? Cum se transformă gazul metan în fire de mătase? Cum devine stuful carton? Cum banala sare de bucătărie ajunge la consumator transformată în zeci și zeci de produse, care de care mai importante? Cum din gazul care țîșnește din abundență din fundurile pămîntului se fabrică substanțe care îngrașă solul, îi smulg roade îndoite? Cum dintr-un biet mucegai oamenii scot o miraculoasă substanță tămăduitoare?

Multe ar avea de văzut astăzi Petru Poni. Și ar avea de ce să fie mîndru văzînd cum oamenii noi, oamenii conduși de partidul clasei muncitoare, duc pe culmi nebănuite ideile, năzuințele, visurile sale.

Într-adevăr, din Delta Dunării în îndepărtatul Maramureș, din munții Făgărașului pînă în văile Bistriței și Trotușului, industria chimică cucerește astăzi întreaga țară, înflorindu-i economia, îmbunătățind viața oamenilor. Cum să nu fie așa cînd cu greu găsești o țară ale cărei bogății naturale să fie atît de potrivite pentru crearea unei puternice industrii chimice. Însoțind pe aproape toată lungimea sa Carpații, țițeiul, care pînă în anii noștri se descoperise doar parțial geologilor, nu mai constituie doar un excelent și mult căutat combustibil ci și o materie primă ideală pentru industria chimică.

Pînă de curînd atît de puțin folositul gaz metan, începe să fie smuls din locuri unde nici nu bănuiai că se ascunde, domolit, îmblînzit, pus în slujba omului. Masivele de sare carpatice au încetat să constituie doar furnizoare pentru nevoile gospodinelor, fiind o sursă inepuizabilă de materii prime pentru industria cloro-sodică. Cărbunele Văii Jiului, pe lîngă rolul lui de combustibil, și-a cîștigat pe acela superior de furnizor al industriei cocso-chimice. Stuful Deltei, o imensă bogăție specifică țării noastre, aproape total nefolosit pînă de curînd, va fi transformat de om în cărți, caiete, în haine etc.

Îndrumați cu înțelepciune de Partidul Muncitoresc Romîn, oamenii muncii, în cadrul acțiunii de industrializare socialistă, paralel cu dezvoltarea altor ramuri ale economiei, au pornit pe calea care revoluționează tehnica: chimizarea.

De ce constituie industria chimică una din ramurile cele mai importante ale industriei grele din țara noastră? În primul rînd, așa cum am văzut, pentru că dispunem din belșug de materiile prime trebuitoare. În al doilea rînd fiindcă industria chimică este în măsură să valorifice la un înalt nivel bogățiile subsolului precum și produsele solului, caracteristica ei esențială fiind faptul că transformă bogățiile naturale într-un imens număr de produse necesare atît celorlalte ramuri ale economiei cît și vieții tot mai bune a omului.

Într-un fel, industria chimică este deci corolarul dezvoltării întregii industrii. Fiindcă dacă nu există o industrie extractivă care să extragă materiile prime, dacă nu există o industrie energetică care să furnizeze energia necesară transformărilor chimice, dacă nu există o industrie a construcțiilor de mașini care să fabrice complicatele utilaje necesare prelucrării chimice, nu poate fi vorba de crearea unei industrii chimice puternice. Iată de ce acțiunea de dezvoltare a industriei chimice începe totdeauna după dezvoltarea altor ramuri ale industriei grele.

Apoi, urmează procesul invers. Industria chimică condiționează, la rîndul ei, dezvoltarea celorlalte ramuri ale economiei. Ea oferă industriei extractive explosivi minieri, industriei energetice produse chimice pentru condiționarea apei folosite la cazane, siderurgiei materiale refractare, construcției de mașini mase plastice mai dure ca oțelul; industriei bunurilor de consum coloranți, fibre sintetice, agriculturii îngrășăminte chimice.

Țara noastră se găsește în momentul de față la începutul celei de a doua etape. Dezvoltîndu-se, ca urmare a dezvoltării celorlalte ramuri, chimia începe să preia conducerea, să ofere întregii economii posibilitatea unei înfloriri și mai rapide.

O revoluție în tehnica mondială

Caracteristică, în această privință, este evoluția folosirii maselor plastice și a fibrelor sintetice. Se poate afirma, fără teamă de exagerare, că masele plastice și fibrele sintetice au revoluționat tehnica mondială. Mașini din plastic, case din plastic, automobile din plastic, încălțăminte din mase plastice și fibre sintetice. Materiile prime tradiționale, de la oțel la lînă, de la lemn la piele, dau înapoi în fața ofensivei maselor plastice și a fibrelor sintetice, mai rezistente, mai estetice, mai ieftine.

Înlocuirea metalelor feroase și neferoase prin mase plastice a creat, de pildă, pe lîngă posibilitatea obținerii unor importante economii, cea a folosirii unor materiale cu mai mare eficacitate la confecționarea multor părți componente ale mașinilor. Astfel, sînt folosite pe scară largă bachelitele pentru fabricarea lagărelor de la laminoare sau la realizarea a numeroase produse electrotehnice. De asemenea, în ultimul timp caroseriile de automobile și de avioane au fost executate din mase plastice, dînd rezultate mai bune decît cele obținute pînă acum prin folosirea metalelor. Datorită ușurinței cu care pot fi prelucrate, de la piese fine de 1—2 grame la carcase de automobil, de la foi subțiri de zecimi de milimetri la conducte și tuburi, posibilitățile de modelare a maselor plastice par a fi practic nelimitate. Prin folosirea maselor plastice în scopuri industriale se vor economisi anual la noi în țară circa 8.000 tone de metale feroase și neferoase, 850 tone de piele și alte materiale.

Un avantaj considerabil al maselor plastice îl reprezintă faptul că sînt deosebit de ușoare și rezistente. Greutatea lor specifică variază între 1 și 1,6 în timp ce a plumbului este 11,3, a cuprului 8,9, a fierului 7,8, a aluminiului 2,7. Astfel, o mașină de scris, bunăoară, confecționată în cea mai mare parte din mase plastice, nu întrece în greutate 2—3 kg.

În atare condiții nu e de mirare că industria maselor plastice, creată în anii de democrație populară, s-a dezvoltat mult în ultima vreme. Se fabrică acum în țară bachelită, policlorură de vinil în foi și pe suport textil, aminoplaste, polistiren, rășini de uree etc. Din ele se produc de pe acum peste 200 de sortimente de bunuri de larg consum și numeroase produse industriale. În acest an se prevede ca producția de mase plastice să crească de 3,2 ori, ceea ce va determina suprimarea completă a importului policlorurei de vinil și mărirea numărului de sortimente.

Industria fibrelor sintetice cucerește și ea lumea. Încă din 1953, fibrele sintetice reprezentau 20 la sută din producția mondială de textile, adică un tonaj de două ori mai mare decît cel al lînii și de 100 de ori mai mare decît cel al mătăsii. Rapida ascensiune a acestei noi ramuri industriale este explicabilă, printre altele, prin rentabilitatea ei. Dacă pentru producția unei tone de fibre de bumbac sînt necesare 238 de zile-om, pentru o tonă de lînă spălată 624 de zile-om, pentru producția unei tone de fibre sintetice sînt necesare doar 70 de zile-om. Înlocuitorii sintetici pentru mătase, bumbac și lînă, obținuți din materii prime ieftine — cărbune, petrol, gaz metan — se afirmă însă și datorită calităților lor deosebite care îi fac mai fini decît mătasea naturală, mai puțoși decît lîna, mai rezistenți decît orice fibră naturală. Ele sînt hidrofobe (nu absorb apa), au o rezistență sporită la frecare, se spală foarte ușor.

Iată de ce regimul democrat-popular acordă atîta importanță acestei ramuri. Numai cu producția de fibre și fire care se va realiza în acest an la Săvinești, uzină intrată în producție de curînd, industria noastră textilă va produce 1.500.000 m.p. țesături, 700.000 bucăți tricotaje. Tot în cursul acestui an, pe lîngă această uzină va intra în producție o instalație experimentală de fire de tipul rolanului, înlocuitoare ale lînii, cu o capacitate anuală de 300 tone. În anii următori, la Săvinești va intra în producție o fabrică de rolan cu o capacitate de 5.000 tone de fire pe an, care va folosi ca materie primă acetilena și acidul cianhidric, ambele obținute prin chimizarea gazului metan.

Fiica mai mică a marii industrii petrolifere

Produse obținute prin chimizarea gazului metan! Altele realizate prin chimizarea țițeiului! Cine să se fi gîndit cu ani în urmă la asemenea posibilități? Pe cine să-l fi preocupat înainte vreme astfel de căi în industria noastră chimică? Amintiți-vă numai de sonda de gaz metan de la Copșa Mică, care timp de 7 ani (1933—1940) a debitat în aer, la fiecare 24 ore mai bine de 2.400.000 m.c. gaze. Așa se îngrijeau capitaliștii de valorificarea acestei bogate resurse naturale a țării. Așa se explică că deși în țara noastră a fost construită în urmă cu 100 de ani prima rafinărie de petrol din lume, nu a fost realizată nici o instalație pentru prelucrare petrochimică. Țițeiul românesc era acaparat de trusturile străine!

În timpul acesta, viziunea genială a marelui savant rus Mendeleev, care recomandase folosirea petrolului ca materie primă pentru industria chimică începea să prindă viață. Așa are loc în 1920 prima operație din lume de chimizare a unui produs al țițeiului: este preparat alcoolul izopropilic din gaz de rafinărie. Se semnează în felul acesta actul de naștere al fiicei mai mici a marii industrii petrolifere: PETROCHIMIA. Deși pînă în 1920 statisticile nu marchează nici un fel de produs obținut prin chimizarea țițeiului, între 1925 și 1955 se realizează 5 miliarde kilograme produse petrochimice. Începea o eră nouă în industria chimică, se punea la punct o tehnică nouă.

Bogată în resurse de țiței și gaze naturale, Romînia pornește totuși mai tîrziu pe această cale. Capitaliștii străini și autohtoni nu aveau asemenea preocupări. Preferau să scoată din țară materii prime brute și să le înapoieze gata prelucrate. Menirea să pună capăt acestei stări de lucruri și să treacă la chimizarea resurselor de țiței și gaze naturale, revenea adevăratului stăpîn al acestor bogății: clasei muncitoare.

La îndemnul partidului oamenii de știință pornesc în căutarea a noi căi de valorificare a țițeiului și gazelor naturale. În inima regiunii petrolifere Ploești ia ființă Institutul „Petrochim", iar în centrul bazinului de gaz metan se constituie Institutul „Chimigaz".

Ce se poate obține mergînd pe această cale, ce fel de produse și cîte la număr? Oamenii de specialitate spun că numărul produselor realizate prin chimizarea țițeiului și a gazelor naturale este practic nelimitat. Asta nu ar fi însă totul. Varietății mari de produse i se adaugă o rentabilitate deosebită. Considerînd, de pildă, valoarea unei cantități de materie primă egală cu un leu, obținerea benzinei și uleiurilor ridică valorificarea țițeiului la 4 lei, producția de alcool etilic (spirt), acetonă, benzen etc., mărește valorificarea la 20 lei, obținerea maselor plastice și a cauciucului sintetic ridică valoarea la 40 lei, iar producția de fibre sintetice la peste 100 lei. Mai clar nici că se poate!

Pornită pe această cale nouă, industria noastră chimică cucerește izbînzi după izbînzi. Se produc azi pe scară industrială prin chimizarea gazului metan amoniac (materie primă pentru îngrășăminte azotoase), acetilenă (materie primă pentru mase plastice vinilice și fibre sintetice). Cele două fabrici pentru obținerea acetilenei din metan, construite în ultimii ani reprezintă prin procedeul tehnologic adoptat o cucerire de seamă a chimiei românești. O altă fabrică aflată în construcție va produce alcool metilic din gaz metan; o nouă instalație a început producția de plexiglas (sticlă organică).

Pe bază de produse petrolifere se fabrică azi detergenți și acizi grași sintetici. Însăși cea mai mare unitate a industriei noastre chimice, complexul Onești

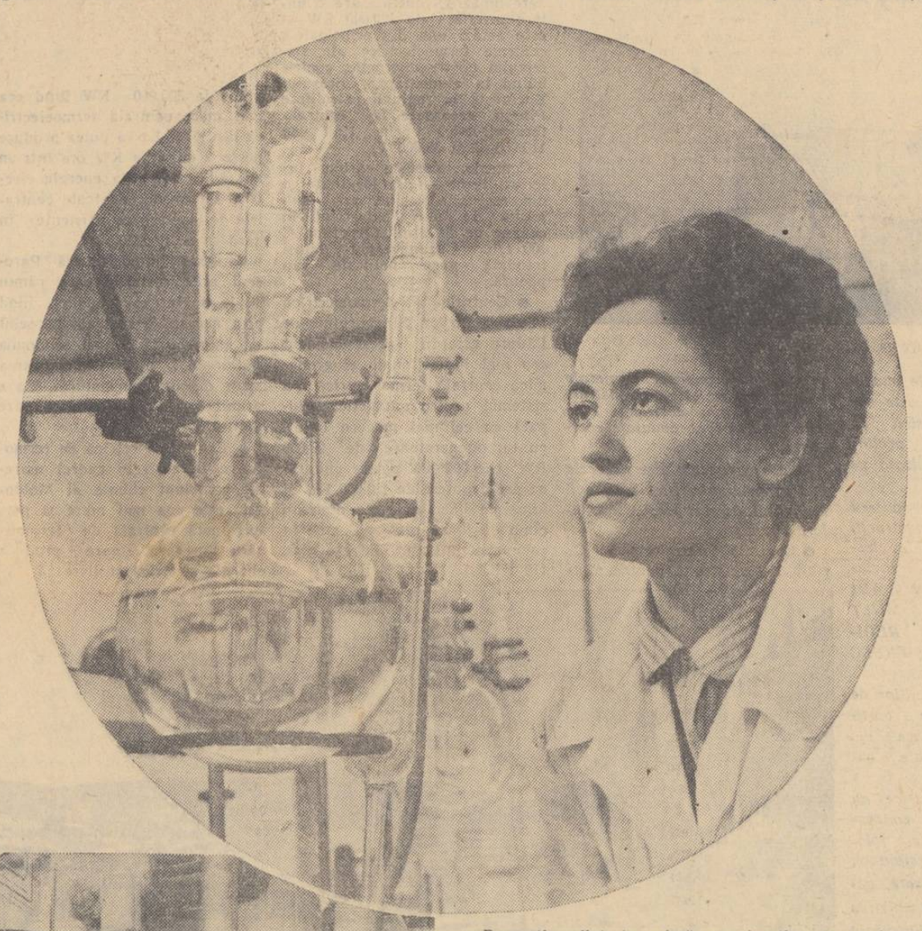

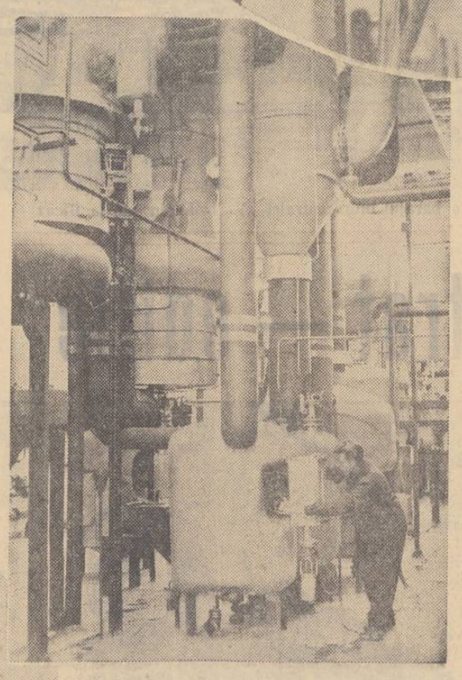

—Borzești, aflat în plină construcție, cu sprijinul Uniunii Sovietice, va fi un modern complex petrochimic. Anual se vor produce aici 50.000 tone cauciuc sintetic, 18.000 tone fenol, 11.000 tone acetonă, 36.000 tone policlorură de vinil și multe alte produse ce vor însuma la un loc o valoare de cca. 2,6 miliarde lei. Și acesta este în țara noastră numai începutul petrochimiei!

Pentru bogăția recoltelor

Deși tînără, petrochimia începe deci să stea la baza dezvoltării multor altor ramuri ale industriei chimice. Cum stau lucrurile în industria de mase plastice și fibre sintetice s-a văzut. Mai este însă un sector puternic influențat de dezvoltarea petrochimiei. Este vorba de industria de îngrășăminte chimice. Aveți idee care a fost cea mai mare producție de îngrășăminte chimice obținută la noi pe vremea capitaliștilor? Doar 12.215 tone. În schimb Romînia era declarată sus și tare o țară „eminamente agricolă". Comparați aceste date cu suma de 650.000.000 lei investită în acest sector pînă la sfîrșitul anului trecut, cu cele 282.000 tone îngrășăminte ce se produc numai anul acesta și vă va fi lesne de înțeles cîtă atenție se acordă azi acestei ramuri a industriei chimice. Pentru care motiv? Ca să fie clar să vedem ce spor de producție agricolă poate aduce, să zicem, cantitatea de îngrășăminte chimice ce se realizează în acest an: un calcul sumar arată că este vorba de cca. 450.000 tone cereale. Gîndiți-vă atunci că la sfîrșitul anului viitor producția de îngrășăminte va atinge cantitatea de cca. 600.000 tone, de 14 ori mai mult ca în 1955!

O bună parte din această mare cantitate de îngrășăminte chimice va fi dată de cele fabricate pe bază de gaz metan. Este vorba de îngrășămintele azotoase care au o mare eficacitate economică. La Roznov se va produce în noul combinat 210.000 tone anual, iar la Făgăraș 100.000 tone pe an. Nu au fost date uitării nici celelalte sortimente de îngrășăminte. La Năvodari se fabrică anual într-o uzină de înaltă tehnicitate 100.000 tone superfosfați, iar la uzinele „Petru Poni" din Valea Călugărească lucrează o altă instalație cu o capacitate identică.

Chimia în agricultură nu înseamnă însă numai îngrășăminte. În aceeași măsură este vorba de insecticide, de chimicale pentru combaterea dăunătorilor și de stimulatori de creștere, ce se produc azi pe o scară din ce în ce mai largă în acest sector nou al industriei chimice românești.

Salvatorul pădurilor

La Chișcani, lîngă Brăila, este gata de producție fabrica de carioane duplex-triplex, prima unitate a marelui combinat ce va transforma stuful din Delta Dunării într-o sumedenie de produse utile omului. Poate unii cititori își mai amintesc că după primul război mondial tot la Brăila s-a creat o mică fabrică de celuloză din stuf. Era prima din lume de acest fel. Ce folos însă? Familia brătienilor, acționară la fabricile de celuloză din lemn, a avut grijă să sugrume din față acest început menit să valorifice stuful din deltă și să cruțe pădurile. Căci cui îi pasă atunci de exploatarea prădalnică a pădurilor țării sau de stuful care putrezea în deltă?

Că lucrurile s-au schimbat întru totul și în acest domeniu stă mărturie vasta acțiune pornită la îndemnul partidului în Delta Dunării. Biologi și chimiști, hidrologi și mecanizatori au pătruns fără șfială în întinderile fără sfîrșit ale stufăriilor din deltă (270.000 ha.) cucerind an de an noi teritorii pentru recoltarea mecanizată. Ceamurile doldora de maldările de stuf poposesc astăzi în noul port al Chișcaniului, începînd să alimenteze cu materie primă primele unități ale marelui combinat ce se ridică ca un simbol al prieteniei prin colaborarea a patru țări socialiste: R.D. Germană, R. Cehoslovacă, R.P. Polonă și R.P. Română. Cartoane, celuloză pentru hîrtie și fibre artificiale, furfurol, drojdie furajeră, plăci pentru construcții, alcool, materii prime pentru cauciucul sintetic etc. vor porni toate de la stuf. Și stuful recoltat de pe fiecare hectar, va scuti lemnul de pe două hectare de rășinoase... Pe drept cuvînt se poate spune că stuful va deveni salvatorul pădurilor.

Intervine o forță deosebită

După ce folosirea izotopilor radioactivi a dezvăluit căi nebănuite în industria noastră petroliferă, în construcția de mașini și alte sectoare, energia nucleară a început să fie utilizată și în industria chimică.

Această forță deosebită a intervenit îndeosebi în ramura cercetărilor. De mare actualitate sînt de pildă studiile cu privire la influența radiațiilor asupra maselor plastice, cărora le dă proprietăți cu totul deosebite. Polietilenei, de pildă, i se poate da prin iradiere un punct de înmuiere foarte ridicat, ceea ce permite fabricarea din această masă plastică a unor obiecte ce pot fi sterilizate (seringi, tuburi de transfuzii etc.). Sursele de radiații au început să fie utilizate cu succes și la controlul măsurării proceselor industriale.

Altă gamă de studii se referă la sintezele organice cu ajutorul atomilor marcați. Intre timp cucerește noi trepte și utilizarea radioizotopilor în industria farmaceutică. În unele fabrici de medicamente se studiază de pildă, conservarea cu radiații gama a fosfocalciului și laxarolului, precum și sterilizarea cu radiații a fiolelor cu apă distilată. Intervenția acestei forțe deosebite — energia nucleară — se face din ce în ce mai simțită și în industria noastră chimică.

Se exportă produse chimice românești

Masive întregi de sare aproape pură se găsesc răspîndite în numeroase locuri din subsolul țării: de la Cacica pînă la Ocnele Mari, de la Slănic pînă la Uioara... Și cu toate acestea Romînia dispunea de o singură fabrică de produse sodice. Trustul străin „Solvay" care controla în toată Europa acest sector nu avea interese să dezvolte o asemenea industrie în Romînia...

Dar și această stare de lucruri a rămas de domeniul trecutului. Astăzi vechea uzină de la Ocna Mureșului, reconstruită și modernizată, are o capacitate de 4 ori mai mare. În alt colț al țării, la Govora pe malul Oltului, s-a ridicat într-un timp un mare combinat de produse sodice. În prima etapă se vor produce aici 150.000 tone pe an.

Dar cîte exemple nu se pot da de punerea în valoare a bogățiilor țării, de dezvoltare a unor ramuri chimice inexistente în trecut la noi. Se produc astăzi în țară, de pildă, peste 150 de coloranți și 25 de intermediari, acoperind mai bine de 80 la sută din cerințele economiei naționale. Dar vechile laboratoare care preparau mai mult cosmetice? Le-au luat locul fabrici moderne de medicamente care produc azi cca. 650 substanțe medicamentoase. Și toate la un loc au făcut ca industria noastră chimică, cunoscută cu ani în urmă mai mult pentru acele produse ce purtau rușinoasa etichetă „Împachetat în Romînia", să exporte astăzi 67 de produse chimice în 29 de țări. În Anglia, Argentina, Elveția, India, R.F. Germană, Republica Arabă Unită, ca și în alte țări produsele industriei chimice românești duc faima lucrătorilor și cercetătorilor care au ridicat acest sector industrial pe culmi nebănuite.

Dacă Petru Poni ar trăi astăzi ar avea de ce să fie satisfăcut...

Paul MARIAN
și Tudor GHEORGHIU

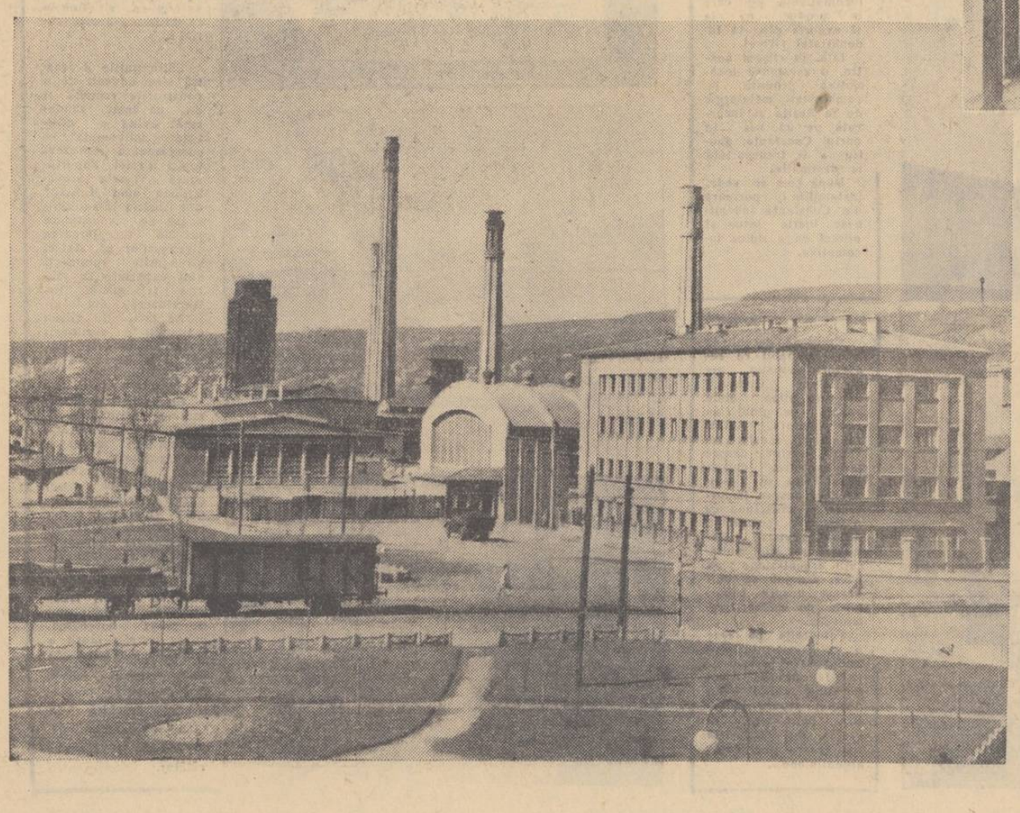

În clișeele de sus: Aspecte de la uzina de relon de la Săvinești, unitate modernă care a început în acest an să producă primele fibre sintetice românești. Întreprinderi ale industriei ușoare au și trecut la prelucrarea acestei materii prime prețioase. În medalion: Un aspect din laboratorul de cercetări al uzinei. În clișeul următor t Secția de polimerizare a lactamei.

În clișeul din stînga: Vedere a uzinei „Carbochim" din Cluj. Prin intrarea în funcțiune a acestei întreprinderi s-au pus în țara noastră bazele unei industrii moderne de abrazive și electrozi.

În clișeul din dreapta: Un aspect de pe șantierul uzinei de produse sodice de la Govora. Ridicată cu ajutorul Uniunii Sovietice uzina va valorifica la un nivel superior zăcămintele de sare din împrejurimi.

Fotografii: Nicu VASILE

Porumbul înalt și plin de știuleți constituie o podoabă obișnuită a lanurilor gospodăriei din Călărașii Vechi. „Iată de ce sîntem noi în stare", pare să spună, cu mîndrie, acest pui de colectivist.

S-au copt strugurii... Sînt dulci și brumați și promit să dea un must pe cinste. Pentru podgorenii colectivei e o plăcere să-i culeagă, să-i pună la teasc și să-i cetluiască, după datină. Cred și eu... Cînd recolta-i atît de bogată!

Cultivarea bumbacului e una dintre îndeletnicirile preferate ale colectiviștilor din acest sat. Iată-i pe cîmpie, printre arbuști. Florile atît de timpurii deschise, numărul mare de boboci, promit pentru anul acesta o producție record de vată.

Stînga: Aur Baicu, președintele gospodăriei. Pe pieptul său strălucesc „Ordinul Muncii" clasa I-a și alte decorații cu care Statul nostru l-a răsplătit pentru hărnicia lui, pentru priceperea cu care își conduce colectivul.

Sus: Un aspect de la orezărie. Oameni anume instruiți dirijează udatul de seară.

Jos: Cireada gospodăriei. Colectiviștii nu cresc decît vaci de rasă roșie de stepă. Primele exemplare le-au primit în dar de la colhoznicii sovietici. Apoi le-au înmulțit, astfel încît acum au ajuns să aibă peste o sută.

23 AUGUST 1944 1959

UN SAT ÎN CÎMPIA DUNĂRII

Ciobanul Ion Țuțuianu, cel care ne-a arătat turmele. În privirea lui am citit bucuria și mulțumirea pe care i le aduc viața îmbelșugată și liberă ce o trăiește în gospodăria colectivă.

Cînd te apropiai înainte de Călărașii Vechi, ceea ce-ți sărea din capul locului în ochi erau fîntînile. Punctau ici-colo cenușia cenușie a Bărăganului, ca niște stropi mici de cerneală. Aveau ghizduri joase, pe jumătate putrezite. Cumpenele lor pendulau alene, între cer și pămînt, scîrțîind trist, deprimant. Erau de o vîrstă cu satul. Generații după generații își potoliseră setea cu apa lor, însă ele rămăseseră la fel, neschimbate ca într-o stampă. Dar dacă te uitai mai bine vedeai că nu numai fîntînile erau așa. Aceeași impresie de vetust, de amorțit, o lăsa și satul. Decenii întregi treceau fără ca în cuprinsul lui să se zidească măcar o casă; cele vechi, cu pereți de lut bătut cu maiul abia izbuteau cu chiu cu vai să mai țină în spate povara acoperișurilor de stuf. Gardurile, încropite din lemn de salcîm, roase de ploi și de cării, se prăvăleau încet, încet așa cum se înclină catargul unei corăbii pe jumătate scufundată. Călărașii vechi își merita pe de-a-ntregul epitetul cu care oamenii îl „fericiseră". Totul era aici vechi, îmbătrînit, osificat.

N-am mai fost o bună bucată de vreme în această așezare de pe malul Dunării. Voiam să știm ce s-a întîmplat acolo în ultimii ani, cum arăta acum străvechiul sat. Și iată că deunăzi am poposit la Călărașii Vechi. Am dat iar peste știutele fîntîni. Acum însă aproape că nu le-am mai recunoscut. Aveau ghizduri solide de beton. Deasupra li se potriviseră scripeți prevăzuți cu lănțuge și căldări de tablă. Și încă un amănunt. Apa din ele nu mai era folosită numai pentru băut; cu ea se frămînta lutul trebuitor cărămizilor. Astfel, pe nesimțite, am pătruns în atmosfera de azi a satului, am început să simțim pulsul noii sale vieți. Aici, aproape toți oamenii sînt acum colectiviști. Munca laolaltă le-a descătușat forțele, le-a ascuțit priceperea și destoinicia. Președinte al gospodăriei este un bărbat ca de 40-45 de ani, solid, cu trăsături energice, pe nume Aur Baicu. A fost bucuros de oaspeți și s-a oferit să ne arate tot ce pofteam să vedem. L-am rugat să mergem mai întîi la cîmp. Tovarășul Aur Baicu a strigat un băiețel și l-a trimis după un anume „Nea Fane". Nu știam ce legătură are acest „Fane" cu plecatul; îl bănuiam un fel de ghid. Nu trecu mult și sosi.

— Pregătește mașina, i se adresă președintele. Va să zică asta era! La Călărașii vechi, tradiționalele mijloace de locomoție, căruța, șareta, nu mai au acum căutare. Transportul a fost modernizat. „Nea Fane", șoferul colectivei, a pus vehiculul — un camion nou-nouț — în funcțiune, noi pasagerii am ocupat locuri sus, pe canapea, și am pornit.

Cîmpul ne-a întîmpinat gemînd de greul bucatelor. Primul popas l-am făcut la lanul de porumb. Cuprinde peste 400 de hectare și seamănă mai curînd a pădure. Știuleții stau ciucuri, ciucuri. Președintele ne-a explicat pe îndelete cum se face de a crescut cucuruzul lor atît de buiac și de rodos. Au pus sămînță aleasă, dublu hibrid, au prășit de patru ori. Așteaptă să culeagă cîte 5.000 de kg. de pe fiecare hectar. Nu-i o noutate. În 1955, producția medie a fost de 4.000 de kg. Și nu-i nici o excepție. Cultivate după metode la fel de înaintate și celelalte cereale rodesc acătării.

Am pornit spre alte tarlale. În drum ne-am întîlnit cu inginerul gospodăriei, Nicolae Florea. Ne-a rugat să mergem mușai să vedem și bumbacul. Se înțelege că am primit. La bumbac am dat peste un grup de tineri din brigada a doua — Ilie Dobre, Dumitru Cepănaru, Iordan Istrate și alții — care cercetau arbuștii să vadă dacă nu cumva au dat peste ei niscai gîngănii. Am admirat rîndurile de plante, drepte ca trase cu linia, am cercetat vegetația lor bogată și numărul mare de boboci gata să se deschidă. Pînă mai ieri, bumbacul era o raritate, un lux în Bărăgan. Acum el a ajuns aici la fel de obișnuit ca și oricare altă plantă. Colectiviștii de la Călărașii Vechi sînt mari meșteri în îngrijirea și în culegerea lui. Nu le e truda degeaba. Bumbacul le aduce în fiecare an mai bine de o jumătate milion de lei venit.

Am făcut un ocol, am trecut pe lîngă floarea-soarelui dată în copt, pe lîngă sfecla de zahăr ale cărei frunze au început să se îngălbenească și am ajuns la vie. Ne-a ieșit în cale un zdrahon de om, osos, cu fața roșcovană, prelungă și cu mîini mari pe care le tot bălăbănea ca și cum l-ar fi încurcat la mers. Ne-a spus că-l cheamă Andrei Apostol și că-l brigadier la podgorie. Am pășit între butuci, pe potecile largi tăiate în deal și în vale. Mici plăcuțe informau discret cu ce sorturi aveam de-face. Ne-am aplecat și am citit: Hamburg, Riesling, Tămîioasă, Fetească... N-au gusturi rele colectiviștii.

Între timp tovarășul Apostol a dispărut printre araci și s-a întors cu un paner plin cu ciorchini albi. „Gustați", ne-a îmbiat. În timp ce ne delectam cu boabele mari cît nucile, brigadierul ne istorisea povestea podgoriei. „Cînd oamenii au intrat în colectivă, spunea el, au adus cu ei cîteva petice de vie în cea mai mare parte de soiuri inferioare. Toate au fost desfundate. În loc am plantat cu viță bună peste 30 hectare; 15 au intrat pe rod încă de acum doi ani. Am făcut și struguri și vin cît nici nu credeam. Vechea cramă a ajuns neîncăpătoare. Construim alta mai largă chiar aici în podgorie".

Încă un colectivist și-a făcut casă nouă. E o clădire frumoasă și trainică. Aproape o sută de asemenea cămine s-au ridicat în ultimii ani în sat. O carte de vizită după care se poate aprecia bogăția colectivei, forța ei.

Povestirea brigadierului împănată cu amintiri și tot felul de snoave ne-a captivat. Cu părere de rău însă a trebuit să ne luăm rămas bun de la el. Inginerul ne-a spus că ar trebui să vedem și orezăria și, întrucît aceasta se află departe „în baltă", ne-am grăbit să ajungem acolo înainte de a se întuneca. Mașina a lăsat satul într-o parte și a ajuns la șoseaua care duce spre Oltenița. „Nea Fane" își arăta talentul mînînd nebunește și strecurîndu-se cu abilitate printre nenumăratele vehicole. Asfințea soarele cînd am intrat în orezărie. Maistrul Alexandru Belghir își rînduise oamenii de-a lungul canalelor și se pregătea tocmai să înceapă udatul de seară. Am fost și noi martori la această interesantă operație. Motorul a fost pus în funcțiune, apoi pompa a început să gîlgîie și să trimită apă pe igheaburi. Oamenii deschideau șuvoiului porțile spre parcelele cu orez. Totul se făcea cu o precizie, cu o exactitate matematică. Orezăria e cea mai nouă ramură de producție a gospodăriei din Călărașii Vechi. Multă vreme colectiviștii nu s-au încumetat să se apuce de o treabă atît de grea și de complicată. Astă primăvară însă s-au întovărășit cu vecinii lor din Ceacu și din Cuza-Vodă și au pornit la lucru. Aproape 200 de oameni au ieșit la săpat canale și la ridicat diguri. În două săptămîni au terminat totul. Acum au de ce să se bucure. „Orezul promite să dea cel puțin 3-4.000 de kg. pe hectar", ne-a informat Mihai Mandache, unul dintre cei mai tineri și mai harnici orezari. Asta înseamnă sute de mii de lei în plus pentru gospodărie.

A doua zi tovarășul Aur Baicu ne-a dus la stînă. Ciobanul Ion Țuțuianu ne-a arătat turmele. Nici bacii din „Mioriță" nu și le-ar fi dorit mai frumoase. Aproape 1.500 de oi au colectiviștii, și toate sînt albe, toate sînt țigăi. De la ele au obținut anul acesta cîte 2,300 kg. lînă și cîte 30 litri de lapte. Unde mai pui mieii, pielicelele...

Apoi am trecut de-am văzut cireada de vaci roșii de stepă, păsările, grădina, stupii, construcțiile zvelte, utilate după ultimul cuvînt al tehnicii. Ne gîndeam cît de bogată este colectiva, cît de bine s-a organizat și rostuit. Ca și cum ne-ar fi citit în suflet, tovarășul Baicu ne-a înșirat cîteva cifre. Gospodăria are un fond de bază în valoare de 3 milioane și jumătate de lei. Veniturile ei bănești vor trece în acest an de 3 milioane. Ziua-muncă va fi de 45 de lei. „Și cînd te gîndești, a adăugat el, că am pornit-o la drum, în 1950, cu 245 de hectare de loc, cu 40 de atelaje și cu o biată șură nenorocită"...

Înainte de a pleca am ținut să trecem pe la grădinița de copii a gospodăriei. Micii pensionari făcuseră cerc în jurul educatoarei Virginia Gheorghiu și o ascultau în timp ce ea le împărțea jucării și le spunea o poveste. Am tras cu urechea. Era un basm despre niște țărani necăjiți care, sfătuiți de nu știu care zînă o porniseră în lume să-și caute norocul. Neam gîndit la satul de altă dată. Nu prea era de trăit în el pe atunci. (Poate că povestea educatoarei se referea chiar la el). L-am privit acum în lumina blîndă a soarelui. Case noi, de cărămidă acoperite cu țiglă, se rînduiau de-a lungul ulițelor lui. Din loc în loc tăiau văzduhul, cutezătoare, antene de radio. Garduri solide de ulucă împrejmuiau curțile. Din satul vechi, îmbătrînit, a mai rămas, ca o amintire, doar numele. Azi țăranii de aici ca și cei din alte sate n-au de ce să se mai ducă în lume să-și caute norocul. Norocul li l-a arătat partidul. El stă în iscusința, în hărnicia și, înainte de orice, în puterea sporită a muncii lor unite.

Ion PAVELESCU
Fotografii: V. TEODORU

În amurg turmele se întorc de la pășune. Cît ține valea se unduiesc șirurile lor lungi, albe ca zăpada. Oierîtul, străveche ocupație a oamenilor din Bărăgan, cunoaște în colectivă o înflorire fără precedent.

Această brigadă de tractoare — a cincea — de la S.M.T. Cuza Vodă lucrează de cinci ani pe ogoarele gospodăriei. Mecanizatorii ară, seamănă, culeg, treieră. Colectiviștii au în ei cel mai bun ajutor în lupta pe care o duc pentru recolte mari.

În timp ce colectiviștii sînt la cîmp, copiii lor își petrec timpul la grădiniță. Zburdă, se joacă și, cu ajutorul educatoarei Virginia Gheorghiu, învață o mulțime de lucruri folositoare.

Colectiviștii din Călărașii Vechi se dau în vînt după fotbal. Iată-i pe componenții echipei lor, fotografiați după un meci pe care l-au susținut cu vecinii din satul Ceacu. Scorul, dacă vă interesează: 1—1.

Al. Andriţoiu

Marea răspundere

Cei ce-au fost şi nu mai sînt

Cei ce-au fost şi nu mai sînt,
cei ce-s apă şi pămînt,
ierburi, linişte şi vînt, –
cei ce-s numai amintiri
sau uitări cu nimb pustiu, –
morţi ce nu au cimitir
umbre fără de sicriu
numai cruci de-o şchioapă
vechi,
stînd perechi şi neperechi
cu o cască pe urechi, –
cei ce-au fost cîndva frumoşi,
teferi,
tineri,
luminoşi,
îndrăgind acest pămînt, –
unde sînt ?
Vai ! unde sînt !

Un obuz le-a fost gropar,
harnic vistier de gropi –
cruntul tunului tartar
le-a cîntat, în loc popi,
dascăl le-a fost mitraliera
care-nfricoşase era
şi drept crisnic
şi drept crisnic
fostu-le-a un plop mai vîrstnic.

Nunta Mioriţei lor
a fost nunta gloanţelor, –
fruntea fiecăruia,
a căzut cum cade-o stea...

Cei ce-au fost şi nu mai sînt
noaptea-n vis
şi ziua-n gînd
vin, din vremuri, blestemînd ;
– Am visat şi am cîntat
visul cîn' l-a retezat ?
Cîntecul cîn' l-a curmat ?
Buzele ne-au împietrit,
ochiul ni s-a stins, sleit,
timpul, grav, ne-a părăsit.
Şi-am rămas pămînturilor,
ierburilor, vînturilor,
tainelor mormintelor.

Iată, nu mi-i cu bănat
c-am căzut şi ne-am curmat,
ţara cînd ne-am apărat.
Cînd am înfruntat furtuna
să dăm morţii semiluna
Zvasticile
drasticile
de pe căştile prusace,
veacurile,
fracurile
tolănite prin conace.
Dar ni-i foarte cu bănat
Cînd mai marii ne-au minat
să ucidem ce-am visat
ca, din hoit,
balaurul
să-şi adune aurul,
şi din stirv
cocotele
să ia-n mîini
bancnotele.
Lacrima orfanilor,
să dea faimă
banilor.

Cel ce stringe morţii ierbe
aibă mădulare sterpe.
Aibă-n veci, sub coiful zării
tihna vîntului şi-a mării
şi sălaşu-nstrăinării.
Pîinea-n gura-i colilie
jar să-i fie,
scrum să-i fie,
apa din pahar, – leşie !
Stea-ntre luminări de ceară
iar mormîntul,
cu ocară,
din pămînt să-l scuipe-afară
corbii cerului să vină
ca la hoitul de jivină
să-şi ia cămuri pentru cină !

Ascultam, şi, ascultînd,
mi-a venit în gînd
că sînt
mai mulţi oameni în pămînt
decît oameni pe pămînt.

Şi-n pămînt, cei îngropaţi,
mulţi sînt mulţi şi-s mulţi soldaţi,
şi nu oameni aşezaţi.
Huma umedă şi mare
care
are-n
mădulare
sevă, sare şi odoare
poartă-n galerii macabre
printre rădăcini, ca-n lavre
lumea-nchisă în cadavre.

Noaptea vin şi vin spre mine
umbre mari
de zbucium pline,
vin cum umbra lunei vine. –

Vin din nepătrundere
şi îmi cer răspundere !
Cînd tu, lună-n nori te-ascunzi !...
– Hei, poetule ! Răspunzi !
Tu răspunzi de pacea firii,
de destinul omenirii
şi de cei ce-şi cresc, iubirii,
pîinile şi trandafirii.
Mai răspunzi
de-acest pămînt,
şi de cei ce nu mai sînt
şi de toţi acei ce sînt.

– Umbre ! Odihniţi în pace !
Moartea nu-şi va mai desface
aripile ei posace !
Largi mulţimi de oameni sînt
pază păcii pe pămînt.

Cei ce nu-s precum au fost

Cei ce nu-s precum au fost
chipeşi, tari ca semizeii
gospodari, muncind cu rost
harnici şi plăcuţi femeii,
Cei ce au lăsat, luptînd,
cîte un braţ, cîte-o rotulă
cîte-un umăr alb, căzînd
în ţărîna nesătulă,

cei ce nu-s ca la obîrşe
mari şi-ntregi, –
vin să murmure :
puneţi cîrje lîngă cîrje
să vedeţi atunci pădure !
Codrii largi de la Vlăsia
cu tăcerea lor sihastră
şi dumbrava albăstria
nu sînt cît pădurea noastră.
Vai ! Picioarele croite
cu rindeaua şi compasul, –
azi, pe drumuri însorite
îşi răsună lacom pasul.

Ciungii-n faţă îmi ridică
mîna-colţ de creangă ruptă –
orbii, pipăind, îmi strigă
să văd limpede în luptă.

Şchiopii, cu picior din lemne
bocănesc pe strada largă
să mă cheme,
să mă-ndemne :
– Nu vrem oameni duşi pe targă !
– Nu vrem floarea tinereţii
schiloditâ şi ciuntită !
Glasul lor, în miezul vieţii,
doar şoaptă e – cumplită.

Aspru, cu puteri profunde
gîndul meu în drum i-opreşte :
– Voi răspunde !
vom răspunde !
prompt, puternic, omeneşte !

Fiţi pe pace ! Cu mîndrie
îmi duc anii tinereţii.
Cei ce sînt şi vor să fie,
sînt întruchiparea vieţii !

A fost să fie-o zi

A fost să fie-o zi
în care
soarele
opritu-mi-sa la mijloc de crug.
Zvîcnit-au ornicul
şi calendarele
oprind cadenţa clipelor ce fug, –
iar veacul mare s-a-nclinat în sine
şi a strigat peste pămînt
– E bine !

O ! fericită fie-aceea clipă
care cu îndrăzneaţa ei aripă
avea să tragă-n veşnicii hotar
între un ev barbar
şi un ev solar.
Se inundase ţara cu lumină.
A fost o zi de măreţie plină.
Ea a venit
căci trebuia să vină.
Nu se putea, tovarăşi, să nu vină !

Ci, iat-o,
triumfînd,
cîntînd,
luptînd
trecînd, pe rînd, prin sate, prin cetate
şi-nscăunînd
pe-acest străvechi pămînt
reîntineritoarea libertate.

Venea
intra, puternică-n norod
prin geam,
prin uşi,
prin zid
şi peste tot.
Venea ştiindu-şi slova şi măsura.
Urale dădeau
slavă slavei :
Ura !
Iar noi veneam şi-o-ntîmpinam în cale
cu sclipătul solarelor pocale.
Şi ea venea şi se apropia
purtînd pe frunte-a aurorii stea.

Venea !
Venea !
Căci trebuia să vină
să-ntîrzie nu se putea nicicum
Partidul nostru o făurea acum.
Trimişii lui purtau pe omoplate
o sacadare de automate.
Trimişii lui purtau, pe mîini, sever
ruginile brăţărilor de fier.
O ! fruntea lor
şi ochii lor
şi glasul
obişnuiau poporul la tot pasul
cu nemurirea
şi cu infinitul.

Întindeţi peste-apusuri răsăritul.
Peste apusuri creasc-al slavei val
Trăiască măreţia comunistă.

Şi peste vechi cetăţi şi peste sate
Lumina răsărea în libertate.
Şi te vedeam, o, veacule, cum creşti
în flancul gărzilor muncitoreşti
şi cum îţi duci spre libertate goana
Venea
ridea,
lupta,
cînta,
coloana.
Şi-o urmăream cu suflet idolatru.
O mie nouă sute patru-şi patru.

A fost o zi de aur şi lumină !
ea a venit
căci trebuia să vină !
Nu se putea,
tovarăşi,
să nu vină.

Dar drumul către-această măreţie
ceru din plin – tainul de sudori,
ceru a entuziasmului tărie
şi sacrificiul celor creatori.

O, tu, entuziasm,
tovarăş care
ai fremătat alături de noi
tot tu ai dat suprema vindecare
rănirilor primite în război.

Căci plugurile cele ce porniră,
întîi şi-ntîi, după război, au scos,
bucăţi din pieptul arcuit a lîră
frînturi din osul frunţilor, frumos.

Întîia muncă însemna durere
dar şi triumful noii ctitorii.
Gonită, moartea, de pe şantiere
s-a dus în spre regatele-i pustii.

Iar noi, în primăvara-n care vîntul
bătea mai pur, mai purificator,
am chibzuit cum poate da pămîntul
rod mai bogat şi pîine, tuturor.

Ţii minte, cum concacele, cu dîră
de ură, şi de groază şi de jind, –
pe ochii geamului îşi pogoriră
pleoapele obloanelor trosnind.

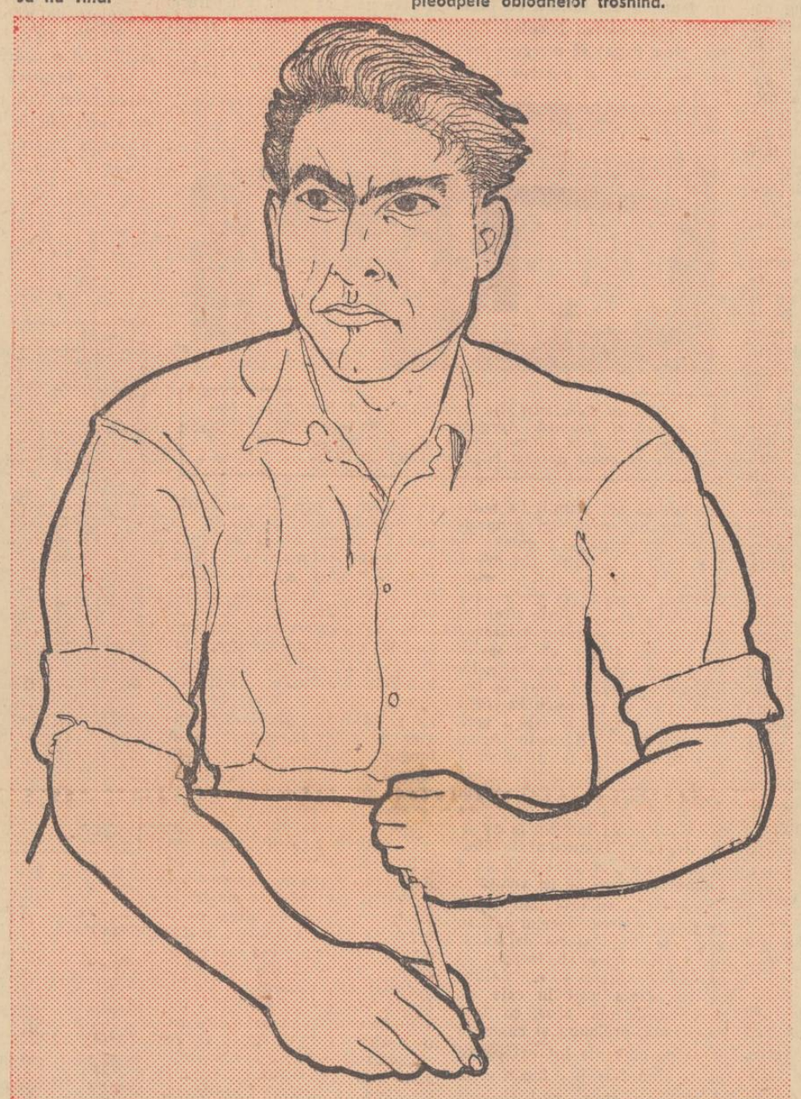

Desen de Victor ILIU

Cei ce sînt şi vor să fie

Sînt drept şi grav ca marmora Columnii
şi inima-mi vorbeşte omenesţe.
Voi folosi deci armele şi pumnii
aşa cum inima mă sfătuieşte.

Desfac spre oaspeţi paşnici braţul tînăr
şi mi-i cinstesc cu pîine şi cu sare.
Sîntem uniţi, puternici, mulţi la număr
dar pace vrem, de-apururi, la hotare.

★

Iar tu, bogată patrie frumoasă
Ştii nemaispus de bine că-i aşa.
Foşneşte-ţi paşnic roşia mătasă
pe inimă-mi, pe-obraji, pe fruntea mea.

Ci iată, astăzi, intîlnim în cale
triumful grav al vastelor lumini.
Cresc turnurile Eiffel de furnale
pe-Acropola marilor uzini.

A noilor zidiri desăvîrşire
împodobeşte omul şi-i dă preţ.
Utilul dătător de fericire
îmbracă toga purei frumuseţi.

Iar mîinile boierilor de iască
legau în piei de Cordoba grăbiţi,
tot ce mai apucau să mai răpească
din vlaga noastră – a celor vlăguiţi.

Nădăjduiam recolte mari, asire
ca între Tigru şi-ntre Eufrat
dar legile ce stăpîneau în fire
sfruntîndu-ne sever, nu ne-au cruţat.

Neîndurata secetei văpaie
ne-a fiert cîmpia, anii ni i-a fiert.
Părea că soarele în carne taie,
ca-n toiul uscăciunii din deşert.

Cînd panica se întindea cumplită
şi cînd vrăjmaşii hohoteau livid
Vrînd să-şi schimbe glasu-n dinamită,
noi am crezut în veac şi în partid.

Era al nostru veacul şi al nostru
partidul, noul slavei demiurg.
Deci ne ştiam menirile şi rostul
şi – întrezăream al domnilor amurg.

Căci domnii – aveau pe frunte mucegaiuri
pe braţe moarte şi pe umeri corbi.
Din lenea lor ca lenea de saraiuri
căzdeau către amurg uscaţi şi orbi.

Noi împărţeam chibzuitori pămînturi.
Ia şi tu Petre ! Ia, Veniamin.
A voastră-i roza celor patru vînturi
Acum şi-n vecii vecilor, amin !

Nu dumnezeu, nu soarta, nu norocul
or să aducă bogăţii spre voi.
Munciţi ! Rîvniţi ! Să înflorească locul.
Azi, prima oară-n timp voi sînteţi voi.

Voi sînteţi voi căci e cu voi partidul.
Voi sînteţi voi căci liber vieţuiţi.
Îşi şterge fruntea umilită ridul
iar ochii sînt lumină. Îndrăzniţi !

Partidul ne-a chemat şi mîna suplă,
primi puteri de piatră şi metal,
o forţă reîmprospătată, dublă
zvicnea în ritmul inimii, egal.

Ne-am regăsit pe noi. Tristeţi răzleţe
căzdeau sub al nădejdilor asalt ;
Chipul prindea o nouă frumuseţe
şi limba verb puternic şi înalt.

Şi a erupt cîmpia cu bucate.
A înverzit pămîntul şi-a cîntat
pămîntul germinat de libertate
şi de nădejdea noastră-a germinat.

Nu plocia, ci puterea-ne unită
şi inimile noastre – au înrodit
cîmpia ţării crunt de opărită
căci eram toţi alături de partid.

Popasul a fost scurt, cît o ţigară
prin care fum albastru a trecut.
Atît doar, cît, alături de ţară
să ne-amintim de anii din trecut.

De anii suferinţii şi-ai minciunii,
de anii cînd, în adăpost, pustii,
storceam în ceaiul alb lămîia lunii
lăsînd şi pentru mîine trei felii.

Ştiam că va fi pîine ! Va fi bine !
Şi va fi pace ! Va fi tot ce vrei !
Deci cîntă-n piept, tu, inimă, cu mine,
şi socoteşte trează anii mei.

★

Cine-a cîntat să sune toată ţara ?
Cine-a strigat de-l auzirăm toţi ?
Cine-a chemat, cu falâ, primăvara
în ritmuri de casmale şi de roţi ?

A cui e vocea asta – aşa adîncă
şi-ai cui sînt paşii-aceştia temerari ?
Cine-a lovit, cutezător în stîncă
încît se ploconiră munţii mari ?

S-a îngrozit şi-a tresărit remorca
istoriei, la glasul lui bărbat.
Cine, deci, la Agnita şi Botorca
să stăruie-n minuni a cutezat ?

Eu sînt. Sau, noi sîntem – noi tinereţea.
Noi, generaţia-ndrăznelii. Noi.
Utilul îl nuntim cu frumuseţea
şi naştem sensuri noi şi forme noi.

Noi, bucuria, noi, entuziasmul
re-ntinerirea patriei. Cîntînd,
Vom arunca, nepăsători, marasmul
care-a umbrit acest frumos pămînt.

Vrem patria să se-nfrumuseţeze
şi să se-mbogăţească ne-ncetat.
Să vie cel ce ştie să viseze
şi să muncească ! El e aşteptat !

Dar mai întîi şi mai întîi de toate
e un palat ce suferă cumplit.
Din puful tronului semeţ îşi scoate
un rîgă, chipul alb şi înnegrit.

Şi-a răsunat cetatea, ţara toată
ca între ţărmuri largi un ocean,
iar fruntea ţării noastre – nobilată.
purta destinul ei republican

Din nou partidul ne-a adus lumina
şi liniştea cu vechiu-i obicei
cînd regele-şi tîra-n apusuri tina
şi goliciunea sfetnicilor săi.

Mai rămîneau uzinele. Sirena
lui Roaită răsuna în noi şi-atunci.
Se prăbuşea în suflete gheena
celor supuşi la cazne şi la munci.

Nu vă miraţi c-avem obraji de stane
şi aspre voci şi zîmbet cam amar, –
Căci noi, căci noi am îndurat doftane
sub umedul celulelor mortar.

Dar am ţîşnit, tovarăşi, spre lumină
şi-am biruit, cum veacu-a hotărît.
Veniţi să punem steaguri pe uzină
şi lanţ de braţul care-a omorît.

Intraţi pe porţi ! Sunaţi pe scări. Uzina
rămîne bun al nostru-al tuturor.
Partidul care ne-a fost dat lumina
să-nvingem, – e supremu-nvingător.

Noi cuceream uzinele cu hale,
cu porţi de fier şi cerberi păzitori, –
în care se topeau, mocnind, metale
Stăpîni le devenirăm, către zori.

Daţi lirelor mîndria de-a o spune
şi iambilor prilejul de-a rosti
Lăsaţi ecoul liber peste lume
Aşa cum e, în veci de veci va fi.

De bunul nostru n-or să se atingă
stăpînii foşti ai locului acest.
Scrieţi cu foc pe cer, să nu se stingă
nicicînd acest fierbinte manifest.

Şi-acum să-ncepem înfrumuseţarea
acestui vechi tărîm şi-aşa frumos.
Şi, după cum în zări se varsă zarea
noi vom lărgi frumosul ei prinos.

Poporul vrea să întîlnească-n cale
miresme dulci şi foşnet de grădini
şi turnurile Eiffel de furnale
pe Acropolele marilor uzini
şi labirinturile-acestor blocuri
în cari răsună, clocotul diurn

centrale de beton cu-nalte focuri
şi-al sondei ascuţit şi gotic turn
dăltuitori de marmură-n pieţe
şi brazi cu liră tînără cîntînd
şi tinereţe, fără bătrineţe
şi pace, numai pace pe pămînt.

Cei ce nu-s însă vor fi

În miez de noapte şi în fapt de zi, –
cu fruntea lucitoare ca făclia,
te simt cum cugeţi azi la mîine şi
aud, cum lauzi, cugetînd, hîrtia.

Palate poate plănuieşti, scriind,
deschizi în linii bolţi şi porţi de aur, –
sau poate-n fier, aramă şi argint
unelte dăltuieşti cu braţul faur.

Eşti poate un inovator vestit
e faima ta, în patrie, aleasă, –
iar eu nu ştiu, ci te privesc uimit
cum stai şi scrii şi cugeţi calm la masă.

Hîrtia ta dă timpului contur
şi litera dă ţării nouă slovă.
Aşa citesc în ochii-ţi de azur,
în mîna-ţi ageră şi-n fruntea-ţi gravă.

Poate aştepţi – ştiu bine ? – un copil,
aşa cum mulţi părinţi aşteaptă-n ţară.
El va veni cînd pomii în april
vor aduna cununi de primăvară.

Şi alţii vor veni în urma lui,
să dea lumină nouă-acestor spaţii.
În ei altoiul viselor ţi-l pui
să-l treacă-n seama altor generaţii.

Altoiul tău e-n fiecare zi
prinosul muncii tale dăruite
acelor ce nu sînt dar cari vor fi.
Deci fie-ţi mîinile neostenite !

Şi fie-ţi inima mereu aşa,
cum e acum, şi tînără şi dreaptă.
Să se ridice, demnă, fruntea ta
la fel de proaspătă şi de-nţeleaptă.

Urmaşii vor veni statornicind
un ev de aur, ev de frumuseţe
De-acum vedem cum ochii lor se-aprind
spre cîle comunismului ospeţe.

Vedem de pe acum, cum, la un loc
cu slava lor şi-a lor nemărginire,
se vor rosti către acest veac de foc
pe buze cu-n cuvînt de mulţumire.

În miez de noapte şi în fapt de zi
cu fruntea lucitoare ca făclia,
te simt cum cugeţi azi la mine, şi
aud, cum lauzi, cugetînd hîrtia.

A fi!

A fi sau a nu fi e-o întrebare
ştiută din nemuritoare cărţi.
În ea stă soarta-acestora hotare
şi-a acestui glob şi-acestor hărţi.

Prin ea îşi sună viaţa gravă ora
în miez de noapte şi în miez de zi.
În ea stă sensul nostru a-l tuturora.
Deci iar te-ntreb : a fi ? sau a nu fi ?

Tu vrînd să-l urmezi şi cu credinţă
să-l aperi, să-l înfăptuieşti, luptînd.
Rosteşti partid şi veacul îşi desface
se-ntinde slava vieţii pe pămînt.

Rosteşti partid şi veacul îşi desface
aripile de pajură, superb.
Rosteşti partid şi se desface pace
în fapta ta, în pasul tău şi-n verb.

A fi ! A fi ! Spun vocile-omenirii
şi dramurile vremurilor şi
oţelul, pîinile şi trandafirii
şi tot ce e în jurul tău, – a fi !

A fi viaţa, pace, frumuseţe,
entuziasm şi suflu creator
şi tinereţe fără bătrineţe.
A fi prezent ardent şi viitor.

A fi ! Şi ochii strălucesc fosforic
ştiindu-se pe orizont stăpîni
Te invechesti în cărţi bătrîne Yorik,
cu tigva îndoielilor în mîini.

A fi ! La Răsărit şi Soare-apune,
a fi, la Miază-zi, a fi la Nord
În patru vînturi astăzi să răsune
acest acord, răscolitor acord.

Partidul dă viaţă. Iar Comuna,
îmbie şi îndeamnă ne-ncetat.
cum curcubeele închid furtuna
Comuna-nchide evu-ntunecat.

Hamletian întreabă şi răspunde
în miez de noapte şi în miez de zi,
aici, în preajma mea şi fie unde.
A fi ! Viaţa vrea aşa. A fi !

★

Răspundem de acei ce nu mai sînt,
de cei ce-s liniştiţi, apă şi pămînt.
Răspundem cu putere şi cu rost
de toţi acei ce sînt cum nu au fost.

Răspundem cu mîndrie şi tărie
de toţi acei ce sînt şi vor să fie.
Răspundem, înzecit, în orice zi,
de cei ce încă nu-s, însă vor fi !

Ne-a dat partidul cinstea de-a răspunde
oricînd, cu toţii, de-aci şi fie unde,
toţi pentru care răspunderile sînt
asemeni unui sacru jurămînt.

Răsune aşadar, între hotare
Ca un triumf, răspunderea cea mare.

1953–1959.

Enciclopedia „MAGAZIN"

Primul concert simfonic la Bucureşti

Astăzi, cînd în aproape toate oraşele principale ale ţării îşi desfăşoară o laborioasă activitate, numeroase familii orchestrale simfonice, astăzi cînd orchestra Filarmonicâ de Stat, care poartă numele marelui George Enescu, întreprinde turnee de mare succes peste hotarele ţării, evocarea începuturilor muzicii noastre culte nu este lipsita de interes şi de semnificaţie.

Primul concert simfonic dat la Bucureşti a avut loc în anul 1866, în fosta casă a beizadelei Costache Ghica, într-o sală mică şi improprie căruia i se spunea „Ateneul". Mai înainte de 1866, singurele manifestări muzicale orchestrale aveau loc în grădina Cişmigiu şi se datorau unor tarafuri de ţigani lăutari, sau „muzicii militare pămîntene". Aceste concerte în aer liber se bucurau de un indescriptibil succes popular — un succes atît de mare şi mai ales atît de zgomotos, încît Departamentul din Lăuntru — după cum glăsuia o hotărîre publicată în Buletinul oficial din 7 octombrie 1852 — interzicea „să se aplaude şi să se bisuiască muzicile".

Aşadar, la 4 aprilie 1866, cu o orchestră de 30 de persoane, Eduard Wachman, pe atunci profesor la Conservatorul din Bucureşti, prezinta primul concert simfonic al unei formaţii orchestrale româneşti.

Concertul are succes — după cum relatează ziarele vremii — dar acest succes este departe de a-l mulţumi pe Wachman, dornic să răspîndească muzica în mase cît mai largi. În condiţiile atît de grele de atunci, Wachman nu poate însă organiza un al doilea concert decît în anul 1867.

Abia cînd ia fiinţă „Societatea Filarmonică română" (aprilie 1868) cei 54 de membri ai săi, „cotizanţi cu cîte 12 galbeni anual", dau un serios impuls mişcării muzicale, astfel încît orchestra Filarmonicii — care cuprindea între 30 şi 50 de instrumentişti — dă 41 de concerte între anii 1868–1875. Aceste concerte, cărora iniţiatorul lor, Eduard Wachman, s-a străduit să le dea un caracter popular şi instructiv, au îmbrăţişat un repertoriu cuprinzînd toate genurile muzicale : uverturi, concerte, simfonii.

Formînd mai multe generaţii de instrumentişti şi dezvoltînd gustul publicului pentru muzica simfonica, orchestra Filarmonica şi cei care a stat în fruntea ei timp de 40 de ani, au adus o contribuţie din cele mai importante la propăşirea artei muzicale în ţara noastră.

Maria NEACŞU

TEATRU CELLU MARE

VINERI LA 24 APRILIE 1959

CONCERT SIMFONICU

DE MUSICĂ CLASICĂ

PROGRAMA

1) Uvertură din *Prometeu* . . . . . Beethoven
2) Simfonie în *Sol-minor* . . . . . Mozart
   a) Allegro
   b) Andante
   c) Menuet
   d) Final
3) Adagio . . . . . Haydn
   (executat de către instrumentele cu coarde).
4) Simfonie în *Re-major* . . . . . Beethoven
   a) Adagio - Allegro con brio
   b) Larghetto

Afişul primului concert simfonic dat la Bucureşti.

Ceva despre căluşari

Împrejurarea că ţara noastră a găzduit un Congres internaţional de folclor — şedinţele s-au desfăşurat la Sinaia şi temele tratate au fost de un deosebit interes — poate fi un prilej pentru a vorbi pe scurt despre jocul căluşarilor, joc străvechi, poate cel mai vechi dintre jocurile dramatice româneşti. Îl pomeneşte Dimitrie Cantemir, iar poetul maghiar Balassi, care a petrecut multă vreme în Transilvania, a asistat, în 1572, la executarea acestui joc cu prilejul încoronării regelui Rudolf al II-lea.

Asupra originii pitorescului joc popular, s-au dus şi se duc lungi discuţii, dar controversele n-au adus încă lumină completă. Jocuri asemănătoare sînt cunoscute şi la popoarele balcanice şi în sudul Italiei, în Spania, ceea ce arată că avem de-a face cu străvechi forme de dans ritual, răspîndite în toată Europa mediteraniană. În feluritele evoluţii ale jocului se observă că la tranziţia de la primăvară la vară se cheamă în ajutor forţele naturii, pentru ca recolta să fie cît mai îmbelşugată.

Dansul este executat numai de bărbaţi. S-ar părea că numele îi vine de la o figură simbolică, închipuind un cap de cal înfipt într-un mîner, uneori învelit într-o blană de iepure, pe care-l purta ceata căluşarilor. Căluşarii mai poartă două cingătoare colorate peste umeri, încrucişate pe piept peste costumul naţional, pe cap pălării împodobite cu panglici de felurite culori, la picioare au ciucuri, pinteni şi clopoţei, iar în mînă ţin beţe. Principalele personaje sînt vătaful, înarmat cu o sabie de lemn, stegarul, primul călucean, care poartă capul de cal şi mutul, personajul comic al grupului, care are de obicei un bici.

Vechimea căluşarilor ne este dovedită şi de explicarea jocului în cel mai vechi dicţionar al limbii române, cel al lui Iordache Golescu, „Condică a limbii româneşti", cuprinzător al unui enorm material lexical, adunat în primii ani ai secolului trecut.

Ioan MASSOFF

Un eseu despre artă şi viaţă

Acum 85 de ani apărea la Bucureşti una din cele mai originale cărţi din cîte cunoaşte istoria literaturii noastre. Este vorba de **„Pseudokineghetikos"**, adică în greceşte „Fals manual de vînătoare". Lucrarea, comandată de un prieten al scriitorului, pe nume Cornescu, cunoscut ca un vînător dibaci, ar fi trebuit să fie o iniţiere în tainele cinegeticii. Dar autorul ei, prozatorul Alexandru Odobescu, şi-a depăşit cu mult atribuţiile şi, întrecîndu-se pe sine, a creat o operă pe cît de proaspătă pe atît de singulară.

Înrudită oarecum cu „Arabescurile" lui Gogol prin puterea de divagaţie şi forţa asociaţiilor, **„Pseudokineghetikos"** este un eseu despre artă şi viaţă. Erudiţia impresionantă se îmbină cu pitorescul descripţiilor de natură (Cîmpia Bărăganului, culmea de la Bisca, balta Borcii etc.) studiul atent şi revelator al bogăţiilor folclorice cu satira exagerărilor lingvistice ale latiniştilor, incursiunile în actualitatea epocii, concepute ca un studiu de moravuri, cu preţuirea sinceră şi adîncă faţă de literatura rusă clasică. Nu o dată Odobescu recunoaşte în Gogol şi Turgheniev maeştrii săi literari.

Şi acum închipuiţi-vă această scriere, de o varietate şi bogăţie a informaţiilor ieşite din comun, scrisă nu pe un ton academic, pedant, ci cu ironie şi duh. Într-adevăr, e greu să clasifici Pseudokineghetikos într-o anumită categorie estetică ; cartea nu aparţine nici romanului, nici memorialului de călătorie şi nici evocărilor pitoreşti. Este totuşi cîte ceva din fiecare, iar dacă ţinem seama de arta scriitorului de a trece cu uşurinţă de la dizertaţia savantă la povestirea populară, de la expunerea doctă la gluma sfătoasă — totul fiind expus în fraze cadenţate armonios — ni se pare că nu greşim considerînd opera un eseu caleidoscopic.

Fără îndoială, ar putea surprinde împletirea cunoştinţelor multilaterale ale scriitorului cu viziunea realist-critică asupra societăţii vremii ; Al. Odobescu este însă legat prin multe fire ale formaţiei sale intelectuale şi ale concepţiilor sale politico sociale de gîndirea paşoptiştilor. Bărcescu i-a influenţat orientarea generală, iar scriitorul s-a manifestat de-a lungul întregii sale vieţi (1884–1895) ca sprijinitor al luptei pentru unire şi independenţă naţională, ca prieten al poporului rus şi ca un adversar decis al diversiunilor naţionalist-şovine pe plan politico cultural.

Cărturar de aleasă ţinută, atras de reconstituirea trecutului istoric în nuvelele sale **„Mihnea Vodă cel rău"** şi **„Doamna Chiajna"**, folclorist preocupat de interpretarea ştiinţifică a artei populare în studii de întindere, deschizător de drumuri în arheologia românească, Al. Odobescu se înscrie prin **„Pseudokineghetikos"**, datorită contribuţiilor sale la dezvoltarea limbii noastre literare şi a valorilor ei întrupate artistic, printre înaintaşii de seamă ai lui Mihail Eminescu şi Mihail Sadoveanu.

H. ZALIS

Cronica gastronomului

Dulciuri pentru Murfatlar

Cititoare îmi atrage atenția că în nici unul din articolele pe care le-am semnat în această rubrică n-a găsit măcar o singură rețetă de tort, prăjitură sau alte asemenea. Nu mi-ar fi semnalat această lacună, îmi scrie ea, dacă împrejurările n-ar fi silit-o. Și-a dat licența în litere și a poftit la ea la ceai câteva colege. Păstrează de mult, îmi scrie, în vederea acestei festivități intime, două sticle de „Murfatlar". Ce servesc la el? mă întreabă. Piscoturile de șampanie sau pesmeții sînt, poate, ceea ce e mai indicat. Aș prefera însă să ofer ceva gătit de mine (căci știu să gătesc). Îmi puteți da concursul?

S-ar putea să nu pot? Iată:

BISCUITI CU NUCA. — Patru ouă. Un pahar mare plin vîrf cu zahăr. Un pahar și jumătate nuci pisate mai mărișor în piuliță. Un pahar de făină. Vanilie. Coajă de lămîie rasă.

Se sparg ouăle într-un castron și se bat întregi cu telul, împreună cu zahărul timp de zece-cincisprezece minute. Se adaugă nuca și făina amestecîndu-le bine. Se unge tava cu unt și se presară cu făină. Se toarnă amestecul în tavă. Se pune la foc potrivit și se lasă pînă ce prinde aluatul o culoare aurie (circa douăzeci minute). Se taie în forma dorită, ori prăjitura e caldă.

MINCIUNELE. — Pui pe scîndura de întins coca o movilită de făină, cam de jumătate kilogram. Îi faci la mijloc o gaură în chip de fîntînă. Într-un castron pui patru gălbenușuri, cu două-trei linguriță de apă, un vîrf de cuțit de sare și 2—3 linguriță de rom. Amesteci bine. Torni această compoziție în gaura fîntînii. Învîrți încet, încet, cu o lingură de lemn pînă cînd făina absorbind compoziția devine o coca bună de întins. Întinzi coca, băgînd de seamă să nu depășească doi-trei milimetri grosime. Tai cu cuțitul coca în formă de romb, de mărimea pe care o dorești. Faci două-trei crestături în fiecare romb. Pui pe rînd romburile într-o oală cu grăsime sau untdelemn în clocot și le lași pînă se rumenesc. Cînd s-au rumenit le scoți și le așezi pe o hîrtie poroasă care să absoarbă grăsimea de prisos. Cît sînt calde încă, le presari cu zahăr pisat fin fie vanilat, fie cu scorțișoară (după preferință).

PĂSTOREL

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Noi succese importante ale problemiștilor noștri

E un lucru foarte obișnuit ca, răsfoind reviste străine de șah, să găsești, la rubricile de probleme, lucrări originale ale compozitorilor romîni. Aceste lucrări, de bună calitate, se bucură de o primire foarte favorabilă.

O mărturie a prețuirii de care se bucură peste hotare problemistica noastră stă și în succesele remarcabile pe care ea le-a obținut în ultimul timp. În afară de meciul pe care echipa R.P.R. l-a cîștigat la scor cu echipa problemiștilor ucrainieni și despre care s-a scris mai pe larg, trebuie amintit, în primul rînd, premiul IV pe care problemistul timișorean SILVIU BALCU l-a obținut la una din cele mai importante competiții ale anului: secția problemelor cu mat în 2 mutări a turneului internațional organizat în U.R.S.S. în memoria lui Cigorin. La acest turneu au participat 100 de compozitori din 32 de țări!

Un remarcabil succes au obținut conf. univ. dr. OCTAV COSTACHEL (București) și maestrul sportului ing. A. F. IANOVCIC (Sibiu) cu o problemă comună cu mat în 3 mutări cu care au luat parte la un concurs internațional organizat de revista iugoslavă „Problem". Lucrarea lor a fost premiată de arbitrul Karl Fabel (R.F. Germană) dintr-un lot select de compozitori din mai multe țări. La concursul consacrat problemelor feerice ale aceleiași reviste, problema inginerului GEORGE TEODORU (București) a fost clasată de arbitrul suedez Terublod pe locul III.

Un alt succes romînesc este anunțat în ultimul număr al revistei „Schach" din R.D. Germană. La concursul internațional organizat de această revistă, o problemă a maestrului sportului VIRGIL NESTORESCU a fost clasată pe locul IV.

Un rezultat bun a realizat și profesorul PAUL VATARESCU din Oltenița. La turneul internațional în memoria problemistului american Fr. Gamage, organizat de revista „Chess Life" din S.U.A., problema lui Vătărescu a fost situată în lotul celor premiate, pe locul VII.

Aceste noi succese ale problemiștilor romîni sînt o mărturie a progreselor generale înregistrate de mișcarea șahistă din țara noastră.

Rezultate și clasamente din „Cupa Magazin"

GRUPA 54. Nicu Puiu Rădnică (Cujmir) — Pampor Ștefan (Buc.) 1—0, Nicu Puiu Rădnică — Grigore Manolescu 2—0. Rădnică conduce în clasamentul grupei cu 5 puncte din 5 posibile.

GRUPA 53. Aurel Georgescu (Buc.) Claudiu Manolescu 2—0; Aurel Georgescu — Cornel Vlădăreanu (Codlea) 2—0 Aurel Georgescu — Adrian Rădulescu (Buc.) 1—1.

În clasamentul grupei conduc Georgescu și Rădulescu cu cîte 9 puncte din 10 posibile.

GRUPA 9. Klang Jerome (Buc.) — Goia Traian (Orașul Stalin) $1\frac{1}{2}$—$\frac{1}{2}$. Aceste rezultate au fost decisive. Primul loc în grupă l-a ocupat Klang Jerome cu $11\frac{1}{2}$ puncte din 12 posibile. Pe locul II Goia Traian cu $9\frac{1}{2}$ puncte.

GRUPA 34. Pollack (Fălticeni) — M. Petrescu (Buc.) remiză. În clasamentul grupei conduce Manda Gh. Constantin (Cimpulung) cu 8 puncte din 9 posibile. Pe locul II se află Pollack cu $7\frac{1}{2}$ puncte din 9 posibile.

GRUPA 16. Eugen Hang (Abrud) — Dan Alexandru (Buc.) 1—1, Hang — C. Duduman (Vulcan) 2—0. Pe primele două locuri în grupă s-au clasat ing. Eugen Hang și Dan Alexandru cu cîte 11 puncte din 12 posibile.

„Constructorul" a cîștigat campionatul republican pe echipe

Finala campionatului republican pe echipe, disputat la începutul lunii august la București, a fost cîștigată de echipa Constructorul. Iată o partidă jucată în cadrul finalei.

Alb: Petre Seimeanu (Petrolul). Negru: Paul Voiculescu (Constructorul).

1. d4	Cf6	20. g4	g5		
2. c4	e6	21. Cf5	C:f5		
3. Cc3	d5	22. N:f5	Rg7		
4. Ng5	Nb4	23. Rg2	b5		
5. e3	h6	24. h4!	b4		
6. N:f6	N:c3+	25. b:g5	b:c3		
7. b:c3	D:f6	26. g:h6+	Rh8		
8. Cf3	0-0	27. Dc2	c:d4		
9. C:d	e:d negrul cedează.				
10. Db3	Dd6	28. e:d4	Tb2		
11. Td1	Cc6	29. D:c3	T:a2		
12. Nd3	b6	30. Te3	Tg8		
13. h3	Ne6	31. h7	Tf8		
14. 0-0	Tfd8	32. Db3	Td2		
15. Db1	Ce7	33. Dc3	Ta2		
16. Ce5	f6	34. Dc1	a5		
17. Cf3	c5	35. Tc3	Ne8		
18. Ch4	Tab8	36. Dh6			
19. Tde1	Nf7				
și negrul cedează.					

Dv. ce ați muta? (8)

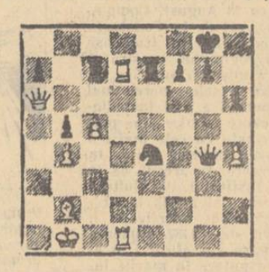

A. Arakelov

Poziția de mai sus a survenit într-o partidă jucată la începutul lunii august în cadrul celei de-a doua Spartachiade a popoarelor din U.R.S.S. Albul, un tînăr jucător din Azerbaidjan, a decis partida în favoarea sa printr-un frumos sacrificiu de turn. Soluția în numărul viitor.

★

Soluția exercițiului combinativ nr. 7. (L. Szabo — L. Portiș): 1. Nd2:h6 !, g:h6 2. D:h6, T:c3 3. Dg6 șah, Rh8 4. T:f5 !, D:d4 șah 5. Rh1 și negrul cedează.

Soluția problemei cu mat în 130 mutări: 1. Dd1+, Tc1 2. Dd3+, Tc2 3. D:f1+, Tc1 4. Dd3+, Tc2 5. Dd1+, Tc1 6. Dd2 !, Tc2 (la Nc2 ar fi urmat Dc3 și mat la b2) 7. De1+, Tc1 8. De4+, Tc2 9. D:h1+, Tc1 10. De4+, Tc2 11. De1+, Tc1 12. Dd2, Tc2 13. Dd1+, Tc1 14. Dd3+, Tc2 15. De4 !, h2 16. De1+, Tc1 17. Dd2, Tc2 18. Dd1+, Tc1 19. Dd3+, Tc2 20. De4 !, h1D 21. D:h1+, Tc1 22. De4+, Tc2 23. De1+, Tc1 24. Dd2, Tc2 25. Dd1+, Tc1 26. Dd3+, Tc2 27. De4 ! Albul repetă în continuare această manevră de cîștigare a unui tempo pentru a-l obliga pe negru să epuizeze mutările de pioni de pe coloana h și mutarea pionului a7. După ce negrul pierde toți pionii h și mută a7—a6 albul, la mutarea 126, joacă De4 ! Urmează apoi 126... Nb3 127. De1+, Tc1 128. Dd2, Tc2 129. Dd1+, Tc1 130. D:b3 mat.

Spasski îl învinge pe Tal!

Jucată în cadrul spartachiadei popoarelor din U.R.S.S. August 1959. Alb: Spasski — Negru: Tal.

1. e4	e5	22. Nf4	Tf8		
2. Cf3	Cc6	23. b3	f6!		
3. Nb5	a6	24. Dg4	f5		
4. Na4	Cf6	25. Dh5	Cd6		
5. 0-0	Ne7	26. Cc2	Ce4		
6. Te1	b5	27. C:b4	C:b4		
7. Nb3	0-0	28. Ce1	c5		
8. c3	d6	29. Tb2	c:d		
9. h3	Cd7	30. Dd1	g5		
10. d4	Cb6	31. Nb2	Tc8		
11. Cbd2	e:d	32. T:c8	+ D:c8		
12. c:d	d5	33. f3	Dc3		
13. Nc2	Ne6	34. f:e4!	D:b2		
14. e5	Dd7	35. e:f5	Tc6		
15. Cb3	Nf5	36. Dh6 și negrul			
16. Ng5	Nb4	cedează.			
17. Te2	Tfe8	37. Dh5	d2		
18. Tc1	Ce4	38. De7	+ Rg7		
19. Ca1	N:c2	39. De7	+ Rh8		
20. D:c2	Te6	40. f6	d1=D+		
21. Df5	h6	41. N:e1			
și negrul cedează.					

Curierul nostru

IOANA P. — București. Tematica revistei noastre nu ne permite publicarea unor materiale de genul celor la care vă referiți dv. Sînt alte reviste în care puteți găsi asemenea materiale.

LUCICA — Oradea. Noi credem că ar fi bine să urmați o școală pentru a vă califica în meseria care vă pasionează. Dar această școală ar trebui să fie în apropierea comunei dv. De aceea vă sfătuim să vă adresați secției sanitare a Sfatului popular regional Oradea, care v-ar putea da un sprijin în această privință.

SORANA — Orașul Stalin. Pentru a urma cursurile institutului respectiv ar trebui să îndepliniți anumite condiții privind studiile medii, vîrsta etc. După cîte ne-am dat noi seama se pare că dv. nu le îndepliniți. Totuși adresați-vă secretariatului institutului respectiv și cereți lămuririle necesare.

AUREL — Craiova. Sîntem de părere să vă continuați școala. Cealaltă problemă să o rezolvați numai după ce terminați școala. S-ar putea ca intențiile ei să fie foarte bune. Dv. personal aveți însă posibilitatea și obligația să verificați aceasta.

N. LUCA. — După cum desigur ați observat și dv., în ultimul timp publicăm mai multe materiale cu sfaturi practice pentru bărbați. Pe viitor vom publica și mai multe. Cele ce ne cereți dv. am publicat în pagina femeii a revistei „Magazin" nr. 71 din 14 februarie 1959. Mai tîrziu vom mai reveni asupra lor într-o altă formă.

RODICA P. — Singurul lucru pe care vi-l putem spune acum este să vă urăm succes la examenul pe care urmează să-l dați în curînd. După ce veți reuși la examen o să puteți discuta și celelalte probleme cu organizația de U.T.M. din facultate, prin intermediul căreia veți putea face cererea respectivă.

DIDA M. — Părerea noastră este să mai așteptați, rămînînd în aceeași situație pînă cînd vă eranjați problemele de ordin practic. Numai după aceasta acționați în consecință. Nu ar fi însă de loc rău ca între timp să încercați să îmbunătățiți situația actuală. Poate mai există totuși ceva șanse ca lucrurile să se îndrepte și să meargă spre bine.

D. D. — E foarte greu pentru noi să judecăm cine are dreptate. Totuși, ne permitem să vă dăm un sfat. Nu vă grăbiți în a lua o hotărîre de importanță acestela. Așteptați să-l cunoașteți mai bine. Nouă nu ni se pare prea serioasă cererea tînărului respectiv făcută la numai cîteva zile după ce v-a cunoscut.

FILATELIE

O puternică afirmare pe plan mondial, iată ce caracterizează mărcile poștale românești (și implicit filatelia noastră) din cei 15 ani ce după eliberarea țării. Cuceririle poporului nostru, succesele pe care le-am obținut sub conducerea Partidului, toate transformările pe care le trăim de la 23 August 1944 și pînă acum, și-au găsit

Cîteva din mărcile românești emise în ultimii ani, apreciate pentru frumoasa lor prezentare grafică.

oglindirea în mărcile emise în acest timp. Și numărul lor nu este mic. Din cele aproape 2200 mărci, cît poate avea o colecție completă, aproape jumătate au fost emise în ultimii 15 ani. Spre deosebire de vechile mărci poștale românești, cele ale Republicii Populare Romîne popularizează nemijlocit lupta pentru pace și construirea socialismului, reflectă sentimentele de prietenie ale poporului nostru pentru celelalte popoare, ne învață să ne iubim patria și frumusețile ei.

Prezentarea grafică și larga varietate de subiecte abordate în desenele lor au adus mărcilor noastre binemeritate succese internaționale, au contribuit la o mai bună cunoaștere a țării noastre în întreaga lume. Înalta ținută artistică a multora dintre mărcile noastre ca „Mari aniversări culturale — 1956" și „Centenarul primei mărci românești" sau „Păsări—1959", au adus aprecierile unanime ale presei filatelice internaționale, au trezit și mai mult interesul filateliștilor din toată lumea pentru mărcile noastre. Distincțiile obținute în ultimii ani, ca cele de la concursul de filatelie sportivă internațională de la Roma, expozițiile internaționale de la Bologna, Moscova, Zagreb, Mexico City etc. sînt de asemenea nu mai puțin semnificative.

Experiența acumulată în acest timp, ca și succesele dobîndite în munca de creare a acestor opere de artă miniaturale — mărcile poștale — impun o exigență din ce în ce mai mare din partea filateliștilor noștri și chiar de peste hotare.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Din cronica acestor ani

ORIZONTAL: 1) Localitate în Moldova unde s-a construit o termocentrală în cadrul primului nostru cincinal. 2) Nou oraș dobrogean unde a fost pusă în funcție o fabrică de superfosfați — Pune în mișcare hidrocentralele. 3) Aci se află uzinele „Independența", importantă unitate a industriei noi, socialiste. — Pe malul mării. 4) „...Popular! una din întreprinderile noi ale industriei electrotehnice, producătoare de aparate de radio — Prima de două ori — Pronume 5) 49 la romani — Riu în Ardeal — În cor. 6) Mici grădini publice, aflate deobicei la intretăierea a două străzi, amenajate în București în ultimii ani (sing.) — Și aici a pătruns radioficarea. 7) Unu și încă unu. — Constelație în emisfera astrală — Urmare la început. 8) Aici a fost construită o mare fabrică de ruimenți — Cele sintetice se produc în marele combinat de la Săvinești. 9) La intrarea în Giurgiu — Oraș în Moldova unde a fost dat nu de mult în funcțiune un mare laminor — La brat. 10) Pronume — În acești ani au apărut noi așezări omenești ca urmare a dezvoltării impetuoase a industriei noastre. 11) Materie primă pentru fabrica de produse chimice de la Năvodari — Regiune a țării, slab dezvoltată în trecut din punct de vedere industrial, unde se construiește „Uzina de sodă de la Govora", și unde au fost descoperite importante zăcăminte petrolifere. 12) Pentru producerea ei a luat ființă la Sighișoara una din cele mai mari și moderne fabrici din sud-estul Europei — Cămașă înflorată.

VERTICAL: 1) „Steagul..." marca primelor autocamioane românești — Trei inițiale ce devin pe zi ce trece tot mai cunoscute și mai iubite de țărănimea noastră muncitoare. 2) „...Scînteii" unul din cele mai mari și mai moderne combinate poligrafice din Europa, în țara noastră cu sprijinul Uniunii Sovietice — Metri volumului — În cufăr. 3) Termocentrală în Dobrogea, construită în cadrul planului de electrificare a țării — Acela (pop). 4) Produs al fabricii „Simo Geza" din Tg.Mureș — Radu Răileanu — A exista. 5) La revedere! — Unul din produsele chimice de la Săvinești. 6) Literat francez (m. 1918) — Auto..., produs de Uzinele Steagul Roșu din Orașul Stalin. 7) Simbolul erbiului — Aici au fost executate anii trecuți importante lucrări pentru îmbunătățirea alimentării cu apă a orașului București—Locotenent. 8) Frumoasă localitate pe Valea Prahovei unde oamenii muncii își petrec concediul de odihnă și unde se află și Uzinele I. C. Frimu — „...O la purtare" piesă de Octavian Sava și Virgil Stoenescu, una din lucrările dramatice scrise după 23 August 1944. 9) Pentru prelucrarea acestei importante bogății naturale a Deltei Dunării a fost construit la Chișcani un mare combinat. — Notă muzicală. 10) Aici a luat ființă prima fabrică românească de produse antibiotice. — Una din noile așezări ale minerilor din Valea Jiului. 11) Cel montat pe „Casa Scînteii" în 1957 este folosit la transmiterea programelor de televiziune. — Uzinele „Steaua..." din Capitală. 12) În cap — Aici a fost construită prima fabrică de praf de lapte din țara noastră.

Ștefan STOIANOVICI

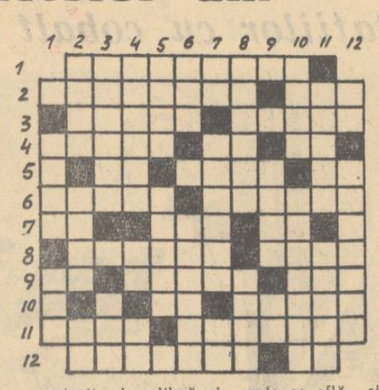

TABLA DE ȘAH

(Noi piese românești)

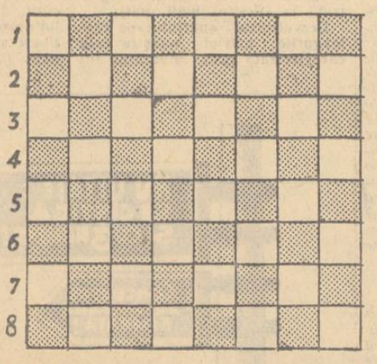

Inscrieți în fiecare căsuță, indiferent de culoare, cîte o literă, pentru a obține cuvinte conform definițiilor de mai jos. (În paranteză: numărul literelor fiecărui cuvînt).

1) Secol (2) — 15! (2) — Pămîntul are doi la capete (4) 2) Proaspăt. (3) Diviziune de timp. (2) — Zile în calendarul roman. (3). 3 Roman de Liviu Rebreanu (3). — A cunoaște (3) — Textilă (2). 4) Conifere (5) — Fir (3) — 5) Cu „A" în față, e plăcut (5) — Uzinele I. C. Frimu — „...O la purtare" piesă de Octavian Sava și Virgil Stoenescu, una din lucrările dramatice scrise după 23 August 1944. 9) Pentru prelucrarea acestei importante bogății naturale a Deltei Dunării a fost construit la Chișcani un mare combinat. — Notă muzicală. 10) Aici a luat ființă prima fabrică românească de produse antibiotice. — Una din noile așezări ale minerilor din Valea Jiului. 11) Cel montat pe „Casa Scînteii" în 1957 este folosit la transmiterea programelor de televiziune. — Uzinele „Steaua..." din Capitală. 12) În cap — Aici a fost construită prima fabrică de praf de lapte din țara noastră. medă (3). 6) Exist (4) — Sosește (4). 7) Chiar dumneaiui!... (5) — ...Din acest loc! (3). 8) Membru caracteristic omului (4) — Curată (4).

Literele din căsuțele albe citite în continuare vă vor da titlurile a două noi piese românești: cea dintîi de Paul Everac, a doua de Mariana Pîrvulescu.

Ion MARINESCU

DEZLEGĂRILE JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

NOCTURNA

ORIZONTAL: Șemafoare — Sărut — Eminescu — Serată — Rică — T — Dia — Ari — Așa — Liniște — Ile — Fi — Halima — Natal — Iutеș — Le — Veta — E — MN — Hat — Noe — Etan — Oile — Astral — Ina — V — O — Zita — Cît — I — Iluminare — Cer — P — Cătălina — Natașa — IC — Rece — Strauss.

DE PE STADIOANE

ORIZONTAL: Stadion — Marș — Turism — Potou — Asalturi — Act — Rece — L — Sala — T — IMI — Strada — EC — Ataca — Nat — Rog — ARH — ST — L — Cec — Ciocane — Poartă — IR — ET — Oslo — Sulița — L — Aspir — Mină — Ostaș — Sparta.

FILE DE ATLAS

ORIZONTAL: București — Os — Arad — Rar — AHE — Călimănești — Olănești — Lob — V — Fermi — NA — R — Iza — G — Alaska — Alta — Egee — In — A — Polon — Hue — Struma — Apa — S — EN — Sadu — Agăț — Sat — Năvodari.

DECADA CULTURII

ORIZONTAL: Patria — Amator — Ani — Eliberare — Literar — Atlas — Avut — Mai — Aest — Desenator — N — U — IR — Rar — Nectar — Stat — P — PO — SI — Participanți — IT — IO — CIR — Rac — E — P — Nottara — A — Sărbătoare — AS — Eroilor — Intre.

DE PRETUTINDENI

IN SALA de concerte „Ceaikovski" din Moscova se apropie de sfîrșit instalarea unei noi orgi, cel mai mare instrument muzical din U.R.S.S. Înălțimea ei este aproximativ egală cu cea a unei case cu 2 etaje (8 m.). Cele 7800 tuburi ale instrumentului cîntăresc peste 20 de tone. Această orgă de concert, unica în felul ei, a fost construită în orașul Krnov de una din cele mai vechi întreprinderi de specialitate din R. Cehoslovacă. În cei 82 de ani de existență, această fabrică a realizat peste 3000 de orgi.

●

O FARMACISTĂ suedeză a adresat acum cîtva timp o întîmpinare ministerului sănătății, în care cerea ca acesta să dispună ca pe viitor medicii să scrie mai citeț, spre a se evita eventualele erori în descifrarea rețetelor. De curînd a apărut în Suedia o hotărîre care prevede că medicii sînt obligați a-și bate rețetele la mașina de scris sau a le redacta în litere de tipar.

●

GEOLOGUL sovietic Lidia Kocșa a descoperit apă într-un corp cosmic. Minereul care conținea apa se afla într-un meteorit care a căzut în Ural cu aproximativ 80 de ani în urmă. Lidia Kocșa este primul savant din lume care a reușit să obțină o picătură de apă cosmică. Descoperirea ei a confirmat încă odată unitatea materiei în univers.

●

ÎN ORAȘUL Gomel (R.S.S. Bielorusă) se construiește un puternic escavator rotor cu o productivitate de 3000 m. c. pe oră. Este primul escavator de acest fel din U.R.S.S. Mașina, care are înălțimea unei case cu 10 etaje, lucrează automat.

●

CEL MAI VECHI „muzeu fonografic" din lume, care se găsește la Viena, a împlinit de curînd 60 de ani de existență. În așa numită „arhivă sonoră", sînt păstrate vocile multor artiști și oameni de știință cunoscuți, cît și alte înregistrări din cele mai variate colțuri ale lumii. Aici pot fi întîlnite și modele de gramofoane de la începutul secolului nostru, care ne par astăzi deosebit de bizare.

●

CELE două traulere sovietice, Oskol și Orehovo, experimentează, cu ocazia călătoriei lor spre America de sud, noi metode de pescuit. Pe aceste nave nu există plase de pescari, ele sînt înlocuite cu un generator pentru producerea impulsurilor electrice și o instalație specială pentru iluminat. Cînd vasul se apropie de o masă mai compactă de pești, este aruncat în apa mării un electrod plutitor ale cărui impulsuri atrag peștii. În momentul cînd aceștia se găsesc în apropierea electrodului, ei sînt absorbiți de deschizătura unei pompe acvatice, care scoate peștii din apă și îi aruncă pe bordul navei.

●

ÎN CURSUL anului 1958, artiștii sovietici au jucat în 35 de țări, printre care Franța, Marea Britanie, Romînia, Ungaria, Japonia, R. A. U., China etc. Artiști din 25 de țări au venit în turneu în U.R.S.S. Publicul sovietic a apreciat în mod deosebit Teatrul Experimental din China, Circul francez, Teatrul Național „I.L. Caragiale", Teatrul de marionete din Praga, Teatrul Memorial Shakespeare.

●

O ASOCIAȚIE din Bruxelles a organizat o vastă campanie sub deviza: **„Vecinul tău, prietenul tău"**, pentru a promova relații de bună vecinătate între locatarii marilor blocuri. Recent, președintele acestei asociații a fost arestat, deoarece l-a maltratat pe vecinul său...

●

ÎN LOCALITATEA Hofheim (R.F.G.) poliția a arestat pe un negustor ambulant, care vindea remedii sigure împotriva... prostiei. Pentru a-i întocmi acte de dare în judecată, păgubașii au fost invitați la judecătorie spre a depune mărturie. Nu s-a prezentat nici un client, astfel încît actul de trimitere în judecată nu a mai fost întocmit.

MATTY ASLAN

INTR-O FOSTĂ GRĂDINIȚĂ

— Iubitule, niciodată n-a fost mai reală senzația că urcăm în al 9-lea cer...

C. FLORIAN

— Încep să mă îmbrac pentru concert...

— Bine faci, că biletele sînt pentru mîine seara!...

Camera... împăratului!

Intîmplare în două acte și un prolog

(Acțiunea se petrece în zilele noastre, într-o vilă din Sinaia)

PROLOG (în hol)

UN VILEGIATURIST: Tovarășe intendent, nu-i aici tovarășul Franz Iosef?

INTENDENTUL: Imediat... să văd... F... F... Franz... Franz Iosef... oțelar din Reșița?

VILEGIATURISTUL: Exact.

INTENDENTUL: Camera 22.

VILEGIATURISTUL: Păi, vin de acolo și nu-i decît tovarășa Maria, care face curățenie în odaie.

INTENDENTUL: Dumneata ești de la „24"?

VILEGIATURISTUL: Exact, de la „24", vecin de cameră cu tovarășul Franz Iosef.

INTENDENTUL: Atunci pot să-ți comunic că „22" și cu „23" s-au dus la „27", unde chiar acum e venit și „30", ca să facă împreună o partidă de șah cu „33" și „36". Lămurit?

VILEGIATURISTUL: Foarte lămurit!... Totuși, te-aș ruga să-mi spui, unde pot să-l găsesc pe tovarășul Franz Iosef?!..

INTENDENTUL: Tot acolo unde v-am spus adineauri. Lămurit?

VILEGIATURISTUL: Ei, da... da... acum chiar că sînt lămurit!...

(Cortina cade nedumerită)

ACTUL I (același decor)

(Se aud risete și voci cristaline de copii. Intră profesorul cu un grup de elevi)

PROFESORUL: Copii, continuăm vizitele noastre prin Sinaia. După cum v-am povestit, în anul 1897, cînd împăratul Franz Iosef al Austro-Ungariei a venit la noi în țară, s-au făcut mari pregătiri și în această stațiune. I s-au amenajat camerele de aici absolut la fel cu cele din palatul său de la Viena. Bineînțeles că toate aceste cheltuieli se făceau pe spinarea poporului. Da, copii! Și acum, haideți să vizităm camera unde a locuit împăratul Franz Iosef, ca să vă dați seama ce a fost în trecut și ce este astăzi.

VOCI DE COPII: Da... da... da... Să mergem!

PROFESORUL: Tovarășe intendent, eu sînt profesorul Diaconescu, conducătorul taberei școlare și am venit aici cu mai mulți elevi, ca să...

INTENDENTUL: Mă rog, ce doriți? Unde vreți să vă duceți?

PROFESORUL: La camera lui Franz Iosef.

INTENDENTUL: Și dumneavoastră, tot la camera lui Franz Iosef?

PROFESORUL: Îmi închipui, e foarte vizitată.

INTENDENTUL: Să știți însă că nu-i nimeni acolo. Numai Maria, îngrijitoarea. O să așteptați puțin.

PROFESORUL: Nu-i nimic.

INTENDENTUL: Bine, atunci urcați pe scară... Etajul I, camera 22!

(Cortina cade nerăbdătoare)

ACTUL II

(În camera lui Franz Iosef. Femeia de serviciu, Maria, șterge geamurile. Deodată, se aud bătăi în ușă)

MARIA: Intră!

PROFESORUL (intrînd cu elevii): Aici e camera lui Franz Iosef?

MARIA: Acilea! Văz că știți.

UN COPIL: Noi mai știm că dumneata ești tovarășa Maria, nu-i așa?

MARIA: Eu, minca-te-ar maica!

PROFESORUL: Te rugăm să ne îngăduiești numai cîteva minute să vedem camera. Ia, priviți, copii! Se mai păstrează oare unele lucruri și amintiri vechi? Să cercetăm.

UN COPIL: Tovarășe profesor, Franz Iosef purta pijamaua asta cu dungi, nu-i așa?

ALT COPIL: Și se spăla pe dinți cu pasta „Kalodont", ca și noi!

PROFESORUL: Nu, copii. Să vă explic. Nici pijamaua, nici pasta de dinți nu-s ale lui Franz Iosef.

MARIA: Ba sînt ale lui... ale lui. Copiii au dreptate.

PROFESORUL: Stai, tovarășă Maria; cum o să fie pijamaua și Kalodontul ale lui Franz Iosef? Cum?

MARIA: Ei, na!... ai să-mi spui acum dumneata mie ale cui sînt!? Știi că ești bine!!...

UN COPIL: Tovarășe profesor, și mîngea așa de fotbal a cui e? Tot a lui Franz Iosef?

MARIA: Da, puștiule, tot a lui.

PROFESORUL: Dar... tovarășă Maria..

COPILUL: Cum! Franz Iosef juca fotbal?

MARIA: Desigur.

PROFESORUL: Dar n-a jucat niciodată. Nici n-a auzit ce-i ala fotbal. El era premergător...

MARIA: Ba nu. Era înaintaș centru.

PROFESORUL: Vai, cum să-ți explic!... El n-a jucat fotbal, înțelegi...

MARIA: Ba a jucat. La meciul cu „Locomotiva".

PROFESORUL: Ce spui, tovarășă Maria? Ce spui?

MARIA: Ce-am văzut! Am fost doar și eu la meci!

PROFESORUL: Tovarășă Maria, stai puțin să ne înțelegem. E la mijloc o încurcătură. Am greșit probabil camera. Aceasta nu este camera lui Franz Iosef?

MARIA: Ba da, asta e.

PROFESORUL: Adică a fost.

MARIA: A fost și mai este.

PROFESORUL: Cum poate să mai fie? Cine locuiește acum aici?

MARIA: Cum, cine? V-am spus doar: Franz Iosef.

PROFESORUL: Franz Iosef?!? (izbucnește în rîs). Șugubeață mai ești, tovarășă Maria! Sau poate vrea cineva să-mi joace o farsă?

MARIA: Nu mă crezi? Ei bine, iată-l că vine!

(Se deschide ușa și intră locatarul camerei).

FRANZ IOSEF: Bună ziua. Pare-se că sînt așteptat.

MARIA: Uf, bine că ați venit odată!

FRANZ IOSEF: Îmi dați voie să mă prezint. Eu sînt Franz Iosef.

PROFESORUL: Daaa?!..

FRANZ IOSEF: Și dumneavoastră?

PROFESORUL: Eu?... Eu sînt... Ștefan cel Mare!

FRANZ IOSEF: (rîde volos) Ha, ha, ha!... Vă înțeleg! Mi se întîmplă pentru a nu știu cîta oară această confuzie. Grea povară un nume împărătesc pentru un oțelar ca mine!

UN COPIL: Vasăzică, nu sînteți împăratul?

FRANZ IOSEF: Nu, copii. Însă trăiesc împărățește, aici, în acest colț de rai, unde îmi petrec concediul.

(Cortina, satisfăcută, nu mai cade!)

I. BERG

GH. CHIRIAC

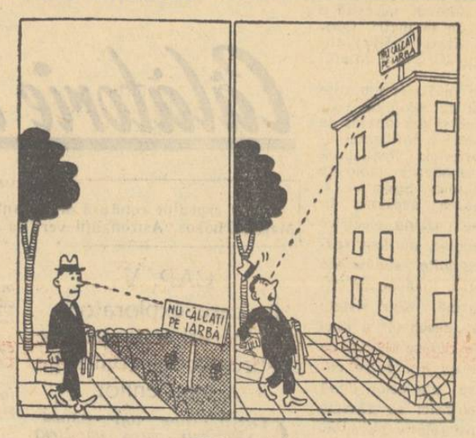

Fără cuvinte

FRED GHENĂDESCU

— De ce arunci hîrtia acolo? Dumneata nu vrei ca în fața locuințelor trotuarul să fie curat?

— Ba da, dar asta nu e locuința mea...

P. ȘERBAN

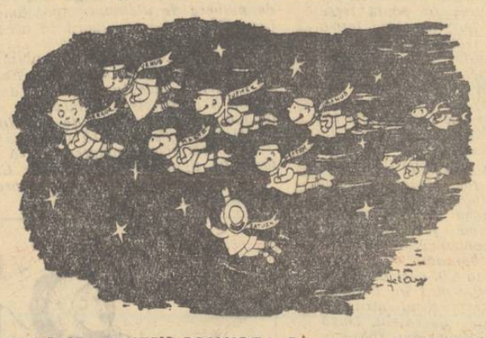

PREGĂTIRI PENTRU PRIMIREA PRIMULUI PĂMÎNTEAN

SATURN: — Încotro fraților?

MERCUR: — La cursul de limba rusă.

RIK AUERBACH

PISICA NEAGRĂ: — De cînd cu căminul cultural, pot și eu să ies printre oameni...

V. VASILIU

FOȘTII ÎNTRE EI

— Cînd vezi odraslele astora unde se nasc, îți vine să mori!...

Știința și VIAȚA

Iradierea plantațiilor cu cobalt 60

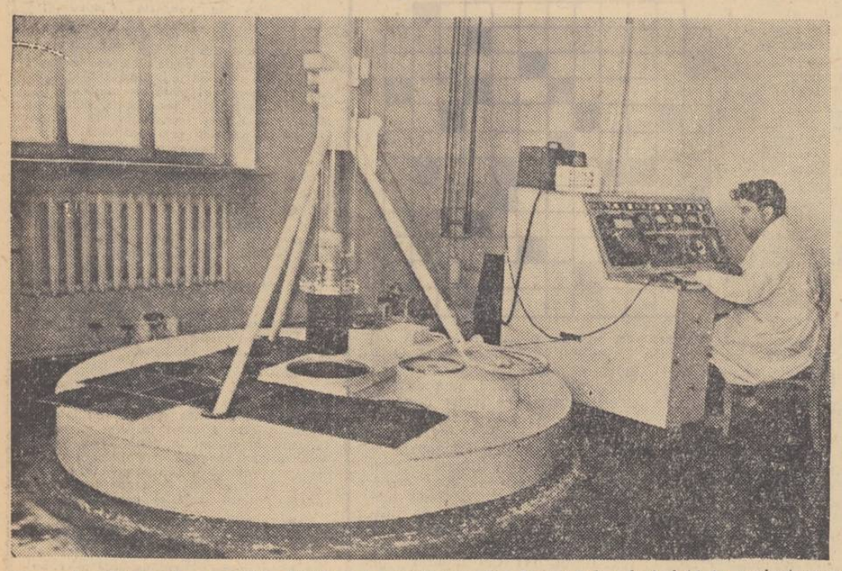

La Institutul de cercetări științifice de agrofizică din Leningrad a fost dată în exploatare o instalație puternică de Roentgen, cu ajutorul căreia se face iradierea semințelor și răsadurilor diferitelor culturi agricole. Nu de mult a intrat în funcțiune la acest institut și o puternică instalație de raze gama pentru iradierea semințelor și a răsadurilor cu cobalt 60. Pe lotul experimental al institutului oameni de știință studiază dezvoltarea plantelor iradiate cu raze gama și cu raze roentgen.

In clișeu: Iradierea unor răsaduri cu raze gama 60.

Centrale electrice sub cerul liber

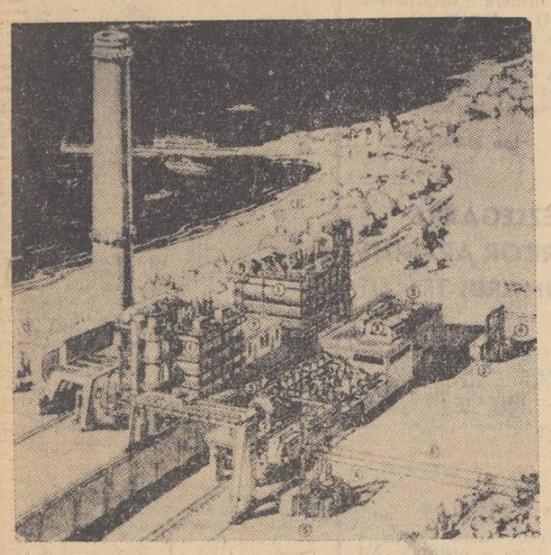

Imaginea unei centrale electrice este deobicei legată de construcții uriașe, care necesită pentru realizarea lor, timp și investiții remarcabile. Că acest lucru nu este întotdeauna adevărat, o dovedește în momentul de față Uniunea Sovietică, unde au început să se construiască acum centrale termoelectrice sub cerul liber.

Prima centrală termică de acest fel a început să se construiască cu puțin timp în urmă la Ali-Bananli în R.S.S. Azerbaidjan. Cazanul, turbinele, generatoarele și tot restul instalației vor fi situate în aer liber, pe un fundament format din beton.

Acest sistem de construcție, care pune proiectanților o serie de probleme complexe, s-a dovedit în multe privințe deosebit de avantajos. Trebuie avut în vedere faptul că spațiul necesar clădirii principale a unei centrale electrice de 1.200.000 kW trebuie să fie de 800.000 metri cubi; numai sala cazanelor necesită o clădire înaltă de 45 metri. Construcția unei atari clădiri absoarbe aproape 30% din totalul investițiilor.

Construcțiile mai sus amintite nu au decît unicul scop de a apăra instalațiile și personalul de deservire împotriva influenței agenților atmosferici. Realizarea unor cazane moderne, folosite astăzi în Uniunea Sovietică, a permis montarea acestora în locuri deschise. Uzine electrice mari, semideschise, au fost realizate în regiunile sudice ale Uniunii Sovietice încă acum cîtva timp în urmă. Noul sistem de construcție „deschisă" a unei astfel de uzine reduce timpul de construcție cu un an. Între cazanele deschise ale celor două blocuri ale centralei se găsește numai o clădire relativ mică, adăpostind camera de comandă, laboratorul, atelierul pentru aparatele de măsură și control și o sală pentru personalul de deservire.

Generatorul care este izolat ermetic nu necesită nici o protecție suplimentară. Încălzirea cazanelor turboagregatelor și a pompelor este complet automatizată, iar personalul minim. Supravegherea instalației electrice, a mașinilor și a cazanelor se va face prin aparate de televiziune. In momentul de față constructorii sovietici se preocupă de proiectarea unor dispozitive de protecție pentru ca instalația să poată lucra în condiții optime, sub cerul liber, în orice condițiuni atmosferice.

Graiul sforilor

Țesătura cea mai caracteristică și mai remarcabilă a străvechii culturi a incașilor a fost fără îndoială scrisul lor, care s-a dezvoltat după necesitățile evoluției statale.

Primele referințe asupra existenței sale se găsesc la incasul Garcilloso, care în cartea sa, „Comentarios reales" arată că, pentru chestiunile războiului și ale guvernămîntului, pentru impozite și sărbători erau utilizate diferite feluri de sfori cu noduri, denumite quipos. Un asemenea quipo (acesta era cuvîntul în limba locală pentru nod), este o sfoară groasă de lînă avînd o lungime ce putea varia între 30 de cm. și 6 metri, de care erau atîrnate șnururi laterale mai mici, deosebite prin culoare și fel al împletirii.

Pentru a se putea „citi" aceste legături de sfori, trebuia să se țină seama de lungimea și culoarea firelor laterale, de direcția și intensitatea împletirii acestora, cît și de distanța dintre ele. Este vorba aici mai puțin de o scriere propriu zisă, decît de un sistem foarte complicat de mijloace auxiliare memotehnice, al cărui element cel mai simplu este utilizat și la noi sub forma cunoscutului „nod în batistă".

Quipos-urile erau folosite pentru recensămîntul turmelor cît și pentru statisticele privitoare la porumbul ce se afla în marile silozuri ale incașilor. De asemenea cu ajutorul acestor ciudate legături de sfori se stabileau datele necesare exploatărilor miniere și construcțiilor.

Intrucît folosirea acestui sistem greoi de semne memotehnice necesita cunoscători specializați, existau mai multe școli care aveau drept scop pregătirea profesională a „inodătorilor" și „descifratorilor", denumiți quippucamayoes. Interesant și demn de remarcat este faptul că și în zilele noastre se găsesc în unele regiuni în care au trăit strămoșii incași, păstori băștinași care se folosesc de quipo pentru stabilirea mărimii turmelor.

Sportul românesc pe drumul unei viguroase dezvoltări

de ION BALAȘ

Vicepreședinte al Comitetului de organizare al U.C.F.S.

Pe întreg cuprinsul Republicii Populare Române oamenii muncii aniversează cel mai de seamă eveniment din istoria poporului nostru, marea sărbătoare a eliberării — ziua de 23 August. Este ziua în care poporul muncitor trece în revistă, cu dragoste și justificată mîndrie patriotică, marile succese dobîndite în măreața operă de construire a socialismului în patria noastră.

Nu a rămas de o parte de avîntul revoluționar nici mișcarea sportivă. Dintr-un mijloc de înavuțire, de afacerism, de instigare la ură de rasă sau de distracție și destrăbălare pentru burghezie, de exploatare — ceea ce a însemnat sportul în România burgheză moșierească — activitatea de pe stadion a devenit acum un mijloc eficace de întărire a sănătății celor ce muncesc de educație patriotică a maselor largi de tineri și tinere.

Sub conducerea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Român, cu sprijinul larg acordat de Guvern, mișcarea de cultură fizică și sport a pășit pe drumul unei viguroase dezvoltări de masă.

Alături de toate celelalte domenii, tînărul sport nou românesc a străbătut un drum uriaș. Invățînd din experiența mișcării de cultură fizică din U.R.S.S. primind un sprijin teoretic și tehnic considerabil din partea Uniunii Sovietice, s-a pășit și în țara noastră pe calea creerii și organizării unei activități sportive de masă. Cifrele dovedesc elocvent progresul uriaș realizat în această privință. Față de 15.000 sportivi legitimați, cîți figurau în statisticile din 1944, în 1957 numărul membrilor înscriși în colectivele sportive atinge cifra de 1.000.000. In anul 1958, în urma reorganizării mișcării de cultură fizică, numărul membrilor U.C.F.S. a ajuns la peste 1.400.000 pentru ca anul acesta numărul lor să se ridice la peste 2.200.000 (cifră înregistrată la sfîrșitul lunii mai).

Dezvoltarea sportului pe meleagurile patriei noastre este caracterizată prin numărul tot mai mare de participanți angrenați în competițiile de masă. Dacă în anul 1949 cei 600.000 tineri și tinere prezenți la întrecerile Cupei Tineretului Muncitor constituiau o realizare nemaiîntîlnită în istoria sportului nostru, astăzi o participare de peste 2.000.000 la fiecare ediție a Spartachiadei de iarnă și de vară ni se pare cu totul firească.

Un rol deosebit în crearea și dezvoltarea sportului de masă l-a jucat complexul G.M.A. introdus în țara noastră din inițiativa Uniunii Tineretului Muncitor, după exemplul complexului sovietic G.T.O. Peste 1.100.000 tineri și tinere au cucerit insignele F.G.M.A. și G.M.A.

Această creștere considerabilă a numărului celor ce practică sportul a cerut fără îndoială un cadru organizatoric corespunzător. După apariția Hotărîrii Biroului Politic al C.C. al P.M.R. din 26 iunie 1949, mișcarea sportivă din țara noastră a căpătat un nou conținut și o nouă formă organizatorică. Locul celor cîteva sute de cluburi sportive este luat în 1950 de 3700 colective cu peste 400.000 membri. In momentul de față și aceste cifre sînt cu mult depășite. Mișcarea noastră sportivă numără acum peste 8.233 asociații și cluburi sportive cu peste 2.200.000 membri U.C.F.S.

Dezvoltarea pe bază de masă a mișcării sportive din țara noastră a cerut asigurarea unei baze tehnico-materiale corespunzătoare. Cîteva cifre vor demonstra progresul înregistrat în acest domeniu. Numărul terenurilor de fotbal a crescut de la 104 la 636 în prezent. Astăzi sînt de peste cinci ori mai multe piste de atletism decît înainte. A crescut considerabil numărul sălilor de sport și al bazinelor Stadioane ca 23 August, Complexul Dinamo, cel de la Constanța și altele constituie o frumoasă realizare a regimului nostru și o mîndrie a mișcării sportive.

Pregătirea maselor mereu mai mari de sportivi a fost incredințată unor cadre tehnice bine pregătite, înarmate cu cele mai noi cunoștințe ale culturii fizice. In cei 15 ani care au trecut de la Eliberare, Institutul de Cultură Fizică — cea mai înaltă instituție de învățămînt sportiv — a fost absolvit de 1187 studenți.

Țara noastră s-a afirmat în acești ani cu putere în marile întîlniri internaționale. Succesele realizate de sportivii fruntași ai patriei noastre sînt cunoscute și ele reflectă uriașa dezvoltare a sportului nou. In acești 15 ani, a fost obținută prima medalie de aur a Jocurilor Olimpice, în acest răstimp handbalistele noastre au devenit campioane ale lumii, jucătorii de handbal și volei (băieți și fete), au cucerit titlul de vice campioni mondiali, canotorii au cucerit supremația la Melbourne, Gand, Praga etc. — Constantin Antonescu, Mariș Ferecatu, Elena Băcăoanu, au devenit campioni mondiali. Atleta Iolanda Balaș a uimit lumea sportivă cu performanțele sale, întrecînd, cu cei 1,83 m. ai ei, unele performanțe ale seniorilor. Firește sînt doar cîteva exemple, ca să nu mai amintim de faptul că la Jocurile Olimpice de la Melbourne sportivii români au cucerit 5 medalii de aur, 3 de argint și 5 de bronz, ocupînd locul 11 în clasamentul celor 67 de națiuni participante.

Prestigiul sportiv al țării noastre este astăzi unanim recunoscut. Despre aceasta vorbesc nu numai marile performanțe obținute de sportivii noștri fruntași ci și faptul că astăzi, prin Comitetul Olimpic Român, țara noastră întreține relații cu 99 de Comitete naționale olimpice, că sîntem afiliați la 31 de federații sportive internaționale, că țării noastre îi sînt încredințate spre organizare mari competiții sportive internaționale, campionate europene și mondiale.

Toate aceste succese se datoresc sprijinului permanent pe care Partidul nostru l-a acordat și îl acordă zi de zi mișcării de cultură fizică și sport, condițiilor tot mai bune create de regimul nostru democrat popular, anilor luminoși pe care-i trăim de la eliberarea patriei. Iată de ce, în pragul celui de al XV-lea 23 August, cea mai mare sărbătoare națională a poporului nostru, masele de sportivi și activiști sportivi își îndreaptă gîndurile cu caldă recunoștință către Partidul nostru drag, angajîndu-se ca la locurile lor de producție ca și pe terenurile de sport să obțină noi și însemnate succese.

O POVESTIRE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICA

Călătorie în țara surprizelor

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

O expediție condusă de savantul sovietic Nesterov aterizează pe unul din sateliții planetei Marte, Phobos. Astronauții verifică cu acest prilej ipoteza că Phobos este un satelit artificial.

CAP. V

În care exploratorii află lucruri senzaționale despre vechea civilizație a marțienilor

Cîteva clipe toți stătură nemișcați, parcă împietriți de surpriză.

Primul își reveni în fire meteorologul Parmohov.

— Poveste devine pasionantă, șopti el. Ai spune că trăiești acțiunea unui roman de senzație.

Cu pași prudenți exploratorii se apropiară de intrarea subteranei. Priviră înăuntru cu emoție parcă așteptînd să-și facă apariția vreo ființă misterioasă, din acelea descrise cu atîta imaginație de scriitori. Dar nici cel mai mic zgomot nu rupse tăcerea. Prinzînd curaj, cei cinci oaspeți de pe pămînt se aplecară, încercînd să deslușească ceva în întunericul de nepătruns.

— Nici urmă de scară — spuse cineva.

— Nu-i nimic, avem funii, răspunse Nesterov.

Legați solid cu funii, pătrunseră prin deschiderea îngustă a subteranei. După cîțiva metri se treziră într-o încăpere nu prea mare, complet lipsită de vreun mobilier. Din pereții camerei, formați dintr-un material asemănător marmorei, se împrăștia o lumină difuză care dădea încăperii o strălucire plină de farmec.

— Nu înțeleg cum pătrundeau marțienii aici. Nu-mi vine să cred că utilizau, ca noi, funiile, spuse Elena Istrate.

— Afară de cazul dacă n-or fi zburînd, îl completă rizînd fraza Ciao Ciu-cuei.

— Esențial este să aflăm la ce foloseau această încăpere, spuse și Nesterov.

Se apropie de pereții camerei și începu să-i studieze cu atenție.

— Uite și aici o mulțime de „flori" spuse el în cele din urmă. De data aceasta însă nu numai roșii, ci și de alte culori.

Intr-adevăr, pe unul din pereții camerei, exploratorii văzură un fel de mici puncte luminoase de diferite culori, asemănătoare unor beculețe de semnalizare utilizate în întreprinderile industriale. Incercară rînd pe rînd să tragă, să împingă, să rotească, aceste butoane luminoase, în speranța că ele vor pune în mișcare un mecanism nevăzut. Zadarnic însă. Obosiți, se așezară pe jos să mediteze asupra celor ce li se întîmplaseră pînă atunci. Nesterov își scoase ochelarii cu un gest obișnuit și începu să-i șteargă.

— Bănuiesc că pereții sînt făcuți dintr-un material care iradiază lumină — spuse el. E singura explicație a luminozității acestei încăperi.

Spunînd acestea, porni din nou să examineze mai atent pereții. In drum fixă cu privirea — de data aceasta fără ochelari — unul dintre misterioasele butonașe ce li stăteau în față, cel de culoare albastră.

Deodată se auzi un scurt șuierat și în încăpere se simți o adiere ușoară.

— Aer! strigă Nesterov. O boare proaspătă de aer rece umplu într-o clipă întreaga cameră.

— Ce se petrece oare aici? spuse Ieronidze. Nu pot înțelege nimic.

— Eu încep să înțeleg, răspunse scurt Nesterov și se îndreptă spre un alt buton, verde, privindu-l o secundă fix. Imediat, o parte a unui perete se dădu la o parte întocmai unui oblon, lăsînd să se vadă în interior un soi de dulap cu nenumărate rafturi.

— Iată, spuse triumfător Nesterov; se confirmă presupunerile mele. Sînt aproape convins că marțienii descoperiseră un sistem de acționare a unor mecanisme cu ajutorul privirii. Lucrul nu mi se pare neverosimil dacă ținem seama de faptul că și savanții noștri sînt pe cale de a perfecționa dirijarea mașinilor cu ajutorul gîndului.

Plini de curiozitate, primii vizitatori pămînteni pe satelitul Phobos trecură apoi la „explorarea" dulapului recent descoperit. In rafturile sale se aflau o mulțime de mici pilule de diferite culori, întocmai ca cele din cutiile de medicamente.

Elena luă un pumn de pilule albe, le cercetă atent, le mirosi.

— Ai spune că aici se găsea rezerva de medicamente a marțienilor, spuse ea.

— Incearcă să guști una, o îndemnă Ieronidze.

— Eu nu îndrăznesc. Cine știe ce-o să se întîmple...

— Ba eu, da. Și Ieronidze duse printr-un dispozitiv special la gură cîteva pilule.

— Sînt excelente. Parfumate, răcoritoare și... sățioase. Am impresia că am mîncat un prînz copios.

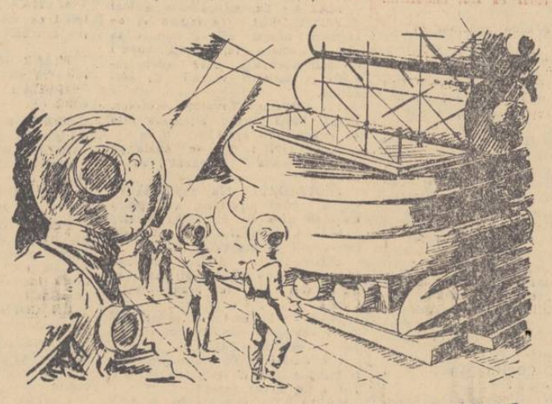

Ilustrația: I. DRUGA

— Atunci asta trebuie să fie, „bucătăria" marțienilor spuse Elena. Cu siguranță că ei se hrăneau cu astfel de alimente concentrate.

— Să vedem acum ce surprize ne rezervă celelalte puncte luminoase, vorbi Nesterov. O privire aruncată butonului de culoare roșie îu suficientă pentru ca cei cinci exploratori să poată trece printr-o ușă larg deschisă într-o sală mare. In mijlocul ei, o mașină neobișnuită atrase imediat privirea oamenilor. Nici o manetă, nici un buton, nimic nu arăta modul de manevrare a mașinii. Doar aceleași puncte luminoase pe care le întîlniseră în cealaltă cameră.

— De data asta, nici eu nu îndrăznesc să fac această mașină să se dezlănțuie, spuse Nesterov. Cine știe ce se va întîmpla... Viitorul ne va face să aflăm, spre folosul omenirii, taina ei.

— Eu am bănuiala mea, rosti mecanicul Ciao Ciu-cuei care studiase cu atenție mașina. Cred că am descoperit misterul atragerii noastre forțate pe satelit. După părerea mea, marțienii foloseau această mașină pentru a crea un cîmp gravitațional artificial care să atragă astronavele spre satelit într-un loc fix. E vorba oarecum de o forță de gravitate creată artificial.

— Se prea poate, spuse Nesterov, vădit interesat de ipoteza mecanicului. Am zăbovit însă prea mult aici. Să ne întoarcem la nava noastră și să vedem dacă nu putem să-i reparăm defecțiunea. Dacă nu, va trebui să așteptăm pînă vom primi ajutoare de pe pămînt.

Drumul înapoi decurse fără nici un incident.

Reîntorși la rachetă, astronauții începură să cerceteze motoarele, căutînd defecțiunea care întrerupsese mersul rachetei spre Marte. Șirul surprizelor însă părea că nu se terminase: motoarele rachetei funcționau perfect.

— Nu știu ce întîmplare miraculoasă ne-a venit în ajutor, spuse Nesterov. Principalul este că putem porni neîntîrziat spre Marte.

Paul MARIAN și Simion SĂVEANU

(Urmare în numărul viitor)

Magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERĂ"

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Adaptare după JACK LONDON

GOANA DUPĂ AUR

Ilustrații de BECA RIND

Smoke și Shorty, rătăciți, în miez de iarnă, într-un ținut pustiu din preajma Munților Stîncoși și avînd foarte puține provizii asupra lor, încearcă să regăsească drumul spre tabăra lor din Dawson. Ei sînt capturați de un trib de indieni, al cărui șef este un alb, tatăl unei tinere fete. Ajutat de fată și împreună cu ea, Smoke fuge din tabără, urmărit de un grup de indieni.

— Oh, dragul meu, nu mi-e de hrană, murmură ea ,dar mă gîndesc la tine, la viața ta. Îți mănîncă carnea ta, te mănîncă pe tine...

— Lasă, n-o să mor m, îi spuse Smoke. De aci înainte Mac Can va căra făina. Asta n-o poate mînca așa cum e. Iar dacă o va face, te asigur că am să-l ucid chiar eu, căci atunci ar consuma și viața ta, nu numai pe a mea.

O strînse duios lîngă el și adăugă:

— Vezi, droga mea, să ucizi nu e o treabă de femeie. Femeile nu trebuie să ucidă...

— Așa dar, dacă aș ucide pe acest cîine ai înceta să mă mai iubești? întrebă ea cu uimire.

— Ba te-aș iubi, dar nu la fel de mult ca înainte, îi răspunse el diplomatic.

Ea suspină cu resemnare: — Bine, n-am să-l ucid!

In timpul acesta, indienii își continuau urmărirea lor tenace. Pierdeau urma fugarilor cîteva zile, apoi o regăseau și reluau urmărirea. Cei trei fugari mergeau tăcuți, alunecînd ca niște umbre printre avalanșele de zăpadă din ce în ce mai dese și mai periculoase. In scurtele lor popasuri, urmăriții nu puteau aprinde nici focul, care era repede răscolit și împrăștiat de furtună. Își dezghețau rațiile de hrană la căldura propriului corp. Intr-o dimineață fură surprinși de o avalanșă, care-i purtă cîteva sute de metri. Mac Can scăpă sacul cu făină, care fu dus de vînt și nu putu fi regăsit.

Intr-una din diminețile următoare, pe un ger năprasnic, auziră o detunătură de armă. La o mică distanță în urma lor se vedea șirul celor cinci indieni, care-i zăriseră și deschiseseră focul împotriva lor.

— Tata e furios, spuse Labiskwee. Le-a dat ordin să ne ucidă!

— Ce voce ciudată ai, parcă vine de foarte departe, observă Smoke.

— Inchide gura, striga, Labiskwee, nu vorbi. Știu ce este. Acoperă-ți gura cu mîneca, așa cum fac eu.

Primul care căzu fu Mac Can. Se ridică cu foarte multă greutate. Căzură apoi cu toții, de mai multe ori, pînă să ajungă creasta pe care urcau. Mușchii lor refuzau să asculte și corpurile lor erau îngreunate, dintr-o cauză pe care nu o puteau înțelege. Jos, pe pantă, indienii suportau efectele aceluiași fenomen inexplicabil.

— Nu vor ajunge niciodată aici sus, strigă Labiskwee. E „moartea albă". Am auzit vorbind despre ea pe bătrînii noștri. Acum se lasă o ceață cum n-ai mai văzut vreodată. Puțini sînt aceia care îi pot supraviețui.

Se zări un fulger și îi se păru că au apărut pe cer cinci sori de culori diferite. Atmosfera se umplu de o pulbere fină, care acoperi piscurile învecinate. Tinerii indieni dispărură în această ceață fantastică.

Mac Can îngenunchiase pe șchiurile sale.

— Ridică-te, porni mai departe, îi strigă Smoke.

— Nu mai pot! murmură el.

Labiskwee îi ceru lui Smoke să-l lase și s-o pornească mai departe, dar printr-un efort de voință, acesta reuși să-l ridice pe îrlandez și să-i facă vînt pe panta lungă din fața lor. Mac Can dispăru și el în norul de pulbere de diamant. Apoi Smoke și Labiskwee, care părea și ea la capătul puterilor, o luară în aceeași direcție. Il ajunseră pe Mac Can și îl traseră după ei.

— Să ne oprim, spuse Labiskwee, să ne oprim căci altfel e moartea. Trebuie să ne ferim de ceața asta. Se oprîră, se așezară și se acoperiră cu cuverturi, dar fură apucați de o criză de tuse sufocantă, spasmodică, pulsul îi se accelera și începură să febriciteze. Stătură astfel pînă apropie de amiază, cînd crizele de tuse începură să se mai potolească, cu excepția lui Mac Can, care intră în delir.

Își petrecură noaptea într-o somnolență întreținută de accese de tuse. Pe la miezul nopții, Mac Can își dădu sufletul.

Smoke se trezi în zori, în brațele fetei. Tînăra îi vorbi cu mai multă dragoste și duioșie ca oricînd.

— S-a făcut ziuă! Și am supraviețuit!...

— Nu-l mai aud pe Mac Can, spuse Smoke. Și ce-au devenit cei cinci vînători?

Mac Can zăcea, întins pe spate, cu fața înghețată, ca de marmură. Labiskwee nu păru prea impresionată de acest spectacol.

— Uite, o pasăre a zăpezilor strigă ea. Semn bun.

Indienii dispăruseră. Porniseră pe celălalt versant al piscului, sau renunțaseră la urmărire.

Le rămăsese atît de puține provizii încît nu îndrăzneau să mănînce nici a zecea parte dintr-o rație.

Inaintau ca niște fantome, aproape ca într-un vis. Labiskwee își pierdea mereu cunoștința. Incercau să vatrundă către vest și mereu văile și lanțul de munți îi împingeau spre nord sau spre sud.

Scăpaseră de urmărirea vînătorilor, dar nu și de aceea a foamei. Cîteva zile trebuiră să rămînă pe loc, înveliți în blănurile și cuverturile lor, din pricina unei ninsori de cristale de gheață. Mica lor provizie de hrană se subția și mai mult. După aceea începu un vînt violent, care le aruncă în față ace și cuțite de gheață.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

1964

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 99 ★ Sîmbătă 29 august 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

In acest număr:

CONTINGENTUL 22
Corespondență telefonică specială din Berlin

◆

Cum se scotea un ziar

◆

BALETUL MAGHIAR

◆

LEGUMELE ȘI FRUCTELE ÎN COSMETICĂ

◆

Enciclopedia «MAGAZIN»

◆

VREAU SĂ ȘTIU

◆

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

◆

POȘTA REDACȚIEI

◆

Întîlnirile dintre fotbaliștii POLONEZI și ROMÎNI

SILVIA ARSENE, este membră a formației de dansuri populare a uzinelor „Republica" din Capitală. Această formație de dansuri a fost premiată în cadrul finalei celui de-al V-lea Concurs al artiștilor amatori de la orașe și sate.

Fotografia: Mihai POPESCU

FILE DIN ISTORIA PETROLULUI ROMINESC

De la forajul manual la turbobur

Un țipăt neomenesc răzbi din adîncuri pînă la suprafața puțului petrolifer. Puțarul, de la cîteva sute de metri adîncime, cerea ajutor. Deodată, țițeiul și gazele începură să țîșnească cu putere. Orice intervenție era inutilă. Stratul de țiței fusese răzbit și acum aurul negru curgea înroșit de sînge.

Calul ce învîrtea hecna cu ajutorul căreia era coborît omul în puț și se scotea pămîntul săpat, se zbătea în hamurile de sfoară de cînepă. Puțarii de la suprafață fugeau îngroziți peste dealul Bușteanarilor. Unul mai milos s-a opsit pentru o clipă să deslege calul. A fost deajuns această ezitare. Om și cal au fost prinși în erupția de țiței. Nimeni nu i-a mai văzut vreodată întregi, doar fărîme.

După cîteva zile, puțarii au adunat în grămezi distincte rămășițele omului, ale calului și ale hecnei.

— Burduful, cricul și foalele mai pot fi folosite la săparea altui puț, — le spusese oamenilor, cu cinism, Fănică Stroie, proprietarul terenurilor petrolifere.

Erupția țițeiului și pierderea de vieți omenești era scuzată de proprietarul terenului petrolifer cu același cinism: — Puțul a fost bîntuit de duhuri necurate. Ca scuză patronul l-a denumit „Puțul nebun".

Asemeni „Puțului nebun" s-au săpat la începutul acestui veac, cu ajutorul hecnei, pe dealurile Bușteanarilor, multe găuri pentru exploatarea țițeiului.

— Puțurile societății „Victoria", ale lui Nicu Stănescu, ale schelei „Roza", sondele Săcelenilor sau „galeria Bușteanari" a Societății Romîno-Americană, toate au cerut jertfă nu numai sudoarea ci și viața a numeroși localnici — povestește cu emoție și durere în glas bătrînul petrolist Constantin Lăcătușu, din secția Bușteanari a schelei Cîmpina.

Instalație de foraj 4 L.D. produsă la uzinele „1 Mai" din Ploești, în timpul săpării unei sonde în sectorul de foraj Lilieși

Și în timp ce aurul negru curgea amestecat cu sînge, în timp ce buzunarele proprietarilor de terenuri și puțuri petrolifere se umpleau tot mai mult, în pragul bordeielor săpate în pămînt copiii puțarilor așteptau cu minutele întinse pe cel plecat să le aducă o bucată de mămăligă. De cele mai multe ori așteptarea era zadarnică...

Anul 1926. Sistemele de forare a sondelor erau aproape aceleași ca și la începutul veacului XX: pensilvan, canadian, indian sau alianța. Ba din loc în loc mai putea fi văzută și cîte o hecnă. Toate sistemele de foraj erau la fel de grele.

Un balansier acționat de un motor ca vai de lume izbea garnitura de tiji cu sapa de talpa sondei. In acest timp sondorii învîrteau garnitura de tiji, cu ajutorul unor „prăștii". Se mărea astfel viteza de avansare a sapei în teren.

Învîrteau oamenii pînă cînd cădeau jos, sfîrșiți de oboseală și amețiți.

Deseori praștia se rupea, lovindu-i peste ochi, peste picioare, pe cei care aveau ghinionul să se afle la lucru. Așa au rămas pe drumuri frații Ion și Petre Brașov și Petre Zamfir. Pe patroni nu-i mai interesa soarta celor care nu mai erau în stare să muncească.

Producția de țiței creștea mereu...

Săpate cu mijloace rudimentare și lăsate să erupă liber, sondele produceau cantități neînchipuit de mari de țiței.

Paralel cu creșterea producției de țiței creșteau și profiturile societăților petrolifere. Din anul 1920 pînă în 1930, Societatea Romîno-Americană a realizat un beneficiu net de 2.183.282.415 lei, adică 109.164.120 lei anual. Cu alte cuvinte, societatea respectivă a cîștigat în fiecare an de 8,73 ori capitalul de 12.500.000 lei pe care l-a adus în țară.

Numai că în timp ce beneficiile societăților petrolifere atingeau cifre fabuloase, petroliștii continuau să muncească și să trăiască în cea mai cruntă mizerie. In anul 1927, circa 7 la sută din muncitorii ce lucrau în petrol erau accidentați, dintre care mulți mortal. Numai în incendiul de la sonda 40, Steaua Romînă din Moreni, au pierit zeci de sondori. Catastrofa s-a produs din cauză că patronii societății nu s-au îngrijit de procurarea unor ciocane de bronz, care puteau fi folosite fără a produce scîntei.

I. ILIEȘ

• *(Continuare în pag. 2-a)*

SEZĂTOARE LA ARIE

Aceleași semne înnoitoare ale satului din țara noastră se întîlnesc de cum intri și în Dumbrăvița — așezare țărănească la doi pași de orașul Timișoara — ca să vizitezi gospodăria agricolă colectivă „Alexandru Petöffi". Cu riscul de a repeta lucruri des întîlnite în reportajele despre viața nouă a țărănimii noastre, menționez că satul este electrificat, că 297 de familii au aparate de radio, că s-au ridicat 68 de case noi și încă se mai ridică, că sînt nenumărate biciclete, motorete, că în sat e dispensar și școală de șapte ani cu internat.

Gospodăria colectivă cuprinde acum pe toți locuitorii și este un organism economic bine pus la punct, cu un serviciu de contabilitate care ține la zi evidența și afișează permanent numărul de zile-muncă ale colectiviștilor, oamenii fiind împărțiți pe brigăzi, cu sarcini precise. In diferite locuri, afișe colorate, aceleași care pot fi văzute și la oraș, anunță filmul care se joacă seara la cinematograf; în cazul nostru și în timpul cînd am fost acolo era programat filmul „Balada voinicului".

Și multe s-ar mai putea înșira în același mod, dacă acesta ar fi scopul relatării de față. Noi, însă, plecasem un grup de scriitori din Timișoara, romîni și maghiari, așa cum este și populația Dumbrăviței, ca să citim colectiviștilor, la arie, în pauza de prînz, poezii și proză inspirate din viața lor, sau din viața altor muncitori care construiesc socialismul în patria noastră.

După orele de muncă încordată, colectiviștii se trăseseră la umbra streșinilor de grîu ale girezilor și mîncau. Batoza se „odihnea" și ea; își „trăgea sufletul" și tractorul. Utemistul Kosztolany Koloman, tractorist, ungea piesele mașinilor în repaos, pentru ca ele să poată lucra neîntrerupt și în cele mai bune condițiuni.

Bajkay Sandor, președintele gospodăriei, adună pe colectiviști și-i prezintă pe scriitori. Oamenii ascultă atenți, înșirați la umbră tot sub streașina de grîu a girezii înalte. Ei aplaudă cu căldură pe poeții romîni și maghiari. Adie un vînticel care răvășește hîrtiile cu versuri și proză, dar asta nu tulbură cu nimic legătura trainică dintre inimi. La sfîrșit, Kuban Endre citește un reportaj inspirat chiar din realitățile gospodăriei colective „Alexandru Petöffi" în care ne aflăm. Colectiviștii ascultă parcă mai interesați ca pînă acum. E doar vorba despre ei, despre viața lor de fiecare zi, despre rezultatele muncii lor.

— A apărut mult căutatul Bajkai Sandor, președintele colectivei, *cutează apăsat autorul.* Bărbat înalt, svelt. Pare că ține mult și la exterior. Proaspăt bărbierit, cămașa ride de curățenie...

In rîndurile ascultătorilor se produce mișcare. Îl caută din ochi pe președinte, care arată exact pe dos de cum îl descrie reporterul, adică: nebărbierit, îmbrăcat cu un simplu maiou și cu pantaloni de lucru, departe de-a avea dunga pomenită. E și normal să fie așa. Cînd s-a adunat materialul pentru reportaj nu începuse încă treierișul. Acum însă, treburile dau buzna, căci e o recoltă de grîu „cum n-a văzut Dumbrăvița de cînd e", după cum ne-a spus însuși Bajkai Sandor înainte de ședătoare. Munci sînt multe și toate grabnice: se mai aduc încă snopii de pe cîmp, se treieră din zori pînă noaptea, grîul este depozitat și i s-a asigurat și o lopătare sistematică.

M. ȘERBĂNESCU

• *(Continuare în pag. 2-a)*

ATOMUL VINDECĂ OMUL!

Corespondență specială pentru „Magazin"

La Leningrad, pe strada Roentgen, într-un parc străvechi se află o casă bătrînească. Prin dantela ușoară a crengilor înverzite, undeva, pe o alee a parcului se mai zăresc cîteva clădiri. Intr-un colțișorul acesta liniștit al unui oraș mare și zgomotos, se află Institutul în care zi și noapte muncesc oamenii în halate albe, oameni care și-au închinat întreaga viață nobilului scop de a pune atomul în slujba omului.

Institutul acesta a fost înființat în primul an al Puterii Sovietice, în 1918, pentru studierea radiațiilor de radium. De atunci s-au făcut multe pentru a studia cît mai bine minunatele însușiri ale acestor radiații în diagnosticul și tratamentul multor boli. In ultimii ani, dezvoltarea fizicii nucleare și crearea reactorilor atomici a făcut posibilă introducerea pe scară largă în practica medicală a izotopilor radioactivi artificiali. In ce privește efectul lor curativ, acești izotopi nu se pot compara nici cu radiumul, nici cu razele Roentgen, avînd o serie întreagă de avantaje.

In prezent, izotopii radioactivi creați pe cale artificială se aplică pe o scară atît de largă în clinici și spitale, încît acest institut, înființat la vremea sa ca institut roentgeno-radiologic a fost transformat în Institutul Radiologiei Medicale al Ministerului Sănătății din U.R.S.S.

...Împreună cu Liudmila Ivanova, medic la secția chirurgicală, vizităm palatele clinicii unde se află bolnavii. Iată că se apropie de noi un om înalt, în vîrstă, Alexandr N. strungar la o uzină metalurgică, adresîndu-se medicului:

— Îți mulțumesc foarte mult, mîine plec din clinică și mă întorc acasă. Mă simt bine în prezent și cînd te gîndești că nici nu mai speram să mă însănătoșesc...

Cînd am rămas singuri, medicul Ivanova ne-a povestit amănunte cu privire la acest bolnav. Avea o tumoare canceroasă în gît. Operația nu se putea face, deoarece era prea tîrziu, boala era mult neglijată. Părea că nu mai e nimic de făcut. Tratamentul a durat mai mult de două luni. Tumoarea a fost supusă unui tratament cu cobalt radioactiv și celulele canceroase au început treptat — treptat să dispară. In cele din urmă, tumoarea a dispărut.

I. MALEV

• *(Continuare în pag. 5-a)*

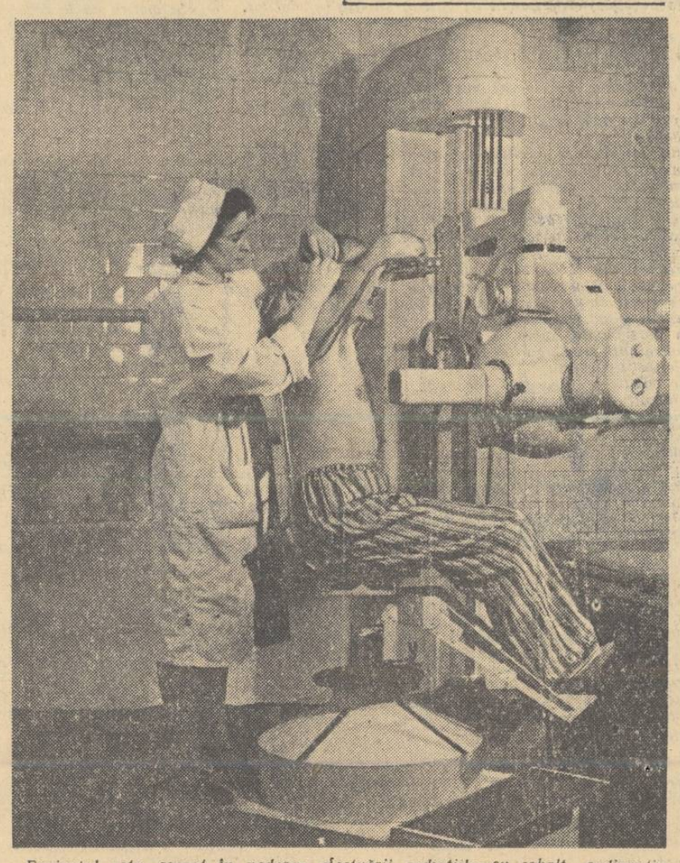

Pacientul este așezat în vederea efectuării radiațiilor cu cobalt radioactiv împotriva unei tumori canceroase

ÎNTÎLNIRE CU CINEASTII

De la trimisul nostru special la Festivalul Internațional al Filmului

Într-o mare capitală așa cum este Moscova, în care au loc zilnic sute de spectacole, se deschid expoziții, se desfășoară întreceri sportive, unele manifestări din viața orașului pot scăpa atenției generale, mărginindu-se să trezească doar interesul unui număr limitat de oameni. Mai cu seamă în această vară, cînd afișele aflate în continuă înoire puneau în grea dilemă pe moscoviți. Cum să alegi între o seară la noua reprezentație de la circ și programul unei orchestre de muzică ușoară argentiniană? Între un concert al Orchestrei Filarmonice din New York și spectacolul de estradă al artiștilor americani, ori un vestit teatru de păpuși italian, ca să nu mai pomenim de programul obișnuit al teatrelor și cinematografelor?

Și totuși, vreme de peste două săptămîni, Festivalul Internațional al Filmului a fost acela care a dominat categoric viața culturală a capitalei sovietice.

O explicație ar putea fi găsită în vasta acțiune de popularizare pe care organizatorii au desfășurat-o în legătură cu această însemnată manifestare internațională: o mare expoziție în piața Manejului panouri și afișe răspîndite în toate cartierele orașului, proiecții cu filmele Festivalului, în afara concursului, la marile cinematografe, emisiuni zilnice de televiziune, articole, reportaje, cronici, publicate cotidian, întîlniri ale oaspeților cu spectatorii.

Boris BUZILĂ

Serghei Bondarciuk în filmul „Soarta unui om".

• *(Continuare în pag 4-a)*

MEDALIOANE

Violonistul Ion Voicu

„Marelui violonist Ion Voicu, drag coleg, în amintirea cunoștinței noastre la Moscova îi urez noi succese în arta sa creatoare" — este dedicația acordată de David Oistrah tînărului nostru maestru al viorii.

Născut într-o familie de muzicieni, Voicu a început să pătrundă în tainele instrumentului ce-i va deveni tălmaci al propriilor gînduri și sentimente în jurul vîrstei de 6 ani. La 14 ani intră la Conservatorul din București. Încă înainte de absolvirea Conservatorului, el activează în orchestra simfonică Radio, fapt care i-a dat posibilitatea cunoașterii pe viu a muzicii simfonice, educîndu-l totodată și în spiritul lucrului colectiv.

Talent precoce, Ion Voicu a debutat la 17 ani cu Concertul nr. 1 de Paganini. Într-un ziar al vremii un critic muzical scria: „Execuția Concertului

Daniel CONSTANT

• *(Continuare în pag 4-a)*

Vreau să știu

CASTELUL BRAN

Aș vrea, încă anul acesta, să fac o excursie în împrejurimile Orașului Stalin și în special să vizitez Branul și muzeul de acolo. Înainte aș vrea să cunosc cîteva date asupra originii și caracterului acestui castel. (IRINA BOLLINGER — Ploești).

Așezat pe o stîncă, la intrarea în pitoreasca trecătoare dintre munții Bucegi și Piatra Craiului, castelul Bran domină drumul care străbate Carpații venind de la Orașul Stalin și îndreptîndu-se spre Cimpulung-Muscel.

Vechimea castelului este de aproape 6 secole, iar istoria lui se împletește cu istoria frămîntată a meleagurilor pe care le străjuiește. Zidit pe la 1378 —79 de către brașoveni, cărora regele maghiar Ludovic cel Mare le asigură anumite privilegii, castelul de la Bran avea menirea să apere această poartă a Ardealului și să supravegheze drumul pe care se făcea un intens comerț cu Țara Românească și, mai departe, cu Levantul.

La puțin timp după zidirea sa, castelul trece sub stăpînirea lui Mircea cel Bătrîn, care dorind să asigure buna desfășurare a comerțului cu Brașovul, stabilește la Bran un pîrcălab al său și întărește vechile privilegii pentru negustorii veniți prin vama Branului cu marfă în Țara Românească.

Mai tîrziu, în timpul urmașilor lui Mircea cel Bătrîn, castelul de la Bran trece iarăși sub stăpînirea regelui maghiar, iar la începutul secolului al XVI-lea devine proprietate a orașului Brașov, care îl păstrează pînă la sfîrșitul secolului al XIX-lea.

Spre deosebire de alte castele de graniță, cel de la Bran nu era un simplu punct de pază, ci un adevărat domeniu feudal înzestrat cu numeroase sate de iobagi care secole de-a rîndul au fost puternic exploatate de către castelanul de la Bran, reprezentant al conducerii orașului Brașov.

În afară de dările cuvenite administrației regale, după trecerea castelului și a domeniului pe seama orașului Brașov, brănenii au trebuit să plătească o seamă de dări înrobitoare ca taxa de colibă (casele de lemn ale brănenilor se numeau colibe, iar locuitorii colibași) dijma mieilor, dijma de albine, veniturile pe vite, veniturile de la căsării, taxele pentru pășunatul munților din jur și multe altele. Ei trebuiau de asemenea să îndeplinească o seamă de corvezi pentru întreținerea castelului, să-l apere în caz de război și să dea dijmă din toate produsele lor chiar și ouă.

În timpul răscoalei din 1784 condusă de Horia, Cloșca și Crișan colibașii brăneni au refuzat să plătească dările, iar castelanul de la Bran cere sprijinul conducerii orașului Brașov pentru împlinirea acestora. Mai tîrziu, după anul 1848, cînd se desființează iobăgia, orașul Brașov, care a fost stăpîn al comunelor de iobagi ce au aparținut de domeniul Branului, a căutat pe toate căile să păstreze cît mai multe din vechile avantaje.

Dar aceste grele vremuri au apus pentru totdeauna. În anii regimului democrat-popular satele brănene cunosc o nouă viață iar castelul, devenit muzeu și-a deschis porțile pentru oamenii muncii din întreaga țară.

Alături de castel s-au început lucrările pentru organizarea unei secții etnografice în aer liber, în cadrul căreia va fi prezentat modul de viață al colibașilor de la Bran și unde vor fi păstrate piese de artă populară din această regiune a țării. Tot alături de castel se organizează secția „Vama feudală", care va înfățișa miilor de vizitatori aspectele cele mai semnificative ale istoricului trecătorii cu privire specială asupra comerțului care s-a desfășurat secole de-a rîndul prin această importantă trecătoare.

Prof. George Mihai CAZIMIR

De la forajul manual la turbobur

(Urmare din pag. I-a)

1959. Petrolistul care ne însoțește pare un om obișnuit. Are o ținută simplă, privirea blîndă și o vorbă prietenoasă.

La Lilieși, la Băicoi, la Moreni, la Cîmpina, la Buștenari sau Drăgăneasa, oriunde am fost împreună cu el era înconjurat cu dragoste de sondori, de brigadieri sau de ingineri.

— E și firesc, veți spune, doar tovarășul Ilie Comșa este directorul întreprinderii de foraj Ploești.

Într-adevăr majoritatea petroliștilor îl cunosc și îl stimează pe tovarășul Ilie Comșa pentru felul cum știe să conducă treburile întreprinderii, pentru felul cum îi ajută în activitatea lor de zi cu zi.

Mulți petroliști de la Băicoi, Moreni sau Cîmpina și în special cei vîrstnici, îl știu însă și l-au îndrăgit încă de acum 20-30 de ani, cînd împreună, cu ajutorul praștiei, garnitura, sub ploaia de înjurături și lovituri de bici ale „cotrolorilor" de la Romîno-Americana sau de la „Costel Petrescu".

Tovarășul Ilie Comșa s-a oferit bucuros să ne conducă la cea mai bună brigadă din cadrul întreprinderii de foraj Ploești. De fapt, trebuie să spunem că cererea noastră l-a cam pus în încurcătură pe tovarășul director.

— La ce brigadă să vă conduc? La cea condusă de tovarășul Ion Vlaicu, la cea condusă de brigadierul Marin Dumitrache, la cea condusă de brigadierul Haralambie Bumbăcea?

— La cea care a obținut în întrecerea desfășurată pentru forarea rapidă și economică a sondelor cele mai bune rezultate.

— Toate au obținut rezultate foarte bune.

Așa că ne-am îndreptat spre cea mai apropiată sondă: sonda 572 unde lucra brigada lui Marin Dumitrache.

Încă de departe tovarășul Ilie Comșa ne-a spus cercetînd turla sondei cu privire de cunoscător:

— Extrag garnitura, cei de la „572". M-am bucurat. Aveam să surprindem un moment important în activitatea sondei.

Am intrat deci în sondă.

Îmbrăcați în salopete murdare de noroi, și cu căștile pe cap, sondorii urmăreau cu atenție ridicarea garniturii cu ajutorul macaralei.

Cînd ultimul racord al „dublului" de prăjini a ieșit deasupra mesei rotative, sondorul șef a apăsat pe o manetă.

Un fișiit prelung și odată cu aceasta privirea ne-a fost atrasă de un aparat simplu de la gura puțului.

Ca împinse de o mînă nevăzută, penele s-au lăsat singure în pătrați, prinzînd garnitura de prăjini. Sondorii urmăreau cu atenție această operație. După ce prăjinile au fost „slăbite" cu ajutorul cleștilor Wilson, sondorii au pus pe ele „Zalchiiul", un alt clește cu ajutorul căruia acestea au fost deșurubate în mod automat.

Directorul ne explică:

— Vedeți acum munca sondorilor noștri este înlocuită de pene automate, de elemente de mică mecanizare...

Ne-am continuat vizita și la alte sonde.

La una din sondele de pe dealul numit Drăgăneasa, sondă la care lucrează brigada lui Haralambie Bumbăcea, ne-a întîmpinat doar pufăitul înfundat al pompelor de noroi.

Sondorii își vedeau liniștiți de lucru în jurul sondei, iar sondorul șef de la frîna graniculuí urmărea cu atenție acele aparatului indicator. Masa rotativă stătea inertă și totuși sondorul șef slobozea ritmic cablul de pe toba granicului, iar garnitura de prăjini avansa încet-încet prin pătrații mesei.

— Brigada condusă de tovarășul Haralambie Bumbăcea folosește turbina, ne explică tovarășul Ilie Comșa. E drept că „specialiști" în folosirea turbinei sînt brigăzile conduse de Ion Vlaicu, Ion Stanciu, Ion Moise și Constantin Mușat, dar în ultimul timp nici brigada lui Haralambie Bumbăcea nu s-a făcut de rușine. De altfel, folosirea tehnicii noi, a elementelor de mică mecanizare, a instalațiilor moderne de foraj de tipul 4 L.D. fabricate la uzinele „1 Mai" din Ploești, sau a pompelor de noroi triplex produse de aceeași uzină au făcut munca petroliștilor noștri nu numai mai rodnică dar, după cum ați văzut, incomparabil mai ușoară.

★

De la serviciul tehnic al întreprinderii de foraj Ploești am aflat că brigada lui Marin Dumitrache a terminat de forat în bune condițiuni sonda 572 deși aceasta a străbătut un masiv de sare și că aceeași brigadă a dat producției sonda 1001 cu 7 zile mai devreme decît era prevăzut în comanda geologo-tehnică.

De asemenea, brigada lui Haralambie Bumbăcea a dat producției sonda 611 cu 7 zile înainte de termen iar sonda 629 a putut fi deviată datorită folosirii turbinei în cele mai bune condițiuni. Succese tot atît de importante au obținut zeci și zeci de brigăzi din cadrul întreprinderii. Drept rezultat pe întreaga întreprindere s-au forat de la începutul anului și pînă acum multe sonde peste plan și s-au realizat economii în valoare de milioane de lei.

Proporțional cu succesele obținute de petroliști au crescut și beneficiile întreprinderii.

Numai că spre deosebire de trecut, ele s-au materializat acum prin blocurile construite în orașul petroliștilor de la Băicoi, spitalul și stadionul din Moreni, clubul din Boldești, cele peste 1000 de locuințe individuale ridicate de petroliști cu împrumut acordat de stat, ș.a.m.d. Numai în acest an în orașul Ploești și în alte centre petrolifere se vor mai construi pentru petroliști zeci și zeci de blocuri cu sute de apartamente.

Socotim că orice comentarii în plus sînt de prisos.

I. ILIEȘ

ȘEZĂTOARE LA ARIE

(Urmare din pag. 1)

că pentru ca boabele să se usuce bine. Magaziile au devenit neîncăpătoare. Se folosește orice spațiu disponibil. De exemplu, în clădirea cea nouă destinată scroafelor fătătoare. Construcția nu e încă gata, dar am putut observa gurile de apă, care vor asigura o curățenie exemplară. Deocamdată aprovizionarea cu apă se face cu ajutorul unui hidrofor, dar în plan este prevăzut și un rezervor cu apă care va fi montat deasupra unui siloz ce va intra curînd în construcție.

Parcă răspunzînd gîndurilor mele, scriitorul tocmai citește despre constructori:

— Brigada de construcții se pregătește de zor pentru sărbătorirea zilei de 23 August. E ocupată cu terminarea unui grajd și cu noua uscătorie de tutun...

Din nou animație între ascultători; privirile se îndreaptă ca la o comandă spre clădirea terminată a uscătoriei de tutun. Pe fețe: zîmbete de mîndrie. Brigada de construcție n-a stat cu mîinile-n sîn. Nimeni n-a stat degeaba. Viața n-a stat pe loc!

— A fost mare tămbălău și cînd s-a cumpărat camionul, *citește mai departe scriitorul.* Dar oamenii se schimbă. Mai tîrziu ei au cerut să mai cumpărăm unul... Avem două camioane...

Nu, strigă vesel privirile strălucitoare ale ascultătorilor; nu, nu avem două camioane, ci patru. Și un turism pe deasupra. Astăzi ne-a sosit. Avem patru camioane și un autoturism. Iată cîte s-au schimbat la noi doar în cîteva luni. Viața n-a stat pe loc. Nici-o clipă. A mers înainte. Ne-a apropiat de belșug și de fericire. Truda noastră n-a fost zadarnică!

Ultimele fraze ale reportajului fac să tresalte aplauzele furtunoase ale colectiviștilor, romîni și maghiari, adunați sub streașina umbroasă de grîu ca să asculte într-o zi de vară pe poeți și pe scriitori.

— Lîngă monumentul lui Petőffi (ridicat de dumbrăvițeni în anii democrației populare) cîntă copiii de la grădiniță. O dată românește, o dată ungurește. Așa e frumos... Pentru că și ei se pregătesc de sărbătoare. Împreună cu constructorii comunei, cu constructorii vieții noi, cu părinții, cu bunicii lor, împreună cu milioane de oameni care construiesc o țară liberă, bogată, fericită, Republica Populară Română!

Colectiviștii dumbrăviteni aplaudă entuziasmați aceste cuvinte, care le sînt dragi nespus.

— *Vă mulțumim! strigă Csikota Margareta, colectivistă fruntașă și deputată comunală. Vă mulțumim!*

— *Și noi vă mulțumim!*

— *La revedere! spun colectiviștii.*

Pauza s-a terminat. Tractorul duduie, spărgînd liniștea de foc a cîmpiei. În cîteva minute se reia munca plină de avînt pentru pîine, pace și fericire.

— *La revedere, dragi colectiviști din Dumbrăvița și de pretutindeni. Data viitoare ne veți povesti despre alte realizări ale voastre. Noi vă vom asculta, ne vom bucura alături de voi și vom scrie iarăși și iarăși despre viața voastră cea nouă.*

M. ȘERBĂNESCU

Moravuri și năravuri

Sîmburele și coceanul...

Cu o pungă de prune, omul s-a așezat la geamul deschis al vagonului de tramvai, cu o plăcere vădită zugrăvită pe figură, pentru locul găsit.

A stat așa o stație — două, după care și-a trecut peste față o batistă mare, ca apoi să înceapă să mănînce din prune. Una după alta, cu o singură mușcătură, ca să scoată sîmburele, și cu numai două pauze: una să zvîrle pe fereastră afară sîmburele — din mersul vagonului — alta, ca să întindă degetele după pruna care urma la rînd din mormanul ținut în brațe. Cîte prune să fi mîncat, cîți sîmburi să fi aruncat?

N-a stat nimeni din cei din jur să le numere. Dar faptul a revoltat pe mulți, care au intervenit aproape într-un singur glas:

— Omule, termină... Păstrează curățenia... Orașul e ca o casă mai mare, a noastră... La dumneata acasă se aruncă sîmburii pe jos?

Cel apostrofat a înghițit de astă-dată mai greu pruna care tocmai venise la rînd, a strîns punga și a tăcut, lăsîndu-și privirea să-i rătăcească în gol. La prima stație a coborît grăbit lăsînd impresia că rușinea l-a împins să-și scurteze călătoria, că dorea să scape de prezența mustrătoare a celor ce-l admonestaseră.

M-am decis să scriu despre acest fapt, pentru că în aceeași zi am văzut încă unul cu totul asemănător. A trecut pe lîngă mine pe stradă, o femeie, care mușca cu poftă, dintr-un șiuulete de porumb fiert. Mușca și mosteca de zor, așa că repede a mîntuit „treaba". A cumpănit o clipă coceanul în mînă și apoi l-a zvîrlit pe trotuar, cîțiva metri mai înainte. Rostogolindu-se, coceanul a ajuns la picioarele unui bătrîn ce stătea în fața unei case. Bătrînul a privit la coceanul, la temeia ce l-a aruncat, și fără să-i spună vreun cuvînt — dar clătinînd din cap — s-a aplecat și a ridicat coceanul. A făcut cîțiva pași cu el, și l-a zvîrlit în primul coș aninat de stîlp.

Cînd a trecut pe lîngă el, ajungîndu-l din urmă, femeia i-a spus cu jumătate de glas:

— Mi-a alunecat din mînă.

Și a trecut mai departe, vizibil rușinată de mînciuna la care a trebuit să apeleze ca scuză.

Coceni de porumb, ca și coji sau sîmburi de fructe, ca și cocoloașe de hîrtie sau alte asemenea resturi zvîrlite pe stradă, sînt și vestigii ale necurățeniei, dar, într-un fel, arată și lipsa de preocupare a cetățeanului pentru orașul lui, care dacă-i este drag îl vrea strălucitor de curat.

Aici trebuie căutată și principala explicație a identificării cetățenilor orașelor noastre, cu apelurile înscrise pe placardele existente: „Păstrați curățenia!", „Nu aruncați hîrtii pe jos!". Zeloși păstrători ai curățeniei în orașele lor gospodărirea cărora sînt chemați, tot mai mulți cetățeni își fac o preocupare și pentru îndemnul spre îndreptare a celor ce „uită" această elementară datorie cetățenească. Îi îi aduc la realitate cînd greșesc, nu cu amenințări, uneori mici măcar cu vorba, ci doar cu un gest potrivit, mai elocvent decît un car de cuvinte. Întocmai ca în întîmplarea cu coceanul de porumb sau ca în alta, pe care vi-o relatez în încheiere:

Am observat diminețile, trecînd prin fața unui bloc de locuințe muncitorești al uzinelor „Timpuri Noi", cînd o fetiță, cînd alta — a locatarilor de acolo — măturînd larguț trotuar din fața casei, unde s-a nimerit să fie și o stație de tramvai. De fapt, toată truda făcută cu o măturoi tot atît de înaltă cît harnica „gospodină", era încheiată să adune mai ales cîteva bilete rămase de tramvai, zvîrlite de călători ce-au coborît acolo. Și s-a făcut, ca nu numai odată să văd cum preocuparea atentă a acestor fetițe a determinat pe cîte un călător care „distrat" a aruncat pe jos biletul de tramvai — coborînd din vagon — să se aplece să-l ridice, de parcă cumva (ca în cazul cu cocenul de porumb) i-ar fi „alunecat" din mînă.

Alice MIHĂLCEA

Prieteni

Fotografia: Alexandru MENDREA

Cronica gastronomului

O scrisoare veche

(Fragment)

Moara lui Ciornei 18...

Cu fireasca plecăciune sărut mîna-ta matale nineacă. Și zicu: Am ajuns cu bine la Moara lui Ciornei. La București m-așteptă trăsura cu patru hulubi albi înaintași și țaca Virginia în persoană. Acu nuța știi cum e țaca Virginia. De-abia mă cuibăriseni lîngă dumneaei în trăsură și a și început să mă ia la rost. Văzînd că geamandanașul meu trage greu, s-a-ncruntat țaca și a prins a zice: Cărți și iar cărți, la ce folos atîtea cărți, dacă nu știi să faci nu bumb și să tîrîi un colțun? Asta numai din sminteala lui bietu frate-meu ți se trage și ție și mai-că-ți. Că era bietul frate-meu lorgu om vrednic și înțelept, dar după ce l-a trimis babacu la învățătură în străinătați s-a înhățat cu de alde Asachi și Eliade ciala Rădulescu și s-o schimtit de tot. Vroiau dumnealor să răstoarne țara, după pilda nesupunerii franțuzești (așa numește țaca revoluția de la 1789). Se vede treaba că li s-au încurcat foile n cap la învățătură, dar mai pe urmă s-au potolit. Acasă era mare jorîotă și harmălaie. A doua zi la prînz urma să vie coînu Mihalache Kogălniceanu și c-un prieten al dumisale, unu Costache Negruzzi. Acești doi boieri, spunea țaca, au tipărit o carte de bucate și îi foarte clevetea.

— Asta-i treabă de bucătar, nu de boier, zicea. Dar nu mă mai mir de nimica, de cînd am văzut că se întoarce lumea pe dos.

Dintre toate mîncările care s-au mîncat la prînz, una mi-a plăcut mai ales și îți copiez și matale rețeta din caietul țacăi.

Limbă rasol cu sos

Iei mată o limbă de bou întreagă, o bagi în apă rece și primenește-i mereu apa, preț de douăzeci și patru de ore. După scurgerea acestui timp, bag-o în apă clocotită și răzălușește-o bine cu cuțitul. Înpănează cu slănină. Sărează, piperează, presar-o cu nucușoară rasă, frunză de pătrunjel și pastîrnac tocate mărunt. Așterne apoi în fundul unei tingiri felii de slănină și de jambon, bucățele de carne, morcov, ceapă și două cuișoare. Pune limba deasupra și peste ea, alte felii de slănină. Toarnă în tingire o jumătate de garafă vin alb călduț și tot pe-atîta zamă de carne (supă). Acoperă cu o hîrtie unsă cu unt, bagă la foc moale și las-o să fiarbă înăbușit, cu jăratec deasupra capacului ore cinci. După ce a fiert astfel, scurge limba de zamă, despic-o în lung, fără s-o desparți și pune-o pe un talger cu sos de ciuperci tocate. Dacă nu ai sos de ciuperci, strecoară fiertura prin sită, pune într-o tingire puțin unt și o lingură de făină de cartofi (dacă nu ai poți pune și făină de grîu) și fă un sos galben pe care îl amesteci cu acea fiertură strecurată și lasă să scadă, mai adăugînd puțină frunză de pătrunjel, cîteva ciuperci, pătrunjel, castraveciori în oțet, totul hăcuit subțirel. Mai pui puțin piper și sare și lași la foc nu mai mult de cinci minute. Torni sosul peste limbă și dai la masă. Conu Mihalache Kogălniceanu s-a șervit de trei ori.

Natalița

p. conf. PĂSTOREL

SOARELE... RĂCORESTE

Oamenii de știință turcmeni au realizat prototipul experimental al unui frigider solar de dimensiuni mici destinat răcoririi aerului din încăperi. Frigiderul are o productivitate proiectată de aproximativ 1000 de kilocalorii pe oră, ceea ce este suficient pentru a răcori aerul într-o încăpere cu o suprafață de 12—15 m.p. Potrivit unor calcule preliminare cu un asemenea frigider se poate realiza o scădere de temperatură pînă la 0 grade și chiar sub zero, iar în viitor se prevede folosirea lui pentru obținerea gheții. Astfel, cu ajutorul unor materiale pe bază de semiconductori se poate obține frig artificial prin transformarea energiei solare în energie electrică.

POȘTA Redacției

TANȚA SEBASTIAN — Hunedoara: Sirenele despre care vorbesc legendele antice erau niște ființe care aveau jumătate de corp de femeie, iar cealaltă jumătate, de pește sau pasăre. Sirenele, considerate a fi fiicele lui Achelous și Calliope, erau în număr de trei: Aglaophone, Texiepe și Parthenope. Se spune că prin dulceața cîntecelor lor sirenele atrăgeau pe navigatori, pe care-i adormeau, îi urcau pe stîncile din Sicilia, de unde apoi îi prăvăleau în mare, unde se înecau. O altă versiune spune că navigatorii erau atît de transportați de cîntecele sirenelor, încît mureau de foame, nemaiputîndu-se mișca. Întocmai cum ar fi fost legați cu lanțuri. De aici și numele de sirene, care înseamnă tanț, cîngătoare. De aceste sirene au scăpat numai argonauții, datorită cîntecelor lui Orpheu, precum și lui Ulise. Se zice că, sirenele, fiind învinse de Ulise, s-au aruncat în mare, înecîndu-se.

Fiind vorba de o legendă, nu mai încape îndoiala că asemenea ființe n-au existat aevea.

La întrebarea privitoare la regenerarea celulelor nervoase, răspunsul este negativ.

VINTILĂ MATEESCU (Mat) — București: Cu cîteva luni în urmă ne-a trimis niște epigrame cărora le-am făcut unele observații critice. La sfîrșit i-am spus că ar putea face „mat" pe orice adversar dacă ar fi mai cunoscător în tehnica epigramei.

De la Mat primim următorul răspuns:

Aluzia la șah, ca pentru
încurajare
E aruncată simplu, ca
pentru consolare
Ea presupune, sigur, o
astfel de mutare
Care la joc se spune
„mutare foarte tare".
Mi se propune deci să-ncep
niște partide
Cu lovituri tăioase și
nicidecum rigide
Deși tintesc spre MAT.
în chestii de umor
Voi căuta să fiu mai bine...
scriptor.

Spre regretul nostru, chiar de la prima mutare am observat că nu cunoașteți mișcările figurilor. De aceea pînă la Mat, vă punem în gardă!

ELENA GHINEA — Moldova Nouă (Timișoara) ne scrie astfel: „Am multe emoții. Nu am mai scris niciodată la ziar, dar o fac pentru a-mi spune o dorință arzătoare — aceea de a fi artistă. Am 18 ani și sînt o simplă soră pediatră. V-aș ruga să-mi spuneți dacă voi putea învinge toate piedicile pentru a-mi împlini visul".

Mai întîi, nu poate fi vorba de nici o piedică pusă în cale. În rîndurile actorilor se află mulți tineri care au pornit o din fabrica, ori de la căminul cultural, iar astăzi se bucură de prețuirea spectatorilor. Credem că nu mai este cazul să dăm nume.

În al doilea rînd, gîndiți-vă bine dacă aveți într-adevăr calitățile necesare pentru a deveni actriță. Dacă nu aveți aceste calități, este mai bine să renunțați la acest gînd, deoarece selectarea pentru Institutul de teatru este foarte riguroasă, admițîndu-se numai elementele cele mai talentate. Gîndiți-vă bine și decideți-vă înainte de a vă înscrie la concurs.

GEORGE CORBU — București: Încercați altă speță literară, fiindcă cu epigrama, vorba dv., nu prea aveți noroc.

MINEL PANSEV — Badova (Craiova): Bineînțeles că ne ocupăm și de moda bărbătească. Cum însă aici intervin schimbări mai lente, mai rare sînt și articolele noastre.

Deoarece de la un timp ați devenit fotograf amator, este foarte bine să cunoașteți cît mai multe din tainele acestei arte care este mult mai ținără decît altele. Dar, cum să vă ajutăm mai bine, în special la developări — lucru complicat în fotografie? Singurul și cel mai eficace ajutor este să căutați în librării cărți de specialitate, fiindcă revista noastră nu are o rubrică de asemenea natură și chiar dacă ar avea, pînă să vă dea toate indicațiile în atîtea numere ați fine atît de mult hîrtia fotografică în soluția lichidă, încît n-ar mai ieși nimic.

A. B Beiuș. Primim: „Dragă redacție. Sînt elev. Am 15 ani. Nu știu cînta, nu am glas. Oare nu se poate face ceva să pot cînta și eu? Ce trebuie să fac? Mulțumesc!!! A. B."

Dragă A. B. începe cu do, re, mi. S-ar putea ca în această perioadă cînd ți se schimbă vocea să reușești ceva. S-ar putea — nu sîntem însă siguri. Am dori să auzim curînd că ești în căutarea unor partituri muzicale... Ce zici?

CUM SE SCOTEA UN ZIAR

FRAGMENT

Un ziar se poate scoate în două feluri: contractînd cu o tipografie ca să-ți dea foile gata tipărite, sau obligîndu-te să-i procuri hîrtia.

Încercăm a treia formulă. Scoaterea unui ziar fără hîrtie și fără tipografie.

Nu avem hîrtie pentru că nu avem cu ce o cumpăra.

Nu avem tipografie căci nu mai sîntem lăsați să tipărim pe datorie.

Nu plătim redactorii căci nu avem un leu în casă.

De un singur lucru nu ne putem plînge: Apariția regulată a „Patriei descătușate", care este tot mai mult citită și cerută de mase.

★

Pe străzi, animație și forfotă. Teatrele, cinematografele și restaurantele pline. Magazinele în dever, par să nu exprime că ne aflăm în război. Că acolo departe, în Ardeal, se dau lupte crîncene cu fasciștii și, cad laolaltă, romîni și sovietici pentru eliberarea totală a patriei noastre.

Mi se pare ciudată această frenezie a unei lumi îmbrăcate aproape elegant și ghiftuite, care petrece într-un iureș nestăvilit, debordînd din localuri în străzi și din străzi, prin recul, iarăși în lăcașurile de distracții.

Și se etalează un lux pe arterele — vitrine ale Bucureștiului, în aria cuprinsă între Calea Victoriei — Bulevardul Tache Ionescu și șosea...

Și toate fetele sînt frumoase.

Și toate femeile tinere.

În miezul acesta al lui septembrie care poleiește într-o pretențioasă cromatică de aur topit, tramvaiele bombardate și scrumite pe linii, nesfîrșitul șir de fanți, vampe și vedete care defilează lent pe „cale".

În toamna asta a lui 44, dăruită din plin cu mireasmă de castan și izul de benzină arsă al eșapamentelor.

Alimentele se scumpesc. Și nici nu se găsesc. Stofele de calitate se oferă pe sub mînă de către diverși indivizi care îți ciocănesc discret în ușa biroului, te-ntîmpină în stradă sau la intrarea de-acasă. Prețul unui metru „original made" (adică englezesc) echivalează cu salariul brut pe-o lună.

Se găsesc însă inși care cumpără. Cumpără orice. La oricît de mare preț. În orice cantitate. Dar din cîteva investigații s-a aflat că cei care „cumpără" sînt chiar domnii care ne vînd articolele lipsă.

Pe strada Bursei abia te poți strecura printre valurile de afaceriști care contribuie la scumpirea vieții. Se fac, se pierd și se refac averi în numai cîteva ore de „joc".

Ciudat, jocul ăsta de-a pîinea și de-a existența noastră...

★

Am făcut aseară casa. Ziua de ieri a fost excepțională. Uteciștii și studenții au adus pînă la para banii din vînzarea ziarului, iar factorul care ne-a căutat prin toate etajele clădirii mi-a predat un teanc de mandate însoțite de o sumă respectabilă. Depozitarii principali de ziare nu numai că ne-au achitat restanțele, dar ne-au trimis și o sumă în cont, cu rugămintea trecută pe verso-ul cotorului de mandat — să le mărim cota de ziare.

M-am repezit cu vestea cea mare la responsabil. I-am trîntit purcoiul de bancnote pe masă. I-am desfășurat mandatele:

— Îmi trebuie o casă de fier — spun cu emfază, după înc-o explozie de bucurie. Să chem băieții?

Responsabilul zîmbește vag și mă privește lung.

— Ce datorii ai?

Am tresărit. Datorii? Așa-i. Avem datorii. Și încă destule. Hîrtie, tipar, tipar, hîrtie, hîrtie, tipar, ți...

— Care-i situația financiară?

Situația financiară...

— Asadar îți trebuiesc cinci zile ca să obții cei zece mii de abonați?

— ...

— Nu-i rău.

★

La direcțiunea unei mari uzine de pe bulevard mi se oferă 10 abonamente pe an și mi se sugerează că eventual... Dacă am lăsa-o mai moale... Sau poate aș fi în stare să stabilesc o legătură cu redacția... Dumnealor sînt gata să ofere o sumă foarte, foarte serioasă ziarului și deosebit redactorilor de specialitate...

Și pentru că le cerusem să fie mai clari și cît mai lămuriți cu ce vor dumnealor de la noi un procurist mi-a dat „explicații":

De fapt nu vă cerem nimic, ci doar să vă luați puțin de existența noastră — și-mi arăta malițios un reportaj pe-ntîia despre legăturile patronilor uzinei cu hitleriștii și grelele condiții de muncă ale salariaților...

— Aha, asta era? Mă scuzați domnilor. Am greșit adresa...

★

Am colindat de la marele magazin universal „Sora" și pînă la textiliștii din Gabroveni, timp de zece zile, străbătînd întreg centrul comercial al Capitalei. Rezultatul: O sută zece abonamente și alte cincizeci promise.

În seara celei de-a zecea zile, am urcat ca de obicei, sus, la redacție. Am numărat banii. Scosesem ceva peste leafa a doi redactori. Puțin. Foarte puțin. L-am evitat pe Făinaru. Dar pînă la urmă a dat peste mine:

— Ei, cum stai?

N-aveam încotro. Trebuia să-i expun rezultatul ce a frînt pentru un moment nădejdea mea în abonamente.

— O sută zece.

— ...mii?

— Nu mii, ci sute. Una singură. O sută zece.

A crezut că glumesc.

— N-am timp de anecdote, frate. Hai, spune-mi repede cîte abonamente ai făcut?

— Una sută zece.

S-a uitat urît la mine. S-a posomorît.

— Din cîte fabrici?

— Vreo cinci și o uzină. Plus Gabrovenii. Lipscanii. Șelarii. Academiei...

— Lasă asta. Ce spuneau lucrătorii?

— Care lucrători?

— Din fabrici, doar nu din vitrine.

— Cine a stat de vorbă cu ei?

— ?!

— Ziceai, frate, că ai fost la cinci fabrici și o....

— Uzină. Exact. La birourile de desfacere și la direcție, nu în fabrică.

S-a luminat în fața Făinaru. Ce-o fi avînd?

— Păi bine, măi omule, tu nu-nțelegi că...

Așa-i. Avea dreptate. De ce mă dusesem, de ce începusem cu stăpînii fabricilor și uzinelor cînd lucrătorii lor mă așteptau? M-am înveselit subit. Al naibii om Făinaru ista, frate. Toate le vede. Pornisem greșit. Las că schimb eu de mîine cadența.

★

În cinci zile, comuniștii și difuzorii voluntari din fabrici ne-au făcut peste două mii de abonamente.

Ca urmare, sîntem la zi cu plata tiparului, a hîrtiei (mai avem și 30 suluri rezervă). S-a plătit — în sfîrșit — și leafa redacției. Posed un permis la tramvai și unul de ziarist pe calea ferată. Trebuie să plec în provincie ca să încasez de la depozitarii de ziare restanțele ce însumează o sumă de bani destul de însemnată.

Maria ARSENE

CONTINGENTUL 22

Corespondență telefonică specială din Berlin

Ceea ce atrage în primul rînd atenția străinului sosit în Germania occidentală este numărul mare de infirmi pe care îi întîlnești la tot pasul, purtînd banderola galbenă cu punctele negre care marchează gradul de invaliditate.

Sînt victimele războiului fascist. Mulți dintre purtătorii banderolei galbene sînt oameni tineri, au fost poate răniți de o bombă cînd mai țineau încă în brațe jucăria preferată: un ursuleț sau un tanc micuț: alții sînt oameni maturi, care au fost tîrîți de mașina de război hitleristă pe cîmpul de luptă. Mulți, nenumărați, sînt acei care au fost răniți la Stalingrad. Acolo la Stalingrad — în orașul erou — a primit armata fascistă lecția istorică pe care nu trebuie să o uite nici azi ministrul de război de la Bonn. Cu toate acestea, tocmai contingentul 22, care a dat cele mai multe victime în războiul fascist, „contingentul de la Stalingrad", este iar chemat sub arme.

Se vorbește mult în R.F. Germană despre **„totala lipsă de tact"** a ministrului de război vest-german, care a hotărît tocmai concentrarea contingentului 22. „HAMBURGER ECHO" din 21 august constata: **„In rîndul bărbaților din contingentul 22 este fierbere. Față de această situație ministrul nu poate decît să fie sfătuit să revoce cît se poate de repede această acțiune nefericită".** Iar redactorul șef al ziarului „SCHLESWIG-HOLSTEINISCHE VOLKSZEITUNG" scrie: **„Contingentul de recrutare 22 este un contingent care incomodează. Luptătorii involuntari ai războiului hitlerist nu vor să vadă a doua oară curtea cazărmii. Șocul de la Stalingrad și obuzele militare ale lui Hitler le simt încă în oase".**

„Nu te poți aștepta de la contingentul „Stalingrad" la entuziasm" — remarcă și „LUBECKER NACHRICHTEN". Ziarul elvețian „NEUE ZURCHER ZEITUNG" atrage atenția: **„Concentrarea contingentului 22 este o problemă psihologică delicată, fiindcă el este primul contingent care a primit o gravă lovitură în ultimul război".** Este neîndoielnic că după trei ani de la introducerea în R.F. Germană a serviciului militar obligatoriu concentrarea contingentului 22 este pentru guvernul de la Bonn piatra de încercare a reacțiunii celor care au participat la război față de înrolarea lor în Bundeswehr. Numai că așa cum observă și ziarul vest-german „WESTFALISCHE RUNDSCHAU" se poate afirma de pe acum că „cobaii" d-lui Straus nu prea sînt „docili". Dacă guvernul de la Bonn a reușit să transforme teritoriul R.F. Germane într-o bază de agresiune împotriva păcii și folosește bugetul țării pentru înarmarea atomică, el nu poate dispune în voie de materialul uman. Evenimentele din ultimele zile o dovedesc cu prisosință. Contingentul 1922 se opune. Contingentul 22 spune: **„NIE WIEDER".** Valul de protest a luat proporții spre sfîrșitul săptămînii trecute. Dar de pe la 19 august „WESTFALISCHE RUNDSCHAU a dat alarma: **„Știrile despre adunări de protest, marșuri de protest și refuzul de prezentare se înmulțesc".**

Contingentul care a dat cel mai mare tribut de sînge în războiul fascist se opune. In localitățile: Wetzlar, Konstanz, Heusenstamm, Ludwigshafen, Heilbronn, Hamm, Schweinfurt. Bensberg, Offenbach etc. în adunări de protest, marșuri mute reprezentanții săi au declarat: **„Niciodată sub comanda generalilor naziști".**

In raionul Göppengen nu s-a prezentat nici unul, în raionul Rottweil, cei din contingentul 22 au adoptat o hotărîre prin care cer guvernului Landului Baden-Wurttemberg măsuri de suspendare a recrutării forțate.

Willy Biermann, Eugen Köhler și Günter Siefert din localitatea Heilbronn, care au luat parte la războiul fascist, au lansat un apel prin ziarul local, reamintind ororile ultimului război: **„Astăzi vor să ne pună iar la zid: ori participi, ori plătești 1000 mărci amendă, sau alte amenințări. Nimeni nu este întrebat. Și dacă nu se ține cont de părerea noastră trebuie să ne apărăm singuri. Nu este vorba de exerciții pentru rezerviști sau înrolarea specialiștilor, ci de conștiința noastră, căreia dl. Straus vrea pur și simplu să-i dea o lovitură de moarte".**

La München internaționala adversarilor serviciului militar a programat un marș de protest. La Hessen și Nassau asociația „Frăția bisericească" a cerut celor din contingentul 22 să nu se lase iarăși orbiți de propagandă.

La adunarea de protest a celor 100 din contingentul 22, care a avut loc la Ludwigshafen, acțiunea ministrului de război a fost caracterizată ca o încercare de a crea un precedent și s-a cerut fermitate în lupta pentru a împiedica și chemarea altor contingente.

Contingentul 22 a plătit scump politica revanșardă dusă de guvern. Un inginer a declarat unui ziarist de la „STUTTGARTER NACHRICHTEN": **„Din 27 colegi de studii am rămas în viață numai 3".** Iar un muncitor a completat: **„Adenauer s-a lăudat acum cîțiva ani că el nu a fost militar. Să scot eu pentru alții castanele din foc?".**

„Bărbații din contingentul 22, oameni de 37 de ani care au văzut nu odată pe front moartea cu ochii nu vor să-și părăsească soțiile și copiii".

300 de oameni din Wetzlar au adresat o telegramă de protest lui Straus, împotriva recrutării forțate. 135 bărbați din Langen au refuzat să se prezinte pentru înregistrare, cu riscul de a fi sancționați. La Frankfurt pe Mein contingentul 22 pregătește o mare acțiune de protest. El vrea să aleagă comisii care să ia legătură organizată cu cei care se opun recrutării.

La primăria din Hilzingen a fost primit un pachet conținînd două proteze pentru picioare. Acestea sînt resturile contingentului 22, glăsuiau biletul anexat. Expeditorul: un mutilat din contingentul 22. Intr-o comună, 11 bărbați în vîrstă de 37 de ani, tot ce a rămas în viață din contingentul 22, au pornit fiecare, cu cîte o pancardă pe care stă scris: **„Noi protestăm împotriva concentrării contingentului 22",** într-un marș mut spre Saarburg, unde trebuiau să se înregistreze. De remarcat de astădată opoziția deosebit de puternică la sate, unde golurile rămase după război se cunosc mai bine și unde legătura dintre cei din același contingent este mai strînsă.

Intreaga presă vest-germană a redat — în unele cazuri destul de ironic — adunarea de la Bensberg — Köln, unde ministrul federal Lücke a încercat să lămurească pe cei 190 de cetățeni din circumscripția sa electorală de ce este necesar să fie concentrați. Au participat peste 300. Veniseră soțiile și oamenii din orașele apropiate. Ziarul vest-berlinez „TELEGRAF" arată că **„risete ironice"** au fost răspunsul celor din sală. **„De 5 ani aștept pensia de invaliditate"** — a răsunat un glas. **„Eu de 14 ani", „Ce primește soția mea dacă mor la exercițiu?"** l-a apostrofat altul. Unul din sală a răspuns: **„Mama a pierdut doi fii și nu primește nimic".**

Lucke a făcut greșeala de a recunoaște că cei care au un venit de 5000 mărci nu vor fi concentrați. El a fost scos din sală cu fluierături, așa încît după 90 de minute ședința a fost suspendată.

Greta GRAUR

27 august 1959

Meridiane

AFACEREA NYASSA

„Descoperirea unui senzațional complot în Nyassaland!", „Un plan pentru asasinarea tuturor albilor din Nyassaland", „Europenii din Nyassa urmau să fie masacrați în «ziua R»", „Vast plan de sabotaje și atentate descoperit în Nyassaland". Cu o asemenea zarvă a început, în luna februarie a acestui an, „afacerea Nyassa" care a provocat cu cîteva zile în urmă în Anglia o răsunătoare furtună politică.

Substratul unui pretins complot

Citind o „Carte albă" publicată de autoritățile coloniale din Nyassaland, multe ziare britanice au anunțat atunci cu mare tămbălău descoperirea unui pretins complot organizat de băștinașii din Nyassaland în scopul uciderii tuturor albilor din această colonie engleză situată în sud-estul Africii. Ziarele au publicat cu lux de amănunte cum, în „ziua R", trebuiau să fie asasinați copiii și femeile albe, iar corpurile lor urmau să fie mutilate și apoi arse etc.

Sub pretextul descoperirii acestei așa zise conspirații împotriva albilor, autoritățile coloniale britanice au dezlănțuit vaste acțiuni represive împotriva populației negre din Nyassaland care cere ieșirea țării din federația Rodezia-Nyassaland, aflată sub protectorat britanic, și acordarea independenței. Congresul Național African, conducătorul luptei pentru scuturarea jugului colonialist, a fost pus în ilegalitate, iar toți conducătorii săi au fost întemnițați. S-a introdus starea excepțională și orice mitinguri și adunări ale africanilor au fost interzise. Incercările de a cere independența țării au fost reprimate cu cruzime. Poliția și armata au început să tragă cu armele în cei care încercau să demonstreze. Pînă la sfîrșitul lui martie 50 de africani au fost uciși iar peste 1000 au fost arestați și trimiși în lagăre. Asasinatele și arestările au continuat. Cei închiși în lagăre de autoritățile locale au fost supuși unui regim de teroare.

Caricatură apărută în ziarul britanic „Daily Mail"

In ciuda faptului că autoritățile coloniale britanice au instituit cenzura, veștile despre represiunile din Nyassaland au ajuns repede la cunoștința opiniei publice engleze, stîrnind un val de proteste. In Camera Comunelor guvernul a fost interpelat în legătură cu situația din Nyassaland și i s-au adus critici aspre. Pînă la urmă, la începutul lunii aprilie, silit de presiunea opiniei publice, guvernul englez a instituit o comisie specială care să analizeze situația din protectorat. Comisia, condusă de Patrick Devlin, a stat aproape cinci săptămîni în Nyassaland și a cercetat documente, a călătorit prin mai multe regiuni, a audiat peste 1700 de martori. De curînd, raportul comisiei a fost publicat la Londra, stîrnind o mare senzație.

Ce cuprinde „raportul Devlin"

„Raportul Devlin", cum este denumit raportul comisiei de anchetă a dezvăluit că nu a existat în Nyassaland nici un fel de complot al africanilor pentru asasinarea albilor, că activitatea Congresului Național African a fost dusă în limitele legale. „Raportul Devlin" a demonstrat falsul comis de autorii „Cărții albe", a autorităților locale din Nyassaland care au adăugat un cuvînt în plus la o declarație a lui Banda, lider al Congresului Național African, denaturînd complet înțelesul ei în sensul că Banda ar fi aprobat organizarea unor tulburări. Comisia a subliniat în raportul ei că Nyassaland este acum „un stat polițist", că africanii nu se bucură de nici un fel de libertăți.

Publicarea „Raportului Devlin" a provocat, după cum a scris „New York Herald Tribune", o adevărată furtună politică. Ziarele au început să vorbească pe larg despre „afacerea Nyassa" și în parlament au avut loc dezbateri aprinse. Liderul opoziției laburiste Gaitskell a subliniat că majoritatea africanilor sînt privați de drepturi elementare. Fostul ministru al coloniilor, Critch Jones a condamnat politica represivă față de populația de culoare din Federația Rodeziei și Nyassalandului, iar laburistul Callaghan a îndemnat pe membrii parlamentului să voteze pentru rezoluția care cere să se pună capăt politicii coloniale a guvernului în Africa Centrală. Agenția France Press a apreciat că Lennox-Boyd ar putea fi chiar constrîns să demisioneze pentru că a „recurs la o politică de represiune pe care nu o justifica realitatea tulburărilor".

Au luat atitudine diferite organizații și asociații. Organizația „Mișcarea pentru libertatea coloniilor" de pildă, a dat publicității la Londra o declarație care condamnă cu asprime represiunile puterilor coloniale împotriva populației băștinașe din Nyassaland și cere imediata punere în libertate a tuturor deținuților.

Protestele hotărîte ale opiniei publice engleze, ca și ale populației din Nyassaland, unde 7000 de coloniști se bucură de toate drepturile iar 2.500.000 de africani supuși prigoanei sînt lipsiți de orice drepturi, nu au determinat încă cercurile colonialiste britanice să dea înapoi. Dar dezvăluie pe care le-a adus „afacerea Nyassa" constituie un puternic act de acuzare a metodelor barbare la care recurg colonialiștii britanici pentru a supune popoarele africane încă înrobite.

U. VĂLUREANU

ADEVĂRUL A TRIUMFAT!

Cînd s-au deschis ușile mari și grele din fundul sălii toate discuțiile au luat sfîrșit. Membrii Curții Supreme japoneze reintrau pe rînd în sala de ședințe și își ocupau locurile în fotoliile înalte. Se aud doar zgomotele seci ale aparatelor fotografice în funcțiune. Incetează și acestea. E o tăcere adîncă, nervoasă. Președintele Curții se ridică în picioare și, în atenția încordată a publicului care a umplut sala de ședințe, rostește concluziile Curții Supreme a Japoniei în „cazul Matukava".

Cînd președintele anunță hotărîrea Curții de a anula sentința instanței inferioare, în sală se produce un vacarm uriaș, răsună lungi aplauze. Mulți din cei prezenți se felicită. Ziariștii părăsesc în grabă sala pentru a transmite grabnice reportaje. S-a făcut, în sfîrșit, dreptate. Curtea Supremă de justiție din Tokio a trebuit, în fața faptelor evidente, să anuleze pentru lipsă de dovezi osînda odioasă de condamnare la moarte și închisoare pe viață și pe termene lungi pe care, sub presiunea cercurilor ultrareacționare japoneze, un tribunal a pronunțat-o acum zece ani împotriva a 17 muncitori feroviari comuniști învinuiți pe nedrept a fi provocat deraierea unui tren în apropiere de gara Matukava. A eșuat astfel lamentabil mîrșava provocare anticomunistă a reacțiunii japoneze.

In timp ce Curtea Supremă judeca recursul, în parcul Hibiya din apropiere de Tokio se pregătea o uriașă demonstrație de masă în favoarea anulării sentinței în procesul Matukava. In cadrul mitingului din parcul Hibiya au luat parte 10.000 de persoane.

După anularea sentinței de către Curtea Supremă muncitorii feroviari comuniști din gara Matukava, care timp de zece ani au suferit pe nedrept în închisorile japoneze, au fost salutați cu căldură de către populația Tokioului. In fotografia din stînga, jos, pot fi văzuți Hajime Sato, Makoto Suzuki, Saburo Sagiura și Noboru Honda, foști condamnați la moarte, dînd interviuri reprezentanților presei japoneze.

O imagine luată în timpul ședinței Curții Supreme în care s-a anulat sentința odioasă.

Reprezentanții ziarelor, radioului și televiziunii japoneze solicită declarații muncitorilor cărora li s-a anulat condamnarea nedreaptă.

Un grup de patrioți din mișcarea de rezistență a poporului francez, luptînd împotriva ocupanților hitleriști din Paris.

Au trecut 15 ani de la eliberarea Parisului

S-au împlinit la 23 August 15 ani de la eliberarea Parisului de sub robia trupelor hitleriste.

Cînd, în 1940, datorită trădării unor politicieni burghezi, trupele hitleriste au ocupat Franța, poporul francez, forțele sale cele mai înaintate, patrioții, s-au ridicat într-o impresionantă mișcare de rezistență împotriva trupelor de ocupație. Focul de revolver pe care colonelul Fabien l-a tras pe o stradă a Parisului asupra unui ofițer german a însemnat declanșarea rezistenței organizate a forțelor populare împotriva silniciei, violenței, terorii.

An de an mișcarea de rezistență a poporului francez și-a lărgit sfera de activitate dînd loviturl puternice mașinii de război germane. Cu adevărat însă rezistența împotriva ocupantului hitlerist a căpătat o amploare deosebită în condițiile înaintării victorioase a armatelor sovietice în spre inima bîrlogului fascist. Victoriile repurtate de oamenii sovietici în fața Moscovei, la Stalingrad, la Kursk, Orel au însuflețit pe oamenii simpli francezi — feroviari și pescari, viticultori și librari, textiliști și mineri — pe toți patrioții angajați în mișcarea de rezistență împotriva hitleriștilor. Represiunile sălbatice ale gestapoului — ștergerea depe fața pămîntului a satului **Oradour sur Glane — n-au** fost decît una dintre aceste măsuri — dar ele n-au putut înfrînge dorința de libertate a poporului francez.

Lupta poporului francez împotriva hitlerismului a adus o însemnată contribuție la victoria coaliției antifasciste împotriva dușmanului comun. La aniversarea a 15 ani de la eliberarea Parisului oamenii simpli de pe întreg pămîntul își exprimă nădejdea că spiritul care a animat lupta comună a forțelor iubitoare de pace de pretutindeni împotriva fascismului va ridica o stavilă de netrecut împotriva reînvierii fascismului, împotriva cursei înarmărilor, pentru pace în lumea întreagă.

DE PRETUTINDENI

PITOREȘTILE canale din Olanda s-au dovedit destul de periculoase pentru traficul rutier: în fiecare săptămînă cad în apele acestor canale în medie cîte două automobile. Anul trecut a fost atinsă cifra de 712 automobile scufundate, din interiorul cărora nu au putut fi salvate decît 30 de persoane. Organele de resort au făcut o serie de recomandări. Automobiliștilor căzuți în apă li se recomandă a rămîne în mașină pînă cînd apa a ajuns în interiorul vehiculului pînă aproape de acoperiș, întrucît atunci presiunea apei din afara automobilului scade mult și ușile se pot deschide fără greutate.

●

LA ACADEMIA de Științe a R.S.S. Letone, care a devenit în ultimul timp centrul de cercetări al Uniunii Sovietice pentru studiul stelelor uriașe, se întocmește în momentul de față cel mai cuprinzător catalog al mișcărilor proprii descrise de aceste stele. Au fost strînse datele științifice a aproape 3.000 de stele de către astronomii letoni, care se ocupă de peste un deceniu cu această problemă. O generalizare științifică permite a se emite ipoteza că „uriașii roșii" sînt cele mai tinere stele ale căii lactee, vîrsta lor fiind socotită azi la cel mult cîteva milioane de ani.

●

UN MUZEU al cîinilor se găsește la Viena și este condus de prof. dr. Hauck. Din anul 1905, acesta a reușit să colecționeze pînă astăzi peste 1.200 de craniі și schelete a celor mai variate specii de cîini. Mii de fotografii, reproduceri de cîini de rasă, cît și diapozitive și filme întregesc interesanta colecție, unică în felul ei, unde crescătorii de cîini și experții se pot documenta în modul cel mai complet.

●

CANGURII au devenit în ultima vreme atît de numeroși în regiunea Broken Hill din Australia, încît ei au început să pericliteze în mod serios existența turmelor de oi în acea parte a continentului. S-a calculat că la fiecare oaie vin 3—4 canguri, ceeace face ca regiunea să nu mai poată hrăni decît jumătate din numărul de pînă acum al oilor.

Pînă în momentul de față nu au fost găsite încă mijloace de apărare împotriva marsupialelor ierbivore, a căror cifră a atins astăzi aproape 30 de milioane.

●

ÎN RUINELE unei vile romane din apropierea străvechiului Pompei, un grup de arheologi a găsit un număr de tăblițe de ceară, datînd dinaintea izbucnirii Vezuviului din anul 79. Tăblițele s-au păstrat în bune condiții și ele conțin o sumedenie de date cu privire la transferurile pămînturilor din epoca anterioară distrugerii orașului. Ele furnizează oamenilor de specialitate indicii prețioase cu privire la starea economică a imperiului roman în primul veac al erei noastre.

●

RECENT, la uzina constructoare de mașini agricole din Dnepropetrovsk a fost pusă la punct producția de combine cu comandă automată pentru recoltarea sfeclei. Aceasta este prima combină din Uniunea Sovietică care funcționează fără combiner, rolul acestuia fiind îndeplinit de un dispozitiv special. Noua combină înlocuiește munca a peste 100 persoane.

●

PENTRU prima oară în istoria alpinismului vor porni la cucerirea unuia dintre vîrfurile neînfrînte de 8.000 metri ale munților Himalaia numai femei. Cele unsprezece alpiniste — două fiice ale renumitului alpinist Djomolung Tensing, nepoata lui, englezoaice, franțuzoaice, o elvețiană și o belgiană în frunte cu cunoscuta alpinistă franceză Claude Kogan — intenționează să urce pe un vîrf de 8.200 metri.

●

La FABRICA de vinuri nr. 1 din Tbilisi există o vinotecă care conține circa 2.000 mostre de vin. Această colecție de vinuri numără peste 130.000 sticle de soiuri și vîrste diferite. Printre raritățile care se găsesc aici se numără un strămoș al liquerului francuzesc în vîrstă de 150 de ani și un rachiu supranumit „antiholera", vechi de peste 300 de ani, care e stră-străbunicul vodcăi de Moscova.

●

UNUL din cele mai frumoase monumente ale naturii îl formează așa numitul „pod al incașilor" care se găsește în Cordilierii din America de Sud. Gigantica arcadă de piatră ce se întinde peste valea Mandoza, nu a fost făurită, așa cum s-a crezut foarte multă vreme, de către mîna omului în epoca incașilor, ci este o formație geologică.

●

PORUMBEII călători constituie și în zilele noastre cei mai repezi curieri în capitala Japoniei, Tokio. Trei ziare mari nipone au cîte un lot de 350 asemenea mesageri înaripați, care s-au dovedit deosebit de utili în transportul fotografiilor spre redacții. Un reporter care participa la un eveniment sportiv în afara orașului, a reușit să transporte fotografiile cu ajutorul porumbeilor călători, în 40 de minute la redacția ziarului său. Unui automobil i-ar fi trebuit pentru același drum o oră și jumătate.

●

ÎN JUDEȚUL Gansian, provincia Sensi, din R.P. Chineză, a fost descoperit scheletul unui mamut uriaș a cărui lungime se presupune a fi fost de aproximativ 7 m și înălțimea de 4,88 m, adică cu 61 cm mai înalt decît mamutul al cărui schelet se păstrează la British Muzeum. Un colț al mamutului este lung de 2,80 m și cîntărește peste 100 kilograme.

●

PROFESORII și studenții secției de geologie a Universității din Nankin au descoperit în provinciile Tziansu, Henon și Anhoi, un lac subteran de 200.000 km. pătrați. Rezervele de apă ale acestui lac au fost evaluate la peste 4000 miliarde de tone. În același timp, profesorii și studenții au mai descoperit în apropiere de Nankin una din albiile fluviului Iantzi.

●

BIBLIOTECA Națională „Vasili Kolarov" din Sofia, numără în prezent, aproximativ 1.300.000 volume, publicații periodice, documente, stampe și cărți, situîndu-se printre importantele biblioteci europene. Dar în bogatele ei colecții putem găsi și unele curiozități. Între altele aici se află manuscrisul unui coran provenit din secolul al XV-lea. Manuscrisul are dimensiunile de 20×80 cm. și cîntărește nu mai puțin de... 80 kg. A doua curiozitate o constituie un coran-liliput, cu dimensiunile de 3 × 4 cm., cîntărind doar 100 gr. Rîndurile acestei cărți sînt atît de mărunt scrise, încît pot fi citite doar cu lupa.

●

UN MILION de ani se susține că ar avea scheletul unui antropoid găsit în regiunea Transvaal (Africa de Sud). Descoperirea este considerată de a avea o importanță deosebită, întrucît ea ar constitui o verigă de legătură foarte utilă la cercetarea istoriei evoluției omului. Lîngă acest schelet din timpuri imemoriale, au fost găsite oasele unui mic pavian, ceeace a dus la supoziția că el a fost mîncat de antropoizi.

●

CEL MAI VECHI document astronomic cunoscut pînă astăzi se găsește în capitala Boliviei, La Paz. Este vorba de un basorelief, reprezentînd un calendar astral, ce datează dintr-o epocă mult anterioară incașilor, cioplit de către artiștii băștinași în piatră, cu 20.000 de ani în urmă, pe arcadele templului Soarelui din Tihuenaku. Vechiul calendar al lunii din Egiptul antic, nu are în schimb „decît"... 10.000 de ani.

Spectacole în luna septembrie

După efervescența artistică creată de sărbătorirea celei de-a 15-a aniversări a eliberării Romîniei de sub jugul fascist, concretizată în numeroase premiere teatrale și cinematografice, concerte și spectacole festive, luna septembrie ar putea părea mai săracă în manifestări artistice. Nu va fi totuși așa. Pe ecrane vor rula o serie de filme noi, vor avea loc turnee în țară ale unor teatre bucureștene.

Dar, să le luăm pe rînd, spicuind datele mai interesante.

VIITOARELE PREMIERE CINEMATOGRAFICE ÎN CAPITALĂ

Lista filmelor ce vor apare pe ecranele bucureștene în luna viitoare este dominată de trei producții în culori ale studiourilor sovietice. Două din aceste filme se inspiră din clocotul Marii Revoluții Socialiste și al războiului civil. Este vorba de realizarea Studioului „A. Dovjenko" din Kiev **„Dragostea nu se cumpără"** (regia: A. Krasli și I. Lisenko) — în care o vom revedea pe artista Dzidra Ritenbergs, cunoscută din filmul „Malva" și din „Torentul" (producție Mosfilm) — film evocînd anii revoluției pe meleagurile muntoase ale Caucazului, în regia lui V. Juravliov. Cel de-al treilea film sovietic anunțat pentru luna septembrie este o realizare pentru micii spectatori, a Studioului „Maxim Gorki" din Moscova. Intitulat **„Sombrero"**, filmul a fost turnat de regizorul T. Lișțian, după un scenariu al cunoscutului scriitor Serghei Mihalkov și este jucat de o echipă de copii talentați, cărora li se adaugă comicul S. Filippov.

Dintre producțiile cineaștilor din celelalte țări ale lagărului socialist, vor fi prezentate filmele: **„Submarinul Vulturul"** (regia L. Buczkowski — R.P. Polonă), **„Contrabandiștii"** (regia Màriàssy Felix — R. P. Ungară), **„Prin fier și foc"** (realizare a cinematografiei din R P. Chineză), **„Micuța"** (regia Nikolai Korabov — R. P. Bulgaria), **„Mărfuri pentru Catalonia"** (un film de aventuri al Studioului DEFA Berlin) și **„Azi pentru ultima oară"** (regia Martin Fric — R. Cehoslovacă).

De asemenea, sînt programate la cinematografele bucureștene în luna viitoare și alte cîteva filme străine, cum ar fi: **„Fata cu ulciorul"**, ecranizare a cineaștilor spanioli după piesa lui Lope de Vega, **„Cartea junglei"**, o producție engleză, aducînd pe ecran cunoscutul roman al lui Rudyard Kipling și **„Marile familii"**, realizare a cinematografiei franceze, în care regizorul Denys de la Patellière de mască moravurile marii finanțe (printre interpreți se numără Jean Gabin, Pierre Brasseur, Annie Ducaux, Jean Desailly, Bernard Blier, Louis Seigner etc.).

DOUA TEATRE BUCUREȘTENE ÎN TURNEU PRIN ȚARA

La apariția acestui număr al „Magazinului" două dintre teatrele bucureștene tocmai și-au început turneele prin țară. În primul rînd vom cita seria de spectacole pe care colectivul Teatrului Național „I. L. Caragiale" le dă în Regiunea Autonomă Maghiară și în mai multe orașe din Ardeal. Din repertoriul acestui turneu fac parte trei comedii. Două au dus faima teatrului din R P.R. departe, peste hotare: **„Bădăranii"** de Goldoni și **„Revizorul"** de Gogol. Cea de-a treia reprezintă unul din succesele dramaturgiei contemporane romînești, piesa lui Mihai Beniuc **„În Valea Cucului"**. În afară de aceste spectacole, teatrul va mai prezenta și un festival literar-artistic, cuprinzînd recitări din creații ale scriitorilor clasici și contemporani romîni și maghiari.

Celălalt teatru care a pornit în turneu prin țară este „C. Nottara". Patru colective ale teatrului urmează cîteva trasee prezentînd fiecare alt spectacol. **„Hagi Tudose"** de Delavrancea se joacă la Focșani, Galați, Brăila, și în alte localități din aceeași zonă: pe litoral, teatrul prezintă **„Filomena Marturano"** de Eduardo de Filippo; comedia sovietică **„În căutarea bucuriei"** de Viktor Rozov se prezintă înaintea publicului din localitățile din nordul Moldovei, începînd cu Bîrlad și Iași; iar pe traseul Craiova, Valea Jiului, Sibiu, se joacă **„Nora"** de Ibsen.

★

În Capitală, după încheierea seriei de reprezentații la teatrele de vară din grădini și parcuri, colectivele teatrale bucureștene își vor continua stagiunea după 15 septembrie, în sălile lor prezentînd, pe lîngă repertoriul cunoscut din stagiunea trecută, noile spectacole puse în scenă cu prilejul Decadei Culturii din R.P.R.: **„Surorile Boga"** de Horia Lovinescu la Teatrul Național (sala Comedia), **„Dacă vei fi întrebat"** de Dorel Dorian și **„Vlaicu și feciorii lui"** de Lucia Demetrius la Teatrul Municipal (sălile „Matei Millo" și respectiv, „Filimon Sîrbu"), **„Ediție specială"** de Mariana Pîrvulescu la Teatrul Tineretului, **„Descoperirea"** de Paul Everac la Teatrul Muncitoresc C.F.R., **„Nopți de august"** de Grinevici la Teatrul „C. Nottara", **„Din noapte spre zori"** de Mircea Mohor la Teatrul Armatei și **„Opinia publică"** de Aurel Storin la Teatrul Evreesc de Stat. O seamă de spectacole festive vor marca sărbătorirea a 500 de ani de la întemeierea orașului București.

Filmul documentar de scurt metraj „Femei cu care ne mîndrim"

Cine are prilejul în aceste zile să vadă toate noile documentare de scurt metraj realizate de Studioul „Alexandru Sahia" în cinstea celei de a XV-a aniversări a eliberării patriei poate parcurge tabloul larg al marilor biruințe ale poporului romîn pe drumul socialismului. Printre aceste filme recent prezentate pe ecrane, reține atenția și cel consacrat femeilor din Romînia, cărora puterea populară le-a asigurat drepturi depline, descătușîndu-le forțele creatoare.

Scenariul filmului „Femei cu care ne mîndrim" ne poartă de-a lungul și de-a latul țării, în fabrici și pe șantiere, în laboratoare și pe ogoare, în școli și institute, pretutindeni unde femeile participă cu însuflețire, în primele rînduri, egale cu bărbații, la făurirea vieții noastre noi. Regizoarea Constanța Stănciulescu (autoare și a scenariului) a schițat portretele unor femei reprezentative ale vremii noastre, care și-au cucerit libertatea și demnitatea, care au urcat rapid în anii noștri treptele afirmării în cele mai diverse domenii. De la directoarea de întreprindere la deputata grijuie pentru gospodăria unui întreg raion, de la președinta unei mari colective pînă la fetele venite pe șantier și calificate apoi muncitoare, filmul ne face rînd pe rînd cunoștință cu tovarășe de ale noastre cu care pe drept cuvînt ne putem mîndri.

Imaginile aduse pe ecran sugerează viața radical diferită de trecut pe care o trăiește azi femeia în Romînia (deși regizoarea nu a făcut apel la arhiva cinematografică pentru a confrunta cu prezentul imagini de altădată). Iar ceea ce se impune cu precădere în film este marea forță vie a femeilor din țara noastră, libere și fericite, unite de același măreț ideal al apărării păcii și liniștii întregii omeniri.

Intîlnire cu cineaștii

(Urmare din pag 1-a)

Dar explicația cea mai aproape de adevăr, decurge, fără îndoială din interesul firesc pe care oamenii sovietici îl acordă celei mai populare dintre arte. În țara care a dat omenirii pe Eisenstein și Pudovkin, *„Soarta unui om"* și *„Zboară cocorii"*, nu puteau să nu fie înconjurate cu atenție și dragoste filmele care au știut să răspundă nobilei lozinci „PENTRU UMANISM ÎN ARTĂ CINEMATOGRAFIEI, PENTRU PACE ȘI PRIETENIE ÎNTRE POPOARE".

Nume ilustre din răsărit și din apus

Începutul a fost impunător și solemn. În seara zilei de 3 august un cortegiu interminabil de mașini ușoare și autobuze se îndrepta spre Palatul Sporturilor. Sosirea fiecărei delegații în sala împodobită cu 48 de steaguri ale țărilor participante era anunțată de crainic cu voce înaltă. Apoi, cînd s-au făcut auzite, bătînd de șapte ori sunetele melodioase ale celebrului orologiu din Kremlin, peste imensul stadion a prins să fluture drapelul cu insigna Festivalului care avea să rămînă acolo vreme de două săptămîni.

A doua zi, după momentul festiv al deschiderii, Festivalul a început să-și trăiască viața obișnuită, într-un climat apropape familiar...

Nume ilustre din răsărit și din apus au descins de pe... generic, amestecîndu-se cu moscoviții, integrîndu-se în peisajul permanent al capitalei. În fiecare zi, înainte de ceasul cînd la Kremlin începeau proiecțiile, pîlcuri de oaspeți urcau spre Piața Roșie, stăteau de vorbă cu moscoviții, lăsau porumbeii, blînzii porumbei de la Moscova, să le ciugulească din palmă. Oaspeții se lăsau priviți cu insistență și legitimă curiozitate. Fără îndoială, ghiceau în ochii trecătorilor efortul de a recunoaște în fiecare din ei o cunoștință de pe ecran. Și deși uneori străduințile se dovedeau zadarnice jocul se termina cu descoperirea identității.

Era o satisfacție pe care o încercau nu numai moscoviții, ci și parte din musafirii Festivalului. Am avut cîteva zile îndoieli cu privire la adevărata persoană a lui Nicole Courcel, pe care am confundat-o cu o altă actriță, tot franțuzoaică, tot blondă, tot... pistruiată. Pînă cînd, într-o zi, aflîndu-se amîndouă față în față, recunoașterea a fost cu putință după... numărul solicitanților de interviuri și autografe.

Nicole Courcel și Marina Vlady

— Care este rolul care v-a plăcut mai mult?

Nicole Courcel a rămas visătoare.

— *M-am obișnuit să trăiesc fiecare rol. Dar cînd termin filmarea am și încetat să mă gîndesc la rolul pe care l-am interpretat. Totuși, un rol mi-a rămas bine întipărit în minte: acela al tinerei țărănci din „CÂNTECUL DOCTORULUI LAURENT" al lui Jean Paul le Channois, turnat acum cîțiva ani. Dacă îți aduci aminte, Jean Gabin interpreta rolul unui medic de țară, care voia să aplice noi metode cu privire la nașterea fără dureri. Dar populația se arăta destul de neîncrezătoare. Eu, respectiv tînăra țărancă pe care o interpretam, îi vin în ajutor. Această țărancă, lăsîndu-se tratată de doctor, oferă și altora un exemplu, făcînd să se spulbere neîncrederea. Nu știu de ce, dar acest rol a rămas pentru mine cel mai drag.*

„Ce rol v-a plăcut mai mult" — întrebare protocolară și stereotipă, prezentă pe schema oricărui interviu cinematografic și teatral. Și, totuși, o frază ca asta poate trezi amintiri scumpe, poate deștepta ginduri dragi...

Mă așteptam ca Marina Vlady să vorbească cu ardoare despre acel rol straniu și tulburător care a fost „Vrăjitoarea". Mai ales că și în viața de toate zilele tînăra actriță păstrează o asemănare frapantă cu eroina din acest film. Înaltă, suplă, cu părul auriu revărsat pe spate, cu obrazul neatins de farduri, pare în rumoarea marelui oraș aceeași mică sălbăticiune din pădurea mlăștinoasă, pe care regizorul André Michel și-a închipuit-o undeva în Scandinavia. Dar răspunsul mi-a spulberat presupunerea, venind de fapt în întîmpinarea unei proprii preferințe, sub impresia proaspătă a vizionării filmului francez prezentat cu o seară înainte la Festival, „Sentința".

— *Cînd s-au desfășurat în realitate întîmplările înfățișate în „Sentința" n-aveam mai mult de cinci — șase ani.* (la douăzeci și unu de ani cîți numără, Marina Vlady este încă departe de a face din vîrsta ei un secret...); *așadar, n-am avut prilejul să mă integrez atunci zilelor Rezistenței. Cele cinci săptămîni de lucru mi-au reînviat evenimentele ca și cînd aș fi luat parte aevea la ele. Am jucat pînă acum în vreo douăzeci de filme, dar dintre toate rolurile îl prefer pe acela al Catherinei* (una din eroinele „Sentinței" N.N.) *și aceasta în ciuda aparentului său simplism. Am vrut să redau imaginea unei fete pure, dragostei ei, visele sale de fericire, de viață pașnică. În clipa cînd am filmat scena finală a execuției, cînd luptătorii cad sub gloanțele fasciștilor, plîngeam în hohote.*

— *Din film s-a văzut cît erați de emoționată* — interveni cineva...

— *Mă bucur să filmul a plăcut atît de mult. Publicul ne-a făcut o primire magnifică; am fost profund impresionată. Nu credeam că poți iubi atît de mult pe cineva pe care nu l-ai văzut decît pe ecran...*

Marina Vlady vorbește și despre rolurile care o așteaptă de acum încolo. Despre filmele în care conlucrează cu soțul ei, actorul și regizorul Robert Hossein.

Despre celelalte pasiuni ale Marinei Vlady mă informează un coleg zarist francez: îi plac sculptura și muzica, își iubește copiii (are doi băieți), ar vrea foarte mult să revină pentru un timp mai îndelungat în Uniunea Sovietică. Cînd spune acestea cuvinte aud printre cei de față exclamații aprobative. *„În Crimeea să vii, Marina..." „Ba nu, la noi, la Irkutsk, să vezi Baikalul"* — intervine altcineva. De emoție, „Marina" și-a pierdut graiul, de abia mai prididește să iscălească pe fotografii, pe programe și prospecte, pe carnete și reviste.

Vestita cîntăreață mexicană Rosita Quintana

Am asistat la o scenă asemănătoare a doua zi seara cînd, pe scena Teatrului de vară din parcul Gorki, a apărut vestita cîntăreață mexicană Rosita Quintana. După ce liniștea adîncă și gravă, care coborîse parcă de undeva de dincolo de stele, a fost întreruptă de ovații prelungi și de aplauze frenetice, după ce cîntăreața a trebuit să-și repete de cîteva ori cîntecele, a apărut pe scenă, spre stupoarea oamenilor de ordine o bătrînică cu un buchet de flori în mîini, care s-a apropiat de artistă sărutînd-o prelung...

Publicul și delegațiile au îmbrățișat cu căldură orice film cu mesaj, orice producție din indiferent care colț al lumii care pledează pentru pace, împotriva războiului, pentru umanism, pentru un viitor senin, pentru prietenie între popoare.

Și cum aceste filme au înfățișat majoritatea covîrșitoare a producțiilor prezentate aici, Festivalul a însemnat un triumf al cinematografiei realiste, pus în slujba idealurilor înalte ale umanității.

O dată mai mult s-a văzut că filmele mari, realizările cu adevărat valoroase, remarcate nu numai la Moscova ci și la alte festivaluri recente, cum sînt de pildă filmele franceze *„Hiroshima dragostea mea"* și *„Sentința"*, filmul vest-german *„Sîntem copii teribili"*, sînt acele filme în care realizatorii au știut să întruchipeze artistic problemele cele mai importante și cele mai hotărîtoare ale timpului nostru. Adevăratul realism, cu majusculă, tinde să devină astăzi orientarea cea mai rodnică, capabilă de cele mai mari izbînzi artistice. Piscul cel mai înalt al acestei orientări în arta contemporană îl reprezintă metoda realismului socialist. *„De pe această culme se văd pînă departe și trecutul și prezentul, și, ceea ce e principal, viitorul"*, scria de curînd regizorul sovietic Grigori Roșal.

„Soarta unui om"

Viabilitatea acestei metode a scos-o în evidență încăodată, după biruința de anul trecut de la Cannes cu „Zboară cocorii" marele film sovietic „SOARTA UNUI OM", onorat cu cea mai înaltă distincție a Festivalului.

În timpul Festivalului, actorul și regizorul Serghei Bondarciuk era, neîndoielnic, una din personalele cele mai solicitate. Prilejul unei discuții cu eminentul artist mi-a fost oferit printr-o întîmplare, de-abia la sfîrșit, pe aeroportul Vnukovo, în timp ce Serghei Bondarciuk împreună cu soția sa Irina Skobțeva și cu artista Clara Luciko așteptau decolarea avionului de Amsterdam.

După ce l-am felicitat pentru marele succes obținut, l-am rugat pe Serghei Bondarciuk să-mi spună cîteva cuvinte în legătură cu filmul „Soarta unui om".

— *„Orice participant la Festivalul de la Moscova și-a putut da seama că una din particularitățile Festivalului a fost marea cantitate de filme închinate evenimentelor celui de-al doilea război mondial. Este un lucru perfect explicabil atîta vreme cît în lume va mai exista propaganda „războiului rece", atîta timp cît se experimentează arma nucleară, se creează noi baze militare, problemele celui de-al doilea război mondial vor continua să-i preocupe pe cineaști. Acestei mari și importante teme îi este închinat filmul „SOARTA UNUI OM". Sînt foarte recunoscător juriului Festivalului și tuturor colegilor mei care au primit cu atîta căldură această lucrare, prima mea realizare regizorală. Cea dintîi cauză a succesului este firește excelenta povestire a lui Mihail Șolohov și efortul colectivului nostru animat de dorința de a pune o amprentă personală în crearea filmului. Este vorba de operatorul Monahov, scenariștii Lukin și Sahmagonov, regizorii Golovanov și Cemodurov și întreaga echipă de filmare. Noi, cinematografiștii sovietici, vom depune toate eforturile, ne vom dărui toate forțele creatoare, pentru realizarea de noi filme bogate în idei superioare artisticește, demne de marele nostru popor, care să slujească cauzei păcii pe pămînt".*

Zilele Festivalului au trecut fulgerător. Inevitabil și pe nesimțite clipa despărțirii a bătut la ușă. Gazde și oaspeți s-au reunit la întîlnirile de rămas bun.

Principalul scop a fost atins

Am rugat-o pe Tamara Makarova să-mi împărtășească impresii despre Festival.

„Acest Festival a fost pentru noi prilej de îndoită bucurie. Ne pare bine că Festivalul a avut loc, aici la Moscova și că au participat o seamă de țări care pînă acum n-au fost prezente la alte festivaluri. Cred că principalul scop — o mai bună cunoaștere reciprocă, dezvoltarea continuă de relații prietenești — a fost atins".

În ultimele zile ale Festivalului am mai reîntîlnit două cunoștințe. Pe tînăra actriță japoneză Aoiamo Kekko, care și-a cîștigat, prin grația și gingășia ei, simpatia tuturor delegaților și pe artista egipteană, foarte populară în țara sa, Magda.

— *Prin faptul că Festivalul s-a desfășurat aici la Moscova, el are o foarte mare importanță* — mi-a spus Aoiamo Kekko. *Acei dintre noi care mai credeau în existența unei „cortine de fier" s-au convins că această cortină nu este decît o ficțiune. Am avut prilejul, întîiaș dată, să văd cum creează oameni sovietici, am cunoscut mai bine cinematografia sovietică. Nu voi uita niciodată aceste zile... Sper să pot vedea în viitor mai multe filme românești. Aici la Moscova am făcut începutul.*

Marina Vlady în Piața Roșie

Magda, care a interpretat de curînd într-un film prezentat în afara concursului, rolul luptătoarei algeriene Djamila Buhired, se afla sub impresia întîlnirii cu spectatorii sovietici din cadrul manifestărilor de închidere a Festivalului.

— *„Este un public excepțional,* — mi-a spus. *Gentil, entuziast și în același timp înzestrat cu un simț critic înalt. Cît privește Festivalul, mărturisesc că a depășit toate așteptările".*

★

Patruzeci și opt de steaguri au fîlfîit înfrățite pe frontonul Teatrului din Kremlin... În străvechea sală au răsunat zeci de limbi din răsărit și din apus; magica lumină mișcătoare a făcut să prindă viață pe ecran, crîmpee din frămîntările vremii noastre, năzuințele oamenilor spre pace, spre un viitor fericit, ferit de amenințarea războaielor.

Despărțindu-se, cineaștii din toată lumea și-au îndreptat gîndul spre festivalurile ce vor urma, spre surprizele lor, spre izbînzile de mîine...

Boris BUZILĂ

Tînăra japoneză Aoiamo Kekko, nu este numai actriță de cinema. Iat-o la Leningrad, lîngă crucișătorul „Aurora" cu aparatul de filmat, în căutarea celui mai bun unghi de filmare.

Violonistul Ion Voicu

(Urmare din pag. 1-a)

de Paganini într-un tempo și avînt vertiginos, cu calm și ușurință superioară, cu un mecanism de o puritate și precizie uluitoare, îl clasează de pe acum pe tînărul romîn printre acrobații cei mai virtuoși ai viorii".

Ridicat din mijlocul poporului, înfruntînd de mic greutăți dintre cele mai mari, Voicu este un artist care de abia în anii regimului democrat-popular a putut să-și valorifice din plin excepționalul său talent. Artist emerit, laureat al Premiului de Stat, cl. I, Voicu a primit din partea Statului și un minunat Stradivarius.

Repertoriul lui Ion Voicu este surprinzător de vast, cuprinzînd lucrări în toate genurile și din toate epocile literaturii viorii: concerte de la Vivaldi și Bach la Haciaturian și Șostakovici; sonate de la Veracini, Haendel și Locatelli la Reger, Ravel și Prokofiev. Un aport deosebit au avut la desăvîrșirea stilului său interpretativ profesorul Vasile Filip și, în deosebit, cei aproape trei ani de studiu cu David Oistrah și I. Iampolski.

Nesatisfăcut de realizările sale trecute, Voicu a ținut să-și revizuiască bazele artei sale. Perioada de muncă intensă de la Moscova este o pildă de probitate și exigență pentru orice tînăr artist.

Rezultatul studiului cu cei doi mari pedagogi sovietici nu a întîrziat a se dovedi: violonistica lui Ion Voicu este în continuă ascendență. Dacă în trecut, sub vasalitatea unei tehnici prodigioase, Voicu se lăsa ispitit de „efecte", astăzi interpretări mereu mai sobre conturează profilul său artistic.

Voicu își datorește înalta măiestrie interpretativă, studiului profund și sistematic pe care îl continuă, necontenit, chezășia tuturor izbînzilor artistice.

Dispunînd de o virtuozitate deosebită, cu posibilități tehnice surprinzătoare, de un ton cu o bogată gamă de nuanțe și culori — alături de o impecabilă puritate a intonației —, Voicu știe să subordoneze trăsăturile violonistului înăscut din el unei muzicalități conduse de inteligență și sensibilitate. Execuțiile sale se caracterizează atît prin profunzimea redării, cît și printr-un farmec particular nu odată remarcat de critici și ascultători.

În contrast cu tămăcirile „obiective" tributare unui eronat punct de vedere asupra muzicii lui Bach, lucrările cantorului din Sf. Thomas, au sub arcușul violonistului nostru un accent emoționant și optimist. „Eroul muzicii lui Bach simte cu putere latura tragică a vieții de care nu este însă copleșit căci îi opune robustețea și echilibrul unui suflet integru". Pe linia aceasta, strălucit ilustrată de Enescu și Casals, se situează și interpretările lui Voicu. În plus, el mărturisește într-un articol: *„...execuția și aprofundarea operei marelui Bach îmi apare ca piatra de temelie pe care trebuie să se sprijine orice realizare violonistică de reală valoare".*

Asemeni marilor artiști, Voicu știe să fie mereu același și de fiecare dată altul: de la delicatele jocuri de nuanțe din „Estrellitta" de Pance-Heifetz la epatarea prin perfecțiunea de-a dreptul mecanică a trăsăturii de arcuș în obsedantul „Perpetuum mobile" de Novacek; de la finețea unei cantabilități narative („Melodie" de Ceaikovski, „Fîntîna Arethusei" de Szimanovsky) la ritmurile sclipitoare, capricioase, din Sarasate sau la rigiditatea tehnică, totuși nu rareori întrepătrunsă de o aparte căldură pasională din Ysaye. Tot astfel, dacă în sonata II-a de Brahms Voicu crează atmosfera intimă, feminină chiar, necesară, în sonata II-a de Prokofiev el știe să treacă (și cum să treacă) de la reverie la sarcasm, de la accente bucolice la ritmuri grotești...

Un merit de seamă al lui Ion Voicu este înțelegerea și propagarea muzicii romînești, creînd prin executarea unor lucrări de Porumbescu, Dinicu, Feldmann, Em. Elenescu, V. Filip, M. Chiriac etc. adevărate modele în care se îmbină măiestria cu dăruirea de sine specifică muzicantului popular. Amintim și de contribuția lui Voicu la literatura romînească de vioară. Este vorba de cîteva lucrări scrise într-un stil violonistic înaintat dovedind deplina cunoaștere a posibilităților tehnice și expresive ale instrumentului: pastelul muzical „Dimineața după nuntă", motto-ul perpetuo „Ceasul", „Variațiuni pe o temă populară", „Variațiuni pe un cîntec pentru copii", „Suită românească" etc.

Ion Voicu și-a asigurat de timpuriu simpatii durabile în străinătate. Turneele sale au fost încununate de cele mai strălucite succese. Este emoționant și semnificativ faptul că după un concert la Stockholm, Kurt Atterberg, cel mai mare compozitor suedez, felicitîndu-l, i-a oferit partitura concertului său pentru vioară spunînd: „Nu-mi mai doresc decît să aud lucrarea mea în interpretarea dv."

În urma unor recitaluri date în Anglia și țările nordice, presa scria: *„Sînt pasaje întregi în timpul execuției lui Voicu la care ți se taie respirația". „Acordurile sale sînt de-a dreptul fabuloase". I. Voicu este fără îndoială unul dintre cei mai mari artiști pe care i-am auzit aici. El are o veritabilă inteligență poetică și o îndemînare a mîinii care te face să te gîndești la un magician". Viteza sa foarte mare este simultan foarte pasionată; în cel mai aprig virtej, fiecare notă își are viața ei proprie".*

Critica muzicală sovietică a remarcat prima că *„stilul de pură virtuozitate este străin naturii interpretului romîn"*, iar un muzicolog german afirma recent: *„Ion Voicu va deveni unul dintre cele mai mari nume în domeniul muzicii".*

Daniel CONSTANT

BALETUL MAGHIAR

În primele zile ale lunii septembrie țara noastră va primi vizita ansamblului de balet al Teatrului de Operă și Balet din Budapesta.

Ajuns azi la o deplină înflorire, la o maturitate artistică și un stil unitar, original — baletul maghiar numără printre întemeietorii săi pe studenții colegiului din Csiksomlyo care, în cadrul unei reprezentații teatrale desfășurate în anul 1773 au inclus și un număr de dans. Treptat se face simțită și influența dansului popular — așa numita perioadă a reformelor — care ocupă un rol tot mai însemnat în dezvoltarea școlii coregrafice naționale, ca un protest sănătos împotriva influențelor străine.

Odată cu trecerea anilor, baletul maghiar își cristalizează o concepție unitară, realistă, impunîndu-se prin valoarea artistică a spectacolelor pe plan european.

În anii regimului democrat-popular, baletul maghiar a căpătat o nouă strălucire. Spectacolele dansatorilor de faimă mondială, balerinii sovietici Galina Ulanova, Lepeșinskaia, Dudinskaia și alții pe scenele budapestane, schimburile de experiență purtate cu maeștrii școlii coregrafice din Uniunea Sovietică au desăvîrșit măiestria artistică a baletului maghiar.

Repertoriul ansamblului este foarte variat, cuprinzînd atît baletele de operă („Aida", „Faust", „Evgheni Oneghin", „Carmen", „Bank-Ban") cît și spectacole independente cum ar fi baletele compozitorilor maghiari „Basmaua" și „Cîntecul lui Bihary" de Kenessey Jenö, „Studenții veseli" de Farkaș Ferenc, „Prințul cioplit în lemn" și „Mandarinul miraculos" de Bela Bartok sau baletele clasice „Lacul lebedelor" și „Spărgătorul de nuci" de Ceaikovski, „Coppelia" de Delibes, „Zîna păpușilor" de Bayer, etc.

În țara noastră, baletul maghiar va da o serie de spectacole cu baletele „Mandarinul miraculos" și „Prințul cioplit în lemn" de Bela Bartok, „Giselle" de Adolphe Adam și „Studenții veseli" de Farkaș Ferenc.

Scenă din baletul „Mandarinul miraculos" de Bela Bartok

Ecouri

CINEMATOGRAFICE

● LA STUDIOUL Mosfilm s-a terminat, de curînd, filmul artistic **„Soarele luminează tuturor"**, în care este vorba de viața unui tînăr profesor care și-a pierdut vederea în cursul războiului.

● CHARLIE CHAPLIN pregătește un nou film cu titlul **„Chaplin, călător în sputnik"**.

● FILMUL **„Viața altuia e în mîinile tale"**, producție a studiourilor Lenfilm, are ca temă descoperirea, în anul 1957, a unui mare depozit de muniții germane la Kursk și eroismul dovedit de un grup de soldați sovietici, care cu riscul vieții lor, transportă încărcătura aducătoare de moarte într-un loc izolat. Personajul principal al filmului, căpitanul Dudin, este interpretat cu multă măestrie de cunoscutul actor sovietic Oleg Strijenov. Realizarea filmului aparține scenariștilor Agranovici și Sakhnin și regizorului Rozanțev.

● JEAN RENOIR, cunoscutul regizor francez, a început turnările într-un nou film, **„Prinz în aer liber"**. În film este vorba de o țărancă tînără, care vrea cu orice preț să aibă un copil. În rolul principal apare o nouă descoperire a lui Renoir, Catherine Rouvel, o tînără de 20 de ani din Marseille, care a apărut pînă acum numai în spectacole de amatori.

● UN SOLDAT și un mic orfan care și-a pierdut părinții în timpul războiului, s-au întîlnit și au devenit prieteni. Între ei intervine o a treia persoană, o fată tînără, cam timidă, care devine stăpîna casei. Izbindu-se la început de rezistența băiatului, această reușește pînă la urmă să cîștige dragostea copilului. Pe scurt, aceasta este tema filmului **„Cei doi Fedor"** realizat de Serghei Gherasimov după scenariul scriitorului Viktor Nekrasov.

● NOUL film în care va apare marele comic francez Fernandel, se numește **„Vaca și prizonierul"**. Producție franco-italiană, pusă în scena de Henri Verneuil, acest film are ca interpretă pe actrița Silva Koscina. Acțiunea filmului se petrece în timpul ultimului război mondial.

● JOSEPHINE BAKER a făcut de curînd, în fața telespectatorilor englezi, prezentarea filmului turnat de B.B.C. la Milandes, localitate unde marea cîntăreață a creat un sat al copiilor de diverse rase și religii care să constituie un simbol al fraternității omenești.

● „PUȘTIUL" se intitulează filmul la care lucrează în prezent studiourile de filme din R.P. Ungară. **„Puștiul"** este povestea unei tinere fete, care trece prin toate secțiile unei uzine metalurgice pentru a învăța o meserie.

● SUB TITLUL **„Marea speranță"** regizorul Georges Lampin va consacra un film celor cinci savanți iugoslavi „atomizați", care au fost îngrijiți de medicii Institutului Pasteur din Franța. Prima parte a filmului va fi realizată în Iugoslavia. Rolurile celor cinci savanți vor fi interpretate de actori necunoscuți.

● MAURICE CLOCHE este scenaristul și regizorul filmului francez **„Petrecere de noapte"**, în care este vorba de niște tineri decăzuți. În rolurile principale apar Pascale Audret și Claude Titre.

● STUDIOUL de filme din Moscova lucrează la ecranizarea romanului **„Nopți albe"** al lui Dostoievski. Regizorul filmului, Ivan Piriev, lucrează pentru a doua oară la o ecranizare după Dostoievski (după filmul „Idiotul"). În rolurile principale ale filmului joacă Oleg Strijenov și Lidia Marcenko.

● FILMUL lui Stanley Kramer, **„Pe plajă"**, relatează reacțiile a cinci persoane care-și trăiesc ultimele lor clipe înaintea amenințării radioactive de după un război nuclear care a ras de pe fața pămîntului emisfera nordică. Premiera acestui film, interpretat de Gregory Peck, Ava Gardner, Anthony Perkens și Fred Astaire a avut loc concomitent în 22 orașe ale lumii, printre care Moscova, Melbourne, Amsterdam, Berlin, Bruxelles, Roma, Tokio etc.

● CINEAȘTII francezi Marcel Pagliero și Michel Cournot realizează acum, în colaborare cu regizoarea sovietică Tatiana Lioznova și operatorul Vladimir Rappaport, o producție franco-sovietică intitulată **„Parizieni la Moscova"**. Filmul e o comedie interpretată de actori francezi și sovietici, care înfățișează aspecte din viața orașelor și satelor Uniunii Sovietice.

● SUB DIRECȚIA regizorului Roberto Rossellini, va fi realizată anul acesta în Iugoslavia coproducția franco-iugoslavă **„Fără bilet de intoarcere"**. Vedeta acestui film va fi binecunoscuta actriță franceză Simone Signoret.

● CUNOSCUTA cîntăreață Maria Meneghini Callas va deține rolul principal în filmul **„Tunurile navareze"**, a cărui turnare va începe în iarna aceasta, la Rhodes. Partenerii ei vor fi Gregory Peck și Anthony Quinn.

● STUDIOURILE cehoslovace și sovietice pregătesc în coproducție, un film pentru tineret, intitulat **„Prieteni pe mare"**.

● IN CADRUL Festivalului filmului tadjik care a avut loc recent, s-au remarcat în mod deosebit producțiile **„Destinul unui poet"**, film închinat fondatorului literaturii tadjiko-perse Rudeki și **„Omul se schimbă"**, care vorbește despre viața unui mare șantier în timpul primelor cincinale în Tadjikistan și înfățișează procesul de formare a omului nou.

● REGIZORUL Fritz Lang (în vîrstă de 90 ani) turnează în prezent în Germania occidentală filmul „Monumentul indian". Este a 3-a transpunere pe ecran a acestui roman. Primul film a fost realizat în perioada filmului mut în 1920, iar al doilea în 1938.

● „GOHA" este titlul unui nou film al regizorului francez Jacques Baratier. Goha este un erou popular arab, în genul lui Tyll Eulenspiegel și Nastratin Hogea. La crearea filmului au contribuit oameni de diverse naționalități: tunisieni, egipteni, libanezi, italieni și francezi. Filmul este, printre altele, prima creație mai importantă a producției cinematografice tunisiene.

● STUDIOURILE de filme din Budapesta vor termina în curînd un film artistic foarte original, cu titlul **„Pămîntul nostru"**. În film nu apar actori profesioniști, eroii filmului fiind țărani dintr-un sat din Ungaria de azi, care povestesc în film cum au străbătut drumul de la gospodăria individuală la cea colectivă.

● AU FOST publicate date statistice privind situația cinematografiei franceze. În comparație cu 1957, în anul 1958 numărul spectatorilor a scăzut cu 10 la sută. Anul trecut fiecare francez a vizionat în medie 8 filme. La începutul acestui an, pe ecranele țării rulau aproximativ 3.500 de filme, 2.400 de filme străine și 1.100 filme franceze. Față de 1956, în 1958 numărul filmelor turnate de firmele franceze sau în colaborare cu acestea, a scăzut cu 13 la sută.

● EXTRAS dintr-o nuvelă a lui Francois-Mallet-Jovis, filmul **„Munca este libertatea"**, va fi primul film de lung metraj realizat de talentatul regizor Louis Grospierre.

INSULE — MUZEE VII

În Oceanul Pacific, U.N.E.S.C.O. a devenit proprietara a două insule ce nu vor putea fi vizitate în viitor decît de cercetători zoologi. Este vorba de insulele de origină vulcanică Santa Cruz și Fernandina din arhipelagul Galapagos, pe care statul Ecuador le-a cedat pentru cercetări științifice internaționale. Pe aceste insule nu se întîlnesc numai tropicele și Antarctida, ci și trecutul foarte îndepărtat și prezentul.

Aici este singura regiune în care focile și pinguinii înaintează pînă la ecuator. Curentul Humboldt, cu curenții săi reci aduși din Antarctida, le face posibilă șederea. Tot aici mai trăiesc și ultimele broaște țestoase gigantice cît și ultimii cormorani gigantici ce aparțin unei specii inapte de zbor.

DUEL INEGAL

Un duel unic în felul său s-a desfășurat zilele trecute între Tokwaro, păzitorul parcului național din Uganda și un elefant. Africanul fusese surprins de către uriașul pachiderm care-i încolăci picioarele cu trompa. În timp ce elefantul scrută împrejurimile pentru a găsi un copac de care să-și zdrobească victima, păzitorul viri cu o extremă rapiditate haina sa în gura elefantului. Acesta dădu atunci drumul omului, scuipă haina, pe care o călcă apoi furios în picioare. Îndreptîndu-se din nou spre Tokwaro, elefantul se pregăti să-l străpungă cu fildeșii. Omul reuși însă să se ghemuiască cu atare rapiditate între coltii uciga-și, încît aceștia nu fură în stare decît să se împlinte în pămînt. Dezamăgit de insuccesul său vădit, elefantul se retrase în pădure, omul ieșind învingător din această luptă inegală.

Agricultorul amator

Să plantăm căpșuni în grădinile de lîngă casă

Un cititor al revistei noastre — ing. Șt. Bălănescu, profesor la Centrul școlar agricol nr. 1 din Roman — ne-a scris zilele trecute următoarele: „...vă trimit un mic articol pentru rubrica „Agricultorul amator", care tratează o problemă de sezon și care interesează pe mulți dintre cititorii revistei dv. Spun aceasta deoarece noi, aici la Roman, am fost solicitați de mulți locuitori ai orașului să dăm indicații privind cultura căpșunilor...".

Considerînd că, într-adevăr, problema culturii acestui arbust fructifer interesează pe mulți cititori din țară, publicăm mai jos recomandările profesorului Bălănescu.

— Căpșunile se numără printre cele mai bune fructe, deoarece conțin substanțe importante pentru organismul omenesc, cum ar fi: zaharuri, săruri minerale, acizi organici și vitamine. De asemenea, ele sînt primele fructe proaspete care ajung la masă încă din luna mai, timp cînd în general fructele lipsesc.

Mici plantații de căpșuni se pot face în grădinile de lîngă casă de către fiecare dintre noi. Fructele obținute de la cîteva zeci de tufe de căpșuni satisfac nevoile de consum ale unei familii compuse din 3—4 persoane.

Locul ales se sapă cu hîrletul, mărunțindu-se „grădinărește". Pentru plantare se folosesc așa-zișii „stoloni", adică plăntuțele mici, care să aibă 3 frunzișoare și rădăcini lungi de 4—5 centimetri și care cresc în jurul tufelor bătrîne, deci dintr-o plantație mai veche de căpșuni. Aceștia, oricum trebuie îndepărtați din plantație, deoarece slăbesc plantele mame.

Plantarea stolonilor se face în locul pe care l-am pregătit cu atenție, în chip asemănător cu plantarea răsadurilor de legume, la distanța de 70—80 cm. între rînduri, iar pe rînd lăsîndu-se o distanță de 20—25 cm.

Timpul cel mai bun pentru plantarea stolonilor este perioada actuală, adică sfîrșitul lunii august, putîndu-se continua și în luna septembrie. După plantare, stolonii se vor uda bine pentru ca ei să se prindă. Plantînd căpșuni acum, în primăvara anului viitor ei rodesc.

Informatorul automat

Un grup de ingineri de la filiala ucraineană a Institutului de automatică din orașul Lisiceansk au realizat o mașină universală pentru înregistrarea cifrică a indicilor cantitativi, în orice întreprindere a industriei chimice. Aparatul, care a fost denumit „informatorul automat" este de fapt o mică mașină electronică care poate fi instalată pe masa dispecerului. În 20 de minute mașina, care este deservită de un singur om, adună acte dintr-un combinat întreg. Ea controlează gradul de solicitare a aparatelor, consumul tuturor felurilor de materii prime. Dispecerul poate citi datele obținute direct de pe o foaie de hîrtie, în timp ce în mod obișnuit o asemenea muncă este îndeplinită de 10 oameni, iar informațiile se pot căpăta abia a treia zi.

Hidrocentrale subterane

Deși s-ar părea ciudat, există hidrocentrale care pot funcționa sub pămînt. Două asemenea hidrocentrale subterane se construiesc în Gruzia, în bazinul carbonifer Tkvarcelo. Apele rîului Galidzghi se rostogolesc prin două puțuri auxiliare într-o galerie unde sînt instalate turbinele electrocentrale, pe care le pun în mișcare.

După ce a trecut prin aceste turbine, apa rîului Galidzghi este adusă din nou la suprafață, unde poate fi folosită în alte scopuri.

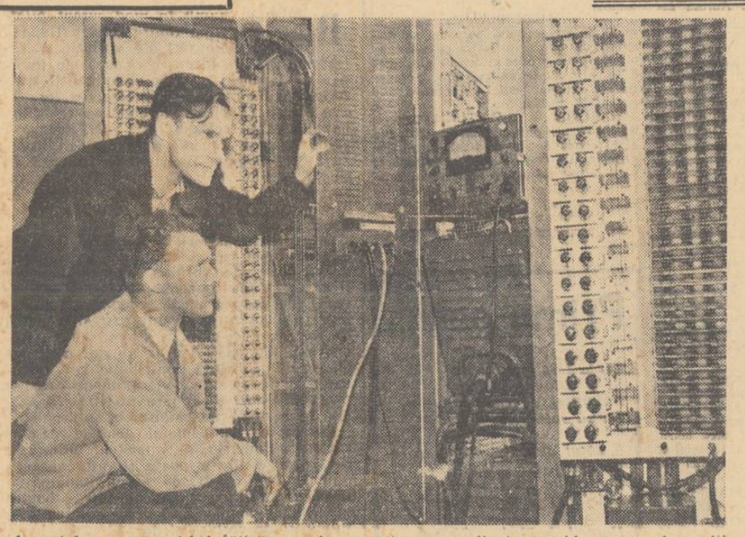

Aparatul pe care vi-l înfățișăm mai sus este un analizator rapid, cu canale multiple, folosit pentru cercetări în domeniul reacției particulelor nucleare. Acest aparat, construit în U.R.S.S., este destinat măsurării spectrelor energetice ale radiațiilor radioactive.

Fotografia: TASS

ȘTIINȚA ȘI VIAȚA

Cibernetica cehoslovacă

Specialiștii cehoslovaci în domeniul aplicațiilor practice ale cibernetică un nou succes important: lucrătorii științifici din Brno au proiectat și realizat primul aparat matematic cunoscut sub numele de „simulator al reactorului nuclear". Aparatul acesta poate soluționa singur ecuații cinetice complexe prin intermediul reacțiilor nucleare ale reactorului atomic.

Cehoslovacia devine astfel a patra țară din lume care dispune de un asemenea aparat. Cu ajutorul lui oamenii de știință vor putea soluționa complicate probleme de matematică. Astfel de tipuri de aparate cibernetice există în laboratoarele de cercetări nucleare din Uniunea Sovietică, Statele Unite și Anglia.

Vîrsta peștilor

Pescarul amator primește cu mîndrie caracuda abia prinsă cu undița. „Se poate oare determina vîrsta acestui pește?" — gîndește el. Pare, că acest lucru, nu e chiar atît de greu. Luați cîte doi solzi de la caracuda, crapul sau alt pește prins, uscați-i și priviți cu atenție. Fără a folosi aparate speciale, veți vedea așezate unul după altul așa numitele inele anuale.

În primul an al vieții se formează la pește un număr complet de solzi care nu se mai schimbă. Pe măsura creșterii lui, crește de asemenea și solzul mărindu-și dimensiunile. Totodată, în partea de jos a solzului crește un nou strat cornos, iar partea de sus care iese de sub alt solz se mineralizează, transformîndu-se în solerite. Există solerite late și luminoase — de vară, și înguste, mai întunecate — de toamnă — iarnă. În cursul fiecărui an apar din nou ambele tipuri de solerite, aceasta este zona anuală care determină vîrsta peștelui. Numărul perechilor acestor inele corespunde numărului de ani trăiți de pește. Culoarea inelului depinde în mare măsură de belșugul de hrană, de creșterea peștelui și altele.

Aparat Gamma pentru tratarea unor tumori adînci

Atomul vindecă omul!

(Urmare din pag. I-a)

— E prematur, bineînțeles, să vorbim despre deplina vindecare a bolnavului, ne spune medicul Ivanova. Drept să vă spun, noi primim adeseori la institut pentru tratament și bolnavi în stare disperată. Le spunem însă: Aveți răbdare, nădăjduiți, știți doar bine că știința progresează. E adevărat că pe N. îl trimitem acasă, dar el rămîne sub permanenta supraveghere a medicilor institutului.

Cu toate că eficacitatea tratamentului unor boli cu ajutorul substanțelor radioactive artificiale este abia în studiu, în multe cazuri au fost obținute rezultate favorabile. Mai mult de jumătate din bolnavii care suferau de cancerul buzei sau al gîtului au fost vindecați. 80 la sută din bolnavii suferinzi de cancerul pielii au fost de asemenea vindecați. Iar cu ajutorul substanțelor radioactive artificiale, în institut sînt tratate nu numai tumorile canceroase, ci și limfogranulematoza, limfadenita tuberculoasă și alte boli grave.

Specialiștii institutului caută neobosiți noi metode de tratament. Ce se întîmplă dacă în organismul unui om bolnav introducem izotopi radioactivi? Ideea aceasta a preocupat pe mulți colaboratori ai institutului, deoarece reprezenta o ușurare și o simplificare a procesului de tratament al anumitor boli, făcîndu-l în același timp mai efectiv. Cum se vor comporta însă izotopii radioactivi din organismul omului? Cum să asigurăm securitatea organismului împotriva unor influențe care nu ar fi fost de dorit? Pentru savanți era limpede că în asemenea scopuri substanțele radioactive care se descompun greu nu erau indicate. S-a hotărît aplicarea izotopilor care își pierd puterea de acțiune relativ repede.

Și asemenea izotopi au fost creați. La început s-au făcut experiențe pe animale. După obținerea unor rezultate corespunzătoare, izotopii au început a fi folosiți în clinică. Pentru tratamentul unor boli de sînge se folosește pe scară largă fosforul radioactiv, iar pentru tratamentul tumorilor canceroase aurul radioactiv.

O descoperire interesantă au făcut Galina Seșina, candidat în științe medicale, și medicul Zinaida Cernenko. Pentru tratamentul erizipelului, au folosit razele cobaltului radioactiv. Ei au stabilit la ce interval bolnavul trebuie supus la raze și în ce doze trebuie dirijate razele făcătoare de minuni. Metoda elaborată în institut se aplică astăzi în multe clinici din țară, vindecînd sute de bolnavi.

Conducătorul secțiunii de fizică al institutului, fostul electromontor, iar în prezent cunoscutul savant Valentin Petrov, a elaborat aplicatoare-beită speciale. Unele dintre ele sînt destinate pentru tratarea unor boli de piele cu ajutorul izotopilor radioactivi artificiali. Sub forma unor cerculețe făcute din sticlă organică, asemenea aplicatoare cu substanțe radioactive introduse în ele se așează pe partea bolnavă a pielii, vindecînd-o. Alte aplicatoare se folosesc pentru tratarea afecțiunilor mucoasei nazale, precum și pentru unele boli de ochi.

Care sînt problemele care se află astăzi în centrul atenției savanților care studiază folosirea atomului în scopuri medicale? La această întrebare mi-a răspuns directorul institutului, profesorul Mihail Pobedinski.

— Înainte de toate, — ne-a spus profesorul, — noi studiem noile substanțe radioactive a căror aplicare într-o măsură considerabilă poate scădea cantitatea generală de radiație care acționează asupra organismului omului în timpul razelor. De asemenea, elaborăm metode mai efective de tratament cu izotopi radioactivi artificiali. Trebuie să spunem că substanțele radioactive atît de folositoare în anumite condiții pot deveni primejdioase dacă le aplicăm fără pricepere și în doze prea mari.

Lucrările savanților sînt îndreptate și în scopul rezolvării altor probleme importante. Izotopii radioactivi pentru diagnosticare se foloseau pînă în prezent în special pentru stabilirea localizării inflamațiilor creierului. În prezent noi ne ocupăm de lărgirea aplicării metodei radiodiagnostice.

Vreau să mai subliniez ceva — a spus în încheiere directorul institutului: — În toate cercetările noastre noi acordăm o mare atenție rezultatelor radiațiilor nu îndată după terminarea tratamentului, ci și mai tîrziu, după cîțiva ani.

I. MALEV

Enciclopedia magazin

Constantin Baraschi

Este destul de greu să stabilim care a fost prima sau primele opere de artă plastică inspirate din evenimentul istoric al eliberării patriei noastre de sub jugul fascismului. Numeroși artiști, încă din primii ani de după 23 August 1944, și-au consacrat eforturile realizării unor opere închinate acestui eveniment — și numărul acestor opere este astăzi destul de mare.

Să amintim de amplul relief al lui Constantin Baraschi, **Eliberarea** — poate cea mai completă și mai sugestivă operă de artă închinată acestei teme. Creînd-o, artistul care trebuia să dea expresivitate artistică unui subiect atît de amplu și de o vastă desfășurare narativă, a avut de învins nenumărate greutăți tehnice. Trebuia sugerat peisajul Bucureștiului, era necesară prezența unor mari mase de oameni, se impunea caracterizarea stărilor sufletești și atitudinilor individuale. Toate aceste probleme au generat tot atîtea soluții plastice care, prin noutatea lor, deschideau un drum în arta realist-socialistă romînească în care temele mari, subiectele complexe, începuseră a se afirma, cu vigoare.

Autorul acestei frumoase lucrări a ajuns la crearea ei pe drumul unei firești evoluții în spiritul realismului, în anii tinereții sale și a unei ascendente adeziuni a artistului la metoda realismului socialist, în anii de după eliberare. Constantin Baraschi s-a născut la Cîmpulung-Muscel, la 17 noiembrie 1902. După propria-i mărturie, simțul formelor și al modelajului l-a cîștigat învîrtindu-se printre meșterii olari din mahalaua breslei lor din Cîmpulung-Muscel. Fantezia l-a dat gheș să facă și altceva decît oale și așa s-a pomenit atrăgîndu-și prefuirea meșterilor olari, refăcînd, în lut, chipul vreunui cunoscut. A ajuns greu să facă studii speciale de artă dar a avut norocul să aibă profesori iluștri: Paciurea la București, și, la Paris, pe marii sculptori Bourdelle și Bouchard. A avut și alți mulți profesori și mai multe pilde ilustre în artiștii și operele întîlnite în muzee. S-a format deci la școala realismului în artă, a pasiunii pentru meșteșug și expresie, a solidității construcției și compoziției. O școală care l-a netezit drumul în artă așa cum o dovedesc întîile succese: Un premiu la salonul oficial din Paris pentru o compoziție — **Îngerul durerii**, în 1929 o diplomă la Expoziția internațională de artă de la Barcelona, medalia de argint la Milano pentru compoziția ecvestră **„Sfîntul Gheorghe omorînd centaurul"** și în 1936, la Paris, medalia de aur pentru **„Nud"**. În țară, în acei ani, a executat o serie de portrete de un viguros realism (**Dr. Hortolomei, Dr. Danielopol**).

Baraschi a fost unul dintre primii artiști care, puțin timp de la Eliberare, au salutat, prin arta lor, revoluția populară. Urmînd drumul unei clarificări ideologice, artistul a creat un șir de opere puse în slujba maselor muncitoare, străbătute de patosul afirmării unei noi realități. În 1945 el termina **Monumentul ostașului sovietic**, înălțat în același an în Piața Victoriei, simbol expresiv al recunoștinței poporului nostru pentru eliberatorii săi. La expoziția **Flacăra** din 1948, care a jucat un rol important în orientarea nouă a artei noastre, Baraschi expunea o lucrare — **Tînăr muncitor** — unde reda vigoarea și mîndria de om al muncii cîtîte pe chipul unui tînăr lucrător. După 1948 lucrările lui Baraschi, tot mai multe, inspirate din cea mai vie actualitate a țării noastre, au putut fi văzute în toate expozițiile. Au rămas în memoria noastră portretul lui **Maxim Gorki** — aspru și vizionar, bustul lui **Mihail Eminescu**, exact, fidel chipului marelui poet, aureolatul chip al lui **Karl Marx**, machetele pentru monumentul ecvestru al lui **Suvorov**, portretele făcute lui **Petre Ștefănescu-Goangă** și **Camil Ressu**, monumentul lui **Bălcescu** și mai recent proiectul pentru **Monumentul eroilor ceferiști din 1933** care a fost premiat la un concurs. În această suită, relieful **Eliberarea** ocupă un loc central și semnificativ.

Pentru creația lui artistică închinată idealurilor poporului nostru, C. Baraschi a primit titlul de artist al poporului și de laureat al Premiului de Stat.

Maxim COSMA

CONSTANTIN BARASCHI: Eliberarea

Goethe înfățișat de el însuși

O experiență îndelungată, trăită plenar, iar prin numărul experiențelor și al înfăptuirilor deosebit de rodnică — aceasta a fost viața lui Goethe. Între 28 august 1749, data nașterii și 22 martie 1832, cea a morții, se înscriu în evenimentele și caracteristicele lor cele mai însemnate, atît biografia cît și reflexul ei direct — opera scriitorului. Puțini sînt marii artiști care au extras aproape în întregime din împrejurările existenței și preocupările propriei personalități substanța creației lor, în măsura în care Goethe s-a povestit și s-a înfățișat pe sine. Desigur, marele scriitor n-a ocolit de fel problemele timpului, cercetarea sa lăuntrică răspunde adeseori frămîntărilor epocii. Opera lui este toată un tablou nuanțat și complex al acelei Germanii ce aspira spre lumină, apăsată de povara feudalismului și a scindării naționale în tot felul de ducate și principate. „Sturm und Drang", al cărui exponent a fost Goethe, nu urmărea numai descătușarea literaturii din lanțul prejudecăților esteticii retrograde, ci și plăsmuirea unor eroi exemplari, capabili prin forța gîndirii lor să așeze munca la temelia progresului social într-un climat de neclintită libertate și umanism.

Simpla trecere în revistă a celor mai de seamă scrieri goetheiene este concludentă din acest punct de vedere. Fără a stabili aici o cronologie, trebuie observat că în totalitatea lor lucrările lui Goethe luminează două direcții esențiale: formarea unei personalități cum este cazul cu Wilhelm Meister și călile pe care, odată ajunsă la maturitate, această personalitate înțelege să acționeze în favoarea acelor idealuri generoase la flacăra cărora s-a încălzit și spiritul scriitorului. Din ultima categorie fac parte **Egmont, Torquato Tasso** și mai cu seamă acel uriaș monument închinat activității transformatoare a naturii care este **Faust**. Revenind la ideea enunțată la început, e interesant de remarcat cum în nici una din operele sale, deși autobiografice într-un fel sau altul, Goethe nu se repetă și nici nu se epuizează. Acad. Tudor Vianu semnala, cu drept cuvînt: **„Viața lui a fost o operă"**. O operă care se constituia din faptele diverse și pe îndelete, o operă critică, fiindcă termenii ei stau în permanentă polemică (direct sau indirect) cu realitățile din Germania vremii și care descriindu-ne pe autorul ei, seamănă ca picătura de rouă ce răsfrînge întregul univers. În „Suferințele tînărului Werther" Goethe se răfuiește cu sentimentalismul narcotizant al acestui tineret incapabil să-și disciplineze sensibilitatea. **Egmont** este eroul prin care Goethe saluta iminența Revoluției franceze și cauza libertății dobîndite prin lupta împotriva oprimării. **Torquato Tasso** este o acuză pe care scriitorul, sătul de tirania micilor monarhi germani, o aduce absolutismului și lipsei de patriotism. Poezie și adevăr, operă nemijlocit memorialistică, relatează anii de formare ai adolescentului Goethe. În sfîrșit, **Faust** este istoria acelor aspirații ce l-au însuflețit pe scriitor către îmbinarea teoriei cu practica, a visului cutezător cu fapta și mai cutezătoare.

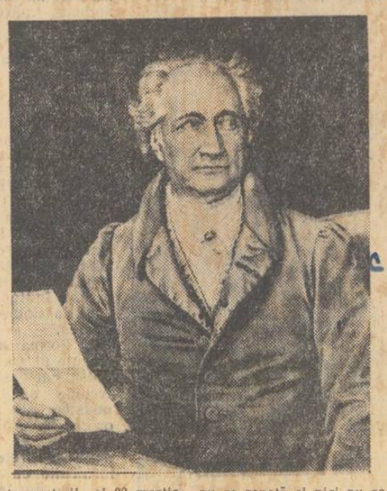

H. ZALIS

Tenorul Traian Grozăvescu

În cel de al treilea deceniu al secolului nostru, pe firmamentul teatrului liric european se impunea, prin via ei strălucire, o stea de prima mărime: tenorul romîn Traian Grozăvescu.

Născut într-o familie și într-un mediu care cultivau cu pasiune arta cîntului (1895 — la Lugoj), Traian Grozăvescu studiază la Academia de muzică din Budapesta, apoi, după primul război mondial, în 1919, se înapoiază în patrie și-și continuă studiile la Cluj, cu profesorul de canto Ionel Oprișan. Remarcat de directorul noului teatru clujan de operă, cunoscutul cîntăreț Popovici-Bayreuth, Traian Grozăvescu își face debutul la opera din Cluj.

După ce cîntă în mai multe orașe bănățene și ardelene, în anul 1922 Traian Grozăvescu intră într-un irreconciliabil conflict cu direcția operei din Cluj și iată-l pe tînărul și atît de înzestratul cîntăreț... exclus din toate teatrele de operă din țară.

Grozăvescu se expatriază. Pleacă la Viena și obține un angajament la „Volksoper" (Opera Populară). Primul spectacol, „Paiațe" de Leoncavallo, a însemnat un grandios succes și o primă afirmare internațională a cîntărețului. Pe scena vieneză Grozăvescu își lărgește repertoriul și-și desăvîrșește tehnica, iar experiența lui scenică crește în contactul cu o serie de parteneri renumiți ca Maria Jeritza, Lotte Lehmann, Viorica Ursuleac, Baklanoff și alții. Turnee la Budapesta, Praga, Salzburg, Berlin, Dresda și Oslo... apoi contracte cu „Scala" din Milano și „Metropolitan Opera House" din New York...

Dar iată că viața îi este curmată de o întîmplare tragică. În februarie 1927 — la vîrsta de 32 de ani — este ucis cu un foc de revolver de către soția lui, Neili Kövesdi, scoasă din minți de un acces de gelozie. În felul acesta a dispărut cu totul prematur unul din marii cîntăreți pe care l-a dat teatrul nostru de operă.

Maria NEACȘU

Ecran normal, ecran lat, ecran panoramic...

Tehnica proiecției se află de cîțiva ani într-o perioadă de substanțiale înnoiri, cărora o recentă invenție sovietică le încoronează șirul. Majoritatea modificărilor aduse formatului ecranului și calității proiecției se inspiră din încercări mai vechi (în măsura în care noțiunea de vechi se poate aplica unei arte a cărei istorie cuprinde cu totul doar șase decenii) ale unor realizatori de frunte. Încă de la începuturi acestia simțeau nevoia găsirii unor mijloace de expresie perfecționate. Folosind un nou procedeu, regizorul Claude Autant-Lara, (cunoscut între altele ca autor al filmelor „Roșu și negru" și „Străbătînd Parisul") a realizat în anul 1927 pe ecran lat filmul „Construire un feu", adaptarea unei nuvele a lui Jack London. Cinemascopul exista așadar cu 30 de ani în urmă.

„Cinerama, sistemul care folosește trei aparate de luat vederi, care proiectează trei pelicule pe trei ecrane alăturate, nu este nici el, așa cum o afirmă reclama comercială, o invenție recentă. Un contemporan al lui Lumière Senson, a inventat și folosit în 1900 o proiecție circulară denumită de el „Cinérama". Iar în 1927, marele regizor Abel Gance a folosit procedeul triplului ecran în filmul său „Napoleon". Așadar și „cinerama" are o istorie de mai multe decenii.

Necesitatea lărgirii ecranului a fost teoretizată cu multă vreme în urmă și de Serghei Eisenstein, care se gîndea la un ecran variabil. Toate aceste încercări se bizuiau pe căutarea unor noi mijloace de expresie a artei cinematografice. Ajunsă într-o fază de maturitate, arta filmului și a pus problema reînnoirii mijloacelor sale în practica curentă și azi ecranul lat nu mai ține doar de domeniul experiențelor. Principalul acceptat este preocupat, datorită concurenței comerciale din occident, în multiple formule, în diferite variante: Ciciorama, Circorama, Feniarama, Vista-Vision, Polyvision, Todd-Ao, Totalscop etc.

De curînd, cineaștii sovietici au elaborat un nou procedeu de proiecție, perfecționat față de celelalte și menit nu să excite curiozitatea unor vînători de senzații vizuale, ci satisfacerii necesităților artistice ale filmului. Procedeul sovietic a fost prezentat la Expoziția internațională de la Bruxelles, unde a obținut Marele Premiu. Proiecția se face cu ajutorul a șase aparate, pe un ecran (ca cel al cinematografului „Mir" din Moscova) de 32 m. lățime și 12 m. înălțime. Difuzoarele plasate în parte în spatele ecranului și în parte pe pereții și tavanul sălii, sînt în număr de nouă, asigurînd un relief al sunetului. Tehnica este simplă și permite astfel o largă exploatare.

Cineaștii sovietici au și început producția de filme pentru „Kinopanorama". Filmul realizat astfel, „Întinsă este țara mea"... a fost prezentat și la Oslo și a stîrnit entuziastele aprecieri ale publicului și presei norvegiene. Recentul film, „Oglinda fermecată", realizat pentru „Kinopanorama" este alcătuit din patru povești feerice, elementul fantastic îmbinîndu-se cu descrierea realistă a vieții. „Poveste nordică" aduce pe ecran întîmplările unor exploratori ai Arcticei, „Metamorfoze magice" ne prilejuiește o întîlnire cu Ulanova și cu baletul lebedelor, „Poveste chineză" este demonstrația felului în care realitatea socialistă depășește ca măreție închipuirea basmelor și, în sfîrșit, „Povestea poveștilor" este o călătorie minunată care, pornind de la pavilionul sovietic din Bruxelles, se prelungește pe întinsul pămîntului sovietic.

Resursele artistice ale „Kinopanoramei" sovietice sînt imense. Cineaștii sovietici sînt pe cale de a o dovedi, deschizînd în istoria filmului, după apariția sonorului și a culorii, un capitol nou și nebănuit de bogat.

Ion BARNA

O POVESTIRE ȘTIINȚIFICO-FANTASTICĂ

Călătorie în țara surprizelor

REZUMATUL CAPITOLELOR PRECEDENTE

O expediție, condusă de savantul sovietic Nesterov, aterizează pe unul din sateliții planetei Marte, Phobos. Astronauții descoperă urmele unei civilizații străvechi.

CAP. VI.

În care „Țara surprizelor" începe să fie explorată

Racheta cobora acum vertiginos spre gura uriașă a unui crater ale cărui contururi se observau din ce în ce mai clar. Încordați, cei cinci astronauți priveau cu emoție la masa aceea de materie care creștea necontenit, gata-gata să-i facă țăndări. Tensiunea nervoasă ajunsese la culme cînd o lovitură puternică îi zgudui pe cei cinci oameni, izbindu-i de pereții navei.

Apoi, un glas puternic îi trezi din amorțeală. Scăpaseră deci teferi și ajunseseră pe Marte.

— Se pare că ați tras o sperietură zdravănă, le spunea prin cablu Nesterov. Sper însă că n-ați pățit nimic; nici voi și nici racheta.

— Să coborîm, răspunse cu nerăbdare Ciao-Ciu-cuei. Începe cea mai interesantă parte a expediției...

De cum deschiseră ușa astronavei, observară că aceasta se afla pe un fel de plasă metalică și lucioasă, agățată la cele două capete de cîte un colț de stîncă.

— Ei drăcie! exclamă nervos Ieronidze cînd observă că nu există nici un mijloc de urcare sau coborîre. Sîntem prinși ca într-o capcană. Dar ciudați au mai fost și marțienii ăștia! Ne-au înconjurat de atîtea surprize de parcă ar fi bănuit că s-ar putea cîndva să primească niște musafiri nepoftiți...

„Discursul" lui Ieronidze fu întrerupt de strigătul de bucurie al Elenei. O găsiră aplecată asupra unui obiect ciudat, aruncat parcă din întîmplare pe rețeaua metalică. Ai fi spus că era un scăunel cu o spetează, fără picioare, străbătut de niște tuburi rotunde și străvezii ca de sticlă. Cu un chiot strengăresc, Elena se așeză pe acest scaun improvizat și... într-o secundă, tînăra geologă prinsese parcă aripi. Ridicată de o forță neștiută țîșni ca o săgeată prin fața celor patru bărbați uluiți și dispăru din raza privirilor lor. Doar strigătul de spaimă i se auzi undeva, deasupra stîncii.

— Ce s-a întîmplat cu tine Elena? — tună Nesterov la microfonul său.

— Acum sînt bine, se auzi în receptor vocea slabă a fetei. Sînt deasupra stîncii din dreapta voastră. Cred că am dat de aparatul de zbor al marțienilor...

— Nu fii îngrijorată și nu te depărta de locul unde te afli. Vom găsi pînă la urmă mijlocul de a ajunge la tine.

Mult rîvnitele aparate de zbor erau acum căutate de toți... Zadarnic însă!

— Ura! strigă deodată Parmohov. Cred că sînt pe calea cea bună. Ia uitați-vă acolo pe stîncă! Nu observați un punct roșu asemănător cu cele de pe satelit?

Într-adevăr, la cîțiva metri înălțime lucea slab un punct roșu. Îl fixară înfrigurați cu privirile și tresăriră plini de speranță cînd văzură cum se deschide încet o intrare în pîntecul muntelui.

Luminînd cu lanternele, intrară într-o încăpere în care din primul moment zăriră nenumărate „aparate zburătoare". În fund se vedea umplînd un întreg perete un imens ecran alb, de sticlă mată. Aruncînd o fîșie de lumină asupra ecranului ei avură impresia că se află în fața unei oglinzi magice, deoarece prin fața ochilor li se perindară cu viteza fulgerului nenumărate imagini foarte neclare.

— Dacă am cunoaște secretul declanșării aparatului, cred că am afla lucruri foarte interesante despre viața marțienilor, spuse Ciao-Ciucuei.

— Părerea mea este că nu e vorba de declanșare, ci de faptul că ochii noștri văd altfel decît cei ai marțienilor. Sper însă că vom reuși cîndva să ne adaptăm privirea astfel încît să înțelegem mesajul marțienilor, răspunse Nesterov.

— În tot cazul pentru aceasta avem tot timpul. Mai bine s-o căutăm pe Elena. Sărmana fată s-o fi plictisit acolo singură, zise și Parmohov.

Traseră cu prudență afară din încăpere cîte unul din misterioasele aparate de zburat, se așezară pe ele și... în puțin timp se aflară pe o imensă șosea, un fel de autostradă largă, plină din loc în loc cu mormane de praf galben. În stînga și în dreapta șoselei creștea o vegetație alpină de tipul lichenilor pămînteni și ici-colo niște arbuști pitici cu frunzele de culoare albastră și violetă. La vreo 300 metri zăriră șoseaua acoperită cu un plafon transparent, parcă de sticlă. Acolo îi aștepta Elena cu o privire triumfătoare. Le arătă de departe într-o sticluță o insectă de o formă foarte ciudată, prima viețuitoare întîlnită pe Marte. Corpul ei era acoperit de o adevărată carapace și părea că nu are de loc ochi.

— Asta înseamnă că pe aici există aer, spuse meteorologistul expediției.

— Pe mine mă frămîntă întrebarea la ce folosește acest tunel de sticlă, spuse gînditor Nesterov. Mă bate gîndul că el a fost creat de marțieni pentru a feri drumurile de valurile acestea de nisip gălbui care începuseră să bîntuie înaintea plecării lor de pe planetă. Poate că acest lucru a și contribuit la abandonarea lui Marte de către foștii săi locuitori.

Mai merseră cîteva sute de metri și se urcară de pe o movilă de nisip pe acoperișul șoselei. De aici, o panoramă extraordinară li se înfățișă ochilor. În stînga se vedea coama înzăpezită a unui munte iar jos, în zare, nenumărate linii albe, drepte, care străbăteau păduri întinse de arbori necunoscuți avînd frunzele colorate în același albastru ciudat.

— Nu sînt altceva decît drumuri acoperite, exclamă Ieronidze. Și noi, pămîntenii, care le luasem drept canale de irigație!...

— Uitați-vă în dreapta și o să vedeți cu adevărat ceva uimitor! — le arătă cu mîna Elena.

Aici se vedea o rampă uriașă, pe care se afla o cupolă aurie ce strălucea puternic. Lîngă ea era fixat un pilon înalt de cîteva sute de metri. O altă enigmă punea în fața astronauților o mulțime de întrebări: la ce folosea această gigantică construcție? Să fi fost oare o stație de televiziune?

Dădură ocol instalațiilor de forme neobișnuite pline de „becuri de semnalizare", cum ajunseră să numească exploratorii misterioasele declanșatoare automate cu ajutorul privirii.

— Nu vă mai atingeți de nimic — spuse Nesterov. Deocamdată, pînă nu vom afla ce sînt toate aceste instalații, nu mai trebuie să riscăm declanșarea lor. Mai bine să cerem ajutor de pe pămînt pentru a transporta acolo cît mai multe din ele.

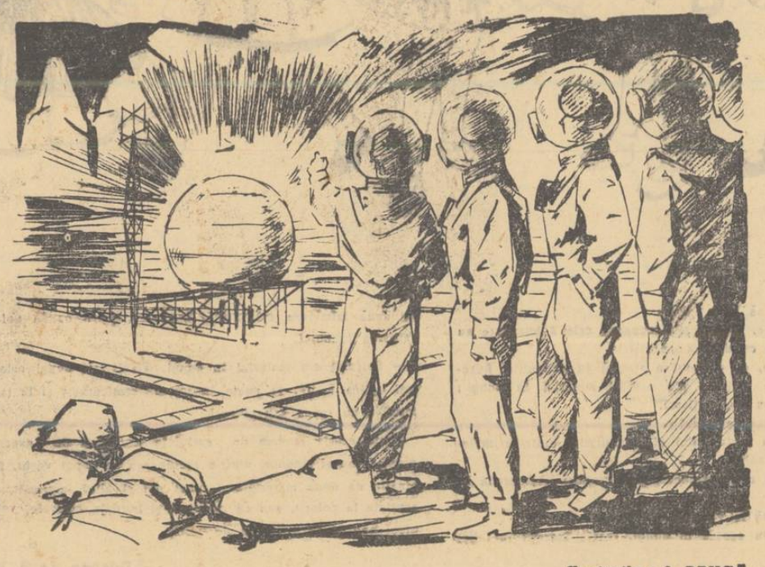

Ilustrația: I. DRUGA

Paul MARIAN și Simion SĂVEANU

(Urmare în numărul viitor)

SFATURI · MODĂ · Cosmetică · Gospodărie

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

31 august — 6 septembrie 1959

— Supă cu tăiețel ; limbă cu sos de roșii ; budincă de orez cu mere.

— Omletă cu cartofi prăjiți ; varză umplută ; fructe.

— Mămăliguță cu brînză și sos de roșii ; crochete de carne, cu legume sote ; tartă cu prune.

— Roșii umplute cu salată de cruditați ; musaca de vinete ; papanași prăjiți.

— Salată de dovlecei, cu maioneză ; varză cu carne ; struguri.

— Ciorbă de zarzavat ; budincă de cartofi cu carne ; cremă de vanilie.

— Ouă cu sos picant ; cotlete de purcel la grătar ; plăcintă cu mere.

Varză umplută cu miezul ei

Alegeți o varză mijlocie. Se curăță de frunzele vestede, se taie un capac din partea de deasupra și se scobește miezul astfel încît să rămînă peretele exterior de grosimea degetului. Varza astfel scobită se leagă într-un tifon, împreună cu căpăcelul și se opărește cîteva minute într-un vas cu apă clocotită și puțină sare. Se scurge. Miezul se călește împreună cu 2-3 cepe, tăiate mărunt, într-o cratiță cu o lingură de unt sau de untură. Cînd s-a muiat, se dă la o parte și se adaugă o felie de pîine muiată în lapte, 2 ouă, puțină verdeață tocată, sare și piper. Se amestecă. Se umple varza cu această compoziție și se acopere cu căpăcelul ; se așază într-o formă rezistentă la foc și deasupra se toarnă un sos de roșii, amestecat cu puțină smîntînă. Se dă la cuptor pînă se rumenește.

Mămăliguță cu sos de roșii

Faceți o mămăliguță ceva mai moale și o răsturnați într-o formă rezistentă la foc, și unsă din belșug cu unt. Tăiați 250 gr de șvaițer sau cașcaval în baghete de grosimea degetului și le înfigeți în mămăliguță, astfel ca să pătrundă adînc. Deasupra turnați un sos de roșii bine asezonat și potrivit de gros. Se dă la cuptor cîteva minute și se servește fierbinte. La fel se poate prepara și cu brînză de burduf.

Plăcintă cu mere

Se face un aluat din 300 gr. făină, 200 gr. unt, 2 linguri de smîntînă, 2 gălbenușuri și un praf de sare. Se frămîntă bine și se dă o oră la rece. Se curăță un kilogram de mere, se taie în felii subțiri și se pun într-o cratiță la foc, cu 2-3 linguri de zahăr și o lingură de unt. Se amestecă din cînd în cînd pînă încep merele să se moaie. Se dau la o parte și se adaugă după gust, coajă de lămîie rasă, sau puțină scorțișoară. Se întinde aluatul într-o foaie de mărimea tăvii și se coace la foc potrivit. Cînd este gata, se taie în două și se așază merele între foile de aluat, într-un strat cît mai egal.

COLȚUL COSMETICIANEI

Legumele și fructele în cosmetică

Prețioase prin conținutul lor bogat în vitamine, fructele și legumele sînt necesare organismului nostru și de aceea medicii recomandă consumarea lor în cantități mai mari, cu deosebire în timpul verii. In același timp însă ele ne pot servi pentru a pregăti cîteva măști excelente pentru sănătatea și frumusețea pielei.

Puțin costisitoare și ușor de realizat, pentru a profita la maximum de ele, măștile trebuie pregătite numai din fructe bine coapte. Înainte de a le folosi, este necesar ca fața să fie bine curățată, iar dacă aveți timp este recomandabil să-i faceți în prealabil chiar o baie de aburi.

Cu excepția măștilor astringente, celelalte măști se aplică și pe gît care are nevoie să fie îngrijit la fel de bine și de atent ca și fața. După 20-30 minute de la aplicarea măștii, obrazul și gîtul trebuie spălate bine cu multă apă călduță și clătite cu apă rece.

Iată cum se prepară cîteva feluri de măști : curățați un morcov, îl spălați bine și-l dați pe o răzătoare mică. Apoi îi adăugați o linguriță de smîntînă foarte proaspătă și amestecul astfel obținut îl întindeți pe față păstrîndu-l 25-30 de minute și apoi îl îndepărtați prin spălare, așa cum am arătat mai sus.

Această mască, bogată în vitamina A, previne ridurile, întărește și revitalizează pielea. Ea dă obrazului o ușoară colorație ocru care dispare însă după cîteva ore, la o spălare ulterioară a obrazului.

Recomandată în special acelora care suferă de acnee și puncte negre, masca de roșii contribuie la vindecarea acestor afecțiuni și strînge porii. Masați zilnic obrazul cu felii de roșii, lăsați sucul să se usuce pe față și tot după ½ de oră vă spălați.

Pentru calitățile sale astringente, masca de gutui se recomandă celor cu pielea foarte grasă. Gutuia curățată de coajă se dă pe răzătoarea mică, se amestecă cu puțin talc și se aplică pe față. După 20 de minute se scoate prin spălare cu apă.

Masca de piersici strînge porii, luminează tenul și este bine suportată de orice fel de piele. Cu o piersică desfăcută în două ștergeți ușor obrazul pe care-l spălați, apoi după 20-30 de minute.

Femeile cu ten uscat, deshidratat vor folosi cu bune rezultate masca de pepene galben. Miezul pepenelui se strivește cu o furculiță și se întinde pe față într-un strat gros, care se ține 30 de minute, procedîndu-se apoi ca la celelalte măști.

Sanda NOREANU

Care cameră vă place?

Ușile apartamentelor sînt larg deschise. Poți intra fără să apeși pe soneria de la intrare. Înăuntru te întîmpină un miros de curățenie, de var, de mobilă proaspăt lustruită. Ca într-o casă nou nouță, în care abia s-au mutat locatarii. Treci prin camerele elegant mobilate, cu covoare pe jos, perdele la ferestre, bibelouri pe măsuțe, aparate de radio și chiar vaze cu flori, privești cu atenție și cînd ai terminat vizitarea unui apartament, și se pare că ai văzut mobila cea mai drăguță pe care ți-ai putea-o dori. Gazda, plăcut impresionată de aprecierile tale, îți atrage totuși atenția să nu te pripești... Mai ai de vizitat încă vreo 13 apartamente. Toate cu mobilă nouă și fiecare cameră mobilată cu altă garnitură. Așa îți începi vizita prin apartamentele blocului nou construit din Piața Kogălniceanu nr. 8, care adăpostesc expoziția de noi tipuri de mobilier din plăci aglomerate organizată de Ministerul Construcțiilor, Industriei Materialelor de Construcții și Industriei Lemnului. Gazdele, care te primesc cu multă amabilitate și răspund la toate întrebările vizitatorilor, sînt reprezentanți ai tuturor întreprinderilor ce expun aici garnituri noi de mobilă. Profitînd deci de această amabilitate, să ne continuăm vizita începută. Și după cum vedeți o vom face în text și în imagini...

1. Priviți această canapea. Face parte dintr-o garnitură de mobilă pentru o cameră de zi, prezentată de Institutul de proiectări, cercetări științifice și experimentări pentru industria lemnului. Noutatea acestei mobile o formează folosirea masei plastice ca și a metalului. Pentru confecționarea canapelei pe care o vedeți în fotografie, așa numita canapea „pieptene" și care se poate transforma cu ajutorul unui grătar într-un pat confortabil, s-au folosit plăci aglomerate din așchii de lemn, policlorură de vinil pe suport textil pentru îmbrăcăminte, cauciuc spongios pentru tapițerie și țevi de metal emailate în negru, care formează picioarele. Garnitura are, pe lîngă această canapea, o masă extensibilă cu picioare demontabile de metal, patru scaune, dulap, bibliotecă cu polițe deplasabile pe schelet metalic, încă o canapea care se transformă într-un pat de două persoane și o lampă originală din țevi metalice. Coloritul mobilei, albastru cu galben, este foarte plăcut. Ca și mobila pentru o cameră de zi colorată în roșu cu galben, realizată de același institut printr-o tehnică nouă : presarea și mularea de furnire și folosind, ca și la prima, material plastic, cauciuc spongios și suporți metalici.

2. Camera combinată expusă de fabrica de mobilă „Gh. Doja" din Arad oferă cu multă ingeniozitate o garnitură de mobilă care adună în aceeași încăpere dormitorul, sufrageria, un colțișor pentru citit. Garnitura furniruită cu paltin e compusă dintr-un studio cu o vitrină secretar, o canapea de colț, două fotolii, o ladă în care se păstrează așternutul și care se deschide pe ambele părți, o măsuță cu două fotolii, două biblioteci și o masă mai mare cu patru scaune.

3. Cea mai originală piesă din expoziție rămîne însă patul dublu din camera de zi prezentată de IPROFIL Măgura Codlei. Garnitura are o foarte plăcută culoare, culoarea lămîiei, obținută prin băițuirea paltinului cu baiț indigen realizat la Colorom — Codlea.

4. Forma acestei măsuțe ni s-a părut puțin curioasă dar trebuie să recunoaștem și foarte originală. Atît măsuța cît și cele două taburete sînt furniruite cu nuc, au bordurile de paltin natural și picioare masive din paltin. Ele completează o garnitură de mobilă pentru dormitor prezentată de IPROFIL Măgura Codlei.

5. Aceeași întreprindere expune în cadrul unei camere de zi, formată dintr-o masă joasă, ovală, două fotolii, diferit colorate, unul albastru și altul roșu, cu împletituri de chingă textilă pe suport de plăci aglomerate, un secretar toaletă și acest bar de colț.

6. Și cum orice gospodină se va opri desigur să privească cu multă atenție mobila de bucătărie, vă prezentăm și un interesant dulap rotativ de colț, foarte practic pentru spațiul restrîns pe care-l ocupă.

Ne-a fost destul de greu să alegem aceste fotografii. Căci fiecare garnitură de mobilă prezentată are o linie modernă, un aspect foarte plăcut, este practică și adaptată cu multă ingeniozitate apartamentelor din noile blocuri ce se construiesc. Am încercat doar să vă ajutăm să răspundeți la întrebările ce se găsesc pe fișa pe care o primește fiecare vizitator la intrare. Deci, v-ați hotărît ?

Fotografii : A. CONSTANTINESCU

Inceput de septembrie

De la stînga la dreapta :

— Model tineresc din două piese lucrat dintr-o stofă cu desen. De sub gulerul lat, lese un bie în culoare care se leagă într-un mic nod.

— Două piese gen sportiv din ștofă cu desen. La gît încrustație din stofă uni.

— Bluză și fustă în două tonuri din stofă subțire. Garnitura de la gît se repetă din stofa bluzei pe corseleța fustei.

— Taioraș din stofă în carouri. Din pensele din față pornește un cordon închis cu o cataramă. Gulerul mare.

— Fustă cu bolerou din stofă mai groasă uni. In talie un cordon din două culori asortat la culoarea stofei.

Desene de Raia SOLOMONICA

CURIERUL nostru

JENI — CONSTANȚA : O asemenea școală ca cea care vă interesează pe dv. există în București pe str. Taras Sevcenco nr. 68 și se numește Școala tehnică de stenodactilografie. Adresați-vă în scris secretariatului acestei școli și veți primi toate lămuririle necesare. Adresa facultății de filologie este următoarea: București, str. Frederic Jolliot Curie nr. 7.

SONI — TULCEA : Numai anii tinereții sînt de vină. Din cauza lor vă faceți atît de multe probleme din nimic lucruri trecătoare. Vreți să urmați o facultate. Inscrieți-vă, dați examen (poate veți reuși) și continuați-vă studiile. Aceasta e adevărata problemă actuală a vieții dv. „Probleme" de cealaltă natură veți mai întîlni cu siguranță. Toate se vor rezolva cu timpul.

GINA P. — SATU MARE : Timpul va vindeca totul. Nu trebuie însă să rămîneți într-o așteptare pasivă. Lucrați, învățați, distrați-vă, cu prietene, cu prieteni. Creați-vă un cerc cît mai larg de prieteni. Fiți permanent în mijlocul lor, mergeți împreună la spectacole, în excursii, la dans. Toate acestea vă vor distrage gîndurile, vă vor ajuta să scăpați de obsesia care vă încătușează.

STELIANA : Dv. ați adoptat o atitudine demnă și foarte bine ați făcut. El este acel care trebuie să vă caute și să vă ceară iertare pentru comportarea lui. Dacă nu va face acest lucru, înseamnă că nu vă iubește și atunci e clar că nu mai are nici un rost continuarea relațiilor.

FLORICA B. — SATU MARE : Ar fi absolut necesar să aveți o discuție cu el pentru a lămuri lucrurile. Numai după aceea, în funcție de atitudinea lui, adoptați soluția propusă de părinții dv. Nu vă grăbiți însă. Poate că totul va reveni la normal.

ESTRELA — BUCUREȘTI : — Se pare, după cele petrecute, că nu există la mijloc ceva foarte serios. E regretabil că v-ați lăsat antrenată de toate aceste nimicuri și v-ați neglijat școala. Faceți de aceea tot posibilul să recuperați ceea ce ați pierdut. Celelalte lucruri petrecute între timp, uitați-le ca pe un vis neplăcut. Pentru dv. va fi mai bine așa.

TUȚI B. — DEVA : Intre îndemnurile prietenelor și sfaturile profesorului, noi vă recomandăm să faceți ceea ce vă spune profesorul. N-ar fi corect din partea dv. să răsplătiți cu neascultare eforturile pe care le depune în creșterea și educarea dv. Dacă veți urma îndemnurile prietenelor, s-ar putea să greșiți. Mai gîndiți-vă și dv. și veți vedea că avem dreptate.

R. V. — MEDGIDIA : Cel mai bine ar fi să mergeți dv. personal să discutați cu ea : Explicați-i ce v-a determinat să procedați astfel și dovediți-i prin fapte că meritați încrederea ei. Numai astfel lucrurile vor reveni la normal.

NARCISA — GALAȚI : La prima întrebare ați putea primi un răspuns clar numai de la medicul care-l îngrijește. La cea de-a doua întrebare, v-ar putea răspunde și medicul nostru, dacă i-ați da unele amănunte despre apariția și evoluția bolii, despre tratamentele întreprinse pînă acum, despre efectele medicamentelor luate.

Primii pași...

Azi a împlinit un an
Și e ditamai piticul,
Frumușel și dolofan,
Ce să spun, leit tătucul !

E sătul de țarc, drept care,
Ia priviți-l evadează,
Lumea lui cît e de mare
Îndrăznet o explorează !

Haide ! haide !... Cătinel...
E grăbit și calea-i lungă,
La o șchioapă doar de el
Fuge mama să-l ajungă !

Îl așteaptă pe tălpici
Calul roib cu stea în frunte.
Clătinîndu-se-n cîpici
Orice piedici vrea să-nfrunte!

Primii pași cutezători,
Cînd nu faci filozofie,
Pentru cei neștiutori,
Nu e mare grozăvie.

V. L. DIMA

MEDICUL VĂ SFĂTUIEȘTE

BALBISMUL

Balbismul, numit în mod curent *bîlbîiala*, este una dintre cele mai supărătoare tulburări ale vorbirii. Manifestîndu-se sub forma unor spasme în aparatul vorbirii, ea face dificilă atît emiterea cuvintelor, cît și înțelegerea lor. Aceasta are ca efect îngreunarea relațiilor bolnavului cu cei din jurul său, agravată și de lipsa de omenie a unora ce-l ironizează pe bolnav. Bolnavul se izolează de mediu, devine retras, timid. Pe măsura restrîngerii relațiilor sociale, defectul se accentuează, iar bolnavul se crede nevindecabil.

In realitate, datorită logopediei, ramură a pedagogiei ce se ocupă cu îndreptarea deficiențelor de vorbire, balbismul poate fi vindecat sau foarte mult ameliorat. Savanți de seamă, medici, pedagogi, psihologi (printre care savanți ruși și sovietici de la Sikorski pînă la Florenskaia, Gilearovski, Rau și Vlasova) au dat o deosebit de importantă contribuție la elaborarea unor metode de tratament care se practică astăzi și în țara noastră, în special în cazurile de balbism infantil.

Corectarea balbismului depinde de caracterul timpuriu al apariției tulburării, de cauza ei (care poate fi organică sau numai funcțională), de promptitudinea în începerea tratamentului ,de vîrsta bolnavului, de complicația balbismului cu alte tulburări de vorbire și de priceperea logopedului.

In cazul apariției balbismului trebuie cerut ajutorul logopedului, singur în măsură să conducă tratamentul sau să dea indicații pentru efectuarea lui. Dacă balbismul a apărut la copii și este depistat imediat, se recomandă întreruperea vorbirii pentru o vreme pentru ca tulburarea să nu se transforme în obișnuință. Dacă tulburarea este cronică, se vor face tratamente bazate pe exerciții de vorbire lentă,ritmată, muzicală, gimnastică. In special, metoda colectivă, elaborată de logopezii sovietici, dă rezultate foarte bune în cele mai grave forme de balbism.

Datoria celor apropiați bolnavului este să organizeze în jurul lui o atmosferă de calm, afecțiune, înțelegere dar nu răsfăț sau grijă excesivă. Bolnavul să fie împiedicat să-și fixeze atenția asupra defectului. Să i se vorbească liniștit, rar, dar nu cu o voce schimbată sau deosebit de lentă. Cu cît se va izbuti menținerea unei atmosfere normale, sănătoase, cu atît vindecarea este mai ușoară. Este de la sine înțeles că cei care batjocoresc pe bîlbîiți sau îi pedepsesc atunci cînd se bîlbîie, agravează foarte mult boala. Cunoscutul logoped sovietic Hvatev, a elaborat reguli pentru bîlbîiți ce urmează un tratament colectiv din care redăm o parte :

1. Vorbește lent, curent și legat, pregătind prealabil în minte, fraza pe care vrei s-o spui.

2. Înaintea frazei respiră adînc și vorbește respirînd curent și egal.

3. Nu te încorda înaintea consoanelor și pronunță vocalele întins, lungindu-le.

4. Pronunță toate cuvintele frazei ca un cuvînt legat.

5. Vorbește expresiv, pentru aceasta pune accente silabice și logice (după expresia frazei).

6. Folosește-te de fiecare ocazie ca să vorbești.

7. Ține minte : tu nu te temi să vorbești pentru că te bîlbîi, ci te bîlbîi pentru că te temi să vorbești.

8. Trebuie să te autosugestionezi și întotdeauna să sugerezi și altora că ești sigur pe tine, curajos și ai o vorbire sănătoasă.

In tratamentul balbismului poate interveni și medicul prescriind anumite sedative, de la caz la caz.

In țara noastră, funcționează logopezi în cadrul serviciilor de neurologie și psihiatrie infantilă de la policlinicile de copii, precum și la serviciul central de neurologie și policlinica infantilă de pe str. Vasile Lascăr nr. 14.

Dr. E. ALBU

SORȚULEȚE

Șorțulețe pentru fetițe pînă la 4 ani :

— Paspol colorat la decolte, umeri și buzunare ; cele 3 buzunare au aplicații — sau broderie — cu desene umoristice.

— Același bordaj din bie, de preferat o stambă în dunguliță. Buzunarele sînt două vagonete aplicate din același material în dungi ; garnitura buzunarelor : suitaș sau colțișori.

Șorțulețe pentru fetițe pînă la 6 ani :

— Garnitura de dungi a șorțulețului și fundulițele, dintr-un material asortat la culoarea bulinelor.

— Pieptarul și buzunarele croite rotund ; pe buzunare veți broda în culori două flori stilizate.

Șorțulețe pentru fetițe pînă la vîrsta de 10-12 ani :

— Șorțuleț din stambă sau ecosez în dungi, foarte încrețit în talie, cu două inimioare aplicate la buzunare, pe o bandă uni asortată la culoarea fondului.

— Șorțuleț din material în dungi. Tăiați trei dungi colorate care le veți aplica la tiv, la poale, în joc de semicercuri și la talie, unde se termină cu fundă sau ciucuri.

Toate aceste modele de șorțulețe sînt ușor de executat, le veți putea lucra și singure, dintr-o rochie sau un capot vechi. Printr-o combinație de două materiale — unul uni și altul imprimat, — armonios asortate la colorit, sau cu garnituri și bordaje colorate, veți obține un efect nou și cît se poate de vesel.

Desene de B. VARLAM

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

SPECTACOLE

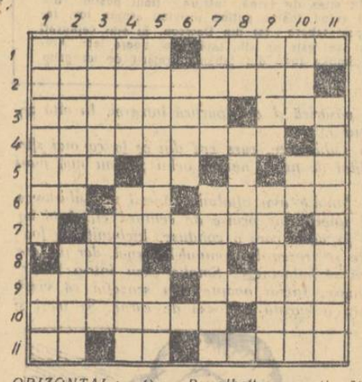

ORIZONTAL: 1) „Rusalka" sau „Aida" — „Apus de...", dramă istorică de Barbu Delavrancea; 2) Artiști pe lucul gheței; 3) Film romînesc inspirat din munca petroliștilor (neart) — „Nemaipomenita aventură a lui... Sawyer"; 4) Urmarea „Erupției"! 5) A fost odată... („Înșir-te mărgărite")— Nu „omul", ci „mîrțouga" — Teatrul Tineretului, la intrare; 6) Teatrul de Estradă — Paul Constantinescu — Slujitor al teatrului; 7) Spectacole de dimineață; 8) Popor care a dat artiști de faimă mondială — „Așa va...", piesă de K. Simonov — Marcă de radio; 9) „Papa...", film satiric maghiar — Autorul „Basmelor mării" și al piesei pentru copii „Inimă de mamă"; 10) Genul spectacolului „București 500", de pildă — Riu în Franța; 11) Simbol pentru „Caleașca de aur" — Iancu Jianu (din „Haiducii") — Ultima din cele „Trei generații" de Lucia Demetrius.

VERTICAL: 1) „Plutașii de pe Bistrița" sau „Ana Lugojana" — „Jocul... vacanța", piesă de Mihail Sebastian; 2) Opinia publicului sau criticului de artă — „Nufărul..." film romînesc sau „Balonul...", film francez; 3) Aparat de sterilizat — „...zgomot pentru nimic" comedie de W. Shakespeare; 4) „...draculuș" film romînesc — „Vînzătorul de..." operetă de Zeller; 5) Pauza artiștilor — Actor indian de film, ce ne-a vizitat țara, interpret principal în „Vagabondul", „Articolul 420", etc. (Kapoor); 6) Acest — Cadru pentru o secvență din „Contele de Monte Cristo"; 7) Cea fără nume a fost jucată pe scena „Națională" din București — Spectacol viu; 8) „Zero la purtare" pentru noi... rebusiștii! — „Inima" dintr-un film german; 9) Teatrul și cinematografia — Instituții culturale iubite de public; 10) „...Escondido", film mexican progresist — Teatrul de Operetă — Protagoniștii acțiunii unui spectacol; 11) Comedie de Carlo Goldoni, reprezentată la Teatrul „Constantin Nottara".

Lucian MREANĂ

MOBILIER

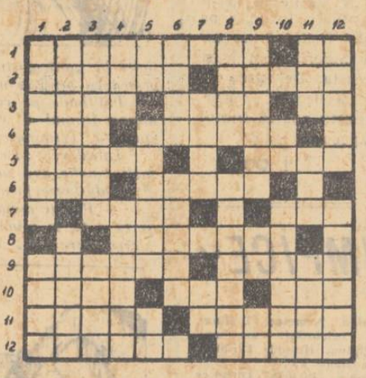

ORIZONTAL: 1) Ocupă un fotoliu în sala de spectacol — Auxiliar al viitorului. 2) Împreună cu Ilf, este autorul romanului satiric „Douăsprezece scaune" — Fețuțile de mîncare servite la o masă. 3) Explic — „La donna e mobile" (pl) — Nota traducătorului; 4) Asemenea — Servit la masă. 5) Nume feminin — Un bou care nu e ca toți boii! 6) La intervale îndepărtate — Locuința mobilă a lui Diogene 7) Prăpastie — Aici poți rămîne în pat — 8) Un pat mobil; 9) Bancă țărănească — Are camere mobilate; 10) Localitate în Transilvania — Se cercetează în fața oglinzii — Oraș în Brazilia; 11) Mobilă de lemn — Vă oferă ultimele noutăți pentru biblioteca dv. 12) Neliniște — Nu mai rămîn în pat (pl.).

VERTICAL: 1) Rezemătoarele scaunelor — Șifonier rustic; 2) Stă zi și noapte în pat! — A stat la masă; 3) Mobilă cu rafturi pentru cărți — O casă elegantă, mobilată corespunzător; 4) Curent abreviat — Dulap cu polițe și fără uși; 5) O jumătate de tonă! — Cafeaua și țigara de după masă — După masă! 6) Zgîrcit — Lemn bun de mobilă; 7) Poliță așezată într un dulap — Pronume; 8) Las la o parte — Abia s-a sculat din pat; 9) Pantaloni cu dungi din garderoba de ceremonie — Cobalt — Bere! 10) Posesiv — Acupuncturi literare; 11) Alb de masă — La dulap — Primul cat la o ...etajeră!; 12) Camil Petrescu pentru „Patul lui Procust" — Încăperi de trecere mobilate special.

Geo MERIȘAN

SPOR LA MUNCA

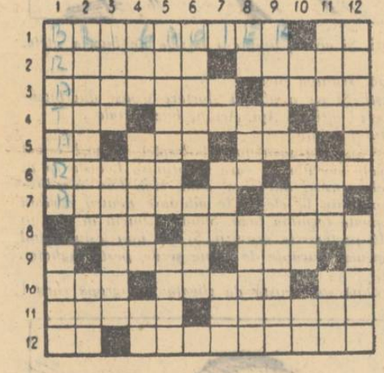

ORIZONTAL: 1) Muncitor din brigadă — Crează unelte pe care le folosește în procesul muncii sociale. 2) „Reparație la cuptoare la Uzinele...", tablou de pictorul Octavian Angheluță (Galeria Națională) — Autorul cintecelor „Ionică brigadierul", „Minerii", „Constructori și cărămidari" etc. 3) Sisteme de piese care servesc pentru o operațiune mecanică, tehnică, științifică etc. — Cel ce luptă pentru o idee nouă, exponent al unei concepții noi (fig.) 4) ...și fac! — Extrag din adîncuri aurul negru — Ruteniu. 5) Măsură de suprafață — Cub cu șansele numerotate — Își poartă apele vijelioase spre Dunărea cea mare. 6) Plasă de sîrmă folosită pentru fixarea tencuielii — Răsar cîmpii și flori în urma acului și a ței. (pl.) — Munca actorului. 7) Lăcașul brățărilor de aur — Zornăitul metalelor rostogolite. 8) Responsabil cu... somnul. — „La Lupeni..." — ...mineri", cîntec de Ion Cunțan — Funcționar public. 9) Readucerea unei piese sau a unui sistem tehnic în poziția inițială — Constructori la ordinea zilei. 10) Nichel — Geantă cu instrumente folosită în exercitarea unei profesiuni — Precum. 11) Pămînt cultivat — Loc de muncă într-o mină. (În limbajul minerilor) — Întinsul mănos al Bărăganului. 12) Care lucrează cu mîinile — Cei din întrecere.

Petre CRIȘAN

Cuvinte cunoscute mai puțin: IRI, UME.

Poșta rebus

LIVIU POPESCU — *Preajba:* În legătură cu „Matrimoniala" am publicat de curînd un joc cu o temă asemănătoare. Celălalt e ingenios construit, dar nu intră în tematica rubricii noastre. Îndreptați-l spre revista „Rebus".

CORNEL CIOBOTARU — *București:* Vă rugăm să treceți într-una din zile pe la redacție.

ROBERT POVIUS — *Constanța:* În limita spațiului disponibil vom publica careul. Adresa solicitată a apărut la rubrica noastră *„Cititorii întreabă, Magazin răspunde".*

SORIN ZADARNICEANU — *Cernavodă:* Preferăm jocuri de actualitate.

MIHAI PAPITA: *Sărmășag:* Mai trimiteți.

MIRCEA ALUPOAIEI — *Botoșani:* Pe viitor, fiți mai atent la definiții. În jocul trimis, s-au strecurat cîteva inexactități (cîntăreața de muzică ușoară e Simona Cassian).

IOAN ROMAN — *Sibiu:* Avem reținut un careu pe o temă asemănătoare.

N. ȘTEFANESCU — *București:* Definițiile trebuie să aibă și ele o logică, nu să fie trase de păr.

PANAIT APOSTOLESCU — *Sighet:* Mai trimiteți.

MANOLE VASILE — *București:* Deocamdată, nu.

Cu ferestrele deschise

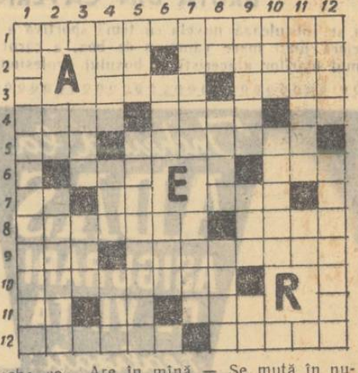

ORIZONTAL: 1) Întărit 2) Supranumele lui Ovidiu — Tată (mold. pl.) 3) Îndestulător — Oraș în Franța 4) Suprafețe muzicale — Cine... cîștigă! — Pronume 5) Nu-i tocmai deștept — Unește 6) Acestea — Un meci... fără valoare! 7) În totalitate — Întîrziat 8) Tăiați pe masă! — Acid organic 9) Doi pumni unul peste altul! — Cinematograf modern 10) Mergem împreună cu... — ...Radu Teodoru 11) Soare — Începe cititul. — Veche coroană 12) Expun. — Treierat.

VERTICAL: 1) Îmbunătățire. 2) Adăpost neindicat pentru deget — Și-a spus părerea 3) Sst! Să nu știe nimenea — Localitate în Ungaria 4) Există — Stradă pe zid! — Prescurtare comercială 5) Proaspeți — Interes 6) Primire bună 7) Îndepărtat 8) Început de fericire — Nume masculin — Pun în circulație 9) Inaugurez — Galben — Măsură de suprafață 10) 3/5 cuart și apoi... punct negru — Uși văzute din afară 11) Sală muzicală — Nume unguresc 12) Are în mînă — Se mută în număr tot mai mare în blocuri noi (sing.).

Ninel POPESCU

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

TABLA DE ȘAH

Explozie întîrziată — Ediție specială

DIN CRONICA ACESTOR ANI

ORIZONTAL: Comănești — Năvodari — Apă — Sibiu — Nisip — Radio — Aa — Il — O — Il — Cris — Or — Scuar — Cătune — Uu — Ecu — Ur — M. — Bîrlad — Fire — Gi — Roman — Cot — A — A — Ni — Orașe — Sulf — Oltenia — Faianță — Ie.

NELL COBAR

— Ce de nevoi se face pe cărările astea de munte cînd plouă și nimeni nu se gîndește să le asfalteze. Teribil de nepăsători pot fi unii, dom'le!...

C. FLORIAN

— Dacă vă lăsați de fumat veți trăi pînă la 80 de ani.
— Regret dar am împlinit 86!...

RIK AUERBACH

— Vino mata poimîine...
— Mîine nu se poate?
— Imposibil! Mîine plec în concediu!...

A. POP

Înainte erau în stațiune mai multe cărări...

Acum este una singură!

N. OPRAN

— Tătucule, cînd a apărut cartea asta?
— De mult, eu am luat-o acum 3 ani de la bibliotecă...

GH. CHIRIAC

Fără cuvinte

V. TIMOC

MODA

Amatori ai gulerelor înalte...

MATTY ASLAN

PESCARUL AMATOR

— Aș dori să încerc cîteva din cîrligele pe care mi le-ați lăudat ieri...

E. ARNO

CE E VECHI ÎN CARTIERUL MEU

Vecinul de la etajul II a plecat la munte

Vecinul de la etajul III a plecat la mare

Iar portarul a plecat după pompieri...

V. CRIVĂȚ

ROMEO ȘI JULIETA

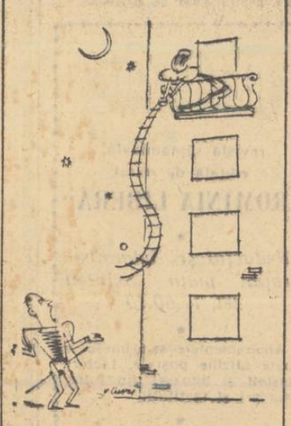

— Cum, încă n-au venit ăia de la I.C.R. să repare ascensorul?...

Puteți să răspundeți?

Răspunsuri la întrebările publicate în nr. 94

1) Salamandrele joacă un rol important în stîrpirea larvelor de țînțari căci aceasta este hrana lor de bază.

2) Lilieci se hrănesc exclusiv cu insecte pe care le prind în zbor. Ceea ce este important este că ele fac acest lucru noaptea cînd păsările sînt inactive. Cîrtițele care trăiesc sub pămînt nu se hrănesc numai cu viermi ci și cu larvele și crisalidele insectelor vătămătoare.

3) Cameleonul.

4) În grădinile zoologice și în crescătoriile de șerpi s-a putut vedea acest spectacol. Totuși nici unul din șerpi nu dorea să-l înghită pe celălalt. Explicația este simplă: colții sau dinții unui șarpe sînt înclinați spre interiorul gurii, în așa fel că orice pradă odată prinsă nu mai poate scăpa. Deci cînd un șarpe începe să-și înghită prada, nu-i mai poate da drumul și trebuie să o înghită cu orice preț, chiar dacă această operație îi va lua mult timp.

5) Da, dacă este vorba de foca „Wendell" în cazul în care ea și-a pierdut colții. Această focă trăiește pe țărmurile Antarctidei și își petrece toată iarna în apă. Din momentul în care marea începe să se acopere de un strat de gheață, foca sparge stratul de gheață deoarece ea are nevoie de un loc pe unde să respire, la fiecare cîteva minute. Cînd stratul de gheață este prea adînc, gaura pe care o face riscă să devină din ce în ce mai îngustă, iar foca trebuie să o lărgească cu colții. Dacă se întîmplă cumva să-și piardă sau să-și rupă acești colți ea moare asfixiată sub gheață.

6) Da. Există în Australia un animal numit ornitorinc care este cel mai ciudat amestec de pasăre și mamifer ce se poate imagina. Este mamifer, deoarece are patru labe, este acoperit de blană și-și alăptează puii (după corp și coadă seamănă cu castorul; ca și acesta, el trăiește la marginea apei și-și sapă la malul apei vizuina). Este pasăre, pentru că degetele picioarelor sînt reunite printr-o pieliță, și la fel ca și cocoșul, masculul are creastă, pentru că are ciocul ca rața, se oua și cloceste ca orice pasăre.

7) În partea cea mai de sud a Spaniei, în regiunea Cadix, se capturează sute de mii de crabi din specia numită „gelasimus". Acești crabi au ghiare asimetrice, una din ele fiind cu mult mai mare decît cealaltă. Or, această uriașă gheară, pe care animalul o tîrăște cu greu, conține o carne suculentă, singura parte comestibilă a animalului. I se zmulge deci ghiara, iar crabul este apoi aruncat în ocean. Imediat începe să-i crească o nouă gheară care peste cîtiva ani va fi din nou ruptă.

8) În general, hrana egală în cantitate cu greutatea unui animal, este în raport cu eforturile depuse de mușchi și cu căldura pe care trebuie s-o troisească pentru a lupta împotriva frigului. Să facem o comparație între o găină, o pitulice și o pasăre colibri. Găina nu zboară, ea nu face decît să se plimbe liniștit sau să se odihnească în coteț, la adăpost de frig. În asemenea condiții dacă ea cîntărește 1 sau 2 kg. îi ajung 50 grame de hrană pe zi.

În schimb, pitulicea zboară iarna din copac în copac în căutarea hranei. Să nu vă surprindă deci cînd afirmăm că pitulicea consumă în cursul unei zile de iarnă o cantitate de boabe de vîsc egală cu greutatea ei.

Cu toate acestea, păsărea colibri o întrece cu mult. În adevăr în timp ce pitulicea se oprește mereu pe ramurile copacilor pentru a mînca, păsărea colibri mănîncă în aer și poate muri de foame dacă nu mănîncă 4 sau 5 ore (afară de cazul cînd doarme). În orice caz această pasăre-muscă consumă o cantitate de hrană corespunzătoare de cîteva ori cu greutatea corpului ei.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultate și clasamente în „Cupa Magazin"

GRUPA 23: Manafu Gh. (T. Severin) — Kugel Sigismund (Brad) 0—1. **În clasament conduce** KUGEL SIGISMUND **cu 11 puncte din 11 posibile.**

GRUPA 34: Pollak Solomon (Fălticeni) — Turiak Emerik (Lugoj) 2—0. **În clasament conduce MANDA GH. CONST. (Cîmpulung) cu 8 puncte din 9 posibile. Pe locul II Pollak cu 7 ½ puncte din 9 posibile.**

GRUPA 35: Ionel Scurtu (Sibiu — ing. Mocuț Ovidiu (Moldovița) 0—1; Mașek Eugen (Buc.) — Mocuț Ov. 1—0, Tereza Urzică (Vatra Dornei) — Mocuț Ov. 2—0; Tereza Urzică — Mașek Eug. remiză. **În clasamentul grupei conduce** TEREZA URZICA **cu 8½ puncte din 9 posibile. Pe locul II Mașek Eugen cu 7 ½ puncte din 8 posibile iar pe locul III** Mocuț Ovidiu **cu 6 puncte din 10 posibile.**

Partide

Alb: Botez Constantin (Constructorul)
Negru: Pușcașu Octavian (Spartac)

Jucată în cadrul campionatului republican pe echipe. București, august 1959.

1. d4,	Cf6	6. a3,	N:c3+
2. c4,	e6	7. C:c3,	b6
3. Cc3,	Nb4	8. d:c5,	b:c5
4. e3,	d5	9. c:d,	e:d
5. Cge2,	c5	10. Ne2,	0-0
11. 0-0,	Nb7	24. Tfc1,	Cc2
12. Nf3,	Ca6	25. Tb2,	Te2
13. Da4,	Db6	26. Cb7,	T:d4
14. Dh4,	Tad8	27. Cd6?,	Td1+!
15. b4?,	c:b4	28. T:d1,	D:h4
16. a:b,	C:b4	29. Tb8+,	Ce8
17. Na3,	a5	30. Nc5,	h6
18. Tab1,	d4	31. C:e8,	Rh7
19. Ca4,	Db5	32. Cd6,	Dh5
20. N:b7,	D:b7	33. Tc8,	a4
21. e:d4,	Tfe8	34. Td3,	a3
22. Cc5,	Db5	35. Tg3,	a2
23. h3,	Dc4		

și albul cedează

Alb: Klein Klauss (Sibiu)
Negru: Const. Vasile (Constanța)

Jucată în cadrul grupei nr. 7 din turneul prin corespondență dotat cu „Cupa Magazin"

1. d4,	Cf6	17. Dc2,	h6
2. c4,	g6	18. Ce2,	Nd7
3. Cc3,	Ng7	19. Tdg1,	Rh8
4. e4,	d6	20. Ce2c3,	C:e4
5. f3,	0-0	21. N:e4,	Dc8
6. Ne3,	e5	22. g5,	Nf5
7. d5,	Cb d7	23. h5,	Dd7
8. Dd2,	Ce8	24. N:f5,	T:f5
9. 0-0-0,	f5	25. g:h6,	N:h6
10. e:f5,	g:f	26. Tg6,	Ng7
11. g4,	f4?	27. Thg1,	Tf7
12. Nf2,	c5	28. Dg2,	Te8
13. Nd3,	Cc5	29. h6,	Nf6
14. N:c5,	d:c5	30. Tg8+,	T:g8
15. Ce4,	b6	31. D:g8	mat.
16. h4,	Cd6		

Dv. ce ați muta? (9)

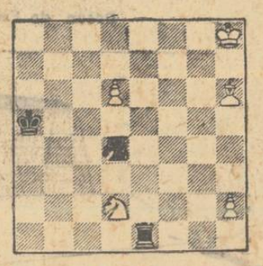

În poziția de mai sus, albul pentru a putea cîștiga trebuie să transforme în damă pionul d. Dacă joacă însă, la prima mutare, d6—d7, atunci negrul remizează mutînd calul la c6. Pentru a para această apărare a negrului, albul are la dispoziție o manevră spectaculoasă. O puteți găsi analizînd chiar numai pe diagramă. Soluția în numărul viitor.

Soluția exercițiului combinativ nr. 8 1. Td8+, Rh7 2. Th8+ !!, R:h8 3. D:h6 și negrul cedează.

ȘTIRI ȘAHISTE

În meciul prin corespondență la o sută de mese U.R.S.S.-Germania, început anul trecut, echipa sovietică conduce cu 48½—38½.

Campionatul de șah al Greciei a fost cîștigat de Alexandru Angos cu 11 puncte din 12 posibile. Pe locul II Anastasopulos (9½ puncte) iar pe locul III Rizopulos (9 puncte).

Copii, desenați și voi! (Desene de E. ARNO)

Mioara, Gigel și Azorel vor să treacă pe celălalt mal al gîrlei. Cum reușesc ei să treacă fără să-și ude bocceluța cu hainele și cu mîncare? După cum vedeți nu au la dispoziție vreo barcă. Copii, desenați voi cum credeți că rezolvă prietenii noștri această problemă. Trimiteți-ne desenele, ca și pînă acum, pe adresa revistei MAGAZIN, Piața Scînteii nr. 1, București. Cele mai reușite desene vor fi publicate în revista noastră.

Capitala patriei noastre a găzduit săptămîna trecută finalele tradiționalei competiții de masă, Spartachiada de vară a tineretului. Stadionul Tineretului, locul de desfășurare al întrecerilor, a freamătat timp de patru zile de voioșia și entuziasmul celor peste 1000 de finaliști. Dintre aceștia, cele mai frumoase rezultate le-au obținut reprezentanții orașului București. In clișeu : finaliștii orașului București fotografiați pe stadionul „23 August" după festivitatea de închidere, avînd în față trofeele cucerite.

Fotografia : C. ANTON.ER

SPORT

AL 8-LEA TUR CICLIST AL R. P. R.

Ne mai despart numai 24 de ore de clipa cînd starterul va da semnalul de plecare în cel de al 8-lea tur ciclist al R. P. Romîne, organizat de ziarul „Sportul popular" în colaborare cu federația noastră de specialitate. Ca și în anii trecuți marea întrecere rutieră — eveniment de primă importanță în calendarul sportiv — este așteptată cu interes deosebit în întreaga țară. Timp de două săptămîni iubitorii sportului cu pedale și alături de ei sutele de mii de spectatori ocazionali vor urmări pasionanta întrecere a sportivilor care fac înconjurul țării pe biciclete. Spectacol popular prin excelență, turul ciclist se oferă nu numai amatorului avertizat ci mai ales „omului de pe stradă" care văzînd într-o fracțiune de secundă plutonul în goană, devine brusc un suporter pasionat dornic totdeauna să știe cu un ceas mai devreme cine a sosit primul la Iași, Cluj sau Timișoara. Turul ciclist mai este în același timp și o lecție practică de geografie pe două roate. Urmărind întrecerea cicliștilor, vom călători cu ei prin cele mai frumoase regiuni ale țării, vom străbate zeci de orașe și sate, riuri și munți, vom cunoaște noile construcții ale socialismului. Traseul ales anul acesta este pitoresc și interesant. In afara marilor orașe, el va atinge numeroase centre muncitorești : Roman, Săvinești, Bicaz, Hunedoara etc.

Din cei 1770 de km. pe care-i vor parcurge cicliștii din 13 etape, numai 200 km. vor fi neasfaltați, în timp ce în 1951 din 2232 km. mai mult de jumătate erau șosele neasfaltate. Acțiunea de modernizare a șoselelor țării schimbă în decursul anilor și aspectul curselor noastre cicliste. Mediile orare au crescut încontinuu. Acum cînd drumurile se întind netede și fără praf în fața plutonului de alergători, avem toate motivele să credem că va fi o cursă rapidă. O scurtă analiză a dificultăților traseului ne face să apreciem că prima jumătate, București — Lacul Roșu (822 km.) va avea un rol decisiv în desemnarea eventualilor candidați la tricoul galben. Acest fragment începe cu o etapă de circuit pe străzile Capitalei care va favoriza pe sprinteri, continuă cu o serioasă „porție" de rezistență pînă la Focșani, cu alte două etape scurte și iuți pînă la Iași apoi cu o alta mai lungă spre Piatra Neamț și culminează cu o neobișnuit de dură etapă contra cronometru pe urcușul de la Cheile Bicazului spre Lacul Roșu. In etapele următoare Feleacul și Piatra Craiului ar putea prilejui unele modificări dar diferențele nu vor putea fi mari.

Necunoscînd posibilitățile alergătorilor străini, — prezenți anul acesta la startul cursei — la capitolul favoriți ne vom limita să alegem între cicliștii noștri. Cinci concurenți : L. Zanoni, Gh. Șerban, D. Munteanu, A. Șelaru și G. Moiceanu, cu preferință pentru primii doi, mai buni cățărători, au teoretic prima șansă de a fi lideri la Lacul Roșu. Acestor consacrați le putem opune însă cu șanse aproape egale plutonul speranțelor : I. Stoica, W. Ziegler, I. Cosma, M. Voinea și V. Cohanciuc. Lupta între aceste promoții de cicliști, amîndouă tinere, deosebiți doar de cîțiva ani și de o mai mare rutină în favoarea primilor, va domina probabil cel de al 8-lea tur ciclist al R.P.R. In 1953 la vîrsta de 21 de ani N. Vasilescu, necunoscut pînă atunci, învingea pe toți așii noștri cîștigînd un tur foarte greu. Surprize pot fi și de data aceasta. De aceea se poate spune că fiecare concurent bine pregătit poartă tricoul galben în „pedalele sale".

I. GOGA

Intîlnirea dintre fotbaliștii POLONEZI ȘI ROMINI

Varșovia, București, Bacău și Szczecin sînt cele patru localități alese să găzduiască partidele quadruplei întîlniri de fotbal *R.P.R. — R. P. Polonă*, care se desfășoară mîine. In timp ce în capitala R. P. Polone se va disputa jocul echipelor A, în capitala țării noastre își vor măsura forțele echipele B, la Bacău echipele de juniori, iar Szczecin va fi cadrul pentru meciul echipelor de tineret.

Marea desfășurare de forțe pe care o cere împătrita întîlnire cu R. P. Polonă constituie un examen serios și sever pentru jucătorii noștri, date fiind marile progrese realizate și ilustrate în partidele susținute în ultimii ani de către fotbaliștii polonezi. Ne gîndim, mai ales, la cele trei jocuri U.R.S.S. — R. P. Polonă ce au fost necesare, în 1957, ca să decidă victoria finală a fotbaliștilor sovietici în preliminariile campionatului mondial de fotbal, la cele două rezultate de egalitate (2-2) din 1958, în întîlnirile cu Irlanda liberă, la scorul partidei R. P. Polonă — R. F. Germană (1-1) disputată anul acesta la Hamburg. Și pe lîngă acestea s-ar mai putea vorbi, din întîlnirile ultimilor doi ani, despre rezultatele cu Scoția (1-2), R. D. Germană (1-1), R. P. Ungară (1-3), Israel (7-2), Spania (2-4) etc.

*

Intîlnirea dintre echipele A ale Romîniei și Poloniei are un palmares care începe din 1922 cînd primul joc susținut s-a terminat cu un rezultat de egalitate (1-1). De atunci între aceste două formații s-au mai disputat 14 partide, dintre care 6 au fost cîștigate de echipa țării noastre, 7 s-au terminat la egalitate și una (în 1932, la București) a revenit Poloniei. In ansamblu se poate vorbi deci pentru această perioadă care se întinde între anii 1922-1955 de o superioritate a fotbalului nostru, confirmată de altminteri și de jocurile, puține la număr, dintre echipele B. și de juniori. In 1955, dată la care a avut loc o triplă întîlnire R.P.R. — R. P. Polonă au fost înregistrate următoarele rezultate : la București, echipele A au terminat la egalitate (2-2) iar în întîlnirea juniorilor a cîștigat formația noastră cu 8-0 ; în același timp la Lodz echipa noastră B. a învins cu scorul de 1-0. Doi ani mai tîrziu, în 1957, quadrupla întîlnire R. P. Polonă — R. P. Bulgaria ne-a reținut în deosebi atenția, prin progresul înregistrat de fotbaliștii polonezi : La Sofia : Bulgaria A — Polonia A 1-1 ; Bulgaria jun. — Polonia jun. 1-2. la Poznan : Polonia B — Bulgaria B 3-3; la Gdanok : Polonia tineret — Bulgaria tineret 3-0.

Pentru amatorii de statistici, notăm alcătuirea echipelor noastre în partidele din 1955 :

A : Voinescu — Zavoda II, Androvici, Szöke — Călinoiu, Peteț (Toma II) — Suciu (Tătaru), Nicușor, Ozon, Georgescu, Suru.

B : Cosma — Pahonțu (Topșa), Apolzan, V. Dumitrescu — Hidișan, Maior — Blujdea (Szekeli), Gabor, Ene II, Avasilichioalei, Mihai.

*

Confruntarea de mîine și în primul rînd jocul dintre echipele A pune serioase probleme jucătorilor noștri. Echipa Poloniei e o formație care joacă un fotbal modern, în care atleticii ei jucători îmbină cu succes tehnica, tactica, viteza, forța etc. Aceste caracteristici ale fotbalului polonez au fost subliniate mereu de comentatorii și specialiștii care au asistat în ultimii 2-3 ani la partidele susținute de echipa R. P. Polonă și sînt oglindite, de altfel, în rezultatele obținute. Dacă adăugăm și avantajul terenului propriu, devine mai vizibilă dificila misiune a echipei noastre.

Actuala noastră formație a fost văzută la lucru în recenta întîlnire de la București, cu echipa olimpică a Uniunii Sovietice. Concluziile ce s-au tras atunci nu i-au fost prea favorabile, ele avînd de subliniat mai ales marea deficiență a liniei de atac, al cărui randament a fost foarte scăzut. E de presupus că timpul scurt ce s-a scurs de atunci n-a permis retușări substanțiale de valoare. Inseamnă că și la Varșovia semnul de întrebare rămîne tot acest compartiment care — se poate afirma cu siguranță — se va ciocni cu o apărare bine pusă la punct și valoroasă. Sub semnul acestui duel credem noi, se află și rezultatul final al partidei.

*

Pentru fotbalul nostru, împătrita întîlnire de astăzi se cuvine să furnizeze și indicații prețioase pentru partida cu R. P. Bulgaria, de la 4 octombrie, contînd pentru preliminariile turneului olimpic de fotbal ca și pentru întîlnirile anului 1960. Deoarece lotului echipei A i se cuvine o nouă infuzie de tineri jucători, care să-i lărgească orizontul și să-i mărească posibilitățile, socotim necesar ca din formațiile B și de tineret ce vor fi folosite în partidele cu Polonia să se aleagă jucătorii care merită promovarea imediată pentru primul lot, pentru ca rezolvarea ce se cere aici să nu mai sufere întîrziere. Noi credem cu tărie că în actualele formații B și de tineret (dar nu numai în acestea !) există jucători capabili să contribuie la obținerea unor rezultate care să vorbească curînd mai elogios de valoarea fotbalului nostru pe plan internațional.

I. BOCIOACA

Varietăți

Campanie împotriva superstițiilor

Liga pentru combaterea superstițiilor din Mexic a început recent o adevărată luptă pentru luminarea unei însemnate categorii a locuitorilor acestei țări aflată sub influența ideilor obscurantiste. Printre acțiunile inițiate se numără și aceea la care și a oferit concursul parașutistul sportiv Luiz Rodriguez. Acesta și-a propus să demonstreze că „ceasurile rele" nu au nimic de-a face cu realizarea unei performanțe. In consecință, într-o vineri, din ziua de 13 a lunii respective, la ora 13,13 Rodriguez a efectuat un salt cu parașuta de la o înălțime de 1300 m. Înainte de a se urca în avion parașutistul sportiv mexican s-a plimbat sub o scară, a lăsat să-i taie drumul o pisică neagră, a virsat o solniță și a spart o oglindă. Cînd a efectuat saltul Luiz Rodriguez a păsit în avion cu stîngul și totuși a aterizat în cele mai bune condițiuni, fără să fi avut nimic de suferit.

După aterizare, tînărul parașutist a avut un singur regret, acela că nu a efectuat saltul de la 13.000 de metri. Nu de alta, dar în felul acesta stabilea și o performanță de valoare mondială...

Un nou mare complex sportiv la Moscova

La Moscova se va construi începînd din anul viitor un mare complex sportiv. Noul complex sportiv va cuprinde 10 terenuri de fotbal, 18 de tenis, 55 de baschet și volei, un velodrom, piste de atletism, un centru nautic, numeroase săli de sport. In timpul iernii terenurile vor fi transformate în patinoare și va funcționa un centru special de schi și o trambulină pentru sărituri.

Acest mare complex cu puțin mai mic decît cel de la Lujniki va fi construit în raionul Ismailovo care se va transforma într-un orășel al sportivilor. Lîngă complex se va ridica o clădire unde va funcționa un institut special care va pregăti antrenori și instructori.

Întrucît bazele vor fi folosite pentru organizarea unor mari întreceri sportive internaționale și pentru antrenamentul participanților la Jocurile Olimpice care vor avea loc în viitor la Moscova, se vor construi și locuințe pentru 5.000 de persoane.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMINIA LIBERA"

*

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

*

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii din întreprinderi și instituții.

*

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

INSTANTANEE SPORTIVE...

„OLD BOYS"

— Ce arbitru slab ! De ce-i permite aluia să tipe la el ? Să-l dea afară !...

— Îi vine greu : e bunicu-său...

Desen de Fred GHENĂDESCU

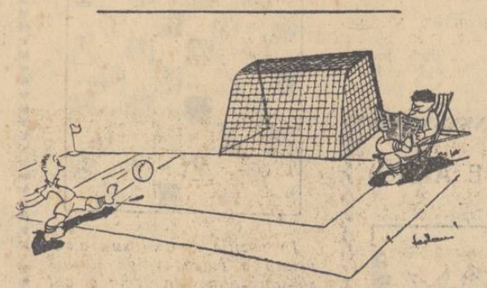

Portarul inovator

Desen de Paul ȘERBAN

— Ce ghinion, are tricou din material supraelastic.

Desen de A. PAVEN

DIN ISTORIA „JOCURILOR OLIMPICE"

Coliseumul din Roma

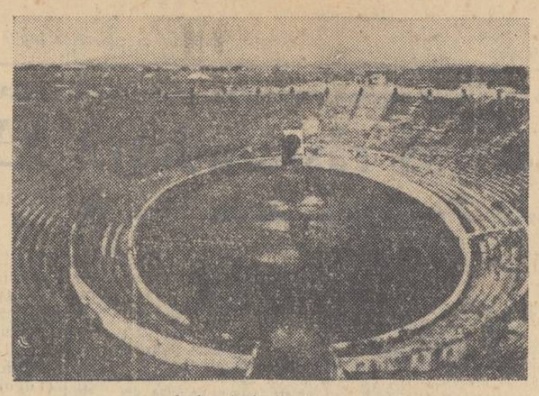

Amfiteatrul din Pompei

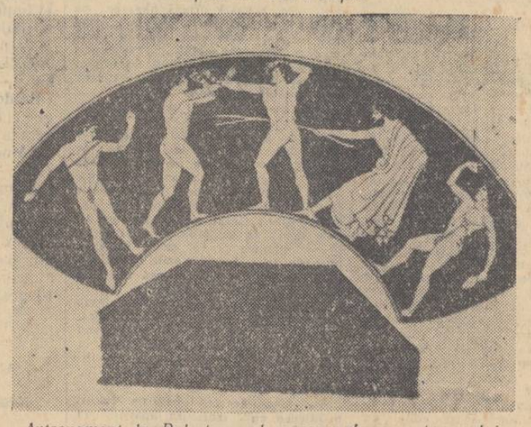

Antrenament la Palestra, sub supravegherea antrenorului.

● În 1960, „Jocurile Olimpice" vor împlini 2736 de ani de existență. Primul învingător olimpic consemnat de istorie a fost Coroibos din Elada, care a învins la alergare în 776 î.e.n.

● Prima ediție modernă a J. O. s-a ținut în 1896, la Atena. De atunci au fost organizate 12 ediții : 1900 — Paris ; 1904 — St. Louis ; 1908 — Londra ; 1912 — Stockholm ; 1920 : Anvers ; 1924 — Paris ; 1928 — Amsterdam ; 1932 — Los Angelos ; 1936 — Berlin ; 1948 — Londra ; 1952 — Helsinki ; 1956 — Melbourne ; plus un joc median în 1906 la Atena...

● Primul învingător olimpic modern, a fost spre marea bucurie a grecilor, grecul Luis care la maraton a străbătut 42,2 km. în 2 h. 55'20".

● Jocurile Olimpice ale antichității au avut 293 de ediții. Ultima s a desfășurat în 393 e.n. Ultimul atlet învingător a fost Varasdate care a cîștigat la pugilat.

● Pe lîngă Jocurile Olimpice, Agonistica greacă mai cunoștea Jocurile Pitice, Istuice și Nemeice, Titlul suprem de învingător — Periodonikos — se oferea celui care învingea la toate patru competițiile. Celebrul Milton din Crotona a fost de 6 ori consecutiv Periodonikos.

● Jocurile Olimpice ale antichității aveau loc în Hecatombeon — prima săptămînă cu lună plină care urma solstițiului de vară — și durau 5 zile.

● Cu data de 776 î.e.n. ca prima ediție a Jocurilor Olimpice antice, nu sînt toți învățații antici de acord : Aristoteles, Apollodor, Eurastosthenes etc. susțin ca dată a primei ediții anul 884 î.e.n.

● În „epoca de aur" (nebuloasa preistorie), munca era o chestiune heslodică și făcea parte din întreceri.

Ulise, vrînd să strălucească în fața regelui Alcinoos, — îi propune un concurs de... arat și cosit.

● La Jocurile festive antice (Olimpice, Istuice, Nemeice, Delfinei, au participat celebrități ale lumii antice ca : Platon, Hesiod, Euripide, Diogene, Demostene etc.

● În mitologie, Jocurile Olimpice au fost inițiate de eroul legendar Heracles. Acesta învingînd pe crudul rege Euristhenes (la care a fost slugă), de bucurie s-a întrecut cu cei patru frați ai săi : de aici tot în al V-lea an (după numărul fraților) se vor serba întreceri festive în cinstea lui.

● Legendele spun că Jocurile Olimpice antice au fost sub patronajul tatălui lui Heracles, stăpînul cerului și al fulgerului, căruia celebrul Fidias i-a ridicat o statuie în aur — considerate de antici ca una din cele 7 minuni ale lumii.

● Pe meleagurile noastre, datorită grecilor milesieni, care încă pe la mijlocul sec. VII era veche, ridică colonii, porturi, pe coasta Sciției minore ca cele de la Istros, Tomis, Calatis etc., se consemnează și aici (în deobște la Istros) tradiții agonistice cu modele aduse din Olimpia.

● Cultura fizică antică greacă cunoaște o largă răspîndire. Dar, cea mai de seamă influență a exercitat-o asupra romanilor. Aceștia, transplantau sisteme în întregime. Romanii își țineau jocurile cele mai de seamă în Coliseum, un lăcaș de 50.000 de locuri. Însă Roma, a degenerat în curînd atletica greacă în gladiatorii sîngeroase. Astfel Coliseum, sub dinastia flavilor, a găzduit în 3 zile lupta a 12.000 perechi de gladiatori,

● Cel mai de seamă rapsod al „Jocurilor Olimpice Antice", a fost Pindar. El s-a născut cu Teba 522 i.e.n. din neamul egizilor. În familia sa, arta cîntului cu flautul era tradițională. Pindar a trăit 80 de ani și a luat parte la 37 ediții a Jocurilor Olimpice.

● În anul 67 e.n., la cea de-a 211-a festivitate a Jocurilor Olimpice, a participat și Nero — împăratul roman — care cu o vădită ironie a fost lăsat să cîștige laurii victoriei la întrecerile hipice și rapsodice.

● Greutatea discului antic varia între 1,353—4,758 kg. Un record, probabil deosebit, a fost înregistrat de Phayllos — 95 de picioare (28,17 m.).

● Monumentele cele mai vechi ale civilizației grecești au fost găsite în insula Creta și Mycene. Aceasta civilizație, sub domnia legendarului Minos, cunoștea o mare efloreșcență. Soția acestui rege, Pasiphae se îndrăgostește de un... taur și vedem cum în această epocă taurul ocupa un loc de frunte în credința vechilor greci.

În cinstea acestui taur precum și a zeiței Gea-Mater, întîlnim primele ceremonii, oficieri și serbări publice urmate de jocuri, concursuri de gimnastică, pugilat, lupte de tauri, acrobații și vînătoare.

● „Jocurile Olimpice" ale antichității cunoșteau pentru fiecare probă numai un învingător ; locurile 2 și 3 nu existau.

● Aruncarea suliței se făcea, cum informează Pausanias, la înălțime, precum și numai la lungime.

● Amfiteatrele antice nu diferau cu mult de stadioanele moderne. Unul dintre cele mai vechi amfiteatre grecești s-a descoperit la Pompei.

● Distanțele de alergare la Jocurile Olimpice ale antichității erau între : 1 stadiu — 192,27 m. ; 7—24 stadii — 1.346—4.615 m. Distanțe mai lungi, antichii nu cunoșteau.

● Atletul antic grec a luat startul dintr-o poziție aproape verticală, spre deosebire de atleții moderni care-i iau dintr-un unghi de aproape 50°.

● După o informație a lui Pausanias, Phayllos din Crotona a sărit în lungime 16,31m !...

Cutia cu scrisori

M. PINZARU — Sibiu : Vă faceți vara sanie ? Cele trei partii de bob din țara noastră se află la R. Vîlcea, Sinaia și Poiana Stalin. Cea din urmă este considerată ca una din cele mai bune din Europa.

I. BALAN — Oradea : 1) Modificările la jocul de baschet de care pomeniți se aplică de șase ani. 2) Selecționata de fotbal a R.P.R. a întreprins între 27 decembrie 1952 și 8 ianuarie 1953 un turneu de două jocuri în R.D. Germană obținînd două victorii în fața unor combinate cu 5—2 și 2—1 în centrul liniei de atac a jucat Vaczi.

G. SZABO — Gheorghieni : Vă satisfacem dorința : sportul despre care întrebați (cu iola pe gheață) se numește buiera. Această iolă se mișcă pe gheață cu ajutorul pînzelor și a trei patine dispuse în triunghi. Cu aceste buiere se pot obține viteze de aproape 100 km. pe oră. (Recordul mondial este de 103,4 km. pe oră).

I. MATEICO — București : Inventatorul parașutei este Glev Evghenievici Kotelnikov, ofițer de artilerie în rezervă care în anul 1911 a pregătit și supus, cu ajutorul unui manechin exemplului public (încununat de succes) prima parașută din lume: R.K. 1. Un an mai tîrziu el a efectuat primul său salt încununat de succes. Generalii și funcționarii țariști n au apreciat însă la justa ei valoare invenția aceasta care a fost vîndută peste hotare unei firme străine.

N. ILIUȚ — Pitești : Nu aveți dreptate. Regulamentul este categoric în această privință. În timpul meciului de box secunzii nu au voie să sfătuiască, să-l ajute pe boxer sau să gesticuleze. Asemenea abateri repetate pot duce chiar la aplicarea unui avertisment pe foaia de punctaj a boxerului respectiv.

Adaptare după JACK LONDON

GOANA DUPA AUR

Ilustrații de BECA RIND

Smoke și Shorty, rătăciți, în miez de iarnă, într-un ținut pustiu din preajma Munților Stîncoși și avînd foarte puține provizii asupra lor, încearcă să regăsească drumul spre tabăra lor din Dawson. Ei sînt capturați de un trib de indieni, al cărui șef este un alb, tatăl unei tinere fete. Ajutat de fată și împreună cu ea, Smoke fuge din tabără, urmărit de un grup de indieni.

Smoke reuși să împuște o păsărică și o împărțiră între ei. In altă zi, vină un iepuraș, apoi o nevăstuică.

—Vine primăvara, observă Labiskwee, care era din ce în ce mai sfîrșită. Fața ei se făcuse cît pumnul de mică, numai ochii păreau mai mari și mai strălucitori.

Zilele se făceau mai lungi. Smoke avu oftalmia zăpezii și Labiskwee trebui să-l conducă cu ajutorul unei funii prinse de centura ei. Apoi ea suferi același fenomen și Smoke fu acela care o conduse. Inebuniți de foame, rătăceau pe un pămînt care se trezea din somnul hibernal, dar pe care erau singurii viețuitori. Incepură să halucineze. Smoke căzu într-o nesfîrșită toropeală. Visa ospețe copioase. Într-o noapte avu senzația că visul i se materializează. Minca. Minca o bucată gustoasă de carne. Se trezi și

simți în gură gustul cărnii, al hranei. Lîngă el, Labiskwee suspina și-l privea cu ochii ei mari și galeși.

Înălțimile pe care le depășiseră erau departe în urma lor. Curînd vor atinge drumul de vest, drumul spre viață. Dar rezerva lor de energie era epuizată. Terminaseră și ultimul rest de provizii.

Labiskwee zăcea aproape neînsuflețită. Respirația ei era atît de slabă, încît Smoke avu impresia că nici nu mai suflă.

Labiskwee făcu un efort și încercă să vorbească :

— Puneți mîna pe inima mea, dragul meu. Dragostea mea e în inimă și tu o ții în mîna ta. Și acum, ascultă-mă. Nu există scăpare spre sud. Mereu către vest. Acolo e salvarea. Ești aproape de capătul călătoriei, ești

aproape de țintă. Ai să reușești. Și acum, lipește-ți buzele de buzele mele. Așa vreau să părăsesc viața.

— O vom părăsi împreună, scumpa mea.

— Nu, tu trebuie să trăiești. Și cu o ultimă sforțare scoase din buzunarul blanei un săculeț, pe care i-l întinse. Așa. Acum, buzele tale...

Și muri în brațele bărbatului iubit.

Smoke leșină. Cînd își reveni, zări săculețul. Îl desfăcu și găsi în el resturi de mîncare. Se aflau acolo portiile pe care le primise Labiskwee în aceste săptămîni de goană nebunească, din ziua cînd Mac Can pierduse sacul cu făină. Labiskwee renunțase la ele și le adunase pentru această zi, pentru ca el, Smoke, să-și poată termina fuga. Smoke izbucni în rîs, un rîs nebunesc. Aruncă pe zăpadă prețioasele provizii. Și din nou leșină. Cînd se trezi din nou înghiți cu lăcomie bucățile de carne și de pește înghețat. Apoi căzu într-un somn greu.

Refăcut, Smoke săpă o groapă sub crusta de gheață și îngropă corpul

fetei. Apoi își urmă marșul spre vest. Își consumă din nou ultimele rezerve și din nou fu încolțit de chinurile foamei.

Reuși să vîneze cîteva păsărele, care-i dădură noi forțe și-și reluă marșul. Așa îl regăsi amicul său, Shorty, care pornise o expediție în căutarea lui, odată cu primele semne ale primăverii.

— Shorty, își anunță Smoke prietenul, cînd reuși să prindă puțină putere. Trebuie să mă însoțești, să mă ajuți să găsesc ceva, cea mai mare minune a lumii, pe care am descoperit-o aici în ținutul acesta sălbatec. S-o regăsesc pe Labiskwee și s-o înmormîntez omenește...

— Bine, dragul meu, vom merge. Dar mai tîrziu, după ce ai să te întremezi. Și acum, spre casă. Știi ? Au început dreagul Lacului Surpriză. Dar Joy Gastell n-a plecat cu ei. Nu se mișcă din Dawson. Te așteaptă. Și dacă nu te aduc eu, a jurat că vinde tot ce are și angajează o armată, cu care să meargă la tribul lui Snass și să te salveze !...

O NUVELĂ CU TEMĂ SPORTIVĂ

Începînd din numărul nostru viitor, continuînd publicarea povestirilor adaptate după Jack London, cititorii noștri vor putea urmări celebra nuvelă în care marele scriitor face o incursiune în lumea și în viața sportului profesionist american.

BRUTA DIN CAVERNE

cum se intitulează nuvela cu temă sportivă a lui Jack London, descrie cariera unui mare campion de box, a cărui viață dramatică este la cheremul marilor afaceriști ai boxului profesionist.

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

1964

BIBLIOTECA CENTRALĂ
SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 100 ★ Sîmbătă 5 septembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

Ana Boghină — la fabrică (sus) și acasă (mijloc). Iat-o apoi interesîndu-se de pregătirile unuia din nepoții săi, Constantin Boghină, pentru examenul de intrare în facultate.

PROFILURI CONTEMPORANE

ANA BOGHINĂ

Erou al Muncii Socialiste

Era în ziua de 21 august 1959 și aproape de ora prînzului. În troleibusul care ducea în cartierul muncitoresc Vatra Luminoasă, o femeie mică, cu ochi frumoși, negri, ca mura, strîngea în brațe un buchet mare de flori. Un bărbat subțirel îi ținea umerii în deschizătura largă a brațului.

Femeia stătea cu florile în brațe și ținea în mîinile mici, cu unghiile tăiate scurt, o cutiuță roșie cu cîteva rînduri încrustate cu aur pe căpăcel. Se simțea ușoară, ușoară cum nu mai fusese de mult. Ar fi fost de ajuns să se ridice numai puțin, pe vîrful picioarelor, să facă un salt și gata — ar fi zburat undeva sus, sus, în nemărginirea albastră a cerului. Avea o limpezime a gîndurilor pe care parcă n-o mai avusese niciodată. Ba nu. Mințea. Mai fusese așa de cîteva ori în viață. Odată atunci cînd devenise membră de partid, altădată atunci cînd hotărîse să-și lege viața de omul acesta timpului în care trăiești, în care trăim. Așa ai muncit. Și acum iată-te Erou al Muncii Socialiste. E un titlu mare. Ai fost vrednică să-l capeți. Trebuie să fii vrednică să-l porți".

Sentimentul pe care-l încercase adineauri cînd se simțise ușoară, ușoară, de tot, în stare să se ridice în înaltul cerului se pierdu undeva și Ana simți, aproape fizic, răspunderea și datoria pe care le avea de acum încolo. Își dădu seama cît era de cald afară, ce fierbinte era mîna bărbatului de lîngă ea și cît de evidente trepidațiile troleibusului.

★

În ziua aceea țesătoarea Ana Boghină lucra în schimbul de după amiază: pînă venise de la Prezidiul Marii Adunări Naționale, pînă plecase de acasă ajunsese la fabrică cu întîrziere și îi părea rău. Inginerul Costenciuc o întîlnise la poartă și se mirase: Ce-i

Elisabeta PETREANU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

După ce a primit înalta distincție, Ana Boghină a venit la fabrică unde a fost întîmpinată de tovarășele ei de muncă.

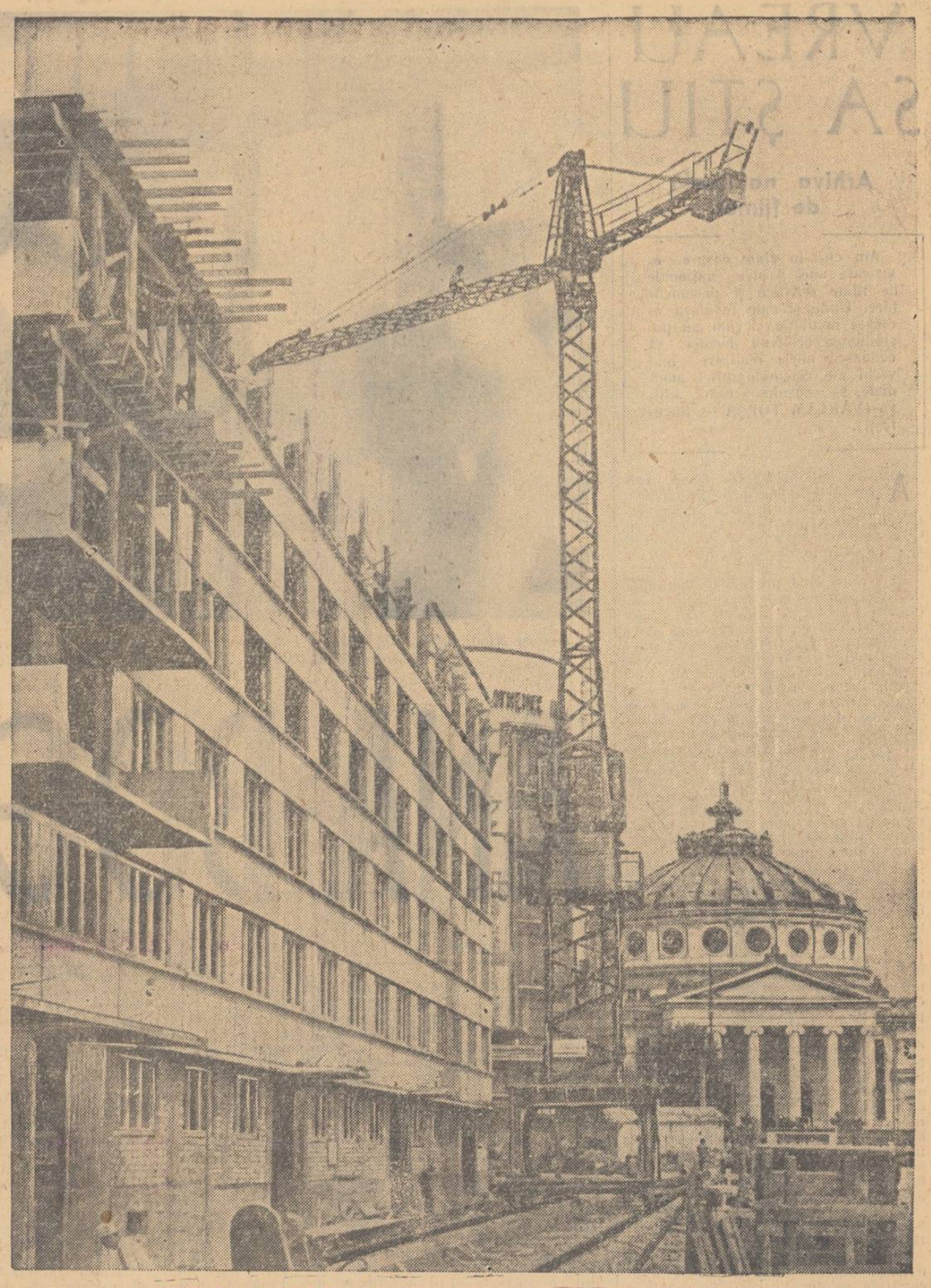

IMAGINI NOI ÎN BUCUREȘTI

În luna septembrie, sărbătorim împlinirea a 500 de ani de existență ai Bucureștiului. De-a lungul zecilor de ani de guvernare burghezo-moșierească, dezvoltarea Bucureștiului a fost lăsată la voia întîmplării. În anii regimului nostru democrat-popular Bucureștiul s-a dezvoltat căpătînd caracterul capitalei unei țări care construiește socialismul. Zeci de cartiere noi au înconjurat orașul cu un brîu viu de blocuri elegante, cochete — s-au înfrumusețat vechile instituții și clădiri, s-au amenajat parcuri și baze sportive — orașul îmbrăcînd o haină nouă.

În cadrul planului de reamenajare a Pieții Republicii din centrul Capitalei sînt prevăzute ridicarea unor impunătoare construcții printre care și nouă mari blocuri de locuințe. Ritmul viu de muncă de pe șantier face posibilă ridicarea într-un termen scurt a acestui complex de construcții. Iată, în clișeul nostru, un aspect al șantierului.

Fotografia: Victor TEODORU

Acasă la artistul poporului

TIBERIU BREDICEANU

Nu bănuisem că întîlnirea cu Tiberiu Brediceanu — cel mai în vîrstă dintre marii noștri compozitori și folcloriști astăzi în viață — să fie atît de anevoioasă. Pentru că nu bănuiam că maestrul, la respectabila vîrstă de 82 de ani, mai poate fi atît de ocupat, atît de animat de multiple preocupări: participări la conferințe de specialitate, probleme de creație artistică, obligați, vizite și călătorii. De aceea, poate, cînd i-am păsit pragul casei din strada Puțul cu Plopi, începutul convorbirii nu s-a referit la muzică, ci la... teoria longevității. Sau, — și la una și la cealaltă. L-am întrebat, deci:

— Puteți confirma, maestre, ideea că muzica exercită o bună influență asupra longevității?

— Asta este adevărat. Pentru că ați abordat chestiunea — și nu pentru a face comparații — vă amintesc că numeroși compozitori au atins vîrste destul de înaintate. De pildă, Daniel Auber, autorul operei „Fra Diavolo", a mai creat chiar la 89 de ani. Apoi, Bach, Massenet, Rameau, pot constitui exemple edificatoare pentru întrebarea ce mi-ați pus-o.

— Am citit undeva că și Verdi a compus pînă la adînci bătrînețe și că a fost obiectul unei sărbătoriri la vîrsta de 88 de ani...

— Întocmai. Cred că muzica e un lucru reconfortant, care-ți dă viață. De altfel, în general, arta este dătătoare de viață. Bineînțeles sînt și excepții. Iată un exemplu.

Maestrul își îndreaptă privirile spre pereții camerei sale de lucru, împodobiți cu picturi originale ale marilor înaintași. Printre tablouri, cunoscutul autoportret al lui Luchian. Lumina ochilor lui strălucitori, dar îndurerați, parcă ne vorbește de o viață plină de amărăciuni și de un tragism sfîșietor.

— Ce opere minunate nu ne-ar mai fi putut da, dacă o orînduire nedreaptă nu l-ar fi grăbit sfîrșitul...

Într-un colț al camerei, printre operele de artă, cel mai vechi tovarăș și prieten: pianul, instrumentul ale cărui clape mîinile lui Tiberiu Brediceanu le-au mîngîiat o viață întreagă. Pe pian, o partitură, pe ale cărei portative deslușim, cum era și de așteptat, măsurile unui cîntec popular.

— De cînd v-au pasionat cîntecele noastre populare?

— Încă de cînd eram copil.

★

Compozitorul își deapănă amintirile. Tiberiu Brediceanu — fiu al Banatului — a fost îndrăgostit, încă din copilărie, de frumusețea cîntecului și a jocului popular. Le-a căutat și găsit mai întîi prin satele din preajma Lugojului, ca și în restul Banatului. Apoi, a pornit mai departe, bătătorind drumuri de munte și de șes, ca orice călător entuziasmat de frumusețile și bogățiile patriei sale. A pătruns în adîncul satelor ardelene, ascunse prin văile munților; pe plaiurile maramureșene; apoi pe cele oltenești și muntene; prin cele dobrogene. Peste tot a găsit comori de cîntece, a găsit pe cîntărețul anonim, poporul, care și-a îmbrăcat creațiile sale într-o formă de neasemuită frumusețe artistică. Dar cîntecul și jocul se aflau numai acolo, pe plaiuri, necunoscute în literatura noastră muzicală. Folcloristul a ascultat cîntecul din gura țăranilor, l-a transcris cu migală, apoi l-a prelucrat, armonizîndu-l și dezvoltîndu-i firul melodic creat de popor. Munca nu-i

Miron LIVIU

● *(Continuare în pag. 4-a)*

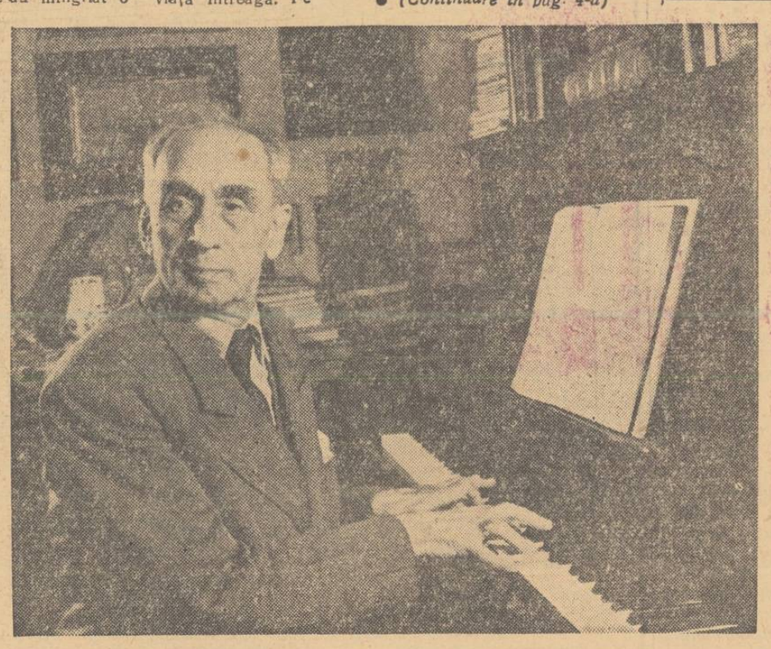

TERONUL

O nouă fibră sintetică românească

Cu cîteva zile în urmă s-a anunțat că industria chimică a Capitalei se îmbogățește cu o nouă unitate: stația semi-industrială pentru producerea fibrelor sintetice de tip teron.

Cititorul care urmărește zi de zi știrile ce vin de pe întreg cuprinsul țării, s-a bucurat desigur la aflarea acestei vești. Nu mai puțin însă, vestea amintită l-a pus într-o oarecare încurcătură. Întotdeauna un produs nou naște multe întrebări, darmi-te o nouă fibră sintetică. Și de unde pornesc în primul rînd aceste întrebări? Relonul a fost întîia fibră sintetică realizată în țară. În scurt timp i-a urmat rolanul. Și iată că acum a început să se vorbească de teron. De ce a fost nevoie de o a treia fibră sintetică, cunoscîndu-se existența primelor două?

Pentru a răspunde acestei nelămuriri trebuie pornit de la faptul unanim cunoscut că nu există fibre cu utilizare universală, adică bune la orice. Fibrele naturale care sînt foarte variate, bumbacul, lîna, mătasea, inul, cînepa etc., — au fiecare domeniul său de utilizare, bine stabilit în funcție de proprietăți. La fel stau lucrurile și cu fibrele sintetice.

Oamenii de specialitate spun, de pildă, despre relon că este neîntrecut în industria ciorapilor sau a lenjeriei de corp și că rolanul permite obținerea unor tricotaje călduroase, superioare celor de lînă. La rîndul său teronul a apărut ca o necesitate a înlocuirii lînei în fabricarea stofelor. Nu trebuie înțeles însă din aceste precizări că relonul și rolanul

Tudor GHEORGHIU

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Azi, în pagina 4-a

O rubrică nouă:

TEATRU LA DOMICILIU

Vă prezentăm noul spectacol al Teatrului Municipal

„DACA VEI FI ÎNTREBAT!"

Piesă în trei acte de Dorel Dorian

●

In pagina 8-a:

In continuarea povestirilor adaptate după Jack London

BRUTA DIN CAVERNE

Un roman din lumea boxului profesionist american

Călătorind prin noua Bulgarie

LA PERUȘTIȚA

Oricine călătorește prin orașele și satele bulgare, întîlnește foarte des mărturii ale trecutului de luptă pentru libertate. La colțuri de stradă, în piețe, la margine de păduri, în creierii munților, sînt fixate plăci comemorative care înfățișează cu litere aurii, actele de eroism ale luptătorilor bulgari care au înfruntat timp de cinci veacuri amara dominație otomană precum și greul jug fascist.

M-am oprit înaintea multora din aceste modeste plăci și am căutat să înțeleg mai bine tîlcul celor scrise, atît de la ele cît și de la prietenii bulgari.

Mai mult decît oriunde, în satul Peruștița din vecinătatea Plovdivului, am aflat lucruri care emoționează puternic. Aceasta, pentru că aici au avut loc lupte purtate în multe rînduri, în epoci diferite și depărtate unele de altele, pentru că în afara eroilor de atunci, am întîlnit eroi ai zilelor noastre, vestiți pentru realizările lor, cum este colectivistul Asen Nacev Simonov, Erou al Muncii Socialiste. Dar, să ne îndreptăm spre acest sat care ilustrează, ca într-un bob de rouă, întregul univers al prefacerilor sociale din Bulgaria ce au avut loc în cei 15 ani de putere populară.

Epocile se confruntă

Ca să ajungi la Peruștița, trebuie să o iei pe șoseaua asfaltată care străbate Plovdivul, trecînd pe după dîmburile uriașe de piatră care se înalță cu semeție în plin oraș. Trebuie să treci prin fața colinei care are în vîrf impozantul monument al ostașului sovietic eliberator, căruia populația îi zice cu gingășie Aliоșa. Trebuie de asemenea să lași în urmă dealul Sahat tepe — colina cu ceas în vîrf — și să ieși în cîmpia largă și mănoasă.

Mai umblasem cîndva prin aceste locuri dar atunci era sfîrșit de iarnă. Abia acum două săptămîni le-am cunoscut adevărata față. Pe marginea șoselei, pe zeci de kilometri, se întind pomi atît de încărcați de fructe, încît era nevoie să le fie crengile sprijinite cu proptele. După șirul de pomi, încep viile pe spalier. Din loc în loc se văd parcele de floarea soarelui și de roșii care se pregătesc să dea a doua recoltă din acest an. După un ceas de mers, am ajuns la Peruștița, un sat cocoțat pe niște dealuri. Satul pare o așezare tihnită, un loc unde parcă nu s-a întîmplat nimic. Dar, dacă ar fi să sapi în pămînt de-un lat de palmă, ai da de straturile de cenușă rămase de pe urma pîrjolurilor ce-au mistuit satul de atîtea ori. În acest sat, după cum spun oamenii mai vîrstnici, nici în sutele de ani de stăpînire turcească, n-a îndrăznit nici un dregător să rămînă mai tîrziu de amurgul soarelui, fiindcă ar fi plătit-o scump. Totdeauna, chiar și cînd satul ardea, ei se retrăgeau fiindcă n-ar fi vrut să simtă ascuțișul furcii de fier în coșul pieptului.

Peruștița are astăzi circa 6.800 de suflete iar despre numărul caselor nu se poate spune precis cîte sînt, pentru că din cele vechi, unele au fost dărîmate iar în locul altora s-au ridicat case solide, cu gard de piatră, înalt numai pînă la genunchiul omului potrivit de stat. Garduri mai înalte decît acestea n-am văzut prin partea locului și nici de lemn. Înfățișarea Peruștiței este mai mult orășenească, deși nu are pretenția să se numească oraș. Satul are magazine, piață, iar în centru se înalță o casă de cultură pe a cărei scenă, înaltă de 14 metri, se vor prezenta chiar și piesele cu cel mai pretențios decor. În același local va fi sediul bibliotecii, cu o mare sală de lectură, va funcționa o școală populară de muzică. La subsol, după spectacole, țăranii din Peruștița vor putea cina într-un respectabil restaurant, ca la Sofia, sau vor putea servi o prăjitură la cofetăria de alături. Planul localnicilor este ca noaptea Anului Nou 1960 să o petreacă în noul local. Vor reuși acest lucru pentru că lucrările sînt avansate.

De pe terasa casei culturale privesc peste drum. E acolo o bisericuță, în curtea căreia se află un monument și clădirea cu un cat a muzeului comunal. Față în față stau deci clădiri care reprezintă două epoci diferite. Ca să

Const. SÎRBU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Dimitrovo, orașul minerilor bulgari are o impozantă casă de cultură.

VREAU SĂ ȘTIU

Arhiva națională de filme

Am citit în ziare despre existența unei Arhive naționale de filme artistice și documentare. Unde și cum lucrează această instituție și cum au posibilitatea cetățenii dornici să cunoască unele realizări mai vechi ale cinematografiei mondiale, să consulte această arhivă (VARLAM TOPȘA — București).

Arhiva națională de filme este cea mai tînără instituție cinematografică creată prin grija regimului nostru de democrație populară, care păstrează și pune în valoare cele mai importante opere produse de arta șaptea artă.

In trecut, cînd producția națională de filme era aproape inexistentă și difuzarea filmelor se afla în mîna unor capitaliști veroși, păstrarea unei copii de film pentru a fi revalorificată după ani și ani, părea o utopie pînă și celor mai pasionați cineaști ai vremii.

Azi, datorită condițiilor ce i s-au creat, Arhiva are în păstrare un fond de filme, din care putem cita producțiile naționale: *„Războiul pentru Independență"*, primul film artistic, produs în 1912, în distribuția cărnia găsim pe C. Nottara; *„Datorie și sacrificiu"*, datînd din 1925, cu George Vraca, Ion Brună și Lulu Chiriac; *„Haiducii"*, producție 1929; *„Din Groazele lumii"*, primul film de știință popularizată, realizat după un scenariu al Doctorului Levaditi (1921); *„Bing-Bang"*, filmul de tinerețe al cuplului Stroe și Vasilache (1933); *„Visul lui Tănase"* etc., filme de cronică, prezentînd istoria patriei noastre începînd cu anul 1911 (printre acestea și filmul *„1 Mai 1921"*, singurul document cinematografic depistat pînă în prezent, care imortalizează pe peliculă începuturile mișcării muncitorești din țara noastră), precum și multe filme străine.

Asupra acestui fond Arhiva execută diferite prelucrări, întocmind cartoteci pentru fiecare film în parte, cuprinzînd: titlul filmului, original și în traducere, anul producției, regizorul, scenaristul, actori în roluri principale și alte date necesare muncii de documentare. De asemenea, se mai întocmesc filmografii pentru regizori, actori, operatori precum și indici cronologici la filme mute, sonore, alb-negru sau colorate, artistice, documentare, etc.

Rezultatele acestei munci vor fi puse în curînd la îndemîna diferiților cercetători.

Cum viața peliculei este limitată la circa 20 ani, colectivul Arhivei se preocupă de asigurarea condițiilor optime de păstrare a copiilor în depozit, de controlul tehnic al acestora, înainte și după fiecare vizionare, pentru a înlătura orice defecțiune ce s-ar putea ivi în timpul proiectării filmelor.

In viitor, prin restaurare (înlăturarea cu ajutorul unor instalații tehnice speciale a zgîrieturilor care apar pe peliculă — așa numita ploaie — curățirea de impurități, adăugarea umidității necesare restabilirii elasticității copiei, etc.) și recopiere (obținerea unor copii noi după materialul existent), eroii filmelor vechi vor putea fi urmăriți indiferent de data producției filmului.

Arhiva întreține relații cu unitățile similare din străinătate, urmînd a obține, pe calea schimbului, o serie de filme clasice de mare valoare, care vor completa fondul existent.

Filmele și materialul documentar sînt puse la dispoziția cercetătorilor, studiourilor cinematografice, unităților de învățămînt, muzeelor, cine-cluburilor și altor unități în scop documentar sau cultural.

Arhiva mai contribuie la completarea cunoștințelor elevilor și studenților prin fondul său de filme didactico-educative.

Pentru edificarea cititorilor revistei „Magazin" asupra punerii în valoare a filmelor Arhivei, îi invităm să vizioneze noile producții ale Studioului „Alex. Sahia" din seria: *„Ieri și Azi"* (*„Bucureștiul"* *„Și azi răsună valea"*, *„Drumul cărții"* etc.) și filmul *„Pagini de vitejie"*, în care trecutul este prezentat cu ajutorul materialelor din Arhivă. Toate aceste filme rulează zilele acestea pe ecranele cinematografelor din țară.

Aurel LUP
directorul Arhivei naționale de filme

Tudora Nicolae, Sabina Vadă și Petra Matei, sînt astăzi țesătoare frunтașe, trei din zecile de țesătoare frunтașe, calificate de Ana Boghină și aceasta este marea ei mîndrie.

ANA BOGHINĂ

(Urmare din pag. 1)

cu d-ta, tovarășă Ana? S-a întîmplat ceva?

O întrebase cu îngrijorare. De cînd se știa el în fabrică Ana Boghină nu venise niciodată tîrziu la lucru. Niciodată. Și doar era în fabrică de aproape 15 ani. Femeia asta e de o corectitudine rară, spunea adesea inginerul.

La îngrijorarea inginerului Ana zîmbi, se încurcă puțin, fiindcă i se păru nu știu cum să vie și să-i spună de-a dreptul inginerului: Sînt Erou al Muncii Socialiste! Nu era felul ei să se laude sau să fie crezută vanitoasă.

Pontă ca de obicei, își schimbă hainele și se duse în secție la sala 10. O întîmpină zgomotul războaielor, bine cunoscut, care acum 15 ani, cînd călcase aici prima oară i se păruse asurzitor, o speriase și o dezarmase întrucîtva. Acum însă se obișnuise și în ceasurile de noapte îl găsea chiar muzical. Sorbi aerul călduț și umed mirosind tare a bumbac, a amidon și a ulei. Aici făcuse Ana Boghină primii pași în munca pe care avea s-o slujească cu pasiune și care făcuse din ea un alt om, îi adusese multe bucurii, multe împliniri, unele visate, altele nu, ca cea de astăzi de pildă. Venise aici în 45, iarna. Doamne, cît trebuise să rabde, să umble pînă să intre să lucreze aici. Țesătoria manuală în care lucrase cîțiva ani se închisese imediat după '44. Patronul plecase și ele, cele cîteva muncitoare care-și scuipaseră plămînii în atelierele insalubre și rudimentare se văzură pe drumuri, lăsate fără bucata de pîine pe care de bine de rău o avuseseră pînă atunci. Erau membre la sindicat și din toată sărăcia se țineau cu cotizația la zi. Norocul lor. Dacă n-ar fi avut sprijinul tovarășilor din conducerea sindicatului poate că ar mai fi răbdat toată iarna pînă să găsească de lucru. Fabricile mai erau ale patronilor și nu mai primeau pe nimeni la lucru. Ziceau că nu au materie primă. Ana își amintește cum a fost angajată aici la Industria Bumbacului. Era iarna. De la sindicat avea recomandație către tovarășii din comitetul de la Industria Bumbacului. Angajările se făceau la unitatea A. De pe Dîmbovița venea un curent de te lua pe sus. Era și un ger de-ți înghețau oasele. Femeile stăteau la poartă și așteptau înăuntru de frig, de foame, de griji. Din cînd în cînd venea omul patronului și alegea: tu, tu, tu. Pînă într-o zi, cînd furioase și Ana și celelalte au împins porțile și au pătruns buluc, pînă la direcție. „Nu plecăm de aici pînă nu ne dați de lucru" declaraseră ele! Erau hotărîte, curajoase. Aproape trei ani a lucrat Ana la Industria Bumbacului în sala 10 ca ajutoare. Meseria o învățase de mult, în numai cîteva luni, dar pasă-mi-te nu erau mașini. Imediat însă după naționalizare, cînd patronii au fost izgoniți, cînd fabricile au trecut în mîinile poporului, s-au găsit și mașini și materie primă așa că Anei Boghină și altor muncitoare li se dădură pe mînă mașini de țesut. Deși avea în ea mult curaj, multă dorință de a se ține pe propriile-i picioare, de a se număra printre muncitoarele de nădejde ale fabricii, totuși cînd se pomenise singură în fața războaielor Ana se temuse. Războaiele erau 12 și ea era singură. Războaiele erau automate și ea avea doar două mîini. Se întorcea de la lucru neliniștită și roasă de îndoieli. Va reuși oare să stăpînească mașinile? Va găsi în ea puterea ca în orice împrejurare să fie calmă, lucidă, să fie în stare să se descurce?

Atunci nu se cunoștea. Nu-și știa resursele de care dispunea.

★

Altă dată cînd venea la schimb, Ana Boghină se ducea la războaiele ei cu graba și îngrijorarea cu care se duce mama să-și alăpteze pruncii flămînzi. De data asta trecu pe lîngă ele, și se duse glonț la Maria Micloș. Firăreasa e cel mai apropiat om al Anei din fabrică. E mai în vîrstă decît Ana și deși țesătoarea are 40 de ani, Maria Micloș oferă în prietenia lor ceva din duioșia și înțelepciunea careși au izvorul într-un pronunțat sentiment matern. Cele două femei deosebite de vîrstă și temperament s-au legat într-o prietenie care a trecut de mult limitele prieteniilor obișnuite între femei. Chiar și înainte cînd firăreasa nu făcea parte din biroul organizației de bază al țesătoriei, Ana venea la ea și-i cerea s-o ajute în problemele care se iveau și care trebuiau rezolvate. Acum și firăreasa și țesătoarea (ultima fiind în biroul organizației de atelier) iau parte în mod direct la conducerea și rezolvarea problemelor puse de viața de organizație, de viața în ansamblu a secției în care lucrează. Conlucrarea aceasta le-a întărit și mai mult prietenia.

Astăzi, Ana Boghină are cîteva lucruri de rezolvat. Întîi să-i comunice firăresei ce înaltă distincție i-a fost conferită. Apoi să vorbească cu ea dacă n-ar fi bine să discute în cadrul organizației de atelier atitudinea Sabinei. Nu, nu se poate s-o lăsăm pe femeia asta așa, se gîndește Ana. Este tînără și de curînd membră de partid și trebuie ajutată să-și formeze conștiința disciplinei și a răspunderii. Și încă ceva — Ana întîrzie puțin eziind — să-i spun, să nu-i spun? Poate ar fi bine să mă mai gîndesc! Sau cine știe dacă am să-i spun Mariei o să aflu și părerea ei, o să mi se limpezească ideea. Oricum — și-și aminti ce simțise în troleibus uitîndu-se în ochii oamenilor: „E un titlu mare. Trebuie să fii vrednică să-l porți!"

Ca și inginerul, Maria Micloș o privi pe Ana cu îngrijorare. Întîrzierea țesătoarei, transfigurarea ei... „S-a întîmplat ceva Ană?"

Ana îi spuse, tremurînd de emoție. Firăreasa o îmbrățișă și i se uită în ochi lung, lung de tot. O vedea pe femeia aceasta din fața ei la primele încercări, cînd i se dăduseră pe mînă războaiele și cînd reușise bine. O vedea mai tîrziu zbătîndu-se să obțină primele depășiri de normă. O vedea fericită că scăpase din casa aceea igrasioasă din Rahova care-i mînca sănătatea. O vedea mai tîrziu însuflețită, transfigurată de încleștarea care începuse atunci în anii 1951, 1952 cînd se pornise între cele mai bune țesătoare ale Industriei Bumbacului — Matei Paraschiva, Maria Andrei, Maria Cîncă — cea mai pasionantă întrecere din cîte a cunoscut ea Maria Micloș în viața ei de muncitoare la industria textilă. Ana Boghină, împreună cu celelalte tovarășe ale sale s-a depășit pe sine, trecînd să lucreze treptat de la 12 războaie, la 24 războaie apoi la 36, și tot așa pînă la 100. Toate muncitoarele din industria textilă, toată țara era cu ochii spre aceste femei pline de inițiativă, pline de o mare pasiune pentru muncă. O vedea bătîndu-și capul cu o răbdare, cu o perseverență rară, să califice fetele venite în fabrică, să le împărtășească secretul nu numai al meseriei dar și al psihologiei muncitorului.

Aceasta era Ana Boghină, „Ana noastră" Totdeauna în frunte, totdeauna gata pentru orice, neliniștită și pasionată, modestă. Acum după plenara din iulie, ea, Ana Boghină a venit cu un angajament foarte concret: în fiecare zi un metru de pînză peste plan. Cum o fi stînd acuma cu angajamentele în cinstea lui 23 August? Trebuie să și le fi îndeplinit de mult, — socoti firăreasa, cunoscînd felul Anei. În fața privirilor acestea ale Mariei Micloș țesătoarea se tulbură. Și ca și acolo în troleibus i se păru că și privirile firăresei îi spun: „E un titlu mare. Ai fost vrednică să-l capeți. Trebuie să fii vrednică să-l porți".

Se grăbi să plece la mașinile ei și nu-i împărtăși firăresei gîndul pe care-l avea și de care era convinsă că dacă-l va pune în practică va aduce o serioasă îmbunătățire în producție. Nu, lasă, trebuie să mă mai gîndesc — hotărî ea. Nu trebuie să dau greș. Își aminti că hotărîse să ceară șefului de schimb să repartizeze mașini și Niculinei, ajutoarea sa. Fata asta destul de moale și de puțin pasionată pentru meserie trebuie pusă la încercare. Cred totuși că o să iasă din ea o muncitoare bună.

In ziua aceea Ana Boghină își mai controlă rezultatele obținute în producție. In luna iunie o depășire de 40 la sută, în iulie 30 la sută. Angajamentul în cinstea lui 23 August îndeplinit cu 19 zile înainte de termen. Era bine. Dar era puțin. Era nevoie de ceva nou, de ceva mai mult. Și iarăși își aminti ideea care-i încolțise în minte. Trebuia pusă neapărat în aplicare.

Elisabeta PETREANU

TERONUL
O nouă fibră sintetică românească

(Urmare din pag. I-a)

nu pot fi folosiți la producerea stofelor. Este vorba însă de a da fiecărei fibre sintetice utilizarea cea mai adecuată proprietăților ei.

Bine, dar ce este teronul? Ce loc ocupă el în marea familie a fibrelor sintetice? Trebuie spus mai întîi că teronul este o fibră sintetizată prin chimizarea țițeiului. Nu mai este cazul să insistăm că prin bogatele resurse de țiței existente la noi în țară, acestei producții îi este asigurată pe deplin baza de materii prime. Din țiței se extrage o fracțiune bogată în xilen din care se separă unul dintre izomeri — paraxilenul. Acesta este transformat pe cale chimică în acid tereftalic, care nu este altceva decît materia primă ce servește pentru sinteza polimerului din care se obțin fibrele de teron. Dat fiind că la baza formării polimerului teronului stă o reacție de „esterificare" sau mai bine zis de „poliesterificare", teronul face parte din familia fibrelor poliesterice. Alături de teronul din familia fibrelor poliamidice și de rolanul din familia fibrelor poliacrilonitrilice, teronul este una din cele trei tipuri de fibre apreciate astăzi datorită proprietății lor unanim recunoscute și care se produc pe piața mondială în mari cantități industriale.

La ora actuală, cercetările de laborator întreprinse la Institutul de cercetări chimice în legătură cu fabricarea teronului, au fost terminate, elaborîndu-se tehnologia corespunzătoare. Cercetările se datoresc unui colectiv condus de ing. Paul Mihail, laureat al Premiului de Stat, care a colaborat cu un colectiv al Centrului de chimie al Academiei R.P.R., condus de acad. prof. C. Nenițescu. Acum, la ICECHIM-Dudești, se construiește o stație care va permite realizarea unei producții semi-industriale. Fibrele de teron obținute la această stație vor fi livrate industriei textile căreia îi revine menirea să le caracterizeze proprietățile textile și să precizeze sortimentele care se pot produce. Acestei perioade experimentale îi va urma producția curentă. Și dat fiind că montajul noii unități se execută în ritm susținut pentru a fi terminat la sfîrșitul trimestrului III, se vor creia condițiile ca în anul viitor consumatorii să poată cumpăra primele produse din teron din fibre poliesterice românești.

Ce fel de produse din teron vor găsi cumpărătorii nu este greu de aflat. In amestec cu lîna, bumbacul sau celofibra, se vor țese din teron stofe frumoase și elegante pentru costume, taioare, rochii, fuste, pardesie etc. Acesta ar fi domeniul principal de utilizare. Teronul se mai utilizează însă și la fabricarea țesăturilor ușoare, imprimate pentru rochii, perdele, lenjerie de pat etc.

Nu este lipsit de interes să vedem și ce calități vor găsi cumpărătorii confecțiunilor din stofe ce au la bază teronul. Mai întîi ei va surprinde desigur în mod plăcut, că pantalonul, haina sau fusta plisată cu care i-a apucat ploaia sau au adormit în tren, nu s-au șifonat cîtuși de puțin, păstrîndu-și perfect forma dată inițial prin călcare. Constatarea aceasta va fi întregită de o mare rezistență la rupere. Nu vă mirați dacă oamenii de specialitate pretind că rezistența la rupere a teronului depășește și pe cea a firelor de oțel. Dacă veți lua două fire de aceiași lungime și grosime (cu secțiunea de 1 mm²), de teron și al de oțel și atîrnați de ele greutăți, veți constata, spre marea dv. surprindere că firul de teron suportă pînă la rupere o greutate de 126 kg, pe cînd cel de oțel numai 110 kg! Adăugați la aceste proprietăți, elasticitatea, tot atît de plăcut, identic cu al lînei și o rezistență superioară la acțiunea agenților atmosferici și a razelor solare și veți deveni desigur un adept al stofelor țesute din teron.

Tudor GHEORGHIU

Acupunctura la noi

In urmă cu 5000 de ani războinicii chinezi își îngrozeau inamicii, tatuîndu-le diferite tatuaje cu ace subțiri. Se pare că înțepăturile făcute au dezvăluit anumite efecte tămăduitoare și că de acolo își trage originea acupunctura ca metodă terapeutică.

In tot cazul, originea ei se pierde în timp. Ceea ce se cunoaște precis, este că vreme de 5000 ani, chinezii au practicat empiric acest tratament cu rezultate excelente, bazîndu-se pe darul de observație al sutelor de generații de medici chinezi. Abia în 1950, primul guvern democrat al Chinei a înființat la Pekin un Institut experimental de acupunctură, destinat a pune bazele științifice în spiritul medicinei europene experimentale.

In Europa, acupunctura nu este cunoscută pînă în 1671 cînd apare la Grenoble un tratat, datorită lui Hervien — un jurist întors din China. La începutul sec. XIX ea începe să fie practicată în Franța. Așa cum am mai amintit însă, abia de curînd această metodă terapeutică tradițională este verificată și aplicată în lumina datelor științifice moderne.

Dar în ce constă și care este principiul acupuncturii?

In piele, există anumite elemente nervoase care au corespondentul lor în sistemul nervos central, în viscere sau în alte sisteme. Pornind de la această foarte strînsă corelație, s-a stabilit că o incitare într-o anumită regiune a pielii, influențează un anumit organ, în funcție de locul înțepat. Este vorba, deci, de o aplicare a reflexoterapiei.

Durerea de dinți, de pildă, poate fi influențată de o înțepătură făcută la rădăcina unghiei degetului mic; durerile precordiale (în regiunea inimii) pot fi oprite cu o înțepătură la nivelul mîinii stîngi; anumite turburări digestive pot fi vindecate prin înțepături la încheietura pumnului în vecinătatea degetului mare. Înțepăturile se fac cu un ac foarte fin.

Reflexoterapia cutanată prin acupunctură a găsit adepți și printre medicii din țara noastră.

Întors de la Moscova, unde a studiat această metodă — conf. dr. N. N. Gheorghiu, directorul spitalului Colțea din Capitală, a organizat aplicarea tratamentului, fiind preocupat încă din primul moment de studiul sistematic asupra mecanismului fiziologic de acțiune a acupuncturii. Pe lîngă serviciul de acupunctură care funcționează la spitalul Colțea, sub îndrumarea conf. N. N. Gheorghiu, a luat ființă pe lîngă Societatea științelor medicale un cerc științific în cadrul căruia sînt dezbătute probleme esențiale pentru aplicarea cu spirit de discernămînt a metodei acupunctice.

In general, metoda se aplică în maladiile așa zis funcționale: lombalgii, artralgii, cefalalgii, algomenoreea etc. De asemenea, se aplică în diferite forme de reumatism, în sciatică, în maladia ulceroasă, în migrene rebele etc.

Practica a demonstrat că acupunctura este eficace în maladiile în care s-a acționat. Statisticile noastre confirmă, în linii mari, datele altor școli străine. În lombosciatică, de pildă, s-au obținut 75 la sută ameliorări și 20 la sută vindecări, în dureri de cap 65 la sută ameliorări și 30 la sută vindecări, în nevralgii intercostale 55 la sută ameliorări și 30 la sută vindecări, în colici interne 15 la sută ameliorări și 75 la sută vindecări.

Inființarea serviciului de acupunctură la spitalul Colțea a stîrnit un mare interes din partea bolnavilor, dar mai ales din partea medicilor. La ședințele cercului participă regulat 90—100 de persoane, iar cursurile de inițiere și instructaj, organizate pe lîngă serviciul de specialitate de la serviciul Colțea, sînt frecventate de 28 medici.

Îndrumată și controlată din punct de vedere științific, acupunctura capătă o dezvoltare din ce în ce mai mare, necunoscutele sînt învinse, fenomenele capătă interpretări în lumina învățăturii pavloviste.

Aplicată pe baze experimentale clinice riguroase, acupunctura, ca metodă terapeutică, dă rezultate remarcabile.

Alice MIHALCEA

POȘTA REDACȚIEI

IOAN HENȚIU — Deva: Ne bucurăm de succesele dv. în completarea colecției de ilustrate. Sistemele de clasificare sînt numeroase. Dacă cel pe care l-ați ales dv. vă place (noi credem dealtfel că este bun), folosiți-vă de el. Cînd se va îmbogăți colecția va trebui însă să apelați la altul mai sistematic, care să vă ajute să găsiți cu ușurință oricare dintre ilustrate.

Numărul 100 al revistei noastre este cel de față. A apărut așa cum îl vedeți, fără surprize. La numărul 1000 vom organiza ceva special. Dar pînă atunci mai este... ceva vreme. Vă mulțumim pentru urări.

ION NEGREANU — București: Numai modestia ne împiedică să publicăm „dedicația" dv. Sperăm că vă veți folosi de talentul dv. trimițîndu-ne și alte versuri, dedicate altor evenimente.

ANA POPA — București: Dată fiind profesia dv., trebuie să vă adresați secretariatului Institutului de Medicină și Farmacie. Aici veți căpăta toate lămuririle necesare.

BRATU PARTENIE — Tr. Severin: Pentru început, este destul de bună poezia dv., îndeosebi din punct de vedere al conținutului. În ce privește forma, ar mai trebui mult de șlefuit, de finisat. Cîtul cu continuitate și desăvîrșirea unei activități organizate în cadrul unui cenaclu literar, v-ar fi de mare folos.

AL. FLORIN — Pitești: E foarte dificil pentru noi să vă răspundem la toate întrebările puse. Vă putem însă îndruma unde să vă adresați pentru a vă edifica asupra tuturor celor ce vă interesează. Scrieți Casei Creației Populare din București, piața Kuibișev nr. 7. Vă sfătuim însă că ultima întrebare să n-o mai puneți fiindcă este inutilă. Totul va depinde de talentul dv.

PETRU ROȘU — Iași: În curînd veți găsi cele ce vă interesează în magazinele comerțului de stat.

N. PETRESCU — Tulcea: Nu putem ști dacă aparatul la care vă gîndiți dv. ar da vreun rezultat. Știm însă precis că dacă organele Sanepid din localitate s-ar preocupa mai activ problema ridicată de dv. ar fi putut fi în bună măsură rezolvată. Am trimis o sesizare organelor respective.

Intîmplările lui Moș-Andrei, „inimă de aur".

Desene de V. VASILIU

Zîna zînelor

Drumul spre Diham însoțește, șerpuind, un pîriu rece și cristalin ca toate apele de munte. I se spune Valea Cerbului. Nu știu de ce. Poate pentru că — pe vremea cînd cocoșii Caraimanului erau străbătute numai de vietățile pădurii — veneau aici cerbii și căprioarele să se adape. Poate că e numai reminiscența unei legende de mult uitată (pe versantul răsăritean al Bucegilor aproape fiecare stîncă și fiecare plai își are istoria sa). De mult de tot, cică, la asfințit, Zîna Florilor, se întîlnea cu suratele sale într-o poeniță și pînă la clipitul zorilor povesteau despre Fat-Frumos, Prislea sau Micuța Cenușăreasă.

Și astăzi, Valea Cerbului mai păstrează un aspect feeric. O cutreier mereu cu senzația că am pășit într-o lume fantastică. Ascult izvorul ce basmește din vremea codrilor de-argint și aștept ca-ntr-un amurg să-mi ațină calea... nu, nu piticul Statu-Palmă ci Zîna Primăverii... Iat-o... Ce-i drept, o aparițiе... mai pămînteană decît mi-aș fi închipuit. Are cosițe, dar nu aurii și nici ca pana corbului, mai curînd ca lemnul nucului. În azurul ochilor ei te poți oglindi, deși nu sînt adînci ca marea și nici mari cît roata carului. Are brațele încărcate cu flori; din cînd în cînd cu gingășie mai culege cîte una. O urmăresc, pînă ajungem într-o poiană luminată de reflexele unui foc din vreascuri. Oare și zînele să-și facă foc de tabără?

M-a trezit din reverie o voce zglobie:

— Irina, Irina. Bine c-ai venit. Uite ce-am hotărît: Astă-seară fiecare dintre noi o să povestească ce crede că-i mai important în viața so Nu-i o idee bună?

— Ba da, într-adevăr.

— Mai lipsește cineva? Nu? Atunci sîntem gata. Începe tu, Elena.

— Nu-i un secret pentru nimeni — începu să povestească cea care purta numele de Elena — că-mi place să citesc mult. Cînd eram de-o șchioapă, abia silabiseam abecedarul și-mi băgam nasul în toate cărțile cu poze ce-mi cădeau în mînă. Mă impresiona descrierea palatelor de cleștar și a grădinilor împărătești, și nu arareori visam că sînt și eu o domniță și culeg mere de aur. Într-o zi, acum cîțiva ani, să nu-ți crezi ochilor, eu, fiica unui muncitor silozar de la moara „Ilie Pintilie" am intrat într-un palat adevărat. Palatul de la Cotroceni ne-a fost dat nouă, pionierilor. Am urcat și am coborît de nenumărate ori scara de marmură, am îmbrățișat coloanele netede și strălucitoare, m-am furișat și-am deschis ușa fiecărei camere. Și la cercul fizicienilor, și la naturaliști, și la navomodeliști, și la radiotelegrafiști, și la pictori și la muzicieni, și peste tot. Știți ce mi-a plăcut cel mai mult? Camera de poveți. Am retrăit acolo clipele dragi cînd adormeam în brațele bunicuței, ascultînd basmele la gura sobei. Nu-i nevoie să vă descriu mai mult activitatea Palatului. Cei mai mulți dintre voi o cunoașteți. Vreau să vă spun că prima mea zi la Palat n-am s-o uit niciodată. Am venit acasă îmbujorată și am povestit părinților toate minunățiile văzute. Tatăl meu mi-a zîmbit, m-a luat lîngă dînsul și mi-a spus: „Vreau să-ți vorbesc și eu de o minunăție. Știi cît de grea era munca mea. Toată ziua cărăm saci în spinare pînă sus la etajul 9 al silozului. Ei, să vii mîine să mă vezi! Apăs pe-un buton și toată treaba se face singură. Azi s-a introdus la noi mecanizarea și eu cu butonul meu manevrez o sumedenie de mașini. Asta-i minunăție. Ai să fii mîndră de mine". Într-adevăr sînt mîndră, nu pentru butoanele lui ci pentru că e muncitor fruntaș, respectat de toți. De curînd a primit Medalia Muncii.

— Și tatăl meu a primit Medalia Muncii — se auzi o voce baritonală.

De data asta vorbea un... „zinoi" cu fața smeadă și ochi căprui.

— Spune Mihai, spune.

— Mi-e greu să aleg. Am văzut multe lucruri interesante în viața mea. Am cutreierat multe sate și orașe ale țării. Tatăl meu e maistru electrician. Cînd mergeți cu trenul și admirați deasupra căii ferate siluetele svelte ale stîlpilor și rețeaua de înaltă tensiune, să știți că tatăl meu și tovarășii săi le-au instalat. Cînd voposit într-un sat și vedeți în locul opaițelor strălucind lampa lui Ilici, să știți că tot ei, electricienii, sînt cei care prin munca lor au făurit-o. La Hunedoara am stat mai multă vreme. Am avut bucuria să vizitez castelul Corvinilor și să văd cum crește zi de zi furnalul nr. 6. Acum nu se mai pomenește de el decît odată pe an, cînd se toarnă ultima șarjă cu nu știu cîte zile înainte de termen. Dar atunci era abia în construcție și tot orașul se interesa de el ca de un copil. Tatăl meu lucra pe șantierul noului oraș muncitoresc, dar cînd furnalul era aproape gata a muncit voluntar nopți în șir pentru punerea la punct a tabloului electric de comandă a furnalului. Astăzi este maistru de sunet la Studioul cinematografic de la Buftea. E o meserie nouă în țara noastră, ca și studioul de altfel.

...Am văzut ridicîndu-se apoi o fată, cu codițe fuior, care vorbea domol, cu voce înceată:

— Povestea mea începe trist. Imagine puternică, în amintirea mea s-a întipărit chipul unei fetițe cu obrajii dogorînd și pieptul zguduit de o tuse vezuică. La 4 ani am avut difterie și apoi m-am ales cu leziuni la plămîni. Ce vreți? Era pe vremea secetei din 1946-47. Părinții mei erau săraci. În bordeiul nostru nu vătrundea nici soarele dar nici doctorul. Costa mult și noi nu aveam nici cu ce ne ține zilele. Vecinele nu-mi mai dădeau mult de trăit. După un an s-au schimbat multe. Am fost internată gratuit la spitalul Filaret. Dacă n-aș fi avut acolo o îngrijire bună, poate că azi nici n-aș mai fi în viață. La 6 ani leziunile s-au închis dar încă mai eram slăbuță și bolnăvicioasă. Am fost trimisă la Preventoriul de copii de la Buzău, iar apoi la un altul, la Tîrgu Mureș. Hrana abundentă, liniștea, aerul și odihna și-au spus cuvîntul: azi sînt și eu elevă sănătoasă, voinică și fericită ca toate colegele mele.

Caterina tăcu. Se așternu o liniște profundă, doar trosnetul vreascurilor mai sfîșia tăcerea serii. Mihaela aruncă vreo două lemne pe foc, mai zgîndări puțin fărîmatecul, își drese glasul și rosti:

— Tu, Caterina, ai fost bolnavă și le-ai însănătoșit în preventoriu. Eu am fost tot timpul sănătoasă, dar ca să-mi păstrez sănătatea și să mă recreez după un an de învățătură, am fost trimisă mereu la taberele de munte. Am adus cu mine un album de fotografii. Îl răsfoiesc totdeauna cu drag. Uite, Bușteni. Eram în clasa I-a — și puțin cam sălbatecă. Să dorm fără mămica și tăticu' într-un dormitor cu alți 10 copii! Ce speriată am fost! Dar m-am obișnuit repede cu viața de colectiv. Anul următor — Vîrlețu. Aici am recitat o poezie la un carnaval în cinstea zilei de 23 August. Colegii m-au aplaudat. Am primit și un premiu: niște papuci lucrați la cercul mîinilor îndemînatice. În clasa III-a — tabără de la Bistrița-Năsăud. Excursia la casa natală a lui Coșbuc. Aș vrea să mai lipesc o fotografie: focul de tabără care încheie timpul petrecut alături de voi, dragii mei.

— Mihaela dorește o fotografie cu focul de tabără, eu vreau una de la exercițiile de gimnastică, cu mine în vîrful piramidei — intră în vorbă o fetiță dolofană, bine făcută.

— Sigur, Georgeta, tu cu sportul.

— Da, e-adevărat. Îndrăgesc sportul mai mult ca orice. Dacă ar fi să vă povestesc, tot despre prima mea zi pe stadion, v-aș spune, deși cred c-o știți pe dinafară.

— Nuuu — se auzi un protest lung. Nè-ai-vorbit de sport toată vara.

— Și aș mai vorbi încă. Nici nu vă puteți închipui ce fericită sînt că pot urma la o școală cu specific sportiv. Mă antrenez zilnic pentru atletism și baschet. Cînd voi fi mare, vreau să devin o mare campioană.

— Bravo, Georgeta. Să vedem însă ce vrea să povestească Ionel.

— Pentru mine și ai mei, o zi importantă a fost ziua mutării în casa nouă, acum doi ani. Noua locuință se află în blocurile din strada Dr. Burghelea, la care a lucrat tatăl meu, ca maistru zidar. Acum avem un apartament cu 2 camere de cîte 4 pe 4 metri, hol, baie și bucătărie. Totul e curat și luminos. Acum trăim și noi ca oamenii, pentru că s-a construit și se construiește din ce în ce mai mult.

— Dar tu, Florica, tu nu ne spui nimica?

— Eu — răspunse cea întrebată — eu am multe de povestit. M-am născut puțin timp după eliberarea patriei noastre de sub jugul fascist. Mi se spune că fac parte din generația anului XV. Viața mea reconstituie istoria poporului nostru în anii aceștia. Părinții mei munceau din greu și tot nu se ajungeau. Nu puteau nici să mă țină cu ei. Cînd eram mică am fost crescută de bunici în satul lui Caragiale. N-aveam nici 4 ani, dar țin bine minte primul meu pachet de ciocolată. Mi l-a adus tata și mi-a spus că o să-mi aducă mereu, fiindcă din ziua aceia a devenit stăpîn pe toate fabricile și uzinele din țară. M-a luat cu el la Orașul Stalin. L-am văzut conducînd niște mașini foarte ciudate, care în loc de roate aveau niște lanțuri. Mi-a spus rîzînd că mașinile astea ne vor da mîine mai multă pîine. Începuse bătălia pentru socializarea agriculturii, iar pentru mine o etapă nouă: stăteam la cămin, cîtă vreme părinții erau la lucru. Cînd am citit „Cuore" și „Fără familie" m-am întrebat de ce nu stăteau și copiii ăia la cămin. Mai tîrziu am aflat de ce, o știți și voi. După doi ani, tatăl meu a trecut ca șofer la o întreprindere de construcții. Cîte n-a cărat el cu camionul lui! Lăzi grele, venite de departe, cu inscripția „Uralmașzavod" pe ele, mii de cărămizi, tone de ciment, blocuri de fontă, apoi strunguri românești produse la Arad, piese de motoare, carcase de turbină, scheletele sondelor de foraj, ferăstraie electrice. Zi de zi creștea potențialul industrial al patriei noastre, zi de zi se îmbunătățea și viața familiei noastre. O dată, în casă, lîngă fereastră, a apărut o mașină de cusut; altădată, am văzut-o pe mama dînd afară din bucătărie plita bătrînească — ne cumpărasem uraganz; scoarțelor din cîrpe le-a luat locul un covor moale și mătăsos. Cînd mi-am pus cravata de pionieră, în casa noastră a apărut un radio, iar la toamnă, cînd împlinesc 15 ani, vom avea și televizor...

★

In Valea Cerbului n-am întîlnit zîne, ci copii din tabăra de vară a Trustului I Construcții din București. Elena este Elena Țecoș, elevă la Școala medie Dimitrie Cantemir, Mihai este Mihai Dincă de la Școala elementară nr. 69, Caterina — Ecaterina Ciumac, pe Mihaela o chiamă după numele de familie Răilenu, iar pe Florica — Mihalcea Dar, la focul de tabără, copiii au vorbit despre o viață nouă, despre o zînă care le-a adus fericirea, o zînă pe care harnicul nostru popor o modelează cu mîinile sale, din anul una mie nouă sute patruzeci și patru leat.

Florin Z. FLORIN

Unii locatari din blocuri evoluează prin fața ferestrelor în ținută indecentă.

— Nu vii la noi la televizor?

— Mulțumesc, dar îl prefer pe cel de vizavi, că are ecranul mai mare...

Desen de I. BOTOȘENEANU

Călătorind prin noua Bulgarie

LA PERUȘTIȚA

(Urmare din pag. I-a)

treci drumul de la una la alta, trebuie să parcurgi un secol de luptă deși distanța o poți măsura cu pasul. Un secol de suferințe dar și de victorii.

Mai bine morți decît robi !

În istoria satului, pe care locuitorii o cunosc cu de-amănuntul, se vorbește despre o veche tradiție de luptă și de cultură a satului. Cine vrea să o cunoască o poate afla însă mai bine din muzeul local, unde ghid este un profesor care face munca aceasta în mod benevol. Află bunăoară că răscoala de la 1876, contra turcilor, pornește de aici, avînd în frunte pe revoluționarii Peter Bonev, G. Bencovski și Panaiot Volcov.

Luptele ce s-au desfășurat pe aceste locuri sînt de un profund dramatism. Zdrobind pe răsculații din satele vecine, bașbuzucii turci s-au îndreptat spre Peruștița. Cinci zile au durat luptele. În a cincea zi, femeile și copiii s-au refugiat în clădirea bisericii, baricadîndu-se. Printre ele erau și doi supraviețuitori din rîndurile bărbaților: Spas Ghinov și Cocio Cestemenski. Ei făceau parte dintre comandanții răscoalei. Biserica a fost asediată. Bașbuzucii, sparg ușa și intră înăuntru. Spas Ghinov, secretarul comitetului revoluționar, avînd în mînă un iatagan, îi așteptă să intre. Alături de el se afla sofia și cei cinci copii. Gîndul că aceștia vor fi duși în robie îl îngrozea. Ce să facă? Să lase pradă în mîna dușmanului ființele atît de iubite? Nu, a hotărît Spas Ghinov. Călcîndu-și pe inimă, el i-a ucis cu mîna lui ca și Cocio Cestemenski. Apoi, cu fruntea sus, cu pieptul deschis s-a îndreptat spre cei ce năvăliseră înăuntru. Spas Ghinov și Cocio Cestemenski au fost uciși în lupte, dar cîtă vreme inima lor a bătut, atît timp cît mîna putea să mai țină încleștat mînerul pumnalului, ei s-au luptat, doborînd cu sete mulți dintre cei ce căutau să le frîngă voința de libertate.

Și acum se mai cunosc urmele luptelor, scrijelăturile de pe pereții bisericii unde au fost uciși 347 oameni.

Despre aceste zguduitoare scene marele scriitor bulgar Ivan Vazov a scris pagini nepieritoare. Acum cîțiva ani, în 1956, un tînăr pictor, Dobri Pavlov Dobrev — care trebuia să-și pregătească lucrarea de absolvire a Institutului de artă plastică din Sofia și-a ales ca subiect drama istorică de la Peruștița. Tabloul în ulei, de mari dimensiuni, se păstrează în prima cameră a muzeului, redînd cu vigoare intensitatea scenei ferfiriii celor mai apropiate ființe de către Spas Ghinov și a luptei contra cotropitorilor turci. E o lucrare de mare valoare artistică, la alcătuirea căreia o contribuție de seamă au avut-o rîndurile scrise de Ivan Vazov.

Din rîndurile locuitorilor Peruștiței s-au recrutat numeroși luptători din războiul ruso-turc, de la 1877-1878. La subsol, într-o criptă, există un osuar. Înăuntru au fost adunate oasemintele acelor care s-au jertfit pentru patrie în acest război. Cînd capacul osuarului este dat de o parte, îți apar în fața ochilor rămășițele pămîntești ale luptătorilor. Dar nu numai acestea au fost jertfele aduse de Peruștița. Anii de intensificare a exploatării capitaliste în Bulgaria au cerut altele și altele. Poporul nostru a cunoscut asemenea vremuri crude și știe că libertatea și dreptatea socială a dobîndit-o prin luptă și sacrificii. Vizitînd muzeul de la Peruștița mi se perindau în gînd atîtea și atîtea scene de eroism, cunoscute din istoria de luptă a poporului nostru și înțelegeam cît de mult prețuiește libertatea pe care poporele bulgar și român au cîștigat-o, acum 15 ani.

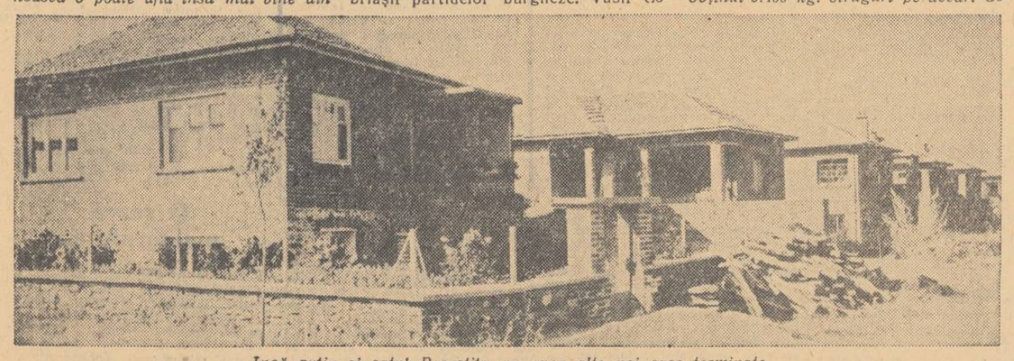

Încă puțin și satul Peruștița va avea alte noi case terminate

Cuvîntarea din balcon

Despre evenimentele din anul 1923 și despre cele următoare mi-a vorbit mai pe larg un bătrîn, participant la mișcarea revoluționară. Un vechi comunist. Am fost într-o seară invitatul lui și al surorii sale, o învățătoare care a luptat alături de fratele său. E vorba de Peter Ranghelov Savov și de Tvetana Ranghelova Savova. Acum ei primesc o pensie personală pentru meritе deosebite în mișcarea muncitorească revoluționară. În decurs de mulți ani, cei doi frați au fost mereu întemnițați, bătuți și schingiuiți de poliție. Acum, cînd visurile lor de libertate s-au îndeplinit, sînt mulțumiți și trăiesc cu bucurie clipele îndelung visate.

De la ei am aflat povestea balconului de la muzeul sătesc. Balconul despre care este vorba dă în piața din centrul satului. E îngust și vopsit într-o culoare roșietică. Înainte ca reacțiunea să treacă la reprimarea revoluționarilor, în 1923, de aici a vorbit Vasil Colarov. Pe atunci el activa în regiunea Plovdivului. De acolo, de sus, în fața unei mulțimi, Colarov demasca țelurile odioase ale capitaliștilor, cerînd intensificarea luptei populare. La un moment dat și-au făcut apariția simbriașii partidelor burgheze. Vasil Colarov și-a continuat cuvîntul său, dar nu a putut să și-l termine pentru că a început lupta.

După 21 de ani, Vasil Colarov a revenit la Peruștița. El a mers la muzeul din mijlocul satului, a privit spre balconul îngust, vopsit în culoare roșietică, a urcat treptele și și-a luat locul acolo sus, pentru a vorbi noilor săi ascultători.

Primul lucru ce l-a spus a fost acela de a aminti că în 1923 a început, de aici, o cuvîntare pe care n-a reușit a o duce pînă la capăt.

—Acum am venit să-mi termin cuvîntarea, — a spus Vasil Colarov, în aplauzele frenetice ale celor care se aflau de față la marea adunare de la Peruștița.

Și cuvîntarea lui Vasil Colarov, iubitul fiu al poporului bulgar, a continuat într-un fel deosebit, vorbind despre înfrîngerea regimurilor politice de asuprire, despre perspectivele care astăzi au devenit în multe domenii realizări în anii de putere populară.

Simplul balcon, căruia la prima vedere nu-i acorzi importanță, a devenit un lucru prețuit, o piesă de aceeași valoare cu cele aflate în muzeu.

Dar Peter Ranghelov Savov mi-a vorbit și despre luptele contra fasciștilor. Ochii gazdei mele lăcrimau în timp ce amintirile se depănau. Pe piciorul bătrînului stătea un nepoțel de vreo 15 ani. Cam în jurul acestei vîrste erau copiii din sat uciși de fasciști cu 16 ani în urmă. Ei au fost legați de mînă și împușcați. În dulapurile muzeului se păstrează mărgelele Lilianei Tenceva și haina lui Stoian Totov, cu urmele gloanțelor.

Într-un tîrziu, bătrînul s-a înseninat și a început să ne vorbească despre niște lucruri obișnuite. Îmi părea neobișnuit faptul că un om care a trecut prin focul atitor lupte este interesat de felul cum își face nepotul temele sau de faptul că o porțiune a unui trotuar trebuie reparată. Era atîta căldură în glasul său, atîta farmec încît nu m-am oprit să nu-l întreb:

— N-ați încercat cumva să așterneți pe hîrtie o seamă din gîndurile dv?

Cele două gazde s-au căutat cu privirile. În cele două urmă bătrînul zîmbind, mi-a spus:

— Am chinuit și eu un caețel, făcînd cîteva însemnări despre cele ce s-au petrecut pe la noi. Îl am pe aici, pe undeva. Aș vrea să-l donez după ce voi termina de scris, bibliotecii, ca să-l păstreze. Cine știe? Poate că cineva l-o frunzări într-o zi să vadă ce-a scris Peter Ranghelov.

Fără a mai da nici o altă informație, el umplu din nou paharele, închinînd pentru poporul român, pentru partidul nostru, pentru lupta noastră comună. Înoptase de-a binelea și afară ploua. Peter Ranghelov m-a condus pînă la poartă, bucurîndu-se că a avut un oaspete dintr-o țară prietenă, rugînd să nu fie uitat după plecare.

Prezentele rînduri sînt o dovadă că ospitaliera gazdă nu a fost uitată și nici nu va fi.

Se înfăptuiesc urările lui Ivan Vazov

Am urcat scările gospodăriei colective „Eniu Toșev" cu gîndul că-l voi reîntîlni pe președinte, un om voinic, aprig la treabă dar și la joc. Am avut însă ghinion. După ce discutase cu un ziarist finlandez, venit să viziteze gospodăria, a plecat spre Plovdiv. Poate că în drum ne-om fi întîlnit.

De cîțiva ani, gospodăria s-a mărit prin contopirea a trei unități din satele Peruștița, Ustina și Ciurin, numărînd actualmente 9014 membri și măsurînd o suprafață de 32.458 decari. Principala sursă de venituri este viticultura și pomicultura; se cultivă de asemenea tutun și legume. Grîul, secara, orzul se cultivă foarte puțin.

În gospodărie se aplică metoda culturilor intensive în special la roșii și cartofi. La culturile respective se scot anual cîte două recolte ceea ce face ca veniturile gospodăriei să crească.

Contabilul gospodăriei care s-a oferit să facă serviciile de gazdă, desfășurînd niște tabele cu o sumedenie de rubrici a arătat că față de 48 milioane leva, sumă prevăzută la venituri pe anul trecut s-a obținut peste 62 milioane leva. Pentru anul 1960, totalul veniturilor va trebui să sporească la 74 milioane leva. Dar acesta este doar proiectul. Realitatea, așa cum s-a mai întîmplat, depășește cu regularitate planurile. Sînt sigur că cifra va fi mult lăsată în urmă. Și este firesc să se petreacă astfel de lucruri din moment ce aici lucrează Eroul Muncii Socialiste, Asen Nacev Simonov, care a obținut 5.400 kg. struguri pe decar. Cosemănată o sămînță care rodește bogat: sămînța libertății, a dragostei de patrie și de partid.

Ca să ajungă la obținerea celui mai bun strugure (varietatea Bolgar) prezentat la ultima expoziție internațională de la Plovdiv, a fost nevoie, fără îndoială ae muncă, de încercări repetate și migăloare. Nu mă îndoiesc însă nici o clipă că strugurele Bolgar a apărut pentru că în pămîntul unde cresc tufele de vie a existat și acea sămînță nobilă, în adevăratul înțeles al cuvîntului.

Dacă în trecut, un Drăgan Manciov, un Atanase Toșev cu fiul său Eniu Toșev și cu alții au cărat piatră pentru a clădi baricade, urmașii lor clădesc cu piatra aceasta case noi. Aici, ca și în alte sate bulgare, este obiceiul ca la construirea caselor să dea o mînă de ajutor întreg satul. Fiecare se simte obligat moralicește și chiar materialicește să-și ajute consăteanul. Astfel, apar acele case noi, zugrăvite în galben, acoperite cu țiglă roșie. Prin munca în colectivă, nivelul de trai al țăranilor este în continuă creștere. Am urmărit graficul de pe peretele biroului președintelui și am constatat acest fapt îmbucurător. Am constatat de asemenea că dintre fiii satului s-au ridicat oameni de nădejde, îndeplinind funcții de răspundere în aparatul de partid și de stat, că școala din sat a devenit necorespunzătoare față de numărul celor ce-i urmează cursurile.

Cine vizitează satul Peruștița își poate face o imagine completă a schimbărilor structurale ce au intervenit în viața țării vecine și prietene care acum, la 9 septembrie, sărbătorește a 15-a aniversare a eliberării sale.

Părăsind satul, asociem cele văzute la realitățile din țara noastră urmărind, imaginar, drumul lor ascendent. În minte mi-a venit versul înflăcărătului Ivan Vazov care, referindu-se la ele scria:

„Înfloriți, înfloriți, o voi țări minunate".

Const. SÎRBU

Dr. Smolinski și Atanasiu, specialiști în probleme de bacteriologie împreună cu dr. Vu-Chi-Hung de la Institutul de bacteorologie din Hanoi, pescuiesc larve de țînțari pentru studierea paludismului.

O scrisoare din Vietnamul prieten

Cu trei ani în urmă, într-o gară mică, unde dîntii pusesem piciorul pe pămîntul Vietnamului, am simțit, iscată din cuvîntul prietenesc al unui profesor, întîmplător tovarăș de drum cu trenul, mîndria de reprezentant, la mii și mii de kilometri de casă, a industriei noastre socialiste. Aflîndu-mă român, acolo, pe peronul stației Dong-Dang, fără sfieli, de-a dreptul, omul mi-a mărturisit bucuria față de acordul economic atunci încheiat între țara sa și țara noastră, precum și mulțumirea că noi, românii, prietenii de departe, vom livra Vietnamului tractoare întru ajutorarea agriculturii greu lovită de colonialiști și de război.

Această primă întrevedere în Vietnam m-a lăsat să înțeleg imaginea țării noastre implinită în sufletele prietenilor: Ro-Ma-Ni — (așa pronunță vietnamezii numele țării noastre) o țară unde industria socialistă fabrică tractoare alături de alte mari, complicate și moderne mașini.

Întemeierea afirmației numai pe întîlnirea de la Dong-Dang ar fi pripită, fără îndoială. Numai că vorbă bună și cuvînt de admirație pentru tractoarele noastre am auzit apoi des, des de tot în Vietnam.

Potrivit acordului încheiat, tractoarele noastre au sosit în Vietnam, pe bordul vasului „Gh. Dimitrov", după ce au făcut drum lung, peste mări și oceane. Din relatările celor ce se aflau atunci în port la Haifong, am aflat că au fost primite cu bucurie. Au lucrat apoi, firește; au lucrat pe pămînturile smulse junglei, pe ogoarele noi, întinerite, ale plantațiilor lăsate paragină de colonialiști; au lucrat și au sprijinit munca grea, sub soarele nemilostiv al tropicelor, a bravilor lucrători din agricultura Vietnamului.

De întrevederea din gara Dong-Dang și de discuțiile purtate în Vietnam în jurul tractoarelor noastre mi-a amintit deunăzi, pe neașteptate, un fapt aflat la Uzinele de Tractoare din Orașul Stalin. Primise colectivul de-acolo două săcușoare de orez și o scrisoare. Veneau de departe, tocmai din Vietnam. Scrisoarea o semna Ha-Xoan-Vung, muncitor într-o gospodărie de stat înființată la Dien-Bien-Fu, acolo unde poporul vietnamez a dobîndit legendara victorie militară de la 7 mai 1954, care a contribuit, precum se știe, la încetarea războiului din acea parte a lumii.

„În gospodăria agricolă de stat din care fac parte — scrie Ha-Xoan-Vung constructorilor de tractoare — se lucrează pe un pămînt desțelenit de un an, de pe care s-a cules o recoltă bogată, fapt ce a adus bunăstare și fericire în viața noastră. La acest succes care ne dă încredere în viitor, ne-ați ajutat și voi dragi tovarăși, cu tractoarele pe care le-au făurit miinile voastre harnice și pentru care vă mulțumim fierbinte.

Eu ca membru al Partidului celor ce muncesc din Vietnam, am sarcina să particip la ridicarea și dezvoltarea producției agricole și în același timp datoria să apăr frontiera de la Dien Bien Phu, zonă în apropierea regatului Laos. În 1954 am participat aici la una din cele mai grele bătălii, luptînd alături de tovarășii mei 56 zile și nopți fără odihnă. Astfel am contribuit împreună cu unitatea mea la înfrîngerea armatei coloniale franceze și la eliberarea patriei noastre scumpe, atît de greu încercată.

Au trecut patru ani de la terminarea războiului și anul trecut am revenit din nou la Dien Bien Phu, pentru a crea aici o gospodărie pe pămîntul pe care am luptat atunci. Primele zile au fost cele mai grele; trebuia să desțelenim 200 hectare în cea mai mare parte acoperite cu sîrmă ghimpată și pline cu gropi de bombe — rămășițe ale războiului.

După șase luni de muncă sub soare și sub ploaie, am cules prima recoltă la Dien Bien Phu, asigurînd îndeplinirea sarcinilor trasate de Partidul celor ce muncesc din Vietnam. Diferitele lucrări agricole le-am efectuat cu tractoarele construite de voi, pentru care vă mulțumim încă o dată și vă rugăm să primiți modestul nostru dar — două săculețe de orez din prima noastră recoltă, ca simbol al prieteniei ce ne leagă".

Mesajul lui Ha-Xoan-Vung a străbătut mii de kilometri, drum de zile și nopți. El aduce o imagine vie a Vietnamului, o imagine a însuflețirii cu care acolo, în căldura tropicelor, luptînd cu apele cînd prea multe, cînd prea puține, luptînd cu jungla, cetate vegetală, oamenii se străduiesc să înalțe edificiul unei noi orînduiri sociale drepte, în lumina învățăturii biruitoare marxist-leniniste.

Virgil DĂNCIULESCU

Petrolișți români în Afganistan

Am așteptat cu nerăbdare sosirea în țară a unui membru al grupului român de petroliști, care lucrează în Afganistan. Deși, aflat în concediu, inginerul Mihail Alexandru, de la Direcția Generală Foraj-Extracție, din cadrul Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei, a venit să-și vadă tovarășii de muncă și să le împărtășească impresii culese dintr-o țară prea puțin cunoscută de noi.

Pe birou sînt înșirate o mulțime de fotografii. Deschidem un atlas geografic. Pe harta Afganistanului nu zărim nici o pată verde, cîmpii fertile întinse nu există. Mare parte a țării e colorată în cafeniu: cafeniu închis — masivele munților Hinducus ramură a Himalaei, cafeniu deschis —podișuri, galben cu puncte — deșertul Righistan în sud și Kara-Kum în nord. Un singur rîu mai mare-Helmend și trei orașe principale: Kabul, Herat și Candahar. Afganistanul se mărginește cu U.R.S.S., R. P. Chineză, Pakistan și Iran.

Bloc de locuințe construit pentru petroliștii romîni.

Odată terminată scurta incursiune geografică, trecem pozele din mînă în mînă, iar inginerul Mihail abia prideește să răspundă curiozității noastre.

Urmele lui Gingis-Han

Poarta cetății Balkh — ziduri străvechi ce dăinuiesc de peste opt veacuri. Arabescurile sculptate în piatră cenușie sînt mărturiile unor vremuri care au zguduit lumea asiatică la începutul mileniului nostru.

„Dacă trăiesc sau mor, cui o să-l pese oare
Ca păpădia sînt purtat de-a vîntului sufiare".

Așa cînta un poet chinez ce însoțea oastea marelui han, veșnicul freamăt al omului purtat în lupte de la un capăt la altul al Asiei.

În anul 1115 s-au ciocnit la Samarkand, azi oraș în U.R.S.S., oștile turco-iraniene ale lui Muhamed, șahul din Horezm, cu aprigii și necruțătorii călăreți ai lui Gingis-Han. Șase ani mai tîrziu, șahul Djelal ed-Din, al Afganistanului a fost ucis de însuși marele han pe malul riului Indus. Heratul, oraș bogat, cu 400.000 de suflete, a fost pustiit și afganii au luat calea munților prăpăstioși, unde călăreții cuceritorului nu puteau pătrunde.

După opt veacuri mai dăinuie zidurile cetăților înălțate cu trudă și sînge de robii prinși în nesfîrșitele iureșe ale bătăliilor purtate de Gingis-Han.

Corăbiile deșertului pe autostrăzi

Una din poze înfățișează oameni călătorind pe cămile și măgăruși. Deasupra bagajelor sau pe scaune improvizate între cocoașele cămilelor, călătorii străbat drumurile, înfășurați în voaluri și pînze.

— Clima Afganistanului, ne spune inginerul Mihail, este extrem de uscată. De obicei nu cade o picătură de ploaie din martie pînă în octombrie. Pe întinderi, cît vezi cu ochii nu zărești nici cea mai mică plantație. Lipsa completă de umezeală face ca vegetația să fie extrem de săracă. Vara, temperatura atinge plus 60 de grade, iar iarna nu scade sub 10 grade. Zăpezi abundente se topesc de la o zi la alta. În regiunile de deșert, vînturi permanente ișcă furtuni de nisip, care învolburează văzduhul astupînd terasele și drumurile. Transportul pe aceste meleaguri este foarte greu.

În Afganistan, însă, sînt și unele regiuni cultivate cu plante și cereale ca la noi, ba pe deasupra și minunate fructe exotice. Lucrările de irigație sînt dezvoltate foarte mult, iar apa, elementul cel mai important este economisit cît mai mult posibil.

Cămilele transportă oamenii și mărfurile spre tîrguri și orașe, între care cel mai însemnat este Kabul — capitala țării. Specialiștii sovietici au asfaltat toate străzile acestui oraș. Blocuri moderne străjuiesc autostrăzile pe care trec nesfîrșite caravane de cămile și mașini. În bazare, o lume specific orientală își tîrguiește marfa în gura mare.

Afganii sînt oameni extrem de prietenoși și primitori. În ultimii ani ei știu tot mai multe lucruri despre Uniunea Sovietică. Îi prețuiesc mult pe specialiștii sovietici și se bucură din inimă de ajutorul pe care-l dau țării lor.

— Dar despre noi, știu ceva?

— Da, însă nu prea multe. Abia anul acesta le-a fost dat să ne cunoască mai bine.

Sondele prieteniei

Obișnuit cu peisajele petrolifere de pe Valea Prahovei, din Moldova, din Oltenia, unde sondele se profilează pe verdele crîngurilor, sau pe fundalul munților împăduriți, poza pe care o privesc îmi pare curioasă: Turla se înalță pe un teren sterp și se profilează pe albul pustiului.

— Este prima sondă, de mare adîncime, din Afganistan, săpată de specialiștii romîni.

— În ce parte a țării?

— În nord, în pustiul Kara-Kum. De cîteva luni de zile, noi cei peste 60 de petroliști romîni muncim alături de specialiști sovietici, cehoslovaci, alături de muncitorii și tehnicienii afgani pentru a pune în valoare zăcămintele de țiței. Grupul nostru este împărțit în patru echipe: foraj, seismică, geologie și laborator.

În regiunile Mazar-I-Scharf, Sibargan, Sar-I-Pul cercetările seismice, pe care le-am condus eu, au dus la concluzia că există unele structuri petrolifere. Sînt primele cercetări seismice făcute pînă acum pe pămîntul afgan. Geologii au întocmit prima cartare geologică a unei regiuni mai întinse. Romînii au înființat și primul laborator pentru lucrări legate de forajul și extracția țițeiului.

— Și rezultatul?

— Săparea primei sonde la Sar-I-Pul, terminată în ziua de 15 iunie, sondă cu o adîncime de 1.400 metri. Mihail îmi ghicește gîndurile. În general, munca sondorilor este grea și mai ales în condiții cu care nu sîntem obișnuiți. Dar lucrul ne este ușurat de sprijinul permanent dat de specialiștii sovietici și de dragostea cu care sîntem înconjurați de muncitorii afgani și de populație. Ne înțelegem foarte bine.

— În ce limbă?

— Afgană și română. Uimitor de repede, muncitorii afgani au deprins limba noastră. Unii vorbesc curent românește. Noi am învățat dialectul local, numit farsi, care derivă din limba persană. Specialiștii noștri țin azi cursuri muncitorilor și tehnicienilor localnici în limba lor. Mulți dintre ei și-au exprimat dorința să ne viziteze țara și să se perfecționeze la noi în meseria de petrolist. Sondele săpate de romîni sînt vizitate de mulți afgani, care le numesc „sondele prieteniei".

S. SIGARTĂU

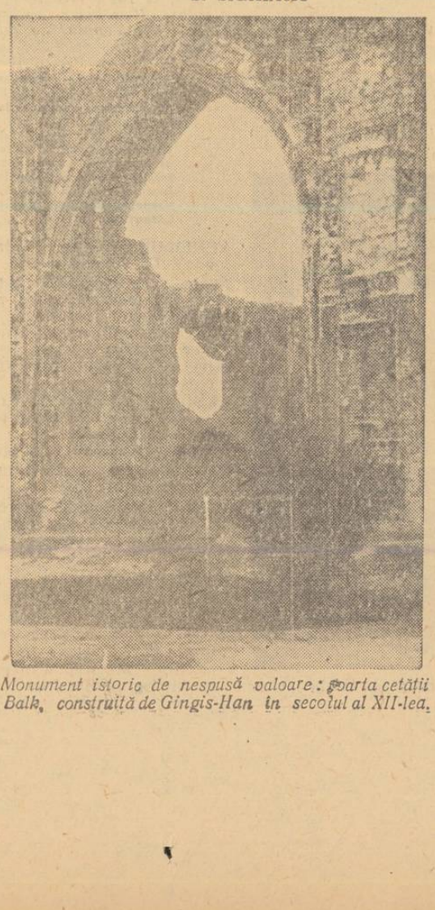

Monument istoric de nespusă valoare: poarta cetății Balk, construită de Gingis-Han în secolul al XII-lea.

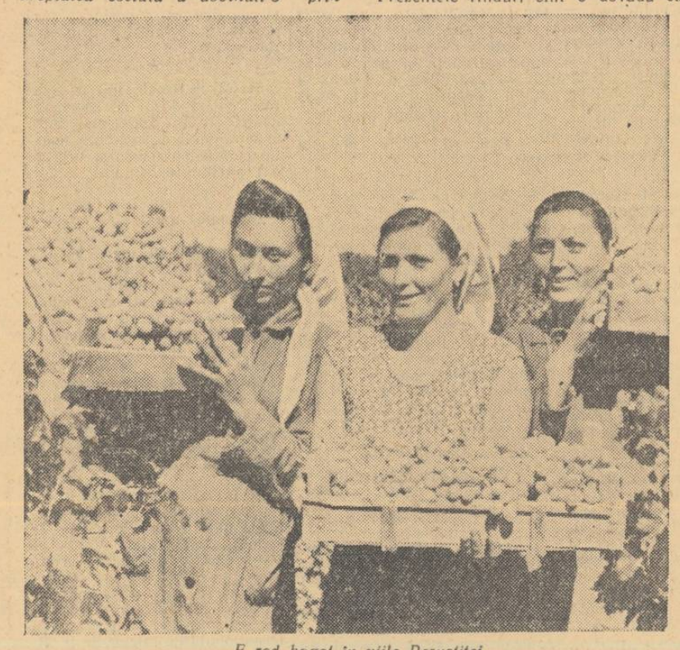

E rod bogat în viile Peruștiței

DE PRETUTINDENI

REMARCABILUL geolog armean Ivan Magakian, a terminat de curînd un amplu studiu — „Bazele metalogeniei continentelor". În acest studiu sînt expuse bazele teoretice ale metalogeniei — o știință nouă, care studiază legile repartiției zăcămintelor de metale în scoarța terestră. În carte sînt descrise toate regiunile metalifere ale lumii.

DOUĂ bile prinse de un fir au fost găsite printre lucrurile ce le-a lăsat urmașilor, bătrîna Pujon din Marsilia, care a murit în vîrstă de 97 de ani. Un cercetător al moravurilor trecutului a găsit explicația: cu aproape un veac în urmă, frumoasele timpului de atunci, care aveau obrajii adînciți, purtau în gură asemenea bile, fixînd firul de limbă spre a nu înghiți micile sfere.

DE DOUĂZECI de ani trăiește în orașul Hokkaido din Japonia un locuitor care se găsește în stare de ebrietate după fiecare masă, chiar în cazul în care nu a băut nici un gram de alcool. O bucată de pîine sau o farfurie de orez erau suficiente pentru a-l îmbăta. Un profesor al secțiunii bacteriologice al Universității din Hokkaido, a găsit deslegarea ciudatului fenomen: analizele efectuate au arătat că în stomacul „bețivului" se găsesc numeroase colonii ale ciupercii candida albicans, care transformă alimentele bogate în amidon în alcool. Profesorul a reușit să îndepărteze aceste ciuperci și a vindecat pacientul de neobișnuita sa maladie.

UN CONCURS cu premii a fost lansat deunăzi de o fabrică de pălării din New-York. Întrebarea era formulată astfel: „Cînd își scoate un bărbat bine crescut pălăria de pe cap?" Premiul întîi l-a căpătat răspunsul: „Cînd se duce la frizer ca să se tundă"...

ÎN URMA studiilor acvatice întreprinse s-a ajuns la constatarea că Balatonul este cel mai curat lac din Europa. Probele de apă au arătat că numărul bacteriilor vătămătoare din lac nu atinge cifra celor existente în apa de băut. Rezultatul acesta este cu atît mai surprinzător, cu cît în lacul Balaton se varsă mai multe canale cu apă murdară. Explicația o constituie faptul că în apropierea vărsării canalelor se află întinse suprafețe de stufăriș printre care se găsesc nenumărate alge producătoare de mari cantități de oxigen, curățind astfel apa lacului.

DUPĂ 2177 de ani de cînd Hanibal, cu elefanții săi, a trecut Alpii, un profesor englez a hotărît să refacă expediția. Însoțit de Jumbo, un elefant de 11 ani, de la grădina zoologică din Torino, pășind pe urmele marelui conducător de oști cartaginez, el vrea să aducă dovada că traversarea lui Hanibal era un lucru pe deplin posibil.

CU PRILEJUL unor săpături, într-o curte a Kremlinului s-au găsit jucării care au aparținut lui Petru cel Mare. Au ieșit la iveală căluți din lut, feluri figuri de păsări, fluiere etc.

DOAMNA Margareta L. din Hamburg (R.F.G.), a fost trezită în zori de un zgomot de geamuri sparte. Spre marea ei spaimă văzu lîngă ea un hornar în uniforma de rigoare. Omul se afla pe acoperiș în exercițiul funcțiunii, luneca însă și nimeri prin luminatorul pe care-l sparse în patul dublu al locatarilor.

GUVERNUL R. P. Chineze a hotărît introducerea sistemului metric internațional. Treptat va fi introdus în țară un sistem unitar de măsuri și greutăți. O serie de unități vechi pentru măsurarea lungimii sau a greutății, cu tradiții de sute de ani și apropiate de sistemul metric, vor rămîne în vigoare.

ÎN APROPIEREA Moscovei s-a inaugurat recent una dintre cele mai mari grădini botanice din lume. Ea se întinde pe o suprafață de 360 ha. și cuprinde o colecție de 400.000 plante, provenite din toate țările lumii, dintre care 2500 sînt varietăți de plante tropicale și subtropicale.

REPRODUCEREA în plexiglas a unui creier uman de 10 ori mai mare decît cel natural constituie una din cele mai mari curiozități expuse la muzeul de istorie naturală din Viena. Pentru a se reda modul de funcționare al creierului au fost necesare 600 lămpi electrice și doi km de cabluri.

NIKOLAI GAVRILENKO, profesor la Institutul Pedagogic din Poltava, posedă una dintre cele mai bogate și interesante colecții de păsări împăiate din lume. Aceasta cuprinde 8000 păsări împăiate, originare din toate colțurile lumii și reprezintă rezultatul unei munci de aproape 50 de ani depusă de N. Gavrilenko.

ÎN BIRMANIA a fost descoperit un elefant alb, exemplar foarte rar. Acestuia i s-a „organizat" o primire triumfală la Rangoon, unde este așteptat cu nerăbdare.

AULUL (satul) Kurus din Daghestan, care se află la o altitudine de 2500 metri deasupra nivelului mării, este unica localitate pe întreg continentul european situată la o înălțime atît de mare în munți.

ÎN DELTA NILULUI trăiește un animal din neamul moluștelor bivalve-Lingula anatina. S-a stabilit că acest animal și-a păstrat neschimbată înfățișarea de-a lungul a mai mult de 400 milioane ani.

ACADEMIA de Științe a U.R.S.S. pregătește editarea unui volum festiv despre Chopin, care va fi aniversat cu prilejul împlinirii a 150 de ani de la naștere, în 1960. Totodată, Muzeul de cultură muzicală „Glinka" va organiza o amplă expoziție despre viața și creația marelui compozitor. Anul Chopin va fi sărbătorit în Uniunea Sovietică prin numeroase ședințe solemne, cicluri de seri muzicale din opera nemuritoare a compozitorului.

TEATRU LA DOMICILIU

„Dacă vei fi întrebat!"

Piesă în 3 acte de Dorel Dorian

în reprezentație la Teatrul Municipal

Personajele

Barbu Dragomir — noul judecător de instrucție (Ionescu Gion).

Rodica Rareș — secretara acestuia (Vasilica Tastaman).

Marin Străuț — activist de partid, (Septimiu Sever).

Traian Armașu — inginer, angajat la una din fabricile lui Veniamin Roznovanu (George Carabin).

Veniamin Roznovanu — industriaș, om politic (W. Ronea).

Tilde — soția lui (Nelly Sterian).

Mihai — fiul lor (Mircea Albulescu).

Elena Herescu-Roznovanu — fiica adoptivă, (Gina Petrini).

Bătrîna — mama lui Veniamin, (Ana Negreanu).

Enăchescu Valeriu — fostul judecător de instrucție, (Paul Sava).

Panait Vancea — muncitor la fabrica lui Veniamin, (N. Mavrodin).

Maiorul Walter — ofițer german, (Gh. Ghițulescu).

Nea Pavel — muncitor, (George Iliescu).

Albu (primul mitralior) — muncitor, (M. Pepino).

Grigurcea — al doilea mitralior) muncitor, (Dan Damian).

Nică a lui Axan — un băiat de 12—13 ani (Dan Dumitrescu).

Moș Toader — om de serviciu la parchetul tribunalului, (Carol Kron).

Fira — fata în casă, (Ioana Cocea).

Ștefan — om de serviciu (S. Hetea).

Vecini și vecine, redactorii unui ziar de provincie, membrii unei gărzi muncitorești.

Actul I

Oraș de provincie. Martie, 1945. Scena reprezintă biroul noului judecător de instrucție, Barbu Dragomir.

Trimis să înlocuiască pe judecătorul de instrucție Enăchescu, în anchetarea condițiilor în care a fost asasinat muncitorul comunist Panait Vancea în noaptea de 23 August 1944, noul judecător Barbu Dragomir își începe activitatea dispunînd eliberarea inginerului Armașu, arestat de către fostul procuror, ca presupus asasin.

Judecătorul primește în biroul său de lucru vizita lui Marin Străuț, activist al organizației locale a P. C. R.

MARIN **(venind pînă în spatele judecătorului care, aplecat lîngă sobă, se străduiește să reaprindă focul)**: Cred că ar trebui deschisă și portița de jos.

BARBU (surprins puțin de introducere, fără să se întoarcă însă spre Marin): Mulțumesc pentru sfat. Cine ești dumneata?

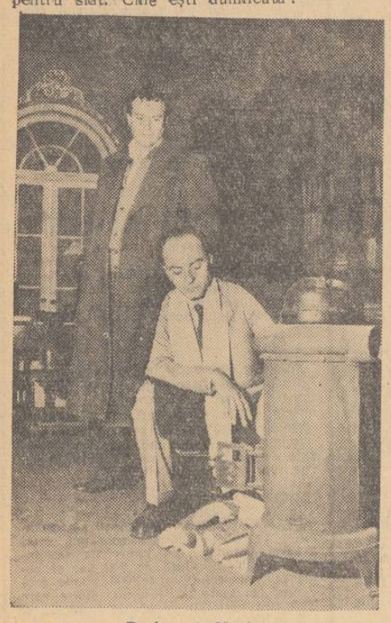

Barbu și Marin

MARIN: ...Și lemnele sînt prea ude. Or să se aprindă greu.

BARBU **(ocupîndu-se mai departe de foc)**: Aștept un răspuns...

MARIN: Ca organ anchetator aș fi întors puțin capul și m-aș fi uitat peste umăr.

BARBU: La ora asta anchetatorul putea fi plecat...

MARIN **(scoțîndu-și scurta)**: Cînd are multe treburi — ce să facă omu' — întîrzie!

BARBU **(întorcîndu-se în sfîrșit, și urmărindu-l pe Marin cum se dezbracă)**: Văd că te simți ca acasă!

MARIN: Da... Nu mă simt străin... **(aparent fără importanță)**. Îți pare rău?

BARBU **(sincer)**: Dimpotrivă. Dumneata m-ai căutat mai înainte la telefon?

MARIN: Eu... **(o clipă se studiază cu anumită simpatie spontană, reciprocă și, în același timp, cu multă curiozitate)**: Și mă numesc Străuț, Marin Străuț... **(degajat)**: Am mai vorbit de altfel de cîteva ori la telefon... Lucrez...

BARBU: ...La locala P.C.R....

MARIN: Ar însemna că nu mai e nevoie de alte prezentări...

BARBU: Ba da... **(îi întinde mîna)** Barbu Dragomir, judecător de instrucție... **(îi oferă un scaun)**

MARIN **(așezîndu-se)**: Mă bucur că l-ai eliberat pe Armașu.

BARBU **(impresionat de sinceritatea lui Marin, dorind totuși să-i afle intențiile)**: S-ar putea să-l arestez din nou.

MARIN: Poate ca să-l mai eliberezi odată...

BARBU: Ești chiar atît de convins că e nevinovat?

MARIN: Cu timpul vom fi amîndoi la fel de convinși.

BARBU: Cu timpul... **(cu o anumită amărăciune)**. Mie mi se cere să grăbesc rezolvarea cazului Vancea! Să găsesc un vinovat! Să închid dosarul!

MARIN **(aprinzîndu-și o țigară)**: Închide-l! Ești judecător...

BARBU **(sincer)**: Cu ce să-l închid? Cu un act de constatare, din care reiese „că în noaptea de 23 spre 24 august a fost omorît un om"? Cu un buletin de autopsie?

MARIN: Depinde de buletin...

BARBU **(căutînd ceva într-un dosar)**: Citește-l. **(îi oferă buletinul)** „Moartea lui Panait Vancea a fost cauzată de o armă de foc, calibru redus... Se presupune „Mauser 6". Primul glonte în piept, plămînul drept, al doilea în inimă..."

MARIN: **(surprins)**: Atunci... Nu înțeleg! De ce a mai fost arestat Armașu atîta timp?

BARBU: Asupra victimei s-a găsit un bilet semnat chiar de el...

MARIN: Acum vreo patru luni am dat o declarație amănunțită privind acest bilet...

BARBU **(și mai surprins)**: O declarație? Dumneata? Cui i-ai dat-o? Cînd?

MARIN: La 2—3 zile după eliberare. În 25 sau 26... I-am înmînat-o personal fostului judecător Enăchescu.

BARBU: Ai putea să-ți amintești conținutul ei?

MARIN: Cuvînt cu cuvînt, nu! Scriam însă în declarație că biletul găsit asupra lui Vancea îmi era, de fapt, adresat mie, sau, în lipsa mea, unui alt comunist.

BARBU: Și cum a ajuns biletul la Vancea? El nu era doar comunist!

MARIN: Într-adevăr... nu era cunoscut ca fiind comunist. De asta a și ajuns la Vancea!

BARBU: Imi rămîne să mai aflu atunci unde și cînd v-ați întîlnit ultima dată...

MARIN: Pe strada Mărăști... la fostul număr 76.

BARBU: Mărăști, 76? Dar, parcă acolo e un teren viran... Resturile unor case bombardate... Dărîmături...

MARIN: Exista însă pe atunci, sub dărîmături, într-un fel de pivniță, un mic atelier... O dogărie... E drept, puțin cam ciudată... Un singur ochi de fereastră răspunde în afară...

(Pe ultimele cuvinte ale lui Marin Străuț, biroul judecătorului se întunecă. Simultan se luminează pivnița scundă, așa cum arăta în preziua lui 23 august 1944, cu un mic ochi de fereastră răspunzînd în afară. În pivniță tot felul de butoaie, înlocuind mobilierul, servind, se pare, în primul rînd drept depozit de muniții. În scenă, o vie mișcare, muncitori care primesc arme, cartușiere...).

ALBU: Vă pup, fraților! **(Așezîndu-se lîngă nea Pavel)** Sînt frînt de oboseală! Și să nu mă lăsați să pun capul jos, c-am și adormit... Toată ziua am săpat la tranșee...

VANCEA **(energic, plin de viață, cîntînd aproape tot timpul)**: „Fetițe dulci ca-n București, în toată lumea nu găsești..."

NEA PAVEL: Așează-te și tu, Vanceo... Odihnește-te, că n-o fi foc...

VANCEA: Nu pot, nea Pavele, nu pot! Simt nevoia să umblu... să mă frămînt... **(apropiindu-se de urechea lui nea Pavel)** și mai ales... **(în joacă)** să-ți fac puțin în necaz: „Fetițe dulci ca-n București..."

ALBU: E-he-he... Catiușele să trăiască... De cînd au început să se audă Catiușele...

VANCEA: Azi dimineață, abia deschisesem ochii, nu știu ce-mi vine și-i zic nevestii-mi: „Măi femeie, mai înainte luai și tu bilete la cîte un film... Mă mai chemai la plimbare... Acu, nimic!

NEA PAVEL **(întrerupîndu-l)**: Așează-te, mă Vancea... Că-mi răstorni atelierul...

VANCEA **(continuînd să umble prin pivniță)**: Asta-i atelier?!... Patru pași în lung... trei în lat... **(reîncepe să cînte)** „În toată lumea nu găsești"... **(revenind la ideea lui)**. E prea strîmt atelierul, nea Pavel... și dacă ridic mîinile... **(le ridică, ajungînd cu ele chiar pînă în tavan)**.

ALBU: Tot nu-l ridici!

VANCEA **(proptindu-se în tavan ca pentru a-l ridica)**: Ba-l ridic!

MARIN **(abia acum intră în scenă)**: Eu zic să-ți păstrezi puterile pentru întîlnirea de la orele 11!

VANCEA: Ei, asta-i!... Ce-or să-mi facă? Or să dea în mine?

MARIN: Mai rău!

VANCEA: Or să mă aresteze?

MARIN: Mai rău!

VANCEA: Ce poate fi mai rău?

MARIN: Vor fi binevoitori, Vanceo... Pentru prima oară în viața lor vor fi binevoitori... Or să-ți vorbească frumos...

ALBU: Și-or să te lovească pe la spate!

VANCEA: Dac-or putea...

NEA PAVEL: Eu tot mă-ntreb, tovarășe Marin: n-o fi o cursă?

MARIN: Cursă e, asta-i sigur... **(rămîne și el pe gînduri)** însă ce fel de cursă? **(scoate o hîrtie împăturită pe care i-o dă lui Vancea)** Citește-o și ia-o la tine! Asta-i faimoasa lor invitație!

VANCEA **(începînd să citească)**: „În vederea discutării unor probleme de maximă importanță..."

MARIN **(ironic)**: Și-au adus aminte că trebuie să discute și cu noi!

VANCEA: „...aș dori să ne întîlnim astăzi, 23 august..."

MARIN: Și observați urgența!

VANCEA: „...la orele 11"...

MARIN: În plină zi!

VANCEA: „...pe strada Lăpușneanu, în fața casei cu numărul 30..."

NEA PAVEL: Asta-i casa lui Veniamin Roznovanu, proprietarul fabricii...

Nea Pavel, Vancea și Marin

MARIN **(preluînd)**: „...a cărei demontare noi n-o vom permite!

VANCEA **(terminînd de citit biletul)**: „Semnat: inginerul Armașu".

MARIN: Și cînd i-au dat biletul lui Grigurcea nu i-au spus decît: lui Marin Străuț sau unui alt comunist... **(Albu, foarte obosit, a lăsat între timp capul pe masă și a adormit. Nea Pavel vrea să-l trezească. Marin observă)**: Lasă-l! Nu-l trezi!

NEA PAVEL: Voia să vă spună că a terminat cu transeele...

ALBU **(pe jumătate din somn)**: Acu un ceas și jumătate... **(între timp, Vancea s-a apropiat de ochiul de fereastră)**.

MARIN **(urmărindu-l)**: Te temi, Vancea?

VANCEA **(privind pe fereastră)**: S-a înseninat... De dimineață tot așteptam să se însenineze...

MARIN **(venind lîngă el)**: În închisoare aveam o ferăstruică... Sus... Sus de tot... 35 pe 24... Știți ce-nseamnă 35 pe 24?

NEA PAVEL: O cutie de chibrituri, ce mai...

MARIN: Nu, nea Pavel... înseamnă 840 de centimetri de cer... **(schimbînd tonul)**. Ați repartizat oamenii?

NEA PAVEL: Mîine... Mîine în zori...

VANCEA: 840 de centimetri de cer...

MARIN: Mîine e tîrziu... Nemții au început să se retragă. Astă seară! Încă astă seară trebuie ocupate pozițiile... Cît privește adresa...

VANCEA: N-o dau nici mort!...

MARIN: Ba da, să le-o dai... E mai bine să le-o dai... Mărăști 76... Invită-i la noi... Tot nu ne vor găsi... Peste 30 de minute vom fi de mult plecați...

Sîntem din nou în biroul judecătorului. Dragomir pare impresionat de cele aflate.

BARBU: Sînt tentat să remarc deosebita siguranță din felul dumitale de a vorbi...

MARIN: În orașul acesta sînt 8 mii de oameni de felul lui Vancea... și cînd te simți în mijlocul lor capeți această... „deosebită siguranță"... De altfel toomai voiam să te întreb...

BARBU: **(întrerupîndu-l)** Cînd mă pregăteam pentru actuala mea funcție mi s-a spus că judecătorul e cel care pune întrebări...

MARIN: Da... dar uneori și le pune lui însuși: Mai cu seamă la capătul anchetelor... cînd simți în jurul tău, urmărindu-te parcă... mereu același „Dragomire, ți-ai făcut datoria?"... Și va trebui să răspunzi... Nu poți fugi de propriile tale întrebări... Abia pe urmă te vom întreba noi!

Străuț își ia rămas bun, lăsîndu-l singur pe Barbu Dragomir. Secretara, Rodica Rareș, o anunță pe Elena Roznovanu. După ce-i mărturisește judecătorului credința ei în nevinovăția lui Armașu, Elena aduce amănunte suplimentare. Împreună cu Armașu și Vancea ea a stat în adăpostul Roznovenilor toată ziua de 23 August, pînă seara, la orele 22. Dar Vancea a fost ucis după părăsirea adăpostului. Potrivit mărturisirii lui Armașu: „Am plecat împreună cu Vancea de la locuința domnului Roznovanu, în seara zilei de 23, orele 22. Am mers împreună pînă în dreptul primului colț de stradă...

(Biroul judecătorului se întunecă. Simultan, se aprinde un felinar. Din întunerice apar Vancea și Armașu).

ARMAȘU: Nu ești supărat pe mine, domnule Vancea?

VANCEA: De ce să fiu? Noapte bună!

ARMAȘU: Noapte bună! Pe mîine!

(Vancea dispare în întuneric. Armașu mai rămîne cîteva clipe, își aprinde o țigară și pornește fluierînd un cîntec la modă. Abia a făcut cîțiva pași și din întuneric se aud două împușcături. S-a oprit pentru o clipă, a întors capul pe urmă a pornit mai departe, fluierînd același cîntec).

VOCEA JUDECATORULUI: Dar s-ar fi putut întîmpla la fel de bine și altfel! Mai există și o a doua ipoteză.

(lîngă felinar au apărut din nou Vancea și Armașu)

VANCEA: Noapte bună, domnule Armașu!

ARMAȘU: Noapte bună! Pe mîine!

(Vancea dispare în întuneric. Armașu mai rămîne cîteva clipe, își aprinde o țigară, apoi rîde încetișor)

ARMAȘU: Pe mîine, da? *(rîde din nou)*

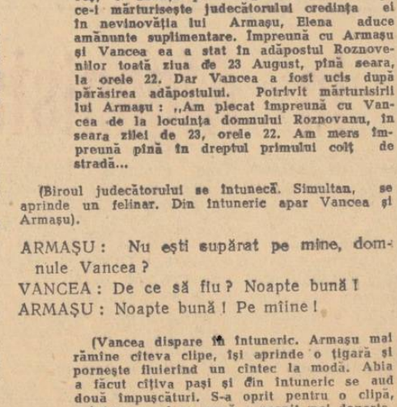

Armașu și Vancea

Domnule Vancea! Domnule Vancea! O clipă, te rog! *(scoate din buzunar un revolver, îi ridică piedica și pornește în urma lui Vancea. Se aud două împușcături...)*

(Din nou se luminează biroul judecătorului, unde se află și Elena. Urmărind cele două ipoteze sugerate de judecător, Elena își reafirmă încrederea în nevinovăția lui Armașu. Solicitată apoi de Dragomir, ea povestește ce s-a întîmplat în ajunul zilei de 23 august în casa Roznovanu. Noul decor înfățișează un interior în casa industriașului. Familia acestuia face febrile pregătiri de evacuare. În toiul pregătirilor, apare fiul lui Roznovanu, Mihai).

VENIAMIN: Vorbește o dată, Mihai! Ce e nou? Ce se mai aude?

MIHAI: Faliment general! Rușii au pornit o nouă ofensivă... se pare chiar că au spart frontul la Iași.

VENIAMIN: Doamne, dumnezeule!... *(își face cruce)*

MIHAI: La București se vorbește despre armistițiu...

VENIAMIN: *(îngrozit)* Armistițiu? Nu se poate! Ai noștri nu-ți puteau spune așa ceva... au glumit!

MIHAI: Ei speră să se înțeleagă cu rușii...

VENIAMIN: Să se înțeleagă?... Cu rușii?... Dar noi...

MIHAI: Va trebui să încercăm același lucru. Chiar șeful cel mare mi-a comunicat...

VENIAMIN: A întrebat ceva și de mine, sper...

MIHAI: Ți-a transmis salutări, papa...

VENIAMIN: Și de fabrică? De fabrică n-a spus nimic?

MIHAI: Ei sînt de părere s-o lăsăm neatinsă. Ca un fel de dovadă a lealității noastre... Maiorul Walter însă, m-a lăsat să înțeleg că dacă nu terminăm demontarea pînă mîine în zori o aruncă în aer.

VENIAMIN: Dar nu se poate, trebuie să existe o soluție...

MIHAI: Se vorbește că bolșevicul acela, Marin Străuț, ar fi evadat... Dacă nu dăm de el, atunci de un altul tot dăm...

Mihai și Veniamin

VENIAMIN: Dar pe Marin Străuț, dragul meu...

MIHAI: Ar fi cazul să uiți, papa! Nu există nici o dovadă scrisă.

VENIAMIN: Și cum să-l chemăm? Unde îl putem găsi?

MIHAI: Cred că prin Armașu. Altă soluție nu văd.

(Sîntem din nou în biroul judecătorului. În fața lui se află Armașu. Insistent, judecătorul încearcă să afle ce s-a întîmplat după ce a venit în casa Roznovanu. Armașu ezită, dar în cele din urmă mărturisește).

VENIAMIN: Ai mai adus ceva vești, domnule Armașu? Cum înaintează demontarea? Probabil că bine, nu?

ARMAȘU: S-a întrerupt! Nu mai înaintează de loc!

VENIAMIN *(necontrolat)*: S-a întrerupt? *(voit calm)* Cum adică ...s-a întrerupt?

ARMAȘU: Muncitorii refuză să mai demonteze fabrica...

Veniamin și Armașu

VENIAMIN *(surprins)*: Refuză? Asta înseamnă că sînt instigați... Nu încape îndoială!

ARMAȘU: N-aș putea să vă spun...

VENIAMIN: În schimb eu, îți dai seama, aș putea să anunț organele în drept, dar, după cum mă știi, nu e în firea mea... Totdeauna am preferat mijloacele pașnice... Apropo i-adevărat că s-a întors Marin Străuț?

ARMAȘU: După cum știți, domnule Veniamin, nu fac politică. Nu sînt la curent.

VENIAMIN: Asta e cît se poate de bine... Te înțeleg... Te admir chiar! Politica, cît și măsurile de mînă forte sînt astăzi noțiuni perimate... De aceea mă și gîndeam mai înainte: ce-ar fi dacă eu, bunăoară, aș discuta de la om la om cu acest Marin Străuț? *(mimînd)* „Domnule, eu te respect, dumneata mă respecți... Hai să ne înțelegem prietenește"...

ARMAȘU: S-ar putea să nu fie în localitate...

VENIAMIN: Atunci cu un alt comunist!

ARMAȘU: Vă dați seama, probabil, că nu le cunosc adresele...

VENIAMIN: Am putea să le trimitem o invitație printr-un muncitor oarecare... Ei între ei se cunosc, nu-i așa? De ce să apelăm din nou la forță? Ar fi absurd! Fii bun, te rog, poftim un stilou și hîrtie... Așaa!... Și acum scrie: „În vederea discutării unor probleme de maximă importanță, aș dori să ne întîlnim mîine 23 august, orele 11, pe strada Lăpușneanu, în fața casei cu numărul 30".

ARMAȘU: Cui o adresăm?

VENIAMIN: Cred că e mai bine să precizăm verbal. Lui Marin Străuț sau unui alt comunist...

ARMAȘU: Poftim!... *(îi prezintă biletul pentru a-l semna)*.

VENIAMIN: E mai bine, cred, să-l semnezi dumneata... Numele meu s-ar putea să-i intimideze...

(După mărturisirea lui Armașu, judecătorul Barbu se apropie de scaunul pe care sta inginerul).

BARBU: Nu te simți răspunzător pentru biletul scris în ziua aceea? N-ai contribuit cumva și dumneata la asasinarea lui Panait Vancea? Răspunde, domnule Armașu! Ești obligat să răspunzi! Trebuie să răspunzi! Trebuie!... Trebuie!... Trebuie!...

SFÎRȘITUL ACTULUI INTII

Fotografii: Florin DRAGU

(Continuare în numărul viitor)

După patru decenii

40 de ani de la înființarea Operei Române din București

La 4 septembrie 1959 s-au împlinit patru decenii de cînd un mănunchi de artiști lirici entuziaști au pus bazele Operei Române din București. Prin strădania, devotamentul și sacrificiile lor, s-a pus temelia teatrului liric din Capitală, mîndrie a poporului muncitor de azi. Rîndurile noastre nu încearcă să urmărească cei 40 de ani de activitate ai instituției (pe care i-am dori reflectați într-o viitoare monografie a Teatrului de Operă și Balet), ci numai să lămurească momentul fondării — atît de confuz încă în istoriografia noastră — a primei scene lirice a țării. Articolul de față se întemeiază pe documente originale aflate la Biblioteca Academiei, Arhivele Statului, Muzeul Teatrului Național „I. L. Caragiale" și cîteva colecții particulare.

Ideea Operei Române s-a născut în veacul trecut. Și nu ca o desfătare a bogătanilor, ci ca o hrană spirituală a celor mulți, ce doreau să priceapă cuvintele care se rosteau pe scenă. Pentru ei și-a cheltuit George Stephănescu averea și energia creatoare, în sprijinul trupelor românești, și-a îndreptat munca neobosită și talentul artistic, pentru ridicarea cîntăreților români, și-a sacrificat cei mai frumoși ani din viață. La 6 mai 1885 a răsunat pentru înîia oară în București „Linda de Chamonix" de Donizetti, în limba patriei, spre satisfacția inimosului profesor de canto, compozitor și dirijor George Stephănescu.

Acesta-i începutul...

Dar, în regimurile burgheze, el a coincis și cu sfîrșitul. Căci trupele de operă înjghebate pe cîte o stagiune, abia dacă puteau să-și ducă zilele pînă la sfîrșitul ei, desființîndu-se.

Memoriile nesfîrșite ale lui George Stephănescu adresate Camerei Deputaților pentru a sprijini companiile lirice autohtone, negăsind nici un ecou, l-au determinat pe autorul „Mîndruliței de la munte" să se transforme în... impresar, regizor, dirijor, traducător de opere, corepetitor etc. Astfel, începe lupta lui George Stephănescu cu nepăsarea guvernelor burgheze, cu gustul cosmopolit al protipendadei, ce se repezea la spectacolele operei italiene, cu statul burghezo-moșieresc, care vărsa cu găleata subvențiii anuale străinilor. Rînd pe rînd, trupele de operă alcătuite din elevii și absolvenții Conservatorului din București, sub bagheta lui George Stephănescu reprezintă marele repertoriu liric în limba română. În 1892, în 1896 și apoi la 24 martie 1902, înimosul profesor de canto a încercat zadarnic să dovedească tuturora că a sosit momentul fondării mult-visatei Opere Române.

O inițiativă tinerească, a unui grup de studenți, în frunte cu Gh. Banu, Camil Petrescu, Petre Andreescu, Nicolae Vlădoianu etc., cărora li s-a alăturat Egizio Massini, a reușit în anul 1914 să organizeze 60 de spectacole de operă în București. Războiul mondial a pus capăt și acestei înjghebări. Au urmat alte încercări (companiile Stănescu Cerna, Grigore Gabrielescu, Alecu Bărcănescu, Jean Atanasiu, Guritza, D. Cuțavas, Opera din refugiul de la Iași etc.), alte frămîntări, alte renunțări. Dacă nici una n-a prins cheag și mizeria amenința pe cîntăreții români, dacă entuziasmul fiecărei trupe se lovea de nepăsarea Statului, totuși aceste strădanii lăudabile au dus la crearea gustului pentru asemenea spectacole, la pregătirea momentului fondării Operei Române din București.

Așa s-a născut ideea...

Jean Atanasiu i-a scris cîteva rînduri tenorului D. Mihăilescu-Toscani, să reflecteze dacă n-ar fi bine să adune cîțiva artiști spre a pune temelia mult visatei Opere. Gîndurile marelui nostru cîntăreț au coincis cu cele ale entuziastului interpret al lui Rodolfo și autor al „Smarandei" astfel că, în seara de 2 septembrie 1919, în casa lui Egizio Massini, au fost convocați Elena Drăgulinescu-Stinghie, George Fiorescu, Nicolae Vămășescu și Rudolf Steiner. **„S-a discutat mult în această consfătuire** — scrie Elena Drăgulinescu-Stinghie, în „Amintiri" — **cu pasiunea care nu lipsește niciodată cînd sînt mai mulți artiști la un loc și s-a luat pînă la sfîrșit hotărîrea de a se forma o asociație lirică cu elemente românești".**

În memorabila zi de 4 septembrie 1919, Tribunalul Ilfov a autentificat actul de constituire a societății „OPERA — ARTIȘTII ASOCIAȚI", consfințind în fața opiniei publice fondarea teatrului liric bucureștean.

A urmat apoi prima adunare generală, principala problemă pe ordinea de zi — după cum scria administratorul societății Nic. Vămășescu — fiind: **„Ce ne facem de bani?"** (căci modestele contribuții se cheltuiseră cu autentificarea actului la Tribunal). Dar începuturile au fost în parte biruite, deoarece magazinul „Mozart" din Calea Victoriei a oferit gratuit sediul său Operei, un zugrav a făcut cadou firma instituției, etc. Orchestra Sindicatului general muzical și-a anunțat concursul la spectacolele de stringere a fondurilor etc.

S-a făcut planul activității artistice. Erau prea puțini aceea care veneau cu cel mai prețios capital: vocea. În ziua de 22 septembrie 1919 s-a hotărît lărgirea comitetului de inițiativă cu Ion Nona-Ottescu, Edgar Istratty, Romulus Vrăbiescu, Enricheta Rodrigo și Alexandra Feraru, cooptarea unor virtuți artistice ca Vasile Rabega, Aurel Costescu-Duca, Alexandru Lupescu, Alexandru Alger ș.a., precum și schimbarea titulaturii în „Societatea Lirică Română Opera". Și acum la lucru!

Prima apariție publică

Fără local, fără fonduri pentru costume și decoruri, tînăra înjghebare era condamnată la moarte. S-a hotărît atunci ca primele spectacole să se dea la Ateneu sub formă de concert, cu fragmente din opere. Soliștii personal au pornit la plasarea biletelor prin oraș. (Cît de departe sîntem azi, de acele vremuri! Prima apariție publică a noii societăți a avut loc în seara zilei de 25 septembrie 1919, într-un festival Wagner, condus de Egizio Massini. Entuziasmul publicului a fost de nedescris.

Au urmat, în anul 1919, un „Festival francez" cu selecțiuni din „Carmen" de Bizet (dirijor I. N. Ottescu), la care și-a dat concursul orchestra Sindicatului general muzical, un „Festival italian" cu fragmente din lucrările lui Giordano, Ponchielli, Rossini și Verdi (dirijor Egizio Massini). Totul a ținut însă prea puțin. Ateneul a fost rechiziționat pentru Cameră...

Dar entuziasmul și patriotismul celor care au pornit pe drumul făuririi Operei Române n-a putut fi oprit. La 28 octombrie 1919, cu un singur pian, în sala „Transilvania", au început repetițiile pentru deschiderea primei stagiuni. Pînă noaptea, tîrziu, Egizio Massini și Ion Nona-Ottescu repetau cu tot ansamblul operele „Aida" și „Carmen".

Dincolo, peste Carpați, în Ardeal, frămîntările Operei naționale din Cluj găsiră în Tiberiu Brediceanu un entuziast și un organizator tot atît de hotărît. La 13 septembrie 1919, se luase inițiativa fondării primei instituții lirice românești, dar, dacă aveau bani și local, nu aveau în schimb cîntăreți. Anul 1920 va marca în ambele orașe, premiere de neuitat și satisfacții morale de multe decenii așteptate.

În sfîrșit, deschiderea stagiunii bucureștene din seara zilei de 17 martie 1920 cu opera „Aida" a stîrnit senzație în Capitală. Afișul care îl anunța pe Felix Weingartner la pupitru stîrnise pariuri calomnioase printre scepticii de la „Capșa" că spectacolul nu se va ține. Și totuși, „minunea" s-a produs. După finalul actului al doilea, un ministru prezent în sală a anunțat participarea statului cu o subvenție de 500.000 lei. „Nu găsiți, Excelență — i-a replicat compozitorul Ion Nona-Ottescu — că ar fi mai bine să adoptați copilul nou născut decît să-l întrețineți vremelnic?".

La 25 mai 1920 și-a inaugurat stagiunea și Opera Română din Cluj.

O seară memorabilă...

Ziua de 8 decembrie 1921 va fi dăltuită adînc în monografia Teatrului de Operă și Balet. Atunci s-a inaugurat prima stagiune a Operei etatizate, atunci a răsunat, sub bagheta maestrului George Enescu, copleșitorul „Lohengrin" al lui Richard Wagner. Păcat că nu s-a găsit o lucrare originală!

Cu acel spectacol de neuitat — amplu reflectat în presa muzicală a epocii — teatrul liric din București a intrat pe făgașul său obișnuit. Și totuși, s-a mai produs un fapt „neobișnuit"...

Cînd artiștii au devenit greviști...

Abia luată sub ocrotirea Ministerului Artelor, noua Operă Română a fost concesionată în anul 1924 unor particulari, pentru suma de 15 milioane lei. S-a numit administrator delegat care „aprecia valoarea artiștilor, făcea și desfăcea angajamentele etc. (memoriile cîntăreței Elena Drăgulinescu-Stinghie), aducea mediocrități străine, hotăra pensionarea soliștilor după bunul său plac ș. a."

În fața acestei situații, principalii artiști și apoi tot colectivul Operei Române din București au declarat o grevă de protest. Luni de zile au îndurat foamea, dar n-au acceptat afacerile oneroase ale capitaliștilor dornici de îmbogățire pe spinarea bieților cîntăreți români. La 18 martie 1924, într-o atmosferă de fierbere și frămîntare pasionată, artiștii greviști adunați în casa sopranei Drăgulinescu-Stinghie au anunțat un „Festival" la Ateneu. „Succesul acestui festival — nota în „Amintirile" sale susnumita cîntăreață — a depășit orice așteptări. Publicul a venit în număr impresionant de mare, iar primirea făcută artiștilor a fost deosebit de călduroasă. La ieșire, artiștii au fost purtați pe brațe pînă la statuia lui Mihai Viteazul, în fața Universității... Acolo au ținut discursuri înflăcărate și încurajatoare pentru greviști". În cele din urmă, revendicările cîntăreților au găsit ascultare.

Așa s-au pus bazele primei Opere Române acum 40 de ani...

Viorel COSMA

Acasă la artistul poporului TIBERIU BREDICEANU

(Urmare din pag. 1-a)

așa de ușoară, dar pasiunea învinge orice greutate.

— De cele mai multe ori, — spuse maestrul — pierdeam zile și nopți pînă-mi găseam informatorii mei, cîntăreți și instrumentiști. Apoi îi îndemnam să cînte și le înregistram melodiile direct pe fonograful meu personal, sau le scriam versurile și notele. O viață întreagă m-am îndeletnicit cu această muncă.

— Ați putea să-mi spuneți de cînd ați început culegerea cîntecelor și cîte sînt la număr?

— De cînd am început — e foarte ușor să vă spun: din 1891. Dar cîte sînt? Asta ar necesita anumite socoteli... Nu vreți să socotiți d-voastră?.

Așa s-a făcut că convorbirea cu temă muzicală a alunecat și spre graiul cifrelor. Din notațiile pe care maestrul mi le pune la dispoziție, încep să extrag cifre; sînt de-a dreptul impresionante. Numai colecția de melodii populare bănățene cuprinde 810 piese. Sînt culese din 82 comune și sate. Apoi adun cifrele colecției maramureșene. Totalul: 170, culese în 18 sate. Mai trec și la celelalte. Încep să depășesc cifra de 1.000. Adun din nou, pînă la 2000 și mai departe. După un răstimp de așteptare maestrul mă întreabă:

— Ei, tovarășe, ați aflat totalul?

— Nu mai știu, maestre... Nu prea sînt obișnuit cu socotelile.

— Nici eu...

★

Am crezut că în biblioteca maestrului Brediceanu voi găsi originalele acestor colecții, sau partiturile tipărite. Dar nu le-am găsit. Au fost cedate, toate, împreună cu discurile respective, Institutului nostru de folclor.

— Nu sînt ale mele. Sînt ale poporului; de la el le-am luat.

— Cu alte cuvinte, cuțctați și d-voastră ca și marele folclorist Anton Pann: „De la lume adunate / Și iarăși la lume date"...

Iată trecută — printre listele cu numeroase hore, doine și colinde — și o floare de preț a literaturii noastre folclorice: Miorița.

— Unde ați culeș Miorița?

— În Banat. Alecu Russo și Alecsandri au culeș-o acum o sută de ani în Vrancea. Eu am găsit-o în Banat. Am auzit-o cîntată, în mai multe variante, de bănățeni și i-am scris melodia. Descoperirea frumoasei balade este una din marile mele satisfacții și pentru faptul că constituie o dovadă a unității poporului român, de la un capăt la celălalt al țării.

— Cum ați scris melodia Miorița?

— Așa cum le-am scris și prelucrat pe toate celelalte cîntece. Scopul principal al culegerilor mele de cîntece folclorice a fost căutarea unor teme muzicale utilizabile în compoziție. Utilizarea am înțeles s-o fac dezvoltînd firul melodic creat de popor în sens și în spirit românesc. Am căutat să cunosc și să pătrund tainele muzicii noastre populare, în așa fel încît să pot compune piese muzicale într-o cît mai autentică expresie românească.

— Vă rog să-mi vorbiți și despre lucrările dv. scenice, opere, operete...

— Acestea sînt și ele tot rezultatul muncii mele de culegere folclorică. **„La șezătoare", „Seara mare", „La seceriș"** și altele nu sînt nici opere, nici operete, ci lucrări pe care le cuprind sub titlul general de scene lirice muzicale din viața poporului. Fiindcă, mergînd pe teren în scopul cercetărilor folclorice, eu nu am studiat numai muzica sau numai textele melodiilor populare, ci și frumoasele obiceiuri tradiționale ale poporului nostru, pe care le-am tratat apoi scenic, în piesele anunțate. Aceste scene lirice muzicale conțin totodată și cea mai mare parte a creației mele de muzică originală românească.

★

Maestrul Brediceanu mi-a arătat și un dosar de corespondențe. M-am oprit mai mult asupra unei scrisori care poartă o dată mai recentă, primită din partea Institutului de folclor:

„Stimate maestre,

Am primit cu mare bucurie și cu viu interes științific, prețiosul dar de manuscrise folclorice pe care ați avut bunăvoința să ni-l faceți. Se săvîrșește în acest chip o fericită întregire a importantelor documente folclorice achiziționate în trecut de la dv. Folosim acest prilej pentru a vă exprima profunda noastră recunoștință și a vă asigura, totodată, că ne vom îngriji și pe viitor de publicarea valoroaselor dv. culegeri".

...Din cînd în cînd, convorbirea ne-a fost întreruptă de soneria telefonului. Vizita ce i-am făcut-o coincidea cu zilele cînd maestrul era mereu solicitat în legătură cu primirea oaspeților folcloriști străini, participanți la Conferința internațională de folclor de la Sinaia.

Am hotărît să închei aci șirul întrebărilor, pentru a nu răpi prea mult timp distinsului artist.

Miron LIVIU

ECOURI

● STUDIOURILE Mosfilm au început de curînd turnarea filmului **„Anna Karenina"**, după romanul lui Tolstoi. Filmul va fi terminat în 1960 cu prilejul comemorării a 50 de ani de la moartea lui L. Tolstoi și este realizat de Mihail Kalatozov.

● FILMUL englez **„Atlantic latitudinea 41°"**, reeditează catastrofa „Titanicului", vas britanic naufragiat înainte de primul război mondial din cauza unui iceberg care s-a prăvălit asupra lui.

● PRINTRE viitoarele producții pe care le pregătește regizorul francez Claude Chabrol se numără și filmele **„Femei bune"**, o comedie din mediul micilor funcționari și **„Iluzii pierdute"**, după romanul cu același titlu al lui Balzac.

● LOUIS MALLE realizatorul filmului **„Ascensor pentru eșafod"**, se află pe coasta Atlanticului, unde caută un decor potrivit pentru viitorul său film **„Matahala"**, lucrat după un roman englez.

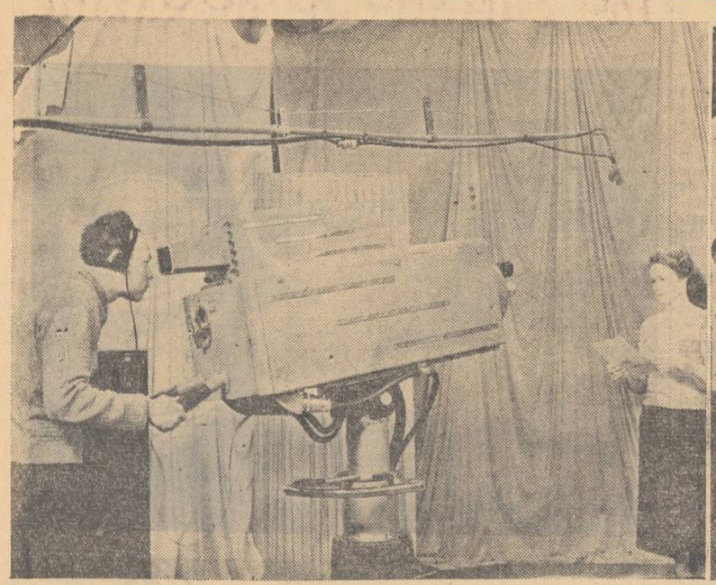

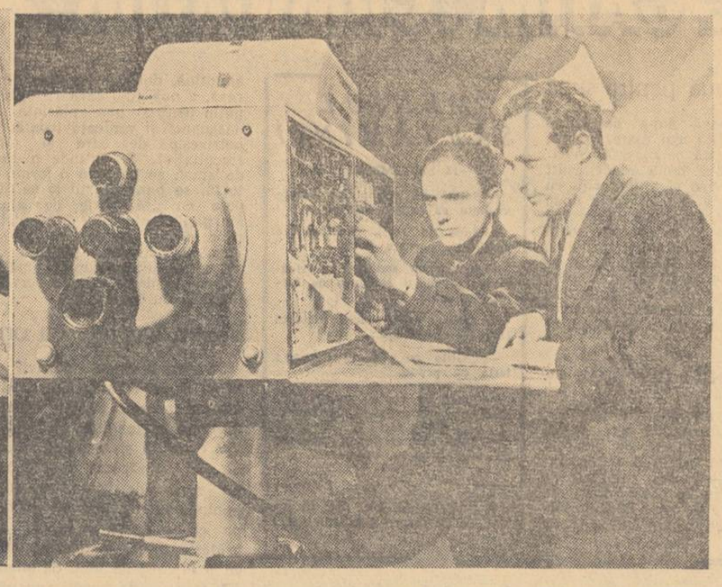

PROGRESELE TELEVIZIUNII IN CULORI

În prezent, rețeaua de transmiteri de televiziune în U.R.S.S. asigură programe pentru cincizeci milioane de telespectatori. Industria sovietică va produce, în cursul septenalului, 12.500.000 televizoare, iar în acest interval de timp se vor construi încă circa o sută de centre de televiziune.

Anul acesta va începe la Moscova transmiterea de probă a televiziunii în culori. Savanții și inginerii sovietici au creat cîteva variante de aparate ce asigură atît transmiterea de imagini în culori cît și în alb-negru.

Sus, stînga: *În studioul experimental pentru televiziunea în culori;* dreapta: *aparat de luat vederi pentru televiziunea în culori.*

O VIZITA LA ARHIVELE STATULUI

Am vizitat de curînd Arhivele Statului. Am stat de vorbă cu oameni care au în spate cîte 30 de ani de muncă în această instituție, dar și cu tineri ai căror obraji sînt încă fragezi. Și unii și alții, s-au arătat încîntați de munca pe care o îndeplinesc azi și pe care ne străduim s-o înfățișăm în cele ce urmează.

*

Așezămînt cu o vechime de peste 100 de ani, Arhivele Statului s-au bucurat de aceeași „considerație" din partea regimurilor trecute ca și multe alte instituții de interes obștesc. Lucrătorii Arhivelor erau obligați să-și desfășoare activitatea într-un local impropriu, documentele erau ținute în condiții în care se degradau.

Mi s-a înmînat dosarul cu file bătute la mașină, cuprinzînd actele complotului de la 1840 al lui Dumitru Filipescu, din care făcea parte și Nicolae Bălcescu. Dosarul, întocmit cu multă trudă, după descifrarea și copierea originalului, păstrează între filele sale locuri punctate. Colectivul care a lucrat la restaurarea acestui document n-a putut descifra în ciuda lămpii cu cuarț și a tratamentului chimic la care au supus foile originalului ferfeniță ca o dantelă, toate cuvintele, încît au rămas și spații goale.

Astăzi, o grijă principală a lucrătorilor Arhivelor este aceea a igienei documentelor. În depozitele noului Palat al Arhivelor, a cărui construcție va începe în curînd, sînt asigurate condiții deosebite de păstrare a documentelor. Rafturile de lemn — altădată focar de carii — vor fi înlocuite cu rafturi din plăci aglomerate și material plastic, instalații calorice vor păstra o temperatură constantă de 14-16°, umiditatea va fi reglată în funcție de uscăciunea aerului, prin geamuri speciale se va asigura o lumină filtrată, iar aspiratoare industriale puternice vor înlătura praful din încăperi sau de pe cărți. Se află însă în depozite documente care din cauza condițiilor trecute de păstrare s-au degradat. De un an de zile se află amenajat la Arhivele Statului un laborator de restaurare a acestor documente. Foi prețioase, documente cu o vechime de sute de ani acoperite de pete, îngălbenite sau mucegăite, sînt spălate în soluții de permanganat de potasiu și acid oxalic, căpătînd o albeață mată, roasă pătă. Am văzut cîteva asemenea volume prețioase în faza finală a „toaletei": o istorie universală tipărită în anul 1795, o istorie a Rusiei tipărită în anul 1800, o carte de drept juridic datînd din anul 1801, numeroase documente privind revoluția de la 1848, acte de demascare a atrocităților comise de stăpînirea burghezo-moșierească împotriva țăranilor răsculați la 1907, etc. Cu ocazia acestor operații de restaurare se descoperă și documente inedite. Pentru a fi păstrat mai bine, un document a fost învelit în niște foi lipite cu cocă. La tratare, foile învelitoare s-au dovedit a fi o scrisoare care relata împotrivirea unor țărani la încercările făcute de un ofițer turc de a le rechiziționa caii.

Dar ceea ce este cu deosebire nou și important în munca de azi a arhiviștilor, o constituie sistemul utilității lor în opera de construire a socialismului. Cunoștințele lor sînt solicitate în cele mai diverse domenii. Aprovizionarea cu apă a orașului Iași, realizată în anii noștri, s-a făcut după un proiect — datînd de cîțiva zeci de ani și părăsit de burghezie, — aflat în depozitul Arhivelor. Un ajutor asemănător l-au acordat arhiviștii și în ceea ce privește unele lucrări de irigații sau construcții. Iar cît privește contribuția lor la viața științifică a țării au și fost terminate două volume cuprinzînd documente ale revoluției de la 1848, se proiectează strîngerea și editarea în cca. 100 volume a tuturor documentelor economice emise, începînd din anul 1700.

I. MATEI

Îngrășăminte de sticlă

Este îndeobște cunoscut rolul deosebit de important pe care microelementele îl joacă în viața plantelor. În mod obișnuit ele nu sînt asimilate de către organismul vegetal pe cale directă ci în componența altor elemente. Savanții au elaborat o serie de metode pentru introducerea lor în sol. Experiențe interesante au fost efectuate în ultimii ani de către colaboratorii Institutului agricol al regiunii Mării de Azov și a Mării Negre din U.R.S.S. Pentru a îmbogăți solul cu zinc, mangan, bor, cupru și molibden ei introduceau în sol sticlă pisată care conținea toate aceste microelemente. S-a dovedit că această metodă duce la o considerabilă sporire a recoltei de grîu, porumb, orz și legume. Datorită noii metode de introducere a microîngrășămintelor în sol crește procentul de amidon în știuleții de porumb, iar rojiile înfloresc mai devreme. În același timp metoda amintită s-a dovedit eficace în lupta împotriva unor boli ale plantelor.

Microîngrășămintele din sticlă sînt fabricate de pe acum de către uzina Konstantinovskaia din regiunea Stalin.

Cu o viteză apropiată de cea a luminii

Va putea oare omul în viitor în decursul vieții sale să săvîrșească o călătorie prin întregul nostru univers și să ajungă la stelele cele mai depărtate de pămînt? Nici chiar raza de lumină care se caracterizează prin cea mai mare viteză cunoscută în natură, nu poate străbate distanța pînă în centrul Căii Lactee într-un timp mai scurt de 33.000 de ani!

Pe baza teoriei relativității lui Einstein, savantul german Senger a calculat că dacă omul va zbura într-o rachetă fotonică cu o viteză apropiată de cea a luminii, scurgerea timpului se va încetini pentru el în mod simțitor. Ceasul va arăta o trecere a timpului care se va deosebi considerabil de trecerea timpului pe pămînt. Așa, de pildă, el va atinge centrul Căii Lactee în 14 ani, iar înapoindu-se pe pămînt va afla că de la începutul călătoriei lui au trecut aici 66.000 de ani!

Copaci cu dantelă

„Laghetta lintearia" se numește un copac de pe insula Jamaica a cărui tulpină este acoperită de o țesătură fină care amintește dantela. „Țesutul" natural scos cu atenție de pe copac poate fi folosit ca material perfect pentru confecționarea de saluri, pelerine și alte fabricate.

Sînt cunoscute și alte plante care pot fi folosite pentru obținerea de „dantele naturale". În Mexic și în California, de pildă, este răspîndit un anume gen de cactus din frunze dantelate din care se fac manșete și gulere care se spală foarte bine. Iar în Uniunea Sovietică, în scopuri similare, se folosește un gen de plantă denumit „luf" care crește în Crimeea și în Caucaz. Din aceste plante se fabrică coșulețe, pălării și pantofi.

BELA BARTOK
și muzica populară românească

„...Un muzician german găsește în Bach și Beethoven ceea ce noi, deocamdată, putem găsi doar în satele noastre: viața organică a unei tradiții naționale". Această apreciere aparține lui Bela Bartok și caracterizează întreaga concepție despre arta muzicală a marelui compozitor maghiar, ale cărui lucrări își au rădăcinile puternic ancorate în pămîntul patriei sale.

În peregrinările sale prin lumea satelor, peregrinări care urmăreau descoperirea vastelor bogății ale folclorului muzical, Bela Bartok a acordat o mare atenție și satelor românești din Ardeal, iar cercetările acestea, efectuate cu o remarcabilă meticulozitate științifică, au avut ca rezultat publicarea unor monografii intitulate „Dialectul muzical al românilor din Hunedoara", „Muzica populară românească", „Muzica populară maghiară și cea românească", precum și culegerea unor cîntece și melodii populare românești aflate la Muzeul de Etnografie din Budapesta.

Cercetările și lucrările lui Bela Bartok asupra muzicii populare românești din Ardeal au constituit și constituie materiale de bază pentru cercetătorii folclorului românesc, care au mers pe urmele lui Bartok în ținuturile hunedorene umblate de acesta.

În compozițiile sale, Bela Bartok a folosit adesea, pe lîngă intonațiile folclorului maghiar și motive folclorice românești, ca de pildă în poemul simfonic „Cantata profana", care se bizuie pe un colind românesc cu caracter de baladă. Vorbind despre alegerea acestei teme, Bartok sublinia că a făcut acest lucru din dorința de a-și manifesta prietenia față de români.

Simpatia și sentimentele de prietenie pe care Bartok le-a nutrit pentru poporul romîn reies și din faptul că compozitorul s-a străduit să învețe limba românească. Revista „MUZICA" a Uniunii Compozitorilor din R.P.R. a publicat o scrisoare în românește pe care Bartok a adresat-o profesorului Ioan Bușiția — prima scriere a lui Bartok în limba română, din care reproducem cîteva fragmente:

„Vă mulțumesc că ați purtat atîta grijă de mine. Dar trebuie să vă spun ceva: a fost prea mult. Am avut la voi o mîncare ca nici un crai; cred că muiere voastră avea mare oboseală cu pregătirea prînzurilor care n-am niciodată acasă. Primiți-mă — vă rog — cu masă îndatinată: îmi pare rău a ști, că cineva s'obosește pentru mine...".

Iar mai departe Bartok scrie: „...Dar în sfîrșit am cules multe cîntece și am văzut danțul Turciei și alte jocuri — tare frumoase în adevăr, și popa a venit și m'a invitat.

Eu vă trimit o carte cu versuri de Ady care este poetul nostru cel mai tînăr, dar cel mai stimat după Petőfi și Arany. Vă recomand să citiți mai cu seamă pagine 30, 34, 38, 43, 44, 49, 88, 106, 115. Cea întîia zice, că ungurii, românii și slavii de țara aceasta, trebuie să fie uniți toți, fiindcă sunt soți în nenorocire. Noi n'am avut nici un poet care s-ar fi încumetat a scri asemenea. Nu-mi trebuie carte aceasta, numi peste cîteva luni.

Veți rîdea, căci am făcut multe greșeale, dar nu face nimic: aceasta e încercarea mea cea întîia.

Salutare!

Bartok"

Maria NEACȘU

CLARA LUCIKO

Cunoscuta puiculiță nostru din filme ca „Tînăra Gardă", „Cazacii din Cuban", „Neamul Jurbinilor" sau „Frunze roșii", Clara Luciko este una din apreciatele actrițe ale filmului sovietic. Cariera ei actuală este desăvîrșirea visului fetiței care, cu ani în urmă, încă de pe băncile școlii, năzuia să devină actriță de cinema.

După studiile de la Facultatea de Actorie a Institutului Unional de Artă Cinematografică din Moscova, unde profesorul ei, Serghei Gherasimov, i-a dezvăluit primele taine ale profesiunii ei, Clara Luciko apare pentru prima oară în film în rolul Marinei din „Tînăra Gardă". Dar consacrarea și-a cîștigat-o în rolul colhoznicei Daşa Selest din „Cazacii din Cuban". Spirituala comedie muzicală realizată de Ivan Piriev i-a dat Clarei Luciko putința să-și desfășoare posibilitățile scenice. Tot atunci, cu prilejul turnării acestui film, ea l-a cunoscut pe celebrul actor Serghei Lukianov, cu care s-a căsătorit. De atunci cunoscutul cuplu de actori a mai apărut împreună pe ecran și — chiar în ziua premierei filmului „Minerii din Donbas", în care soții jucau din nou împreună, — Clara Luciko a dat viață fiicei ei Oxana (care acum, ca să nu părăsim domeniul anecdoticei, visează să devină... operator de film).

În anii următori Clara Luciko a interpretat cîteva roluri, printre care și pe aceia al Violei din „A 12-a noapte", film realizat după piesa lui Shakespeare. Despre jocul ei scrie un critic englez, specialist în opera lui Shakespeare: „Este cea mai bună Viola pe care am văzut-o vreodată". Apoi a apărut în rolul Lidei din „Neamul Jurbinilor", al Lidei care, datorită caracterului ei, a limitelor ei morale, nu-și poate găsi locul în marea familie muncitorească. Era primul ei rol negativ și actrița a rezolvat cu talent și această sarcină dificilă.

Popularitatea Clarei Luciko începe între timp să depășească hotarele Uniunii Sovietice. Actrița face parte din numeroase delegații cinematografice și călătorește astfel în Franța, Anglia, Finlanda, India, unde spectatorii o aplaudă cu căldură.

Clara Luciko este îndrăgostită de profesiunea ei, căreia îi închină toată puterea de muncă. În puținul timp liber pe care îl are, în urma unor obositoare și îndelungi eforturi pe platoul de filmare, ea se pregătește cu pasiune pentru rolurile pe care le are de interpretat. Cel care obișnuiește să o viziteze o văd adeseori în apartamentul ei dintr-unul din blocurile impunătoare ale Moscovei, studiind împreună cu soțul ei, Serghei Lukianov.

Recent am putut-o vedea pe Clara Luciko în rolul cîntărețel din „Frunze roșii". Aparița ei a fost încă o dovadă a drumului în plină ascensiune a tinerei actrițe.

Ion BARNA

BELA BARTOK

Enciclopedia magazin

NAȘTEREA DESENULUI

Din timpuri foarte vechi oamenii și-au pus întrebarea: cum s-a născut desenul?! Cea mai răspîndită explicație, acceptată mai mult pentru frumusețea poetică a unei legende născută în legătură cu acest fapt, este că desenul s-a născut din umbră. După o veche legendă greacă, în Sicyana trăia un olar — Dibutade pe numele său, — care avea o fată ce-și făcuse renume pînă departe pentru frumusețea ei. La fel de vestită era și marea, arzătoarea drăgoste a acestei fete pentru un păstor. Trebuind o dată să plece într-o lungă călătorie, păstorul veni la iubita lui să-și ia rămas bun. Fata, chinuită de apropiata despărțire de flăcău, îi privea într-una chipul, dornică să-și memoreze trăsăturile iubitului. Dar iată că veni înserarea și fata olarului aprinse un opaiț; atunci minune, flacăra mică proiecta pe un zid din apropiere, cu o uimitoare exactitate, profilul păstorului. Pe dată, fiica olarului văzu în aceasta un semn al zeilor și, apucînd un cărbune dintr-o vatră, contură pe zidul alb marginile umbrei, reținînd, pentru lungile zile de așteptare imaginea păstorului iubit. Așa, zice legenda, au aflat oamenii taina minunată a desenului. Desenul s-a născut deci din umbră și dintr-o mare dragoste.

Frumoasa legendă antică l-a fermecat și pe Murillo, marele pictor spaniol, care a evocat-o într-un tablou aflat la Muzeul de artă al R.P.R. în Galeria Universală. Deținînd această operă, primul muzeu al țării noastre se înscrie printre puținele colecții de artă din lume care posedă opere ale aceluia care a fost unul dintre marii pictori spanioli și în același timp maestru al artei universale.

Tabloul „Originea desenului", aflat în colecțiile țării noastre, deși nu unul dintre cele mai valoroase ale lui Murillo, (1618—1682) este grăitor pentru arta maestrului școlii spaniole din veacul al 17-lea. Cu toate că în acest caz Murillo a pus accentul mai mult pe ilustrarea conținutului vechei legende grecești, realismul viziunii sale transpare și aici în vigoarea cu care victorul a construit personajele tabloului: acestea au prea puțin din aureola unor eroi de legendă și mai mult din robustețea și simplitatea unor țărani spanioli. Viziunea din tablou este semnificativă pentru întreaga artă a lui Murillo; pentru pictorul spaniol legătura vie cu realitatea, cu pitorescul tipurilor populare, bogăția observațiilor din viața înconjurătoare, pulsantă și dinamică, erau mai puternice decît înclinarea spre idealizarea subiectelor religioase, astfel încît el a imprimat acestor subiecte o notă realistă autentică. Într-o lucrare de tinerețe a lui Murillo, Sfînta familie, aflată astăzi la Muzeul Prado din Madrid, privitorul vede de fapt o scenă pașnică simplă, aspră, inspirată ca tipuri, atitudini și atmosferă, din viața unor meșteșugari. În madonele sale (Madona cu pruncul — Muzeul Pitti din Florența) Murillo exprima trăsăturile spirituale și fizice ale tipului național spaniol: modele i-au fost țărăncile și orășencele spaniole. Stăpîn pe tehnica picturii, Murillo a ajuns la o mare perfecțiune a clar-obscurului și a științei armonizării tonurilor, ceea ce i-a înlesnit exprimarea adîncită a naturii.

MURILLO

Realismul artei lui Murillo apare însă mai pregnant în cunoscuta serie de tablouri de gen — scene reprezentînd copii săraci jucîndu-se, mîncînd fructe, vînzînd flori etc. Seria aceasta i-a prilejuit pictorului crearea unei excepționale galerii de tipuri populare, uimitoare prin forța expresiei. Totuși o umbră de sentimentalism tocește din adevărul vieții.

De altfel spre sfîrșitul vieții, în creația lui Murillo s-au accentuat tendințele de idealizare a subiectelor religioase, între altele și sub presiunea clerului care-i comandase pentru bisericile din Sevilla o serie de lucrări. Convenționale în atmosfera lor, lipsite, în conturarea personajelor de profunzimea tipurilor create în tinerețe, aceste ultime lucrări ajunseră însă la un mare grad de perfecțiune în orînduirea lor compozițională și în tehnica redării reverberațiilor luminii.

Ceva din toate acestea se pot descifra în tabloul aflat la Muzeul de Artă al R.P.R. căci artiștii mari se regăsesc în fiecare operă a lor.

Maxim COSMA

AGRICULTORUL AMATOR

Legume de toamnă

Aprovizionarea populației cu legume proaspete în lunile următoare este o problemă care stă în atenția lucrătorilor din sectorul legumicol. E bine însă ca și „agricultorii amatori" să nu-și lase loturile în paragină și să continue activitatea frumoasă și sănătoasă, dusă în lunile de vară.

După cum se știe, sortimentul de legume este mai sărac toamna, fiind reprezentat mai ales de varză, conopidă, ceapă, tomate tîrzii și diferite rădăcinoase. Acestea pot fi completate cu alte legume care trebuie cultivate în această perioadă. Astfel, cei cărora vă place spanacul, semănați-l acum pentru a-l avea bun de recoltat în luna octombrie. Semănatul îl faceți în rînduri simple la distanțe de 20—25 cm. imediat după semănat și apoi în continuare udați straturile ori de cîte ori este nevoie.

Pentru obținerea de producții timpurii de primăvară, semănați spanacul peste 1—2 săptămîni, astfel ca plantele să intre în iarnă cu rădăcinile viguroase. Tot pentru primăvară, în aceste zile puteți semăna salata în vederea obținerii de răsad. La locul definitiv veți planta răsadul la sfîrșitul lunii septembrie la distanțele de 40/15 cm. sau 40/20 cm.

La începutul lunii octombrie plantați ceapa și usturoiul pentru stufat. În acest scop folosiți arpagic cu un diametru mai mare de 2 cm. Distanțele de plantare, pentru ambele culturi, sînt de 20—25 cm. între rînduri, și de 5 cm. pe rînd.

Dintre legumele rădăcinoase care se cultivă toamna, cele mai indicate sînt pătrunjelul de frunze și ridichile. Trebuie să aveți grijă ca terenul respectiv să fie adăpostit, cu fața la soare, cu pămînt ușor și cu posibilități de a proteja plantele împotriva brumelor timpurii de toamnă sau a înghețului. Este cunoscută tuturor metoda de apărare a plantelor contra brumelor prin fum, arzînd în preajma locului, în zorii zilei, gunoi, paie, frunziș. De asemenea, feriți plantele de efectul dăunător al brumelor prin irigație, întrucît prin înghețarea apei se creează un microclimat prielnic plantelor.

Ing. Vasile CIAUȘU

O povestire științifico-fantastică

Călătorie în țara surprizelor

După ce a explorat satelitul artificial al planetei Marte, Phobos, o expediție condusă de savantul sovietic Nesterov, ajunge pe planeta Marte. Aici, savanții descoperă numeroase urme ale civilizației marțienilor, printre care o seamă de mașini ce vor folosi progresului omenirii.

CAP. VII
În care bătrîna noastră planetă își primește cu brațele deschise fiii rătăcitori

În întreaga lume vestea senzaționalelor descoperiri făcute de exploratorii planetei Marte nu înceta de a se menține pe primul plan. Noutățile care altădată ar fi făcut senzație — instalarea celui de al doilea soare artificial deasupra insulelor Sahalin, inaugurarea primei linii ferate subterane Moscova—București—Budapesta, nu reușiseră să umbrească cîtuși de puțin interesul stîrnit de nemaiîntîlnitele aventuri ale temerarilor astronauți.

În toate țările, numele Marte era pe toate buzele. Se inaugurase o nouă coafură intitulată Marte, se mînca înghețată Marte, se purta cravată model Marte. Planeta, al cărei nume pe nedrept întruchipase secole la rînd în imaginația oamenilor simbolul războiului era privită acum drept un simbol al progresului, al civilizației.

În laboratoarele institutelor din întreaga lume se făceau vii pregătiri pentru prelucrarea datelor trimise de astronauți, pentru studierea bogăției de materiale, utilaje, produse pe care aceștia se pregăteau să le aducă pe pămînt.

În această perioadă veni ca o bombă articolul publicat de un ziar francez, articol care explica opiniei publice lucruri care îi păreau pînă atunci inexplicabile iată, în rezumat, ce conținea acest articol:

Un tînăr asistent, logodnicul Elsei Thierer, nemulțumit de concluziile anchetei oficiale care susțineau că Elsa fusese ucisă de cataclism, luase pe cont propriu cercetările în legătură cu misterul morții iubitei sale. Pornind să studieze niște notițe lăsate de defunctul profesor Reicher, făcînd cercetări minuțioase pe locurile din Africa unde își găsise moartea logodnica sa, ajunsese la concluzia că Dittmar era acela care provocase cataclismul ce împinsese omenirea la un pas de pieire.

Publicarea acestui articol stîrnise un scandal imens. După ce încercaseră să publice o desmințire, silite de valul de proteste, autoritățile fură nevoite să redeschidă ancheta. Pas cu pas au fost „descoperite" lucruri care de fapt ar fi putut fi aflate cu ușurință de la început: uciderea lui Reicher, criminala experiență din Africa condițiile dramatice în care își găsise moartea Elsa Thierer. Un singur lucru „scăpase" anchetei: încercarea lui Dittmar de a zădărnici expediția pe planeta Marte. Această „omisiune" fu suplinită de un scurt comunicat al autorităților sovietice. Comunicatul anunța faptul că Dittmar, sub pretextul înmînării drept dar a unui fanion savantului Nesterov, ascunsese în bățul fanionului un mic aparat emițător de raze care după cîteva ore de zbor provocaseră o avarie temporară motoarelor rachetei, oprindu-i mersul.

Ca urmare a tuturor acestor revelații, Dittmar fu internat într-un sanatoriu de alienați mintali și — în ciuda unor cercuri care încercau să mușamalizeze scandalul — o mulțime de persoane sus-puse, răspunzătoare de menținerea lui Dittmar în funcția de mare importanță, fuseseră date în judecată.

Cam în acea perioadă plecă spre Marte cea de-a doua astronavă. Zborul decurse de astădată fără incidente, iar întîlnirea celor două grupe de exploratori siderali, fu impresionantă. Pe cele două rachete fură încărcate o parte din utilajele cele mai interesante descoperite pe Marte.

— Ne vom întoarce — spusese Nesterov la plecare. Nici una din descoperirile făcute de marțieni nu va trebui să rămînă nefolosită de oameni.

Elena Istrate îse:

— Poate vreodată ne vom întîlni în spațiul cosmic cu marțienii. Le vom mulțumi atunci frumos pentru toate, cîte ne-au învățat, ca niște frați cu o civilizație mai bătrînă cu cîteva miliarde de ani.

— Și acum, spre casă! rosti cu voce puternică Nesterov.

Poate că la nici unul din marile evenimente internaționale care avuseseră loc pînă atunci, nu se adunaseră atîția ziariști, fotografi, reporteri cinematografici și de televiziune ca pe rachetodromul pe care urma să sosească glorioasa expediție a astronauților. În cinstea acestui uriaș eveniment care marcase un pas înainte în istoria omenirii, în întreaga lume se organizaseră festivități, mari serbări populare. Spre seară, cînd se apropiase clipa sosirii, miliarde de focuri de artificii, pornite simultan din țările celor cinci continente, străpunseră cerul cu săgeți multicolore și efemere.

— Bătrîna noastră planetă ne fă onorul, spuse cineva de pe prima rachetă și toți zîmbiră plini de bucurie și de nerăbdare.

— Vom comunica bătrînicii noastre că încă o biruință spre slorie, fericirea și bunăstarea omului a fost obținută, răspunse Nesterov. Și cu un gest plin de siguranță apucă maneta pentru aterizare.

Paul MARIAN și Simion SĂVEANU

Ilustrația: I. DRUGĂ

Cel mai vechi teatru din țara noastră, Teatrul din Oravița

Turneul pe care-l întreprinde acum un numeros colectiv al Teatrului Național „I. L. Caragiale" în mai multe centre muncitorești din Transilvania, poate fi un prilej de a pomeni despre cel mai vechi teatru din țara noastră, existent și astăzi.

Teatrul din Oravița, primul nostru teatru zidit, s-a inaugurat în 1817, cu prilejul aniversării centenarului eliberării Banatului de sub dominația turcilor. Construcția lui, hotărîtă în 1815, a fost opera colectivă a inginerilor, funcționarilor, muncitorilor, comercianților și meseriașilor din oraș și de la minele și monetăriile din Cielova, Sașca, Dognecea, care și-au dat „bănișorul de patru crăițari" pentru ridicarea teatrului. Animatorii au fost românul macedonean Ioan Niuni, arhitect în serviciul direcției minelor și pictor de talent; Constantini, funcționar precum și cehul Procopiu Lihatka de Zmislow.

După ocuparea Banatului, în 1717, autoritățile austriece, pentru a atrage muncitori în acest ținut bogat în zăcăminte ale subsolului, au acordat coloniștilor privilegii și scutiri de ordin fiscal. Ca urmare a dezvoltării industriale rapide a regiunii, Oravița a devenit un centru cultural mai însemnat chiar decît Timișoara, rămas un centru strategic; între altele este de știut că gara Oravița este cea mai veche din sud-estul Europei. O mișcare artistică de diletanți a fost cunoscută la Oravița încă din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea, ea prilejuind o înfrățire între muncitorii de felurite naționalități, Felix Milleker, istoricul teatrului german din Banat, consemnează că în Oravița exista o trupă de actori încă în 1763.

Construirea teatrului din Oravița a fost determinată de mișcarea culturală care a luat naștere de timpuriu în regiune. În 1803 s-a înființat „Clubul diletanților", care și-a dus activitatea în săli improvizate. S-au alcătuit liste de subscripție; materialul de construcție a fost transportat cu căruțele localnicilor; s-au organizat clăci la care au participat și țărani din satele vecine; s-au alocat și veniturile unei mine, care a primit numele de „Thalia". Conducerea lucrărilor a avut-o Ioan Niuni, pentru planuri fiind consultați și arhitecți din Viena, decorațiile s-au făcut după proiectele pictorului Platzgei din Viena, fiind executate de pictorii Turou și Francisc Knée. Lucrările au durat mai mult de un an. Ioan Niuni a pictat interiorul teatrului, folosind culori din mineralele aduse de țărani din munții Carașului.

La 1 iulie 1817 teatrul a fost inaugurat. Damaschin Bojinca, de fel din Caraș, a tradus piese, editate de către Zaharia Carcalechi, pentru a fi jucate pe scena noului teatru, în care și-a desfășurat activitatea „Clubul diletanților" și unde erau adăpostite trupele de actori care veneau din Austria.

Cușca sufleurului din teatrul de la Oravița a fost odată ocupată și de către tînărul Mihai Eminescu, sufler în trupa actorului Mihail Pascaly care, în cadrul turneului întreprins în Ardeal în 1868, a jucat și la Oravița.

Ioan MASSOFF

Clădirea teatrului românesc din Oravița, inaugurat în anul 1817

Sfaturi

MODĂ

Cosmetică

GOSPODĂRIE

Se apropie toamna

Pentru primele zile răcoroase cea mai indicată îmbrăcăminte este din balon și plușcord. Astfel o jachetă din balon (fig. nr. 1) în gen sportiv, închisă la două rînduri de nasturi și mineca semi kimono, se poate purta peste orice fustă uni, peste rochie uni, sau ți putem face o fustă dreaptă din același material cu jacheta.

Pentru pardesie aveți două genuri, din care puteți alege genul clasic, croiala dreaptă, guler și buzunare mari, ca această jachetă trei sferturi (fig. nr. 2) a cărei singură garnitură o formează tighelele late; sau genul fantezi ca acest pardesiu cu linia evazată, (fig. nr. 3) fără guler, montura mînecii fiind subliniată cu aceleași tighele ca la buzunare, gaică și marginea pardesiului. Cei patru nasturi plasați deasupra bustului, cît și fularul suplinesc lipsa gulerului. Poate fi executat din balon sau catifea reiată.

Genul fantezi este de asemenea cel mai modern și la taioarele din catifea reiată. Folosit cu dungile în lung, el dă posibilitatea utilizării unui cordon trasat; buzunarul se taie la nivelul cordonului (fig. nr. 4).

Desene de B. VARLAM

Garderoba școlăriței

Foarte puțin timp ne mai desparte pînă la începerea noului an școlar. In afară de cele necesare unei școlărițe (cărți, caiete, uniforma etc.) trebuie să revizuim și garderoba ei pentru a vedea dacă lucrurile îi mai vin bine și în general dacă sînt suficiente pentru o îmbrăcăminte de zi de zi la școală sub uniformă.

Dăm aci cîteva sugestii practice și adecuate vîrstei de școală.

1. Vestă și scampolo, din lînă albă cu liziera roșie (bleu cu bleumarin, etc.), fustă plisată, din stofă bleumarin.

2. Foarte practic este sarafanul din stofă pepit sau ecosez mărunt. Decolteul și în continuare închizătura și cuta din față garnisită cu un paspol lat de culoarea stofei. Aceeași garnitură la buzunarele de pe corsaj.

3. Rochie din diftină cu desen, guleraș alb. Plătcuță și buzunare, garnitură de zig-zag.

4. Practic și frumos o fustă de stofă în cute duble și vestă; se poartă cu bluze și scampolo-uri.

Desene de Raia SOLOMONICA

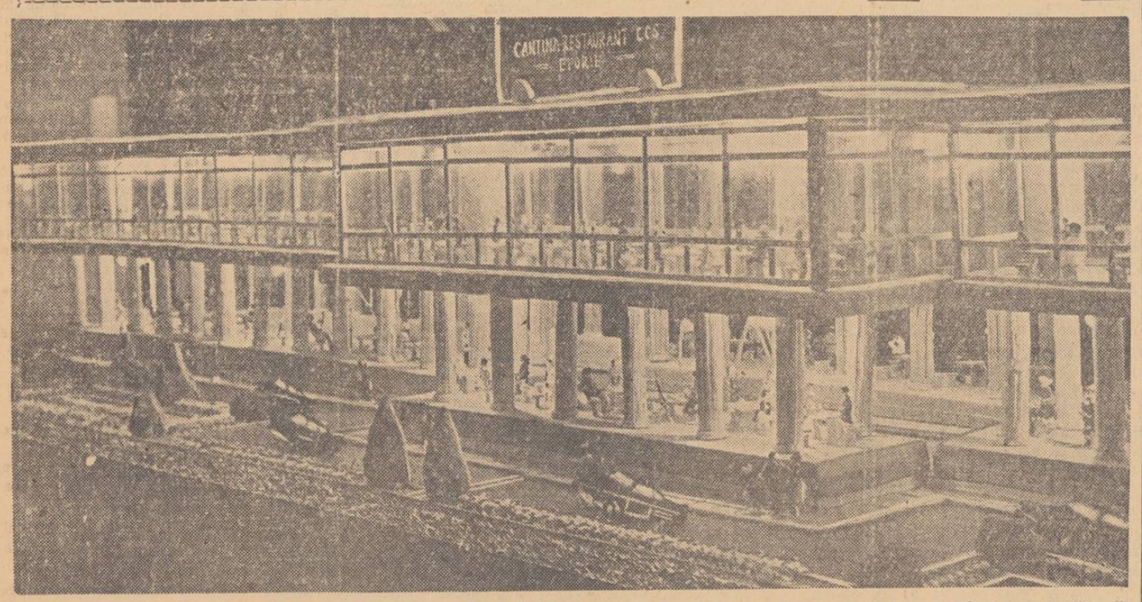

In vitrina Cofetăriei „Republica" din Calea Victoriei se află o machetă originală? cantina-restaurant de la Eforie, construită din zahăr. Autorul machetei, maistrul cofetar Iosif Mironescu, a realizat această construcție după o fotografie apărută în ziar, folosind 60 kg. zahăr pudră.

Fotografia: Nicu VASILE

CE GĂTIM? CUM GĂTIM?

Puf de ouă pentru supă

Se strecoară supa de carne într-o cratiță mai mare și se pune acoperită pe mașină. Separat se freacă două gălbenușuri cu puțină sare și o linguriță cu vîrf de făină. Se bat cele două albușuri, se amestecă ușor cu gălbenușul și se toarnă toată compoziția deodată în cratița cu supa clocotită. Se acopere și se lasă să fiarbă 10 minute, pînă ce crește și devine compoziția pufoasă. Trebuie servit imediat ce este gata, pentru ca să nu se lase.

Plăcintă cu praz

Se face un aluat din 120 gr. unt sau untură, 200 gr. făină, jumătate linguriță de bicarbonat, 5 linguri de apă și un praf de sare. Se lasă o jumătate de oră la rece. In acest timp se taie 5-6 fire de praz în rotocoale subțiri și se moaie într-o tigaie cu o lingură de unt. Se dă la o parte și se adaugă o lingură de smîntînă, două linguri de brînză rasă, 2 ouă (din care se oprește puțin pentru uns plăcinta pe deasupra) și verdeață tocată. Se potrivește de sare și piper (facultativ). Se întinde o foaie de aluat, se îmbracă o formă de tartă, se pune prazul și se acoperă cu altă foaie de aluat. Marginile aluatului se strîng ușor între degete, ca să se lipească. Se unge plăcinta cu ou, și se dă la cuptor pînă se rumenește deasupra. Se servește fierbinte cu salată.

Vinete umplute cu orez

Se aleg 6 vinete potrivit de mari. După ce s-a tăiat capătul dinspre coadă, se taie vinetele în două în lungime. Se pun în apă clocotită și se țin 10 minute. Se scot, se sărează și se așează pe masa de lemn, deasupra punîndu-se un fund cu greutăți pe el. Se țin să se scurgă. Se prăjește o ceapă tăiată mărunt cu o lingură de ulei. Se adaugă 5-6 roșii tăiate bucăți, un cățel de usturoi, o linguriță de zahăr, sare, piper. Se lasă totul să fiarbă pînă se obține un sos bine scăzut. Se trece prin sită. Se fierbe separat în apă ½ ceașcă de orez. Se scobesc jumătățile de vinete, se toacă miezul, se amestecă cu orezul scurs de apă și cu o parte din sos. Se pune puțin ulei într-o formă de pămînt cu marginile joase și se așază vinetele; cu o lingură se pune umplutură în fiecare, se presară pesmet și se dau la cuptor, la foc potrivit. Cînd sînt gata, se toarnă împrejur sosul de roșii care a mai rămas. Aceeași mîncare se poate prepara cu unt, și se servește caldă.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

7—13 SEPTEMBRIE 1959

— **Salată de conopidă; vinete umplute cu orez; compot.**

— **Supă de roșii; budincă de dovlecei; porumb fiert.**

— **Brînză cu smîntînă; pirjoale moldovenești și piure de cartofi; fructe.**

— **Omletă cu ciuperci; ghiveci călugăresc; struguri.**

— **Clătite cu varză; gulaș; tartă cu prune.**

— **Bame cu sos de roșii; plăcintă cu praz; salată de fructe.**

— **Supă cu puf de ou; musaca de varză; mere coapte.**

Spălarea țesăturilor de mătase

În timpul verii, problema spălării confecțiilor din țesături de mătase — naturală sau artificială — este, aproape în fiecare zi, de actualitate. Nu trebuie să uităm însă că țesătura de mătase fiind un material fin, necesită o atenție deosebită la spălat, atît în ceea ce privește apa și săpunul folosit, cît și modul propriu-zis de executare a operațiunii de spălare.

In primul rînd, trebuie știut că la spălarea unor asemenea materiale, se va folosi numai apă moale, respectiv apă de ploaie, care este moale ca atare, fie apă de la conductă sau puț, care trebuie în acest caz dedurizată, folosind produsele din comerț (de pildă, „Alba"). Apa moale ușurează spălarea, făcînd o spumă bună de săpun și, în același timp, împiedică ca țesăturile albe să devină gri.

Ca săpun trebuie folosit numai săpun natural (fulgi de săpun sau săpun de bărbierit) care va fi în prealabil dizolvat într-un vas separat și numai după aceea adăugat la baia de spălare.

De mare importanță este ca, înainte de spălare să verificăm rezistența vopsirii, care se face astfel: se înmoaie un colț al țesăturii în soluție caldă (40° C) de sodă și săpun pentru a vedea dacă țesătura „singerează" (lasă vopseaua) sau nu.

In orice caz, e bine ca țesăturile albe să fie spălate separat de cele colorate. Dacă se constată că culoarea nu este rezistentă se va spăla foarte prudent în apă rece; cel mai bine însă, în asemenea caz, este să încredințăm obiectul unei spălătorii chimice.

Se vor descoase, tot înainte de înmuiere, nasturii — și cei îmbrăcați — deoarece pot rugini sau se pot decolora cu acest prilej. Gulerele, manșetele și orice alte garnituri, confecționate din alte materiale, trebuie de asemenea, scoase și spălate separat. Dacă acest lucru nu este posibil, se va verifica și la acestea rezistența vopsirii.

Locurile mai murdare se pot însemna prin însăilare cu ață albă pentru a putea fi ușor regăsite în timpul spălării și a se insista asupra lor.

Astfel pregătit, obiectul respectiv se lasă timp de 15—20 minute într-o spumă rece de săpun în suficientă apă, astfel ca obiectele să înoate. Dacă am folosi la înmuiere o baie fierbinte, avem riscul ca unele pete să se închege pe țesătură, albumina din ele fiind apoi greu de îndepărtat.

După înmuiere le stoarcem bine, însă prudent, prin apăsare între ambele mîini, astfel ca murdăria din apa de înmuiat să nu ajungă în apa de spălare.

La operația de spălat propriu-zisă, pe care o facem tot cu spumă de săpun (rece pentru cele cu culori puțin rezistente și căldicică pentru celelalte), trebuie să ne ferim să periem, să smucim, să răsucim sau să frecăm. In special, această recomandare este valabilă pentru țesăturile din mătase artificială, a căror rezistență în stare umedă este mult mai mică decît în stare uscată.

Foarte importantă este clătirea care trebuie făcută, de la cald (dacă baia de spălare a fost și ea caldă) spre rece, în atîtea ape, pînă ce aceasta rămîne limpede. La țesăturile colorate se va adăuga, la prima apă de clătire, o lingură de supă de oțet la un lighean de apă — pentru împrospătarea culorilor, iar la cele care au avut tendința să piardă din culoare și puțină sare de bucătărie.

Stoarcerea se va face numai prin apăsare între ambele mîini; după aceea, obiectele se înfășoară într-o pînză uscată, pentru a îndepărta și restul de apă, însă tot fără a răsuci și smuci.

Uscarea se va face în mod lent, la temperatură moderată, ferite însă de razele soarelui, spre a nu se decolora.

Doina POPA

CURIERUL nostru

S, I.: Sîntem de părere să nu mai discutați și să nu mai întreprindeți nimic. Lăsați lucrurile să continue așa cum au pornit pînă terminați facultatea. Puteți trece și pe la redacție cînd doriți pentru a discuta și celelalte probleme.

MIANA: Credem că exagerați acordînd o atenție atît de mare unor asemenea lucruri nesemnificative. Ați avut la început o atitudine foarte demnă. Continuați să vă mențineți această atitudine. Cu timpul totul va fi uitat.

CICI B. — Timișoara: In primul rînd ar trebui să stați de vorbă cu mama dv. Ea ar putea să vă explice totul. Numai după aceea căutați o modalitate de a vă vedea și discuta cu el. Nu acordați acestei întîmplări însă mai multă importanță decît o merită. Se pare că și așa relațiile dintre dv. erau fără nici o perspectivă.

C. T. — Tîrgoviște: Noi înclinăm să credem că părinții dv. au dreptate. Se pare că e vorba de o diferență de vîrstă destul de mare și aceasta ar putea avea urmări mai tîrziu. Mai gîndiți-vă. Nu ar fi bine să vă creați probleme complicate.

I. ANA. — București: Pentru a vă lămuri asupra celor ce vă interesează adresați-vă Departamentului transporturilor rutiere, navale și aeriene din București, Bd. Dinicu Golescu nr. 38.

A. A. — Craiova: Sînteți în fața a două alternative, dar din păcate nici una nu prezintă garanții prea serioase. Părerea noastră este să nu adoptați nici una, fiindcă nu vedem cum o să obțineți rezultate bune. Sînteți încă tînără și nu trebuie să vă grăbiți.

MARGARETA — Tr. Severin: Ca în orice problemă importantă în viața unui om, hotărîrea definitivă o ia cel în cauză. La fel trebuie să procedați și dv., ținînd seama de sentimentele ce le nutriți.

ZOIA — Timișoara: E mult prea sumară scrisoarea dv. ca să vă putem da un sfat. Reveniți cu unele amănunte.

ANA C. — Timișoara: Întrebarea dv. necesită un răspuns mai amplu și de aceea vă rugăm să ne trimiteți adresa pentru a vă răspunde prin poștă.

DOMNICA J: Nu credem că merită să vă faceți probleme din cauza celor aflate. Continuați-vă bunele relații de prietenie, prin corespondență. Cînd se va întoarce el definitiv acasă, veți putea acționa pentru înfăptuirea celor ce v-ați propus.

BIANCA: Un astfel de om, lipsit de cel mai elementar bun simț, trebuie tratat cu dispreț. Adoptați față de el o atitudine de desconsiderare. Credem că astfel nu va mai continua să vă necăjească prin atitudinea lui.

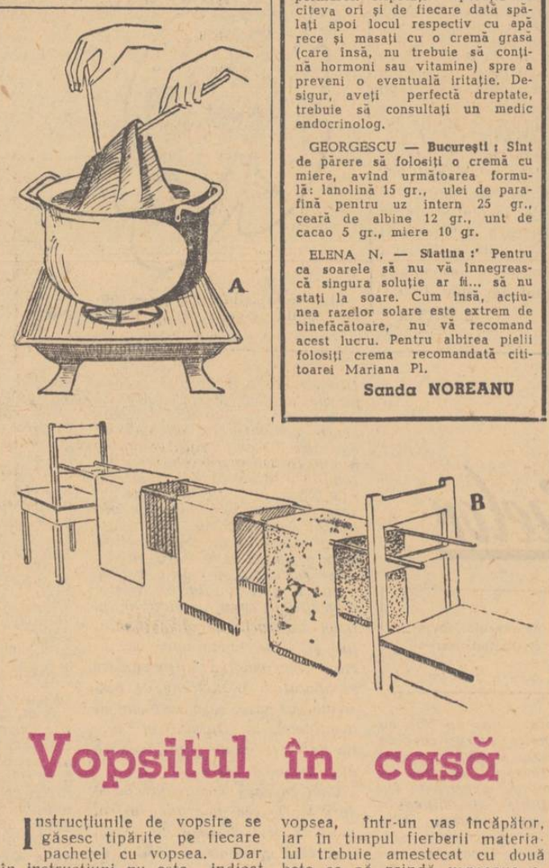

Vopsitul în casă

Instrucțiunile de vopsire se găsesc tipărite pe fiecare pachețel cu vopsea. Dar în instrucțiuni nu este indicat în ce nuanțe putem revopsi rochiile decolorate de purtare.

ALBASTRU se poate revopsi în albastru, violet, cafeniu, verde închis, roșu închis, negru.

VERDE se poate revopsi în verde, cafeniu, gri închis, violet, bleumarin, negru.

GALBEN se poate revopsi în oranj, roșu, cafeniu, verde, gri, violet, bleumarin, negru.

ROȘU se poate revopsi în roșu, violet, cafeniu, bleumarin, negru.

CAFENIU se poate revopsi în cafeniu roșcat sau gălbui, verde închis, negru.

CENUȘIU se poate revopsi în cenușiu, cafeniu, roșu închis, verde închis, bleumarin, violet, negru.

VIOLET se poate revopsi în violet, albastru închis, gri închis, cafeniu, verde închis, negru.

★

Orice material trebuie scufundat în cantitate suficientă de vopsea, într-un vas încăpător, iar în timpul fierberii materialul trebuie amestecat cu două bețe ca să prindă vopseaua egal. **(fig. A).**

După ce ultima apă de limpezire rămîne curată, materialul vopsit **nu se stoarce.** Rochiile se pun la scurs pe umerașe. Tricotajele se întind pe un prosop, pe masă, dîndu-le forma și dimensiunile ce le aveau înainte de vopsire. Bucățile de material se întind pe două bețe groase, sprijinite de spetează unor scaune. (fig. B.). **Trebuie băgat de seamă ca materialul să stea întins pe fir drept, ca să nu se deformeze.**

Orice obiect vopsit se usucă la umbră, de preferință afară, la aer, niciodată în apropierea focului.

Stofele și mătăsurile se apretează cu gelatină topită în apă fierbinte, cîte 2 gr. de gelatină la un litru de apă.

Obiectele vopsite nu se usucă de tot. Ele se calcă umede pe dos.

SFATURI COSMETICE

MARIANA PL.: Pe cît posibil, feriți fața de soare și folosiți zilnic următoarea cremă: cold-crem 30 gr., hodrochinon 1 gr., camfor 1 gr., acid salicilic 1 gr., tinctură benzoe 1 gr. De asemenea, ștergeți fața în fiecare zi cu suc de castraveți, iar cînd ieșiți în oraș și, deci, obrazul este expus soarelui, pudrați-vă cu o pudră antisolară, adică cereți farmacistului ca la pudra dv. obișnuită să vă adauge chinină 1-2%. Seara defardați obrazul cu laptele de lanolină „Nivea" și odată la 10 zece zile aplicați pe fața bine curățată în prealabil, o mască de gălbenuș de ou frecat cu puțin untdelemn. După 20—30 de minute spălați obrazul cu apă călduță, apoi cu apă rece. Clătiți părul cu o infuzie tare de flori de mușețel la care puteți adăuga o lingură de apă oxigenată.

D. P. E. — București: Săpuniți coatele și frecați-le ușor cu piatră ponce. Clătiți cu apă și masați-le apoi cu o cremă grasă la care adăugați puțină zeamă de lămîie sau apă oxigenată. Acest lucru trebuie făcut cu perseverență, zi de zi, vreme îndelungată. De două ori pe lună faceți coatelor o baie de ulei călduț, timp de 15-20 minute.

ADELA G.: Spațiul **restrîns** nu-mi permite să vă dau aici îndrumările necesare. De aceea, vă rog să-mi trimiteți adresa dv., spre a vă răspunde prin poștă.

MELANIA — Roman: Depilatorul praf „Nivea" se găsește la parfumerii și la unele farmacii. Încercați să decolorați părul cu perhidrol. Repetați operația de cîteva ori și de fiecare dată spălați apoi locul respectiv cu apă rece și masați cu o cremă grasă (care însă, nu trebuie să conțină hormoni sau vitamine) spre a preveni o eventuală iritație. Desigur, aveți perfectă dreptate, trebuie să consultați un medic endocrinolog.

GEORGESCU — București: Sînt de părere să folosiți o cremă cu miere, avînd următoarea formulă: lanolină 15 gr., ulei de parafină pentru uz intern 25 gr., ceară de albine 12 gr., unt de cacao 5 gr., miere 10 gr.

ELENA N. — Slatina: Pentru ca soarele să nu vă înnegrească singura soluție ar fi... să nu stați la soare. Cum însă, acțiunea razelor solare este extrem de binefăcătoare, nu vă recomand acest lucru. Pentru albirea pielii folosiți crema recomandată cititoarei Mariana Pl.

Sanda NOREANU

In curînd în magazine

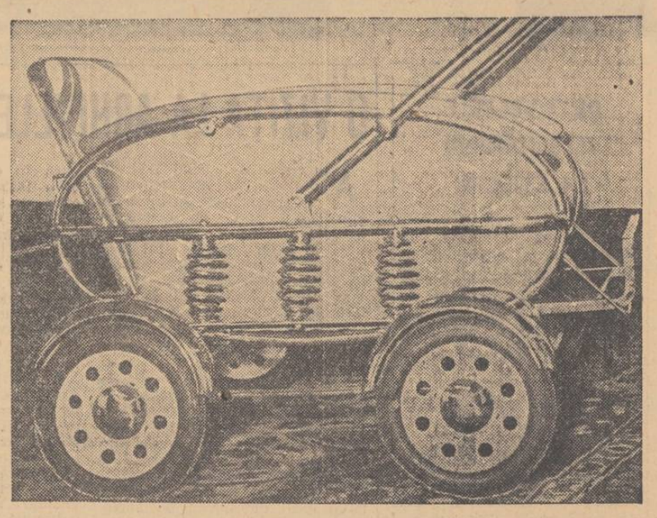

Produsele pe care vi le prezentăm în numărul de față al revistei noastre sînt noutăți din industria bunurilor de consum, noutăți pe care nu le puteți găsi acum în magazine ci ceva mai tîrziu. Creatorii le-au conceput, iar acum începe producția lor de serie... Deci în curînd vor apare și în magazine.

★

Produsele fabricii „Porțelanul" din Cluj găsesc o binemeritată apreciere în rîndul populației. De ce? Pentru că aspectul, sortimentul și calitatea lor nu dezamăgește gustul cumpărătorilor. Pentru exemplificare am fotografiat acest serviciu de cafea realizat recent de muncitorii și tehnicienii acestei fabrici. Compus din 6 cești cu farfurioare, ceainic și zaharniță acest serviciu se remarcă prin culoarea sa roz și rîndurile aurii care îl garnisesc și care-i dau eleganță.

★

Colectivul fabricii „Ideal" din Mediaș a creat 2 noi tipuri de cărucioare sport. Unul din modele are o capotă din vinilin, pereții cu cadru din lemn, capitonați cu vinilin și prevăzut cu suspensie pe curele. Celălalt pe care-l redă fotografia noastră este o construcție mai ușoară, cărucior are pereți din vinilin și ceea ce-l deosebește de cele ce se produceau pînă acum este sistemul de suspensie pe arcuri așezate exterior pe părțile laterale. Prin aceasta se asigură cărucior rezistență mai mare împiedicîndu-se totodată șocurile ce se pot ivi în timpul mersului.

★

Bluzele din fire sintetice pentru femei ce se fabrică în momentul de față de industria noastră sînt ori albe ori de culori diferite (bleu, roz etc). Căutînd să lărgească sortimentul acestui articol, colectivul fabricii „Tricotajul Roșu" din Capitală a reușit să creeze, pentru început desigur, două noi modele de bluze din fire sintetice, noi atît prin croială, după cum se poate vedea în fotografie — (una este cu mînecă scurtă și închisă în gît și alta gen ie) cît și prin aceea că țesătura din care sînt confecționate nu mai este uni ci imprimată cu desene. Aceste bluze, care sînt mai puțin transparente și destul de aspectuoase, vor intra în producție încă în cursul acestei luni. Nu peste multă vreme fabrica „Tricotajul Roșu", cunoscută în general pentru tricotajele de bumbac și lînă care le produce în mod curent, va lansa acest nou sortiment.

★

In magazine se vor vinde în curînd noi servicii de apă, lichior și vin, produse cu mult gust de colectivele fabricilor de sticlă din Turda, Mediaș, Pădurea Neagră și Tomești. Meșterii sticlari renumiți prin arta lor au pus la realizarea acestor produse multă măestrie și fantezie. Sticla din care sînt confecționate aceste servicii (cel din fotografie este un serviciu de apă) nu este obișnuita ci o sticlă suprapusă. Peste sticla obișnuită ei au adăugat un alt rînd de sticlă colorată (albastru, roz, vernil) care, apoi a fost șlefuită artistic în diferite modele. Fabricarea acestor noi servicii din sticlă suprapusă, realizată pentru prima oară în industria noastră, va începe în cursul trimestrului IV al acestui an.

Cl. RĂDULESCU
Fotografii: A. CONSTANTINESCU

GH. CHIRIAC

— Îți transmit voința mea...
— Transmite-mi cît mai multă, vreau să mă las de fumat și nu reușesc.

V. CRIVĂȚ

— Să nu treci pe sub scară? Superstiții!...

A. POP

— Dacă ai ține la mine te-ai urca după el să-mi culegi și mie o floare alpină...

FRED GHENĂDESCU

PUTEREA OBIȘNUINȚEI

— Ei, dar ce, Popescu a rămas la birou? Nu-l văd în apă...
— E pe teren!...

E. ARNO

CE E VECHI ÎN CARTIERUL MEU

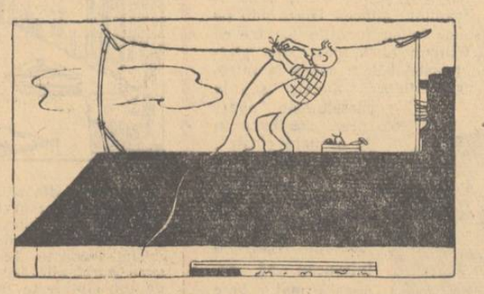

— Vecinul din blocul de peste drum își instalează o antenă de radio...

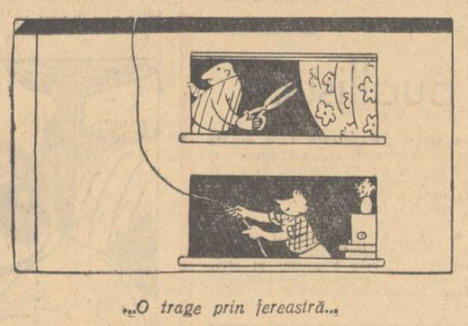

...O trage prin fereastră...

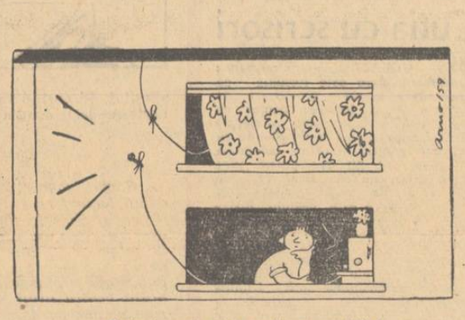

...Totuși mai sînt unii „paraziți"!

NELL COBAR

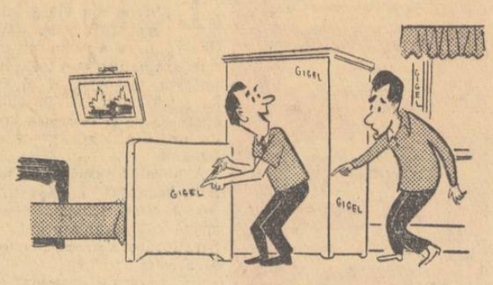

— Știi, am luat o scrumieră ca amintire din camera asta și nu vreau să plec fără să las și eu, în schimb o amintire...

M. ANANIA

FIUL INGINERULUI CONSTRUCTOR: — Tăticule, am terminat casa la fel de repede ca și tine pe șantier...

A. PAVEN

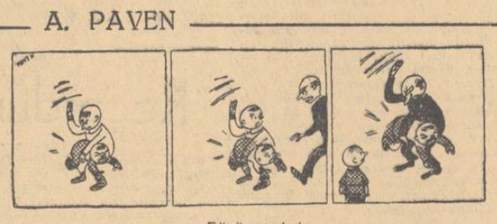

Fără cuvinte

I. BOTOȘENEANU

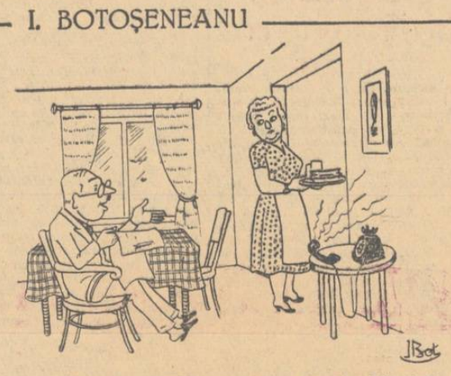

— De ce ai lăsat receptorul deschis, Mișule?
— Nu pot să-i închid omului telefonul în nas, dacă n-a terminat de povestit...

MATTY ASLAN

— Am venit să schimbăm ținghiile! Alea sînt putrede...

G. MARINESCU

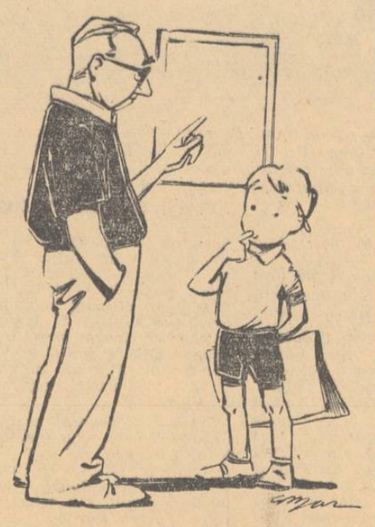

— Ionel, la fiecare notă 10 am să-ți cumpăr un pachet cu ciocolată.
— Ba nu, tăticule, după ultimele reduceri de prețuri să-mi dai ciocolată la fiecare notă 7,50!...

Jocuri distractive

Împărțirea pătratului

Iată un pătrat. Dacă vă vom cere să-l împărțiți în două părți egale cu o singură tăietură de foarfecă, veți răspunde că este foarte ușor. Dacă vă vom cere să-l împărțiți în două părți egale cu două tăieturi de foarfecă, veți constata că răspunsul este mai greu de dat.

Încercați mai întîi să vă fixați liniile cu creionul, apoi folosiți foarfeca.

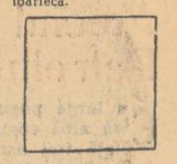

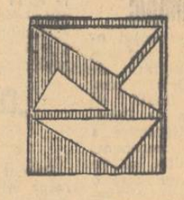

Reconstituirea dreptunghiului

Un dreptunghi a fost tăiat în patru bucăți. Decupați-le și încercați să reconstituiți dreptunghiul.

Surpriza cercului

După modelul alăturat faceți un cerc și reproduceți întocmai liniile și părțile înnegrite. Lipiți apoi acest cerc pe o bucată de carton și introduceți în centru, virful unui titirez. Răsuciți în așa fel titirezul, încît să provocați învîrtirea sa rapidă. Veți avea diferite surprize în măsura în care titirezul se învîrtește mai repede sau mai încet.

Care este soluția?

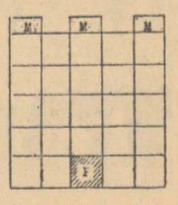

Pe marginea unui cîmp pătrat (conform desenului de mai sus) se află trei case însemnate M) locuite de trei familii diferite. Într-o zi ele hotărăsc să cumpere terenul din fața lor, împărțindu-l în trei părți egale. Problema părea simplă la început, dar la extremitatea terenului se află un singur puț (însemnat P) și pentru a evita trecerea unui vecin prin curtea celuilalt ei au hotărît să-și împartă în așa fel terenul încît fiecare din ei să aibă posibilitatea să ajungă la puț fără să treacă prin curtea vecinilor. Cum au făcut?

Puteți să răspundeți

1) Ce pasăre își depune ouăle în cuiburi străine?

2) Cîți litri de apă sînt necesari zilnic pentru adăpatul unui elefant?

3) Care este pasărea care nu se așează în copaci?

4) Cum merge girafa?

5) Știți cît cîntărește un ou de struț?

6) Care este numărul vertebrelor la un cal, cîine, pisică sau iepure?

7) Cîte ouă depune anual albina?

8) Cît se odihnește inima unui om?

9) Pînă la ce distanță se poate auzi cînd e liniște țiritul unui greier?

10) Care este metalul cel mai maleabil și suplu din lume?

11) Care sînt cele două luni ale anului care poartă numele unor împărați romani?

12) Continentul Antarcticei este acoperit de un strat de gheață depășind 2 400 de metri. Dacă acest strat s-ar topi, cu cît s-ar ridica nivelul mărilor din întreaga lume?

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultatele celui de al II-lea concurs sintetic organizat de „Magazin"

Și al doilea concurs sintetic de probleme de șah organizat de revista noastră s-a bucurat de succes. Cu toate că condițiile de participare au fost mai grele decît la primul concurs — trebuiau reconstituite nu 2 probleme ci 3, unele din ele fiind foarte dificile — numeroși au fost aceia care au realizat reconstrucții bune, inspirate. Înțîi să publicăm cele trei probleme care trebuiau reconstituite:

I. M. HAVEL (R. Cehoslovacă)

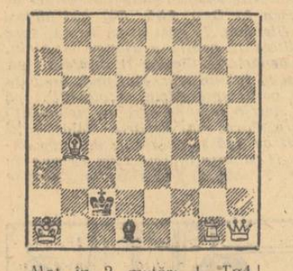

Mat în 2 mutări. 1. Tg4!

II. A. P. GULIAEV (U.R.S.S.)

Mat în 2 mutări. 1. Nbl!

III. E. RUSENESCU (București)

Locul III la concursurile internaționale ale „Revistei Române de șah" — 1940 și 1947.

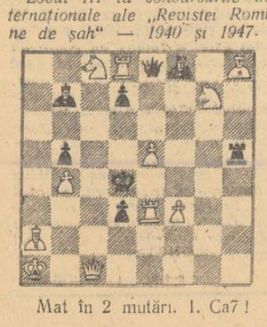

Mat în 2 mutări. 1. Ca7!

În legătură cu reconstrucțiile trimise de participanții la concurs trebuie remarcat că nimeni nu a reușit să reconstituie perfect toate cele trei probleme. Unii au adăugat piese de prisos la problema nr.1 (Petrescu Mihai, Idelovici Aurel etc.). Alții au așezat regele alb din problema nr. 2 în asemenea poziție încît în poziția inițială negrul poate da șah fără să existe pregătite răspunsuri de mat. La aceeași problemă unii n-au văzut utilitatea pionului negru b7 (împiedică dubla soluție 1.b7) și l-au omis. Majoritatea concurenților au reconstituit corect problema nr.3, dar cu un număr suplimentar de piese.

Cîteva cuvinte despre criteriile de punctare. Pentru reconstrucția corectă a unei probleme s-au acordat 8 puncte. Pentru o problemă reconstituită corect, dar cu piese în plus sau cu șahuri inițiale fără răspunsuri de mat, s-au acordat 5 puncte. Pentru o problemă care are dublă soluție sau dueluri s-au acordat 3 puncte, iar pentru o reconstrucție cu mai multe greșeli 2 puncte.

Iată acum rezultatele:

Locurile 1—5) ADRIAN LAPEDATU (Ocna Mureș), GOGU MARICUȚOIU (Roșiorii de Vede) AUREL IDELOVICI (Focșani), BENONE SAVULESCU (Slănic) și VAISMAN VOLODEA (Botoșoni) cu cîte 21 puncte; 6) Ing. Adrian Cioranic (Făgăraș) 19 puncte; 7—10) Ing. Butnaru Emil, dr. Achim Bucur, dr. Simu Octavian (toți din comuna Pojorita) și Niculae Botezatu (Sinaia) cu cîte 18 puncte; 11) Ion Sorescu (București) 14 puncte; 12—14) Mihai Petrescu, Dan Calistrat și Aurel Georgescu (toți din București) cu cîte 13 puncte; 15—16 Ștefan Hornea (Timișoara) și Ionescu-Bujor Miron (București) cu cîte 11 puncte; 17—18) Angela Moisescu și Mihai Moisescu (București) 9 puncte; 19) Goilov Constantin (București) 8 puncte.

Primilor cinci clasați li se acordă premii în cărți de șah și cîte un abonament pe șase luni la „MAGAZIN".

În numărul viitor vom publica amănunte în legătură cu organizarea unui concurs popular „ÎNCERCAȚI SĂ COMPUNEȚI O PROBLEMA DE ȘAH", care va stîrni desigur un larg interes în rîndurile cititorilor.

PARTIDA

Alb: Sanchez (Columbia)
Negru: Pachman (R. Cehoslovacă)

Jucată cu prilejul turneului pe care marele maestru cehoslovac l-a întreprins în primăvara anului 1959 în America de sud.

1.	e4,	c5	
2.	Cf3,	d6	
3.	d4,	c:d	
4.	C:d4,	Cf6	
5.	Cc3,	a6	
6.	Nc4,	e6	
7.	0-0,	Cc6	
8.	Nb3,	Ne7	
9.	Ne3,	0-0	
10.	f4,	Dc7	
11.	Df3,	Nd7	
12.	f5,	e5	
13.	C:c6,	N:c6	
14.	g4,	h6	
15.	h4,	Ch7	
16.	g5 !!,	h:g5	
17.	h:g,	N:g5	
18.	N:g5,	C:g5	
19.	Dg4,	De7	
20.	Tf2,	Ch7	
21.	Tg2,	Df6	
22.	Td1,	Tfd8	
23.	Td3,	d5	
24.	e:d,	Nd7	
25.	Ce4,	Dh6	
26.	d6,	Dc1+	
27.	Td1,	Dh6	
28.	Dg6,	Rh8	
29.	N:f7,	Nc6	
30.	Th2,	N:e4	
31.	T:h6,	g:h6	
32.	d7,	Tf8	
33.	Ne6.	Tad8	
34.	Td2,	Nf5	
35.	N:f5,	Tg8	
36.	Tg2,	T:g6	
37.	T:g6,	Cf8	
38.	T:h6+,	Rg8	
39.	Th6,	Rf7	
40.	T:b7,	Ce6	
41.	N:e6+	și negrul cedează	

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

MOBILIER

ORIZONTAL: Spectator — Va — Petrov — Meniu — Arat — Arli — NT — Tij — Tratat — O — Aneta — F — Taur — Rar — Butoi — S — E — Abis — D — Șah — S — Lectica — O — Lavită — Hotel — Atid — Ten — Itu — Dulap — Librar — Alarmă — Treji.

SPECTACOLE

ORIZONTAL: Opera — Soare — Patinatori — Erupție — Tom — Revărsare — A — Eră — At — E — TT — Te — PC — Actor — A — Matinee — A — Rus — Fi — AEG — Dolar — Mîtru — Estrada — Ron — Au — IJ — Trela.

CU FERESTRELE DESCHISE

ORIZONTAL: Intensificat — Naso — Nenuți — Sălios—Caen—Arli—Știe — Ne — Nan — Apropie — A — Astea — A — Nul — To — Trenat — O — Operați — Uric — Șir — Cinerama — Insoțeam — RT — Ra — Ci — Tiara — Etalez — Trier.

SPOR LA MUNCA

ORIZONTAL: Brigadier—Om—Rești—Danga—Aparate—Pion — Tac — Sonde—Ru—Ar — Zar — Olt — A — Rabit — Ii — Rol — Atelier — Zur — Ene — Liniște — D — Irma — Oda — M — Rău — Anuța — Su — Arcuș — Marcel — Ga — Meseriași.

Poșta rebus

LAURENȚIU PETRESCU — *Ploești:* Nu publicăm aritmogrife.

MIHAI ANDREESCU — *Bogdana:* Ne-au sosit prea tîrziu.

N. CIMPOIAȘ — *reg. Timișoara:* Am publicat de curînd jocuri cu teme asemănătoare.

C. POPESCU — *București:* Mai trimiteți.

GH. STOENESCU — *București:* În limita spațiului disponibil va apare.

T. VERDEȘ — *Alba Iulia:* Careul nu intră în tematica rubricii noastre de jocuri. Monovorbele ne-au sosit prea tîrziu.

M. IORDAN: — *București:* În limita spațiului disponibil vom folosi unul din jocuri.

MAGDA TEODORESCU — *Tg. Mureș:* Aveți întrutotul dreptate în scrisoarea pe care ne-ați trimis-o. Careurile primite mai au unele naivități de construcție, fapt care le face, deocamdată, nepublicabile. Perseverați însă. Vă vom răspunde cu plăcere.

LIVIU NOVAC — *Pecica:* Prea tîrziu.

NOUTĂȚI FILATELICE

Cu prilejul Expoziției sovietice de la New-York care a avut un răsunător succes Ministerul Comunicațiilor din U.R.S.S. a emis două timbre. Pe fiecare din aceste timbre se pot vedea emblema expoziției și clădirea palatului „Coliseum" cu 20 de etaje unde a avut loc expoziția. Textul de pe timbre este scris în limbile rusă și engleză.

În clișeu: unul din timbrele emise cu prilejul Expoziției sovietice de la New-York care și-a închis recent porțile.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

Pe drumuri de munte

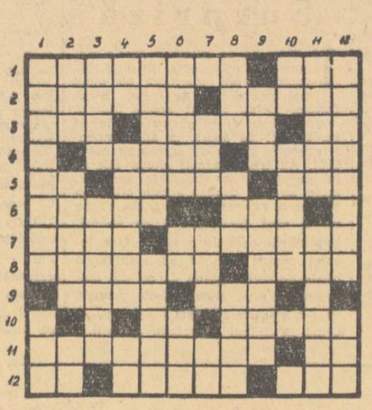

ORIZONTAL: 1) Se cațără pe crestele munților — Drum îngust între munți. 2) Munte eruptiv — Sezon în care munții se transformă în pîrtie de schi. 3) Vie sau moartă, se găsește doar acolo unde se bat munții în capete... — Totalitatea culmilor muntoase formînd o unitate de relief — Plantă. 4) Preludiu sentimental (pl.) — Un munte care dă de gîndit sicilienilor! 5) Are urechi dar nu aude! — Munți în Asia Centrală — Nu țin minte. 6) „...în Carpați", balet de Paul Constantinescu — Piesă de artilerie. 7) Bloc de gheață — Un munte campion la înălțime. 8) Provenită — Face sport la... cinematograf! 9) Regiune muntoasă în sud-estul Europei — Lanț de munți în insula Creta. 10) Posesiv — Se ofilește. 11) Despicătură între doi munți — Erbiu. 12) Notă muzicală — Decor vegetal în peisajul munților — Raion în munții din nordul țării.

VERTICAL: 1) Masă de zăpadă care se desprinde de pe coasta unui munte și se rostogolește la vale (pl.) — O stradă scurtă. 2) Prin contrast, în locul unui alpinist, un marinar încercat! — Creasta unui munte — Notă muzicală. 3) Ses la înălțime — „O... pe muntele plești", poem simfonic de Musorgski 4) Pană — Obiceiuri tradiționale — Const. Badea. 5) Mare cît un munte — Arbore cu lemnul alb și tare. 6) Atribut al muntelui — Si (lat.) — Fir. 7) Depresiune între doi munți — La picioarele munților — Semi ozon! 8) Nu lași din mînă — În țesătură — Tari ca piatra. 9) Salut roman — Un munte de om! (pl.). 10) Consoane vecine — Trecătoare prin trupul muntelui. 11) Arbori care cresc pe malurile riurilor de munte — Virf de munte 12) O întreține aerul ozonat al munților — Trecut prin foc.

Ion MUNTEANU

O A M E N I

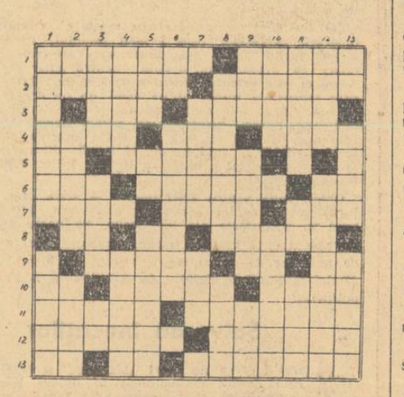

ORIZONTAL: 1) Poet contemporan, autorul poeziei: „Om cu om", din volumul „Cîntare omului" — Omul; 2) „Omul care a văzut..." piesă de V. Eftimiu (neart.) — „Omul de pe..." volum de A. I. Stefănescu; 3) Tirană. — Păpuși pe sfori; 4) Omul care vinde oameni (fig.) — Pachet de hîrtie — Nicușor s-a făcut om mare; 5) Bimbo Mărculescu — Un om din Scandinavia; 6) Însușesc — „Omul din..." cunoscută piesă de M. Davidoglu — Epigramă; 7) Oraș antic în Sicilia — Conifer — Intrate la apă; 8) Cămăși — Cîntecul pupăzii — Fringhii... ecuatoriale; 9) Autorul volumului „Legendele omului" — Dublă consoană — Veronica Porumbacu; 10) Interjecție. — Cei de la 1 și 2 orizontal —. Multime de oameni; 11) Emirul din Buhara — Rabat; 12) Ris zgomotos — Fata cu... nas! 13) În voce — Pronume personal — Înțelegeri scrise între oameni.

VERTICAL: „Omul..." se intitulează romanul scriitorului sovietic A. Beleaev — Scriitor clasic rus, a scris nuvela „Omul din cutie"; Inversul Ohmului — Omenești — Omul în știință; 3) Obstacol — „Un om între oameni" (fig.) — În geologie! 4) Pentru rasol — Creații ca „Oameni de ieri, oameni de azi, oameni de mîine" de Cezar Petrescu, „Un om între oameni" de Camil Petrescu etc. — 5) Literă grecească — Dialect francez — „Omul care aduce..." piesă de teatru de Richard Nash; 6) Zece pe jumătate; — „Ce-i... omului" volum recent apărut al scriitorului I. Ehrenburg; 7) Constructor de poduri — Norme de tehnica securității; 8) Omul e cel mai prețios—Primul om aviator (mit.); 9) Lună—Unul din cei trei oameni ai lui Victor Ion Popa — Unică; 10) Poet romîn contemporan — Indicat; 11) Locul nașterii — „A venit... om" roman de Francisc Munteanu — Roman de T. Arghezi; 12) Aproape patru — „Povestea unui om..." emoționant roman de B. Polevoi; 13) Elena Grigorescu — „...Homo" poezie de I. Minulescu — „Omul cu arma" de Pogodin și „Un om obișnuit" de L. Leonov.

Ing. Victor FERU

COPII, DESENAȚI ȘI VOI!

Dragi copii,

Astăzi publicăm soluția la problema nr 4 trimeasă de CONSIANTINESCU VIOREL cl. IV B Șc 24 mixtă, Tunari, București, raionul 1 Mai:

Nu-i așa că e nostimă? Felicităm pe prietenul nostru pentru ideea găsită și pentru desenul său. Și de la voi, dragi copii, așteptăm desene din ce în ce mai bune și soluții cît mai cu haz, ca să rîdem cu toții.

Ne pare bine că vă plac aventurile lui Gigel, Mioara și Azorel. Vă mulțumim pentru laudele pe care le aduceți rubricii noastre „Copii, desenați și voi".

Cei care ne-au întrebat unde să trimită poezii spre publicare îi sfătuim să trimeată redacțiilor „Luminița" sau „Cravata Roșie".

Copii, pentru a vă putea confirma primirea desenului, trimiteți-ne soluțiile din timp.

Și acuma să vă mai spunem de la cine am primit soluții bune la problema nr. 4:

Cimpeanu Gheorghe cl. IV B școala nr. 111 București, Șoseaua Giurgiului nr. 59.

Noian Corneliu — comuna Gurahonț, raionul Gurahonț, regiunea Oradea

Iordăchescu Petre și Cojocaru Vasile str. Călărași nr. 3, Fetești, Constanța.

Andronic Viorel, cl. a II-a, Valea Mare Pravăț nr. 17, raionul Muscel, regiunea Pitești.

Oancea Volumia, comuna Beregsău Mare, raion Jimbolia, regiunea Timișoara str. II nr. 143.

Bozgan Doru — cl. III-a A, școala medie Anina, raion Oravița, regiunea Timișoara.

Gemil Nanulu — elevă Medgidia, str. N. Bălcescu nr. 81, raionul Medgidia, regiunea Constanța.

Tur de orizont în fotbalul european

Meciul săptămînii: Wiener Sport Klub — Petrolul în „Cupa campionilor europeni"

Cu larga popularitate de care se bucură în lumea întreagă, e firesc ca fotbalul să aibă competiții internaționale de cea mai largă amploare. În momentul de față trei asemenea competiții atrag atenția: preliminariile turneului olimpic, „Cupa Europei" inter-țări și „Cupa campionilor europeni".

Turneul preolimpic

In preliminariile turneului olimpic pînă acum s-a calificat o singură echipă (alături de Italia, aleasă din oficiu) pentru optimile de finală de la Roma. E vorba de Danemarca, virtuala cîștigătoare a seriei I-a a zonei europene, pentru că orice rezultat se va înregistra în partida pe care o mai are de disputat cu Norvegia, aceasta nu poate influența asupra primului loc al clasamentului seriei.

In preliminariile turneului olimpic, singurele partide jucate în plus pînă acum sînt cele trei din seria a III-a a grupei europene, în care participă echipele U.R.S.S., R. P. Bulgaria și R.P.R. Reamintim că destul de curînd și la scurte intervale, mai sînt programate în această serie două jocuri: R. P. Bulgaria—U.R.S.S., la Sofia la 13 septembrie și R.P.R.—R. P. Bulgaria, la București la 4 octombrie.

„Cupa Europei"

In „Cupa Europei" trei țări s-au calificat pînă acum numai pentru turul doi: Franța, Portugalia și R.P.R. Important pentru noi este că între Danemarca — despre care am mai vorbit mai sus — și R. Cehoslovacă, urmează să se hotărască viitorul adversar al echipei noastre. Cele două ediții ale întîlnirii Danemarca—R. Cehoslovacă sînt fixate pentru 24 septembrie (la Copenhaga) și 18 octombrie (la Praga).

In cursul lunii septembrie, în „Cupa Europei" sînt programate două partide și anume: Austria—Norvegia, la Viena, la 23 septembrie și R. P. Ungară—U.R.S.S., la Budapesta, la 27 septembrie.

„Cupa campionilor europeni"

Recent a început și desfășurarea ediției a V-a a marii competiții „Cupa campionilor europeni".

La această ediție și-au dat adeziunea de participare 27 de echipe, ceea ce reprezintă cifra cea mai mare de la înființarea competiției, în statisticile căreia figurează 16 participanți în 1955/56, 21 în 1956/57, 23 în 1957/58 și 25 în 1958/59.

Echipele campioane ale țării noastre (Dinamo București, C.C.A. și Petrolul) au participat la edițiile anilor 1956, 1957 și 1958, iar acum Petrolul va juca și în competiția anului în curs.

Sorții au hotărît ca în această ediție Petrolul să facă parte din cele 22 echipe campioane ce vor juca în primul tur — cinci formații fiind calificate direct în turul doi: „Real Madrid" (Spania), „Sparta" Rotterdam (Olanda), „Boldklub 1909" Odensee (Danemarca), „Steaua Roșie" Belgrad (Iugoslavia) și „Young Boys" Zürich (Elveția). Ca adversară, tot sorții i-au hotărît echipa campioană a Austriei, „Wiener Sport Klub", care — ca și Petrolul — e la a doua participare consecutivă în „Cupa campionilor europeni".

Anul trecut, Petrolul s-a întîlnit în această competiție cu puternica formație Wismut Karl Marx Stadt, campioana R. D. Germane. După primele două ediții ale întîlnirii, echipele s-au găsit la egalitate, fiecare avînd cîte o victorie obținută pe teren propriu la aceeași diferență de goluri. După ce a pierdut în deplasare, la Aue, cu 2—4, Petrolul a cîștigat la Ploești cu 2—0, într-o partidă în care superioritatea dovedită și ocaziile avute i-ar fi permis să cîștige cu un scor mai mare și deci să se califice pentru turul următor al competiției. Lipsa de experiență și în consecință lipsa de calm au handicapat însă formația ploeșteană ,care s-a mulțumit cu ideea disputării unui al treilea joc — hotărîtor. Numai că acest joc, disputat pe teren neutru, (la Kiev), a dat cîștig de cauză formației germane, care a obținut calificarea mai departe.

In ediția pe anul în curs semnalul de începere l-a dat partida O.G.C. Nice (Franța)—Shamrok Rovers (Irlanda), care s-a disputat de curînd la Nisa și a revenit echipei gazdă cu scorul de 3—2. Al doilea joc a fost recent disputat la Sofia între T.D.N.A. și F.C. Barcelona (Spania). Acum vine la rînd prima ediție a întîlnirii Wiener Sport Klub—Petrolul, programată să se dispute la 9 septembrie, la Viena.

Formația vieneză se bucură de o excelentă reputație în fotbalul european, datorită excelentelor rezultate obținute în partidele internaționale susținute. Din bogatul său palmares ar fi de notat aici doar că în precedenta ediție a „Cupei campionilor europeni", W.S.K. a eliminat Juventus Torino (7—0, 1—3) și Dukla Praga (3—1, 0—1). In ambele aceste întîlniri, cum se vede hotărîtoare au fost partidele jucate la Viena, pe care W.S.K. le-a cîștigat cu 7—0 și, respectiv 3—1. In sferturile de finală ale competiției, W.S.K. a cedat pasul în fața lui Real Madrid (care a cîștigat pînă acum toate edițiile „Cupei campionilor europeni"), însă după ce la Viena întîlnirea lor s-a terminat cu un scor de egalitate (0—0). Dintre cele mai proaspete rezultate ale echipei W.S.K. e de reținut victoria cu 2—1 asupra lui Wismut Karl Marx Stadt, într-o partidă jucată la Aue.

Wiener Sport Klub e deci un adversar redutabil pentru Petrolul, cu atît mai mult cu cît formația ploeșteană a arătat o pregătire insuficientă în primele partide din actualul campionat.

Formațiile folosite de Petrolul în partidele cu Wismut Karl Marx Stadt la Aue și Ploești: **Sfetcu — Pahonțu, Marinescu — Topșa — Fronea, Neacșu I — Zaharia, Tabarcea, Dridea, Babone, Bădulescu.**

Au marcat: Dridea (2) la Aue, Marinescu și Fronea la Ploești.

La Kiev: **Sfetcu — Pahonțu, Marinescu, Topșa — Neacșu II, Neacșu I — Zaharia, Tabarcea, Babone, Marin Marcel, Bădulescu.**

Ion BOCIOACĂ

Echipa Petrolul, campioană republicană pe anul 1958—1959, după cucerirea acestui titlu. Peste cîteva zile, Petrolul va susține primul său meci din cadrul „Cupei campionilor europeni" — ediția 1959-1960 — întîlnind la Viena pe campioana Austriei, „Wiener Sport Klub".

Fotografia: Nicu VASILE

INSTANTANEE SPORTIVE...

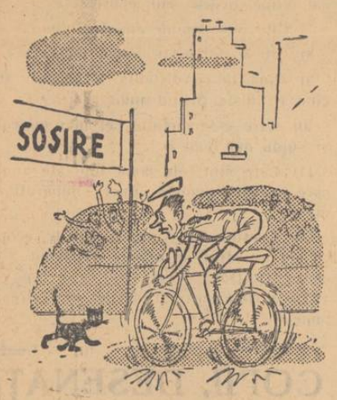

Fără cuvinte

Desen de Șt. MUNTEANU

Unele echipe practică un joc prea dur, periculos.

— Ei, ce-ați făcut în partida de duminică?

— Meci nul! Ei ne-au „băgat" 3 goluri, iar noi le-am „scos" 3 jucători...

Desen de S. NOVAC

— ...Situația e disperată... am intrat în 16 metri... Nimeni nu mă atacă... nici n-am cui să pasez... e îngrozitor: va trebui să trag la poartă!...

Desen de Matty ASLAN

SPORT

Insemnări

La porțile consacrării internaționale

Că săritura cu prăjina este una dintre cele mai spectaculoase probe atletice, aceasta o știu toți spectatorii avizați sau neavizați ai stadioanelor. Dar că această săritură cere practicanților ei un exercițiu, o tehnică și o măestrie pe care puține alte probe atletice le cer, se știe mai puțin. Iată așadar că această îndelungată și migăloasă pregătire care face pe marii campioni ai săriturii cu prăjina, a ridicat și în atletismul nostru un element care bate la porțile consacrării internaționale. După ce ani și ani de zile recordurile noastre au depășit nu cu prea mult 4 metri înălțime, iată că Zoltan Szabo reușește un valoros 4,42 metri — nou record al R.P.R.

Obținută în preajma jocurilor balcanice, această performanță ne face să sperăm că echipa reprezentativă a R.P.R. va cuceri puncte prețioase și în proba dominată de săritorul grec Rubanis, — pînă de curînd recordman european — care, după toate probabilitățile, va fi prezent la startul din București.

Categoria B. și jucătorii ei fruntași

A început, după o formulă nouă, campionatul categoriei B, la fotbal și chiar după prima etapă se poate anticipa un campionat viu disputat, cu mai mulți pretendenți în fiecare serie la cîștigarea promovării în prima categorie.

Echipele din categoria B pot și trebuie să fie un rezervor de jucători valoroși pentru echipele din A și pentru cele reprezentative, — aceasta au dovedit-o cu prisosință jocurile de duminica trecută cu reprezentativele poloneze. De aceea, mai mult decît în anii trecuți, ochii specialiștilor din cadrul Federației de fotbal trebuie să fie îndreptați și asupra echipelor din B.

Mafteuță și Leahevici, jucători care au activat în București, nu sînt singurele elemente valoroase provenite din B. Jucători buni sînt pretutindeni, și mai ales în echipele din seria II. De altfel, sarcina observatorilor federali va fi anul acesta într-o bună măsură ușurată prin noua alcătuire a seriilor categoriei B. Astfel echipele din seria a II-a vor evolua pe rînd la București, unde vor întîlni formațiile de categoria B din Capitală. Nu mai departe decît duminica aceasta bucureștenii vor avea prilejul să vadă la lucru, în meciuri oficiale, două din cele mai bune formații ale categoriei B: C.S.M. Reșița, care va da replica echipei Metalul Titani și Metalul Oțelul Roșu, care va întîlni echipa oboreană Pompierul. Indiscutabil, spectacole fotbalistice de valoarea jocurilor categoriei A.

Surpriză

În timp ce se plimbau într-o pădure din apropierea orașului Sevastopol, doi marinari au găsit mai multe bile de metal. Bineînțeles, ei au ridicat aceste bile și le-au luat cu dînșii pentru a le folosi pe terenul de sport, la antrenamentele pentru proba de aruncarea greutății. Au trecut numai cîteva zile și în depozitul de materiale sportive, unde au fost depuse aceste bile, s-a produs o explozie, de pe urma cărela nu a avut însă nimeni de suferit. Specialiștii care au sosit la fața locului pentru anchetă au stabilit că bilele de metal găsite de cei doi marinari nu erau altceva decît ghiulele de tun folosite cu peste 100 de ani în urmă în timpul războiului Crimeii.

Shakespeare și sportul

Lectura interesantei lucrări „Scene din viața lui Shakespeare" de Mihnea Gheorghiu ne-a reamintit că marele dramaturg a fost, în anii tinereții, un pasionat al sportului și, totodată, că în două din operele sale el se referă la sportul nr. 1 al zilelor noastre: fotbalul.

A jucat Shakespeare fotbal? Este hazardat să se afirme aceasta. In schimb, se poate spune că dramaturgul de la Stratford era un bun cunoscător al acestui sport.

In „Comedia erorilor", istețul sclav Dromio din Efes face o aluzie foarte directă la jocul de fotbal: „Sînt eu atît de familiar cu dumneata cum ești dumneata cu mine?! Așa încît să mă lovești ca pe o minge? Dumneata îmi dai cu piciorul încolo, iar el mă respinge încoace. De mai rămîn în slujba asta va trebui să mă-nveliți cu piele („Comedia erorilor" II, 1).

In „Regele Lear", lordul Kent, indignat de lipsa de supușenie a valetului său Oswald, îi spune acestuia „fotbalist infam" (I, 4). Cuvintele sale exprimă mai mult decît supărarea. In ele se reflectă disprețul pe care nobilimea îl manifesta față de acest sport care, după cum mărturisesc documentele vremii, se bucura de o apreciabilă răspîndire în rîndurile poporului. Ce-i drept, pe atunci, se juca un fotbal mai dur, așa cum era, de pildă, și boxul practicat acum cîteva secole. Regii Angliei, Edward I și Edward al II-lea au dat chiar edicte prin care interziceau practicarea fotbalului pentru că „aduce pagube, distruge picioarele și proprietățile".

Sir Thomas Elliot, în cartea sa intitulată „The Governour", condamnă cu multă asprime acest „foote-balle", deoarece se joacă violent, provoacă daune „și prin urmare o dorință de răzbunare din partea aceluia ce este lovit".

Pentru aceste motive, Sir Elliot este de părere că „susnumitul joc ar trebui pus într-o veșnică tăcere".

Și totuși, în ciuda tuturor acestor opreliști, fotbalul continua să fie practicat cu pasiune. Samuel Pepys scria, de pildă, în jurnalul anului 1565, an cu o iarnă foarte geroasă, că „străzile erau pline de footballs".

Marelui dramaturg nu i-au rămas însă străine nici celelalte preocupări sportive ale contemporanilor. Mihnea Gheorghiu ne spune în susamintita lucrare că „William Shakespeare n-a pierdut prilejul de a asista la întrecerile atletice anuale" sau la cursele de ogari care „se bucurau de o mare cinste", că a cunoscut de asemenea „plăcerile pescuitului și patima vînatului", îndeletniciri care îi înlesneau să cunoască mai bine natura atît de mult îndrăgită de geniul de la Stratford.

S. BONIFACIU

Recorduri... pugilistice

● ESTE CUNOSCUT faptul că boxerul negru Archie Moore și-a aparat recent titlul de campion al lumii la categoria semigrea, învingîndu-l prin KO în rundul 3 pe canadianul Durelle, într-un meci disputat la Montreal. Victoria lui Moore a făcut mare senzație în cercurile pugilistice mondiale. Pînă în prezent, în lunga sa carieră care numără nu mai puțin de 206 meciuri, boxerul negru a obținut 176 de victorii (dintre care 128 înainte de limită). Archie Moore este în vîrstă de 47 de ani. Desigur că mulți amatori de sport ar putea afirma că acesta bate recordul mondial în materie de... longevitate pugilistică. Desigur, ei... ar greși. Dacă vom răsfoi filele de istorie pugilistică, vom afla că unul din predecesorii actualilor boxeri, celebrul Daniel Mendoza, a boxat timp de 35 de ani, între anii 1785 și 1820. El și-a terminat cariera sportivă la vîrsta de 53 de ani. Bob Fitzimmons, unul dintre primii campioni ai boxului cu mănuși, a evoluat între corzile ringului timp de 33 de ani, retrăgîndu-se abia la 52 de ani. Un exemplu mai apropiat este cel al olandezului Van Klaveren. Acum cîțiva ani, pe cînd era în vîrstă de 49 de ani, Van Klaveren a boxat pentru campionatul european la categoria semimijlocie cu francezul Idrissa Diona, care era cu 23 de ani mai tînăr.

Toți acești veterani ai ringului pot fi socotiți niște „juniori" pe lîngă pugilistul negru Kentucky Rosebud. In anul 1916, Rosebud în vîrstă de 63 ani, a disputat un meci în compania lui J. H. Johnson, care n-avea decît... 45 de ani. In ciuda acestui dezavantaj, Rosebud a cîștigat prin KO în rundul 4.

● MULȚI cred că greutatea joacă un rol decisiv într-o întîlnire de box. Și totuși nu este chiar așa. In anul 1900, Bob Fitzimmons a dispus categoric de Dunkhorst, care cîntărea mai mult cu 63 kg. Aceasta este posibil deoarece ne referim la boxerii de categoria grea.

● DESPRE un boxer care are la activul său 2—300 de meciuri se spune că posedă un palmares uriaș. Ce părere aveți însă despre negrul Abe Newsboy, boxer și luptător, care a susținut între 1905 și 1919, în mai multe țări ale lumii, 1039 întîlniri de box și 387 întîlniri de lupte?

● INAINTE vreme, meciurile nu aveau un număr fix de reprize și se disputau „la finiș", adică pînă la scoaterea din luptă a unui adversar. Recordul în această materie este deținut de meciul Andry Brown-Jack Burke, care s-a disputat în 1893 la New Orleans. Cei doi combatanți au făcut 110 reprize. „După 7 ore și 19 minute de luptă, — scriau ziarele vremii, — cei doi boxeri erau atît de extenuați încît se aflau în imposibilitate de a mai continua partida, astfel că arbitrul intervni și hotărî să acorde meci... nul.

● PRIMO CARNERA (2,05 m—118 kg.) este socotit ca unul dintre cei mai mari coloși ai ringului. El a fost însă întrecut de negrul canadian Henry Johnson, care măsura 2,19 m. și cîntărea 120 de kg.

● CEL MAI MARE număr de spectatori care s-a înregistrat vreodată la box este cel care a asistat în 1926, la Filadelfia, la meciul Jack Dempsey-Gene Tunney: 120.000!

Cutia cu scrisori

DAN CUDALBU — Timișoara: Ne întrebați care este formula de retrogradare și de promovare în categoria A la fotbal, desigur cu gîndul că echipa dv. preferată Știința Timișoara, va fi în postura de a reveni la anul în prima categorie. Dar răspunsul nu vi-l putem încă da, deoarece nu s-a fixat încă de către forul de resort această formulă — ceea ce este, desigur, foarte regretabil. In orice caz, cele trei echipe campioane în seriile categoriei B, vor promova, oricare ar fi modificarea adusă regulamentului, așa că Știința trebuie să-și înceapă de pe acum ascensiunea spre fruntea clasamentului.

F. LACATOS — Reghin. Pentru a antrena o echipă de fotbal, din orice categorie ar face ea parte, așadar și din regiune, antrenorul trebuie să îi absolvit școala de specialitate și să fie recunoscut ca atare de colegiul de antrenori. El poate să fie remunerat de colectiv sau de sindicat. In ce privește întrebarea a 3-a, desigur că acest rol revine organelor locale ale federației de fotbal.

MIRCEA VLADOIU — București. Recordul european la proba de 800 m. plat aparține belgianului R. Moens cu 1.45,7 (timp care este și recordul mondial al probei).

VALERIU Tr. SAVA — Brăila. Informația care vi s-a dat nu corespunde realității. Arena Venus, care se afla pe cheiul Dîmboviței, în apropierea actualei clădiri a Teatrului de Operă și Balet al R.P.R., nu avea tribune de beton, ci de lemn. De altfel, întreaga capacitate a acestor tribune nu depășea 12—14.000 locuri. Cluburile își acopereau totuși bugetele, deoarece prețurile biletelor erau mult mai mari decît acum, raportate la venitul mediu al oamenilor muncii. Ar trebui să vă mai completăm informația: instalațiile sanitare, cabinele pentru jucători etc, erau rudimentare și insuficiente. Distanță mare, nu e așa? — pînă la stadioanele de astăzi și la instalațiile lor moderne.

I. CIRIPOI: Nu vedem altă posibilitate mai practică decît aceea de a ne vizita la redacție și de a vă pune la dispoziție coleția noastră.

M. PRISACARU: — București: Polo călare este un sport național indian. Terenul de joc măsoară 275 metri în lungime și 183 metri în lățime. La cele două extremități longitudinale ale terenului sînt așezați cîte doi stîlpi asemănători celor de la rugbi. Echipele alcătuite din 4 jucători călare se servesc de o crosă specială pentru a lovi și conduce o minge (asemănătoare cu cea de tenis). Durata unei partide este de 56 de minute de joc efectiv. După fiecare 8 minute jocul este oprit și jucătorii se repauzează 3 minute, timp în care se schimbă cai folosiți cu alții, odihniți.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul „ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacția și administrația piața Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

Varietăți ● Varietăți ● Varietăți ● Varietăți

Eminența gri a boxului american

Frankie Garbo, misteriosul „Mister Grey" din cauza predilecției sale excesive pentru îmbrăcămintea de culoare gri, este un gangster care exercită o influență ocultă asupra boxului american — a scris recent ziarul francez „Le Figaro" într-o notă consacrată celuia care domină din umbră întreaga activitate financiară din jurul ringurilor de box de peste Ocean. Garbo — scrie ziarul — a fost arestat recent la New Jersey și după o apariție scurtă de numai 14 ore în închisoarea locală, a fost pus în libertate în schimbul unei cauțiuni de 25.000 de dolari.

„Mister Grey" a dispărut în repetate rînduri înaintea judecării proceselor care i s-au intentat. Pînă acum el a fost închis de 14 ori, dintre care de cinci ori pentru crimă cu premeditare, o dată pentru omor fără intenție. Acum el este urmărit pentru o datorie de 750.000 de dolari, care reprezintă impozitul pe venit de pe urma meciurilor de box. Garbo este acuzat că a fost adevăratul manager a numeroși boxeri, printre care argentinianul Alex. Miteff Clarence Hinnant și Jack La Motta precum și organizatorul veritabil al unui important număr de meciuri de box al căror organizator oficial a figurat I.B.C. (International Boxing Club).

Drept motiv pentru arestarea sa — scrie „Le Figaro" în încheiere — poliția americană a invocat pregătirile de fugă în străinătate ale lui Garbo. Se poate pune numai întrebarea dacă Frankie Garbo, posesorul unei averi uriașe de milioane de dolari, va fi reținut în S.U.A. numai de gîndul cauțiunii de 25.000 de dolari care a fost vărsată poliției...

Salvarea înecaților

Ziarul francez de sport „L'Equipe" a relatat de curînd despre desfășurarea în orașul Wiesbaden a unui campionat european. Este vorba de competiția pentru cucerirea titlului de campion al Europei la... salvarea înecaților. La această „întrecere" s-au prezentat concurenți din Italia, Austria, Spania, Belgia, R.D. Germană, Franța, Luxemburg, Olanda și din alte țări. Participanții s-au întrecut la patru probe: salvarea unui manechin, aruncarea colacului de salvare, înot pe distanța de 200 m. îmbrăcat și salvare din barcă.

La ediția din acest an a campionatului european pentru salvarea înecaților, titlul de campion a revenit italianului Barbieri, iar pe echipe reprezentativei italiei.

„Atom Annie" Go Home!

Locuitorii orășelului vest-german Würzburg se mîndreau de mulți ani cu concetățeanul lor Ștefan Neubauer, unul din animatorii sportului cu pedala în Germania la începutul acestui secol, care la vîrsta de 87 de ani continua să meargă pe bicicletă, fiind considerat „cel mai bătrîn biciclist din R.F. Germană". La 31 iulie Ștefan Neubauer a încetat din viață. Cine își va închipui însă că decesul său a survenit din cauza bătrîneții se înșeală. „Cel mai bătrîn biciclist din R.F. Germană" a căzut victimă trupelor americane de ocupație din Germania occidentală, fiind strivit pe o stradă a orășelului Würzburg, sub roțile unui tun atomic american cunoscut sub „gingașa" denumire de „Atom Annie". In felul acesta isteria războiului atomic, propovăduită în mod oficial de conducătorii guvernului de la Bonn, a adus orășelului Würzburg pierderea uneia din celebrițățile sale.

După cum relatează ziarele, în ziua înmormîntării lui Ștefan Neubauer, pe frontispiciul tuturor caselor din Würzburg a apărut același chemare reprodusă în sute de feluri: „Atom Annie" Go Home!" Iată omagiul adus unui om a cărui viață și dragoste pentru sport au fost curmate de roțile tunurilor atomice americane care se plimbă nestingherite pe străzile orașelor vest-germane.

Și altfel de pregătiri pentru Olimpiadă

Capitala Italiei — Roma — se pregătește intens pentru viitoarea ediție a Jocurilor Olimpice de vară din anul 1960. Concomitent se intensifică și pregătirile pe care le fac diferitele societăți, în scopul de a stoarce cît mai mulți bani de la turiștii așteptați în vara anului viitor. După cum ne informează presa italiană, de curînd a luat ființă la Roma o nouă societate care și-a luat denumirea de R.I.R. (Roma Imperiale Reconstruita). Societatea a concesionat 10.000 m.p. de teren pe muntele Celius, unde intenționează să reconstruiască, într-un model redus, Roma de pe vremea împăratului August, pentru a servi în felul acesta turiștilor, sub formă de... pilulă concentrată, toate monumentele Romei antice grupate la un loc. Dar noua Romă în miniatură nu va cuprinde numai monumentele celebre ale vechii capitale imperiale, ci și un cartier popular de periferie, unde turiștii vor putea lua masa în taverne, fiind serviți de „sclave" pe jumătate goale, în ambianța torțelor și a lăutelor.

Proiectul societății R.I.R. nu se bucură de fel de sprijinul locuitorilor Romei de azi. Ei consideră această „reconstruire" drept o profanare adusă amintirii anilor de glorie ai Romei din timpul antichității. Ziarele italiene subliniază că protestele cele mai vehemente se fac auzite din partea vizitiilor și ghizilor, care socotesc că în felul acesta vor pierde o mare parte din clientela turiștilor dornici să admire, în pasul mărunt al cailor înhămați la trăsuri, monumentele Romei la locurile lor respective.

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Becu RIND

Sam Stubener, cunoscutul manager de boxeri profesioniști, își cerceta și în dimineața aceasta bogata și ciudata lui corespondență zilnică. Aproape că știa dinainte ce va găsi în ea: aceleași amenințări, aceleași oferte de pariuri, aceleași fetișuri bizare care urmau să poarte noroc boxerilor săi.

Din scrisorile pe care le deschise, una îi reținu însă atenția, pînă la capăt. Scrisoarea avea ștampila poștală a unei localități necunoscute din comitatul Siskiyu și era așa cel concepută:

DRAGA SAM,

Tu nu mă cunoști decît din auzite, după reputația mea, căci ești mult mai tînăr decît mine, iar eu am abandonat ringul de multă vreme. Să nu cumva să-ți închipui că am adormit complet aici, în pustietatea mea și că nu mă mai interesează ce se petrece în lume. Pe tine, de pildă, te-am

urmărit încă din ziua debutului tău, cînd Kal Aufman te-a făcut knok-out și pînă cînd ai devenit manager. Un excelent manager, așa cum spune toată lumea. Ei bine, dragul meu Sam, am să-ți fac o propunere. Află că posed aici pe cel mai strălucit și pe cel mai necunoscut campion care a existat vreodată. Te rog să mă crezi că îți vorbesc foarte serios și că îți spun purul adevăr. Ce crezi tu despre un vlăjgan care, la vîrsta de 22 de ani, cîntărește 100 de kilograme și aleargă de două ori mai tare și mai repede decît o puteam face eu însumi, pe timpul cînd eram în cea mai bună formă? Fenomenul despre care îți vorbesc este propriul meu fiu, Pat Glendon. Pat cel tînăr. Eu însumi l-am antrenat. Toată tehnica și știința boxului însușită de mine în cursul carierei de boxer, i-am transmis-o în întregime. Pe scurt, este tipul marelui campion. În puțină vreme va deveni o adevărată minune. De aceea îți-am scris; ca să te invit să te repezi pînă aici și să-l vezi. Mă gîndisem să-i fiu eu manager, dar asta, din păcate, nu mai este cu putință. Sînt la capătul zilelor mele, simt că mi se apropie

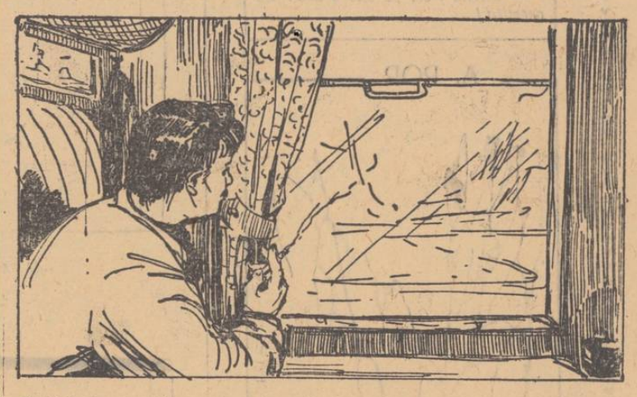

sfîrșitul. În curînd va trebui să-mi fac bagajele pentru lumea cealaltă. Grăbește-te deci, dragul meu Sam. Țin să redactez chiar eu contractul.

Cu dragoste
PAT GLENDON

Sam Stubener citi cu mult interes scrisoarea. Își amintea să-l fi văzut odată boxînd pe Pat Glendon. Era destul de bătrîn pe atunci. Dar cei care îl cunoșcuseră în tinerețe spuneau despre el că fusese un boxer strălucit, deși nu cucerise niciodată titlul de campion mondial. De patru ori fusese la un pas de titlul suprem. Prima oară a boxat în golful San Francisco, pe un șlep amenajat special, dar în primul rund s-a împiedicat de o neregularitate a planșeului, a căzut și și-a fracturat brațul. A doua oară a boxat pentru titlul la toate categoriile pe o insulă de pe Tamisa și și-a rupt un picior. A treia oară s-a întîmplat în Texas, unde poliția a năvălit în sală în clipa cînd cei doi boxeri se pregăteau să urce în ring și a oprit reuniunea. A patra oară, în sfîrșit, meciul a avut loc și Pat Glendon a fost furat de decizie de către un arbitru necinstit, plătit de managerul adversarului său. Reușise să-și trimită adversarul în „lumea viisurilor" cu o lovitură la plex, dar arbitrul l-a descalificat pentru lovitură joasă...

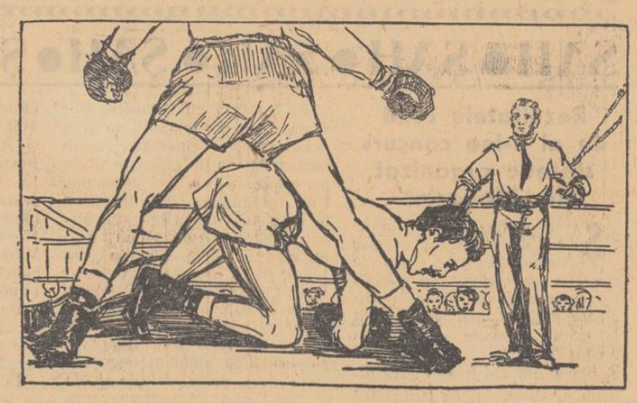

Acesta a fost Pat Glendon. Și toate acestea îi reveneau acum în minte lui Sam Stubener.

Intrigat de scrisoare, Sam nu ezită mult. Chiar în aceeași noapte el călătorea într-un tren Pullman către ținuturile sălbatice ale Californiei de nord, iar în dimineața următoare descindea la Deer Lick. Dar aici nimeni nu-i putu da vreo lămurire despre Pat Glendon. Îi găsi urma tîrziu, spre prînz și află că trebuie să folosească diligența pentru a ajunge la Alpin, un campament de pădurari la 60 km. depărtare. Cineva îl informă că există acolo un tînăr pe nume Pat, ca și al tatălui său. Mai mult nu putu afla. Sam își reținu loc în diligență și porni spre Alpin. Acolo află că Pat Glendon trăiește undeva în pădure, într-o regiune aproape neumblată și că se poate ajunge la el numai călare. Porni mai departe. Călări o zi întreagă de-a lungul unor cursuri repezi de apă și pe cărări aproape imprăcticabile prin păduri și seara, la ora 11, ajunse în fața unei cabane de lemn, unde îl întîmpină lătratul cîinilor. Și iată că Pat Glendon deschise ușa cabanei și îl îmbrățișă.

— Eram sigur că ai să vii, dragă Sam, îi spuse Pat tîrîndu-și piciorul. Apoi întărîtă focul din vatră și puse la fiert cafeaua și la frigt niște cotlete de urs.

— Băiatul nu va fi în noaptea aceasta acasă. A plecat la vînătoare, să aducă noi provizii de carne. Dar nu vreau să-ți vorbesc despre el. Va fi aici mîine dimineață și ai să-l poți judeca cu propriii tăi ochi. Tot ce vreau să-ți spun acum este că, așa uriaș cum este, a rămas un copil, un copil al naturii. La vîrsta lui n-a pus încă o picătură de alcool în gură și n-a fumat o țigaretă sau o pipă. Iarna ca și vara doarme în aer liber, pe unde se nimerește. Ceea ce mă neliniștește este cum se va putea acomoda el cu viața de oraș. Educația lui se rezumă la natură și la fenomenele ei. E adevărat, a citit cîteva cărți și a învățat cîteva poezii de la învățătoarea cu părul roșu. Îi place de asemenea să deseneze ceea ce vede, pe o bucățică de hîrtie. Acum doi ani l-am trimis la Deer Lick. S-a întors dezamăgit. Mi-a spus că populația de acolo e prea numeroasă. Atunci a văzut pentru singura dată în viața lui o locomotivă și un tren. Și încă ceva. Are o frică grozavă de sexul feminin. Singura femeie pe care o acceptă în preajma lui era învățătoarea din Deer Lick, învățătoarea cu părul roșu. Femeia s-a îndrăgostit de el și-i căuta tovărășia. A venit aici de mai multe ori călare, dar băiatul a început să-i prindă frica.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

1959

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 101 ★ Sîmbătă 12 septembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

BARAJ LA MAREA NEAGRĂ

O originală lucrare hidrotehnică la lacul Razelm

Cititorii au fost adesea informați despre construcția unor baraje pe riuri și fluvii. Iată că acum este vorba de un baraj construit pe litoralul românesc al Mării Negre. Și încă de un baraj foarte original, atît în ceea ce privește scopul, cît și concepția tehnică.

Apele Razelmului trebuie îndulcite

80.000 hectare de apă, cam aceasta este suprafața complexului Razelm, în care sînt incluse un număr de 10 bazine, printre care Razelmul mare, Golovița, Sinoe, Smeica ș.a. Această suprafață s-ar restrînge mereu, dacă nu ar fi continuu alimentată cu apă din două surse diferite. Una dintre acestea o constituie Dunărea, care prin cele două canale artificiale — Dunăvăț și Dranov — îi trimite din brațul Sf. Gheorghe, cantități uriașe de apă dulce.

O altă sursă este Marea Neagră, care prin spărtura naturală de la Portița, pompează mereu apă sărată.

Apele bazinelor Razelmului au o faună piscicolă destul de felurită. Aici se pot pescui crapul, șalăul, plătica, roșioara ș.a. specii de apă dulce. În același timp, gardurile pescărești de la Portița reține toamna — în unii ani — mari cantități de chefal, care migrează aici din Marea Neagră.

Cu toate acestea ponderea cea mai mare o au speciile de apă dulce, printre care șalăul și crapul. Pentru a extinde producția acestor valoroase specii s-a preconizat îndulcirea și mai accentuată a apelor Razelmului, aceasta deoarece într-o anumită perioadă a dezvoltării icrelor fecundate, apa sălcie are un efect negativ asupra lor, în special asupra celor de crap.

O poartă care va rămîne întredeschisă...

4.000 de m.c. pe secundă, aproximativ atîta apă poate intra în Golovița, pe la Portița, atunci cînd bat vînturi puternice dinspre mare. Canalele Dunăvăț și Dranov, amintite mai sus, care aduc apă din Dunăre, nu pot îndulci în mod hotărîtor apele Razelmului, atîta timp cît robinetul natural de la Portița rămîne în întregime deschis.

Această deschidere atinge pe alocuri 100 m. Pentru a limita accesul apelor sărate care vin din Marea Neagră ea trebuie redusă la 10 m. Poarta trebuie să rămînă întredeschisă și pentru a asigura o circulație normală a cuterelor pescărești în și dinspre mare, precum și pentru intrarea chefalului.

Un baraj original: fără beton armat

Nici un gram de beton nu a intrat în opera barajului. Locul a fost mai întîi dragat. Apoi s-a introdus un uriaș eșafodaj din lemn și fascine (eșafodajul seamănă în profil cu un stadion sportiv). După imersiunea lui în spărtura Porții, s-au aruncat mari cantități de piatră.

Deși lucrarea pare destul de simplă, introducerea în apă a construcției de lemn cu fascine într-o zonă unde există aproape în permanență un puternic curent (la vînturile de gradul 10, el poate atinge aici o viteză de 15 m. pe secundă) a cerut din partea colectivului de muncă, condus de inginerul T. Mihailov un efort considerabil.

Ing. Eugen PANIGHIANȚ

Bucureștiul de astăzi văzut din helicopter

Bucureștiul nostru drag, capitala Republicii Populare Române, care-și sărbătorește în aceste zile 500 ani de existență, capătă tot mai mult, în anii aceștia de democrație populară, aspectul unei mari metropole, aspectul unei capitale de stat socialist. Reporterul agenției „Agerpres" a fotografiat din helicopter cîteva colțuri ale Bucureștiului, din care reproducem cîteva imagini în pagina 3-a.

Vedere a blocurilor de locuințe construite în anii aceștia în cartierul Bucureștii Noi. În mijloc, frumoasa sală de spectacole „Înfrățirea între popoare".

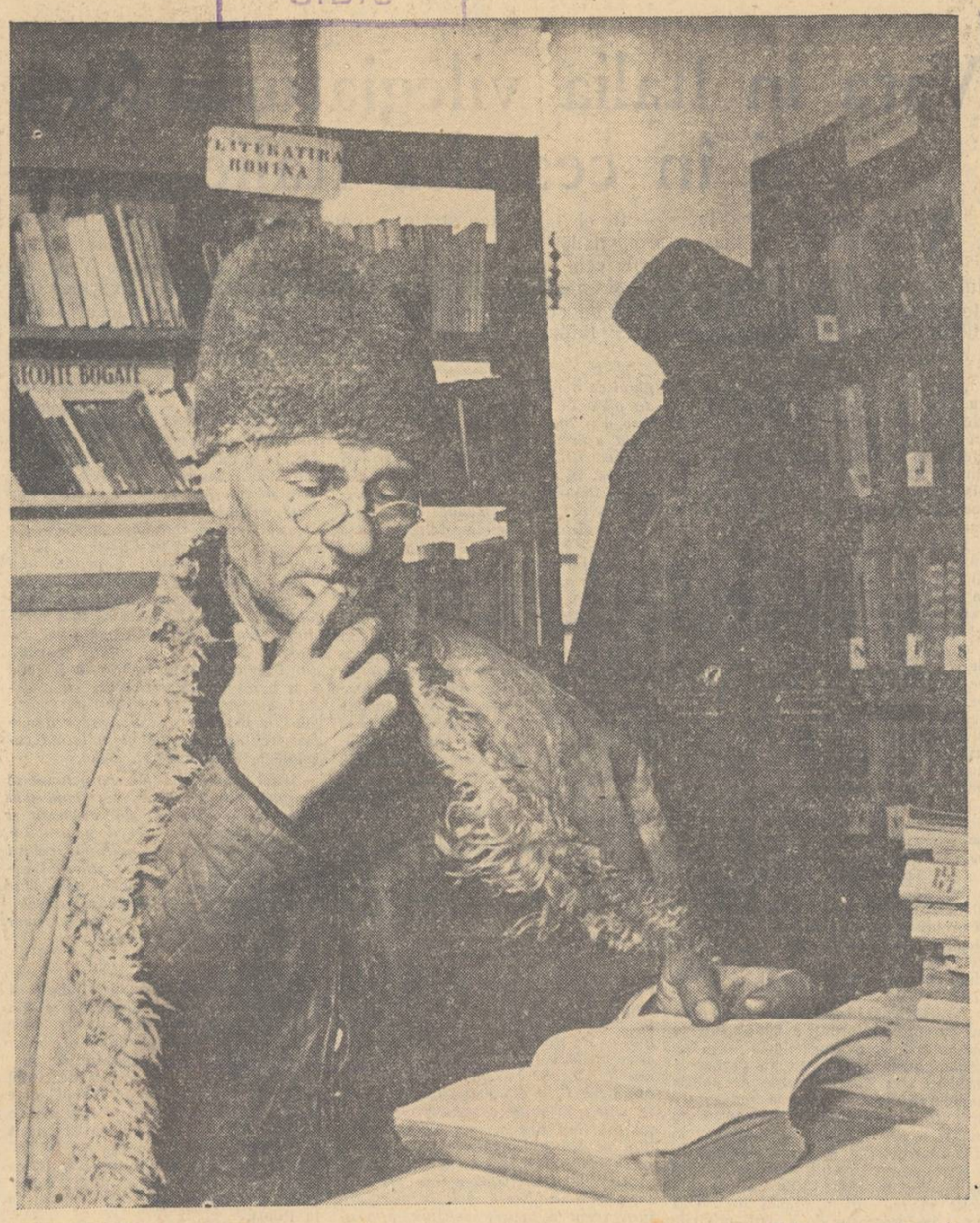

LICA IOSIF: Setea de a cunoaște

(Din Expoziția de fotografii artistice „Pe drumul socialismului").

TÎRGUL DIN LEIPZIG

Corespondență specială pentru „Magazin"

În aceste zile, la Leipzig — orașul tîrgurilor internaționale cu o tradiție de 800 de ani — și-au dat întîlnire oameni și mărfuri de pe tot globul. Aici îți poți da seama și mai bine că prin intermediul schimbului de mărfuri se sudează puntea spre înțelegere, spre coexistență pașnică.

Cînd în ajunul deschiderii Tîrgului am coborît din tren, în marea gară în care fîlfîiau drapelele celor 45 națiuni participante la Tîrg, printre care și cel al patriei noastre, în jurul meu am auzit conversații în zeci de limbi. În gară și în oraș, indicatoare scrise în diferite limbi îndrumau vizitatorii. În ospitalierul Leipzig, în aceste zile, se află peste 15.000 oaspeți. Au sosit aici delegații guvernamentale, membri ai corpului diplomatic acreditat în R. D. Germană, reprezentanți ai organizațiilor comerciale din state socialiste, oameni de afaceri din țări capitaliste, peste 600 ziariști.

An de an sînt prezenți la Leipzig reprezentanți ai tot mai multor țări. Pentru prima dată participă acum la acest Tîrg Australia, Madagascar și Monaco. 900 firme, dintre care 81 organizații comerciale de stat din țările socialiste, prezintă exponatele lor.

Am văzut prin oraș camioane încărcate cu lăzi purtînd inscripții de export din Maroc, Belgia, Ungaria, Italia și altele. Trecînd prin fața unui mare magazin de produse alimentare, lîngă Hansa Haus, am avut bucuria să văd descărcîndu-se și lăzi pe care am citit „Importat din R.P.R.". Am intrat imediat în magazin. Aici, la raionul mezeluri și la cel de băuturi, unde se desfăceau produsele noastre, era o mare aglomerație. La coltul de degustare a vinului românesc am auzit aprecieri elogioase. Salamul de iarnă, produs de noi, se bucură de mare căutare. Este cumpărat cu... mărunțul! Un cetățean care cumpărase o bucată de salam a exclamat: „la asta o sticlă de vin bun". Iar un altul a adăugat: „tot românesc".

Am trecut pe la standul R.P.R. din hala nr. 1. Aici domnea o vie activitate. Tehnicienii noștri făceau ultimele preparative. La etaj, unde m-am dus să-l caut pe tov. Alexandru Predescu, directorul standului, am avut o surpriză: cel căutat era în fața... microfonului. Mi-o luaseră înainte reporterii de la radio „Deutschland Sender". Între timp și-au făcut apariția alți ziariști și foto-reporteri care îl asaltau cu întrebări.

De standul nostru dai chiar la intrarea în hală. Frumoasele covoare românești te îmbie parcă să intri. Am intrat în vorbă cu un ziarist vest-german. M-am transformat în ghid și i-am prezentat — cu părere de rău că nu ne aflăm la Tîrgul de primăvară, pentru a-i putea arăta și produsele noastre tehnice — o parte din produsele exportate de noi azi.

Minunatele obiecte de artizanat i-au plăcut. A pipăit stofele, mătăsurile, perlonul, o haină de piele, a recunoscut că sînt mărfuri care se pot bucura de apreciere frumoasă pe piața mondială. A fost entuziasmat de tricotajele noastre fine, lucrate cu gust, iar mobila noastră — aici se află expusă o sufragerie cu tapițeria în stilul artei populare — l-a impresionat prin eleganță și trăinicie. Surpriza cea mare au constituit-o pentru el produsele industriei noastre farmaceutice „Gerovital", „Glutacid", „Dicilina", „Aureociclina".

— Cum, faceți și din astea? s-a mirat el.

I am răspuns politicos că ar fi fost poate de datoria sa să știe că s-a mai schimbat cîte ceva pe glob în ultimii ani.

— Azi exportăm medicamente. Penicilina românească nu o dată a salvat

Greta GRAUR

● *(Continuare în pag. 2-a)*

Adevărata tinerețe

Pe străzile largi ale pitorescului oraș Codlea, cu case care seamănă leit una cu alta, nu-i prea ușor să ghicești sediul gospodăriei colective „7 Noiembrie".

La ceasurile amiezii, în unduirea aerului încins, totul pare a fi într-un echilibru indolelnic: casele se fring și-și revin ciudat de curios, un cîrd de rațe parcă înoată în plină stradă, iar pomii se îndoaie în fel și chip ca pe vreme de furtună.

M-am lăsat păgubașă de căutat și am întrebat. Cu un accent caracteristic locului, o fetiță zise mirată, arătîndu-mi cu toată mîna:

— Ioi, d-apoi, ceia-i, de colo...

Sediul gospodăriei colective „7 Noiembrie" cuprinde trei case mari pornind de la stradă, în lungul cărora se întind magazii, cîteva grajduri și șoproane pentru atelaje. Curățenia și ordinea m-au întîmpinat de cum am pășit pe poartă. Dar o dată cu ele și un miros îmbietor de uscătele și cozonaci. Aici am întîlnit-o pe colectivista Kenzel Ida. Am intrat în vorbă cu ea.

Ida e o femeie care a trecut de mult de anii primei tinereți. În ciuda acestui fapt, păstrează totuși în priviri, în felul ei de a rîde, în vorba-i plăcută prospețimea acelor ani. Și asta nu pentru că a avut o copilărie și o tinerețe așa cum omenește ar fi trebuit să aibă. Nu! Gîndiți-vă numai: 17 ani a fost servitoare, trecînd prin toate nuanțele și gamele sărăciei și umilinței, cînd la un moșier din Codlea, cînd la un măcelar bogat și ipocrit din Hălchiu, cînd la un înstărit peste noapte în ajun de război. Apoi la altul și altul... 17 ani!

Povestește frumos colectivista Kenzel Ida. Povestește despre vremuri apuse. Am căutat să mi-o închipui tînără, o fetiță abia... M-a ajutat ea, în timp ce învîrtea în fața jăraticului sului pe care era înșirat „baun kucher"-ul *), cozonacul ardelenesc.

— Abia împlinisem 16 ani și slujeam la bogătași. După război m-am săturat de servitorit și am vrut, împreună cu soțul, să înjghebăm un cămin. No, dar pentru asta se cerea muncă.

Și Kenzel Ida a muncit oriunde a găsit: cu săptămîna, cu ziua, cu ceasul...

— Și cînd ai intrat în colectivă?

S-a oprit o clipă din lucru, gînditoare:

— Apoi, vedeți, acum, după 6 ani de cînd sîntem colectiviști, mă gîndesc deseori că puteam face pasul ăsta și mai din vreme, dar noi pe timpul acela căutam și nu știam ce. Ne zbăteam cu munca și nu vedeam că alții care intraseră în colectivă cîștigau și trăiau mai bine.

Kenzel Ida este membră în brigada de cîmp, și e una dintre cele mai harnice colectiviste. O hărnicie răsplătită după merit.

Poate că dacă o întrebam mi-ar fi răspuns cu vorba-i plăcută, rîzînd cu toată fața, că pentru zilele-muncă de anul trecut, laolaltă cu soțul ei, au primit 1000 de kg. de grîu, 3000 de kg. de cartofi, 600 de kg. orz, 300 kg. de ovăz și 3500 de lei. Acestea le-am aflat de la soțul ei. Ea mi-a spus doar că are numai pînă la 31 iulie a. c. 116 zile muncă.

Dar acestea nu însumează toate veniturile colectivistei Kenzel Ida. A întrerupt o leacă lucrul și m-a invitat acasă la ea, la doi pași de gospodăria colectivă. Dintru început m-a primit o curte mare cu verdeață și răzoare, cu casa înaltă și spațioasă, cu magazie și grajd. Peste tot se vedeau semne ale bunăstării: mobilă, apă în casă, baia cu cadă — toate rînduite în ultimii doi-trei ani. În urma muncii în gospodăria colectivă și-a mai cumpărat: o vacă, o juncană, doi porci, găini, rațe.

Am admirat mută acest belșug. Parcă ghicindu-mi gîndul, Kenzel Ida a adăugat nu fără o anume mîndrie:

— Am vîndut de curînd o scroafă la O.R.A.C.A. cu care aveam contract. Ni s-a plătit foarte bine: 1500 de lei.

Colectivista Kenzel Ida face astăzi parte din consiliul de conducere al gospodăriei, activează în comisia comunală de femei. Cu toate acestea însă, ea a rămas aceeași harnică colectivistă în brigada de cîmp, mereu fruntașă în muncă.

Și ca o înaltă prețuire a meritelor ei, a muncii ei, acum cîteva zile a fost primită în rîndurile candidaților de partid.

★

M-am despărțit tîrziu de Kenzel Ida. Terminase de copt baun kucher-ul. Abia atunci am întrebat-o care-i pricina pregătirilor.

— Cum, n-ați aflat? E la noi o delegație maghiară. Tovarășii colectiviști din Ungaria în schimb de experiență. Ne vizitează gospodăria — a răspuns ea mîndră.

Rumeni, aburind îmbietor, cozonacii orînduiți pe o tavă așteptau oaspeții. Și tare gustoși erau cozonacii lui Kenzel Ida.

Rodica NEDELEA

*) Coca de cozonac se înfășoară pe un sul și așa se coace. Are aspectul unui trunchi de pom.

„TÎNĂRA GARDĂ" pe scena operei timișorene

Coborînd din metrou în stația Sokolniki, un tînăr slăbuț, de statură potrivită, porni agale spre noul cartier de locuințe al Moscovei, Novopesceianaia, căutînd stăruitor, prin sticlele străvezii ale ochelarilor, un anumit bloc. *„Aha! Iată-l"*, își zise emoționat, oprindu-se în fața unei construcții elegante, cu numeroase etaje, bloc pe a cărui tăbliță indicatoare se putea citi cu ușurință nr. 18. Tînărul își aranjă ținuta, apoi încercînd să-și stăpînească emoția, urcă cu pași repezi.

Sună. Pe sala apartamentului respectiv se auzi fîșnetul unor pași ușori și curînd, în ușă apăru o femeie tînără, cu părul de un auriu atrăgător, tuns scurt.

— Hero Lupescu din... Romînia, se recomandă tînărul, convins fiind că se află în fața persoanei căutate.

— Îmi pare bine... Valia Bort, zise femeia simplu, firesc, invitînd vizitatorul cu un gest ospitalier să intre.

Emoția tînărului regizor romîn era firească. Se afla în fața uneia dintre eroinele principale ale organizației ilegale de comsomoliști „Tînăra gardă" din Krasnodon, bine cunoscută tuturor din romanul cu același nume al lui Alexandr Fadeev. *„O asemenea întîlnire* — spune tînărul regizor — *nu îi-e dat de multe ori în viață.* Dar zîmbetul cald al Valiei, purtarea firească, sinceră, făcură să dispară curînd orice urmă de stinghereală, sfiicîune și timiditate. Între cei doi se leagă pe dată o discuție amicală, tînărul regizor împărtășindu-i Valiei planurile lui de a pune în scenă, la Timișoara, opera „Tînăra gardă" de Meitus. Împreună au răsfoit apoi albumul de fotografii. Și Valia începu să povestească.. „Oleg Coșevoi. Uite-l; un copilandru foarte serios, care iubea mult șahul.. . Ulea Gromova. Spunea mama — care, după ce eu împreună cu Iora Artiunianț am trecut linia frontului la ai noștri, în misiune, a fost arestată și închisă cu fetele (mama trăiește și e acum la Krasnodon în locuința noastră) — că Ulea era adusă de la interogatoriu toată numai răni, așa o schingiuiau nemții. Văzînd-o, fetele plîngeau. Dar Ulea, împletindu-și părul ei de abanos, le recita versuri din Lermontov, înăbușindu-și durerile... Asta-i Liuba Sevțova. Era așa cum a descris-o Fadeev: veselă, glumeață, zglobie. Ea ținea legătura organizației comsomoliste cu partidul. A avut o moarte îngrozitoare: fasciștii au scos-o dezbrăcată în zăpadă, au turnat apă pe ea și-au lăsat o să înghețe... Serghei Tiulenin. Serioja avea 16 ani. Făcea multe năzbîtii: aducea vrăbii în clasă, juca mingea pe maidan, și fiindcă n-a fost primit voluntar în Ar-

Virgil LAZĂR

● *(Continuare în pag. 4-a)*

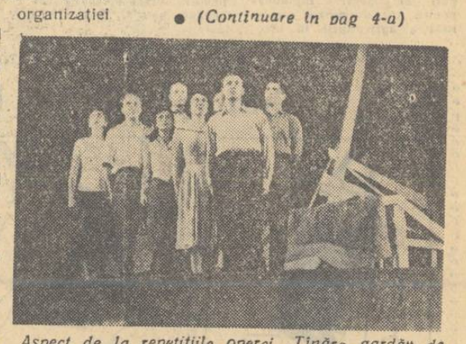

Aspect de la repetițiile operei „Tînăra gardă" de I. Meitus, pusă în scenă de Opera de Stat din Timișoara, în regia lui Hero Lupescu.

Cișmigiu...

În inima Bucureștiului, construcția sălii Palatului R.P.R. și a complexului de blocuri din spatele Palatului Republicii va transforma fața acestui colț din vecinătatea Cișmigiului. Cum va arăta el mîine am avut prilejul să vedem în diversele machete publicate în ziarele noastre. Cum arăta pînă mai ieri, o știm din drumurile nenumărate făcute de fiecare dintre noi prin străzile Brezoianu și 13 Decembrie. O întoarcere cu cîteva sute de ani în urmă, ne va zugrăvi imaginea centrului Capitalei noastre de astăzi.

Prin 1722 vornicul Iordache Crețulescu, ginerele domnului Constantin Brîncoveanu, terminase zidirea bisericii ce-i poartă numele și dăinuiește pînă astăzi între Palatul Republicii și Librăria Noastră nr. 1. Să pornim călătoria din acest punct. Bariera de nord a orașului, cea care-l despărțea de începuturile codrului faimos al Vlăsiei, se afla tocmai în acest loc, cunoscut de bucureștenii acelui veac sub numele „La pușul cu zale". Prin dreptul lui trecea „drumul Brașovului".

În spatele barierei de miază-noapte și a bisericii Crețulescu — să nu uităm că ne aflam la marginea orașului — se întindeau dealuri destul de mici, tar printre ele își strecoara apa stătută lacul lui Dura-negustătorul. Bălăriile din jurul său adăposteau cohorte de broaște ce jăcneau să vutască mahalalele din vecinătate: cea a Stejarului, aflată mai către bulevardul 6 Martie, de azi, și cea a Fîntînii prin părțile străzilor Știrbey Vodă și Al. Popov. Abia către sfîrșitul secolului XVIII, lacul își schimbă numele, dar nu și înfățișarea. Își aflase pe lîngă el rasă cu chiverniseală directorul cișmelelor din oraș, cișmegiul. Dura-negustătorul a fost dat uitării și cișmegiul a devenit patronul lacului. Între 1849 și 1856, horticolul Mayer, chemat de George Bibescu, a transformat balta în lac și smîrcurile mustind în alei umbrite de copaci. Chioșcul oglindinau-se în apa. În sfîrșit, limpede a lacului, adăpostea muzica militară pe care veneau s-o asculte bucureștenii ieșiți la promenadă. De aproape 100 de ani, Cișmigiul este principalul loc de agrement al orășenilor noștri. Anii din urmă au schimbat și fața bătrînei grădini. Asfaltarea aleilor, recenta introducere a luminii fluorescente au făcut din grădina centenară un parc cu adevărat tînăr. Lacul lui Dura — negustătorul și-a aflat haina cuvenită pentru sărbătoarea celor 500 de ani ai Bucureștiului.

Radu RUPEA

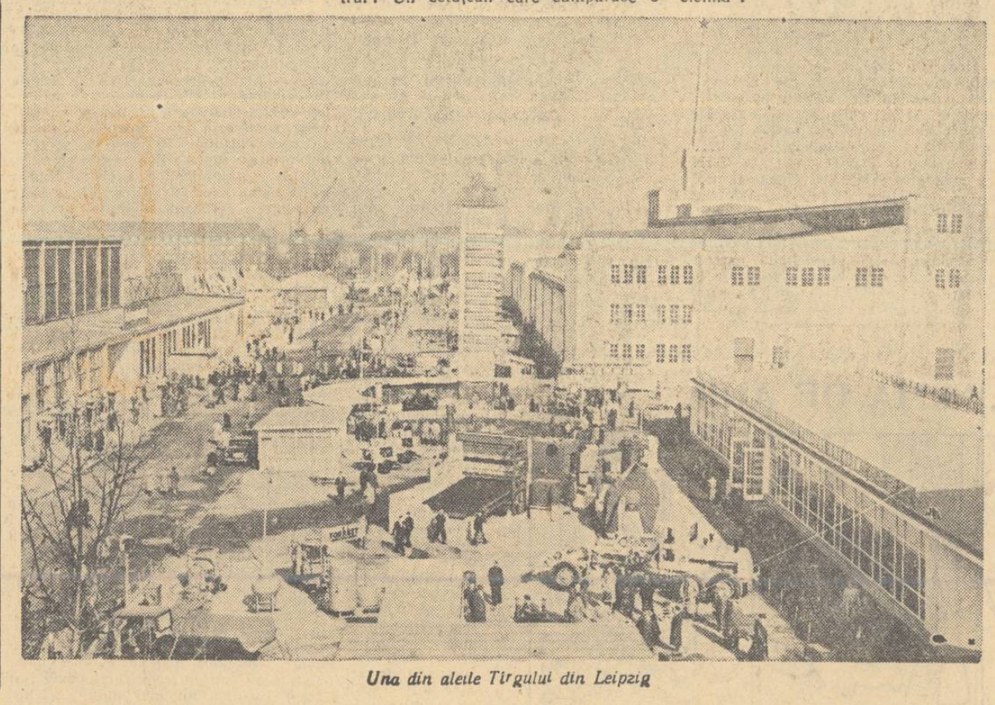

Una din aleile Tîrgului din Leipzig

VREAU SA ȘTIU

IULIANA POPOVICI din Cimpeni, regiunea Cluj, dorește să știe cum s-a îmbunătățit dreptul la pensie al soților de salariați pensionari.

Este cunoscut faptul că pînă la 1 august 1959, pentru a avea drept la pensie de urmaș, soția unui angajat sau pensionar, în caz de deces al acestuia nu putea primi pensie de urmaș decît dacă avea vîrsta de 55 ani sau dovedea prin comisii medicale că-și pierduse capacitatea de muncă pînă la decesul susținătorului.

În plus, pentru soțiile pensionarilor se mai cerea să fi convietuit cu defunctul cel puțin doi ani înainte de deces.

În realizarea sarcinilor partidului și guvernului pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii, s-au luat o serie de măsuri pentru majorarea salariilor și pensiilor, scutiri și reduceri de impozite, reduceri de prețuri la un foarte mare număr de articole. În cadrul acelorași măsuri s-a emis o lege nouă privind dreptul la pensie în cadrul asigurărilor sociale de stat.

În prevederile acestei legi cu foarte multe avantaje pentru acei ce au muncit și trebuie să beneficieze de o pensie, s-au modificat și prevederile privind dreptul la pensie de urmaș pentru soțiile de angajați sau pensionari.

Astfel, în afară de faptul general că are drept la pensie pe toată viața dacă a împlinit vîrsta de 55 de ani, indiferent de vîrsta avută la data decesului soțului, soția poate beneficia de pensie și dacă a împlinit numai vîrsta de 50 de ani, însă pentru aceasta trebuie să fi avut cel puțin 20 de ani de căsnicie cu soțul decedat sau să fi născut 5 sau mai mulți copii; sau, dacă la data decesului soțului are unul sau mai mulți copii minori, pînă cînd copiii împlinesc vîrsta de 16 ani (dacă urmează o școală, — pînă la 18 ani), ori pînă la căsătorie sau decesul lor înainte de împlinirea acestor vîrste.

De asemenea are drept la pensie și dacă se află în stare de invaliditate de orice grad, survenită înainte sau după decesul soțului. Pensia o va primi pe toată durata invalidității.

După cum se vede, statul asigură existența femeilor care au fost tovarășe de viață și de muncă, mame de copii, pentru ca ele să trăiască fără să ducă grija zilei de mîine.

Vasile BRĂILOIU

Vara în Italia vilegiaturiștilor... și în cealaltă Italie

În programul fiecărui turist — fie el italian sau străin — care vizitează în aceste luni de vară Neapole, nu lipsește promenada, în special în ceasurile înserării, pe minunatul chei Santa-Lucia, unul din locurile cele mai pitorești ale bătrînului oraș de la poalele Vezuviului. El se plimbă și pe Via Marina și vizitează și Ponte della Maddalena despre care vorbesc toate ghidurile turistice; dar nu vede și nu știe că chiar în imediata apropiere a acestor locuri încîntătoare se află un alt „monument" — faimosul „zid al rușinii", situat între același Ponte della Maddalena și Piliero.

„Monumentul" n-are nimic comun cu trecutul multisecular al orașului Neapole; el ține de istoria zilelor noastre și face parte nu din acel Neapole cîntat de poeți și căutat de turiști, ci din celălaltul: din Neapole — cel cu 100.000 de șomeri și peste 300.000 de muritori de foame la un milion de locuitori.

Istoria „zidului rușinii" nu stă scrisă în nici unul din ghidurile turistice din Neapole; în schimb o poți afla de la ori care din nefericiții locatari ai cartierului de mizerie îngrozitoare ce se întinde nu departe de cheiul Santa Lucia, chiar în vecinătatea lui Ponte della Maddalena. Cartierul s-a ridicat pe un imens loc viran sfîrticat de bombe în timpul războiului. Drept temelie, cele mai multe „clădiri", folosesc chiar pilniile lăsate de bombe. Altele dimpotrivă, se află pe grămezi de pămînt, moloz sau dărămături. Drept material de construcție s-au folosit lăzi de lemn, bucăți de tablă — rămășițele unor bidoane sau cutii de conserve — carton, lut... Sticlă pentru geamuri nu există, ea a fost înlocuită cu afișe vechi, pînză de sac sau zdrențe. Zdrențele sînt de altfel singurul lucru ce se găsește în abundență în acest cartier al mizeriei și promiscuității, zdrențele și murdăria. Printre ele se joacă copii pe jumătate goi, rahitici și triști. Și toate acestea chiar în vecinătatea cheiului Santa Lucia...

— Supărătoare vecinătate — și-au zis nu de mult autoritățile napolitane, și au hotărît să evacueze prin forță pe nenorociții locatari ai acestui cartier de mizerie. Dar detașamentele de poliție mobilizate spre a duce la îndeplinire ordinul s-au ciocnit de rezistența nu numai a năpăstuiților din cocioabe ci și a muncitorilor și a marinarilor veniți în apărarea locuitorilor din pilniile de bombe. Și autoritățile au fost nevoite să renunțe la planul lor... Dar nu și la încercarea de a scuti privirile vilegiaturiștilor plini de bani de aspectele respingătoare ale sărăciei și mizeriei cotidiene din Neapole... Drept care în descurs de numai cîteva nopți a fost ridicat în jurul acestui cartier un zid înalt. Napolitanii l-au denumit de îndată „zidul rușinii"...

★

Neapole e numai unul din mulțimea locurilor pitorești ale Italiei unde vin vilegiaturiști din toate colțurile lumii, cu deosebire în cursul verii. Ceva mai la sud de acest oraș, de pildă, pe coasta dinspre Marea Tireniană, a provinciilor Calabria sau Lucania există unele regiuni de o rară frumusețe. Să ne oprim de pildă în orășelul lucanez Maratea care deși nu se bucură de faimă mondială, e în schimb foarte bine cunoscut vilegiaturiștilor din „înalta societate" italiană, începînd cu miniștrii și membrii parlamentului și sfîrșind cu afaceriștii și actrițele la modă.

În centrul orășelului, într-o piațetă plină de flori se ridică hotelul Santavenere. La intrare vizitatorul e întîmpinat de un valet într-o impecabilă vestă albă care cu gesturi și cuvinte foarte alese îl poftește în holul hotelului. Dacă cel sosit nu e unul din „obișnuiții casei", una din primele întrebări puse stilatului valet va fi referitor la ciudatul steag verde cu misterioase hieroglife albe ce fîlfîie în vîrful unui catarg înalt. Valetul explică foarte îndatoritor că e vorba de emblema d-lui conte Ștefano Rivetti di Valcervo și adaogă că acest steag e înălțat întotdeauna deasupra hotelului, ori de cîte ori d-l conte se află în localitate.

— Dar de ce tocmai deasupra hotelului? întreabă atunci vizitatorul mirat.

Cu un zîmbet plin de îngăduință în fața unei asemenea ignoranțe, tînărul va răspunde:

— Tot ce vedeți aici, domnilor, aparține d-lui conte. Așa că... Și urmează un gest larg care îmbrățișează munții și dealurile line, pantele verzi pe care strălucesc petele colorate ale florilor de dracilă, marea cu festoanele ei capricioase tivite cu alb, întreprinderea textilă R. 1 din Maratea, întreprinderea R. 2 din Praia, căsuțele care se string în jurul clopotniței bisericuței din San Biagio, impunătoarea clădire de stil pe jumătate californian și pe jumătate tripolitan a hotelului Santavenere și, în sfîrșit, pe un promontoriu care înaintează mult în mare, un turn vechi de pază, construit prin anul 1500, pe vremea incursiunilor piraților ce-și aveau sălașul pe coastele Africii de Nord. Apoi cu aceeași amabilitate el explică mai departe că atunci cînd contele se află în localitate, locuiește tocmai în acest vechi turn de pază, amenajat din nou și transformat într-o locuință de mare lux. Se înțelege că vine adeseori la hotel pentru a se întîlni acolo cu numeroși săi prieteni pe care-i întîmpină bine înțeles ca pe niște oaspeți de seamă.

Turnul, denumit „Torre Capitana", în care locuiește contele cu familia, deși datează încă din secolul al XVI-lea, nu este un vestigiu din trecutul îndepărtat al familiei conților Valcervo din simplu motiv că un asemenea trecut... nu există. Ștefano Rivetti a' fost înobilat de curînd, se pare că pe timpul fascismului, cînd i-a fost atribuită coroana de conte di Valcervo.

Ștefano Rivetti e de fapt un industriaș „dinamic" care — așa cum s-a descurcat ieri în Italia lui Mussolini, se descurcă și azi în Italia „atlantică". El și-a construit o filatură ultra-modernă la Maratea, cu ajutorul subvențiilor și a creditelor acordate de Casa de Credit pentru zona de Sud din Lucania. A mai construit o altă întreprindere textilă la Praia a Mare, obținînd înlesniri de plată și credite din partea Casei de Credit pentru Calabria. A construit și amenajat un hotel de mare lux la Maratea — hotelul Santavenera mai sus pomenit — tot cu subvențiile, înlesnirile de plată, creditele pe termen lung ale Casei de Credit. Nu știm dacă a primit subvenții și pentru reconstruirea Turnului. În orice caz se vorbește despre frumușica sumă de nouă miliarde de lire. E vorba așa dar de bani ai statului, perspectivele casei de credite fiind destinate să finanțeze acțiuni pentru acoperirea nevoilor administrației locale, nicidecum să furnizeze fonduri pentru un capitalist sau altul. Ce contează însă aceasta pentru un om cu „legăturile" lui Stefano Rivetti? (Un capitol a parte din activitatea d-lui conte e și felul cum a reușit să exploateze cu ajutorul călugărițelor, al călugărilor, episcopilor, deputaților și miniștrilor democrat-creștini, mîna de lucru locală angajată în întreprinderile sale).

Astfel contele di Valcervo a reușit să dispună nu numai de un important complex industrial ci și-a amenajat și un incintător lăcaș de vilegiatură, într-unul din cele mai pitorești colțuri ale Italiei, lăcaș pe care știe să-l exploateze cum nu se poate mai bine pentru întărirea și lărgirea relațiilor sale cu mai marii zilei în vederea unor viitoare combinații profitabile...

★

În această ordine de idei trebuie să precizăm că hotelul Santavenere din Maratea nu e un hotel ca ori care altul. El nu oferă găzduire oricui ci doar prietenilor și cunoscuților suspuși ai contelui, considerați de altfel musafirii săi personali. Drept care hotelul nu dispune nici de registru de oaspeți. Dar dacă vreun ziarist curios și insistent știe să „tragă de limbă" personalul de la Santavenere ar putea identifica printre „obișnuiții casei" multe nume de pe lista guvernului de la Roma.

S. ARDELEANU

Tipografii greviști protestează împotriva spărgătorilor de grevă.

Semnalul tipografilor englezi

Corespondență specială din Londra

După cum se știe, în cursul verii, peste 100.000 de muncitori tipografi din întreaga Anglie s-au aflat în grevă timp de peste 7 săptămîni.

În acest interval și-au încetat apariția atît ziarele, revistele săptămînale și lunare din provincie, cît și săptămînalele din Londra. Cotidianele din Capitală au continuat să apară dar cu un tiraj mult redus. La această grevă au participat muncitori afiliați la 10 sindicate — oameni a căror activitate contribuie în mod esențial la apariția ziarelor.

Greviștii au formulat numeroase revendicări, în primul rînd, sporirea salariilor cu cel puțin 10 la sută, precum și îmbunătățirea condițiilor de muncă. Ei au arătat limpede că satisfacerea revendicărilor lor este pe deplin posibilă, date fiind imensele profituri pe care le încasează patronii. Această din urmă nu s-au știut să-și manifeste „surprinderea" față de revendicările tipografilor.

În cursul celor 7 săptămîni de grevă muncitorii au organizat numeroase demonstrații în fața diferitelor centre de imprimerie.

La fiecare demonstrație ei purtau pancarte pe care se puteau citi amănunte în legătură cu sursa profiturilor considerabile ale patronilor diferitelor ziare.

În această privință trebuie menționat în primul rînd marele trust de presă „Odham", care în prezent publică, printre altele și ziarul „Daily Herald". După cum se știe, acest ziar a fost vreme îndelungată organ laburist, apărînd mulțumită contribuțiilor voluntare ale muncitorilor. Dar în ultimii 30 de ani, „Daily Herald" a ajuns tot mai mult sub controlul trustului „Odham" pînă cînd nu de mult a trecut complet sub ordinele acestuia.

Pe prima pagină a lui „Daily Herald" se poate citi deviza „Ziarul care poartă de grijă". Pe multe din pancartele greviștilor a apărut și această deviză a lui „Daily Herald" la care s-a mai adăugat „Ce ar fi dacă ar avea grijă și de noi?"...

Tot astfel ziarul conservator „Daily Mirror", avînd un tiraj de cîteva milioane, și-a pus deviza „Înainte cu poporul"... La aceasta, pancartele greviștilor răspundeau ridiculizînd: „Ei da, și cu ce fel de popor anume?"

Dar demonstrația poate cea mai impresionantă s-a desfășurat în cursul celei de-a 5-a săptămîni în Fleet Street (strada în care se află concentrate tipografiile marilor cotidiene londoneze). Două automobile conduse de muncitori tipografi s-au oprit pe această arteră atît de importantă din centrul capitalei, într-una din zile la ora 12, împiedicînd circulația. Simultan, alți muncitori au desfășurat de-a latul străzii o pancartă de peste 15 metri lungime pe care stătea scris cu litere mai mari de-o șchioapă „Greviști, nu slăbiți lupta". În timp ce pancarta era fixată în Fleet Street, o mulțime tot mai mare de oameni se aduna solidarizîndu-se cu greviștii.

Aceștia au protestat în mai multe rînduri în mod energic împotriva acțiunilor brutale întreprinse de către poliție în special asupra picheților organizate de ei, precum și împotriva concursului pe care poliția l-a acordat tot timpul patronilor.

Diferitele sindicate au sezisat organele polițienești superioare din cadrul Ministerului de Interne asupra acestor abuzuri. Dar, din păcate, nu se poate aștepta și nici obține prea mult din partea unui aparat de stat a cărui rațiune de a fi este apărarea „proprietății private". Mai mult, activitatea poliției este intensificată, tocmai în perioada conflictelor industriale, cînd muncitorii contestă cu hotărîre dreptul patronilor de a impune unilateral condiții de muncă salariaților.

Greva s-a terminat prin victoria muncitorilor.

Este adevărat că numeroși muncitori s-au declarat nesatisfăcuți cu rezultatele obținute. Fără îndoială, atitudinea trădătoare a unor spărgători de grevă a împiedicat zmulgerea unei victorii și mai importante, dar, în orice caz, prin atitudinea lor hotărîtă, tipografii au dat o pildă și un semnal pentru ceilalți muncitori și se pot prevedea noi greve care nu vor întîrzia să izbucnească și în alte ramuri industriale în cadrul unui vast front de luptă a muncitorilor împotriva patronilor, pentru condiții mai bune de muncă și de viață.

Allan BROWN

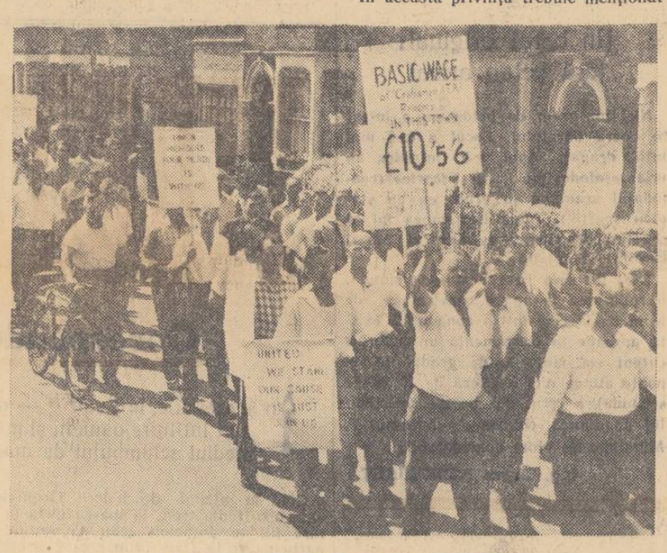

O demonstrație a tipografilor greviști

Rezultatul concursului de fotografii organizat de ziarul „ROMÎNIA LIBERĂ" și revista „MAGAZIN"

Ziarul „Rominia liberă" și revista „Magazin" au organizat, în cinstea celei de a 15-a aniversări a eliberării patriei noastre, un concurs de fotografii. Concursul s-a bucurat de atenția cititorilor — fotografi amatori — care ne-au trimis din toate colțurile patriei numeroase imagini reprezentînd multiple și variate realizări și aspecte din țara noastră.

Comisia concursului, cercetînd fotografiile trimise de cititorii noștri a hotărît ca premiul I să nu se acorde și în schimb să se acorde două premii III suplimentare.

Iată rezultatul concursului:

PREMIUL II: (două premii a 500 lei fiecare). 1) Stere Hașotti, **str. Temișana 30, Constanța; 2)** Virgil Florescu, **str. G-ral Vlădoianu 48, București.**

PREMIUL III (patru premii a 300 lei fiecare) 1) Nicolae Cristoveanu, **str. Visarion 7, București; 2)** Francisc Balogh, **Piața Mihai Viteazu 39, Cluj; 3)** Gh. Coca, **str. Petrileni, Blocul 3, Orașul Petru Groza; 4)** F. Michitovici, **str. N. Iorga 1, Cîmpulung Moldovenesc.**

MENȚIUNI (cinci a 100 lei fiecare): 1) D. Lisenco, **str. Culmea Veche 8, București; 2)** Mihai Vasiliu, **str. Ignat Grigore 6, Orșova; 3)** Ing. Gh. Todea, **str. Balomir 10, București; 4)** C. Constantinescu, **str. Alexandru cel Bun, 70, Constanța; 5)** I. Țugui, **str. Sfinților 10, București.**

Premiile cuvenite cîștigătorilor vor fi expediate prin poștă. Autorii fotografiilor pe care le vom publica în ziar vor primi onorariul cuvenit.

POȘTA Redacției

IOAN SIRBU — Galautaș (Toplița): Nu vă putem publica scenariul cinematografic și o dată cu el... nici fotografia. Explicațiile mai detaliate le veți primi prin poștă. Vă vom trimite și manuscrisul, deși în baza unei tradiții editoriale, aceasta nu se înapoiază. S-ar putea ca, adresîndu-vă cu lucrarea Cinematografiei, să vi se pună cunoscuta întrebare: „n-aveți un manuscris în plus?"...

MIHAIL IONESCU-București: Desenele sînt prea de primele clase ale școlii elementare. Am dori să vă vedem ajungînd repede în școala medie.

Colegii care v-au încurajat, au spus-o ca să nu vă descurajeze. Puteți însă da lucrări bune, dacă nu desconsiderați studiul.

ION PÎRVULESCU — Lupeni: Am fi vrut să vă ajutăm ca să vedeți măcar una din epigrame publicată, dar, credeți-ne, asta nu depinde numai și numai de noi...

GH. VASILESCU — Baia Mare: Pe scurt, conștiința este forma cea mai înaltă, proprie omului, de reflectare a realității obiective. Ea este produsul dezvoltării sociale, întrucît apare la om în procesul muncii.

Ceilalți termeni, pe care nu-i cunoașteți și despre care ne scrieți, sînt similari noțiunii de conștiință.

VIRGILIU CHICIOROAGA — Galați: În ceea ce ne privește, vom căuta și de aci înainte să prezentăm în coloanele revistei pe truntașii vieții științifice, artistice, sportive, din țara noastră.

Nu putem, însă, să ne angajăm în numele nici unei edituri că vom face acest lucru și asta nu din rea voință.

ELENA SOARE, reg. Bacău. Munca de bibliotecară e într-adevăr frumoasă, să și dă multe satisfacții, și judicios organizată ca în comuna dv. Colaborarea strînsă cu școala și cu căminul cultural v-a ajutat să atrageți un număr mare de cititori. Dacă la manifestările culturale sala e întotdeauna plină, iar cartea a ajuns și pe raftul de la stînă, e semn că treaba merge bine.

Ne cereți sugestii pentru planul viitoarelor luni, cînd oamenii vor avea mai mult răgaz și sînt dornici de lucruri noi. Fără pretenția de a vă da un plan complet, iată cîteva sugestii:

1) În serile de toamnă și iarnă puteți organiza concursuri cu teme ca: „Figuri de țărani luptători pentru transformarea socialistă a agriculturii în literatura noastră" sau „Lupta poporului pentru libertate cîntată de marii noștri poeți" (Eminescu, Coșbuc, Arghezi, Beniuc), concurs de recitări etc. Pentru aceasta trebuie să dați din timp concurenților bibliografia.

2) Ca să fie mai atractive, serile de lectură pot fi însoțite și de audiții muzicale. Dacă nu aveți discuri corespunzătoare, cereți concursul soliștilor căminului cultural. De pildă, o seară de poezie din opera lui Coșbuc sau Eminescu poate fi ilustrată cu cîteva cîntece pe versurile acestor poeți.

3) Proiecțiile de diafilme pot completa cu succes lecturile. Diafilmele ce prezintă frumusețile patriei pot fi proiectate odată cu lecturile din opera lui Al. Vlahuță, M. Sadoveanu, C. Hogaș etc.

4) Recenziile ce le puteți organiza, să fie bine alese și scrise concis. Să cuprindă esențialul operei și să pună problemele în așa fel încît să suscite interesul cititoriului pentru carte.

5) O bună mobilizare puteți face prin școală. Părinții copiilor răspund deobicei invitației școlii.

Mai scrieți-ne. Ne interesează rezultatele aplicării acestor sugestii.

GH. POSTELNICU — Reșița: Ne bucurăm că ați rupt-o cu sfiala și mai cu seamă ne bucură conținutul scrisorii dv. inițiativele bune, menite să aducă economii sînt tot mai multe, dar, ar fi bine ca ele să fie cunoscute și popularizate. Așteptăm deci vești despre brigada în care lucrați sau despre sîtele din întreprinderea dv. Și acum o precizare. Nu trebuie să fii literat sau să ai un car de talent ca să așterni pe hîrtie ceea ce trăiești și înfăptuiești zi de zi. Faptele pot vorbi și fără figuri de stil, de aceea vă sfătuim să încercați.

LIVIU ALDEA — București: La întrebările dv. în legătură cu apariția primelor stații de cale ferată în Capitala, cu mijloacele de transport în comun și canalizarea Dîmboviței, vă răspundem succint, prin cîteva date:

Gara de Nord s-a construit între anii 1868—1872, iar gara Filaret în 1869. În 1871 apare în București prima linie mai lungă de tramvai cu cai, care pleca de la Gara de Nord, mergea pe Calea Griviței — Piața Teatrului — Colțea și Calea Moșilor pînă la barieră. Abia peste un sfert de veac, în 1897 intră în funcțiune linia de tramvai electric Cotroceni—Obor.

În ceea ce privește amenajarea Dîmboviței, între 1865—1880 s-a rectificat și canalizat cursul apei încît smîrcurile și inundațiile nu mai periclitau așezările apropiate. În 1935 albia Dîmboviței a fost acoperită cu un planșeu de beton de 13 cm. grosime pe porțiunea Șerban Vodă pînă la fosta piață a Senatului.

Luna septembrie este consacrată în întregime sărbătoririi a 500 de ani de cînd a apărut prima mențiune scrisă despre orașul București. Zilnic apar în presă materiale care vă pot fi de folos.

VALERIU CUCU-Oradea și SONIA MARIAN-Constanța: Deși vă găsiți la puncte cardinale opuse, există totuși ceva care vă apropie. Amîndoi sînteți încă pe băncile școlii și amîndoi aveți aceeași dorință — să deveniți artiști.

După cîte am înțeles — și acest lucru rezultă mai pregnant din scrisoarea tov. Cucu — socotiți că singura cale de a ieși din anonimat este scena sau ecranul. Poate nu cunoașteți încă un lucru esențial, că a deveni celebru presupune neapărat talent și măiestrie și că orice măiestrie presupune o muncă intensă și o îndelungată experiență. Concluzia care trebuie s-o trageți de aici este că numai prin muncă temeinică și creatoare poți deveni un nume cunoscut. Socot că este cazul să vă mai amintesc că mai ales munca productivă, în uzină, fabrică, pe șantier sau în laborator poate să-i aducă în societatea socialistă cele mai înalte titluri. Avem doar atîția muncitori și tehnicieni laureați, avem Eroi ai muncii socialiste a căror faimă a trecut de mult granițele țării. Nu e mai puțin adevărat că avem și mari actori. Dacă cunoașteți exemplul muncii lor veți privi cu totul altfel problema orientării dv. profesională.

Tîrgul din Leipzig

(Urmare din pag. I-a)

de la moarte oameni din alte continente.

În ziua inaugurării, orașul cu aspect sărbătoresc aștepta gata să prezinte miilor de vizitatori mărfuri create prin munca omului în cele 5 continente. Cînd cei doi clopotari de bronz de pe cea mai înaltă clădire din piața Karl Marx au lovit în clopot, anunțînd ora 9, unul din cele mai mari tîrguri de bunuri de consum și-a deschis din nou porțile.

Am însoțit la deschiderea oficială un grup de delegații guvernamentale, printre care se afla și delegația țării noastre condusă de tov. Alexandru Sencovici, în vizita pe care a făcut-o la două din cele 16 mari Case ale tîrgului, „Messehaus" și „Zentrales Kaufhaus", fiecare cu cîte 5 etaje, unde sînt prezentate produse ale industriei alimentare, porcelanuri, ultimele noutăți din domeniul electrotehnicii și radiofoniei, din R.D.G. și străinătate.

Vizitînd Tîrgul de la Leipzig care de astă-dată s-a desfășurat sub semnul celei de a 10-a aniversări a R.D.G., ești convins că țara gazdă, prezentă la Tîrg prin 5026 de exponate, va îndeplini cu succes sarcina depășirii producției pe cap de locuitor a R. F. Germane. Azi, Germania democrată are legături comerciale cu peste 100 de state. 7800 de întreprinderi din R.D.G. produc pentru export. Aici, la Tîrg, țara gazdă prezintă o adevărată paradă a noutăților. În afara mărfurilor cunoscute și apreciate pe piața mondială, la această competiție comercială internațională R.D.G. prezintă 300 de noi produse. Astfel Stern-Radio expune un aparat de radio pentru buzunar în greutate de numai 440 gr. Aparatul denumit „Sternchen" are un format de 144 mm × 83,5 mm × 40 mm.

Ziarul cercurilor de afaceri vest-germane „Industrie Kurier" apreciază: „Fără a intra în amănunte, se poate spune, judecînd după produsele de export prezentate la Leipzig, că producția est-germană a cunoscut o dezvoltare ascendentă surprinzătoare". Ziarul burghez „Die Welt", mai zgîrcit în laude, trebuie totuși să recunoască: „Producția bunurilor de consum a R.D.G. a progresat".

La Leipzig există o lozincă „Lăsați mărfurile să treacă granița în locul armelor". Mărfurile sînt într-adevăr azi soli ai păcii. Aici, în bătrînul oraș al tîrgurilor, și-au dat întîlnire oameni din 47 de state, dovedind astfel necesitatea și posibilitatea coexistenței pașnice. La ediția din toamna aceasta a Tîrgului s-au înregistrat cifre care depășesc cu mult pe toate cele de după cel de al doilea război mondial și chiar pe cele dintre cele două războaie mondiale. 45 de țări, dintre care 34 capitaliste, prezintă mărfurile lor. Este o cifră grăitoare dacă te gîndești că acum 10 ani erau prezente în total 7 state, iar anul trecut 36. Deosebit interes pentru această mare întîlnire comercială manifestă oamenii de afaceri vest-germani. Încă înainte de deschidere ei au cumpărat 20.000 legitimații de intrare. Pe lîngă cele 900 firme din străinătate sînt prezente 1019 firme vest-germane.

Cînd am trecut prin dreptul unui stand al unei firme olandeze, unde printre alte exponate se aflau și obiecte din trestie de bambus, am auzit o tînără întrebînd: „Unde crește în Olanda trestia de bambus?". La care cel ce o însotea, poate tatăl, a răspuns scurt: „Întreabă-i pe sclavi". Mulți, mii de oameni din colonii au muncit din greu pentru ca la Tîrgul din Leipzig firme occidentale să poată prezenta mostre de cafea, ceai, cacao, banane, obiecte din bambus etc. Dar an de an la Leipzig apar tot mai multe mărfuri produse de oamenii liberi sau de cei care au reușit să scuture în ultimul timp jugul colonialismului.

Am vizitat în aceeași dimineață și hala nr. 1 a Tîrgului tehnic. Primul drum l-am făcut la standul R.P.R., la care fusesem și în ajun. Acum locul ziariștilor îl luaseră oameni de afaceri și vizitatori. Bine apreciate sînt textilele, tricotajele, încălțămintea. Cît despre covoare, articole de artizanat, în unanimitate ele au cucerit laude. De mare atenție s-au bucurat produsele agro-alimentare. Piersicele uriașe erau cercetate cu atenție, de aproape, spre a se vedea dacă sînt naturale. Vinetele au stîrnit curiozitatea vizitatorilor, deoarece majoritatea nici nu le cunoșteau. Se făceau fel de fel de presupuneri. Se puneau întrebări în legătură cu prepararea lor, sau se întreba simplu „ce gust au aceste prune uriașe". O femeie mai în vîrstă se tot învîrtea pe lîngă ele și apoi s-a apropiat de tov. Predescu rugîndu-l să-i dea una fiindcă nu a mai mîncat de ani de zile vinete. Întrebată dacă știe să le prepare, a răspuns afirmativ și cu vînăta primită a plecat mulțumită. Vinul românesc este și el mult apreciat aici la Tîrg. Grupuri de oameni de afaceri s-au oprit în fața produselor prezentate de „Chimimport".

Buletinul de presă al Tîrgului scoate în evidență în cîteva materiale calitatea excepțională a vinurilor și conservelor românești, arta noastră populară cu veche tradiție. În ceea ce privește dezvoltarea industriei noastre chimice, buletinul scrie printre altele: „Numeroase ramuri industriale sînt înzestrate cu tehnica cea mai modernă. Rominia produce coloranți, substanțe de argăsit, de șlefuit, electrozi, medicamente, îngrășăminte, substanțe pentru combaterea dăunătorilor, produse plastice din vinilin și fenol, mult apreciate în străinătate."

Uniunea Sovietică a ocupat în cadrul Tîrgului o suprafață de 1.130 m.p. prezentînd peste 6.000 de exponate. Acestea au atras în mod deosebit atenția vizitatorilor Tîrgului care au acordat o înaltă apreciere excelentei lor calități — oglindă a înaltului nivel tehnic al industriei sovietice. În cele 15 hale și case ale Tîrgului, alături de produsul muncii oamenilor din Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste poți vedea mărfuri din Austria, Franța și Ecuador precum și din multe alte țări. La o mică masă de la standul Indiei, am văzut strînși la tratative un indian cu tradiționalul turban alb, un cehoslovac, un englez, un bulgar și un danez.

Oameni de afaceri din țările capitaliste caută să lege contacte cu reprezentanții comerciali ai statelor socialiste. Cele două piețe economice mondiale s-au întîlnit acum la Leipzig, iar drept rezultat tot mai multe mărfuri vor trece granițele ducînd cu ele solia păcii, solia coexistenței pașnice.

Greta GRAUR

Leipzig, septembrie 1959

Boala pietrelor din Veneția

Construcțiile Veneției sînt supuse unei „boli a pietrelor" care se accentuează pe zi ce trece. Locuitorii orașului de pe lagună, așezat pe 118 insule, observă cu crescîndă neliniște această ciudată maladie a clădirilor, care macină tăcut fundamentele acestora. Deseori, se aud zgomote surde; blocuri întregi de piatră se prăbușesc în interior, iar în alte locuri spărturile iau proporții din ce în ce mai remarcabile, astfel încît, unele ziduri au început să aibă aspectul unor străvechi ruine.

Locuitorii Veneției urmăresc acum cu deosebit interes cercetările a doi oameni de știință polonezi, care s-au ocupat de regenerarea monumentelor istorice din Varșovia. Procedeul acestor cercetători este cu totul nou și constă în împlîntarea în jurul construcțiilor a unor electrozi, la anumite distanțe. Regiunea străbătută de curent este supusă unui proces de pietrificare electrochimică, care unește părțile de o densitate foarte scăzută într-un tot compact.

Cronica gastronomului

Tămîioasa și tămîiosul

Am pomenit la timp, în rubrica aceasta, faptul notoriu și îmbucurător că la concursurile internaționale de anul trecut, un vin provenit dintr-o viță de familia tămîioaselor și anume Muscat-Ottonel, prezentat de stațiunea Crăciunel, s-a clasat primul, între numeroși redutabili concurenți, obținînd medalia de aur. Medalii de aur au obținut și multe alte vinuri ale noastre, dar faptul că menționatul vin tămîios se află printre ele, merită să fie reținut, căci el marchează un mare progres al viticulției noastre și o frumoasă victorie. Distincția maximă obținută de Ottonelul de la Crăciunel reabilitează o întreaga categorie de vinuri excelente, multă vreme pe nedrept desconsiderate.

Explicația e în aceea că prea puțini producători se pricepeau să vinifice acest soi de vinuri și că foarte mulți circumari de pe vremuri își dregeau vinurile alterate, cînd adăugîndu-le pelin, cînd esență de coriandru și fabricînd din ele tămîios, pe care îl puneau în circulație sub denumiri diverse. Așa se face că se mai găsesc și astăzi amatori serioși, care nici nu vor s-audă de astfel de vinuri.

— Eu nu beau parfum, îi auzi spunînd cu dispreț.

Asta e o dovadă ca oamenii aceștia sînt nevinovate victime ale ignoranței producătorilor și-a relei credințe a circumarilor. Stațiunea experimentală Crăciunel a curmat această legendă. Vinurile tămîioase își reiau locul de cinste pe care-l merită. Și-l merită din plin. De la un capăt la altul al țării, absolut toate sorturile de tămîioase au dat cele mai bune rezultate. În ce mă privește, nu șovăi a pune în frunte tămîioasa românească, numită în Moldova busuioaca, fără ca totuși să subestimez cît de puțin pe celelalte. Așa, de pildă, vestitul „Muscat de Lunei" care e în dispariție aproape la locul de baștină, a dat în podgoria Mehedințului rezultate care întrec orice așteptare. Vinul acesta, rezistent la conservare, devine cu timpul de-o mare delicatețe, cu buchet plăcut și foarte discret. În schimb „Frontignan" de la Segarcea își păstrează o aromă puternică, dar neagresivă și în perfectă armonie cu tăria lui alcoolică. La „Drăgășani", tămîioasa românească dă vinuri ușoare și suave, la Valea Călugărească mai puternice, ca de altfel și cele din Moldova. Toate vinurile acestea sînt ideale vinuri de deseri și se pot măsura cu cele mai faimoase surate din podgoriile străine. Dar în afară de vinurile de desert pe care le scot din diferitele soiuri de struguri tămîioși (care în treacat fie zis sînt buni și ca struguri de masă), oenologii noștri folosesc cu succes aceste vinuri, în ceea ce se numește cupaje, completînd vinurile cărora le lipsește calitatea esențială, adică fructuozitatea și bogăția alcoolică pe care nu au decît de cîștigat din amestec. Așa, de pildă, designer după experiențe făcute în mic, marea stațiune „Murfatlar" a obținut un vin de mare clasă dintr-un chibzuit dozaj de Pinot-gris, Riesling și Muscat-Ottonel. În „Perla de Tîrnave", de asemenea, Ottonelul își spune cuvîntul, acest venerabil vin fiind alcătuit din Fetească sau Riesling, cînd nu și din Riesling și Fetească, plus 2 la sută Muscat-Ottonel. În acest iscusit amestec, Ottonelul joacă exact rolul pe care îl joacă în fabricarea țigărilor parfumatul tutun de Smirna. În proporție de 1 pînă la 3 la sută, acest tutun dă aromă oricărui altuia. În „Perla de Tîrnave" deși, după cum am spus, în atît de mică proporție, Ottonelul e acela care dă gustul de struguri nobilelor vițe cu care e asociat. Dar pînă și Cotnarii, care e un vin atît de caracteristic, n-a avut decît de cîștigat în contact cu tămîioasa. Oenologii știu bine că vechea formulă a acestui vin fără seamăn e Grasă (predominantă) + Fetească + Tîrțără (părți egale); dar au aflat (și eu de la ei) că un procent de 5 la sută vin busuioc îl face să se prezinte în condiții optime.

Închei aceste însemnări fugare c-o mică povestire, care le întărește și le ilustrează:

Faptul s-a petrecut cu circa o jumătate de veac în urmă. Printre vițele de vie cu care s-au replantat podgoriile noastre filoxerate figura și Cabernet-ul, viță de Bordeaux, care la origine, în cupaj cu Malbec și Merlot, dă cele mai bune vinuri roșii din acea regiune. La noi a dat rezultate bune, ba pe alocuri rivaliza cu vechile vițe băștinașe, cum a fost de exemplu la Nicorești, unde vița aceasta concurează și astăzi străvechea Crăcană, zisă și Băbească sau Rară-neagră. Pămîntul podgoriilor noastre l-a fost atît de prielnic acestei vițe și vinul obținut din ea s-a dovedit atît de personal, încît amatorii îl culegeau separat, găsind că cupajul e de prisos.

Am însemnat toate acestea, numai ca să pregătesc cititorul pentru ceea ce va urma. Un cunoscut al meu, căruia îi plăcea să învechească vinuri, cumpărase un butoiaș de Cabernet de la un prieten din Vaslui. Trebuind să lipsească cîtva timp, la înapoiere a constatat că cineva îi umblase la butoiaș, dar cu modestie (banuiala cădea pe un verișor). Îi lipsea vin, cam de-un lat de palmă, nu mai mult. Nu știa omul ce să facă ca să-și completeze lipsa. Cineva l-a sfătuit să pună bile de sticlă pînă s-o umple vasul. Înainte de a recurge la acest mijloc, ți-veni o idee: își amintește că avea mai multe damigene cu vin busuioc și completă vasul cu vinul din ele. După trei ani de butoi (cu supraveghere și pritoc la timp, se înțelege) a ieșit un vin, d-aspre care bătrînii spuneau că e incomparabil cel mai bun pe care l-a dat acea vie, de cînd există.

Am ținut să aduc cazul la cunoștința oenologilor noștri, încredințat fiind că le va putea sugera interesante și folositoare experiențe.

PĂSTOREL

Întîmplările lui Moș Andrei „IMIMA DE AUR"

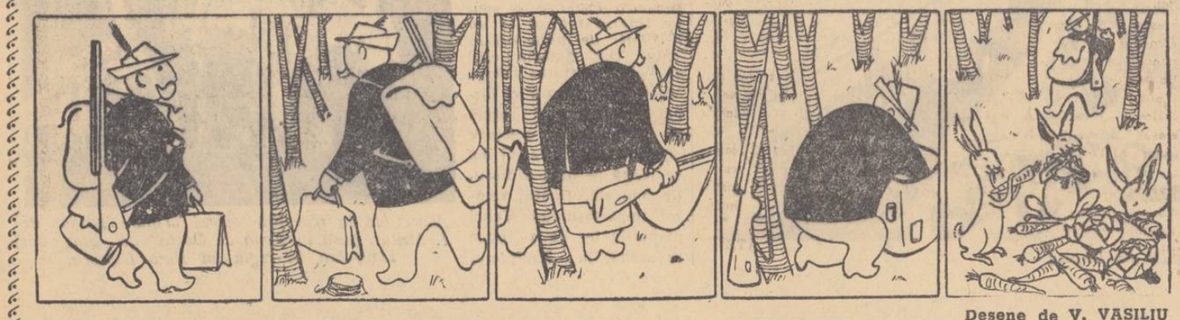

Desene de V. VASILIU

BUCUREȘTIUL DE AZI, *văzut din helicopter*

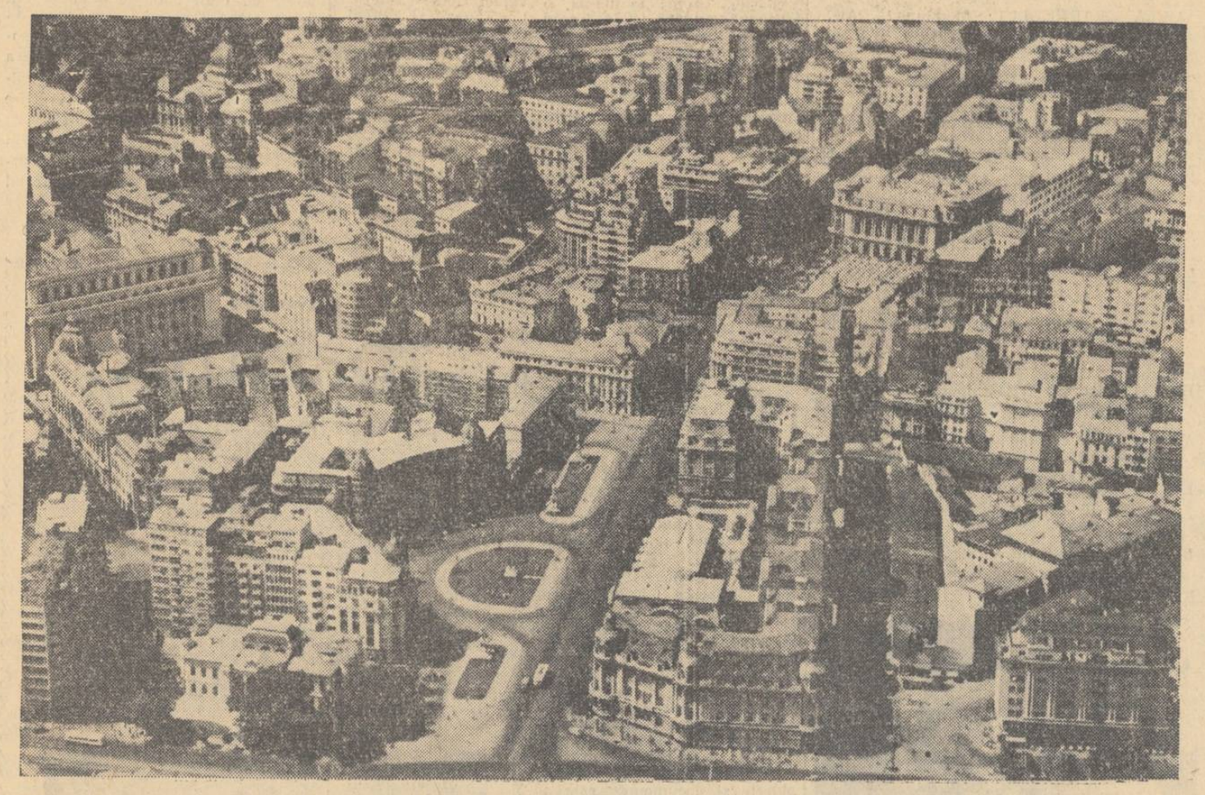

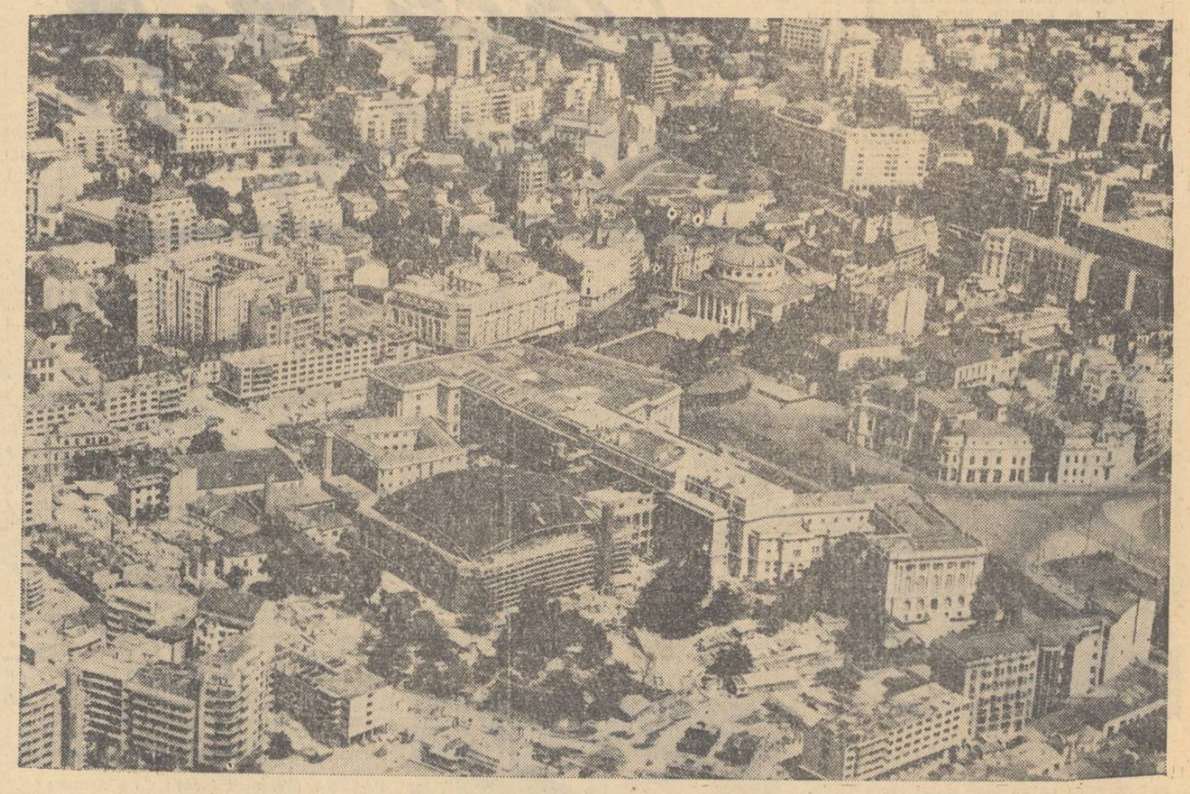

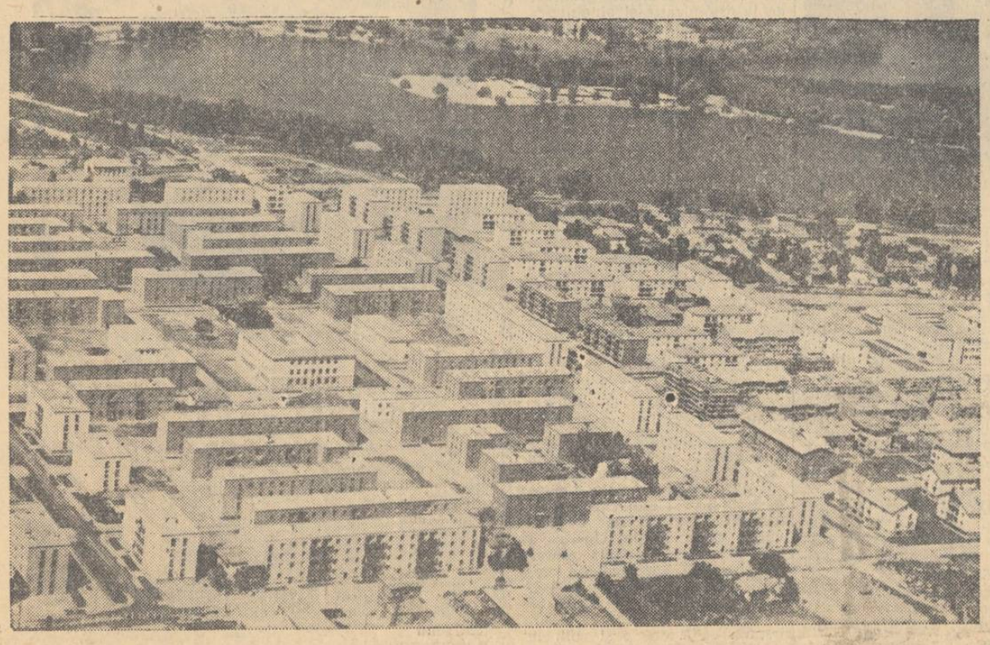

SUS, STINGA: Vedere din centru, în prim plan fiind Piața Universității, cu statuia lui Mihai Viteazul; se distinge mai spre fund clădirea Casei Centrale a Armatei, în stînga căreia se află blocul înalt dat în folosință chiar în aceste zile, în timp ce în față este șantierul unei alte mari construcții înalte.

SUS, DREAPTA: Tot o imagine a centrului orașului, anume Piața Republicii, cu Ateneul R.P.R. și o largă vedere spre bulevardele Bălcescu și Magheru; în primul plan, marele șantier pentru sistematizarea Pieții Republicii, cu silueta cupolei noii săli a Palatului R.P.R. și profilurile blocurilor de locuințe în construcție.

MIJLOC, STINGA: Un oraș nou, aliniat, sistematizat, cu spații verzi, pe marginea lacului — cartierul Floreasca, cu mii de apartamente date în folosința oamenilor muncii bucureșteni.

MIJLOC, DREAPTA: Cvartale de blocuri de locuințe pe Bulevardul Muncii, în vecinătatea Parcului de cultură și odihnă „23 August"; în mijloc, turnul parașutiștilor, iar în stînga patinoarul artificial și Teatrul de vară „23 August".

JOS, STINGA: Vedere a stadionului „23 August" și a instalațiilor anexă ale acestei măreți baze sportive, amenajată în cadrul pitoresc al Parcului de cultură și odihnă „23 August".

JOS, DREAPTA: În Bucureștii noi, în mijlocul noului parc, în care — precum se vede și din fotografie copacii au început să capete aspect falnic — se distinge panorama incîntătoare a Teatrului de vară „N. Bălcescu", unde ansamblurile tuturor teatrelor bucureștene vin pe rînd să-și prezinte parte din repertoriu.

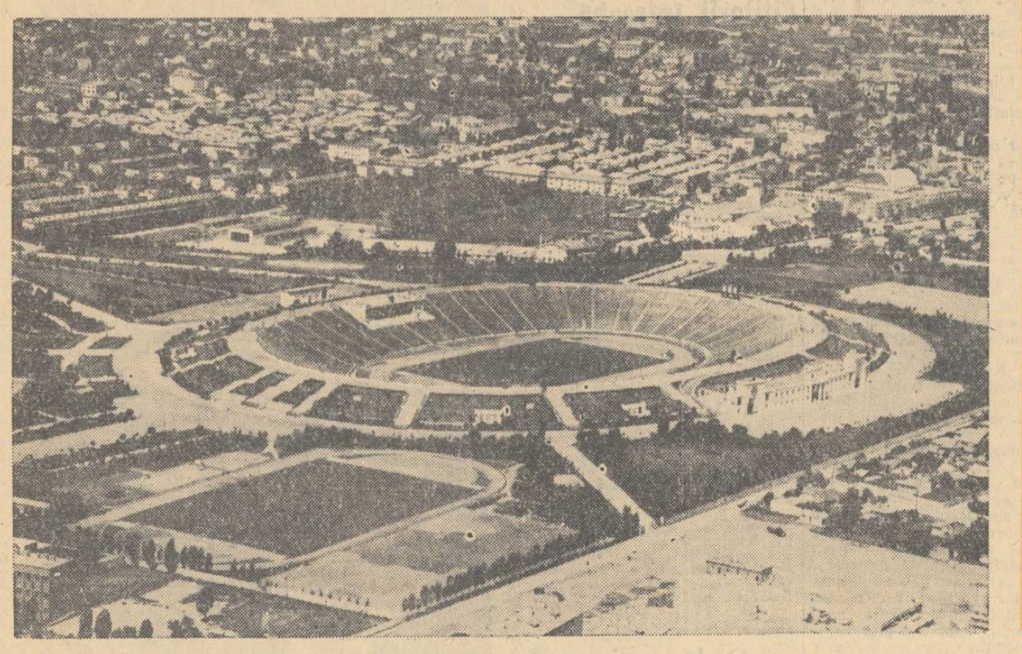

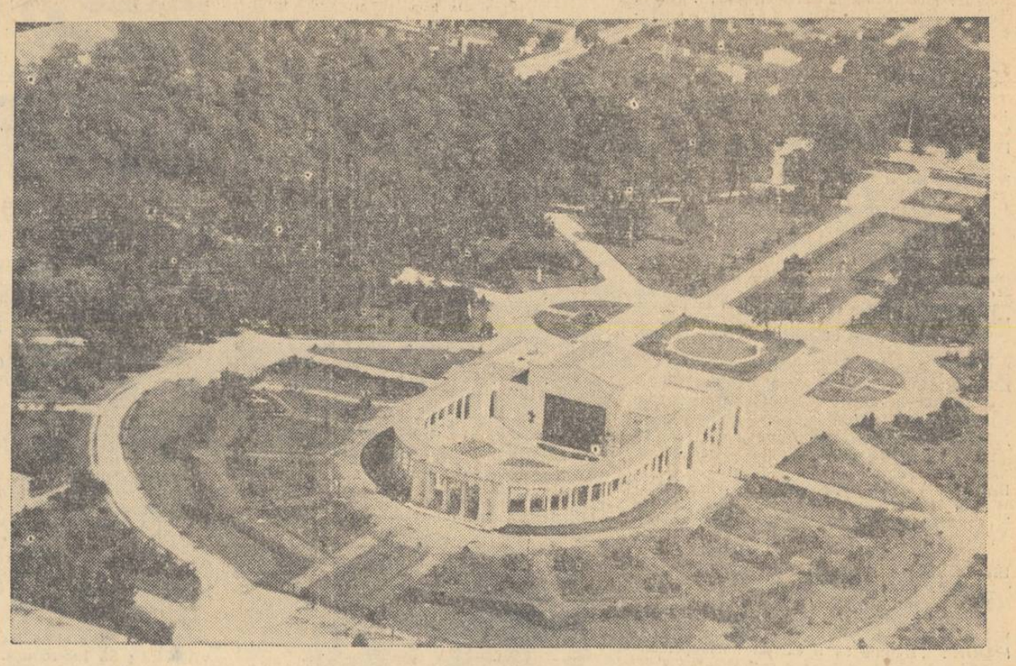

FILE DIN ISTORIA BUCUREȘTIULUI

Mărturii ale luptelor poporului împotriva impilării

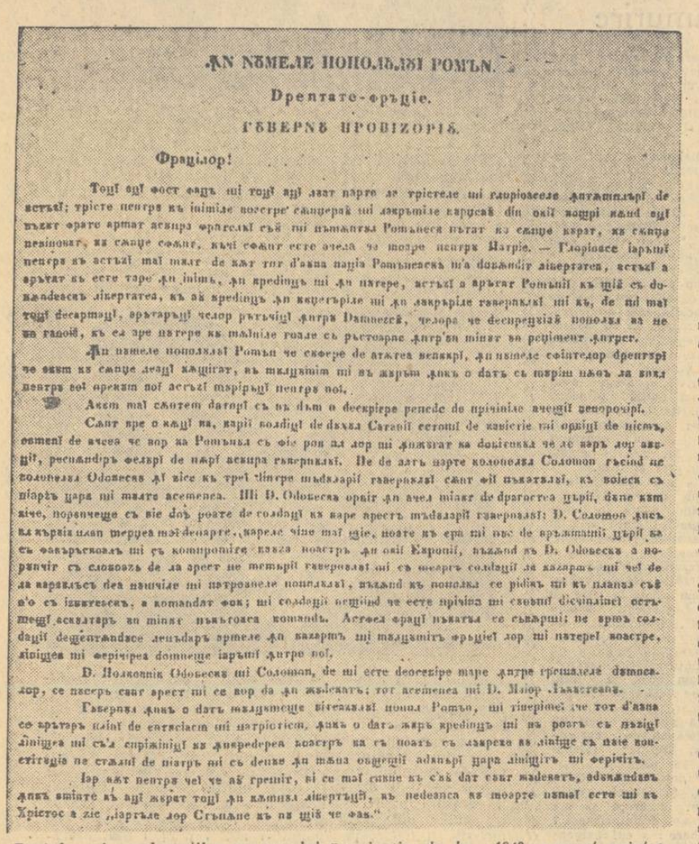

Textul unei proclamații a guvernului provizoriu de la 1848, semnat printre alții de Nicolae Bălcescu, Cristian Tell, Golescu, Eliade Rădulescu, etc.

Într-o sală spațioasă, sub vitrine de sticlă, se află așternute documente vechi, mărturisind fapte petrecute cu sute de ani în urmă pe meleagurile Capitalei noastre. Proprietate a Arhivelor Statului, ele au fost puse la îndemîna oamenilor muncii.

În numeroasele vitrine unde odihnesc hîrtiile prețioase, o serie de acte reamintesc vizitatorilor istoria Bucureștiului. Iată de pildă, un document datînd din 30 mai 1464, prin care Radu Voevod, domn al Țării Românești, întărește mînăstirii Cozia stăpînire asupra Săvestrenilor. Alături de un document datînd cu cinci ani mai devreme, aflat în posesia Academiei Republicii Populare Romîne, acest act este printre primele care atestă existența orașului București.

Dar exponatele aflate la muzeul Arhivelor Statului ne dau mărturii și asupra formelor de organizare a orașului. Astfel, o vitrină întreagă e ocupată de documente care indică prezența unor forme de organizare obștească a orașului — județul și 12 pîrgari. Primul din aceste documente este cel datat 13 mai 1563, prin care se întregește negustoriului Gheorgoman stăpînirea unei pravalii.

Privirea ne este reținută de un act de dimensiuni mari, scris în limba epocii. E una din impresionantele mărturii ale zbuciumatelor lupte împotriva impilării purtate pe aceste meleaguri. În acest document, semnat de domnitorul Constantin Șerban, se face referiri la răscoala seimenilor, întîmplată cu un an în urmă, căreia i s-au alăturat dărăbanii, călărașii și meșteșugarii orașului, care — printre altele — au dat foc caselor boierești, care se întinseseră ca o pecingine. Nenumărate originale dau în plus imaginea întinselor domenii boierești. Există într-o vitrină o hartă a Dîmboviței, cu proprietățile de pe ambele maluri. La identificarea textelor citim: Poarta Domniței Bălașa, proprietatea domniței Văcărescu, Foișorul Vornicului Manu etc., etc. Printre acești proprietari de întinse pămînturi se aflau și acei care începuseră să înalțe primele manufacturi. Un document din 1796 aflat în acest muzeu, reprezintă și primul conflict de muncă din țara noastră. Prin acest document, muncitorii postăvăriei de la Pociovalițe — din apropierea Bucureștiului — protestează împotriva condițiilor neomenești de lucru. Conflictul, adus în fața domnitorului, da — firește! — cîștig de cauză patronului postăvăriei.

Nemulțumirea maselor creștea însă mereu. Anul revoluționar 1848. Tîrgoveții, meseriașii, întreaga populație muncitoare a Bucureștiului ieșe pe străzi în sprijinul guvernului provizoriu, al cărui program, redactat sub conducerea lui Bălcescu, răspundea celor mai vitale interese ale lor. Textele proclamațiilor și ale unor manifeste din perioada revoluționară a acelor ani pot fi văzute azi în muzeul Arhivelor Statului.

După înăbușirea răscoalei de la 1848, în Romînia pătrund tot mai mult capitalurile străine. Se nasc noi necesități de ordin economic, cultural, social, care, pas cu pas, schimbă și fața Capitalei. Documentele vremii le consemnează cu exactitate. Iată un decret al domnitorului Alexandru Ioan Cuza pentru înființarea unei expoziții naționale de agricultură și industrie, scrisorile de intervenție ale lui Carol Davilla pentru înființarea Grădinii Botanice, un desen reprezentînd o tulumbă de pompier, alături de actul nașterii primei unități de acest fel în oraș, scrisoarea pictorului Gh. Tattarescu pentru înființarea unei școli de pictură și sculptură, fotografia primului vagon de tramvai care a circulat pe străzile Capitalei, etc.

★

Istoria orașului nostru din ultimii 40 de ani e întruchipată în numeroase fotografii ale ziarelor „Lucrătorul", „Socialismul", „Înainte", „Lupta de clasă", care relatau creșterea forței revoluționare a clasei muncitoare din țara noastră, fotografii după scrisori ale lui I. C. Frimu, fotografii după manifestele Partidului Comunist, din ilegalitate, prin care populația țării era chemată la împotrivire activă față de trupele hitleriste, mărturii ale acelor de sabotaj săvîrșite de forțele patriotice în timpul criminalului război antisovietic.

Toate aceste documente adăugate celorlalte, purtînd amprenta zecilor de ani scurși, întregesc imaginea Bucureștiului nostru drag, și a vieții populației sale de-a lungul secolelor.

I. MATEI

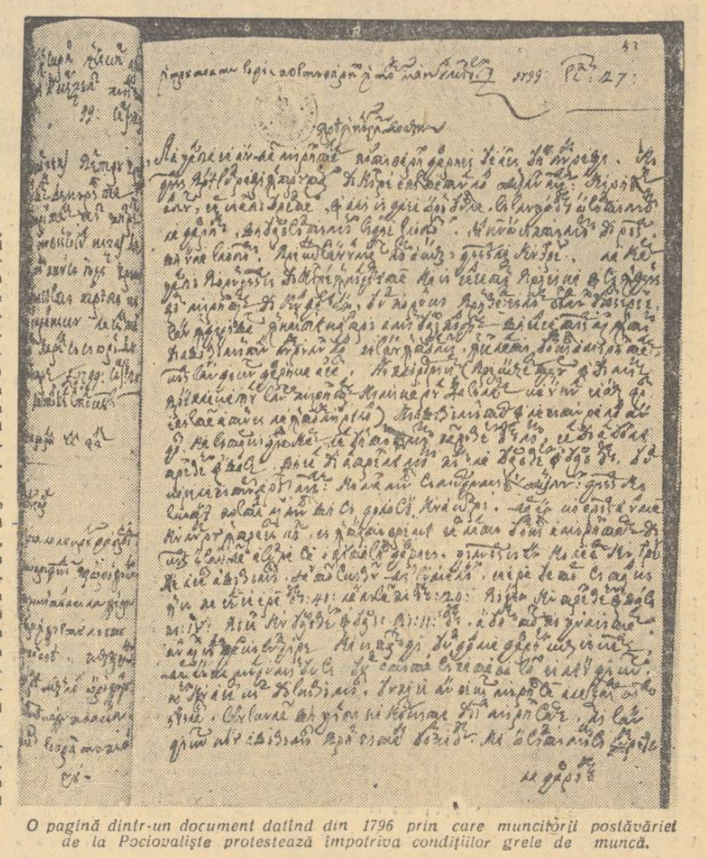

O pagină dintr-un document datînd din 1796 prin care muncitorii postăvăriei de la Pociovalițe protestează împotriva condițiilor grele de muncă.

Prezentăm azi în continuare, actul II al piesei „DACA VEI FI ÎNTREBAT", de Dorel Dorian, jucată la Teatrul Municipal, în regia lui Dinu Negreanu, Laureat al Premiului de Stat.

REZUMATUL ACTULUI I.

Intr-un orășel din provincie a fost asasinat în condiții misterioase, în noaptea de 23 august 1944, muncitorul comunist Panait Vancea. Cîteva luni mai tîrziu, noul judecător de instrucție, Barbu Dragomir, preia spre anchetare cazul.

Actul II

Scena reprezintă biroul noului judecător de instrucție. In birou se află Barbu Dragomir și fostul procuror Enăchescu.

BARBU : *(încă de pe scări)* : Spuneți-mi vă rog, domnule Enăchescu, — iertați-mă pentru întîrziere — cum ați fi reacționat dumneavoastră dacă eu, coborînd aceste trepte fără nici o altă introducere, v-aș fi anunțat că am primit însărcinarea de a vă declara arestat ?

ENĂCHESCU : Aș fi fost foarte surprins...

BARBU : Aceeași presupunere am făcut-o și eu.

Barbu-Enăchescu

ENĂCHESCU : M-ați înțeles greșit ! Aș fi fost surprins că vă mai puteți preta la folosirea unui atît de demodat... revolver cu gloanțe oarbe.

BARBU : *(depășit de situație)* : Adevărat... Cred că m-am pus singur într-o situație neplăcută.

ENĂCHESCU : Nu vă înțeleg, domnule Dragomir.

BARBU : Cum să vă spun ?... Mai înainte am încercat să fiu diplomat, să vă pregătesc oarecum... dar în realitate trebuie să vă și arestez !

ENĂCHESCU : Dar pentru ce ? N-aveți nici un motiv !

BARBU : Pentru a vă dovedi... că revolverul cu gloanțe oarbe nu este încă întru totul demodat...

ENĂCHESCU *(în timp ce-și scoate paltonul)* : Vă rog să mă credeți că astfel de glume...

BARBU *(reluînd)* : „Adevărat ! Se fac foarte rar azi, știu, domnule Enăchescu. Judecătorii de instrucție nu mai au timp de glume... Războiul a lăsat urme... Sub masca unor oameni cinstiți... Dar nu ! Nu mai scot un cuvînt !... Am convingerea că ați venit să-mi comunicați un lucru deosebit de important... Și eu vă întrerup... vă întrerup mereu !

ENĂCHESCU : Dacă țineți atît de mult, atunci... *(subit solemn)* Voi începe prin a vă spune, domnule Dragomir...

BARBU : Mă impresionați...

ENĂCHESCU : ...că la cererea specială a Curții de Apel, prin adresa ministerului, numărul... *(scoate o adresă din portvizit)*... numărul 211, am fost solicitat să vă ajut în anchetarea cazului Vancea-Armașu... în calitatea temporară de... inspector ministerial. Dar de ce ați rămas pe gînduri, domnule Dragomir ? Citiți, vă rog...

BARBU *(în timp ce citește)* : Nu-mi amintesc... *(scoate un pachet cu țigări)*... Nu-mi amintesc de loc dacă vă supărați sau nu fumul... *(îi oferă lui Enăchescu o țigară)*. De altfel, de ce n-aș recunoaște... ...Dacă eu ar fi trebuit să-mi aleg singur colegul pentru anchetă, probabil că n-aș fi ales pe altcineva... Și aceasta pentru că tinerețile mele, domnule Enăchescu, îi lipsește spiritul dumneavoastră de ordine...

ENĂCHESCU : E într-adevăr un motiv serios...

BARBU : Nu o dată mi se întîmplă să caut zile întregi cîte o hîrtie, cum ar fi bunăoară declarația comunistului Marin Străuț... și să nu o găsesc... *(schimbă tonul)*. Disperat, luasem chiar hotărîrea să cer de la arhivă procesul verbal prin care ne-ați predat diferitele documente ale cazului Vancea...

(Pe ultimele cuvinte se deschide ușa; în prag — Marin Străuț).

MARIN : Mă iertați că am intrat fără să bat. Deranjez ?

BARBU : Dimpotrivă, domnule Străuț !

ENĂCHESCU : Și chiar dacă deranjați, judecătorii de instrucție primesc salariul tocmai pentru a fi deranjați...

MARIN *(în timp ce-și scoate scurta)* : In urmă cu patru ani, domnule Enăchescu, dacă-mi amintesc bine...

BARBU : Vă rog numai să nu vă certați ! Mi-ar fi foarte neplăcut ca în ziua în care urmează să-mi încep colaborarea cu domnul Enăchescu, în noua sa calitate de inspector ministerial... *(îi înmînează adresa)*.

ENĂCHESCU : Nu pareți nici dumneavoastră prea entuziasmat, domnule Străuț...

MARIN : Entuziasmul meu l-ar putea jigni pe domnul Dragomir, iar în al doilea rînd...

ENĂCHESCU : Există și un al doilea...

MARIN : ...trebuie să fi existat unele persoa-

Barbu-Marin-Enăchescu

ne foarte interesate în urgentarea acestei numiri cerută azi, aprobată azi și intrînd în vigoare mîine, de la orele 7 dimineața...

BARBU : De mîine abia ? Aproape să nu observi !... Inseamnă că închizînd dosarul Vancea încă în noaptea aceasta, v-aș scuti de orice eforturi suplimentare.

ENĂCHESCU : Cum credeți !... Nu v-aș sfătui însă, să vă împotriviți vîntului...

In pofida orelor tîrzii de noapte și a împotrivirii fostului procuror Enăchescu, Barbu Dragomir continuă ancheta. Chemîndu-l în birou pe inginerul Armașu, îi cere să-și amintească ce s-a mai petrecut în casa lui Roznovanu după aducerea lui Vancea. Dar Armașu n-a asistat la discuția dintre Veniamin Roznovanu și Vancea. Sub pretextul alarmei aeriene, Roznovanu l-a trimis în adăpost. Acolo se aflau familia industriașului și cîțiva vecini. Intr-un tîrziu, după ce-au terminat discuția, Veniamin și Vancea au coborît și ei în adăpost. Veniamin părea chiar satisfăcut de modul cum au decurs tratativele. Deodată...

(Dinspre intrarea în adăpost se aude o voce fredonînd „Deutschland über alles"; pe scări poate fi văzut coborînd maiorul Walter; după mers și cintec pare puțin amețit ; are în mînă o sticlă cu băutură).

WALTER *(de pe ultimele trepte, ca de la o tribună)* : Prieteni... Camarazi... Forțele german pornit nou ofensiv... Bolșevic res-

TEATRU LA DOMICILIU

„Dacă vei fi întrebat !"

Piesă în 3 acte de Dorel Dorian

în reprezentație la Teatrul Municipal

pins... Trecut înapoi Prut ! Providenz ! *(observînd aparatul de radio, se repede la el și caută cu înfrigurare un post)*. Ascultați ! Trecut înapoi Prut ! *(pe fondul unui comunicat citit în limba germană, spre înmărmurirea generală, Mihai Roznovanu începe să traducă)*.

MIHAI : „Astăzi, 23 august 1944, orele 13, forțele militare germane de pe frontul sudestic au declanșat o ofensivă de mari proporții împotriva inamicului comun. Două divizii motorizate se îndreaptă spre Ucraina...

WALTER *(nemaiașteptînd terminarea comunicatului, trece de la un vecin la altul, adresîndu-se fiecăruia în parte printr-un cuvînt sau gest; în răstimpuri fredonează „Deutschland über alles"*.

Walter-Veniamin-Mihai-Armașu-Elena

(In continuare, pe fondul unor marșuri germane, Mihai îl îmbrățișează pe Walter, apoi pe domnul Veniamin care, emoționat, împinge mereu spre maiorul neamț un fotoliu de pai. Doamna Tilde s-a ridicat și ea în picioare; ceilalți se string parcă și mai mult unii într-alții; curentul electric se întrerupe din nou).

MIHAI : Bucură-te și dumneata, domnule Vancea ! Și dumneata, domnule Armașu ! Bucurați-vă cu toții... Aplaudați... Cîntați... Și acum să mergem sus ! Mergem sus să bem pentru victoria forțelor germane !

VANCEA : Dar e o minciună ! Nu vă lăsați înșelați !

MIHAI *(rizînd în hohote)* : Papa, domnul Vancea va bea Bruderschaft cu domnul maior... Și se vor săruta...

(Panait Vancea vrea să se retragă spre fundul adăpostului, dar Mihai îl prinde de braț și-l trage după el).

VANCEA : Eu nu plec de aici ! Lăsați-mă !

MIHAI : Ai să pleci ! *(amenințător)* N-ai să prea ai încotro ! Și-ți vom mulțumi și pentru adresă...

VENIAMIN : Și nu vom mai demonta nici fabrica... și o să aflăm noi cine sînt instigatorii...

MIHAI : Și-n maximum o oră vom fi pe Mărăști 76 ! Dar pînă atunci, sus ! Sus, domnule Vancea ! Vreau să te aud strigînd „Heil Hitler"...

WALTER *(teatral)* : Nu strigat ! De ce strigat ! ? Spus încet... șoptit... *(nuanțînd)* „Heil Hitler !" — asta pentru mine... Poem ! *(prinzîndu-l pe Vancea de braț și urlîndu-i aproape în ureche)*. Poem ! „Heil Hitler !" Poem !

VENIAMIN *(mirat parcă de prezența vecinilor, în timp ce Mihai și Walter îl trag pe Vancea după ei)* : Și cu dumneavoastră ? Nu înțeleg ce-i cu dumneavoastră aici... și nici nu vă văd nici bucurîndu-vă, dragii mei... *(cu o liniște periculoasă)*. Bine ! Prea bine ! Aflați atunci că adăpostul acesta nu-i un azil... *(amenințător)* Afară ! Afară cu toții ! Afară ! *(pe ultimele două replici adăpostul se întunecă cu totul; simultan se luminează biroul judecătorului)*.

BARBU *(citind declarația lui Armașu)* : „La toate insistențele vecinilor, domnul Roznovanu a rămas indiferent. Vecinii au fost nevoiți să plece. Pe Panait Vancea, care încercase să fugă, l-am mai auzit strigînd de pe scară : „Dați-mi drumul ! Nu vreau să merg cu voi !"... In ceea ce mă privește, uitat de toți ceilalți în întunericul adăpostului, dezorientat, nu știam ce să fac.

Barbu-Armașu-Marin

MARIN *(apropiindu-se amenințător de Armașu)* : Nu știai ce să faci, da ? Și nu te-ai simțit nici o clipă dator să intervii ? Ai lăsat să-l ducă sus ? ! Dacă peste o jumătate de minut ai fi auzit o împușcătură ?

ENĂCHESCU : Ce vreți, era singur... Trebuie să înțelegem situația... Incercați să fiți nepărtinitor !

MARIN : Nepărtinitor ? *(Rîde încetișor)* Dacă a fi „nepărtinitor" înseamnă să uit că a existat un Panait Vancea... atunci voi fi, oricît v-aș supăra, părtinitor !

ENĂCHESCU : M-ați înțeles greșit... Din punct de vedere juridic...

MARIN : V-am înțeles cît se poate de bine... *(apropiindu-se din nou de Armașu, de astă dată cald)*. De ce n-ai intervenit ?

ARMAȘU : Mi-a fost teamă.

Ancheta își urmează cursul. Judecătorul vrea să afle de la Armașu cînd l-a revăzut pe Vancea. Și acesta povestește că fiind cu Elena în adăpost a auzit un zgomot. In adăpost au intrat Mihai Roznovanu și maiorul Walter trăgîndu-l pe Vancea pe care l-au trîntit pe o laviță, părăsindu-l apoi.

VANCEA *(în timp ce Armașu încearcă să-l ridice de pe ciment)* : Cine ești dumneata ? Ce vrei de la mine ?

ARMAȘU : Eu sînt Armașu !... Inginerul Armașu !

VANCEA *(buimăcit încă)* : Care Armașu ?

ARMAȘU : Armașu de la fabrică, Armașu. De ce nu-mi răspunzi ? Mă crezi cumva... Mă crezi... *(nu îndrăznește să pronunțe „vinovat")*.

VANCEA : Dezleagă-mă !

ARMAȘU *(în timp ce-l dezleagă)* : Te-au lovit ?

VANCEA : Și apă. Puțină apă... *(Elena aduce de undeva o sticlă. Armașu îl ajută să bea)*.

ARMAȘU *(luîndu-i sticla)* : De ce te-au lovit ?

VANCEA : Mai dă-mi !

ARMAȘU *(ajutîndu-l să se ridice și ducîndu-l pînă la canapea)* : Cine te-a lovit ? Mihai ? Walter ? *(îl așează pe canapea, cu brațul lui drept căpătîi)*.

VANCEA : Toți... De ce-i întuneric ? *(Elena aprinde o lumînare)* Și de ce tremuri ?

ARMAȘU : Cred că mi-a amorțit brațul... *(se ridică la căpătîiul lui Vancea)*.

Elena-Vancea-Armașu

VANCEA *(văzînd-o pe Elena)* : Ea cine-i ?

ARMAȘU : Elena...

VANCEA : Aha... o căutau pe sus *(încearcă să se ridice, să-și stăpînească durerea)*. Ea... Ea de ce nu vorbește ?

ELENA : Vorbesc...

ARMAȘU : S-a speriat cînd te-au îmbrîncit pe scări.

VANCEA : S-a speriat... *(spre Elena)*. O să-ți treacă... *(se udă cu apă pe față)*. Adică o să-ți treacă, cînd te-or îmbrînci și pe dumneata.

ARMAȘU : Ești comunist ?

VANCEA : Și ei m-au întrebat... *(își pipăie obrazul, fruntea)*. Am noroc că mi se încheagă sîngele repede.

ARMAȘU *(intuind o învinuire)* : Tot mai crezi că am știut la ce te aduc ?

VANCEA : Nu știu !... Mi-ai dat drumul să fug ?

ARMAȘU *(după cîteva clipe)* : Da... Cred că ți-aș da...

VANCEA : După ce un ceas te-ai tot gîndit *(cu efort, șchiopătînd, încearcă să ajungă la scară)*.

ARMAȘU : Ce vrei să faci ?

VANCEA : Să încerc ușa.

ARMAȘU *(trece înaintea lui, urcă scările, zgîlțîie ușa apoi se întoarce)* : Au pus lacăt pe dinafară.

VANCEA : Lacăt ? *(vine lîngă Armașu, prinzîndu-l de piept)* De ce m-ai adus ? Spune-mi, de ce m-ai adus ? *(Armașu nu se apără, nu încearcă să se elibereze)*. Taci ? Ți-e frică, poate că am să te string de gît ?

ARMAȘU : Poate ar fi mai bine...

VANCEA : Prostii... Vorbești așa pentru că ești sigur că nu-ți voi face nimic... *(încearcă apoi să-și întindă oasele dar nu poate să-și stăpînească un geamăt)*.

ARMAȘU : Te doare ?

VANCEA : Da... *(apoi ca din amintire)*. Avea dreptate Străuț : „Cînd te doare înțelegi !"

ARMAȘU : Nu înțelegi nimic !

VANCEA : Înțelegi că dacă altul dă.. *(duce mîna la frunte ca pentru a se șterge)*. Tot curge... N-a stat !

ARMAȘU *(izbucnind)* : Dar eu nu vreau să dau, nu vreau să lovesc, nu vreau să fiu lovit... Înțelegi ? Nu vreau ! Nu vreau ! Nu vreau !

VANCEA *(neluîndu-l în serios)* : Cînd o să-ți treacă să-mi spui și mie de ce ți-ai pierdut firea...

(După cîteva clipe de tăcere se face auzit obișnuitul semnal de la radio București, iar apoi vocea crainicului).

VOCEA CRAINICULUI : Atențiune !... Atențiune !... După cum am transmis în comunicatul nostru anterior, privind încheierea armistițiului...

Speriat de consecințele comunicatului și, mai ales, de faptul că Vancea va vorbi, Veniamin Roznovanu coboară în adăpost, în căutarea acestuia cerîndu-și scuze dar, totodată, încercînd să justifice faptele lui Mihai și ale lui Walter.

Și din nou sîntem în biroul judecătorului de instrucție, unde se află Barbu, Marin și Enăchescu.

ENĂCHESCU : Chiar așa stînd lucrurile, nu văd nici un motiv pentru care Roznovanu l-ar fi omorît pe Vancea.

BARBU *(ironic, derutîndu-l din nou)* : Dar nici n-am spus acest lucru ! Noi nici nu-i bănuim măcar !

ENĂCHESCU : Pentru o simplă confuzie, e drept, regretabilă... Nu ! N-ar fi avut nici un motiv...

MARIN : In afara faptului că Vancea a simțit pe pielea lui ce înseamnă această confuzie ! Și îndată ce ar fi plecat de acolo ar fi vorbit !

ENĂCHESCU : Ar fi fost foarte mulțumit că a scăpat cu viață, că rămîne cu serviciul la fabrică...

MARIN : Nu-i cunoașteți de loc pe muncitori, domnule Enăchescu. Primul drum l-ar fi făcut la mine sau la alt comunist.

ENĂCHESCU : Mă îndoiesc... După ce domnul Veniamin i-a cerut scuze, după ce i-a explicat atît de binevoitor, după ce l-a împăcat...

BARBU *(simulînd sinceritate și supraveghind cu maximă atenție reacțiile lui Enăchescu)* : Gîndindu-mă bine, domnule Străuț, încep și

Barbu-Marin-Enăchescu

eu să cred că Roznovanii sînt nevinovați... Mai mult chiar, mi-e teamă că nu voi putea ține seamă de declarațiile lui Armașu.

MARIN : Cum n-o să țineți seama ? Incep să nu mai înțeleg !

BARBU : După cum bine spune domnul Enăchescu *(ironia se accentuează)* devine din ce în ce mai probabil că Armașu, simțindu-se vinovat și răspunzător pentru acel bilet, pentru a scăpa de compromitere, pur și simplu l-a împușcat pe Vancea ! Cred că aceasta va fi și concluzia anchetei !

MARIN : Dar e o cumplită fărădelege ! Vreți să condamnați un nevinovat ! Vă e teamă de adevăr !

BARBU *(cu maximă seriozitate, pentru că aici a vrut să ajungă)* : Și ce veți face plecînd de aici ?

MARIN : Vom protesta încă în cursul zilei de astăzi ! Vom denunța această nouă crimă ! Vom informa partidul !

BARBU *(continuînd analogia cu cazul Vancea)* : Și dacă eu, pe neașteptate, speriat, ți-aș spune că am glumit, domnule Străuț... *(mimînd)* Vă cer scuze, domnule Străuț, a fost o simplă copilărie... și judecătorii, știți, pot fi copii...

MARIN *(care a înțeles tot jocul procurorului)* : Dar comuniștii, nu !... Și Vancea, puteți fi sigur, ar fi informat și el pe partidul !... Asta ai vrut să afli, nu ? — dumnule judecător !

BARBU : Mă dezarmezi, domnule Străuț !

MARIN : Îți prețuiesc armele, domnule judecător... In locul dumitale aș fi procedat la fel...

BARBU *(văzîndu-l că se ridică)* : Dar de ce te ridici ? Trebuie să pleci undeva ?

ENĂCHESCU : O să-mi pară foarte rău, domnule Străuț...

MARIN : Aș vrea să mai trec odată prin Mărăști 76... Să mai aflu ce vizite s-au primit în după amiaza zilei de 23... Vă mai dau un telefon încă în noaptea asta... Bună seara... Și fiți sigur, domnule Enăchescu, că și mie îmi pare foarte rău că mă despart de dumneata.

(In scenă au rămas Barbu și Enăchescu).

ENĂCHESCU : Acesta nu e sistem de anchetă.

BARBU *(voit naiv)* : Nu înțeleg, de ce ? Pur și simplu am verificat ce ar fi făcut Vancea, dacă n-ar fi murit... Unde ar fi făcut primul drum... Și cine ar fi avut vreun motiv să se teamă.

ENĂCHESCU : Vă întoarceți din nou la Veniamin Roznovanu ?

BARBU : Nici nu mă gîndesc ! Și dacă-i voi chema astă-noapte aici...

ENĂCHESCU : Domnule Dragomir, după cele întîmplate în adăpost, Panait Vancea a mai rămas în casa Roznovanu 2—3 ore... Și s-au purtat cu el frumos... au discutat...

BARBU : După cum ați observat în ultima mea discuție cu Marin Străuț, în așa-zisa încercare, i-am creat condiții similare...

ENĂCHESCU : Și Panait Vancea a plecat din casa Roznovanu însoțit...

BARBU : Uneori mă și întreb chiar : de ce a plecat însoțit ?

ENĂCHESCU : In afara lui Armașu nimeni nu poate fi învinuit.

BARBU : Dar eu nu învinuiesc, dimpotrivă ! Am dovedit doar că biletul găsit asupra lui Vancea nu constituie o probă a vinovăției lui Armașu... Am mai constatat că dosarul a alunecat multă vreme pe un făgaș greșit, datorită... descompletării sale... Și m-am convins de asemenea, că Armașu nu avea nici un motiv să-l omoare.

ENĂCHESCU : Avea sau nu avea motiv !

BARBU : Exact aceasta e problema : cine era direct interesat, cine se temea că Vancea ar putea vorbi ?

Sfîrșitul actului II. In numărul viitor vom publica actul III.

„Tînăra gardă" pe scena operei timișorene

(Urmare din pag. 1-a)

mata Roșie, deoarece era încă copil, rușinat, a stat ascuns în pod la Oleg Coșevoi trei zile... Tonia Ivanihina, o fetișcană gingașă, sfioasă care nu putea să vadă sînge, dar care, la interogatoriu a găsit putere să le arunce fasciștilor priviri sfidătoare, pline de ură. Neputînd să-i suporte fulgerele priviri or, călăii i-au ars ochii cu cărbuni Tonicikăi... Vanea Zemnuhov era poetul nostru. Se bucura de dragostea întregului tineret din Krasnodon"... „Albumul acesta, spuse Valia, l-a ajutat pe Alexandr Fadeev să descrie cu multă artă chipurile eroilor organizației noastre comsomoliste. Și nu odată, în timp ce lucra la roman, ne citea, mie și lui Jora Artiuniant, fragmente, rugîndu-ne să-i dăm sugestii".

Adînc impresionat, tînărul regizor puse tăcut albumul pe masă. Un moment de reculegere în memoria celor căzuți la Krasnodon se impuse de la sine, firesc.

— *Cu ce vă ocupați acum ?*

— Lucrez ca inginer. Nimic deosebit, după cum vedeți, adăugă Valia cu modestie. După război am urmat Institutul de limbi străine, apoi Institutul Politehnic...

...Așa și-a început regizorul Hero Lupescu documentarea pentru opera „Tînăra gardă", pe care el avea de gînd s-o pună în scenă la Timișoara. Se sfătui cu fostul lui profesor Boris Pokrovski, prim regizor la Bolșoi Teatr din Moscova, a stat de vorbă cu Valia Borț (și cu soțul ei care e maior, Erou al Uniunii Sovietice), a vizitat muzeul „Tînăra gardă" unde a răsfoit obiecte și documente rămase de la organizație și bineînțeles a citit și răscitit romanul lui Fadeev.

★

Colectivul Operei de Stat din Timișoara a primit cu mult entuziasm ideea montării „Tinerei gărzi". Mai ales că tînărul regizor Hero Lupescu le-a adus din partea Valiei Borț și un mesaj căruia nu-i puteau răspunde decît printr-o muncă asiduă. Iată scrisoarea ei :

„Dragi tovarăși,

Vă felicit din toată inima cu prilejul zilei de 23 August, sărbătoarea voastră națională.

Vă urez succes în munca voastră la montarea operei „Tînăra gardă".

Sincere salutări și cele mai bune urări

V. Borț.

Moscova, 22 iunie 1959".

Toți cîntăreții și-au exprimat dorința să interpreteze un rol în această operă. Regizorul a fost pus într-o mare încurcătură în momentul distribuirii rolurilor. Dar colectivul a găsit soluția. Opera a fost pregătită de două echipe care vor da spectacole succesiv și-n oraș și-n deplasare.

Am audiat opera. Pe scena timișoreană apare stepa Donețului cu vîlcelele și colinele natale, apare Donbasul, Krasnodonul (pictor scenograf Ion Ipser). Apar eroii „Tinerei gărzi" interpretați de Emil Rotundu (Oleg), Mira Popescu (Ulea), Elena Crivăț și Coca Botez (Liuba), Ion Zaharia și Tomiță Popescu (Țiulenin), Mircea Mavrodin (Valko), Cristache Bellea și V. Hojda (Protenco), Tolos Florina (Klava) și ceilalți. Treptat, treptat, dinamismul unei acțiuni emoționante, ariile sobre, mișcătoare, orchestrația (dirijor Mircea Popa, artist emerit), cu efecte și intonații de un profund dramatism, te introduc în atmosfera plină de încordare, de luptă, din Krasnodon; totul îți insuflă sentimentele unui înalt patriotism și spirit de sacrificiu de care au dat dovadă eroii comsomoliști. Și fiindcă acțiunea tinerilor din Krasnodon depășește cu mult hotarele orașului din stepa Donețului, ea ilustrînd eroismul întregului popor sovietic, alegerea operei „Tînăra gardă" în repertoriu la Timișoara constituie și o evocare închinată ostașilor sovietici care și-au vărsat sîngele în lupta pentru alungarea hoardelor fasciste de pe teritoriul patriei noastre.

Virgil LAZĂR

Vă povestim filmul

„TORENTUL"

O producție în culori a studioului „Mosfilm"

Scenariul : A. KEȘOKOV și V. KREPS; regia : V. JURAVLIOV; imaginea : V. MASLENNIKOV; muzica: V. MURADELI.

In distribuție : I. DUBROVIN (Kirov), A. SVORIN (Anzor), S. POPOV (Naurbek), L. VIHODIȚEVA (Lina).

Kaukazul de nord. Primii ani ai Revoluției. Un grup de djighiți kabardini — resturile „Diviziei Sălbatice" kabardine — se întoarce acasă după patru ani de lupte grele. La despărțire, cneazul Naurbek îi pune pe djighiți să jure că atunci cînd el va aprinde rugul pe muntele Arzadub, se vor aduna sub comanda sa pentru a reîncepe lupta — de astădată împotriva bolșevicilor.

Reîntors în satul său, unde mulți îl credeau mort, Anzor, ordonanța cneazului, află că Jansurat, soția lui Naurbek, îi luase ultimul petec de pămînt. Amintindu-și de făgăduiala cneazului care, la despărțire, i-a promis împlinirea oricărei dorințe pentru că-i salvase viața de două ori, Anzor se duce să-l roage să-i fie înapoiat pămîntul. Dar Naurbek îi dăruiește un vas cu grîne în locul pămîntului și-i promite că-l va îmbogăți dacă îl va ucide pe Karo, păzitorul hergheliei, care-i necinstise casa. Dezamăgit de refuzul cneazului, Anzor pleacă spre sat. In drum îl întîlnește însă pe Kantemir, deportat politic, care-i istorisește cum îl

trădase Naurbek pentru 300 de ruble. Indignat de purtarea josnică a cneazului, Anzor azvîrle în drum vasul primit în dar.

Kantemir, aflînd că Serghei Mironovici Kirov va sosi în regiune pentru a vorbi sătenilor despre problema pămîntului și a preluării puterii de către popor, îl propune pe Anzor ca însoțitor. Dar și Naurbek trimite în întîmpinarea lui Kirov pe oamenii săi, ca să-l prindă. Cu ajutorul lui Karo, Anzor reușește să-l scape pe Kirov de urmăritori și să-l conducă în satul Kuznețk, unde se vor aduna muntenii să asculte adevărul bolșevic.

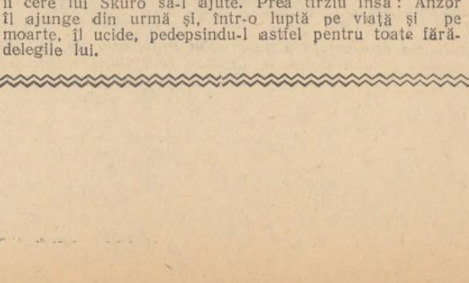

Dar Naurbek pune la cale, împreună cu spionul Dișinski și Skuro, comandantul unității de călăreți cazaci „Cozile de lup", masacrarea participanților la această adunare. In momentul cînd se deschide adunarea, Naurbek aprinde rugul pe muntele Arzadub. Degeaba îi așteaptă însă cneazul pe djighiți. La locul întîlnirii vin doar Anzor și Karo. Ei îi vorbesc lui Naurbek despre hotărîrea poporului de a pune stăpînire pe pămîntul ce le-a fost smuls cu forța. Plin de ură, Naurbek trage asupra lor, rănindu-l grav pe Karo.

Adunarea de la Kuznețk are loc în pofida încercărilor dușmane de a abate poporul de pe drumul revo-

luției. Dișinski, sosit la fața locului, se străduiește zadarnic să învrăjbească pe munteni împotriva rușilor. Alungat de la tribună, el este silit să facă loc lui Serghei Mironovici Kirov care-i cheamă pe țărani să facă din munții Kaukaz o stavilă în calea reacțiunii.

Ca un adevărat torent, djighiții, înflăcărați de cuvintele marelui tribun bolșevic, coboară în frunte cu Anzor să facă dreptate celor mulți. Disperat, Naurbek îi cere lui Skuro să-l ajute. Prea tîrziu însă : Anzor îl ajunge din urmă și, într-o luptă pe viață și pe moarte, îl ucide, pedepsindu-l astfel pentru toate fărădelegile lui.

Cititorii întreabă — „Magazin" răspunde

R. A. — Brăila : Rolul la care vă referiți este interpretat de Omar El Serif. Aidei Moga scrieți-i pe adresa Teatrului Satiric Muzical „C. Tănase", calea Victoriei 33. Pentru Marga Butuc-Codrescu adresați corespondența Teatrului Armatei, Bd. Magheru 20. Alte adrese nu cunoaștem. Ne pare bine că urmăriți cu atenție revista noastră. Aprecierile critice ale cititorilor ne sînt de folos întotdeauna și, nu mai puțin, în cazul de față.

N. NĂSTASE — București : La Arepina a jucat în filme produse de către mai multe studiouri sovietice. Intrucît însă vă referiți la filmul „Frunze roșii" produs de studioul „Belorussfilm" este bine să trimiteți acolo corespondența care, fiți fără grijă, i se va remite interpretei. Desigur preferabil ar fi să-i scrieți în limba rusă.

F. M. — Arad : Adresa Teatrului Național „I. L. Caragiale" este: str. 13 Decembrie 3. Interpreta rolului principal feminin din filmul „Nevăzut, necunoscut" este Noelle Adam.

R. și F. RUPAC — Iași : Sunil Dutt este un popular actor de teatru. Rolurile la care vă referiți sînt episodice iar micii interpreți neprofesioniști. Adresa Radiodifuziunii este : București, str. Al. Popov 60.

O lămurire

Un cititor îmi semnalează prin intermediul binevoitor al „CONTEMPORANULUI" unele inadvertențe imaginare ale notei mele „Diderot — sufletul Enciclopediei", apărută în aceste coloane acum cîteva săptămîni.

Verificîndu-mi spusele prin confruntare cu observațiile acelui cititor, studentul Teacă, am constatat :

1. Susținerea că „Enciclopedia" ar fi apărut în 28 de volume nu rămîne în picioare. Biblioteca Academiei R.P.R. dispune (vd. cota IV 12.057) de ediția din 1772 a „Enciclopediei", apărută la Neufchâtel. Îi propun s-o consulte, spre a se convinge că adevărul nu e de partea sa. Enciclopedia sovietică, cît și cea americană, au în vedere ediția „Enciclopediei" retipărită după primul război mondial (1928—1931) în 35 de volume.

In ce mă privește, n-am avut la dispoziție nici ediția princeps nici ediția tipărite la Livorno (32 de volume), sau Amsterdam (1777, 33 de volume) ci am consultat studiul lui Ch. M. de Granges, Paris, 1922, pag. 272 și urm.

2. Enciclopedia n-a apărut, firește, într-un singur an. Eu m-am referit la anul cînd, odată încheiată apariția Enciclopediei (anul 1772 și nu 1765, cum susține eronat informatul meu preopinent) prestigiul științific al lucrării începea să acționeze ca o forță revoluționara.

3. In sfîrșit am ajuns la ceea ce tov. C. Teacă din Pitești numește „marea surpriză", scandalizat de faptul că aș fi redus importanța lucrării la numai „un magazin de curiozități științifice și literare". Numai că eu am spus cu totul altceva și anume : „Ea (Enciclopedia) a fost mai mult, mult mai mult (sublinierea noastră) decît un magazin sau almanah de curiozități științifice și literare" (Magazin, an III, nr. 96, pag. 5).

Prin urmare, „cititorul" nostru citează anapoda. Și atunci, după toate astea, sînt în drept să mă întreb cine anume dezinformează ? Și încă o întrebare : a cui exigență e în suferință — a noastră sau a „Contemporanului" ?

H. Z.

ECOURI • ECOURI • ECOURI • ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● **DE CURÎND** la Praga a avut loc premiera noului film slovac „Căpitanul Dabaci", creat în cinstea aniversării a 15 ani de la marea răscoală a poporului slovac.

● **INTRE** 5 și 15 septembrie va avea loc la Cannes Festivalul internațional al filmului amator. Fiecare cineast amator poate prezenta maximum două filme din următoarele categorii : artistic, documentar, film de călătorie, desene animate, marionete, științifico-fantastice, muzical.

● **„DEJUN PE IARBĂ"** este titlul noului film pe care-l turnează Jean Renoir, după un tablou al lui August Renoir (tatăl său). Dintre interpreții filmului fac parte Paul Meurisse, Catherine Roussell, Fernand Sardou, Jacqueline Morana etc.

● **LEON ZITRONE**, Jean Garen și Jean Rochefort se află la Moscova unde turnează împreună cu Tatiana Samoilova și Oleg Strijenov filmul „20.000 leghe sub mări", în direcția de scenă a lui Marcel Pagliero.

● **„SALAMBO"**, celebra operă a lui Flaubert, va fi ecranizată de Serge Greco.

● **LA SAINT-MALO**, regizorul Paul Mesnier a început de curînd turnarea filmului „Cea de-a 7-a zi", un film despre Rezistență. Interpretul principal e Roland Lesafire.

● **LA 11 SEPTEMBRIE** va avea loc la Biarritz premiera franceză a filmului „Babette pleacă la război".

● **INTRE** 21 și 25 octombrie se va desfășura la Rouen un festival al filmului tehnic.

● **LA STUDIOURILE** de filme din Budapesta s-a terminat de curînd filmul de scurt metraj „Nemurire". Filmul prezintă viața și opera sculptorului maghiar Goldman György și relatează despre moartea sa eroică. Deosebit de interesant este faptul că el nu are text explicativ, acesta fiind înlocuit de poezie și muzică.

● **UNIUNEA COMPOZITORILOR** din U.R.S.S. a hotărît să organizeze în luna mai a anului viitor, la Moscova, un festival dedicat compozitorului S. Prokofiev. In cadrul acestui festival iubitorii de muzică vor avea prilejul să asculte principalele lucrări ale scriitorului, cele două opere ale sale „Război și pace" și „Semion Kotko", opereta „Nuntă la mînăstire" care se repetă acum la Teatrul liric „Stanislavski".

In timpul concertelor se va desfășura și o conferință avînd ca temă muzica lui Prokofiev.

● **CONSILIUL** executiv al U.N.E.S.C.O. a hotărît să participe anul acesta la sărbătorirea centenarului marelui dramaturg și scriitor rus A. Cehov și să patroneze anul viitor manifestările ce vor fi organizate în Polonia cu prilejul aniversării a 150 de ani de la nașterea lui Chopin. Totodată U.N.E.S.C.O. și-a exprimat dorința de a sărbători aniversarea a 100 de ani de la apariția primei ediții a „Originii speciilor" de Darwin.

● **IN UNIUNEA SOVIETICA** s-a început producerea unei serii de filme documentare care vor avea ca subiect principal automatizarea. Filmele vor face cunoscute spectatorilor nu numai realizările obținute pînă acum dar și planurile viitoare în acest domeniu.

● **„VACANȚA LA ISCHIA"** este un nou film italian, care înfățișează peripețiile unor turiști din diferite țări, popositi în frumoasa stațiune balneară Ischia. In afară de Vittorio de Sica, interpreții filmului sînt numai artiști tineri.

● **TINĂRA** actriță franceză Emanuelle Riva, care s-a făcut cunoscută în mod deosebit prin filmul „Hiroșima, dragostea mea" deține un rol principal în filmul ecranizat după comedia lui Tirso de Molina, intitulată „Timidul la palat".

● **IN FILMUL** italian în culori „La Violetera", a cărui temă e o poveste de dragoste, Raf Vallone are ca parteneră pe frumoasa actriță Sarita Montiel.

● **EDDIE CONSTANTINE** va deveni în curînd și regizor de film. Primul film pe care-l va turna în Spania, după un scenariu al lui Yvon Samuel se intitulează „Frate de sînge".

Agricultorul amator

Fermentarea alcoolică a fructelor

De regulă, fructele le consumăm fie în stare proaspătă, fie preparate, mai ales sub formă de dulciuri. Din fructe însă se poate obține — prin fermentare alcoolică — și țuică, băutură care a făcut renumite unele regiuni din țara noastră, ca Pitești, Vălenii de Munte, Buzău și altele.

Ce este fermentarea alcoolică? Răspunsul este simplu: transformarea zahărului în alcool și alte substanțe secundare sub acțiunea drojdiilor (microorganisme care au rolul de ferment).

Fermentarea alcoolică a fructelor — ca un mijloc de valorificare a prunelor, piersicilor, merelor, perelor etc. este o treabă la îndemîna oricărui pomicultor. Ea constă din distilarea în cazane de rachiu a fructelor fermentate un anumit timp în butoaie sau putini. În prepararea băuturilor alcoolice din fructe trebuie însă ținut seama de anumite operațiuni ce fac parte din procesul de prelucrare, fermentare și distilare. Iată ce ne arată cercetările științifice în această privință:

— cu cît fructele sînt mai coapte, adică mai dulci, cu atît ele dau mai mult alcool decît cele crude;

— mărunțirea și terciuirea fructelor, ca și încărcarea vaselor în timp scurt, sporește randamentul în alcool și reduce durata fermentației;

— randamentul în alcool este cu atît mai mare cu cît vasele sînt mai mici și cu cît distilarea se face mai repede după încetarea fermentației.

În practică, pentru țuică puteți folosi fructe mature și sănătoase, chiar din cele căzute pe jos, pe care le tăiați în bucăți și le puneți în vase pentru fermentație. Vasele pe care le folosiți e bine să aibă baza mare sus. De obicei, fermentația se consideră terminată atunci cînd „căciula s-a rupt și s-a scufundat". Apoi treceți imediat la distilare. Dacă distilarea o amînați pentru luna viitoare sau pînă la primăvară (ceea ce nu e recomandabil, deoarece au loc pierderi de alcool prin evaporare, scurgere, oțetire etc.) acoperiți vasele cu un strat de paie de 5 cm. grosime, peste care puneți pămînt bine mărunțit.

Ing. Vasile CIAUȘU

Vrea să cadă însă...

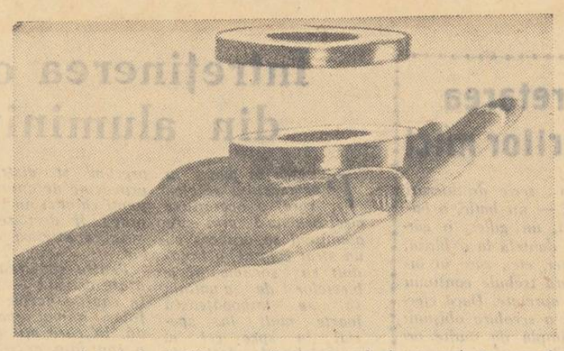

Acest inel de ferită magnetizat nu a fost aruncat în aer și fotografiat înainte de a cădea. El este pur și simplu suspendat în spațiu. Inelul ar fi vrut să cadă, însă nu poate. Explicația este următoare:

După cum se știe două magnete se atrag puternic. Este însă suficient de a inversa polii unuia dintre ei, (obligîndu-l să facă un semi-cerc în jurul lui) pentru ca cei doi magneți să se respingă cu aceeași energie, așa cum arată și fotografia noastră.

SAIGACUL

Saigacul este unul din cele mai vechi animale. El a trăit încă de pe timpul uriașului mamut, al rinocerului cu corpul acoperit de lînă și al tigrului cu dinții lungi ca sabia. Aceste animale au dispărut cu multe mii de ani în urmă. Saigacul însă a supraviețuit.

Saigacul este un animal ierbivor, paricopitat, care seamănă cu oaia sau cu capra domestică și face parte din grupul antilopelor. El are picioarele lungi și aleargă cu o viteză de 80 km. pe oră. Cînd ajunge la maturitate nasul se lungește ca o trompă, iar la mascul apar coarnele.

Trăiește în turme în zonele de stepă și semi-deșert ale Uniunii Sovietice, începînd de la Astrahan pînă la Altai.

La începutul secolului al XX-lea, numărul saigacilor a scăzut foarte mult, deoarece erau vînați fără cruțare pentru carnea lor gustoasă, pielea moale și elastică, dar mai ales pentru coarnele lor. Acestea au culoarea roz-gălbuie, sînt transparente și au inele transversale. Ele sînt foarte prețuite în China nu numai pentru frumusețea lor ci și pentru faptul că servesc la prepararea unor anumite medicamente.

Statul Sovietic, încă din primii ani ai existenței sale, a ocrotit, printr-un decret special, viața acestor animale.

În anul 1929 s-a organizat la Bars-Kelmes unicul teritoriu rezervat pentru saigaci din lume.

„Mîna lui Budda"

Printre citricele din China de sud se cultivă un soi de lămîi foarte interesant, numit în știință *Citrus medica*, iar chinezii îl numesc *Fo-șou*, ceea ce înseamnă „mîna lui „Budda".

Într-adevăr, fructele mari și lunguiețe ale acestui copac veșnic verde, amintesc prin forma lor pumnul unei mîini omenești.

Fructul acestui soi de lămîi are coaja foarte groasă, acoperită cu încrețituri adînci și negi, atinge o lungime de 15—25 cm., iar uneori și mai mult. Miezul lui este acru. Fructele sînt folosite ca hrană sub formă crudă, mai frecvent fierte cu zahăr și uscate.

Cel mai mult însă medicina chineză folosește acest fruct ca mijloc de stimulare a poftei de mîncare și de fortificare. Este de asemenea apreciat pentru aroma plăcută și puternică. Patria „mîinii lui Budda" este considerată India de nord. Aceasta este cel mai bătrîn soi de citrice de pe suprafața pămîntului. El era cunoscut oamenilor de mai bine de 4000 de ani înaintea erei noastre.

Vița de vie „imună" la filoxeră

Pentru prima oară în lume, Gheorghe Solovei a cultivat o viță de vie care rezistă atacului filoxerei. Este vorba de soiul denumit „Odesa 15" obținut de savantul sovietic prin încrucișarea unei vițe cultivate cu o specie sălbatică. Această varietate nouă produce fructe de tip european dar se deosebește de celelalte prin boabele ei care sînt mai mari și cu un conținut mai bogat în zahăr.

Făină fabricată din...

conifere

Rășina... Ce minunată e aroma ei, ce aer plăcut e într-o pădure de conifere! Dar nu numai prin această conifera e minunat. S-a dovedit că componența lui chimică este excepțional de variată. Ei conține albumină, vitamine, săruri, microelemente (cobalt și mangan). Savanții recomandă folosirea rășinei pentru fabricarea unui nutreț pentru vite, pentru obținerea de preparate cu efect curativ. Făina obținută prin măcinarea la o moară specială a crengilor de brad și a altor specii de conifere poate fi adăugată la nutrețul tuturor speciilor de animale. Deosebit de folositoare s-a dovedit această făină în hrana viteilor, a purceilor și a păsărilor.

Plantă-berbece

Printre culturile graminee vivace, planta cea mai aparte este bambusul. Această plantă sudică se caracterizează prin excepționala ei înălțime. La tropice în două luni de zile bambusul atinge o înălțime de 30—40 metri. În 24 de ore el poate uneori să crească un metru. Există chiar o legendă care povestește că o dată un călător odihnindu-se la rădăcina unui bambus pe care și-a atîrnat pălăria, obosit de drum a adormit. Cînd s-a trezit nu și-a mai putut lua pălăria, atît de repede crescuse planta!

Din timpurile cele mai vechi locuitorii țărilor sudice au observat că tulpina bambusului este extrem de trainică, folosind-o în scopurile cele mai diferite. În ce privește țăria și rezistența sa, tulpina plantei întrece multe specii de copaci. Bambusul este folosit pentru fabricarea de mobilă, hîrtie, conducte de apă, precum și pentru construcția de vile, poduri etc.

Trebuie să mai subliniem încă o particularitate a acestei plante. Ea înflorește foarte rar, o dată în cîteva zeci de ani și de aceea se înmulțește cu ajutorul rădăcinilor subpămîntene. Oriunde ar străbate rădăcina — sub fundul pietros al unei ape sau al unei platforme de beton, ea dă vlăstare. La fel ca și berbecele din antichitate, bambusul își croiește drum pretutindeni și ieșind la suprafață crește cu o repeziciune uimitoare.

Radioizotopii în agricultura noastră

Radioizotopii sînt elemente prețioase ale cercetării științifice, clarificînd și alungînd obscuritatea dintr-o serie de mecanisme intime ale proceselor biologice ce stau la temelia agriculturii.

În cercetările noastre izotopii radioactivi s-au dovedit capabili să dea un impuls apreciabil vieții plantelor agricole.

Astfel, fotosinteza, procesul prin care plantele produc și acumulează substanțe noi cu ajutorul luminii solare, este sporită considerabil la radiostimulare.

Celălalt proces fundamental al metabolismului vegetal, respirația, este de asemenea influențat de radioactivitate așa cum au arătat determinările noastre.

Metoda utilizată a constat în umezirea semințelor de grîu, porumb și alte plante, în soluții radioactivizate cu diferite doze de izotopi și de diferite durate.

Acțiunea favorabilă a radiostimulării cu izotopi nu s-a reflectat numai prin faptul că producția plantelor agricole a sporit cu 10-20 la sută față de martorul netratat, ci a putut fi constatată și în efectele pozitive ale tratamentelor utilizate asupra compoziției chimice a boabelor și calității superioare a pîinii.

Izotopii radioactivi ai unui element pot fi detectați în corpul plantelor prin radiațiile emise fie cu ajutorul radiografiilor, radioactivitatea impresionînd placa fotografică, fie prin metoda numărării particolelor de energie care bombardează contorul numărătorului electronic.

S-a utilizat fosfor radioactiv (P32) amestecat în îngrășămîntul fosfatic. S-au luat diferite plafoane de apă și combinații de îngrășăminte sub influența cărora au evoluat plante de grîu și porumb dublu hibrid. Urmărind absorbția și repartiția elementului, studiat pe probe de cenușă (provenită din calcinarea plantelor tratate) a căror radioactivitate fiind măsurată la contorul Geiger-Muller, am remarcat influența pozitivă a azotului și apei asupra asimilării îngrășămîntului fosfatic.

În ultimul timp la Institutul de cercetări pentru cultura porumbului, sub conducerea directă a prof. N. Giosan, studiem metode rapide de aflare a rezistenței la ger a grîului prin metode cu radioizotopi.

Savantul sovietic Razumov a arătat că plantele își încetinesc ritmul de absorbție a P32 la 5°—7°C, comparativ cu 18°—20° C, invers proporțional cu posibilitățile lor de a suporta cu ușurință temperaturile scăzute.

Am utilizat în experiențele noastre, în afară fosforului, și potasiu radioactiv (K^{42}) considerînd că acest ultim element

este mai propriu să caracterizeze rezistența la ger, datorită ritmului său specific de absorbție.

Rezultatele dobîndite pînă acum vorbesc în favoarea utilizării și în aceste probleme a izotopilor, care în 3-4 săptămîni oferă un tablou al rezistenței la ger, care altădată nu putea fi precizat decît după mulți ani.

În diferite țări s-au obținut soiuri noi de plante mai valoroase prin aplicarea tratamentelor radioactive.

În laboratoarele noastre am tratat semințe din diferite sorturi la porumb la reactorul atomic al I.F.A., în canalele cu diferite dozaje de neutroni rapizi și termici.

Gama pe care ne-am ales-o s-a dovedit a fi potrivită scopului provocînd la doze mici efecte stimulative iar la dozele cele mai mari efecte letale generale.

Mutațiile valoroase sînt în curs de selecționare în cîmpul experimental al I.C.C.P.

Ing. D. BUICAN

Masca de chihlimbar

În urma unor săpături arheologice ce au avut loc de curînd pe locurile străvechiului oraș Palenque din Mexic, a fost găsit într-una din piramide un mormînt datînd din anul 693 al erei noastre. Cel mai interesant obiect scos la lumină cu această ocazie a fost o mască de chihlimbar, care acoperea fața omului înmormîntat în piramidă. Cercetătorii se află acum în fața unei probleme încă nedesleg ate. Se știe că singurul loc cunoscut mai de mult de unde se extrăgea chihlimbarul era țărmul Mării Baltice. Este drept că s-au găsit zăcăminte de chihlimbar și în Alaska, însă cantitatea în care el se găsește aici este neînsemnată, iar descoperirea de dată recentă. Poate că ajungerea chihlimbarului din Europa în America Centrală cu multe secole înainte de descoperirea noului continent, este încă o dovadă a legăturilor precolumbiene între cele două continente.

Enciclopedia magazin

GALINA ULANOVA

„Nu, nu vreau să fiu balerină!... răspundeam tuturor, plîngînd în hohote, cînd eram copil" — povestește undeva cea mai mare dansatoare din lume, Galina Ulanova.

Și, totuși, voința mamei sale, ea însăși balerină și a tatălui, balerin și regizor la teatrul Marlinski din Petrograd, a fost mai puternică, astfel că, micuța Galina a început să studieze dansul la școala de balet în 1919. Începutul cu începutul, dificultățile exercițiilor la bară sînt depășite și tînăra Galina începe să îndrăgească ceea ce denumea ea pe atunci: „meseria mea".

Un singur lucru îi era clar în perioada aceea elevei Ulanova: că trebuie să lucreze mult, enorm de mult, zi de zi, pentru a ajunge stăpînă pe tehnică, în primul rînd. **„Talentul înseamnă muncă"** — spunea Gorki și Galina înțelesese acest lucru. Dealtminteri, exemplul părinților săi, muncitori neobosiți pe același tărîm și în același timp, principiile noii școli sovietice în plină dezvoltare, au sădit în sufletul tinerei balerine sentimentul acesta al muncii serioase, fără de care nimeni nu se poate înălța.

Anii aceștia au fost cei mai grei și nu odată, istovită după ore îndelungate de exerciții, Galina jura să abandoneze dansul și să fugă undeva la țară, să se odihnească, să înoate, să se bucure de tinerețe! Dar... clipele de descurajare odată trecute, totul reîncepea cu și mai multă pasiune.

Absolventă a școlii de balet în 1928, Ulanova își face debutul la Opera din Leningrad, unde interpretează la început roluri mici. Dar toate aceste scurte apariții sînt marcate de personalitatea deosebit de interesantă a noii balerine, care nu-și subordonează arta tehnicii, ci folosește această tehnică pentru a exterioriza ideea dramatică conținută în rolul pe care îl interpretează. Aceasta este măiestria Ulanovei, cea mai strălucită elevă a școlii de balet sovietice. Continuînd tradiția marelui balet rus, care insistă în mod deosebit pentru o tehnică impecabilă, Ulanova a înțeles principiile artei sovietice, preocupîndu-se să transmită, prin dansul ei, sensul adînc omenesc al personajelor interpretate. Retrăind cu o forță inimaginabilă sentimentele și emoțiile prin care trec eroinele sale, marea dansatoare a atins cele mai înalte culmi ale artei coregrafice.

Cunoscută și apreciată în lumea întreagă, arta Galinei Ulanova a stîrnit entuziasmul general al celor care au putut-o aplauda la Londra, Paris, New York.

Pentru a înțelege ce înseamnă arta Ulanovei, pentru oamenii sovietici, ne vom referi doar la una din aceste mărturii. Într-o scrisoare primită în timpul războiului, un ostaș îi scria balerinei că găsise într-o casă părăsită o fotografie a ei în rolul Odettei din „Lacul lebedelor". Fotografia era găurită de gloanțe, căci satul tocmai fusese evacuat de fasciști și se dăduseră acolo lupte grele. Ostașul prinsese fotografia lîngă locul unde făcea de gardă, la intrarea în sat, și schimbul care venea să-și ia garda în primire avea de îndeplinit o sarcină în plus: aceea de a schimba zilnic florile, care trebuiau să rămînă mereu proaspete sub fotografia iubitei lor Ulanova.

Mimi BARAN

În clișeele noastre: *Galina Ulanova în rolurile Odettei, (Lacul lebedelor), Mariei (Fintîna din Bacciserai) și Gisellei. (Giselle).*

Tinerețea unui clasic

Vitalitatea unei opere literare este verificată de ecoul ei în timp. Adevărul acesta ne apare evident dacă îl raportăm la creația autorului „Ciocoilor vechi și noi".

Înalta lecție de realism pe care Nicolae Filimon, (de la nașterea căruia s-au împlinit la 6 septembrie 140 de ani), a oferit-o prin exemplul operei sale scriitorilor de mîine și generațiilor de meșteșugari ai scrisului ce l-au urmat, constituie un izvor de învățăminte și un prilej de rodnice reflecții. Realitatea a dovedit prelunzimea cu care primul nostru romancier autentic realist a știut să surprindă trăsături caracteristice regimului burghezo-moșieresc și ale exponenților lui.

Parafrazîndu-l pe Dostoievski, care spunea că marile valori ale literaturii realiste ruse au ieșit din „Mantaua" lui Gogol, vom spune că întreaga dezvoltare a realismului critic românesc stă sub semnul începuturilor lui Filimon. Tănase Scatiu, ciocoiul bădăran și brutal zugrăvit cu sarcasm de Duiliu Zamfirescu, în ciclul „Viața la țară" și „Tănase Scatiu", Iancu Urmatecu, cinic și afemeiat, eroul lui Ion Marin Sadoveanu din „Sfîrșit de veac în București" și „Ion Sîntu", hulpavul pehlivan Stănică Rațiu pe care cu meșteșug sigur G. Călinescu l-a ridicat în „Enigma Otiliei" la dimensiunea balzaciană a mercantilismului, Trubadurul din paginile „Concertului din muzică de Bach" de Hortensia Papadat-Bengescu, — toți aceștia și alții datoresc ceva din vigoarea literară părintelui lor întru arivism Dinu Păturică. Sînt cu toții, dacă vreți, copiii lui Păturică, crescuți în împrejurări și medii felurite, dar purtînd fiecare, în structura viciată de ardoarea parvenirii, caracteristicile inițiale și esențiale ale înaintașului.

Dinu Păturică este într-un fel aidoma picăturii de ploaie în care, prin minunile refracției, regăsești întregul univers. Dinu Păturică, exemplarul venal, feroce, asupra căruia s-a oprit atenția scriitorului, nu e un erou. E o lume, o societate și o clasă întreagă, cu trecutul, prezentul și viitorul ei. Dar, dacă clasa întruchipată cu forță de generalizare de Filimon în Dinu Păturică a fost, prin verdictul istoriei, condamnată la dispariție, creatorul său supraviețuiește și va trăi cît limba în care a scris.

Din lucrările sale, azi citite și prețuite, oamenii învață să cunoască adevărata față a trecutului și să se despartă de el, decișî să apere și să dezvolte ceea ce au cucerit și înfăptuit pînă acum cu prețul attor jertfe.

H. ZALIS

Cel dintîi traducător în românește al lui Shakespeare

Nu este lipsit de interes să se știe care a fost primul traducător al lui Shakespeare în limba română. El este scriitorul poporan din Transilvania, Ioan Barac, care a tradus capodopera „Hamlet" în primele decenii ale secolului trecut.

Despre viața lui Ioan Barac nu prea se știu multe. Fiu de preot, el s-a născut în satul Atămar (Alba inferioară) la 1776; a învățat la Aiud și la Cluj; la 1801 era „dascăl normalicesc neunit" la Avrig, iar ceva mai tîrziu „translator pe lîngă maghistratul din Brașov", funcție pe care a ocupat-o pînă la 1848, cînd s-a stins. Reprezentant al curentului popular în literatura din Ardeal, alături de Vasile Aaron — împreună cu Anton Pann, formînd trinitatea primilor scriitori poporani în literatura noastră — Barac s-a făcut cunoscut în special prin acea Istorie despre Arghir cel frumos și despre Elena cea frumoasă, apărută în 1801 la Sibiu.

Poet „doar pe alocuri", dar, totuși un versificator de merit, translatorul, printre păcături, în orele de birou, compunea și traducea.

Cea mai interesantă dintre traducerile teatrale ale lui Ioan Barac este „Hamlet" de Shakespeare, făcută, probabil încă în primii ani ai epocii brașovene. Și astfel, prin Barac, Shakespeare a intrat în dramaturgia noastră, pe la începutul secolului trecut. Barac a tradus „Hamlet" din germană, după versiunea actorului și scriitorului Friederich Schrönder, versiune pe care au adoptat-o trupele teatrale germane și ungare din Transilvania. Prin ele trebuie să se fi deșteptat interesul lui Barac pentru capodopera shakespeareană, mult schimbată totuși, față de original. (Baroc deunmea, de pildă, „Amlet" pe eroul shakespearean).

Schimbările proveneau din faptul că actorii erau nevoiți să se supună înclinațiilor unui public care nu suporta „prea mulți morți".

S-ar putea — dar lucrul nu este sigur, ca „Amlet"-ul lui Ioan Barac să se fi prezentat de către una din trupele mixte româno-maghiare-germană care cutreera Transilvania la începutul secolului trecut.

Ioan MASSOFF

Dunaevski

Isaak Dunaevski, eminent muzician sovietic, a fost și este unul din cei mai cunoscuți și mai iubiți compozitori contemporani. Creația lui muzicală, care a îmbrățișat mai multe genuri populare: muzică de operetă, muzică pentru teatru de estradă, pentru jazz și cîntece de masă, este pătrunsă de un puternic și triumfător optimism, de încredere în viață și în puterea nemărginită a omului. Dragostea de viață, bucuria de a trăi și veselia care se degajă din cele mai multe lucrări ale compozitorului, sînt îndeosebi apreciate de milioanele de iubitori ai muzicii lui Dunaevski din Uniunea Sovietică și de pe toate meridianele.

Dunaevski s-a născut într-o mică localitate ucraineană de lîngă Poltava, la Lochvița, în ziua de 30 ianuarie 1900, — în primele zile ale acestui secol XX, secolul celor mai mari cuceriri ale omului, secolul măreței ere a comunismului biruitor, pe care Dunaevski l-a cîntat în toată opera sa.

După studii muzicale făcute la Harkov, încă din tinerețe și-a manifestat aptitudinile componistice scriind muzica pentru piesele „Nunta lui Figaro" de Beaumarchais, „Bolnavul închipuit" de Molière, „Slugă la doi stăpîni" de Carlo Goldoni și „Fîntîna turmelor" de Lope de Vega.

La vîrsta de 20 de ani Dunaevski se afirmă ca un valoros compozitor de muzică de operetă, chiar prin opereta lui de debut, „Petițorii". În cea de-a doua operetă a sa, „Valea de Aur", Dunaevski inovează în acest gen muzical, introducînd cîntecul de masă și melodia folclorică în compoziția muzicii de operetă. În anul 1929, Isaak Dunaevski conduce music-hol-ul leningrădean, în care calitate își consacră activitatea componistică muzicii de estradă și muzicii de jazz. Toi în aceeași epocă compozitorul scrie marile și popularele sale creații în domeniul muzicii de film. În 1934 se reprezintă filmul de rezonanță mondială „Toată lumea cîntă, rîde și dansează", care avea să facă cunoscut numele compozitorului în cele mai ascunse colțuri ale lumii. Urmează alte filme muzicale și alte succese asemănătoare: „Circul", „Volga-Volga", „Copiii căpitanului Grant", „Cazacii din Cuban" și altele.

În timpul războiului pentru apărarea patriei, Dunaevski compune cîntece și marșuri înflăcărate, cum sînt de pildă marșul comsomoliștilor sau marșul de război al feroviarilor.

Creația lui Dunaevski este încununată în anii de după război de apariția operetei „Vînt de libertate". Pentru meritele sale, Dunaevski a primit de două ori Premiul Stalin, a fost decorat cu ordine și medalii, a primit înaltul titlu de artist al poporului al R.S.F.S.R. și a fost ales deputat în Sovietul Suprem al R.S.F.S.R..

Moartea prematură a compozitorului, în vara anului 1955, a lăsat nemărginite regrete în sufletele celor care l-au cunoscut și care i-au îndrăgit muzica.

Maria NEACȘU

Bioplastica

Acum mai bine de 200 de ani, un cercetător francez a constatat întîmplător că magnetul atrage praful obținut prin uscarea sîngelui. El a ajuns la concluzia că sîngele conține fier. Contemporanii săi au crezut că fierul se găsește în cantități destul de mari, pentru fabricarea cuielor și a spadelor. S-a propus chiar să se bată medalii din fierul extras din sîngele unor oameni. La începutul ultimului secol a trebuit să se renunțe la aceste proiecte năstrușnice, căci savanții au stabilit că corpul omului adult nu conține decît o cantitate abia superioară cantității de două grame.

Deci, fabricarea cuielor din sînge risca să rămînă o problemă de domeniul anecdotelor istorice. Totuși, pe la mijlocul sec. XX a fost reluată și realizarea sa a pus la dispoziția medicilor o armă eficace. Cercetătorii sovietici au fost primii care au pus la punct „cuiele din sînge".

Se știe că fracturile sînt stări grave a căror vindecare e foarte lentă. Pentru a putea grăbi vindecarea cu ajutorul tehnicii, medici din diverse țări au găsit formule cu totul independente. Una constă în aplicarea pe răni a unor comprese îmbibate cu sînge. Alta face apel la un material sintetic special: cuie, vergele etc. E mult de cînd marele Pirogov stabilise că sîngele ajută la cicatrizarea rănilor, ceea ce a făcut ca mulți chirurgi, în cazul unor asemenea răniri, să recurgă la astfel de comprese. Fixarea oaselor cu cuie de oțel, introduse în canalul medular, se practica de asemenea și de către alți medici. De 60 de ani însă această metodă e cîte odată preconizată, iar alte ori respinsă. Desigur că posibilitatea de a bloca oasele fracturate, repede și solid, și de a scurta timpul de spitalizare e un avantaj enorm la care nu se poate renunța atît de ușor. Totuși această tehnică prezintă și inconveniente.

Profesorul Antonin Filatov din Leningrad, membru corespondent al Academiei de Medicină a U.R.S.S., a fost primul care a realizat asociația a două metode care păreau atît de diferite una de alta: aplicarea sîngelui în patologia chirurgicală și folosirea de piese osteosintetice.

A. Filatov a propus să se fabrice, începînd cu serul animal uscat, cuie care, odată cu asigurarea fixării mecanice a fracturilor, favorizau și sudura oaselor. În afară de aceasta nu mai era necesară scoaterea lor, căci progresiv se resorbeau în organismul bolnavului.

Cînd în 1951 A. Filatov și colaboratoarea sa I. Andrianova procedară la primele experiențe aplicate pe iepuri, ideea lor a părut, la majoritatea medicilor, un lucru de domeniul fanteziei. Chimistul și chirurgul au trebuit să facă un mare efort de experimentare înainte de a demonstra colegilor interesul practic al lucrărilor lor. Din fericire, un ajutor prețios le-a fost dat de către muncitorii, inginerii și tehnicienii atelierului de stampe al uzinei aparatelor telefonice din Leningrad. Ideea creării unui nou material înzestrat cu proprietăți uimitoare a pasionat personalul uzinei. Muncitorii au fabricat matrița și au dat medicilor multe sfaturi prețioase privitoare la tehnologia noului material plastic. În ziua cînd colectivul de entuziaști, printre care se afla și Andrianova, a început fabricarea primelor „cuie din sînge", tot atelierul se afla în efervescență.

Am vizitat clinica chirurgicală a Institutului de transfuzii de sînge. Iată, cinci ani de cînd doctorul G. Golovin se consacră experimentării cuielor și vergelelor sanguine. El ne-a arătat o bogată colecție de fișe și clișee unde se găseau înregistrate primele rezultate clinice ale bioplasticelor. Treizeci de astfel de exemple cu fracturi diverse au beneficiat de noul tratament care s-a arătat a fi în majoritatea cazurilor foarte eficace și a permis obținerea unor strălucite succese.

Doctorul Golovin scoase din dulap mai multe vergele. Ele seamănă cu niște simple tije din materie plastică, de grosimi diferite. Timpul de conservare a vergelelor nu este limitat; acest lucru oferă avantaje considerabile. Ele se pot steriliza foarte ușor și introduce în canalul medular, jenînd mult mai puțin circulația în interiorul osului decît cuiele metalice. Acestea sînt proprietățile acestui minunat material chemat să aline atîtea suferințe. Proiectul care, acum 200 de ani, părea de necrezut, e azi realizat și pus în slujba omului.

Mark POPOVSKI

Mustața balenei

Se dovedește că și mustața balenei poate să constituie o curiozitate. O mustață de balenă, după cum se vede în fotografia noastră, de mărimea unei cupe de escavator mare, a fost găsită în una din insulele Curile.

O experiență interesantă

Nu de mult, la crescătoria de păsări din Tonilovo (U.R.S.S.), s-a efectuat o interesantă experiență cu privire la efectele utilizării unor doze mici de radiațiuni radioactive în clocitoarele artificiale.

S-a putut astfel constata că radiațiunile care în cantitate mai mare sînt neîndoios periculoase, în aceasta doză mică au efecte pozitive, numărul puilor ieșiți din ouă crescînd în urma iradierii de la 88—90 la sută pînă la 96 la sută.

Studiile continuă, pentru a se vedea dacă sănătatea acestor pui sau acea a urmașilor lor, va avea sau nu de suferit, de pe urma supunerii ouălelor, la noile mici dozări de radiațiuni radioactive.

Desene în piatră

Cu multe veacuri în urmă pe locurile unde astăzi se construiește hidrocentrala Bratsk, locuiau vînători și crescători de vite. Viața și cultura acestor locuitori era puțin cunoscută. De curînd, cu ocazia săpăturilor făcute pentru construcția hidrocentralei, au fost descoperite relicve de o deosebită importanță pentru știință. Fotografia noastră reprezintă desenele acestor locuitori ai tundrei, făcute în piatră, desene, care, după cum se vede, demonstrează că nu erau lipsiți de talent.

SFATURI · Modă · COSMETICĂ · Gospodărie

Estetica pieptănăturii

In estetica ţinutei vestimentare, un loc important îl ocupă pieptănătura. A alege o coafură potrivită trăsăturilor feţii, conformaţiei capului şi gîtului, nu este uşor, dar cînd în această alegere trebuie ţinut seama şi de vîrstă este necesară o grije deosebită. In schiţele alăturate sînt prezentate o serie de pieptănături potrivite atît femeilor după 30 de ani, cît şi celor care au depăşit 40.

Schiţa nr. 1. La pieptănăturile cu coc, este frumos ca restul capului să aibe ondule mari, uşoare care par naturale.

Schiţa nr. 2. Pieptănătură de după amiază cu părul scurt. Părul este pieptănat înalt, fără cărare cu două ondule mari pe tîmple. In spate se coafează doar vîrfurile şi se piaptănă înăuntru.

Schiţa nr. 3. Pentru seara, de asemenea ondule mari, dar care pot porni de deasupra tîmplei acoperind o parte din frunte, la spate un coc lejer.

Schiţa nr. 4. Pieptănătură de zi, cu părul scurt. Părul pieptănat înalt are două ondule care încadrează creştetul capului. La spate, vîrfurile sînt puţin coafate spre a nu se forma bucle.

Schiţa nr. 5. Pieptănătură fără ondule, pentru seara. Pe un lanţ metalic foarte discret se întoarce un coc lejer.

Generalităţi: coafurile creţe sau ondulele strînse şi foarte simetrice, sînt complect ieşite din modă. Ele nici nu avantajează, dînd un aer demodat şi matur.

Evitaţi cărarea, care are dezavantajul că aplatizează părul, iar părul aplatizat nu este suplu.

Evitaţi buclele strînse, ele dau un aer pretenţios complet depăşit de moda simplă şi tinerească din acest an.

Veţi spune poate că o coafură lejeră este expusă să se desiacă mai repede. Ei bine, oricare din coafurile de mai sus le puteţi face sau reface singure în felul următor: Seara pulverizaţi o soluţie fixativă sau apă simplă peste păr. Cu un piepten mare dirijaţi ondula pe vechile urme, de la coafor. Puneţi o plasă de păr pe cap, mai aranjaţi şi prin plasă puţin ondulele iar a doua zi, pieptănaţi fără grije, coafura este gata.

Text şi desene: Dora TONESCU

La „automat"...

— Unde mănînci la prînz?
— La automat.
— Mergem să bem o bere?
— Unde?
— La automat.

Sînt dialoguri pe care frecvent le auzi, de vreo trei săptămîni, în Oraşul Stalin. Convorbitorii sînt fie localnici, fie oaspeţi veniţi cu treburi ori excursionişti în trecere.

— Dar ce-i la urma urmei acest „automat" solicitat atîta? — se vor întreba cititorii.

„Automatul" e un bufet de curînd organizat de trustul „Carpaţi". Un bufet care are două instalaţii automate, una pentru servit bere şi alta pentru servit gustări şi dulciuri rînduite pe tavă. Introduci o fisă cumpărată la casieriţă, îţi potriveşti paharul sub robinet, tragi de-o manivelă nichelată şi berea blondă curge domol, totdeauna rece şi fără riscul nici unui guler devenit excesiv, întîmplător sau cu voinţă. La fel şi la maşina ce-ţi oferă fără nervi tipsia de plastic pe care odihnesc icre moi, şalău prăjit, după preferinţă.

In afara automatelor bufetul „Carpaţi", deocamdată unic în felul său la noi, oferă consumatorilor plăcerea de a găsi în orice clipă cel puţin 50 de feluri de bucate, mîncăruri calde şi reci, dulciuri de tot felul, cu preţuri între 1 şi 5 lei. Bucătăria este cea a restaurantului „Carpaţi" iar sortimentele, zilnic altele, se întregesc prin meniul fix (două feluri şi desert) servit cu 6,50 lei.

Noutatea — dar nu numai ea — ci mai ales calitatea serviciului şi înfăţişarea localului (mobilierul e în întregime îmbrăcat în material plastic) atrage mulţi consumatori: în medie 4000 pe zi. Marele lor număr îndeamnă spre o comparaţie: într-un restaurant cu un număr egal de clienţi ar trebui să servească circa 40 de oameni într-o tură. La automat servesc 14. De aici, consecinţa firească: rentabilitatea deosebită a noii întreprinderi şi dorinţa de a vedea la noi cît mai multe asemenea unităţi alimentare; la Bucureşti şi în alte oraşe.

V. D.

Cutietul nostru

I. SANDU — Constanţa: După cum ştiţi şi dv. materialele respective se găsesc în comerţ gata lucrate. Tehnica lucrării lor este complicată şi nu putem publica în revista noastră amănuntele cerute.

LETTY — Călăraşi: V-aţi făcut anumite proiecte de viitor, aveţi pasiune pentru o anume profesie şi vă sfătuim să nu renunţaţi la toate acestea. Nu ar fi demn din partea dv. să cedaţi în faţa unor capricii copilăreşti. De altfel cele ce au urmat după discuţia avută arată că e mai bine aşa, deşi pentru moment aţi trecut sau mai treceţi prin clipe grele. Noi vă dorim succes pe drumul pe care l-aţi ales.

KATIA — Iaşi: O astfel de situaţie ca cea actuală nu mai trebuie menţinută. Acţionaţi cu mai multă fermitate, cu mai mult curaj. Preluaţi dv. iniţiativa dacă el tărăgăneză lucrurile. Lui îi convine situaţia aceasta şi de aceea nu face nimic ca să rezolve problemele ivite. Dacă nu s-ar mai bucura de ospitalitatea şi de alte avantaje, atunci şi-ar pune cu seriozitate problema rezolvării într-un fel a situaţiei actuale.

GABRIELA — Bucureşti: Există o asemănare între cele două cazuri, dar n am putea spune cu precizie dacă unul din ele este al soţului dv. S-ar putea să fie. La cererea majorităţii cititorilor rubricii noastre, nu mai publicăm conţinutul scrisorilor primite şi nici numele persoanelor despre care ni se scrie. Înţelegeţi şi dv. că fiind vorba de probleme atît de delicate, nu e bine să le facem publice.

ELENA P. — Oradea: Într-unul din numerele viitoare, vom publica cele ce vă interesează.

LUCIA M: Nu e bine să procedaţi şi dv. la fel ca el. Discutaţi împreună, atrageţi-i atenţia asupra acestui „defect". E o chestiune de amănunt care se poate remedia cu usurinţă.

CAMELIA — Constanţa: La vîrsta dv. e firesc să treceţi prin asemenea situaţii. Necazurile, ca să le numim aşa, provin din faptul că acordaţi prea mare importanţă acestor nevinovate distracţii tinereşti. In viaţa dv. nu au apărut încă probleme, în adevăratul înţeles al cuvîntului. Cele pe care le socotiţi dv. probleme, nu merită să le tratăţi ca atare. De aceea nici nu trebuie să vă mai puneţi atît de multe întrebări. Continuaţi-vă studiul cu constiinciozitate, distraţi-vă în timpul liber şi lăsaţi viaţa să-şi continue cursul ei normal. Toate vor veni la timpul lor.

C. VÎLCU: La întrebarea practică pe care ne-aţi pus-o, veţi primi răspuns prin revistă, la rubrica „E bine să ştiţi". „Cronica" lui Păstorel n-o putem publica în pagina de sfaturi practice, deoarece aceasta are în principal un caracter literar şi nu culinar. Orice „Cronică" constituie o... bucată literară şi nu o reţetă de... bucate. Noi sperăm că nu o să aveţi greutăţi prea mari la colecţie, dacă nu este în aceeaşi pagină. Puneţi bucăţile respective într-un dosar. Celelalte critici ni le-am însusit şi vom ţine seamă de ele. Numerele vechi nu se mai pot procura. S-au epuizat.

ELA: Cel mai potrivit ar fi să procedaţi aşa cum vă învaţă părinţii. Renunţaţi la prietenia cu amîndoi. Desigur că fiind vecini, puteţi discuta, vă puteţi saluta cu amîndoi. Dar atît şi nimic mai mult. Nu merită să vă creaţi atîtea complicaţii de dragul unei aşa-zise prietenii. Dacă ar fi vorba de ceva serios ar fi cu totul altceva. Dar aşa?

CORINA V. — Dorohoi: Înţelegem foarte bine situaţia dv. Oricît de greu v-ar veni nu trebuie să renunţaţi nici o clipă la demnitatea dv. Incidentele petrecute nu sînt de natură să ducă la o ruptură definitivă, decît dacă li se acordă prea mare importanţă. Acţionaţi cu mult calm, în mod demn, pentru a îndrepta situaţia. Discutaţi cu el mai mult despre viitor decît despre trecut. Nu puneţi preţ pe nimicurile trecutului, pe vorbele spuse de fiecare în clipele de nervozitate. Porniţi fiecare la drum cu dorinţa de înţelegere. Încrederea se poate recăpăta cu timpul.

LARISA — Bucureşti: Cererea dv. pe care noi o considerăm totodată ca şi o propunere întrucît credem că interesează şi pe alte cititoare, o vom îndeplini cît de curînd.

T. G. — Novaci: Cazul povestit de dv. ne-a sugerat ideea pentru un articol. Desigur însă că pe dv. vă interesează mai mult părerea, sfatul nostru. Credem că lucrurile se pot schimba, continuînd cu perseverenţă şi dv. şi soţia, să explicaţi prietenului respectiv că nu procedează de loc bine. Căutaţi să-l mai calmaţi, să-l mai liniştiţi. El acţionează încă sub influenţa unor „binevoitori" şi de aceea e gata să ia hotăriri pripite. Credem că în cele din urmă veţi reuşi să lămuriţi lucrurile. Mai rămîne însă o ipoteză. Poate el se foloseşte de acest lucru, lipsit de orice importanţă, drept un pretext pentru a înfăptui lucruri la care se gîndise mai de mult, dar pe care nu avea cum să le motiveze. Gîndiţi-vă şi la acest aspect al problemei care nu e lipsit de interes. Poate că aceasta explică totuşi acţiunile lui actuale, care pentru un om cu judecata sănătoasă, par anormale.

CODRUŢA F. — Timişoara: Noi sîntem de părere să acţionaţi dv. singuri aşa cum aţi hotărît. Pînă la urmă terţiile persoane vor trebui să se împace cu situaţia de fapt. Asupra unui lucru am vrea însă să vă dăm un sfat. Credem că ar trebui să terminaţi facultatea şi unul şi altul şi pe urmă să faceţi acest pas în viaţă. Dacă aţi învăţa amîndoi în acelaşi oraş ar fi desigur altceva. Dar fiind la distanţe atît de mari e foarte greu să închegaţi o familie. De fapt nu mai este mult pînă veţi termina. Căutaţi să fiţi repartizaţi în aceeaşi localitate şi apoi rezolvaţi şi treburile personale. Socotim că aşa ar fi mult mai bine.

Ce gătim? Cum gătim?

Ciorbă bulgărească de castraveţi

Pentru patru persoane: se bate un borcan de iaurt de jumătate kilogram şi se subţie cu puţină apă fiartă, răcorită. Se adaugă un castravete crud, curăţat de coajă şi tăiat mărunt, puţin mărar şi 2-3 căţei de usturoi de asemenea tocaţi. Se potriveşte de sare şi se pune la ghiaţă. Este o mîncare de vară care trebuie servită neapărat foarte rece. Este gustoasă cu mămăliga fierbinte.

Vinete cu brînză la cuptor

Cantităţi: 6 vinete mijlocii, 200 gr. brînză, 2 linguri unt. Se aleg vinete mijlocii. Se coc la fel ca pentru salată, observînd ca să rămînă cît mai albe. Nu se toacă. Se dă sare. Se unge o formă cu unt, se aşază felii subţiri de brînză, deasupra se pun trei vinete întregi, care se întind cu cuţitul, astfel încît să formeze un strat; se pune unt, apoi iar brînză şi vinete. Deasupra se presară brînză rasă amestecată cu pesmet, se stropeşte cu unt, şi se dau la cuptor, la foc iute. Se servesc în formă.

Cremă de lămîie la ceşti

Se desface 100 gr. făină într-un litru de apă rece. Se adaugă 200 gr. zahăr şi coaja de la o lămîie. Se pune pe maşină şi se bate cu telul, pînă se îngroaşă. Se dă la o parte şi după ce s-a răcorit se adaugă zeama de la o lămîie, două gălbenuşuri şi două albuşuri bătute spumă. Se toarnă crema în ceşti, se dă la ghiaţă, şi se serveşte foarte rece.

MENIUL SĂPTĂMÎNII

14—20 SEPTEMBRIE 1959

— Morcovi sote, cu crochete de griş; ruladă de carne, cu sos de mărar; fructe.

— Ciorbă bulgărească de castraveţi; tocană de cartofi; plăcintele cu prune.

— Dovlecei umpluţi cu miezul lor; pilaf de ficat; pepene galben.

— Găluşte de brînză de vaca, cu sminţină; mîncare de bame; mere coapte.

— Ioica cu sos de roşii; gulii umplute cu carne; compot.

— Borş de dovlecei; vinete cu brînză, la cuptor; fructe.

— Zacuscă de peşte; biftec cu ou; cremă de lămîie, la ceşti.

SFATURI COSMETICE

Este bine să pregătim din timp zeama de castraveţi deoarece cu ajutorul ei vom putea prepara oricînd avem nevoie laptele de castraveţi şi o cremă de demachiat făcută numai din grăsimi animale şi la care se adaugă această zeamă.

Iată cum se procedează: se aleg castraveţi mari, bine copţi, se curăţă de coajă, se dau prin maşina de tocat carne, se strecoară printr-un tifon şi se filtrează apoi prin vată sau hîrtie de filtru lichidul astfel obţinut. Păstrată însă în această stare, zeama de castraveţi se alterează uşor.

Pentru a împiedica deci alterarea ei, se adaugă la 4 pahare de zeamă 1 pahar de alcool de 90°, după care amestecul se toarnă în sticle bine spălate şi uscate, care se închid ermetic, se etichetează şi se ţin într-un loc răcoros şi uscat.

Dacă aveţi tenul normal, zeama astfel preparată constituie baza laptelui de castraveţi cu care puteţi curăţa obrazul în fiecare seară. Dacă însă aveţi de a face cu un ten uscat, deshidratat, atunci zeama de castraveţi trebuie preparată în alt mod şi anume: la 4 pahare de zeamă se adaugă 1 pahar de alcool de 90°, două gălbenuşuri de ou, două albuşuri bătute spumă şi 4 linguri de miere.

Ingredientele care intră în compunerea laptelui de castraveţi sînt următoarele: 1 litru zeamă de castraveţi, 200 gr. ulei de parafină pentru uz intern, 100 gr. apă distilată, 2 gr. borax, 40 gr. tinctură benzoe, 1 albuş de ou.

Modul de preparare este următorul: într-un vas de sticlă, de porţelan sau de faianţă se bate tare albuşul de ou care se amestecă apoi cu uleiul de parafină turnat puţin cîte puţin. Se adaugă apoi apa distilată în care s-a dizolvat boraxul, apoi zeama de castraveţi preparată după indicaţiile de mai sus şi la urmă se picură încet tinctura benzoe, amestecînd mereu. După aceea, întreaga compoziţie se bate energic cu o furculiţă, după care se toarnă în sticle ce se păstrează bine închise într-un loc răcoros şi bine aerisit. Înainte de întrebuinţare conţinutul trebuie agitat, deoarece uneori produsele componente se separă.

LOŢIUNEA DE CASTRAVEŢI indicată celor cu ten gras se prepară astfel: se taie în lung castraveţi mari, bine copţi, chiar îngălbeniţi şi se scobeşte cu o linguriţă conţinutul lor, fără a atinge coaja. Cînd am obţinut o cantitate de 300 g. de miez şi simburi, o punem într-un borcan de 1 kg., turnăm deasupra 1/2 kg. alcool de 90°, acoperim cu pergament şi pînză, legăm bine şi expunem borcanul la soare timp de 3—4 săptămîni. Apoi filtrăm amestecul şi-l punem în sticle perfect închise.

Sanda NOREANU

Apretarea lucrurilor mici

Sînt o serie de lucruri mici — un batic, o batistă, un guler, o garnitură din dantelă la o bluză, motul fetiţei, etc., care în lunile de vară trebuie continuu spălate şi apretate. Dacă efectuăm însă o scrobire obişnuită, se întîmplă de multe ori ca pe unele porţiuni de material să rămînă resturi de scrobeală, ceea ce — dat fiind dimensiunile mici ale acestor articole — strică din estetică. Există însă o posibilitate de a scrobi asemenea piese mici, fără să mai pierdem timpul cu prepararea apretului, deci un avantaj de rapiditate apreciabil şi în acelaşi timp, fără riscul pomenit mai sus.

In acest caz se procedează astfel: lucrurile respective se spală obişnuit, după natura materialului, apoi se limpezesc şi se storc. In loc de a se pune însă la uscat, se ia o bucată de săpun de toaletă şi se trece cu aceasta peste ambele părţi ale materialului. Este suficient ca un strat foarte fin de săpun să se prindă de materialul umezit, observînd însă ca să nu rămînă cocoloaşe. Acum putem trece la operaţia de călcat, pe care o executăm de asemenea în mod obişnuit, în funcţie tot de natura materialului. Stratul de săpun depus va fi suficient ca să realizeze o apretare estetică şi rezistentă.

Întreţinerea obiectelor din aluminiu eloxat

Punerea la punct a procedeului de eloxare, o operaţiune electrochimică prin care aluminiul se acoperă cu un strat colorat, a îngăduit ca sortimentul obiectelor de aluminiu să se îmbogăţească foarte mult în special în spre cel al articolelor de efect. In rîndul acestora notăm — dintre ultimele apariţii în magazine — bijuteriile fantezi şi termosele colorate în cele mai variate nuanţe, auriu, albastru, roşu etc.

Din cele spuse mai sus trebuie să reţinem că pentru întreţinerea unor asemenea obiecte este necesar să luăm atît obişnuitele măsuri de întreţinere a aluminiului, cît şi precauţiunile respective pentru a nu deteriora stratul colorat, aplicat prin procedeul electrochimic de care v-am amintit. Zgîrierea obiectului cu obiecte tari în timpul purtării sau chiar în timpul curăţirii, precum şi distrugerile provocate de anumiţi agenţi chimici nu vor mai putea fi deci reparate, stricînd estetica obiectelor.

Pentru spălarea unor atare articole — şi doar în caz de nevoie — veţi folosi numai apa caldă, în care aţi adăugat o cantitate mică de săpun pastă; după aceea se va clăti cu apă caldă. Se va evita folosirea produselor de spălare sodice, oricît de inofensive ar fi, întrucît ele pot totuşi ataca aluminiul.

De reţinut deci ca total dăunătoare folosirea sîrmei de vase, a perilor metalice, a prafurilor de curăţat zgrunţuroase (ca de ex. cenuşa), precum şi a chimicalelor de genul potasiului, sodei, acizilor, etc.

Pentru lustruire se vor folosi bucăţi de stofă moale, bureţi, vată îmbibată în diferite paste de lustruire. Iată cîteva reţete de asemenea paste: se dizolvă 13 părţi acid oxalic în 320 părţi apă şi se încălzeşte la maximum 80° C. In acest timp se amestecă bine şi se adaugă 12 părţi clorură de amoniu (fipirig). In alt vas se saponifică un amestec format din 20 părţi acid oleic, 25 părţi spirt denaturat şi 12 părţi clorură de amoniu. După răcire se toarnă prima soluţie în a doua şi se amestecă cu 150 părţi cretă pisată. Se mai poate folosi şi o altă pastă, care se prepară dizolvînd 10 părţi clorură de amoniu în 75 părţi apă, adăugînd apoi în soluţie 5 părţi cretă pisată.

Acţiunea simultană a acestor produse şi a săpunului asigură o lustruire perfectă şi redă obiectelor murdărite strălucirea iniţială. Se va clăti apoi din nou cu apă caldă.

Ultima operaţie va consta într-o lustruire definitivă cu o bucată de cîrpă moale.

Doina POPA

Mici reparaţii la instalaţia electrică

Prima grijă cînd vom face cea mai neînsemnată reparaţie la o instalaţie electrică este ca aceasta *să fie întreruptă de sursa de curent.* Acest lucru se face deşurubînd siguranţa respectivă de la contorul de electricitate. Dacă ne lipseşte eticheta indicatoare, pentru a vedea care anume buton face legătura cu priza sau lampa la care dorim să umblăm, putem proceda în două feluri: fie deşurubînd toate butoanele şi realizînd, astfel, o întrerupere generală, fie lăsînd lampa aprinsă (dacă aceasta mai funcţionează) deşurubăm pe rînd butoanele, pînă ce determinăm pe cel care stinge lampa.

In general, întreruperea de curent electric, atunci cînd ea nu provine de la uzină, poate surveni de la contor, de la întrerupător, de la priză sau de la dulia lămpii. Pentru a putea efectua repararea va trebui deci, în primul rînd, să identificăm locul întreruperii. Această operaţiune o efectuăm, începînd controlul, cronologic, pe linia de distribuire a curentului.

O întrerupere generală a curentului este deobicei imputabilă uzinei şi în asemenea caz, nu avem altceva de făcut, decît să aşteptăm măsurile de remediere, pe care le ea aceasta.

Întreruperile parţiale, respectiv cele în reţeaua interioară a casei, sînt datorite fie unui scurt-circuit, provocat de o greşită manipulare a obiectelor electrice în casă, fie faptului că un anumit contact nu mai funcţionează normal. Cum facem acest control?

La întrerupător trebuie să controlăm: dacă şuruburile de fixare a capetelor conductorilor sînt strînse bine şi nu sînt oxidate, dacă contactele nu sînt oxidate, uzate sau rupte, dacă se face contact la puntea întrerupătorului, ori dacă butonul nu se învîrteşte pe loc, fără să acţioneze ansamblul mobil al întrerupătorului. Strîngerea contactelor şi îndepărtarea oxidării sînt operaţiuni simple.

La dulie trebuie să controlăm de asemenea dacă şuruburile de fixare a capetelor conductorului nu sînt oxidate ori nu sînt bine strînse, dacă contactul central cu becul nu este oxidat sau afumat, dacă becul este bine strîns în dulie pentru a face corect legătura cu contactul central al duliei şi în sfîrşit... dacă becul însăşi nu este ars. Aceasta se observă prin sticlă, întrucît în asemenea caz filamentul este întrerupt. Dacă filamentul nu este întrerupt pe o porţiune prea mare (uneori el este numai desprins dintr-o parte) putem încerca repararea becului astfel: îl înşurubăm la o lampă uşor de manipulat, facem contactul şi învîrtim lampa în aşa fel, încît să atingem cele două capete desţipite ale filamentului. In momentul cînd izbutim să realizăm acest lucru, curentul din cele două părţi ale filamentului va realiza automat „lipitura" acestuia.

La priză se va controla: dacă şuruburile de fixare a capetelor conductorilor sînt bine strînse sau nu sînt oxidate — şi astfel nu fac contact electric — dacă bornele prizei nu şi-au pierdut elasticitatea şi nu mai fac bine contact cu piciorul stekerului (fişei) sau a tripluştekerului.

L. POPESCU

Pentru băieţi între 8 şi 14 ani

1. Costum elegant din stofă uşoară. Are o linie dreaptă, reverul este îngust. Buzunarele au 2 clape oblice. In spate are un mic şliţ. Pantalon îngust cu manşetă lată.

2. Costum fără revere. Se închele la 2 rînduri cu un singur nasture. Buzunarele sînt formate din laisturi. Pantaloni scurţi, fără manşetă. Materialul poate fi uni, pepit sau carou mic.

3. Bluză uşoară cu mineca scurtă. Din cusăturile din părţi se formează 2 şliţuri. Gulerul şi reverul sînt dintr-o singură bucată. Garnitură din tighele. Se confecţionează din material din bumbac în culori mai vii.

4. Sacou uşor din orice material din bumbac. Linia se menţine dreaptă. Se închide la un singur rînd cu 5 nasturi. Rever îngust şi scurt, guler lat. Garnitură din tighele. Culorile folosite sînt mai vesele şi, în acelaşi timp, mai variate.

5. Costum sport dintr-o stofă subţire sau din balon. Sacoul are platcă. Reverul este scurt şi îngust, buzunarele sînt formate din teşlu îngust. Pantalon îngust cu manşetă lată. Materialul poate fi uni sau cu desen mic.

MEDICUL vă sfătuieşte

MARIA I: Într-adevăr extractul lipidic (gras) de placentă se găseşte în comerţ sub denumirea de Placentol. Dacă nu-l găsiţi însă vă recomandăm să l înlocuiţi cu o altă cremă grasă după următoarea formulă: Lanolină 25 gr.; Ol. hellianti 10 gr.; Vitamina I fiolă 5 cm³; Apă distilată 20 gr.

Vă ungeţi de 2—3 ori pe zi făcînd după fiecare dată un masaj în jurul ochilor.

H. — Găeşti: Pentru a fi consultată la ASCAR şi eventual internată este necesară o adresă de trimitere din partea medicului din circumscripţia teritorială de care aparţineţi, vizată de directorul policlinicii respective.

Pentru o consultaţie la o policlinică cu plată la un profesor specialist în boli de inimă, vă puteţi adresa fără nici o adresă specială.

ILEANA — Moineşti: Tratamentul pe care l-aţi urmat este destul de bun: este însă foarte important să nu zgîndăriţi inutil faţa. Pentru degresarea tenului vă recomandăm următoarea loţiune: Sulf precipitat 6 gr.: Acid salicilic 3 gr.: Iod metaloid 2,5 gr.; Alcool 800 ad. 100 gr.

Se va badijona tenul de 3 ori pe zi. După 5—6 zile de întrebuinţare, puneţi cremă lanolină şi prişniţe cu ceai de muşeţel seara. Pielea se va coji ca şi după crema pe care aţi întrebuinţat-o pînă acum. După alte trei zile, cînd cojile au căzut, întrebuinţaţi următoarea pomadă: Rezorcină — Sulf precipitat (aa) 15 gr.; Talc — Oxid de Zn (aa) 12 gr.; Vaselină lichidă 30 gr.

După aplicarea acestor recomandări vă rugăm să ne comunicaţi rezultatul obţinut.

T. I. — R. Vîlcea: Trebuie mai multă preocupare pentru propria dv. însănătoşire. In primul rînd, o schimbare a preocupărilor: ne referim la o viaţă culturală plină, precum şi la o activitate fizică susţinută (muncă fizică efectivă sau sport). De asemenea un regim alimentar corespunzător ni se pare important. In legătură cu aceasta subliniem necesitatea consumării de paste făinoase, grăsimi, dulciuri, carne sub orice formă, lichide, fructe crude şi sub formă de compoturi. Acest regim nu va accentua durerile de intestine de care vă plîngeţi.

Seara, după ce aţi mîncat şi vă simţiţi sătul, la culcare veţi bea încă un pahar cu lapte. Această consumaţie, numită şi „de lux" se depune în întregime şi contribuie la îngrăşare. Adăugăm şi următorul tratament medicamentos: Glutacid 15—20 tablete pe zi; Stricnină — 10 fiole — o fiolă zilnic; Vitamina C, tablete a 200 mg. — 3 pe zi; Viplex tablete — 6 pe zi.

Tratamentul se face 10 zile, apoi se face o pauză tot de 10 zile, după care se reiau medicamentele în dozele indicate.

Tratamentul trebuie urmat cu răbdare o perioadă mai îndelungată şi totul va intra în normal.

MIOARA CRĂCIUNESCU — Bucureşti: După cîte s-ar părea lucraţi într-o unitate sanitară. Astfel vă stă şi mai mult la îndemînă posibilitatea unui control complet. Credem că este vorba de un focar de infecţie care trebuie înlăturat. In primul rînd un control stomatologic şi apoi unul O.R.L. Pe baza acestora şi a altor analize de laborator medicul va putea stabili, credem tratamentul corespunzător.

V. NIŢESCU — Bucureşti: Credem că numai medicul stomatolog poate să contribuie la lămurirea cauzelor suferinţelor dv. şi să indice un tratament corespunzător. Dacă ele nu ţin totuşi de dentiţie, atunci trebuie o atentă cercetare gastro-intestinală.

GETA — Oraşul Stalin: Pentru ragade vă recomandăm vitamina B_2 — 10 fiole — cîte o fiolă pe zi intramuscular. De asemenea se va tampona zilnic cu „Pansterină". Se recomandă de asemenea 3—4 şedinţe de raze X, doză pentru piele.

ANA RAREŞ — Tîrgovişte: Pentru afecţiunea de care suferiţi luaţi timp de 5 zile Criogenină 0,40 gr. în caşete 3 pe zi. Apoi seara faceţi irigaţii cu apă sărată (100—150 gr. la un litru de apă) sau 2 tablete Cifegan dizolvate într-un litru de apă. Apoi introduceţi cîte un ovul după următoarea formulă: Criogenin 0,50 gr.; Foliculină 5000 U. i.; Masă gelatinoasă qs. pentru un ovul sau ovule de Cifegan pe care le găsiţi gata preparate la orice farmacie.

In cazul dv. este bine să faceţi şi 1.200 000 U. penicilină (100 000 U. la 6 ore — ziua şi noaptea).

Dr. E. ALBU

Pardesie şi costume bărbăteşti

1. Pardesiu bărbătesc la un rînd. Are o linie lejeră şi este scurt, după moda actuală. Manşetă pe jumătate de mînecă. Materialul din Homespun.

2. Pardesiu sport, bărbătesc, dintr o stofă deschisă şi moale. Are o linie dreaptă şi lejeră. Reverul cu tăietura sus şi mai îngust. Buzunare tăiate cu clape oblice. Garnitură de tighele pe poale.

3. Costum de după-amiază pentru bărbaţi la un rînd, cu 3 nasturi. Croială lejeră, cu talia puţin mai sus şi uşor cambrată. Rever scurt şi îngust. Costumul din stofă cu dungi subţiri, iar vesta dintr-o culoare uni asortată la costum.

4. Costum la un rînd pentru toată ziua. Stofa poate fi uni sau cu desen mic. Costumul urmăreşte aceeaşi linie lejeră şi acelaşi gen de rever îngust şi cu tăietura sus.

5. Costum elegant la două rînduri cu 2 nasturi. Talia uşor cambrată. Buzunare dispuse puţin oblic. Costumul se confecţionează dintr-o stofă închisă la culoare.

6. Pardesiu elegant bărbătesc. Are o linie cambrată fix. Reverul scurt. Se închele cu şublaist. Are clape la buzunare.

Desene de Carmen HRISTESCU

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

PE VALURI

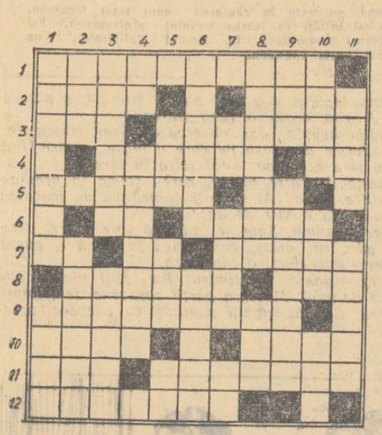

ORIZONTAL: 1) În jurul acestei mări s-au dezvoltat multe civilizații 2) Valurile lui se aud și la radio — Fata din ancoră 3) În valurile lui se ascunde comoara Nibelungilor — Fiul fluviilor sau riurilor 4) Comandantul flotei — 02 5) Suflată cu aur — Pla...a... rebusului. 6) Pronume — E necesar anemicilor 7) Vocale — Roib pe jumătate — Comună în Olanda 8) Produs textil pe... băeți — Diminutiv feminin 9) Riu în R.S.S. Kazahă 10) Suprafață — Dau apă deșertului 11) Îl au toate apele — Strămoșii flotei navale 12) A legalizat (documente de exemplu).

VERTICAL: 1) Mare europeană — Afluent al Volgăi 2) Emilia în familie — Ținutul stăpânit de Emir 3) Trece prin 8 țări și fără... pașaport — Despre unul a scris și Gorki (pl.) 4) Alifie — Veghează bunurile noastre 5) Insula Haiti la mijloc — La toate se cîntă și „Dunărea albastră" (sing.) — Consoane 6) Între el și Tigru se întindea vechea Mesopotamie — Serioasă la extrem 7) Notă muzicală — Riu ce a jucat un rol important în ultimul război — Conjuncție latină 8) Operetă de Kovner — E necesar mai ales în Țările de Jos 9) Arca i-a adus renumele — Cascadă în America 10) Fluviu în Italia — Așa plînge greierașul lui Topîrceanu — Se mai încurcă uneori 11) Insulă de corali — Fluviu în India.

Rodica SOLOMON

Sus la munte, la cabană

ORIZONTAL: 1) Cabană situată în masivul Harghita, la înălțimea de 1300 m. — Cel al Seculului este unul din punctele de interes turistic din apropierea cabanei Peștera. 2) Deobicei, cabanele se construiesc în apropierea lor. — „...mare", punct de interes turistic în apropierea cabanei „7 Noiembrie" (Ceahlău). 3) „Minerul..." cabană în munții Vulcanului în apropiere de Zănoaga — Cabană în Bucegi cu nume simbolic după forma vîrfului cu același nume — punct de întîlnire a 5 munți. 4) Transpiri — Plantă din care se face borș. 5) Părăsește cabana — Pe cel nordic al munților Rodnei este așezată cabana Puzdra. 6) La venire — Cabană situată în munții cu același nume, sub Pietrele Doamnei — Jumătate de torent. 7) Sticlă pentru păstrat lichide (mold) — Își are drumul său special în munți — Vină care duce singele la inimă. 8) A aranja o cabană pentru locuit — În ajun 9) „...Mureș", cabană situată pe o insulă în Mureș (Foarte greu!) — Tăblie de piatră în arhitectură. 10) Rîu și departament în Franța — Anul geofizic internațional. 11) Fructul din... git — Un cămin în Bucegi (pl.). 12) Mișc — Munte de interes turistic în apropierea căruia se află cabana Muntele Roșu (masivul Ciucaș).

VERTICAL: 1) Cabană în Bucegi la înălțimea de 1700 m. Se pleacă din Rîșnov, Predeal sau Bușteni — Mare numai pe jumătate 2) Șir de munți în care se află cabanele Cheile Turzii, Scărișoara, Stîna de Vale, Vadul Crișului etc. — „Cîmpul lui...", drum prin care se ajunge din Lupeni la cabana Buta, situată în masivul Retezat. 3) Dat în păstrare — Trecători în munți. 4) Masiv în care se află cabanele Păpușa, Voinea și Refugiul cu același nume — Arbustul care dă mure. 5) Nume masculin — Pronume demonstrativ 6) În acest loc — Parte a morii prin care curge făina — Două litere din călăuză. 7) ...pe el! — Vremea cînd se aprind focurile de tabără — E necesară vieții — Gura „ei" e o cabană situată în masivul Retezat pe Valea Rîului Mare. 8) Obîrșia lui, e o cabană în munții Lotrului, pe Valea Lotrului... — Primele jaloane — Întreg la capete 9) Valea lui e un punct de interes turistic pentru vizitatorii cabanei Cioplea — Au fost pomenite multe pînă acum și mai sînt vreo cîteva... (sing). 10) Și-a scos rucsacul (fem.) — Localitate în Franța. 11) Rula, dar nu pînă la sfîrșit — ... Sebeș, șosea alpină în apropierea cabanelor Surian și Obîrșia Lotrului. 12) Nul pe margini — Punct de interes turistic în apropierea cabanei Vulcan (munții Vulcan) — În sfîrșit începe alpinismul...

Mircea POPESCU

Prin codri și livezi

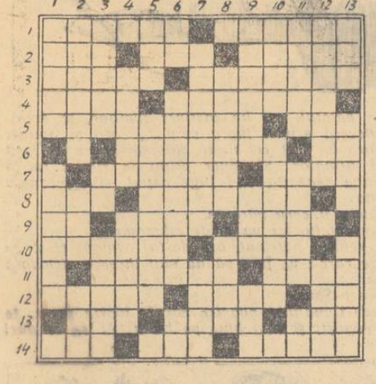

ORIZONTAL: 1) Arbore cu fructe comestibile și necomestibile — Patria arborelui gigantic numit boabab; 2) Alt arbore din Africa (Gabon) din al cărui fruct se prepară pîinea numită „dika", alimentul de bază al băștinașilor — Arbore cu umbra deasă și odihnitoare — Arbore originar din sudul Europei ale cărui fructe comestibile sînt numite popular granate. 3) Nesfîrșită cîmpie de ierburi — Adversar (fem) 4) „...Nou, sărbătoarea pomului de iarnă — Apă fiartă cu coajă de anin și stejar, folosită ca argăseală pentru piei de opinci. 5) Cei ce ridică sau coboară pînzele de pe... arbori — „Mesteacănul..." roman de Bubennov 6) Autorul piesei de teatru „Copacii mor în picioare" — Cuier! 7) Autorul valsului „La cabana trei brazi" — „Copac în ...casei", pictură de Luchian 8) Arborele din scorbura căruia Creangă a „furat" pupăza. — Veselia sonoră a păsărilor, 9) Secol — Arbori peste care „a căzut amurgul rece" în poezia „Accelerațul" de Topîrceanu — Arbore ce crește pe malul riurilor de munte și în pădurile umede de șes și a cărui coajă conține mult tanin 10) Autorul suitei simfonice „Insula arborilor Ceibo" — Cea mai înaltă trecătoare din Carpații de miazăzi 11) Diminutiv de la Ilie, — Personaj feminin din piesa „Arborele genealogic" de Lucia Demetrius 12) O! — Localitate cu nume de arbori într-o piesă de Horia Lovinescu — Alexandre Dumas 13) Vai de coaja copacilor cînd îi scapăm în livadă! — Arbore rășinos ce crește singuratic și poate atinge vîrsta de 1000 ani, — „Creanga de...", roman de M. Sadoveanu 14) Frumos arbore rășinos din zona subalpină a munților — Lipsa ei aduce suferința arborilor și a întregii vegetații — A deținut rolul principal în filmul romînesc „Dincolo de brazi".

VERTICAL: 1) Locuitori ai pădurilor (sing.) — Domnitor a Moldovei de care se leagă legenda „Stejarului din Borzești" 2) Arbore din India și insula Ceylon foarte căutat pentru durabilitatea și culoarea lui neagră — A gustat un măr... — A apare 3) Animal siberian — Mină murgule! — Însușirea capătată de urangutan ridicîndu-se mereu la vertical și culegînd fructe din copaci 4) Comună în Franța. — A compus cîntecul „Pe lîngă plopii fără soț" 5) „...Nucului", nuvelă de Remus Luca — Bradul înălțimilor aproape inaccesibile de pe malul Adriaticei, folosit de marii maeștri în confecționarea viorilor 6) Negație — Grădină în mijlocul Capitalei, — Torpilor (marin) 7) Pasăre numită și botgros care sparge cu ciocul chiar și sîmburii de cireși (pl.) — Arbore originar din America de nord, cultivat și la noi în țară, numit și „arborele vieții" 8) „Soacra cu trei..." cunoscută poveste de Ion Creangă — Gară în Oltenia 9) Arbore cu lemn elastic folosit în industrie — Din lemnul lui confectiona Andrea Amati renumitele sale viori — Arborele „de lîngă drum" al lui M. Beniuc 10) „Pinii din...", poem simfonic de Respighi — Subțierea firelor de in, cînepă, bumbac, lînă etc (pl.) 11) Amintește de inima, săgeata și inițialele încrustate în scoarța arborilor — A ține calea cuiva — Aur 12) I-a împuiat capul pînă i-a albit părul — Varietate de mazăre, surogat al arborelui de cafea 13) Varietate de struguri — Autorul poeziilor „Măr sălbatec", „Voi brazilor" etc. — Arbori care prin frumusețea și măreția lor au făcut vestiți în lumea întreagă munții Liban.

Sofia BUCUREȘCU

Vă pricepeți la sport?

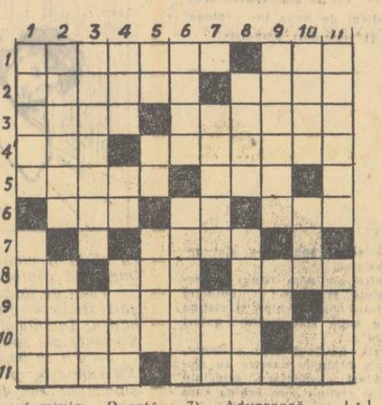

ORIZONTAL: 1) Specialist în mai multe probe — Poartă. 2) Rapid — Maraton. 3) Servesc — Coș 4) Alb și negru — ...cu brînză! 5) Explorator al Americii de Sud — La skiuri și la skifuri. 6) Avantaj — Tenis la sfîrșit — Teren pentru parașutism. 7) Marchează timpul! 8) La automobilism — Ceașcă — Campion de înot. 9) Record 10) Degajat — Pasa la mijloc. 11) Nume feminin — S-a dat drept...

VERTICAL: 1) Cros feminin — Se oprește în fața porții. 2) A da cu piciorul — Lele. 3) Tăiate pe masă de către specialiști — Calm. 4) Pierde la mijloc — Începe rugbiul. — În permanență luptă cu Sparta. 5) Teodor Dumitrescu — În apărare — Vene. 6) Munte în Grecia antică — Poartă. 7) Adversară — 1:1 sau 3:2. 8) Medie ciclistă (masc.) — De pe teren sau din plasă. 9) Cea mai puternică handbalistă — Îl are orice arbitru. 10) Sulki cu apă — S-a terminat cariera — Abis. 11) Clarifică o acțiune în ultimă instanță — Un stop încurcat.

N. CORNEA

ZBOARA... ZBOARA

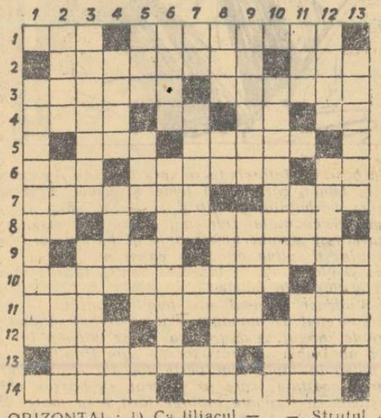

ORIZONTAL: 1) Ca liliacul — Vis de vrabie gătit! 2) Pasărea ce se pituli... — Ca puiul la frigare; 3) Arme — Pelin, anghelică și anason la sticlă; 4) Picioare de puișor. — Posed — Al lui Făt Frumos zbura — Olga Rădulescu; 5) Orice pasăre care zboară — La păsări nu se discută, ci divide... 6) Pentru lebădă, rață etc. — Șoarecele zburător — Pentru; 7) Bîtlani — Zei casnici la romani 8) Posedă — Combinație între o ciupercă și o algă (pl.); 9) La pasăre și la bicicletă — Caracteristica cinemascopului 10) Papagalul, cucul și cu ghionoaia; — La orice pasăre; 11) Motul curcanului — Pasărea care stă în ploaie... — Salut roman. 12) Am fost cînd ține capul as — Strutul cuns... 13) Ornamente de fir de aur — Punct unde dispar cocorii; 14) Regim alimentar — Al doilea ou al pasării Phönix.

VERTICAL: 1) Basmul cu cocoșul roșu; 2) Nici-un pui!... — ...și vorbă de pui — Nu-și scot ochii între ei; 3) Cu musca pe căciulă — A premers avionul; 4) Invită găinile la masă — De aceeași vîrstă — Cel al curcanului uneori e roș, alteori e... plantă! — 5) Murmur pe jumătate — Sfîrșit de pasarelă — Țesătură orientală — Cap de canar, trup de pescăruș și coadă de curcă; 6) A se lega cu — A da de o parte; 7) Notă muzicală — Zboară din... lînă-n lînă! — Sau — Rece; 8) Cap de agățătoare — În bucurie — Ratate; 9) Girafa apelor — ...alb, basm de Creangă în care apare și Păsărilă; 10) Pasăre de cap — În azur; 11) Păsări răpitoare — Diviziuni de timp — Riu în U.R.S.S.; 12) Fluviu în Toscana — Nu se face cu o rîndunică 13) Cu capu'n... nisip — Pasăre din jocul copiilor.

Mioara DAN

FRED GHENĂDESCU

EXEMPLE „EDUCATIVE"

— Nu ți-e rușine să tragi cu urechea?

— Nu trag cu urechea. Mi s-a spus că trebuie să-mi ascult părinții...

V. CRIVAȚ

— Lucrează la noul lui roman și are nevoie de atmosferă...

T. PALL

Tot mai multe sate sînt electrificate...

„FOSTUL": — Vai, dragă nu mai pot de cap...

— Nici nu-i de mirare! Cu curentul ăsta!...

H. ȘTEFĂNESCU

OSPĂTARUL ACASĂ

— Nu, Lenuțo! Azi servesc eu prînzul...

— Fii serios, dragă, ce vrei să ne apuce seara la masă?...

MATTY ASLAN

— Iubitule, nu uita că i-am promis mamei doi iepuri, lui Fănel unul, lui Costel doi...

ȘT. MUNTEANU

PICTURA IN OCCIDENT

— Ce-ai spus? Așta-i portretul meu?...

S. ALEXANDRESCU

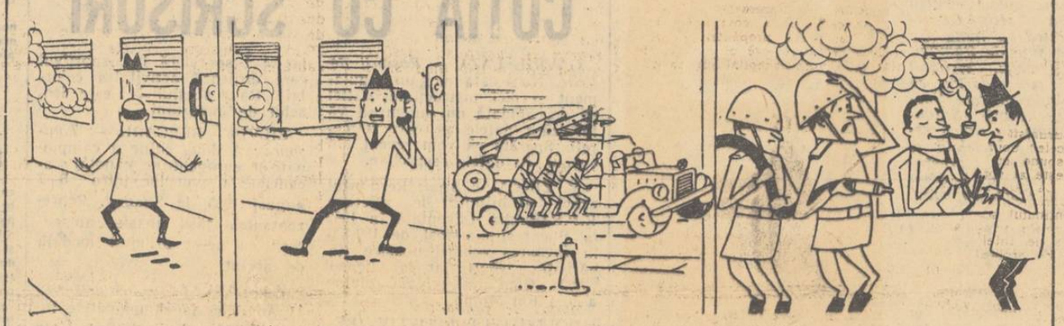

Fără cuvinte

Jocuri distractive

Soluțiile problemelor apărute în nr. 100

RECONSTITUIREA DREPTUNGHIULUI

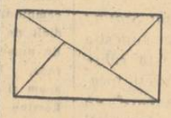

CARE ESTE SOLUȚIA?

ÎMPĂRȚIREA PĂTRATULUI. Iată soluția; cu două tăieturi după cum arată pătratul obțineți un triunghi care reprezintă exact jumătatea pătratului. Celelalte două triunghiuri puse unul lîngă celălalt formează împreună un triunghi egal cu primul, deci cu o altă jumătate a pătratului.

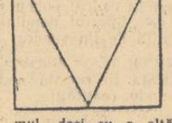

PUTEȚI SA RASPUNDEȚI?

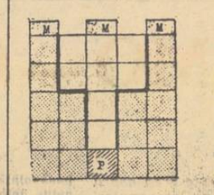

1) Cucu; 2) 150 de litri; 3) Ciocîrlia; 4) În buiestru, adică depunzînd ambele picioare din față deodată, respectiv și picioarele din spate; 5) În medie 1½ kg.; 6) 18, 13, 13, 12; 7) 300.000 de ouă; 7) A șasea parte din viața unui om întrucît la fiecare bătaie a inimii ea se oprește a șasea parte dintr-o secundă; 9) Și peste 1 kilometru; 10) Aurul. Cu circa 30 de grame se poate fabrica un fir lung de 80 de kilometri; 11) Iulie (Iulius Cezar) și august; 12) 60 m.

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

PE DRUMURI DE MUNTE

ORIZONTAL: Alpinist — Pas — Vulcan — Iarnă — Apă — Masiv — In — L — Idile — Etna — Ac — Altai — Uit — Nuntă — Tun — A — Sloi — Everest — Emanată — Ilie — Epir — Ida — M — S — T — Ta — Usucă — Trecători — Er — Re — Brazi — Oaș.

OAMENI

ORIZONTAL: Arghezi — Munte — Moarte — Catarg — F — Rea — Palate — Iuda — Top — Naie — BM — Nordic — L — C — Iau — Ceatal — Ac — Enna — Brad — Ude — Ii — Pu — Liane — C — Colin — RR — VP — Eh — Poeți — Alai — Hogea — Scutire — Omeric — Ananas — Vo — Ea — Tratate.

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Primul concurs popular

„Încercați să compuneți o problemă de șah!"

În continuarea concursurilor organizate pentru cititorii șahiști ai „MAGAZINULUI", revista noastră anunță acum o nouă și interesantă competiție: primul concurs popular **„Încercați să compuneți o problemă de șah!"**

În ce constă acest nou concurs? Redacția noastră prezintă o schemă pe baza căreia participanții la concurs trebuie să compună o problemă corectă cu mat în 2 mutări. Ideea strategică a schemei propuse la actualul concurs este următoarea: negrul are la dispoziție un cîmp de refugiu (existent în poziția inițială sau creat prin chee). Regele negru, ocupînd acest cîmp, își leagă o piesă proprie (un cal, nebun sau o tură) și permite albului să dea mat profitînd de legarea acestei piese.

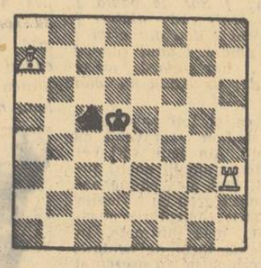

În schema de mai sus această idee strategică este realizată în varianta 1...Rd4 (calul din c5 nu mai poate muta, devine „legat" de Na7) 2. Td3 mat (bazat tocmai pe legarea calului). Bineînțeles că cîmpurile de refugiu ale regelui negru trebuie blocate într-un fel sau altul, că piesa care dă mat trebuie să fie susținută și că la varianta principală indicată mai sus concurenții pot adăuga alte variante secundare. Ei pot combina această idee cu contra-șahuri, cu autoblocări, cu dezlegări și legări, cu jocuri aparante etc. Figura neagră care devine legată poate fi cal (ca în exemplul nostru) nebun sau turn. În funcție de necesități tabla cu schema poate fi rotită, piesele pot fi mutate cu unul, două cîmpuri mai sus sau mai jos, la stînga sau la dreapta. Problema trebuie să aibă numai o singură soluție iar pentru fiecare apărare secundară a negrului, care e recomandabil să fie cît mai frumoasă, albul nu trebuie să aibă la dispoziție decît cîte un singur mat. E recomandabil ca poziția să fie cît mai economică, adică fără figuri de prisos, și cu o cheie frumoasă și ascunsă — fără ca în prima mutare să se dea „șah" sau să se ia o figură neagră.

Fiecare concurent poate trimite maximum patru probleme. Cele mai bune lucrări vor fi publicate și premiate. Problemele, imprimate sau desenate pe diagrame, vor fi trimise pe adresa revistei „MAGAZIN", cu mențiunea: Pentru concursul „Încercați să compuneți o problemă de șah" pînă la data de 10 octombrie 1959.

Copii, desenați și voi! (Desene de E. ARNO)

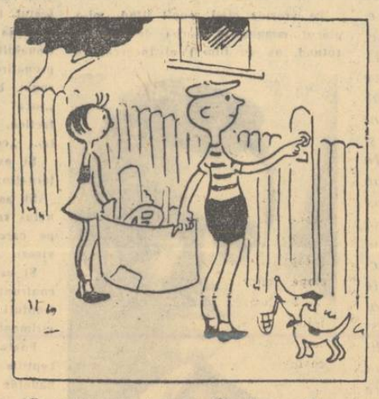

Ca toți copiii harnici, Gigel și Mioara string de la vecini fier vechi. Azorel bineînțeles se ține de prietenii lui ca o umbră.

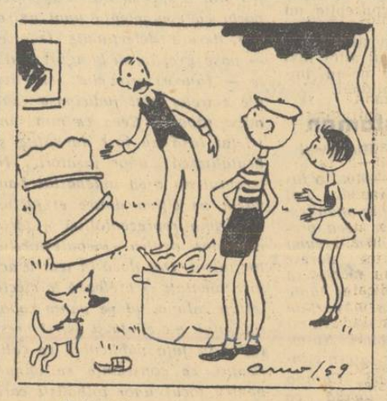

— Poftim butoiul, spune un vecin, dar cum o să-l duceți la centrul de colectare împreună cu celelalte lucruri pe care le-ați strîns?

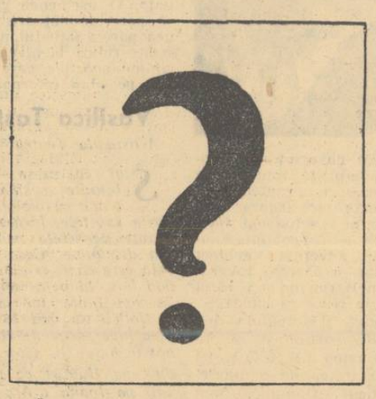

Copii, ați putea voi să ghiciți cum s-a descurcat Gigel și Mioara? În cazul că da, desenați soluția și trimiteți-o pe adresa revistei noastre.

DE PRETUTINDENI

UN TIP original a fost fără îndoială profesorul de literatură Anders Gamborg din Copenhaga. El a intenționat în modul cel mai serios să învețe vrăbiile... cîntatul. Sub titlul: „Propuneri pentru îmbunătățirea cîntului păsărilor, cu deosebită referire la netalentatele vrăbii", cîndatul profesor a tipărit în anul 1.800 o broșură, în care spune: Va trebui ca ouăle de vrăbii să fie clocite de către canari și puii de vrăbii crescuți în mijlocul canarilor. Întrucît din cea mai fragedă copilărie aceste vrăbiuțe nu aud decît cîntul de canar, ele îl vor învăța la perfecție și puii lor îl vor moșteni de la ele"...

●

IN PĂDURILE nordice din U.R.S.S. un grup de biologi a găsit un tînăr vultur. El mînca numai carne: șoareci vii, carne de porc conservată, carne de vacă, etc. Peste cîteva luni, vulturul a crescut și a început să zboare cîte puțin, dar întotdeauna se întorcea în lagă-

rul geologilor. Geologii promiseseră unui vînător vulturul pentru a fi învățat să vîneze. Aceasta, probabil, n-a intrat în calculele vulturului. Și odată el a zburat și nu s-a mai întors.

●

DEȘI destul de paradoxal în aparență, totuși și focile se pot îmbolnăvi uneori de rău de mare. Aceasta s-a întîmplat nu demult unei mici foci de cîteva luni, transportată pe o navă de coastă de la Hornum la Helgoland. Foca a trecut prin toate fazele răului de mare și nu și-a revenit decît în acvariul în care a fost pusă la locul de destinație.

●

MALUL NEVEI din fața clădirii Academiei de Artă era înfrumusețat cîndva cu sfincși și grifoni. La sfîrșitul veacului trecut, grifonii au dispărut fără urmă. Întrebuințînd vechi litografii și însemnări de arhivă, arhitecții A. Koleacov și I. Benua au refăcut nu de mult sculpturile grifonilor, care au fost turnate în atelierele Academiei de Arte.

●

LA UN CONCURS de tricotaje de mînă organizat la Placer (California) fetele și femeile au fost întrecute de un băiețel în vîrstă de 7 ani. Spre surpriza părinților săi în primul rînd, dar nu și a bunicii lui care l-a inițiat în tainele tricotului. Micul Dennis Wieler a cîștigat concursul.

●

NU DEPARTE de observatorul Mirnîi din Antarctida se află răspîndită o colonie de pinguini. Odată, geologul expediției complexe V. N. Makușov a reușit să găsească un pui de pinguin alb. Acesta era absolut alb, numai ochii, cio-

cul și picioarele aveau o nuanță roză. Biologul a adăpostit puiul în cortul său împreună cu alți doi. Această treime el a botezat-o: Ant, Ark și Tik. Ant, la început, se ferea de confrații săi, dar pînă la urmă s-a împrietenit cu dînșii.

●

CUNOSCUTUL istoric-antropolog sovietic Mihail Gherasimov, vestit prin lucrările sale în domeniul reconstituirii chipului omenesc după craniu, lucrează în prezent la întocmirea unui atlas antropologic al celei mai vechi populații din Europa, Africa și Asia. Pe baza studierii legilor dezvoltării treptate a țesuturilor noi ale feței în funcție de relieful și forma craniului, el a creat peste 200 de sculpturi care reconstituie chipul omului din trecut.

●

NATURA e cel mai mare creator. Fotografia de față reprezintă o tăietură

într-un pom. Probabil aceste riduri în formă de față omenească s-au format treptat de-alungul anilor. Însă cu cîtă artă!

●

IN ORAȘUL Harbin din R.P. Chineză s-a deschis un restaurant în care aproape toate muncile sînt mecanizate — de la tăierea legumelor, pînă la servirea clienților. Restaurantul este deservit numai de femei.

●

CU AJUTORUL unui microscop special realizat pentru intervenții chirurgicale de către fabrica Zeiss din R.D.G., înzestrat cu un aparat de filmat, și a unei instalații adecvate de reflectoare, s-a reușit a se prinde pe peliculă o operație făcută în interiorul urechii umane. Atît intervenția chirurgicală cît și filmarea au avut loc printr-o pilnie de 5 mm. diametru, în cornetul auditiv.

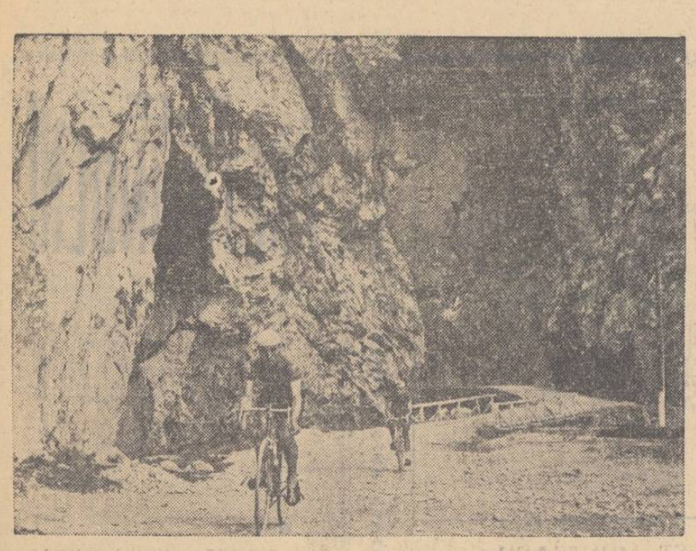

Turul ciclist al R.P.R. este în afară de o pasionantă întrecere sportivă şi o minunată călătorie turistică prin locurile cele mai pitoreşti ale ţării noastre. Arare ori însă cicliştii au timpul să admire frumuseţile care-i înconjoară, preocupaţi fiind de lupta cu distanţele şi cu cronometrul.

Fotografii : AGERPRES

Imagini şi aspecte din
Turul ciclist al R. P. R.

De două săptămîni, Turul ciclist, acest roman sportiv foileton cu zeci de personaje şi peripeţii trăite pe două roţi, este în atenţia tuturor. Cu mic şi mare, iubitorii de sport trăiesc zilnic emoţiile alături de cei care fac înconjurul ţării pe biciclete.

Eforturile şi temeritatea cicliştilor care parcurg sute de kilometri, înfruntînd pericole nenumărate, sînt răsplătite de aplauzele admirative ale oamenilor muncii din oraşele şi satele patriei.

La Roman, Iaşi, Săvineşti, Cluj sau Timişoara, caravana zgomotoasă a Turului a fost întîmpinată sărbătoreşte.

Turul ciclist, cu eroii săi, cu micile sale drame, cu întîmplările sale neprevăzute, s-a dovedit a fi un spectacol sportiv de mare popularitate. Din noianul de impresii notate în goana maşinii, redăm cîteva în rîndurile ce urmează.

Curajul lui Calcişcă

Etapa a 4-a era pe sfîrşite. Primul pluton apărea ca un bolid pe străzile Iaşului. Desfăşuraţi pe toată lăţimea străzii, alergătorii se pregăteau pentru sprint. În plină viteză, Gheorghe Calcişcă intră cu roata din faţă între două şine de tramvai. Aruncat cîţiva metri, ciclistul rămîne întins pe caldarîm, cu o rană sîngerîndă la cap. Speriaţi, trecătorii cheamă Salvarea. Dar Gheorghe se ridică repede, încalecă pe bicicletă şi porneşte mai departe, presîndu-şi rana cu cascheta. A doua zi e din nou la start, cu capul numai bandaje.

— Cum o să pleci aşa ? — *i se adresează cineva din caravană.*

— Se sudează pe drum — *— ţi răspunse dinamovistul şi peste cîteva ore sosea pe locul 6 la Piatra Neamţ. După două zile Calcişcă cîştiga etapa Cluj-Oradea.*

Pasiune

În oraşele capăt de etapă pionieri şi şcolari purtînd numerele de concurs ale alergătorilor, îi aşteaptă pe acestia la sosire. La Roman, un copilaş blond, cu un buchet de margarete în braţe, stă trist lîngă linia albă. În piept are prins numărul 26. A trecut tot plutonul, dar 26 nu se vede. A plecat şi fanfara. Pionierul aşteaptă zadarnic. Nicolae Pelcaru, de ce n-ai venit la întîlnire ?

★

Silviu Dressner, Alexandru Miteff, Constantin Slobozeanu, Gheorghe Istrate — sosiţi mereu cu întîrziere sau în grosul plutonului, ignoraţi de ziarişti, confundaţi de oficiali, numele lor n-au fost pomenite în nici o cronică.

Omişi totdeauna la premii, neştiuţi de nimeni, ei continuă totuşi să alerge din pură pasiune. În etapa Roman-Iaşi l-au salvat pe Ion Stoica de la abandonare. Purtătorul tricoului galben *Roşu, final de etapă. Din spatele peretelui de stîncă cicliştii vin unul cîte unul. Curioasă apariţie aici unde rucksacul şi alpenstockul sînt la modă. Oamenii apasă cu ultimele puteri pe pedalele ca de plumb. Voinţa ca şi muşchii se încordează pînă la limită. Bicicletele se răsucesc în loc. Parcă o mînă nevăzută le trage înapoi. Munte'e se împotriveşte, unii coboară şi o iau pe jos. Cei mai mulţi nu se lasă. Se ridică din şa, începînd un balet fantastic; bicicletele dansează ca ameţite dintr-o parte în alta a şoselei, dar urcă spre pisc, urcă tot mai repede. Gheorghe Şerban se repede ca un vultur spre vîrf. Iată că au sosit şi Nuţă şi Dressner. Munţele a fost învins.*

Revelaţia Turului

Ion Cosma, un vlăjgan cu nas de boxer, pe o faţă latră şi luminată de doi ochi vioi care te privesc cu sinceritate. Are 22 de ani şi pînă în vara aceasta nimeni nu-l lua în seamă. Ba unii spuneau: ăsta nu ajunge niciodată ciclist. Prea e mălai mare. Cel drept, cînd se urcă în şa îţi face impresia că fragila bicicletă se va face armonică sub el. E cu un cap mai mare decît toţi ceilalţi. Numai Ion Braharu îi face concurenţă. La prima vedere pare greoi şi neîndemînatic. Dar cînd se apleacă pe ghidon şi se aşterne la drum, Cosma are ceva din agerimea şi supleţea unui campion. Uriaşul acesta a cîştigat o etapă în Turul Iugoslaviei, bătîndu-l pe vestitul belgian Vandervecken. În turul R.P.R. a cîştigat cînd a vrut şi ne-a uimit cu forţa şi calmul său. Modest, tovarăş ideal de echipă, Cosma este omul care lipsea ciclismului nostru.

I. GOGA

SPORT

CUTIA CU SCRISORI

GAVRIL LAZA — *Roşiorii de Vede.* Nu există nici un regulament şi nici instrucţiuni, astfel că deocamdată nu putem să vă furnizăm datele pe care le cereţi. Sperăm că vom reveni în curînd, cu datele respective.

V. ZINCA — *Arad:* Rezultatul exact al întîlnirii de atletism R.P.R.-Belgia (disputată în 1952 la Bucureşti) a fost de 189-126 în favoarea echipei noastre (la bărbaţi 126-94, iar la femei 63-32). Căpitanul echipei române a fost Ion Moina.

COLECTIVUL SPORTIV „RECOLTA" — *com. Castra Nova, regiunea Craiova:* În legătură cu cererea dv. vă rugăm să ne îngăduiţi un scurt răgaz.

G. VARGA — *Odorhei:* „Nepstadion" din Budapesta are o capacitate de 80.000 locuri şi a fost inaugurat la 20 august 1953.

I. RAŢIU SUCIU — *Cîmpia Turzii :* 1. Am mai primit întrebări de genul celor la care vă referiţi, dar ele au rămas, din motive lesne de înţeles, fără răspuns. Tovarăşii respectivi vor să afle cu ajutorul nostru răspunsul exact în cadrul concursului iniţiat de „Sportul popular"; 2. Cu o suliţă de tip suedez.

DINU NICOLAE — *Bucureşti:* Data publicată în revista noastră corespunde realităţii.

AL. PENA — *Botoşani :* Cifrele de la canotaj care arată 2+1,4+1 sau 8+1 se referă la numărul vîslaşilor (prima cifră) iar + 1 se referă la sportivul care dirijează activitatea celorlalţi. Rolul acestui + 1 este deosebit de important.

SILVIA BERCARU — *Timişoara :* A doua ediţie a campionatelor europene de canotaj academic a avut loc între 5—7 august 1955, la Snagov. Reprezentantele ţării noastre au cucerit cu acest prilej 4 medalii de argint.

F. SCARLAT — *Bucureşti :* 1) Anul acesta campionatele internaţionale de atletism ale R.P.R. nu se vor disputa întrucît în aceeaşi perioadă sînt programate Jocurile balcanice ; 2) Ray Sugar Robinson şi-a pierdut titlul de campion mondial la... masă verde, pe motivul că n-a vrut să-l pună în joc.

ILEANA STERIU — *Ploeşti :* Campionatele mondiale feminine de baschet încep la 10 octombrie, la Moscova. Printre echipele înscrise se află şi reprezentativa R.P.R.

GH. TOFAN — *Oraşul Stalin :* 1) Vom ţine seama de sugestia dv. şi vom iniţia această rubrică. Nu vreţi dv. să faceţi începutul ? 2) Broşura de care vă interesaţi s-a epuizat. Încercaţi la un anticariat. Dacă aflăm ceva vă vom informa.

Varietăţi

întîmplări neprevăzute

Ca în fiecare an, sfîrşitul lunii august a fost marcat de desfăşurarea tradiţionalei competiţii de înot pe distanţe lungi, cunoscută sub denumirea de traversarea Canalului Mînecii. Ediţia din acest an a întrecerii a prilejuit însă mai multe „accidente" care nu au putut fi prevăzute de organizatori. Astfel, din cei 38 de înotători care s-au prezentat la startul de la Cap Gris-Nez 16 nu au putut lua plecarea în cursă deoarece bărcile pescarilor din apropiere, angajate să-i însoţească pe fiecare în parte în această dificilă încercare, nu au sosit la ora stabilită. Mai tîrziu s-a aflat că motivul acestei „întîrzieri" se datora pur şi simplu faptului că organizatorii întrecerii au „uitat" să plătească proprietarilor ambarcaţiunilor acontul promis fapt pentru care aceştia din urmă s-au pus în... grevă.

Întrecerea a fost marcată şi de un alt incident de data aceasta de o factură tragi-comică. Cîteva ore după terminarea cursei organizatorii şi-au dat seama că nu au nici o veste despre portughezul Primo Ferreira care luase startul pe ţărmul francez al Canalului Mînecii. A fost dată alarma şi numeroase elicoptere, bărci şi nave au pornit în căutarea „dispărutului". Pînă la sfîrşit el a fost găsit instalat pe... terasa hotelului din Pas de Calais. Ferreira care la darea startului se afla printre concurenţii întrecerii s a pierdut, din cauza valurilor mari, de barca desemnată să-l însoţească şi, pentru a evita alte neplăceri, s-a înapoiat, fără să înştiinţeze pe nimeni, pe plaja de la Cap Gris-Nez.

După cum se exprima un ziarist francez, în ciuda faptului că în regiunea Canalului Mînecii clima este friguroasă, pe organizatorii celei de a 9-a ediţii a întrecerii i-au trecut toate călduriile...

Un „creier electronic" la Squaw Valley

Reiuind o corespondenţă din New York a agenţiei D.P.A. ziarul „Sovietski Sport" scrie că la staţiunea americană de sporturi de iarnă Squaw Valley, unde între 18 şi 28 februarie anul viitor, urmează să aibe loc Jocurile Olimpice de iarnă, au început lucrările de amenajare a unei maşini electronice complicate, al cărei scop este să stringă şi să generalizeze diferite materiale legate de desfăşurarea competiţiei. Această maşină electronică de calcul, căreia specialiştii i-au dat numele de „creierul electronic" va înregistra şi prelucra toate rezultatele, le va compara cu alte performanţe anterioare şi va oferi reprezentanţilor presei şi organizatorilor întrecerilor lămuririle necesare. În afară de aceasta, „creierul electronic" va acumula informaţii ample despre recordurile şi datele personale ale tuturor participanţilor la Olimpiadă.

După cum arată ziarul, o asemenea maşină este folosită pentru prima oară în istoria Jocurilor Olimpice.

Un nou titlu mondial pentru Australia

Oraşul australian Rockhampton a găzduit, cu puţină vreme în urmă, întrecerile pentru campionatul mondial de sărituri al... broaştelor. Întrecerile, la care au participat broaşte, reprezentante ale S.U.A., Australiei, Canadei, Suediei şi Africii de Sud au fost urmărite — după cum ne informează ziarul austriac „Neue Zeit" — de un mare număr de iubitori al acestui gen de „competiţii sportive". Timpul a fost însă nefavorabil, o puternică furtună de nisip determinînd, majoritatea broaştelor concurente să refuze luarea startului, spre disperarea antrenorilor şi managerilor respectivi. Numai cîteva „sportive" mai curajoase s-au încumetat să treacă obstacolele de pe pista „broscodromului" din Rockhampton, victoria şi titlul de campioană mondială revenind vedetei australiene „Hardies Horror", care în trei sărituri a stabilit un nou... record mondial cu „performanţa" de 1,30 m.

Cei care se ocupă de destinele sportului australian au toate motivele să se declare mulţumiţi de noua lor victorie internaţională. Nu există nici o îndoială că pe lista campionilor şi recordmanilor mondiali de origine australiană, alături de numele lui Herb Elliot, Ilse Konrads, Ken Rosewall va fi trecut acum şi numele lui „Hardies Horror". Rămîne însă numai de văzut cît de încîntaţi se vor arăta bravii sportivi australieni de noua lor „colegă" de titluri şi recorduri mondiale.

Un complex sportiv uriaş

Capitala R. P. Chineze, Pekin, s-a îmbogăţit de curînd cu una dintre cele mai moderne baze sportive din întregul continent asiatic, inaugurată în ziua de 13 septembrie, cu prilejul deschiderii Spartachiadei naţionale a sporturilor. Construit de Consiliul Sindicatelor din Pekin, în cartierul industrial situat în estul oraşului, noul stadion se întinde pe o suprafaţă de 35 hectare. Aici se găsesc un teren de fotbal cu tribune pentru 80.000 de spectatori, pistă de atletism, un bazin acoperit de înot şi un altul deschis precum şi o sală de sporturi. În imediata apropiere se află 12 terenuri de volei şi baschet, patru terenuri de tenis, o sală acoperită pentru atletism şi un lac artificial amenajat pentru concursuri de canotaj în timpul verii şi competiţii de patinaj iarna. Toate aceste terenuri sînt prevăzute cu instalaţii care permit desfăşurarea întrecerilor la lumina reflectoarelor.

Pentru prima oară în R. P. Chineză, noul stadion a fost dotat cu o uriaşă tabelă electrică de semnalizat avînd dimensiunile de 24/8 m. pe care vor fi imprimate diiicîieie caractere ale scrierii chineze. Persoanele care au vizitat de acum stadionul au fost entuziasmate şi de minunatele condiţii create reprezentanţilor presei, radioului şi televiziunii. Pentru ei au fost construite un studio de televiziune, cabine radiofonice, 12 cabine de telefon şi o largă tribună a presei. Un hotel de patru etaje, două cantine şi un cinematograf nou construiţi în incinta Stadionului vor fi puse de asemenea la dispoziţia sportivilor şi oficialilor.

Noul stadion ridicat în decurs de numai un an la Pekin este a 14-a mare bază sportivă dată în folosinţă în capitala R. P. Chineze în intervalul de 10 ani care au trecut de la eliberarea ţării. Ce reprezintă această pentru mersul înainte al sportului chinez se poate vedea din următorul fapt, nu lipsit de semnificaţie : în timpul regimului gomindanist, în oraşul Pekin exista un singur teren de sport, în ale cărui tribune puteau lua loc maximum... 7000 de spectatori.

Discuri din material plastic

Mai mult în joacă, inginerul Ambrus Szabo din Budapesta a confecţionat un disc din poliamidă, înconjurat de un cerc din metal. Solicitat de specialiştii unguri ai acestei probe atletice, inginerul Szabo le-a pus la dispoziţie discul, care a fost folosit în cadrul mai multor antrenamente. Toţi atleţii care au experimentat prototipul din material plastic s-au declarat încîntaţi de calităţile sale, printre care una principală, aceea că discul din material plastic nu se uzează şi nici nu se poate sparge.

După cum relatează ziarele ungare, succesul obţinut de discul inginerului Szabo a determinat mai multe fabrici din Budapesta să studieze posibilitatea fabricării şi a altor materiale şi echipamente sportive construite bine înţeles tot din material plastic. Preţul scăzut al acestor materiale şi durabilitatea lor sporită vor permite ca toate cluburile sportive din R. P. Ungară să-şi procure cantităţi tot mai mari de materiale şi echipament sportiv.

magazin

revistă săptămînală editată de ziarul

„ROMÎNIA LIBERA"

★

Redacţia şi administraţia piaţa Scînteii tel. 17.60.10

★

Abonamentele se primesc la toate oficiile poştale, factorii poştali şi difuzori din întreprinderi şi instituţii.

★

PUBLICITATEA SE PRIMEŞTE LA ADMINISTRAŢIA REVISTEI, tel. 17 60.10, interior 1400.

DERBIUL FOTBALISTIC DINAMO — C.C.A.

VĂZUT DE...

Colea Răutu

Artist la Teatrul Muncitoresc C.F.R. Giuleşti

Am plecat duminică spre stadionul „23 August" cu dorinţa vie de a vedea evoluînd trei duzini de internaţionali în cadrul unui singur cuplaj. Ca o dorinţă personală voiam să verific afirmaţia tovarăşului Eugen Barbu (Contemporanul nr. 35) cu privire la procesul de sclerozare timpurie a tinerilor jucători rapidişti. E drept, victoria lor asupra Progresului nu m-a satisfăcut integral întrucît a fost obţinută asupra unui adversar evident mai slab dar şi părerea tovarăşului Eugen Barbu mi s-a părut prea timpurie (fără rancună).

Ca pasionat al fotbalului mă interesa însă partida derbi. În alţi ani, Dinamo şi C.C.A. îşi transau rivalitatea de o manieră fotbalistică. Duminică i-am văzut însă pe jucători tratîndu-se între ei precum cocoşii lui Toptîrceanu : *I Sar de odată I dau cu ciocul I cad alături I schimbă locul I dau din aripi I dau din ghiare I unul cade I altul sare... I iar s-atacă I iar se pişcă... I dar de odată nu mai muşcă...*

Dar eu, ca şi toţi spectatorii aflaţi pe stadion am venit cu alte pretenţii. Am venit să-i vedem pe internaţionalii noştri jucînd fotbal, mai ales că ne aşteaptă un meci greu cu formaţia R. P. Bulgaria. Aşteptările noastre au fost însă infirmate. În locul unui spectacol de calitate, cele două echipe ne-au prezentat un cumul de duritâţi, acte brutale gratuite, stări nervoase incompatibile. Lucrurile astea au fost de acum spuse. Eu aş vrea însă să subliniez altceva. După meci, am stat de vorbă cu cîţiva jucători. M-a impresionat neplăcut indiferenţa unora faţă de cele petrecute pe teren. Unul dintre jucătorii echipei învingătoare mi-a şi spus : „Nene Colea, principalul e că am cîştigat". O asemenea concepţie mi se pare dăunătoare. Cu asemenea păreri fotbalul nostru nu se poate ridica la nivelul altor discipline sportive care ne-au impus pe plan internaţional.

Vasilica Tastaman

Artistă la Teatrul Municipal

Sînt ceea ce se cheamă o iubitoare a sportului. Îmi place să vizionez manifestările sportive, fără a avea preferinţe deosebite pentru vreuna din discipline. Ceea ce doresc însă este ca la o gală de box să văd box, la o întrecere de lupte să văd lupte, iar la o partidă de fotbal să văd fotbal. Nu-mi plac inversările de roluri. Nu-mi pot închipui un actor interpretîndu-l pe Hamlet ca pe Cyrano sau pe Ioana d'Arc jucată ca Mirandolina.

Duminică, aflată pe stadionul „23 August" printre cei 80.000 de spectatori, am fost dezamăgită. Venisem să asist la un cuplaj fotbalistic (dat fiind calitatea de ultimă vreme a fotbalului nostru, pretenţii prea mari

nu aveam) totuşi, ca orice „microbist" incorigibil care-şi jertfeşte duminicul masa şi orele de odihnă, speram... Ceea ce am văzut pe teren m-a întristat însă. Nu sînt o specialistă, n-aş putea vorbi cu competenţa unui antrenor despre defecţiunile tehnice, — pase greşite, driblinguri inutile — (uneori cronicile sportive ale ziarelor sînt judicioase sub acest raport). Ceea ce m-a întristat însă au fost duritâţile şi brutalitatea unor jucători. În trecutul nu prea îndepărtat i-am văzut pe cîţiva dintre ei jucînd în prima reprezentativă a ţării, aplaudaţi pentru incontestabilul lor talent. Dar dacă în teatru actori talentaţi se pretează la efecte ieftine, alunecînd pe panta cabotinajului, pierzîndu-şi astfel prestigiul în faţa publicului, ce calificativ, ce consecinţe se impun pentru jocul unor fotbalişti care atribuie jocului cu balonul caracteristicile boxului sau ale rugbiului ? Sînt poate prea aspră în aprecieri, dar nu pot conferi alt calificativ unora dintre jucătorii văzuţi duminică — repet : talentaţi — decît acela de cabotini ai arenei.

Am plecat de la meci şi în jurul meu unii spectatori, comentînd jocurile, se arătau amuzaţi. Dacă la un spectacol de teatru, cînd se joacă o comedie, oamenii plîng— aspru trebuie judecaţi actorii. Spectatorii n-au nici o vină. Vor înţelege oare protagoniştii de duminică că amuzamentul spectatorilor, rîsul lor, era de fapt ironic ?

Ion Lucian

Artist la Teatrul Municipal

Scrisoare deschisă bătrînului meu antrenor

Dragă maestre,

Pe vremea cînd, copil fiind, mi-a plăcut mingea (e vorba de balonul rotund, nu de film !) ai încercat cu

bunăvoinţă să-mi spui care sînt regulile fotbalului.

Una dintre ele mi-a rămas întipărită în minte şi acum : „Fotbalul se joacă între două echipe şi cîştigă aceea care bagă mai multe goluri adversarului".

Unde eşti, bătrînul meu antrenor, să vezi cum echipele noastre au modificat acest elementar principiu astfel : „...şi cîştigă acea echipă care primeşte mai puţine goluri" !?

Să nu-mi spui că e acelaşi lucru, fiindcă n-ai dreptate !

Eşti depăşit, maestre !

Eraî pe atunci prea tînăr ca să cunoşti noile formule : „combinaţii sterile", „defensivă destructivă", „joc spectaculos", „obstrucţie" şi alte asemenea „subtilităţi" tactice.

Şi acum eşti prea bătrîn să le înţelegi !

Vino, bătrîne antrenor, să vezi cum se joacă fotbalul „modern" — cu adevărat în spirit de „asociaţie" — mingea trecînd prieteneşte de la jucător la... adversar ; să vezi cum, în meciul cu Progresul, cel mai periculos atacant al Rapidului, este... Caricaş ; să afli cum se poate termina un meci în 7—8 oameni valizi, restul fiind loviţi sau eliminaţi ; vino să vezi cum peste 30 de selecţionabili îşi arată multilaterala lor pregătire sportivă (lupte, tîrîtă, rugbi, box) ; să înveţi cum se poate „juca" fotbal fără nici o concepţie tactică, fără orizont, fără orientare, la... „ce-o fi să fie" !

Şi este în preajma unui meci internaţional de mare importanţă !

Şi asta acum, cînd maeştrii balonului rotund se bucură de condiţii pe care nici nu îndrăzneai să le visezi, bătrîne !

Şi asta la o săptămînă după ce o confruntare internaţională pe patru fronturi ne oferise speranţa unui reviriment !

Poate că-ţi vei schimba d-ta concepţiile, dar jucătorii noştri... slabă nădejde !

Al d-tale deceptionat elev,

Ion LUCIAN

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustraţii : Boca BAND

Managerul Sam Stubener porneşte în căutarea unui tînăr fenomen, Pat Glendon, fiul unei foste celebrităţi în lumea boxului profesionist. Pat Glendon-senior. Ajuns la o fermă singuratecă, în nordul Californiei, Sam ascultă acum pălăvrăgeala bătrînului Glendon.

Cînd fata a început să insiste, Pat şi-a luat puşca, muniţie, o pătură şi s-a refugiat în pădure. A stat acolo o lună întreagă...

Bătrînul Pat continua pălăvrăgeala, dar observă că Sam, istovit de lunga cavalcadă din cursul zilei şi de masa pe care o luase, aţipise. Pat îl ajută să se dezbrace şi să se culce, apoi totul intră în tăcere.

Fu trezit devreme dimineaţa de către bătrîn, care-i strigă în ureche :

— Hai, scoală-te, grăbeşte-te. Vino ! Ai să poţi contempla un fenomen care nu este vizibil decît odată la o mie de ani !...

Frecîndu-şi ochii încă grei de somn, Sam se îndreptă spre uşă şi văzu un tînăr foarte voinic, un adevărat uriaş, care ţinea în mînă o puşcă şi purta pe umăr, fără cel mai mic efort, o căprioară.

Tatăl făcu prezentările de rigoare, iar tînărul Pat, fără nici o altă vorbă, începu să pregătească dejunul. Mîncară porţii zdravene de friptură de urs cu pîită şi băură cafea. Băiatul înghiţi cantităţi cu adevărat apreciabile.

Apoi bătrînul spuse :

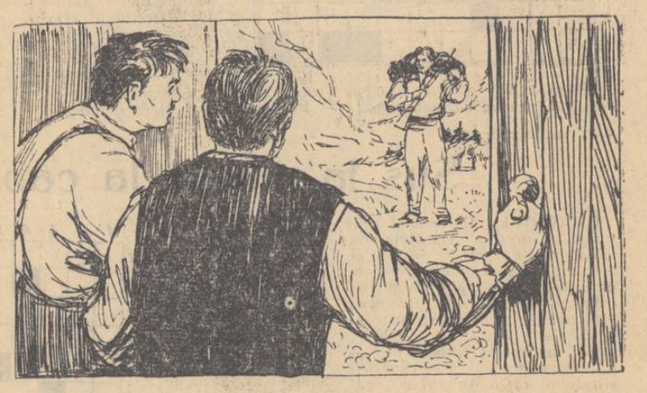

— Pat, băiatule ştii cine este oaspetele nostru, dar nu ştii pentru ce a venit. Află aşadar că te va lua cu el la San Francisco.

— Aş prefera să rămîn aici, tată.

Bătrînul izbucni furios :

— Ai să mergi la San Francisco, aşa cum îţi spun eu. Şi apoi în alte oraşe. Vreau să fac din tine un om mare, un campion !... Vei merge şi te vei bate. Te vei bate ca un diavol, ai înţeles ?... Şi acum, dezbracă-te şi puneţi mănuşile de box.

Tînărul ascultă. Îşi scoase cămaşa şi Sam fu aproape fulgerat de impresia pe care i-o făcu apariţia superbului exemplar uman care-i stătea în faţă.

Îndemnat de bătrîn, Sam se dezbrăcă şi el şi-şi trase mănuşile de box, gata să încerce forţele şi dibăcia băiatului. Pat cel bătrîn îi şopti băiatului să o ia cu binişorul :

— Trage încet, cu grijă, vezi că Sam nu mai e boxerul de altădată, îmbătrîneşte şi el.

Începură exhibiţia. Stubener ataca cu toată vigoarea, încerca cele mai

savante lovituri şi trucuri, dar băiatul, cu un instinct uimitor, le evită fără nici o dificultate. Sam încercă atunci lupta corp la corp şi aplică, cu toată forţa, o directă în gura lui Pat cel tînăr. Răspunsul nu se lăsă aşteptat şi în corp la corpul următor, Stubener primi la rîndul lui o directă la figură. Managerul avu senzaţia că-i fuge capul, că-i pleznesc vertebrele şi că i se rupe inima

Cînd îşi reveni, Pat cel bătrîn îi ceru părerea.

— E nemaipomenit. Cu pumnul lui îşi va ucide adversarii...

— Nu, asta nu o va face, replică bătrînul, are destul cumpăt şi sînge rece. Dar le va aplica o corecţie care-i va face să nu mai încerce niciodată să i se opună în ring.

— Şi acum, contractul ? rosti Sam.

— Nu încă, replică bătrînul. Condiţiile noastre vor fi foarte grele, te previn. De aceea trebuie să-l cunoşti şi mai bine pe băiat. Ai să te duci

cu el la o vînătoare de căprioare, pe munte. După aceea, vom redacta împreună contractul...

Timp de două zile Stubener vînă alături de tînărul Pat şi avu timpul să-l studieze. În sfîrşit, semnară contractul şi veni clipa despărţirii de bătrîn. Înainte de plecare, Pat Glendon-senior îl luă de o parte pe Sam Stubener şi-i spuse :

— Fii cu băgare de seamă, dragul meu Sam. Micuţul e curat şi cinstit. Nu cunoaşte nici una din şmecheriile şi pungăşiile ringului şi ale profesioniştilor săi. Ideea orîcărui trişaj i-ar scoate din minţi. E numai bravură şi loialitate. El nu ştie că există boxeri care se lasă bătuţi de unii mai slabi pentru o sumă de bani. De aceea am prevăzut clauza că la cea mai mică incorectitudine de acest fel, contractul va fi desfăcut.

— Iar tu, băiatule, reluă bătrînul întorcîndu-se spre fiul său, ia aminte la vorbele mele : fii atent la femei, căci există femei şi femei. Sînt cele care se distrează pe spinarea bărbatului şi într-o zi îl fac să-şi piardă minţile. Din astea ai să găseşti cu mîile. Dar mai există şi femeia adevărată, femeia cea bună, care este geniul binefăcător al bărbatului. Asta e mai rară. Dar dacă o întîlneşti, pune mîna pe ea şi nu o lăsa să ţi scape. Mai mult decît averea şi gloria, ea va însemna pentru tine fericirea. Asta e ultimul meu sfat. Şi acum, adio băiete !

Peste cîteva zile Sam Stubener şi noul său pupil se aflau la San Francisco. Conform planului conceput de manager, Pat va trebui să susţină mai multe meciuri cu boxeri de rangul al doilea, cu să se impună încetul cu încetul atenţiei publicului, apoi abia să provoace pe Jim Hanford, campionul lumii. Aceasta s-ar putea întîmpla cam peste doi ani — îi explică Sam băiatului, spre dezolarea acestuia, care ar fi vrut să boxeze chiar acum cu Jim Hanford, conştient că îl poate învinge fără prea mare dificultate. Dar n-avu încotro şi trebui să se supună hotărîrii managerului său.

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — Bucureşti.

1958

BIBLIOTECA CENTRALĂ SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 102 ★ Sîmbătă 19 septembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

În acest număr:

O VIZITĂ LA MUZEUL LITERATURII

●

Enciclopedia magazin

Hanuri în Bucureștiul de altădată

◆

Barbizon

◆

SCENARIUL CINEMATOGRAFIC

●

PUNCTE DE VEDERE

N-am fost la Ploești...

de Dan DEȘLIU

BUCUREȘTIUL IERI-AZI-MÎINE

N. S. Hrușciov și D. Eisenhower trec în revistă garda de onoare (clișeul de sus); *N. S. Hrușciov și D. Eisenhower pe aeroportul Andrews de lîngă Washington.* (clișeul de jos).

SOLIA ÎNȚELEGERII ȘI A PĂCII

Vizita lui Nikita Sergheevici Hrușciov în S. U. A.

La numai 31 de ore după ce o navă cosmică făurită de mîna omului a ajuns pentru prima oară în istorie de pe Pămînt pe un corp ceresc — pe Lună — ducînd acolo fanioanele cu stema Uniunii Sovietice, un gigant al aerului, avionul „TU 114“ avînd pe bord pe N. S. Hrușciov și persoanele care-l însoțesc în vizita sa în Statele Unite, decola de pe aeroportul Vnukovo din Moscova. Într-unul din bagajele de pe avion se afla copia exactă a acestor fanioane. Cîteva ceasuri după sosirea președintelui Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. pe pămîntul Americii, fanioanele, al căror original se găsește acum pe Lună, se odihneau în mîna președintelui Statelor Unite. „Vă rog să considerați acest dar drept un simbol al dorinței poporului nostru de a dezvolta relații de pace și prietenie cu poporul dv., cu marea dv. țară — Statele Unite ale Americii“ — glăsuia mesajul ce însoțea darul înmînat de primul ministru al Uniunii Sovietice, președintelui S.U.A. D. Eisenhower.

Pentru a tălmăci și a traduce în viață această dorință a poporului sovietic, a întregii țări sovietice și a guvernului său, N. S. Hrușciov a traversat Atlanticul inaugurînd prin sosirea sa în Statele Unite schimbul de vizite dintre șefii guvernelor U.R.S.S. și S.U.A., eveniment de epocală însemnătate a istoriei mondiale contemporane. Evenimentul a fost așteptat cu un viu interes și profundă emoție în toate țările lumii fiind socotit pretutindeni — și pe drept cuvînt — ca o acțiune care ar putea constitui începutul unei cotituri importante în desfășurarea vieții internaționale, în sensul lichidării „războiului rece“ și înlocuirii relațiilor încordate dintre state, cu relații întemeiate pe principiile coexistenței pașnice. Uniunea Sovietică și Statele Unite sînt astăzi cele mai puternice state de pe glob care poartă răspunderea principală pentru problemele păcii și războiului. Este de la sine înțeles că dacă relațiile dintre aceste două mari state vor fi bune, aceasta va avea o influență hotărîtoare asupra îmbunătățirii relațiilor internaționale în întregul lor. Or, acest lucru este foarte posibil pentru că nu există nimic care să împiedice ca cele două mari puteri mondiale să dezvolte relații de bună vecinătate. Poporale sovietic și american au luptat bine împreună în anii celui de al doilea război mondial înfrîngînd pe dușmanul comun. În condițiile actuale de pace sînt și mai multe posibilități și temeiuri ca cele două popoare și state să fie prietene și să colaboreze.

Un interes uriaș în lumea întreagă

E greu de găsit vreun exemplu în istoria ultimilor ani care, sub aspectul importanței și a interesului suscitat în rîndurile opiniei publice mondiale, să sufere vreo comparație cu vizita lui N. S. Hrușciov în Statele Unite. În cele 6 săptămîni trecute între publicarea știrii privitoare la schimbul de vizite și sosirea premierului sovietic pe pămînt american, s-au folosit nenumărate tone de hîrtie pentru tipărirea comentariilor, impresiilor și gîndurilor legate de acest eveniment epocal. Schimbul de vizite a fost subiectul Nr. 1 atît al declarațiilor și al convorbirilor dintre cele mai diferite personalități ale vieții politice, cît și tema principală de discuție a „omului de pe stradă“ din toate țările lumii. Cît privește Statele Unite, unde se desfășoară prima etapă a istoricului schimb de vizite, — așa cum relata ziarul „CHRISTIAN SCIENCE MONITOR“, chiar și „în cele mai îndepărtate colțuri se vorbește numai și numai de Hrușciov“.

Astfel, încă mult înainte ca înaltul oaspete sovietic să fi ajuns în S.U.A., într-o serie de orașe americane a avut loc o adevărată goană după invitații la manifestațiile unde primul ministru al U.R.S.S. avea să apară și să

A. STANCIU

● *(Continuare în pag. 3-a)*

Macheta magistralei Bd. Magheru — Bd. Bălcescu, văzută dinspre Piața Mihail Eminescu

La 20 septembrie se împlinesc 500 de ani de la cea mai veche mențiune scrisă care atestă existența Bucureștiului — timp de mai multe secole locul de reședință al scaunului domnesc al Țării Românești, azi capitala Republicii Populare Române.

Cei cinci sute de ani de existență, pe care îi sărbătorim astăzi în plină desfășurare a construcției socialiste în țara noastră, au trecut peste orașul București lăsîndu-ne multe date și amintiri despre cetatea de altă dată, despre orașul din trecut care s-a dezvoltat necontenit. De la vechea așezare, cu case din lemn și biserici înconjurate de verdeață, cu turnuri sclipind în soare, s-a ajuns la orașul actual, cu clădiri din piatră, cărămidă și beton, care domină colinele și movilele de pe malurile Dîmboviței și ale Colentinei.

Astăzi, cînd își sărbătorește o jumătate de mileniu, Bucureștiul se împodobește mereu cu noi blocuri de locuit, cu noi întreprinderi, școli, creșe și cluburi, clădite sub îndrumarea partidului de mîinile harnicilor făuritori ai socialismului.

Colindînd prin Bucureștiul nostru de azi, facem cunoștință cu orașul nostru de mîine. Calea Victoriei, vechiul pod al Mogoșoaiei, șerpuind de la Dîmbovița pînă în Piața Victoriei, e în plină transformare. Acolo unde se întîlnește cu apa Dîmboviței și unde aceasta se ascunde sub planșeul de beton, se ridică un bloc de locuințe cu 17 etaje. Mai departe, acolo unde Calea Victoriei se întîlnește cu B-dul 6 Martie, vis-a-vis de Casa Centrală a Armatei, se înalță un alt mare bloc de locuințe, în parterele căruia vor fi amenajate magazine.

Continuînd drumul pe Calea Victoriei ajungem în Piața Palatului Republicii. Aici, schelele și macaralele ne vestesc prezența unui mare șantier. Harnicii constructori lucrează din plin la noua Sală a Palatului R.P.R. care va avea peste 3.000 locuri, fiind înconjurată de un ansamblu de blocuri de locuințe de cîte 9 etaje și de un bloc de 16 etaje. În apropiere de întîlnirea cu Calea Griviței, Calea Victoriei e strangulată. Construc-

Ing. I. CIUBOTARU

● *(Continuare în pag. 5-a)*

Un mare eveniment sportiv începe azi pe stadionul Republicii

JOCURILE BALCANICE DE ATLETISM

Convorbirea noastră cu Iolanda Balaș

Ne vom întîlni din nou pe stadionul Republicii !... De astă dată pentru a urmări o competiție inedită pentru cea mai mare parte a spectatorilor de astăzi ai atletismului nostru : Jocurile Balcanice.

După 22 de ani, Bucureștiul găzduiește din nou confruntarea celor mai buni atleți ai țărilor balcanice. Publicul nostru, căruia cele 11 ediții ale Campionatelor internaționale ale R. P. Române i-au făcut o adevărată educație atletică, va avea acum prilejul să urmărească, pentru prima oară, o întrecere între cinci echipe, în care lupta pentru primul loc al fiecărei probe va fi tot atît de pasionantă și de interesantă ca și cea pentru locul șase. În vederea marelui concurs de la București, atleții din R. P. Bulgaria, Grecia, R. P. F. Iugoslavia, Turcia și R. P. Română au efectuat îndelungi și minuțioase pregătiri, astfel că startul de astăzi îi găsește în cea mai bună formă.

Cum este și firesc, s-au făcut și se fac tot felul de pronosticuri în legătură cu această a XVIII-a ediție a Jocurilor Balcanice. Cu caietul de performanțe în mînă, amatorul de atletism compară cifrele, cîntărește șansele, calculează și iar calculează... clasamentele finale, posibile sau probabile. Într-adevăr, multe semne de întrebare ridică probele actualei ediții a balcaniadei.

Cea mai pasionantă dintre întrebări este chiar aceea cu privire la învingătorii pe echipe, în special la întrecerea masculină.

Există însă și o mare certitudine în toate aceste anticipări dinaintea concursurilor. Nimeni nu pune la îndoială persoana viitoarei campioane balcanice a probei de săritură în înălțime. Ca și la campionatele europene de la Stockholm, ca și la Jocurile Mondiale Universitare de la Torino, ca și la toate marile competiții internaționale din ultimii ani, și la Jocurile Balcanice de la București, Iolanda Balaș (v-ați închipuit desigur că despre ea era vorba !) este „favorita favoritelor“... În zilele din preajma marelui eveniment atletic am socotit că ar prezenta interes pentru cititorii „Magazinului“ o discuție cu cea mai bună atletă a lumii. Și unde o putem întîlni mai sigur — ca de altfel pe toți atleții noștri fruntași — decît pe stadion, la antrenament. Chiar dacă nu are nici o emoție în privința cuceririi medaliei de aur a balcaniadei, Ioli se pregătește cu sîrguința de totdeauna. Pentru ea, orice concurs este o luptă cu ea însăși, cu ștacheta și cu... recordul mondial.

De altfel, despre acest record a fost vorba chiar de la începutul convorbirii noastre.

— *M-am întors de la Torino mulțumită de titlul cucerit pentru a doua oară în cadrul Jocurilor Mondiale Universitare, dar și puțin dezamăgită că din nou, pentru a 9-a oară în acest sezon, înălțimea de 1,84 m nu s-a lăsat învinsă. Și cred că acolo am fost aproape de un nou record al lumii. Ceea ce m-a împiedicat să-l obțin au fost condițiile grele în care s-a concurat. Pista era moale și sfărîmicioasă, dintr-o compoziție nefericit aleasă.*

Romeo VILARA și Iacint MANOLIU

● *(Continuare în pag. 8-a)*

Două bune prietene: atleta chineză Cen Fen-iun și Iolanda Balaș

Tatiana Samoilova într-un rol nou

După marele succes obținut cu filmul „Zboară cocorii“ la Festivalul de la Cannes, numeroși producători de filme din întreaga lume i-au propus contracte Tatianei Samoilova. Tatiana a refuzat însă. Ea dorea într-adevăr să joace într-un nou film, dar împreună cu echipa cu care a dobîndit succesul. În momentul de față dorința ei se realizează.

Tatiana Samoilova creează rolul tinerei geologe Tania din filmul „Scrisoare neexpediată“ realizat după nuvela lui Valeri Osipov tot de către regizorul Mihail Kalatozov împreună cu binecunoscutul operator Serghei Urușevski. În timpul turnării filmului pe platourile studioului „Mosfilm“ i-a fost remis Tatianei Samoilova premiul Asociației criticilor de cinema din Germania occidentală

REPORTAJ ÎN LUNĂ!

Lansarea cu succes de către Uniunea Sovietică a celei de-a doua rachete cosmice care a atins suprafața Lunei, a produs un entuziasm uriaș în rîndul oamenilor muncii de pretutindeni. Visul de milenii al omenirii, acela al zborului interplanetar, a devenit, datorită oamenilor sovietici, un triumfal succes al geniului uman, al socialismului și al păcii.

Colaboratorul nostru Radu Nor a imaginat, pe baza datelor științifice, călătoria pe care, datorită recentei realizări a științei și tehnicii sovietice, omul o va face în curînd în Lună.

CITIȚI REPORTAJUL ÎN PAG. 3-A

Enciclopedia magazin

Hanuri în Bucureștiul de a'tă dată

În București hanurile au existat încă din secolul al 17-lea.

La început ele erau construite din lemn. Unul dintre cele mai vechi este Hanul Șerban Vodă situat pe locul unde azi e Banca de Stat și cel înființat de Constantin Brîncoveanu, situat cam în locul Poștei Centrale de astăzi.

Pe porțiunea dintre Poșta Centrală și locul unde Bulevardul 6 Martie traversează Calea Victoriei se mai găseau Hanul Sft. Ion cel Nou, (pe locul actualei clădiri a C.E.C.-ului), și Hanul Zlătari, iar în locul unde acuma este terasa Casei Centrale a Armatei se găsea Hanul Mînăstirii Sărindar.

Una dintre cele mai sugestive relatări despre hanuri o dă Del Chiaro, secretarul personal al lui Constantin Brîncoveanu. El descrie astfel hanurile: **„Un loc înconjurat cu ziduri, făcut după modelul marilor mînăstiri catolice, iar împrejur sînt dughene boltite, de apărare contra focului și ținute de negustori creștini sau turci, plătind o chirie lunară întendentului, care are și însărcinarea să încuie seara porțile hanului pentru siguranța mărfurilor".**

Multe din hanurile înființate, în special cele create de domnitori, aveau în mijlocul curții și cîte o biserică, veniturile fiind încasate de starețul respectiv. Era și acesta un mijloc prin care domnul întărea biserica, aliata sa, în menținerea relațiilor feudale și intensificarea exploatării.

Exemplul domnitorilor a fost urmat de boieri și apoi de negustori și chiar de călugări.

Hanurile au jucat un rol important în viața economică a Bucureștiului, în special în secolul XVIII și chiar în prima jumătate a secolului XIX.

Hanul lui Manuk

În anul 1808 pe Ulița Șelicarilor, (azi str. 30 Decembrie), peste drum de actuala Piață de Flori, s-a ridicat de către armeanul Manuc Bei un han, care va ocupa un loc important între construcțiile de acest fel.

Plasat în centru, bine dotat și înzestrat cu cele necesare, el a atras de la început atenția negustorilor. Vorbind despre acest han, unul dintre istoriografii orașului spune: **„Curtea Hanului Manuc era de pomină pentru sgomotul, murdăria și mulțimea trăsurilor care se aflau într-însul. Surugii, chirigii, vizitii, cărăușii care înhămau și deshămau cai, slugile hanului care alergau strigînd, găinile, rațele, porcii, care se vîrau pe sub butci, rădvane, brișci, brașovence, chervane și căruțe, toate făceau să persiste o larmă puternică de dimineață pînă seara".**

Spre sfîrșitul secolului al XIX-lea acest han este refăcut și adoptat noilor cerințe, sub numele de Hotel Dacia. Clădirea se mai vede și astăzi pe str. 30 Decembrie.

Cu apariția mijloacelor de locomoție moderne, automobile, tren, și prin întrebuințarea pe o scară tot mai largă a mijloacelor de locomoție aeriene, importanța hanurilor bucureștene a dispărut cu desăvîrșire. În locul lor și-au făcut apariția tot mai multe hoteluri confortabile cu garaje de automobile, iar într-un viitor poate nu prea îndepărtat, cu hangare pentru avioane, care să stea la îndemîna pasagerilor.

Prof. M. NICOLAU

SCENARIUL CINEMATOGRAFIC

Mai cu seamă de la inventarea cinematografului sonor, scenariul cinematografic a devenit de o maximă importanță în producția de filme. Faptul se datorește nu numai existenței dialogului în film. Scenariul, bază literară a operei cinematografice, imprimă orientarea ei. Sensurile ideologice ale filmului se definesc încă în scenariu. Există în istoria recentă a cinematografiei un fapt care dovedește acest adevăr.

Duminică 14 ianuarie 1951, un ziar din Roma, „Messagero", publica următoarea știre: „Se caută steno-dactilografă, tînără, inteligentă și activă, pretenții moderate. Prezentarea luni între ora 10 și 11 pe Via Savoia 31". Ziarele de o doua zi seara publicau o știre anodină în care se relata că, în urma acestui anunț, s-au prezentat 200 de candidate la biroul care era la etajul II al unei vechi clădiri. La ora 11 scara se rupsese și, în urma accidentului, o fată și-a găsit moartea, iar alte 70 au fost rănite.

Faptul acesta divers a stat la baza a două scenarii de film! Primul era scris de V. Brancati și Augusto Genino iar filmul a fost realizat de cel din urmă. Aici accidentul era pretextul care permitea o legătură între povestirile a trei din victimile accidentului. Cea dintîi se prezentase pentru că fusese violată în copilărie (!), a doua pentru că se plictisea lîngă un soț bogat pe care-l înșela și în sfîrșit a treia pentru a scăpa, datorită muncii, de obsesia stupefiantelor. Filmul se numea „Tre storie proibite" (Trei povestiri interzise) și încerca să dovedească că femeile care rîvneau la slujbe de dactilografe nu erau somere, ci doar femei cu bună stare, dornice să-și asigure o ocupație plăcută pentru a-și alunga plictisul. Filmul era banal și mincinos.

Cunoscutul scenarist Cesare Zavattini a pornit de la același fapt, dar înțelegînd semnificația lui socială. El a publicat într-un ziar un anunț identic (vroia oricum să angajeze două dactilografe pentru producția viitorului film) și un tînăr ziarist, Elio Petri a fost însărcinat cu interogarea celor 70 de solicitante care se prezentară, precum și a victimelor accidentului amintit mai sus. Pe baza acestei anchete, patru scenariști Zavattini, Franchini, Sonego și Puccini au scris scenariul filmului care purta titlul „Roma ore 11", realizat în 1951 de Giuseppe de Santis și bine cunoscut publicului nostru.

Spre deosebire de „Trei povestiri interzise", „Roma ore 11" a fost o puternică demascare a putreziciunii societății capitaliste italiene, o secțiune în păturile sociale care suferă de pe urma plăgii șomajului. Același fapt, sub pana diferiților scenariști, căpătă alte semnificații, devenea punctul de pornire a două opere diametral opuse. Prima era comercială și a fost de îndată uitată, în timp ce a doua a devenit o operă cinematografică realistă, deosebit de valoroasă.

Ion BARNA

BARBIZON

Barbizon — numele unei localități modeste din apropierea Parisului, de care se leagă istoria unui puternic curent realist din pictura franceză și care evocă, pe o bună parte a perioadei de cristalizare a talentului lor și a concepției despre artă — biografia marilor noștri artiști — Grigorescu și Andreescu.

Barbizonul este un sat la marginea pădurii Fontainebleau de lîngă Paris. Aici s-au stabilit, pe la mijlocul sec. XIX, o seamă de pictori care cutreerau potecile și luminișurile acestei frumoase păduri, alegînd subiecte pentru peisajele lor. Curînd acești pictori, la care sentimentul naturii vibra în rezonanțe majore, aveau să creeze un curent viguros, al cărui realism se opunea convenționalismului și falsului pitoresc al peisagisticii din sec. XVIII.

În perioada clasicismului în pictura franceză — David și școala sa — peisajul, compus artificial, departe de sentimentul direct al naturii, era un decor presărat cu obeliscuri, temple, resturi de statui și coloane, altare, cataracte și cascade, arbori uriași, pe care se desfășurau scenele cu zeități, fauni, driade și hamadriade, nimfe și naiade. Acestei viziuni asupra peisajului aveau să-i dea o primă lovitură pictorii aparținînd curentului romantic, opus clasicismului; Gros, Prud'hon, Girodet, Guerin, dar mai ales Gericault, deși menținea încă peisajul ca fond al unor scene narative, și prin aceasta ți confereau o notă de decor, au progresat în studierea sinceră a naturii, au pictat-o mai spontan, cu mai multă sensibilitate. Elemente noi, realiste, a introdus în peisaj și Paul Huet, pe care l-a preocupat variațiile extreme ale naturii (picta de preferință furtuni, efecte de seară după ploaie) și Dupré, îndrăgostit de priveliștile cu arbori uriași și falnici, străjuind ape liniștite. Dar și la acești artiști sentimentul direct al naturii era bornat de nevoia ce o vădeau de a regiza elementele peisajului: la Huet se simțea grandiloc vență în felul cum picta niște valuri ce asaltau un mal stîncos, mohorît și pleșuv, iar la Dupré tendința spre anecdotism, în spiritul romantismului, atunci cînd într-o priveliște de pădure, măreață și viguros pictată, introducea, dintr-odată, două căprioare grațioase, ce veneau să se adape într-un rîu.

Abia la pictorii care au lucrat în pădurea Fontainebleau și locuiau la Barbizon, și la Corot, sentimentul naturii avea să se desfășoare liber și profund, spontan, determinîndu-i pe artiști să pătrundă și să comunice măreția peisajului, armonia sa, stările sufletești pe care le generează.

Reprezentantul cel mai ilustru al școlii de la Barbizon a fost Théodore Rousseau (1812—1867), fiul unui mesteriaș din Paris, căruia de mic copil îi plăcea să colinde pe potecile pădurilor și să se desfete cu frumusețea naturii. În tablourile sale, ca într-o poveste rostită din suflet, natura se adresează direct sensibilității privitorului, emoționîndu-l prin măreția și sveltețea plopilor, tristețea stîncilor surpate, prin liniștita, calma reverberație a luminii într-un luminiș de pădure, prin vastitatea plaiurilor înverzite și a cerurilor magic iluminate. În Galeria de artă universală de la Muzeul R.P.R. se poate vedea un tablou de Théodore Rousseau *(Vedere de pe malul mării)* destul de grăitor pentru arta pictorului. Asupra viziunii lui Rousseau a avut desigur o influență și arta lui Millet, stabilit și el la Barbizon, artist de un puternic filon realist.

Un reprezentant al școlii de la Barbizon este și Diaz (1809—1876) la care însă influența romantismului este mai puternică: el picta, alături de peisaje din pădurea Fontainebleau, fantezii mitologice ce se bucurau de un mare succes. Nu este greu de înțeles, dacă avem în vedere conținutul și viziunea peisagistică a școlii de la Barbizon, de ce Grigorescu, care a venit la Paris în 1861, dintre toate curentele ce animau viața artistică a capitalei franceze s-a simțit atras tocmai de această școală. Fiu de țăran, Grigorescu iubea natura și o simțea în toată măreața ei frumusețe. La Barbizon, unde s-a stabilit, în contact cu pictorii care lucrau în pădurea Fontainebleau, el a învățat să picteze în aer liber, însușindu-și tehnica de a reține atmosfera și aspectele peisajului. Acolo a lucrat el *„Intrarea în pădure"* (Muzeul Zambaccian) și *„Peisajul cu stînci"* (Galeria națională) — peisaje cu un colorit atît de frumos și de o mare puritate a sentimentului. Tot acolo, întors dintr-o călătorie în țară, a pictat el tabloul *„Apus de soare la Barbizon"* (Galeria națională) plin de o poetică atmosferă și *„În sat la Barbizon"* (Muzeul Zambaccian). Sfătuit de Grigorescu, și Andreescu se stabilește la Barbizon în 1879. Andreescu era de acum un pictor format, pentru care investigarea naturii era o adîncă și gravă nevoie de găsire a adevărului, dar și asupra lui cultul naturii, oficiat la Barbizon, a avut un efect pozitiv. El a pictat acolo o serie de peisaje excepționale dintre care cel mai cunoscut este *„Iarna la Barbizon"* (Muzeul Zambaccian); atmosfera iernii este sugerată prin tonuri de gri de o mare subtilitate și rafinament coloristic.

Iată deci cum o mică localitate — Barbizonul — se înscrie la răspîntiile culturii moderne a două popoare.

Maxim COSMA

ION ANDREESCU — Barbizon

Moravuri și năravuri

„Nu știi matale vr-un avocat bun?"

De la Esop încoace, fabuliștii au respectat cu strictețe anumite convenții. Astfel, vulpea a căpătat reputația de cumătră vicleană, ursul s-a ales cu faima de a fi cam neghiob și cam lacom, corbul a devenit fanfaron, greerele boem. Nu știu cam în ce fel au rămas consacrate apucăturile pisicii și ale bobocului de rață, dar cred că perfidia acestor grațioase dobitoace nu mai poate fi pusă la îndoială de vreme ce a fost destul ca ele să se hîrjonească nițel pentru ca patru oameni în toată firea să fie cît pe ce să se-ncaiere de-a binelea. Am avut de curînd prilejul să asist la activitatea unei comisii de împăciuire. Nu sînt de invidiat tovarășii care fac parte din asemenea comisii: trebuie să ai o răbdare de fier, un discernămînt și o înțelepciune de Solomon. Două vecine nu se mai pot întîlni fără să se salute cu niște ocări colosale, fiindcă găștile uneia au ciugulit din fasolea celeilalte. Doi împelițați de copii, s-au jucat, și unul din ei a căzut și s-a zgîriat la un deget. Mama „victimei" se năpustește ca o leoaică în bucătăria vecinei: mama „agresorului", care face niște clătite, se trezește împroșcată de insulte și de amenințări. Clătitele cu brînză de vaci devin clătite cu reacție, și încep să zboare la dreapta și la stînga, cu o viteză fantastică. După această explozie, urmează faza cronică a maladiei. Bunele vecine de mai înainte încep să strecoare, cu o îndărătnicie de temut, tot felul de „vorbe" și de aluzii. Atmosfera devine apăsătoare, șicanele de netolerat, vecinătatea insuportabilă. În cele din urmă, una din „părți" începe să întrebe pe cine întîlnește în cale: „ascultă, coană Marioară, nu știi matale vr-un avocat bun?"...

Acest năravuri, care întreține pe vremuri prosperitatea avocaților specializați în pricinile minore, a devenit un non-sens în zilele noastre. Pasiunile, energia, ambiția, încăpățînarea chiar, au astăzi posibilități mai fericite de cheltuire. Între oamenii muncii de astăzi rivalitățile economice sînt excluse; spiritul de șicană se află așadar pe o temelie artificială și șubredă. Și totuși, plusul de energie, „nervozitatea", „temperamentul", sau cum vreți să-i mai spuneți, o mai ia încă uneori razna transformînd oameni pînă mai ieri serioși în niște bufoni arțăgoși și răpind timpul instanțelor judiciare cu procese ridicole. De soluții-panaceu, gata ambalate și avînd o eficacitate de sută la sută, nu dispunem în prezent: în această maladie rezistența la tratament și recidiva nu sînt excluse. Dar tratamentul trebuie totuși încercat, și încercat cu mare încredere. El e simplu și uneori (după cum spun medicii cînd vorbesc între ei) poate să ne dea satisfacția unor „cazuri frumoase". Dacă aveți doi vecini care se iau la hartă din te miri ce, poftiți-i să vină duminică dimineața, împreună cu dv., la munca voluntară din cartier. Între două lopeți de pămînt, și între două fumuri de țigară sorbite cu sete, oamenii o să descopere încîntați că nu mai sînt „parte" și „parte" ca la proces, ci părtași la o năzuință comună. O să începeți să se prefuiască și să se stimeze, iar duminica viitoare, cînd o să-i poftiți la cămînul cultural, s-ar putea să aveți surpriza să-i vedeți că vin braț la braț. Nu vă faceți mari iluzii, dar încercați cu perseverență și tact experiența propusă. Veți fi dumneavoastră înșiși în cîștig: căci e o mare satisfacție să faci din doi fals-rivali doi prieteni autentici...

N. VALMARU

Gh. COCA:
Buciumaș
din M-ții Apuseni

Fotografie premiată în cadrul concursului organizat de „Romînia liberă" și „Magazin"

PEȘTERA ELECTRIFICATA

Galbinul, un pîriu pe malurile căruia și-a găsit așezare comuna Baia de Fier, părăsește munții după ce își ia rămas bun de la ultimii pereți de stîncă cu creste nu prea înalte îndreptate ca niște străji spre cerul albastru. Sub creasta din dreapta riului se află și punctul final al călătoriei noastre „Peștera Muierii" — prima peșteră electrificată din țara noastră.

Spre gura peșterii ne-a călăuzit o cărăruie bătută aproape ca în palmă de mulțimea vizitatorilor sosiți aici de pe alte meleaguri să cerceteze comorile subterane.

Intrăm în peșteră. Aici, lumina becurilor a izgonit întunericul. La început, priveliștea e cea obișnuită oricărei peșteri: o galerie care se îndreaptă spre inima muntelui și un frig de te pătrunde pînă în măduva oaselor.

Stalactite în lumina reflectoarelor

Cîțiva pași mai încolo însă, peștera începe să-și dezvăluie una după alta comorile create de natură cu o măestrie fără seamăn. Stalagmitele și stalactitele, la început de forme simple, apoi din ce în ce mai ciudate și mai frumoase, luînd înfățișări de neînchipuit, ne transpun într-o lume de basm. Basm care stă împietrit aici de multe veacuri.

Uneori scundă, încît vizitatorul se face ghem, grota își înalță peste cîțiva pași cupolele impresionante de care atîrnă dantele, coloane și văluri de calcar, colorate și împodobite pe alocuri cu ornamente de o rară frumusețe. Diferitele galerii poartă nume caracteristice, provenite din asemănarea scurgerilor calcaroase cu ființe și obiecte cunoscute. Întîlnim astfel „bazine" mari și mici, „Orga", „Domuri" mari și mici, „Cascada împietrită", „Sala minaretelor", pe „Moș Gerilă", „Turcul", „Galeria ursilor" și cîte altele.

Călăuza noastră, tovarășul Firu, directorul Muzeului regional al Olteniei, muzeu sub îngrijirea căruia se află acest monument făurit de natură, ne anunță, la un moment dat, că vom intra în „altar".

— Sînt și catedrale pe aici?

— Catedrale nu sînt. Există un singur „altar" creat de natură.

Pășim în direcția indicată și rămînem uimiți în fața nemaiîntîlnitei privelști ce se deschide privirii noastre. Stalactite de forma unor candelabre, draperii, o alcătuire în formă de amvon amplasată în partea stîngă, toate așezate sub o impresionantă cupolă. Cele două elemente care au lucrat aici — apa și piatra de var — au dat și în acest loc dovadă de o neîntrecută măiestrie.

Ne despărțim cu greu de podoabele acestei galerii, feeric luminată de un reflector puternic și răspundem îndemnului călăuzei noastre de a face cunoștință cu străvechii și actualii locuitori ai peșterii.

De la ursul peșterilor și alte lighioane preistorice ne-au rămas doar cîteva fosile expuse în vitrine, aflate de asemenea în subteran. Aici, mai vedem cîteva perle de peșteră alcătuite din depuneri calcaroase în jurul boabelor de nisip.

— Iată și puțin caș, ne spune tovarășul Firu.

— De la stînele preistorice ori de la cele de azi?

— Nici de la unele, nici de la altele. E vorba de un soi de caicar moale cu aspect de brînză.

— Dar nu și cu gust, se grăbesc să adauge în cor cei care nu-și stăpînesră curiozitatea de a pune o fărîmă pe limbă.

— Îndată vom ajunge la depozitul de guano!

— Guano?!

— Desigur, depozitul nostru nu conține altceva decît gunoi de liliac strîns în decursul multor generații. De altfel, lilieci sînt și astăzi locuitori obișnuiți ai peșterii.

Remarca a stîrnit panică în rîndul femeilor din grupul nostru care s-au grăbit să-și camufleze coafurile sub basmale.

— Nici un motiv de teamă, le liniștește însă călăuza. Liliecii nu se agață de păr așa cum se vorbește. Iată și dovada (un liliac tocmai trecea pe deasupra capetelor noastre fără să ne acorde nici cea mai mică atenție).

★

După răcoarea din peșteră, ziua însorită de afară ni s-a părut călduroasă ca-n Sahara. Aici, la ieșire, pe versantul sudic al muntelui, am aflat nu fără regret că n-am vizitat două galerii laterale pe lîngă care trecusem fără a le fi observat: grota ursilor și galeria electricienilor.

— Au trăit și electricieni preistorici în peșteră?

— Electricienii sînt oameni din zilele noastre. Ei au alungat întunericul peșterii și tot ei au descoperit galeria care le poartă numele. Împreună cu „grota ursilor", această galerie este deocamdată rezervată cercetătorilor și nu este accesibilă pentru vizitatori.

Ion BECHERU

Povestea unui anonim

Doream de mult să scriu despre un om necunoscut, anonim și gustam dinainte deliciile nepreväzutului. Prilejul mi s-a ivit cînd am fost la colectiva din Popeștii Focșanilor. Am răsfoit acolo registrul cu membri și m-am oprit, la întîmplare, la numele lui Ion Cristea. Nimeni nu știa unde se afla în acel moment. În cele din urmă l-am găsit la vie. Își pusese un șorț pe dinainte și culegea struguri. Dar, deziluzie... Omul nu prezenta nici unul din semnele inedităului pe care-l scontam. Era obișnuit, cît se poate de obișnuit. Închipuiți-vă un bărbat de statură mijlocie, slăbuț, cu ochii căprui. Cîți ca el nu întîlnești? Aceleași lucruri comune și în biografia lui. S-a născut în Popești, s-a însurat în Popești, ține casă și muncește în Popești. Ce poate fi mai simplu și mai banal? Eram gata să-l las pe Ion Cristea în pace, și să-mi caut norocul în altă parte, cînd, ca o ultimă încercare i-am pus cea mai obișnuită întrebare cu putință în cazul lui: ce l-a făcut să intre în gospodărie?

Atunci Ion Cristea s-a însuflețit deodată, a lăsat lucrul, a răsturnat o lădiță, s-a așezat, m-a poftit și pe mine să șed și mi-a istorisit o poveste — povestea lui — care mi s-a întipărit atît de bine în minte încît o pot reda în cele mai mici amănunte. Tatăl său avea o droaie de copii. În schimb pămîntul îi era pe sponci. Fiindcă nu putea să-i mai țină, și-a însurat feciorii foarte devreme. Pe Ion l-a pețit cu Chiajna, fata unui gospodar la fel de sărac. Amîndoi abia au putut să strîngă laolaltă un hectar de loc. „Cine seamănă sărăcie, nu poate culege decît calicie", spune o vorbă. Așa și cu Ion. Nici n-a trecut anul de la cununie și s-a și trezit că i se mărește gloata. Apoi a venit încă un copil și încă unul. Cinci oameni la un hectar e cam mult. Dacă l-ar fi pus cu vie ar mai fi fost, cum ar mai fi fost. Dar așa era de lipsit încît nici butași trebuitori n-avea cu ce să-i cumpere. Dacă a văzut așa s-a gîndit să se apuce de altceva. A muncit împreună cu soția o vară întreagă pe la Constantin Fluture, pe la Ion Vătărescu și pe la alți boieri ca ei și, cu banii dobîndiți, și-a luat un mînz. Peste un an, mai cu una mai cu alta, mînzul s-a făcut cal. Ion socotea să facă niscai căruțe cu el. Dar ca să poți duce ceva, undeva ai nevoie nu numai de telegar ci și de căruță. S-a apucat deci Ion din nou de muncă, din nou a robit cu nevasta prin toate părțile. În cele din urmă și-a încropit și o căruță. Acum se părea că-și atinsese în sfîrșit ținta. Dar ți-ai găsit!... Pînă să-și înghebeze el atelajul, alții își făcuseră cîte două-trei. Acaparaseră tot transportul. Pas de te mai măsoară cu ei! Ăoftat Ion cu resemnare. Să încerce să capete și el un loc sub soare, nu mai avea nici chef și nici putere.

După eliberarea țării, Ion Cristea a căpătat o mulțime de înlesniri. Prin grija statului nostru, de pildă, copiii lui au putut să învețe, să deprindă meserii. Unul a ajuns strungar la Orașul Stalin, altul s-a făcut șofer la Deva. Totuși viața nu i se înseninase pe deplin. Acum doi ani însă s-a petrecut cu el o întîmplare care l-a scos cu totul din vechea matcă. A fost împreună cu alți consăteni în vizită la colectiviștii din Jariștea. Se nimerise toamna, după cules. Oamenii tocmai vînduseră vinul și împărțiseră banii cuveniți pentru zilele-muncă. O femeie care lucrase singură primise 15.000 de lei. Ion Cristea i-a pus toate întrebările posibile. Atîta a descusut-o pe biata femeie încît la un moment dat i-a spus: „Mai ușor mi-a fost să muncesc pentru banii ăștia decît să-ți explic cum i-am cîștigat. Intră și tu în colectivă și o să vezi că o să primești la fel și n-o să te mai prindă atîta mirarea." 15.000 de lei... Niciodată nu-i trecuse lui Ion prin minte că ar putea să aibă și el atîția bani. Într-adevăr, întors acasă, n-a mai stat nici o clipă pe gînduri. Împreună cu alți 25 de oameni a intrat în gospodărie care tocmai se forma.

Potrivit regulilor, reportajul ar trebui să se încheie aici. Dar viața nu prea ține seama de reguli. Sînt deci nevoit s-o urmez. În colectiv Ion Cristea a muncit cu cel puțin tot atîta tragere de inimă ca în anii cînd și-a luat mînz și căruță. Răsplata i-a fost înzecit mai mare decît atunci. Numai în primul an cînd gospodăria nu luase încă o dezvoltare prea mare a cîștigat cu soția aproape 20.000 de lei și o mulțime de bucate. Și-a cumpărat vacă, porc, aparat de radio, și-a terminat la casă o odaie pe care o începuse cu 20 de ani în urmă și s-a îmbrăcat, cum spune el, „pe zece ani de acum încolo".

...Și asta se cheamă povestea unui anonim.

Ion PAVELESCU

Cronica gastronomului

KISSELI

Referitor la numărul trecut,
O tînără din Turnu-Măgurele,
Despre rețeta mea de „Mîncîunele",
Îmi scrie cum că foarte i-a plăcut.

Despre „biscoturi", zice, nu discut
Măcar că-s sigură că n-ar fi rele,
De aș avea și „Murfatlar" la ele,
Așa precum făcut-ai cunoscut.

Dar, iată, n-am acasă „Murfatlar"
Să le mănînc cum scrie la ziar,
Iar cu alt vin sînt, poate, indigeste.

De-aceea eu te rog frumos, fă bine,
Rețeta ce vei scri-o pentru mine,
Să meargă și cu vinuri mai modeste.

★

Vă dau rețeta unui dulce (căci, după cît am înțeles, asta doriți) ușor de preparat și foarte gustos. Pentru a-l executa, vă trebuie:

Un litru de lichid care poate fi: 1) lapte cu zahăr și vanilie; 2) lapte cu zahăr și cacao; 3) Lapte cu cafea, șocolată etc., sau: 4) Zeamă de compot (vișine, caise, prune, piersici, mere, pere și chiar cantalup, care e foarte bun).

După ce ați fiert zeama din mențiunatele lichide, scoateți din ea o ceașcă și-o lăsați să se răcească. Cînd s-a răcit zeama, puneți în ea o lingură cu vîrf de feculă (făină de cartofi) și amestecați pînă ce se dizolvă bine făina, adică fără să mai lase cea mai mică urmă de cocoloș. Amestecați apoi cu toată cantitatea și puneți-o la fiert, amestecînd mereu, timp de-o jumătate de oră. Lăsați să se răcorească puțin și turnați lichidul după cum doriți, fie într-o formă mare, fie în forme mici. Puneți la gheață. Lăsați-le pînă se încheagă bine. Serviți cu frișcă. Denumirea feluiul e cea din titlu.

PĂSTOREL

Poșta Redacției

LAURENȚIU KRAVKIN-București: Dacă răspunsul nostru nu este tardiv e bine să ne urmați „știut care coincide cu cel pe care vi l-au dat părinții. Urmînd o școală tehnică vă sînt oricînd deschise perspectivele spre o calificare și mai înaltă. Există în București și o școală tehnică de operatori cinematografici și o bună școală electrotehnică, — școala „Iosif Ranghеț" de pe str. Gh. Șincai nr. 2.

Nu stați prea mult pe gînduri. Decideți-vă pentru cea care vă atrage mai mult. Aceleași indicații sînt valabile și pentru cititorul Gavrilovici Eugen din Turnu Măgurele, cu deosebire că dînsul ar urma să fie cazat de școală.

SILVESTRU LUPAN-București. Ne cerați să facem aprecieri ample asupra încercărilor literare ce ne-o trimiteți. Poezia nu este lipsită de sensibilitate. Păcătuiește însă din lipsa clarității. Ideea de bază se pierde în hățișul considerațiilor — hai să le zicem — filozofice. În ceea ce privește forma, nu este adecvată conținutului. Punctele de suspensie și întrebările azvîrlite la sfîrșitul strofelor nu-și au rostul. Imaginile sînt prea opace și nu permit să descifrăm mare lucru din gîndurile și sentimentele dv.

ORTANSA R.-Iași: Scrieți nuvele și schițe și ați păstrat pînă acum secretul... Temele pe care le enunțați sînt interesante. Nu știm însă cum le-ați transpus pe plan literar și dacă le-ați realizat din punct de vedere artistic. Dacă ne-ați dezvălui secretul, puteți să-i dezvăluiți și unei publicații din orașul dv. Trimiteți cu tot curajul bucata pe care o socotiți mai reușită.

GH. CBAUREANU-Tg. Jiu, ne scrie următoarele: „Aș vrea să știu prin ce împrejurare a ajuns o monedă finlandeză în grădina mea; moneda datează din anul 1894, este dintr-un metal neferos (aliajul cuprului), pe o parte are bustul unei femei cu o coroană de ramuri, iar pe cealaltă, o femeie torcînd. Ce reprezintă inițialele și inscripțiile? Pe cine reprezintă bustul?

La întrebările dv. este destul de greu de răspuns, pentru că trebuie să recunoaștem că nu putem ști cine a trecut prin grădina de la 1894 încoace și apoi nici care este înțelesul inițialelor, deoarece nu ni le dați. Dacă ne veți da mai multe relații asupra monedei, adresîndu-ne unui numismat, vom lămuri lucrurile. Aceasta în ceea ce privește rostul efigiilor și al inscripțiilor. Referitor la cel care a uitat-o sau a îngropat-o în grădină, această informație nu credem că v-o putem da.

GH. GLISICI-Petroșani: Ca fotograf amator cu vechime numai de-o lună, fotografiile sînt destul de reușite. Copiii (dacă sînt ai dv.) sînt foarte simpatici. V o spunem, deși ne-ați rugat să vă vorbim numai despre calitatea pozelor. Considerăm însă că o apreciere în plus nu strică.

Partea mai dificilă — rugămintea de a vă publica pozele — nu v-o putem satisface, întrucît publicarea se face ținîndu-se cont de necesitățile revistei, de tematica articolelor ce trebuie însoțite de anumite fotografii. Fără îndoială că vă vom înapoia fotografiile, cerîndu-vă totodată să ne trimiteți unele care să înfățișeze aspecte ale muncii din orașul dv. Între timp, socotim că ați mai cîștigat ceva experiență și că fotografiile ce le așteptăm vor corespunde.

ION DANCEA-Timișoara: Colegul dv. a avut dreptate. Traducerile simultane ale cuvîntărilor se fac din anumite cabine de către crainici. Aparatele electronice se folosesc numai pentru traducerile scrise.

PAVEL SUCIU-Vaslui: Nu trebuie să vă mirați. Într-adevăr, există antene de cameră pentru televizoare și se folosesc pe scară largă, în special în București, unde condițiile de recepție sînt optime. Randamentul ce-l dau este foarte bun.

Întîmplările lui Moș Andrei „INIMĂ DE AUR"

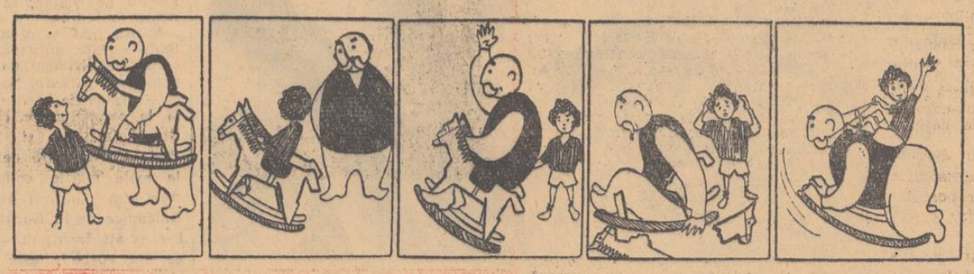

Desene de V. VASILIU

SOLIA ÎNȚELEGERII ȘI A PĂCII

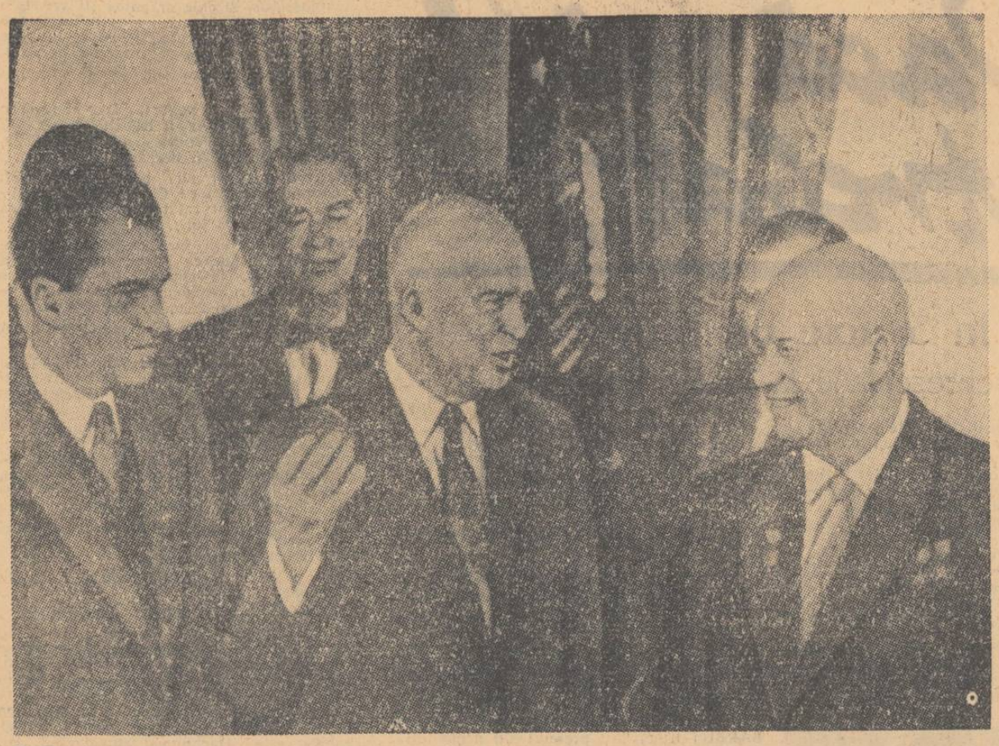

D. Eisenhower primind de la N. S. Hrușciov copia fanionului dus pe Lună de racheta cosmică sovietică. În dreapta președintelui S.U.A. se află vicepreședintele R. Nixon și secretarul de stat Ch. Herter.

(Urmare din pag. I-a)

vorbească în public, sau, ca să folosim cuvintele ziarului „NEW YORK HERALD TRIBUNE" — „o luptă sălbatică pentru invitații". În cercurile unor persoane influente din viața politică s-a desfășurat bătălia pentru obținerea unor bilete de intrare la ședința Adunării Generale a O.N.U. din 18 septembrie unde N. S. Hrușciov a luat cuvîntul; în cercurile de afaceri din New York s-au disputat invitațiile limitate la dineul Clubului economic. Conform părerii domnului Dwight Akkerman, directorul executiv al clubului, „oamenii se luptă pentru a obține invitații la dineu ca informații după o bucată de pîine... Noi refuzăm — spunea el — mii de cereri ale membrilor noștri pentru că nu ne ajung locurile". Cineaștii din Hollywood, la rîndul lor, au făcut coadă pentru a obține invitații la prînzul oferit de președintele Asociației producătorilor de filme din America, iar bătălia pentru dejunul de la „Clubul Național al Presei" din Washington — unde numărul locurilor era limitat la 500 pentru ziariștii care s-au întîlnit cu N. S. Hrușciov în ziua de miercuri, 16 septembrie — s-a soldat cu un eveniment unic în viața acestui club în care femeile n-au avut niciodată acces la vreo conferință de presă: la fiecare 10 bărbați participanți la întîlnire s-au numărat... 1.4 femei.

De altfel, interesul opiniei publice mondiale pentru vizita șefului guvernului sovietic în S.U.A. s-a oglindit și mai bine în numărul impresionant de 2.000 de ziariști americani și străini reprezentînd 400 de ziare, agenții de presă, posturi de radio, televiziune și case de filme din întreaga lume, care s-au mobilizat pentru a informa opinia publică mondială despre remarcabila vizită. 400 din acești ziariști — 300 americani și 100 străini, din 36 de țări — îl însoțesc pe primul ministru al Uniunii Sovietice pe traseul călătoriei sale prin S.U.A. Pentru aceasta ei vor folosi pe lîngă trenuri, automobile și autobuze, patru avioane speciale. Cît privește cazarea lor și punerea la dispoziție a mijloacelor celor mai comode și rapide pentru transmiterea informațiilor în toate colțurile lumii „serviciul de presă al Departamentului de stat a trebuit să rezolve probleme complexe și grele" — după cum sublinia agenția „FRANCE PRESSE" — pentru a mulțumi pe toți acești reprezentanți ai presei care „au invadat literalmente capitala Statelor Unite". Deosebit de spinoasă s-a dovedit problema stabilirii locurilor ziariștilor, a operatorilor cinematografici și fotoreporterilor mai ales cu prilejul primirii oficiale a lui N. S. Hrușciov și a persoanelor ce-l însoțesc, pe terenul de aterizare de la baza militară Andrews din vecinătatea Washingtonului. Trebuia evitat ca vreunul din cei vizați să se simtă neîndreptățit pentru a fi fost plasat mai prost decît alții. După două ceasuri de discuții — pe alocuri foarte zgomotoase — s-a ajuns la un acord ca pentru plasarea pe aeroport și de-a lungul traseului pînă la Washington, să se procedeze la o tragere la sorți, singurul mijloc ce s-a dovedit posibil pentru evitarea protestelor.

Am venit la dv. cu inima deschisă și cu intenții bune

Pe lîngă cei 3.000 de oameni — persoane oficiale — care se aflau pe aeroportul Andrews în momentul aterizării uriașului „TU-114", și cei 200.000 de americani de rînd care l-au salutat pe N. S. Hrușciov pe drumul de la aeroport pînă la Blaire House, reședința sa în cursul șederii la Washington, milioane de americani așezați în fața televizoarelor, au urmărit sosirea și solemnitatea primirii premierului sovietic pe pămîntul american. L-au văzut cum a apărut — cu un zîmbet larg pe întreaga față — în ușa aeronavei, avînd alături pe Nina Petrovna Hrușciova, soția sa; l-au văzut pe președintele Eisenhower întîmpinîndu-i cu căldură; i-au văzut pe cei doi șefi de guverne trecînd în revistă gărzile de onoare; au auzit cele 21 de salve de tun, salutînd pe președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. și apoi cuvîntările rostite de el și președintele S.U.A.

Comentatorul agenției „FRANCE PRESSE" a remarcat că în scurta sa cuvîntare de la aeroport, N. S. Hrușciov a rostit de 11 ori cuvîntul „pace". Faptul e simbolic de vreme ce năzuința de a promova consolidarea unei păci trainice în întreaga lume a fost mobilul călătoriei ce a întreprins-o peste ocean. „Am venit la dv. cu inima deschisă și cu intenții bune. Poporul sovietic vrea să trăiască în pace cu poporul american" — aceste cuvinte rostite încă la aeroport de șeful guvernului Uniunii Sovietice, apoi repetate și cu alte prilejuri, cînd s-a adresat auditoriului din țara gazdă, au fost luate la cunoștință de milioanele de telespectatori care s-au bucurat din toată inima de sosirea înaltului oaspete sovietic în țara lor și care nutresc speranța că odată cu începutul vizitei ce marchează spargerea gheții „războiului rece", va urma și mult așteptata cotitură în viața politică internațională: înlăturarea primejdiei unui nou război prin întemeierea relațiilor dintre cele două mari state, cu orînduiri deosebite, pe principiile coexistenței pașnice.

Comentînd sosirea lui N. S. Hrușciov în capitala Statelor Unite „NEW YORK TIMES" sublinia că „niciodată cu prilejul unui eveniment oficial de acest fel, nu au ieșit pe străzi atîția oameni" drept care ziarul califica acest eveniment, „fără egal în istoria celor 159 de ani de existență a orașului Washington"

Afluența de oameni pe străzile Washingtonului, în apropiere de Blaire House, n-a contenit toată ziua. Cetățenii capitalei S.U.A. țineau să-l vadă și să-l salute pe premierul sovietic cu prilejul tuturor deplasărilor sale. Astfel, mii și mii de oameni l-au văzut cum, în prima zi a șederii sale în Statele Unite, el s-a îndreptat spre Casa Albă unde, în cursul unei vizite oficiale de aproape două ore, a avut loc primul său schimb de păreri cu președintele american, schimb de vederi care, așa cum menționa și comunicatul dat publicității „s-a desfășurat într-o atmosferă prietenească și sinceră".

Apoi a urmat „momentul cel mai pitoresc al zilei": după cum anunța agenția „FRANCE PRESSE": N. S. Hrușciov și D. Eisenhower s-au dus pe peluza Casei Albe unde erau așteptați de un helicopter. În el s-au urcat cei doi șefi de guverne, interpreții lor și un ofițer american care avea hărți ale regiunii Washington pentru ca N. S. Hrușciov să-și poată da seama mai bine de topografia capitalei și a împrejurimilor ei. El a luat loc într-un fotoliu lîngă un geam mare de plexiglas de unde a salutat cu mîna, pe ziariștii aflați pe peluză în momentul decolării, în așteptarea altui helicopter care avea să-i poarte și pe ei prin văzduh. Helicopterul a zburat deasupra capitalei americane tocmai în momentul cînd ziua de lucru se termina și cînd podurile de pe Potomac erau înțesate de afluxul neîntrerupt al americanilor ce se întorceau la casele lor.

Seara, lumea strînsă în fața clădirii Blaire House, l-a urmărit din nou cu privirea pe N. S. Hrușciov și persoanele ce-l însoțesc, în timp ce se îndreptau, pentru a doua oară în aceeași zi, la Casa Albă spre a participa la dineul oficial oferit de președintele Eisenhower, dineu la care au luat parte 100 de invitați — 77 americani și 23 sovietici. Înainte de a lua loc la masa în formă de E, decorată cu crizanteme galbene, N. S. Hrușciov și membrii familiei sale au fost invitați în apartamentul președintelui, unde s-au întîlnit cu familia acestuia. Recepția care a urmat apoi a decurs într-o atmosferă prietenească.

După prima zi, acul barometrului indică „timp frumos"

Cuvintele de mai sus au fost spuse de N. S. Hrușciov în primele momente ale cuvîntării rostite în cea de a doua zi a vizitei sale în S.U.A. la Clubul Național al Presei, răspunzînd întrebării privitoare la rezultatele ce pot fi așteptate de pe urma vizitei sale în S.U.A. Arătînd că orice pronosticuri în acest sens ar fi încă premature, premierul Uniunii Sovietice și-a exprimat însă speranța și năzuința, ca schimbul de vizite dintre el și președintele S.U.A. să aducă oamenilor mult așteptatul moment în care lichidarea „războiului rece" și consolidarea unei păci trainice să poată deveni o realitate. Omenirea poate și trebuie să fie eliberată de teama și grozăviile războiului, a arătat el, subliniind că U.R.S.S. se pronunță pentru coexistența pașnică și urmărește îmbunătățirea colaborării sovieto-americane care va fi în folosul tuturor statelor.

Cei 500 de ziariști prezenți la Clubul Național al Presei ca și multele milioane de cetățeni din S.U.A. care au urmărit pe ecranele aparatelor de televiziune întîlnirea lui N. S. Hrușciov cu reprezentanții de frunte ai presei din S.U.A., au remarcat năzuința vădită a premierului sovietic de a promova pe toate căile îmbunătățirea relațiilor sovieto-americane și prin aceasta consolidarea păcii în lume.

În spiritul năzuinței spre lărgirea colaborării sovieto-americane pe cele mai diferite tărîmuri în interesul păcii a decurs și vizita făcută de N. S. Hrușciov înainte de întîlnirea de la Clubul Național al Presei, la Centrul experimental de agricultură din Beltsville, localitate situată la o distanță de 40 minute cu mașina de Washington. Sosind în amfiteatrul școlii, unde timp de aproape trei sferturi de oră specialiști în agricultură i-au expus amănunte aspecte specifice ale agriculturii americane, premierul sovietic a salutat pe cei prezenți cu „bună dimineața" rostit în limba rusă, traducînd apoi el însuși urarea în engleză: „Good morning". Înainte de a părăsi amfiteatrul și a trece la vizitarea Centrului de cercetări agricole, ministrul american al agriculturii Ezra Benson, i-a spus în glumă lui N. S. Hrușciov: „Cred că ați putea fi un bun fermier". La care premierul sovietic a răspuns: „Da, cred că mai putea lua la întrecere cu dv.", și a adăugat apoi, subliniind importanța ce o are pentru întărirea păcii intensificarea schimburilor culturale și profesionale dintre cele două mari țări: „Trimiteți ne savanți, trimiteți-ne fermieri voștri; vom fi încîntați să-i primim".

După o plimbare prin Washington ce a urmat întîlnirii de la Clubul Național al Presei, N. S. Hrușciov a luat parte timp de o oră și jumătate la un ceai oferit în clădirea Capitoliului (sediul Congresului S.U.A.) de Comisia senatorială a Afacerilor Externe, de față fiind 25 de senatori americani, în frunte cu W. Fulbright, președintele Comisiei. Asaltat literalmente de ziariști în momentul plecării de la Capitoliu, N. S. Hrușciov a declarat: „Sînt foarte satisfăcut de convorbirea foarte sinceră pe care am avut-o cu senatorii americani. Întrevederea a fost rodnică și foarte utilă. Cu cît vor avea loc mai multe asemenea întrevederi și întîlniri de acest fel, cu atît mai bine ne vom înțelege, și vom putea asigura pacea lumii". Senatorul Johnson la rîndul său și-a exprimat părerea că întîlnirea a fost „foarte reușită" și că o consideră drept „un lucru excelent pentru ambele guverne — pentru reprezentanții țării noastre și cei ai țării dv.".

Programul deosebit de bogat al zilei de miercuri a luat sfîrșit printr-un dineu în „sala de aur" a ambasadei U.R.S.S. din Washington, în cinstea președintelui S.U.A. și a doamnei Eisenhower, dineu care s-a desfășurat într-o atmosferă cordială.

Începe călătoria prin Statele Unite

Cu mult înainte de sosirea lui N. S. Hrușciov în gara din Washington de unde avea să-și înceapă călătoria prin Statele Unite, o mulțime uriașă s-a strîns în apropiere, pentru a-l vedea și a-l saluta pe premierul sovietic. Fotografii și cineaștii au fost deosebit de activi în timp ce primul ministru al U.R.S.S. a vizitat gara, a salutat printr-o scurtă cuvîntare mulțimea venită să-l întîmpine, și s-a suit apoi în vagonul numit „George Washington", unul din cele 14 vagoane ale trenului special, vagoane dintre care șapte erau destinate reprezentanților presei ce însoțesc pe premier în călătoria sa. După o călătorie de patru ore în care trenul oficial a străbătut cei 350 km. ce despart Washingtonul de New York, N. S. Hrușciov a sosit în gara Pennsylvania din orașul zgîrie-norilor, aplaudat de 10.000 de new-yorkezi adunați în fața gării, și salutat de alte zeci de mii, de-a lungul traseului pînă la hotelul Waldorf-Astoria unde, la etajul 35, își are reședința în cursul șederii sale în metropola americană. Primit în gară în numele autorităților orășenești de Richard Patterson, N. S. Hrușciov și persoanele ce-l însoțesc au fost întîmpinați oficial de primarul New-Yorkului, Robert Wagner, la dineul oferit de acesta în marea sală de recepție a hotelului Commodore.

Programul bogat al zilei de joi a mai cuprins încă două puncte importante: vizita șefului guvernului sovietic la Averell Harriman, fostul guvernator al statului New York, personalitate proeminentă a vieții publice din S.U.A. care s-a întors recent dintr-o călătorie în Uniunea Sovietică. A urmat apoi dineul oferit în cinstea lui N. S. Hrușciov la Clubul Economic din New York unde primul ministru sovietic a avut prilejul să ia tînească și să discute cu reprezentanți de frunte ai cercurilor economice din marele oraș american.

Dar punctul cel mai important al programului vizitei lui N. S. Hrușciov la New York l-a constituit fără îndoială cuvîntarea ce a rostit-o vineri după amiază în fața Adunării Generale a O.N.U. Acesta a fost un nou și foarte important prilej pentru a demonstra odată în plus, străduința deosebită ce o depune Uniunea Sovietică pentru îmbunătățirea situației internaționale și întăririi păcii — în a cărei realizare problema dezarmării joacă un rol de frunte.

Impresia produsă asupra asistenței de cuvintele primului ministru sovietic a fost foarte puternică și ea se va oglindi desigur, în ecourile presei care, la ora cînd închidem ediția, încă n-aveau cum să ne parvină. Vom reveni asupra lor atunci cînd, în numărul nostru viitor vom relata mai departe filmul vizitei lui N. S. Hrușciov în Statele Unite, vizită ce continuă prin călătoria în orașul californian Los Angeles. Aici președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S. sosește în ziua de simbătă 19 septembrie, însoțit mai departe de bunele urări ale milioanelor de oameni iubitori de pace de pe întregul glob, care îi doresc succes în nobila sa misiune de purtător al înaltei solii de pace a popoarelor sovietice.

A. STANCIU

MIHAIL VERȘININ

Pentru fericirea popoarelor!

Din zeci de știri,
prin megaherți primite,
ca soarele, o știre ne-a încălzit:
Da. Pe pămîntul
Statelor Unite
Tovarășul Hrușciov a poposit.
Tovarășe Hrușciov!
Întreg pămîntul,
întreaga lume te privește-acum.
Te-ascultă-atunci
cînd îți rostești cuvîntul,
și crede-n ei!
Și te salută-n drum!
Să fie plin de soare viitorul,
Și fericit plugarul pe cîmpii!
Să simtă fericirea muncitorul,
cu mîna lui,
călind-o pe vecii!
Să zboare-n spații
noile rachete
ducînd salutul inimii fierbinți,
cîntînd în cor
cu stele și planete
un imn măreț
biruitoarei minți!
Și nici un om „Război" să nu mai spună!
Să fie Pacea stîncă de granit!
Și să pășim cît mai curînd pe Lună,
Să fie-ntreg Pămîntul fericit!

În romînește
de M. DJENTEMIROV

Reportaj în Lună!

Emoție nu e termenul potrivit. Sentimentul pe care l-am încercat era mult mai puternic, de-a dreptul covîrșitor. Cînd am aflat că voi zbura în Lună, ca trimis special al „Magazinului", mi-am pierdut capul de bucurie. Se împlinise visul meu din copilărie, dorința mea arzătoare de a păși pe misteriosul străjer al nopților pămîntești.

Aveam să privesc de aproape tainicele circuri și mări lunare și apoi să împărtășesc cititorilor cele văzute și simțite.

Formalitățile îndeplinite, mi-am făcut bagajul, o servietă cu strictul necesar, fără să uit desigur bloc-notesul și aparatul de filmat, și m-am îmbarcat pe TU 134, care acoperea distanța dintre București și Celiabinsk în mai puțin de 4 ore.

O călătorie fără peripeții

Cosmodromul era îndesat de o mulțime pestriță, care se agita, gesticula și discuta în mai toate graiurile lumii. Institutul sovietic de cosmonautică organizase o călătorie de informare a presei și, ca urmare, sosiseră gazetari de la Stockholm și Honolulu, de la New York și Praga, de la Rio de Janeiro și Tumbuktu. Fremătau de nerăbdare, grăbiți să-și ocupe locurile în imensa navă interplanetară, care, încinsă de o schelă metalică, își înălța botul argintiu spre cerul senin de vară tîrzie.

În ciuda numărului mare de pasageri și a nervozității lor excesive, îmbarcarea cu ajutorul ascensoarelor rapide decurse în cea mai perfectă ordine. Peste vreo cinci minute, ușa rachetei se închise și megafoanele anunțară apropiata decolare.

Eu n-am simțit nici un fel de zdruncinătură. Am auzit doar bubuitul îndepărtat al motoarelor (cabina era perfect fonoizolată) și peste cîteva clipe, privind prin geamul rotund de cuarț, mi-am dat seama că cosmodromul rămăsese undeva, la mare depărtare.

În cabina luxoasă, cu pereții și mobilierul în culori vesele și luminoase, timpul trecea repede. Stăteam culcat în fotoliul-cușetă și mă bucuram de privelîștea bătrînului nostru Pămînt, ce se îndepărta vertiginos. Semăna la un moment dat cu un glob de școală, cu mările și oceanele de un albastru-profund, cu cîmpiile de smarald, cu munții de un cafeniu bătînd în violet.

Apoi s-a ivit panorama feerică a cerului cosmic, negru ca tușul chinezesc, presărat cu mii și mii de nestemate sclipitoare.

În cele din urmă a apărut discul argintiu al Lunii, venind tot mai aproape, dezvăluindu-și relieful cunoscut din fotografiile astronomilor, dar cu mult mai multă claritate.

Din cînd în cînd treceam pe lîngă sateliți artificiali ai Pămîntului, care funcționau ca stații permanente de cercetări cosmice.

Cînd nu priveam prin fereastră, răsfoiam reviste, vizionam filme pe un ecran minuscul din fața mea, ascultam la casca muzică înregistrată pe bandă sau mă delectam cu gustările oferite de fete frumoase în uniforme albastre.

Deși lucrul e îndeobște cunoscut, vreau să amintesc că din pricina stării de imponderabilitate, lichidele trebuiau sorbite dintr-un fel de biberoane, iar sandviciurile bine ținute în mînă, ca să n-o la razna prin astronavă. N-am să uit niciodată mutra ziaristului olandez care, desfăcîndu-și curelele de siguranță, s-a pomenit proiectat cu capul de tavan.

Timpul a trecut într-adevăr „ca-n zbor". Credeam că-l o glumă, cînd, la un moment dat, însoțitoarea ne-a anunțat că am depășit punctul neutru, unde forțele de atracție ale Pămîntului și Lunii se egalează și că de Lună ne mai despart doar 40.000 de km.

Aselenizarea și cele ce-au urmat

Aveam de parcurs ultimii 500 de km. pînă la suprafața Lunii și viteza, care inițial fusese de 11,2 km. pe secundă, scăzuse la 3 km. Frînarea continua. Fuseseră aprinse reflectoare puternice, care luminau terenul, căutînd un loc favorabil aselenizării.

Racheta, întoarsă cu 180°, lansa în spre Lună jeturi de gaze, cu scopul de a contracara forța de atracție și de a încetini căderea.

În sfîrșit fură parcurși și ultimii kilometri și astronava se așeză lin pe suprafața Lunii.

Am privit prin fereastră... Cu toată bezna dimprejur, totul era scăldat în lumina reflectoarelor. Se vedeau umblînd oameni în greoaie costume de scafandru, cîteva clădiri adînc înfundate în sol și altele excavate în stîncă, stîlpii înalți ai antenelor de radio și o placă imensă cu inscripția „Stația Luna I".

Am îmbrăcat și noi costume de protecție și ne-am privit mîndri în oglindă. Semănam leit cu astronauții pasionantelor povestiri științifico-fantastice din tinerețe.

Desigur că fiecare dintre noi ar fi dorit să pornească de îndată într-o expediție. Dar gazdele noastre, după primele cuvinte de bun-venit, ne-au poftit în casa de oaspeți și după ce ne-au servit o masă îmbelșugată, ne-au trimis la culcare. La protestele noastre, ne-au făgăduit că vom fi treziți la primele ore ale dimineții și că vom avea parte de o surpriză plăcută.

Cîte ceva despre peisajul lunar

De fapt, am avut oarecari temeri. Știam că noaptea pe Lună durează două săptămîni și nu aveam nici un chef să dorm atîta. Dar „noaptea" lunară era pe sfîrșite și se aștepta răsăritul Soarelui. Aceasta era surpriza promisă, un fenomen de o inegalabilă frumusețe și, după cum ați văzut, destul de rar. În schimb durează nu 1-2 minute, ca pe Pămînt, ci 60.

Am pornit în urma ghidului nostru, încet, cu pași greoi, îmbrăcați în costumele noastre de scafandru. Ziaristul olandez, care la primul său „zbor" prin cabina astronavei se alesese cu un cucui de toată frumusețea, încerca acum să execute salturi despre care citisem cu toții în cărțile de popularizare Zadarnic! Nu izbutea decît să topăie și să stîrnească risul. Atracția redusă a solului lunar, care ne făcea de 6 ori mai ușori, era din plin compensată de greutatea considerabilă a costumelor, și astfel exhibițiile de circ erau sortite eșecului.

După vreo jumătate de oră ne aflam pe unul din piscurile golașe din împrejurime. Nimic nu trăda aparițiа astrului zilei. Cerul nu se luminase, ci doar miile de stele răspîndeau o lumină rece. Și Pămîntul părea nemișcat, țintuit pe același punct al bolții pe care-l zărisem la sosirea noastră.

Deodată, pe fundul tuciuriu al cerului, culmile munților prinseră să se lumineze. O linie pronunțată separa lumina vie de întuneric. Era de-a dreptul imposibil pentru noi, pămîntenii, obișnuiți cu umbrele și semiumbrele create de atmosferă, să ne imaginăm această separație bruscă de albul strălucitor și negrul profund. Se ivi Soarele. Avea aici înfățișarea unei stele gigantice, orbitoare, înconjurată de o coroană de săgeți de lumină. O inegalabilă simfonie de culori apărea pe un fond negru de catifea, creație măiastră a unui pictor genial.

Fără să vreau, mi-au venit în minte cuvintele marelui savant rus Țiolkovski, părintele zborurilor interplanetare: *„Cerul e mai negru decît cea mai neagră cerneală. Pe el apare Soarele de o strălucire orbitoare. Stelele și planetele seamănă cu niște cuie cu măciulii de argint, bătute în bolta întunecoasă. E liniște. Pe cer nu e nici un nor. Nu se văd nici plante, nici animale. Nu există nici un lac, nici un riu, nici măcar o picătură de apă. Nici orizontul nu-l alb. El este tot atît de negru ca și restul cerului și nici un norișor nu-l acoperă. Lipsește vîntul care pe Pămînt face să foșnească atît de plăcut iarba și leagănă vîrfurile copacilor. Nu se aude nici un țîrîit de greier. Nu se văd nici păsări, nici fluturi colorați. Munți și iar munți, munți goliași, înalți, înspăimîntători. Culmile lor nu strălucesc înzăpezite. Nu se zărește nici măcar un cristal de zăpadă. Iată văi, cîmpii, vodișuri. Ce de pietre se află îngrămădite aici. Negre și albe, mari și mici, dar toate ascuțite, nerotunjite de unda apei, care, precum se vede, nu s-a jucat niciodată zglobie cu ele...".*

Exact așa cum descria marele savant acum o jumătate de veac Luna, așa o vedeam eu astăzi...

Expediție prin mările fără apă

Ne-am suit în cîteva vehicole pe șenile, cu ajutorul cărora se străbat pe Lună drumurile mai lungi. Am vizitat Marea Ploilor în care, ca și în celelalte mări lunare, nu căzuse niciodată o picătură de ploaie. În realitate, aceste mări întunecoase nu sînt altceva decît deșerturi pietroase și aride, pe cînd părțile mai luminoase ale suprafeței lunare sînt formate din soluri nisipoase și argile.

Luna este acoperită de un strat gros de praf, a cărui origine a stîrnit multe controverse în lumea științifică. Unii astronomi susțineau că pulberea aceasta s-a format prin descompunerea unor stînci, alții că ar fi de origină vulcanică. O descoperire a astronomului sovietic Kozîrev, făcută în anul 1958 în craterul Alfons, a pus capăt acestei controverse.

Ne-am îndreptat așadar, spre acest crater și am putut observa într-adevăr urmele recente ale unei erupții vulcanice.

Astronomul sovietic realizase o fotografie neobișnuită a craterului Alfons. Acesta avea o culoare roșietică și prezenta o evidentă radiație violetă. Ea s-a modificat în următoarele 6 ore, pînă ce a ajuns, pentru o perioadă de 30 de minute, la o intensitate dublă. În spectru puteau fi remarcate linii ale carbonului și ale compușilor săi. Descoperirea acestor fenomene a venit în sprijinul ipotezei formării craterelor și deci a prafului lunar în urma unei activități vulcanice.

Am putut astfel verifica cu ochii noștri ipoteza unui om de știință, emisă cu ani în urmă în baza unor observații astronomice.

Pe unde treceam, vedeam cratere și circuri de diferite dimensiuni, unele cu un diametru de peste 100 de km. Tot terenul dimprejur era brăzdat de prăpastii și fose adînci, iar solul bruncenușiu acoperit de sfărîmături de stîncă.

Relieful lanțurilor muntoase era extrem de pronunțat. Pretutindeni piscuri ascuțite și golașe, nicăieri vreo rotunjime, vreuna din trecerile gradate care apar pe Pămînt în urma acțiunii apei și vîntului.

Mai tîrziu, am vizitat craterele Aristarc, Teofil și Copernic, care prezintă particularități interesante și ne-am îndreptat spre Marea Seninătății. Se înțelege că aceste drumuri nu le-am mai făcut cu tanchetele, ci cu o navă-rachetă ușoară, special adaptată zborurilor translunare. Am făcut cu o asemenea navă și înconjurul Lunii și ne-am convins că fața ascunsă a Pămîntului nu se deosebește cu nimic de cea vizibilă.

Stația cosmică „Luna I-a"

Ajunsesem la capătul excursiei noastre. Se apropia momentul întoarcerii pe Pămînt, în patrie. Ne-am adunat în sala cea mare a observatorului central, la o mică conferință de presă.

După ce ne-a rugat să-l împărtășim impresiile noastre, profesorul Karmanov, conducătorul științific al stației a spus:

„Vă amintiți desigur că acum un deceniu, mai precis, la 14 septembrie 1959, o rachetă sovietică a atins Luna. Ziua aceasta trebuie considerată prima filă din glorioasa istorie a cuceririi corpurilor cerești.

I-au urmat alte cîteva nave cosmice teleghidate, fără echipaj, apoi au fost trimise în Lună animale și în cele din urmă primii oameni au pus piciorul pe solul satelitului Pămîntului.

Odată cu aceasta a început o perioadă de muncă susținută, de eforturi imense, pentru a crea aici condiții de viață și de cercetare științifică. Construirea stației noastre a fost îngreunată în primul rînd de atmosfera extrem de rară, presiunea atmosferică și variațiile de temperatură au constituit, de asemenea, serioase dificultăți. Ele au fost învinse datorită muncii pline de abnegație a constructorilor, a inventării unor materiale cu însușiri speciale, a perfecționării necontenite a utilajului. Ne-am creat astfel, treptat, condiții de viață asemănătoare celor de pe Pămînt și am putut începe cercetările științifice.

Gîndiți-vă cîte lucruri noi a aflat lumea în urma explorării solului și subsolului lunar. Cîte taine ale cosmosului au fost și vor mai fi dezvăluite cu ajutorul observatoarelor noastre astronomice! „Luna I-a" va deveni în curînd stația de tranzit pentru lungi expediții spre Venus și Marte, și poate, spre alte sisteme solare...".

Au urmat aplauze furtunoase, prinos de mulțumire pentru înfăptuirile curajoșilor pionieri ai cosmosului.

Înapoi spre Pămînt

Călătoria de întoarcere e un prilej de meditație. Gîndul îmi zboară cu profundă recunoștință la eroii științei, la oamenii sovietici care au tradus în viață visul milenar al omenirii, zborul în Lună.

Prin fereastra rachetei, discul de argint se îndepărtează, iar globul terestru, tot mai mare, se rotește lent ca un uriaș ostenit. Se pot distinge continentele, oceanele. Iată Uniunea Sovietică... Moscova, cu străvechile turnuri ale Kremlinului. Iată Dunărea, și dincoace, mărgăritarul acela... e Bucureștiul.

De la o înălțime de cîteva sute de kilometri începe coborîrea în zbor planat. Mai trebuie descrisă o circumferință în jurul globului, spre a reduce viteza la cea a unui avion cu reacție.

Iată și cosmodromul. Aceeași mulțime agitată, același freamăt. În clipa aceasta, la redacțiile a zeci de agenții de presă și ziare din lume, radiotelefonistele, cu căștile la urechi, stau încordate în fața aparatelor de recepție.

Învîrt butoanele enunțătorului meu portativ. Răspunde redacția „Magazinului"... Încep să dictez la microfon:

— Atențiune, atențiune! Vorbește trimisul special! Transmit un articol închinat măreților victorii ale științei sovietice, cuceritorilor spațiilor interplanetare... Notați titlul: REPORTAJ ÎN LUNA.

Radu NOR

ÎNTRE STELE

— Ați auzit? Luna a primit un musafir...

Desen de Gh. CHIRIAC

Fără cuvinte

LUNA: — Am pus și eu drapelul pentru această sărbătoare

LUNA CĂTRE CONTAINER: — Îmi place, ești parolist!...

Desene de Gh. CHIRIAC

O VIZITĂ LA MUZEUL LITERATURII

Vîrstnic sau tînăr, iubitorul de literatură are de cîtva timp posibilitatea să întreţină, în colectiv sau singur, colocvii cu marii noştri scriitori. Îl ajută Muzeul literaturii, deschis în cîteva din sălile clădirii ce găzduieşte Uniunea Scriitorilor.

Inaugurat la 9 iunie 1958 în trei săli, muzeul a împlinit abia de curînd un an de existenţă. Iniţial, Academia R.P.R. a ajutat substanţial la decorarea sălilor cu material iconografic, bibliografic şi cu piese rare. Treptat însă, colectivul a trecut la achiziţii proprii şi a fost în măsură să restituie cele împrumutate. Fondul propriu se îmbogăţeşte permanent şi la locul potrivit vom insista asupra celor mai recente şi valoroase achiziţii.

Deocamdată să spunem că sub conducerea academicianului Dumitru Panaitescu-Perpessicius, colectivul a organizat pe lîngă expoziţia permanentă şi una festivă, prilejuită de Centenarul Delavrancea, tot astfel cum a sortat, în vederea unor lucrări viitoare, un material bogat pe care, potrivit planului pe anul în curs, îl va valorifica în cadrul a patru expoziţii volante, dintre care trei şi-au şi precizat tema. Este vorba de expoziţiile consacrate lui Alexandru Sahia, literaturii anului 1848 şi cele închinate păcii.

Dintr-o discuţie avută cu cercetătoarele Constantina Brezu şi Eliza Vîrgolici am aflat că s-a luat contact cu o serie de mari întreprinderi din Capitală, pentru a se organiza vizitarea muzeului de către mase largi de muncitori, tehnicieni şi funcţionari. Deocamdată, au răspuns pozitiv Complexul C.F.R. „Griviţa Roşie", uzina „Electroaparataj", grupuri de elevi şi profesori de la şcolile medii.

Prin sălile muzeului

Ca oaspete nu se poate să nu încerci, zăbovind în faţa panouritor sau a vitrinelor, un sentiment de pietate. Truda attor generaţii de creatori, aportul lor la făurirea culturii naţionale, merită cu prisosinţă recunoştinţa noastră. Te încearcă o mîndrie patriotică în faţa attor mărturii de solidaritate cu cei oprimaţi şi de bucurie pentru izbînzile poporului nostru în lupta sa de cucerire a unităţii sale istorice şi a dreptăţii sociale.

Muzeul Literaturii dispune de piese de valoare şi dacă e greu să le enumerăm pe toate, vom aminti pe cele mai preţioase, cu speranţa că publicul nu le va ocoli şi pe celelalte. Bunăoară din scrierile vechi am reţinut Cazania lui Varlam *de la 1643.* Liturghierul de la Rîmnic, Biblia lui Şerban Cantacuzino, *tipărită la Bucureşti în 1688. Sub un cristal, am aflat actul cu pecetea lui Dimitrie Cantemir, emis de Nicolae Costin, marele logofăt al Moldovei. Exemplare rare din* Gramatica *lui Ienăchiţă Văcărescu sau din* „Foaie pentru minte, inimă şi literatură *(nr. 1, an. I., 1840) ori* Albina Românească, *îmbogăţesc vitrinele aranjate cu gust, sub sticla cărora odihnesc fotografii, stampe şi facsimile de un interes istoric-literar deosebit. Muzeul se află în posesia unor piese unice ca valoare şi pe care le expune spre satisfacţia vizitatorilor. Am în vedere scrisoarea de condoleanţe trimisă de marele poet provensal F. Mistral, soţiei lui Vasile Alecsandri, la moartea acestuia, adresa de numire ca bibliotecar la Iaşi a lui Mihail Eminescu în 1874, semnată de Titu Maiorescu, acelaşi care îl va destitui mai tîrziu, încredinţînd postul baronului D. Petrino. Am citit la acelaşi stand un raport trimis în 1875 de marele nostru poet, în calitatea sa de revizor şcolar, ministerului de resort.*

La vitrina consacrată lui I. L. Caragiale există două preţioase şi în original recunoaşteri ale marelui său talent. Prima îi aparţine lui B. P. Haşdeu. Pe o carte de vizită acestă însemnase cu prilejul împlinirii a 25 de ani de activitate literară a lui Caragiale: „Rominia are un Moliere al ei; un Moliere mai leneş, chiar foarte leneş, dar tot Moliere. Să trăiască mulţi ani, iubite Caragiale, şi... scutură-te de lene,

Din toată inima,

HAŞDEU".

A doua e o telegramă trimisă cu acelaşi prilej sărbătoresc de către G. Ibrăileanu: „În amintirea trecutului şi în aşteptarea viitorului Caragiale, îţi transmit urările de bine ale unui umil admirator — IBRAILEANU, profesor".

Şi pentru că veni vorba de Ibrăileanu există scrisoarea lui autografă către M. Sevastos, prin care, profesor universitar fiind, îi cere să-l împrumute cu cîteva mii de lei, fiindcă nu-şi primise salariul de o jumătate de an. E o dovadă a felului în care regimul burghezo-moşieresc trata intelectualitatea.

Tot aici am citit scrisorile pline de lamentări inspirate de greutăţile materiale prin care trecea, ale lui Ion Slavici. Muzeul dispune de multe documente referitoare la creaţia fecundă a maestrului Mihail Sadoveanu. Există facsimilul exemplarului din revista „Aurora" şapirografiată de scriitor în colaborare cu colegii săi de la liceul din Fălticeni, N. N. Beldiceanu şi N. Dunăreanu. Vizitatorii mai pot vedea şi exemplarul ars pe margini de legionari şi fascişti în 1940 al nuvelei „Neagra Şarului".

Sala de scriitori contemporani e deosebit de interesantă. La standul Liviu Rebreanu cărţi ale sale traduse în zece limbi. Tudor Arghezi e prezent cu manuscrise şi ediţii de demult şi de azi. Un stand îl ocupă publicaţiile literare editate sub îndrumarea partidului în anii grei ai ilegalităţii: „Bluze albastre", „Reporter", „Era nouă".

Un perete întreg e ocupat de tablourile scriitorilor noştri contemporani de la Camil Petrescu, Cezar Petrescu, Mihai Beniuc şi Zaharia Stancu, pînă la Titus Popovici, Petru Vintilă şi N. Labiş.

...Cum s-ar zice, o dimineaţă întreagă printre amintiri şi speranţe!

Şi acum despre noutăţi

A fost achiziţionat de curînd un lot de piese aparţinînd familiei Rebreanu, legate fie de copilăria romancierului, fie de cea a fraţilor săi. Astfel, alături de o călimară folosită de scriitor în perioada cînd şi-a redactat nuvelele sau de obiecte din casa părintească trezeşte interesul scrisoarea zguduitoare prin care ordonanţa fratelui lui Rebreanu anunţă familiei executarea lui pe frontul din Ardeal. Pornind de la acest act, prozatorul a evocat în „Pădurea spînzuraţilor" întreaga dramă a lui Emil.

Au mai fost achiziţionate scrisori ale lui Eminescu către Slavici, misive semnate de Iancu Caragiale şi Alecsandri către Costache Negri. Un caracter inedit au cele 43 de scrisori trimise de Mihail Sebastian poetului Camil Baltazar ca şi unele epistate aparţinînd lui Camil Petrescu, Emil Isac, Victor Ion Popa. Tot în posesia Muzeului au intrat şi unele cărţi din biblioteca lui Coşbuc, adnotate marginal, potrivit obiceiului său, de către poet.

Cuvîntul vizitatorilor

Am cercetat apoi cartea de impresii. După cum era de aşteptat însemnările sînt diverse, totuşi unite printr-o trăsătură comună: satisfacţia încercată la capătul călătoriei prin sălile trecutului şi prezentului literaturii noastre. Întrucît două dintre ele cuprind observaţii şi doleanţe legitime le-am copiat — şi acum le încredinţez tiparului. Prima, iscălită de Grigorescu Olga şi Andreiescu Raluca, sună aşa: „Ne bucurăm de acest început şi ne gîndim la ce va putea deveni Muzeul Literaturii atunci cînd va avea un mare local şi o documentare care să fie tot atît de bogată pe cît au fost gîndurile marilor creatori". *Cea de-a doua e şi mai categorică:* „Frumoasă realizare! Cinste iniţiatorilor şi organizatorilor!... Multe şi interesante sînt materialele expuse! Ca vizitator şi admirator al acestei acţiuni, consider că o asemenea realizare are nevoie de un spaţiu adecvat. Aş dori să ne fie prezentate mult mai multe lucrări legate de viaţa şi opera marilor noştri clasici. Prof. MILCOVEANU 24. I. 1959".

Colectivul Muzeului se străduieşte să răspundă acestor deziderate.

H. ZALIS

Prezentăm azi în continuare, actul III al piesei „DACA VEI FI INTREBAT", de Dorel Dorian, jucată la Teatrul Municipal, în regia lui Dinu Negreanu, Laureat al Premiului de Stat.

REZUMATUL PRIMELOR DOUĂ ACTE

Într-un oraş de provincie a fost asasinat în condiţiuni misterioase, în noaptea de 23 spre 24 august 1944, muncitorul comunist Panait Vancea. La cîteva luni de la acest asasinat, noul judecător de instrucţie Barbu Dragomir preia cazul spre anchetă.

Actul III

În aceeaşi noapte, Barbu Dragomir, ajutat de Marin Străuţ, continuă cercetările, luînd depoziţii, stringînd probe. Un martor deosebit de preţios este Nică al lui Axan.

MARIN: Domnule judecător, cred că am reuşit să vă fac o surpriză: un martor nepreväzut de organele anchetatoare.

ENĂCHESCU (prudent): Termenul „surpriză" este într-adevăr bine ales: la 2 noaptea, în clădirea Parchetului, un copil care n-a împlinit probabil nici 12 ani!

MARIN: Îmi închipui cu atît mai mult surpriza dumneavoastră cînd îl veţi auzi povestind...

ENĂCHESCU: Mă îndoiesc că ar fi lucrul cel mai necesar pentru lămurirea cazului Vancea...

MARIN: Şi totuşi acest copil s-a aflat în după amiaza zilei de 23 august pe strada Mărăşti 76!

Enăchescu, Străuţ, Nică, Barbu

BARBU: Vă rog, domnii mei! O să-l speriaţi pînă la urmă! N-o să mai poată vorbi!

NICĂ: Nu mă sperii eu atît de uşor, domnule judecător!

ENĂCHESCU: Şi oricum, nu cred să fi auzit vreodată numele lui Vancea.

NICĂ: Ba l-am auzit de două ori! **(Pe ultimele cuvinte biroul judecătorului se întunecă. Simultan, în partea de jos a scenei, ca şi în actul I, ni se descoperă pivniţa din strada Mărăşti 76... În pivniţă făcînd puţină ordine — Nică al lui Axan. Peste numai cîteva clipe, coborînd în fugă treptele, îşi face apariţia Mihai însoţit de doi agenţi. Mihai — într-o tunică ofiţerească germană, congestionat, volubil ca după băutură. Intraţi în pivniţă cu gîndul să descopere un sediu comunist, au un moment de decepţie. În cîteva clipe numai, răstoarnă, aruncă şi sparg tot ce se află în pivniţă. Nică sperlat, se retrage într-un colţ).**

MIHAI (periculos de calm): Gol! Nimeni! Un atelier părăsit! Trebuia să-mi închipui că o să-ţi baţi joc de noi domnule Vancea!

UN AGENT: S-ar putea să fi fost totuşi mai înainte o ascunzătoare. Văd o ieşire de rezervă.

MIHAI (trăgînd spre el pe Nică): Spune-mi (îl pălmuieşte) ce a fost mai înainte aici?

NICĂ (ferindu-şi faţa de lovituri): Un atelier, domnule ofiţer!

MIHAI: Te-am întrebat ce a fost. Nu minţi!

NICĂ: Un atelier!

MIHAI: Te arestez dacă nu-mi spui! Te împuşc! Răspunde! **(insinuant)** Veneau pe aici oameni? Cine venea? Cînd venea?

NICĂ: Numai eu cu nea Pavel, domnule ofiţer! Dar nea Pavel a plecat la ţară... Eu am venit după scule...

Agenţii, Mihai, Nică

MIHAI: Nu eşti bun de nimic **(după ce-l îmbrînceşte)** Să mergem... Să mergem să-i mulţumim prietenului nostru, Vancea... Ar fi inadmisibil să nu-i mulţumim...

Mărturisirea lui Nică îndreaptă cercetările spre o nouă pistă. Chemat din nou, inginerul Armaşu declară şi el că Mihai Roznovanu a lipsit toată ziua de 23 august, revenind în adăpost numai seara, după ora 22. La puţin timp după aceea, Vancea a părăsit adăpostul îndreptîndu-se spre casă. Nimeni nu l-a mai reţinut. Inginerul Armaşu l-a însoţit o parte din drum. Judecătorul Barbu reconstituie momentul părăsirii adăpostului de către Vancea şi Armaşu.

BARBU: (în timp ce primii strigaţi intră în birou, se apropie de scară): Şi domnişoara Elena! Spuneţi-i să coboare imediat! **(înainte însă ca aceasta să coboare, întreprinde în birou un întreg aranjament regizoral).** Dumneata, domnule Enăchescu, şi dumneata, tovarăşe Străuţ... Aşaa, staţi vă rog aici în picioare, lîngă uşa din fund **(în timp ce cei doi trec lîngă uşă).** Dumneavoastră reprezentaţi vecinii din adăpost. **Iar dumneavoastră,** domnişoară Elena **(o vede coborînd scara)** aici, în spatele dulapurilor... **(şi pentru că Elena pare foarte surprinsă).** Imaginaţi-vă că vă aflaţi în penumbra adăpostului; încercăm o reconstituire **(o conduce la locul indicat)...** Dumneata, domnule Armaşu, pe cea de a doua treaptă a scării, cu faţa spre noi. Aşaa, aceasta e scara adăpostului! Voiai să pleci, dar în ultimul moment ţi-ai amintit să ceri o armă... Domnule Veniamin şi domnule Mihai, aici în mijloc! Dumneavoastră încercaţi tocmai un mare regret pentru despărţirea de Vancea... **(stinge lumina lăsînd biroul în semiîntuneric).** Şi acum, domnule Armaşu, cereţi o armă! Ce aşteptaţi? Cereţi!

ARMAŞU: Daţi-mi o armă!

BARBU (şoptit, ca să nu influenţeze prin prezenţa sa): Mai categoric, domnule Armaşu! E o problemă vitală! Aminteşte-ţi cum ai cerut-o atunci!

ARMAŞU (prins): Daţi-mi o armă! Nu putem pleca fără nici o armă! E în joc viaţa noastră! **(nimeni nu răspunde).**

BARBU (mai mult sugerat): Daţi-i o armă, domnule Roznovanu, ce aşteptaţi?

VENIAMIN (lui Armaşu): Ţi-am dat, dragul meu, dar n-avem!... N-avem nici noi!

MARIN: Trebuie să-l daţi! Gîndiţi-vă că pe străzi se mai trage! Mai sînt încă nemţi!

ENĂCHESCU (lui Marin): Dacă nu au, cum să-i dea? **(pentru că nu l-a convins)** Vrei să-l găsească ruşii cu o armă la el?

MARIN: N-avea dumneata grijă de ruşi! Se pricep ei la oameni!

MIHAI (convingător): Te rog să mă crezi, domnule Armaşu, că n-avem! N-am mai văzut o armă de nu mai ştiu cînd... Noi nu folosim arme de foc...

Străuţ, Veniamin, Enăchescu, Barbu, Armaşu, Mihai, Elena

ARMAŞU (privind lung spre Elena): Atunci... atunci n-ai strigat, Elena...

ELENA: Am vrut să strig... Ar fi trebuit să strig...

ENĂCHESCU: Numai declaraţii de dragoste nu auzisem în seara aceasta.

BARBU (reaprinde lumina): Cu sau fără declaraţii, important e doar că în noaptea de 23 spre 24, conform mărturisirilor dumneavoastră, inginerul Armaşu nu avea nici o armă la el.

Şi iată o ultimă confruntare a tuturor eroilor piesei. Sînt din nou toţi în biroul judecătorului.

BARBU: Vă rog! Vă rog înaintaţi! E drept, e puţin cam strîmt, dar ce pot face? Nimic... De altfel pentru dumneavoastră, domnule Roznovanu, care aţi rezistat atîtea zile în adăpostul acela strîmt, incomod... bineînţeles înainte de a-i fi gonit pe vecini... n-o să fie o încercare prea grea să rezistaţi şi atmosferei de aici. Dar de ce nu înaintaţi? Înaintaţi, domnii mei! Nu vă este familiar mobilierul? Imaginaţi-vă atunci că acest birou reprezintă canapeaua din adăpost... Vrei să mă ajuţi, domnule Mihai, să-l tragem lîngă perete?... **(după ce îl mută).** Celălalt birou — măsuţa de pai... Aşa, aici mai în centru. Veleza poate înlocui aparatul de radio... Păcat doar că lipseşte Walter să-i dea puţin drumul, să ne ofere o mică bucurie. „Astăzi 23 august 1944, trupele militare germane..." Dar de ce sînteţi palid, domnule Mihai? Să luaţi un întăritor? Un... Bruderschaft? **(ride).** Am impresia că vă displac amintirile... **(schimbînd tonul)** Vino aici în mijloc! Nu vii? **(trăgîndu-l)** Ai să vii! N-ai să ai încotro! Mi se pare că la tonul acesta aţi vorbit cu Panait Vancea?

Mihai, Barbu

MIHAI: Domnule judecător, n-aveţi nici un drept să mă brutalizaţi!

BARBU: Să te brutalizez? Nici un drept? Cît de rău îmi pare că nu mai e aici acel băieţaş... Apropo, nu te-a intrigat ţipătul lui? El ţi-ar fi putut face o anumită teorie mai exactă despre brutalizare... Şi dacă ţi-e cald, domnule Mihai, îţi poţi scoate haina... Să-ţi oferim una mai comodă, bunăoară o tunică germană.

MIHAI: Purtarea unei tunici, sper, nu-i pasibilă de sancţiuni...

VENIAMIN: Protestez împotriva calomniilor care...

BARBU: Ar fi trebuit să protestaţi împotriva acelui comunicat german care a reuşit să vă înducă în eroare, să vă demaşte...

VENIAMIN: Noi am fost întotdeauna împotriva colaborării cu nemţii.

BARBU (reluînd): ...chiar şi cînd aţi băut „bruderschaft".

VENIAMIN: Şi n-am fost de acord nici să se arunce fabrica în aer!

BARBU: Ştiu... Aţi preferat s-o demontaţi...

VENIAMIN: Şi Vancea... Vancea mi-era deosebit de simpatic... Noi eram făcuţi pentru a fi prieteni...

BARBU: Vancea ar fi avut motiv să surîdă...

VENIAMIN: Şi fiul meu, Mihai, nu s-ar fi pretat...

BARBU: ...nici măcar la atacarea unui sediu, la chinuirea unui copil...

VENIAMIN: Mihai? Dar chiar el mai e încă un copil... Walter e singurul vinovat... Mihai era influenţat de Walter.

BARBU: Şi pentru că tot era „influenţat de Walter", fiul dumneavoastră şi-a spus: „Oricum e bine că Walter are o maşină cu care acum, după ce ne-am demascat, putem fugi din oraş".

— La ce oră vrei să plecăm, Walter? — La 9,30?

— Dar nu te înţeleg, Walter, pentru ce vrei să vin cu tine la comandatură? Să mai omorîm cîţiva comunişti? Bine! dacă consideri tu necesar, voi veni..." **(venind în dreptul lui Marin).** Dumneata eşti vinovat, domnule Marin, că ai atacat comandatura cu o jumătate de oră mai devreme! Şi l-ai rănit pe Walter... Şi ai distrus acea admirabilă maşină cu care prietenii noştri... Mihai şi Walter s-ar fi putut retrage. Cît despre tine, Walter... (biroul se întunecă; întins pe o bancă, rănit grav, Walter; Mihai se apropie de el).

MIHAI (cald): Dragul meu Walter! Ne-am înţeles noi bine, am fost prieteni... Am băut...

Ne-am distrat... Şi dacă te gîndeşti bine... Ce zile! Ce zile frumoase! Dar s-au terminat, Walter.

WALTER (zbuciumîndu-se): Forţele german pornit nou ofensiv... Viaţa merită trăit... Comunist gelaufen... Verloren distracţia...

MIHAI: Aiurezi Walter... Şi-mi pare rău că aiurezi.. Cine ştie cu cine vei vorbi...

WALTER: Roznovanu Freund... Mihai... Freund...

MIHAI: Şi mai ales ce vei vorbi... Dar nu sînt supărat pe tine, Walter... Ai fost un prieten bun, Walter... Recunosc... Numai că acum — ce să fac? — N-am

Walter, Mihai

încotro... N-am! Va trebui să te părăsesc... **(se aşază lîngă el).** Vreau să mă înţelegi însă, Walter! Eu am vrut să te salvez... Speram că mai pot găsi o maşină... dar n-am găsit, Walter...

WALTER: Deutsches Souvenir... Revolver... Unser neuer Christ...

MIHAI: N-am încotro, Walter... Aiurezi. Vorbeşti necontrolat... Şi mîine vor fi ruşii aici... Vrei să te găsească ruşii la noi?

WALTER: „Heil Hitler" ...Asta pentru mine poem... Heil Hitler! **(îl vede pe Mihai scoţînd revolverul: are un uriet de fiară)** Nuuuu!

MIHAI: Şi să nu-ţi fie teamă, Walter... Noi vom rămîne totdeauna prieteni... Morţii sînt cei mai buni prieteni...

La revedere, Walter! (după ce-l împuşcă mai rămîne cîteva clipe în adăpost).

VOCEA JUDECĂTORULUI: Şi acum ai rămas din nou pe gînduri, domnule Mihai! Îţi faci socoteala probabil, că împuşcîndu-l pe Walter n-ai scăpat de pericol. Vancea ar mai putea vorbi... Dar de ce să vorbească, cînd dumneata mai ai o armă în mînă? Pe stradă se aud atîtea împuşcături şi cine ar putea şti vreodată cum a murit Vancea, cine a tras? (pe cuvintele judecătorului, Mihai se întoarce în birou; acţiunea se continuă normal).

MIHAI: Toate acestea sînt simple presupuneri!

BARBU: Ar fi fost, poate!... Dar ai făcut o mică greşală... Ar fi trebuit să pleci în urmărirea lui Vancea mai din vreme, înainte de a se fi despărţit de Armaşu...

VENIAMIN: Dar nu poate fi adevărat, domnule judecător! Eu îl cunosc pe Mihai... Sînt doar tatăl lui... Şi cînd era mic, pot să vă jur...

BARBU: Acum era însă mare... Şi înţelegea foarte bine că Vancea va vorbi... şi că Armaşu, la rîndul lui ştie foarte multe lucruri neplăcute... (lui Mihai). Pe urmă însă te-ai bucurat, domnule Mihai...

VENIAMIN: Vedeţi şi dv. recunoaşteţi că s-a bucurat...

BARBU (mai departe lui Mihai): Te-ai bucurat pentru cu totul alt motiv: „E mai bine poate că nu l-am omorît şi pe Armaşu: „Inginerul" ăsta, care nu ştie să se apere, care niciodată nu vrea să se amestece, care se teme şi de umbra lui, ar putea deveni ucigaşul bănuit al lui Vancea. Cît priveşte Elena... — nu, de Elena erai sigur că nu va vorbi... — Iar la nevoie... mai există şi un domn Enăchescu, care are o îndelungată practică judiciară...

ENĂCHESCU: Protestez!

BARBU: ...şi mai există şi ziare finanţate de papa...

VENIAMIN: Ziarele mele sînt independente...

BARBU: Ai uitat însă, domnule Mihai, că există şi altfel de oameni! Ai uitat de noi, toţi ceilalţi! Dar de ce sînteţi palid, domnule Mihai? Parcă vi s-ar fi scurs tot sîngele din vene... Aţi uitat că viaţa trebuie privită realist... că ziua de mîine e un semn de întrebare imens! Şi într-adevăr este! Dar numai atunci cînd eu, anchetator, m-aş afla în apropierea unui om de care m-aş apropia încet-încet... tiptil... **(judecătorul se apropie de Mihai)** ...aşa cum te-ai apropiat în seara aceea de Vancea... Ţi-aminteşti? Era întuneric... **(într-un colţ al scenei, se luminează silueta lui Vancea; vocea judecătorului continuă să se audă)...** dar îi zăreai silueta... Era liniştea.... **(Vancea face cîţiva paşi)** dar îi auzeai paşii. **(Vancea îşi stringe bandajul).** Din cînd în cînd Vancea se oprea să-şi aprindă o ţigară... sau să se odihnească... — ştii de ce era obosit? — ...sau să-şi strîngă bandajul... ştii de ce era rănit? — Apoi, însă,

Barbu, Rodica, Enăchescu, Veniamin, Mihai

pornea din nou... Încet, liniştit, ca omul care se ştie în oraşul lui... pe strada lui... în sfîrşit... liber... şi se bucură... **(jocul lui Vancea tot timpul mimat)... se bucură că nu se mai aud împuşcături...** că nu se mai văd uniforme fasciste... că respiră aerul curat al acelei minunate nopţi... că priveşte pentru prima oară cerul senin... Cît era de senin!... **(Vancea îşi deschide gulerul cămăşii, îşi pune haina pe umeri; apoi îşi reîncepe vechiul lui cîntec: „Fetiţe dulci ca-n Bucureşti"... Pe neaşteptate se aud însă două împuşcături).**

BARBU: Un glonţ în plămînul drept... Altul în inimă iar acesta e revolverul... **(scoate din buzunar un revolver)** Revolverul pe care n-ar fi trebuit să-l lăsi Elenei... Revolverul în care au mai rămas exact trei gloanţe... Poftim! **(îl aruncă)** Numai trei gloanţe!

ELENA: (în timp ce Mihai prinde arma). Nu-i da arma! E în stare să tragă! **Barbu se repede spre Mihai pentru a-i smulge arma, dar acesta se fereşte şi îndreaptă arma spre judecător, are o privire rece, periculoasă).**

BARBU: O clipă numai! O clipă, domnule Mihai! Să nu tragi! **(Mihai trage).** Mi se pare că din greşeală ţi-am dat.. **(căutîndu-se în buzunar).** Da, da... ai dreptate!... Cel încărcat e la mine! Mereu fac confuzii...

MIHAI: (îi înapoiază arma cu un rînjet de fiară rănită) Trebuia să-mi închipui... Ai lucrat bine!

BARBU: Dar nu... nu-ţi face inimă rea! Oricum n-ai fi tras! Dumneata faci parte dintre cei care trag numai în întuneric, pe la spate...

MARIN: Şi chiar dacă ai fi tras, chiar dacă de frica pedepsei apăsai pe trăgaci — pentru că unii apasă — tot nu scăpai. Sîntem mulţi, prea mulţi! Şi pe toţi nu ne mai poţi omorî. Nici chiar dacă în revolver ar fi fost nu trei, ci 30, 300 de gloanţe!

BARBU: Să intre agenţii! **(intră 2 agenţi, cărora Barbu le indică rînd pe rînd)** Mihai Roznovanu, acuzat de omor, colaborare cu trupele fasciste; Veniamin Roznovanu — interesat direct în omor, complicitate; Enăchescu Valeriu sustragere confirmată de documente, încercare de influenţare şi intimidare a organelor anchetatoare. Legalitatea mandatului ca şi complicitatea unor funcţionari din minister deferite Curţii de Apel...

Fotografii: Florin DRAGU

— Sfîrşit —

Se caută un Tom şi un Eduard...

O sută de băieţandri strînşi în sala de spectacole a Teatrului Tineretului păreau că aşteaptă, săptămîna trecută, începutul unei premiere. În dimineaţa aceia obişnuită nu era programat nici un matineu. Cortina, dată impudic la o parte, dezvelea o scenă în dezordine cu decoruri proaspăt vopsite, unele din ele demontate şi întinse la uscat, în sală. Era o priveliştе de lucru, un crîmpei de culisă teatrală, văzută din stal, poate dezamăgitoare pentru spectatorul deprins să privească rampa numai sub reflectoare dar care pentru „publicul" din dimineaţa aceea aducea cu o ademenire. Îi îmbia scena cu mirosul ei de butaforie, tainele de dincolo de cortină, deschise în faţa ochilor lor uimiţi îi atrăgeau cu o putere fascinantă şi poate că, în secret, mulţi dintre ei se şi socoteau artişti...

De fapt acesta era şi motivul prezenţei copiilor în sala prefăcută ad-hoc în anticameră; să devină artişti. Un anunţ apărut în ziar mobilizase peste o sută de copii, deţinători posibili ai rolurilor Tom şi Eduard din piesa „Prinţ şi cerşetor" de Mark Twain.

În holul teatrului o comisie solemnă (atît de solemnă şi de numeroasă încît înclinăm să punem bîlbîiala unor concurenţi şi pe seama asistenţei examinatoare) întreabă, iscodeşte, şi, din cînd în cînd, „sparge gheaţa" cu cîte o glumă!

— *Voi sînteţi Turcu, Nichifor şi Adrian? Gemeni, nu? Care-i mai mare?*

Fraţii Turcu rîd cuviincios:

— „Nu ştim, că nu ne-a spus mama..."

— *Dar poezii aţi învăţat?*

Gemenii surîd încă odată... Au învăţat poezii. Nichifor tuşeşte uşor pentru dregerea glasului, se îndreaptă puţin de spate şi începe cu voce subţirică:

În vaduri ape repezi curg
Şi vuet dau în cale...

După o primă selecţie, urmează repetiţia „la masă". Titularii rolurilor Tom şi Eduard nu vor întîrzia să se arate...

Cîteva minute mai tîrziu, Adrian îl urmează pe o notă mai săltăreaţă:

Plecat-am nouă din Vaslui
Şi cu sergentul zece...

Comisia notează şi dă verdictul pe loc: *„Bine băieţi, veniţi mîine la unsprezece să mai încercăm..."* Sau: *„treceţi pe la tovarăşul Popescu să vă ia adresa. Vă anunţăm noi cînd să veniţi"*... Diferenţa de nuanţe este sesizată în valoarea ei de calificativ... Cîte unul din cei invitaţi să aştepte la domiciliu, se pomeneşte ştergînd cu virful limbii o lacrimă alunecată fără voie: „Nu s-ar putea să vin şi eu mîine la unsprezece? (Mirajul „actoriei" este mult prea ademenitor deşi proba practică a dovedit că respectivul candidat declamă lamentabil) Regizorul Massim zîmbeşte şi încuviinţează după un tacit consult cu comisia: *„Bine băieţel vino şi tu"*...

Am trecut şi noi pe la măsuţa tovarăşului Popescu (cel cu adrese de anunţat acasă). De la el am aflat că s-au prezentat la concurs 108 copii între 12—16 ani, dintre care... 19 perechi de gemeni. 70 s-au prezentat individual şi cine ştie dacă pînă la urmă fericiţii aleşi nu vor fi chiar dintre „negemeni", puşi perechi de comisie după criteriul asemănării fizice. Ce să faci dacă natura, care poate face doi copii să semene „ca două picături de apă", nu-i înzestrează întotdeauna şi cu o picătură de talent în plus, favorizînd printr-o firească lege a compensaţiei, pe cei ce nu dispun de graţi sau surori gemene...

O fi găsit sau nu regizorul Massim interpreţii pe care îi dorea pentru „Prinţ şi cerşetor"? Pe cît se pare, deocamdată căutările continuă. Noi îi dorim succes. Lui, şi în cunoştinţă de cauză că vor fi totuşi numai doi aleşi, tuturor perechilor de gemeni, veritabili sau nu, care au spus frumos poezii, care au citit curgător, în sfîrşit care au dovedit că nu e vorba de un răsfăţ trecător ci de mugurii unei vocaţii adevărate.

Valentin BALTAG

ECOURI • ECOURI • ECOURI • ECOURI

CINEMATOGRAFICE

● **STUDIOUL** Lenfilm din Leningrad a terminat ecranizarea romanului **„Părinţi şi copii"** după Turgheniev. În rolul principal feminin al filmului apare cunoscuta actriţă sovietică Alla Larionova.

● **CAFENEAUA** „La Rotonde" din Paris, cunoscută mai ales în lumea oamenilor de artă, şi-a încetat activitatea. În localul cafenelei s-a deschis o sală de cinematograf extrem de originală. Aici sînt prezentate diferite filme franceze precum şi străine, fără nici un fel de traducere. Spectatorul urmăreşte subiectul filmului prin căşti puse la dispoziţia tuturor. Filmele se succed unul după altul. La cuvintele „Ende", „The End", „Fine", „Konec" etc. (sfîrşit) spectatorii se scoală, lăsînd locul altora, şi totul începe de la început.

● **LA HOLLYWOOD** s-a ecranizat renumita operă „Porgy and Bess" a lui Gershwin. În rolul lui Bess va apare actriţa Dorothy Dandrige, cunoscută şi publicului nostru din filmul „Tamango".

● **STUDIOUL** Central de filme documentare în colaborare cu studioul Mosfilm a realizat sub direcţia lui Vasili Katanian un film despre Festivalul internaţional al filmului care s-a desfăşurat la Moscova.

● **ÎN TIMPUL** festivalului de la Moscova U.R.S.S. a cumpărat filmele engleze **„Omul nopţii"** cu Simone Signoret şi **„Strigătul străzii".**

MUZICALE

● **ÎN R. CEHOSLOVACA** au fost descoperite trei fragmente de manuscrise inedite ale lui Wolfgang Amadeus Mozart. Unul dintre acestea este partea principală a unui duo vocal în mi minor însoţită de un text italian; al doilea e un fragment instrumental în la major iar ultimul conţine două pagini de note în manuscris.

● **FILARMONICA** cehă va întreprinde în toamna aceasta cel mai mare turneu pe care l-a făcut în cei 60 de ani de existenţă. Orchestra filarmonică va concerta în Noua Zeelandă, Australia, Japonia, R. P. Chineză, India şi Uniunea Sovietică. Repertoriul cuprinde 28 opere dintre care 13 lucrări ceh, 7 ruse şi sovietice, 6 germane şi două franceze. Dirijorul principal al filarmonicei este Karel Anceri, iar ca solişti vor concerta Josef Suk la vioară şi Jan Panenka la pian.

● **„KOMISCHE OPER"** din Berlin va pune în curînd în scenă opera **„Svejk"**, a compozitorului Robert Kurka. Opera a fost prezentată pentru prima dată la New York, în anul 1958.

LITERARE

A APĂRUT o nouă carte despre Julius Fucik, „Am trăit pentru fericire". Autorul cărţii, M. Gregor, a folosit în alcătuirea cărţii documente nepublicate, găsite în arhivele Gestapoului, date din timpul judecării procesului lui Fucik etc.

● **LA INIŢIATIVA** Comisiei Internaţionale Dachau, într-una din baracile „lagărului morţii" se va crea o bibliotecă internaţională. Aici se vor aduna toate operele scrise la Dachau sau despre Dachau: cărţi, broşuri, articole din ziare, jurnalele deţinuţilor, rapoarte confidenţiale, acte privind „experienţele ştiinţifice" făcute asupra deţinuţilor, scrisori, date statistice. Noua bibliotecă va constitui un centru important de documente istorice pentru demascarea barbariei fasciste.

● **SUB TITLUL** „Preţul victoriei" scriitorul ceh Karol Kubanek a scris o dramă despre distrugerea Hiroşimei. La baza dramei stă acea ştire din ziare care anunţa faptul că unul dintre aviatorii participanţi la bombardamentul atomic al Hiroşimei a înebunit din cauza mustrărilor de conştiinţă.

BUCUREȘTIUL ieri - azi - mâine

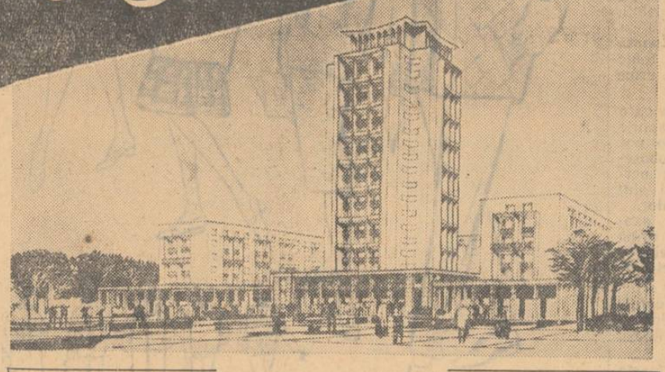

(Urmare din pag. 1)

torii sînt însă la datorie și lucrează la lărgirea ei, ca și la construirea altor blocuri de locuit.

Părăsind Calea Victoriei, să ne îndreptăm pașii pe altă arteră de circulație: B-dul Magheru — Bălcescu, care începe din Piața Mihail Eminescu. De la început ne oprim în fața numeroaselor șantiere ale constructorilor. Pe un șantier se sapă fundațiile, pe un altul un bloc a și fost ridicat la roșu în întregime și se finisează. Mai departe, vis-a-vis de cinematograful Patria, un bloc nou și-a dezbrăcat schelele metalice, lăsînd fațada terminată să strălucească în razele soarelui, iar locatarii au luat deja în primire apartamentele de locuit. În colț cu strada Rosetti, alt bloc își arată fațada și balcoanele noi. Și șantierele continuă să se alinieze, unul după altul. În apropiere de Piața Unirii, pe B-dul 1848, blocuri la roșu sau numai cu fundațiile începute, își relevă în plus înoirile pe care socialismul le aduce în viața oamenilor muncii din țara noastră, în viața Capitalei noastre.

Bucureștii te întîmpină nu numai cu locuințe noi. Pe străzile orașului întîlnești și alte șantiere. Șantiere ale unor școli moderne și mari sînt răspîndite în tot orașul. Într-un singur an s-au construit mai multe săli de clasă decît a construit burghezia în zeci de ani. Pe calea Rahovei, pe str. Bachus, în noul cartier Floreasca, în Colentina, în Mihai Bravu sau pe str. Stoian Militaru, afli noile imobile ale școlilor care primesc în aceste zile pe noii lor locatari, elevii. În ritm susținut se construiesc și așezăminte de interes obștesc, instituții culturale. În parcul Tonola, de pildă, în mijlocul unor viitoare alei și plantații, va funcționa noul circ de stat al Capitalei. Deocamdată, găsești aici doar schele și lucrători care muncesc cu avînt. În viitorul apropiat însă, adică pînă la sfîrșitul anului, aproape 2500 spectatori vor lua loc în arenele noului circ și vor urmări numerele prezentate de colectivul de dansatori, acrobați și clovni.

Așa arată Bucureștiul astăzi.

Mîine însă, Bucureștii te vor întîmpina cu alte construcții, mai impunătoare, mai elegante.

Piața Victoriei, avînd pe o parte Palatul Președinției Consiliului de Miniștri, va fi completată cu blocuri de locuințe. Ea va face legătura între penele de verdeață ce pătrund adînc în oraș pe Șoseaua Kiseleff și Șoseaua I. V. Stalin și cele aflate pe marile magistrale, fiind cu adevărat poarta festivă a intrării în oraș. Actualul bulevard Ilie Pintilie va fi și el modernizat cu noi blocuri de locuințe.

Reamenajată în spiritul unei arhitecturi optimiste, socialiste, Piața Republicii, aflată în centrul orașului, va căpăta o nouă înfățișare. Se va reorganiza spațiul pieții, frontul construit acum de Biblioteca Universitară Centrală va fi retras, punîndu-se în valoare majestuoasele construcții aflate într-un stadiu avansat de lucru. În locul asfaltului care domină piața de la un capăt la altul, spații plantate, fîntîni, statui, vor îmbogăți acest ansamblu urban.

Piața Nicolae Bălcescu, ocupată în prezent pe o porțiune însemnată de magazine mici și vechi, precum și de construcțiile de lemn ale actualului circ, va fi complet reamenajată. În locul vechilor construcții vor apare blocuri mari de locuințe, care vor încadra noua clădire monumentală a Teatrului Național. Plantațiile formate din arbuști, flori, peluze, și iarbă vor colora întreaga piață, dîndu-i un aspect potrivit cerințelor unei capitale a unui stat socialist.

Profunde schimbări vor cunoaște și alte puncte ale orașului. Astfel, vor fi reamenajate Piața Unirii, Calea Moșilor, una dintre cele mai vechi artere ale orașului, etc.

Așa va arăta peste cîțiva ani Bucureștiul nostru.

Sub ochii noștri, cu forțele noastre, sub îndrumarea continuă a partidului, Capitala se va transforma într-un oraș modern, demn de capitala unui stat socialist.

Ing. I. CIUBOTARU

Un mare complex de blocuri de locuit se află în construcție în plin centru al Capitalei, în Piața Splaiului, pe malul Dîmboviței. În macheta de sus vă prezentăm viitorul ansamblu de locuințe din Piața Splaiului (381 apartamente); în clișeul de jos: Piața Splaiului (cu fosta sală Gioconda), astăzi.

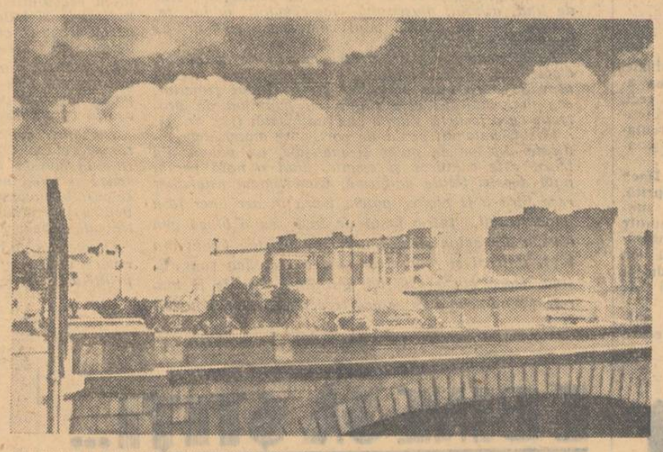

În clișeul de jos reproducem macheta marelui bloc de locuințe (182 apartamente) care se află în construcție pe b-dul Bălcescu nr. 33, pe locul viran din vecinătatea blocului Wilson. O construcție care se integrează în lucrările de sistematizare a magistralei Bd. Bălcescu — B-dul Magheru. Alături, cum arăta înainte locul viran din B-dul Bălcescu 33.

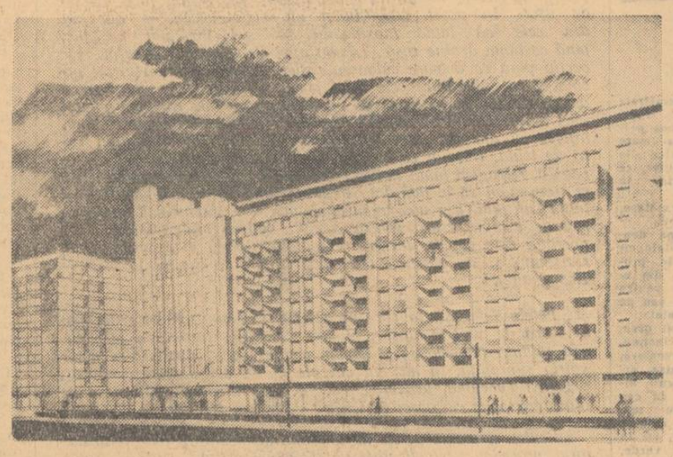

Sus stînga: Așa arăta înainte...; sus dreapta: așa arată acum...; jos: ...așa va arăta blocul de locuințe din B-dul Magheru — Piața Mihail Eminescu (132 apartamente), aflat în construcție.

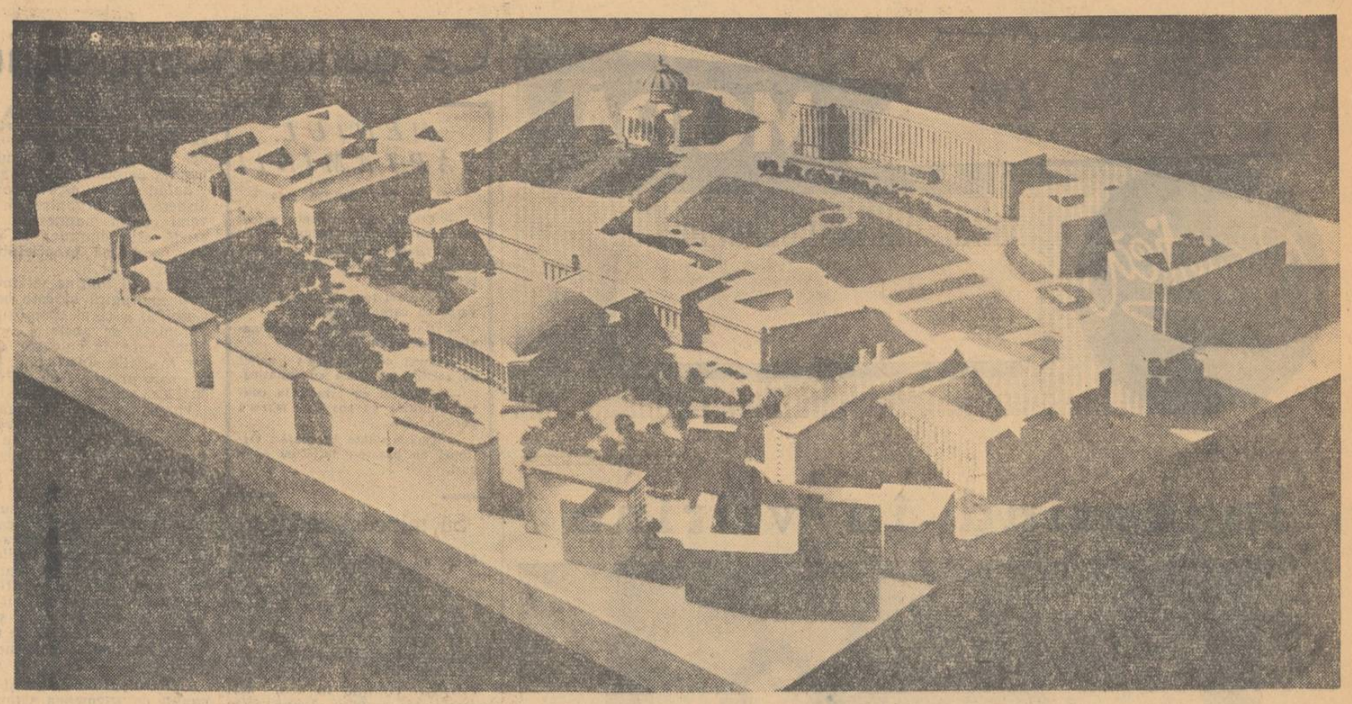

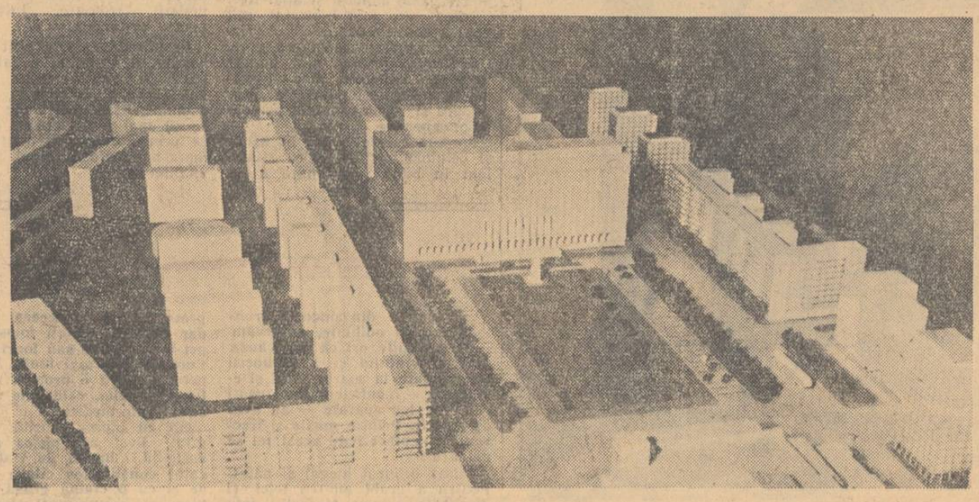

Macheta pe care o reproducem mai sus înfățișează o porțiune a Căii Victoriei — anume aceea dintre piața Teatrului și Hotelul Athenée Palace— după sistematizare și după terminarea construcțiilor aflate pe șantier în Piața Republicii sau care vor intra în construcție în anul 1960.

Iată, alăturat, cum se va înfățișa călătorului care va descinde din tren, noua Piață a Gării de Nord, dominată de impunătorul Palat al C.F.R. De ambele laturi ale Palatului C.F.R., un mare complex de blocuri, — cele mai multe aflate în construcție.

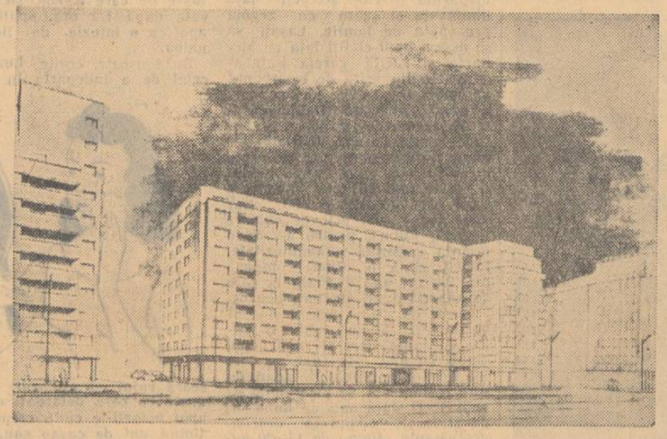

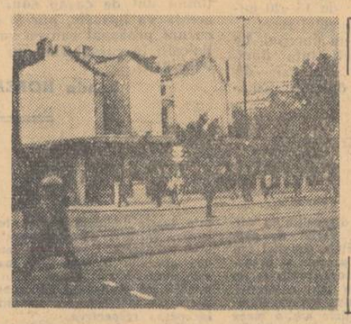

Recunoașteți colțișorul acesta (fotografia mică din stînga)? E micul restaurant „Grădinița" din B-dul Magheru. În locul lui, în curînd, blocul de sus, cu 101 apartamente. În felul acesta calcanele golașe ale clădirilor care-și etalează spinarea pe o arteră principală a Bucureștilor, dispar.

Acest bloc (clișeul de sus) e aproape gata: blocul Gabroveni din B-dul 1848 (88 apartamente); *alăturat:* Cum arăta, nu de mult, acest loc din inima Capitalei. Încă un colț așa-zis tradițional al Capitalei — Gabroveni — va lua aspectul modern, civilizat, pe care Capitala noastră îl capătă pe zi ce trece.

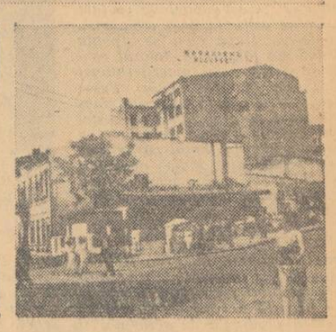

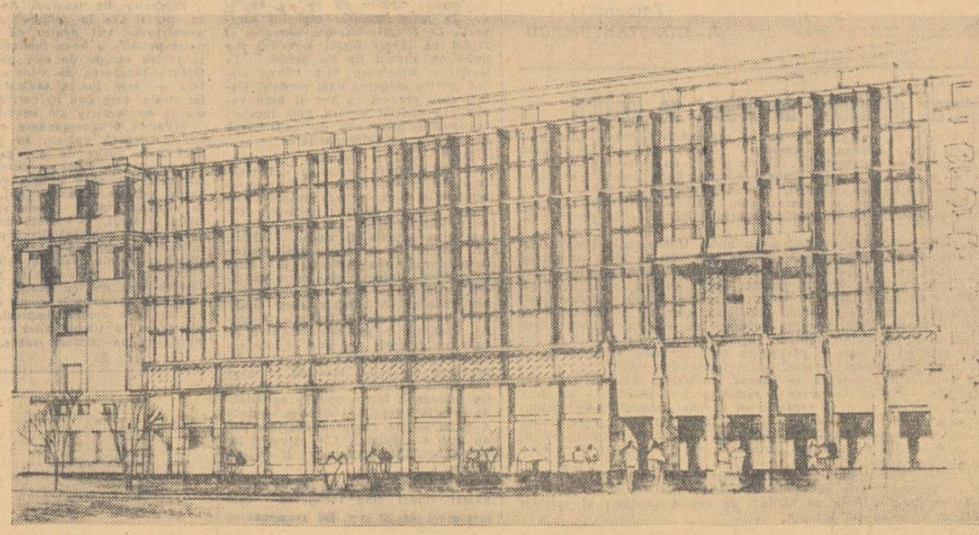

Macheta blocului Dalles din B-dul N. Bălcescu cu 105 apartamente **(stînga)** iar **sus**, aspect de șantier: gropile de fundație ale noului bloc. Lucrarea, care este în curs, solicită constructorilor soluții îndrăznețe, căci se efectuează fără demolarea actualei săli „Dalles".

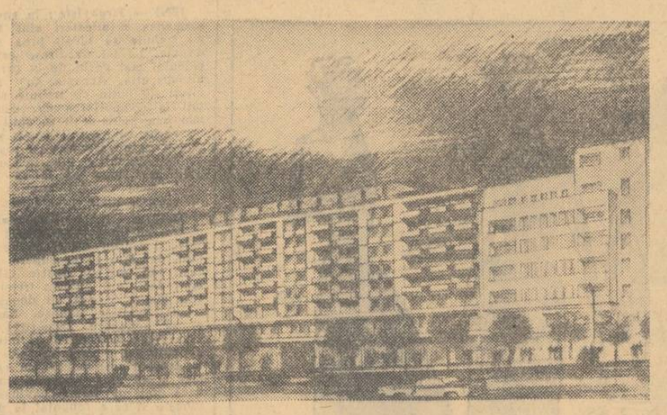

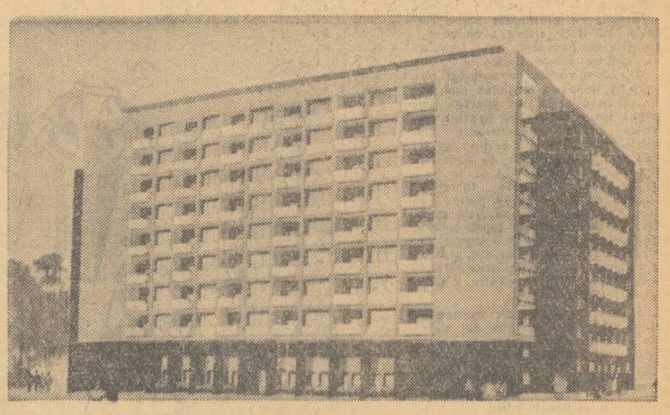

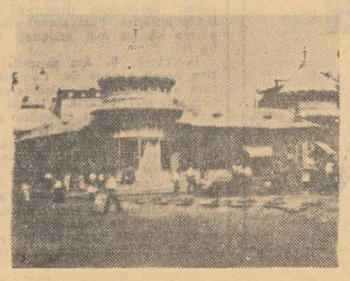

Piața de flori, vestigiu al orientalismului în București, dispare; în locul ei, blocul modern (218 apartamente) a cărui construcție a început. Acest bloc completează în mod armonios construcțiile în curs și care vor schimba radical aspectul actual al Pieții 1848.

Pe locul unde a fost Teatrul Liric — leagănul Teatrului de Operă din București pe a cărui scenă s-au format marii noștri cîntăreți, se construiește Blocul Liric, cu o minunată perspectivă spre Cișmigiu. **Sus:** macheta blocului, **dreapta: blocul în construcție.**

Sfaturi MODĂ Cosmetică GOSPODĂRIE

In curînd în vitrine

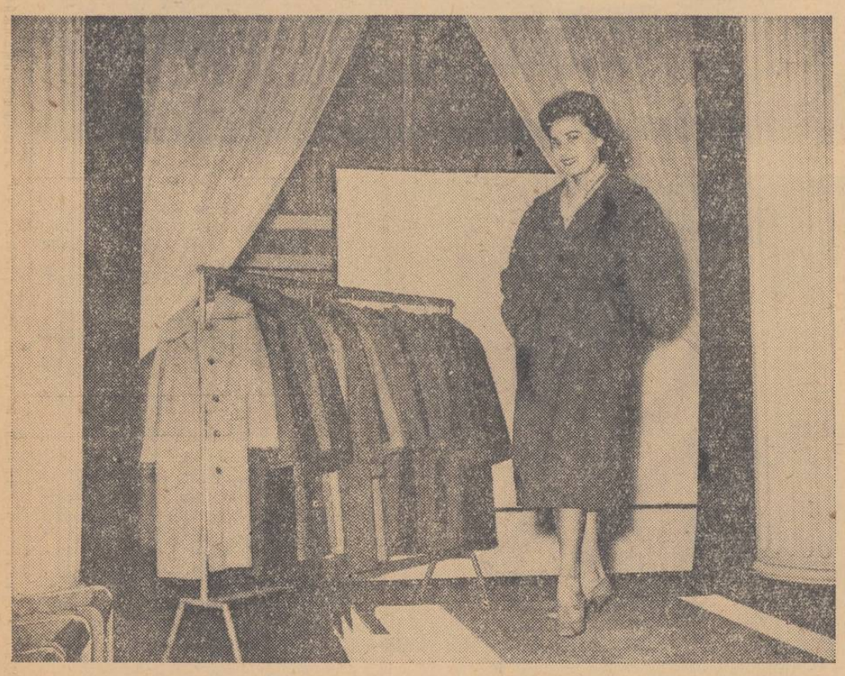

Avenit sau nu toamna? Iată o întrebare la care răspunsul exact nu ni-l pot da încă nici cei mai în drept și competenți specialiști ai Institutului Meteorologic. Sigur este un lucru, că vremea s-a schimbat și că există multe semne care — dacă nu consemnează statornicirea ei, vestesc din plin sosirea toamnei. Să luăm un exemplu oferit de vizita recentă făcută la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală. Aici au fost introduse în producția de serie modele noi de confecții specifice acestui anotimp. Multe din ele au și apărut în magazine, altele... urmează să apară de acum încolo.

Deci pe curînd în vitrine... noi modele de confecții de toamnă produse de această fabrică.

Pentru perioada de trecere de la zilele călduroase la cele răcoroase costumul-taior este cea mai indicată și adecuată îmbrăcăminte. Acest model de costum taior se distinge prin croiala sa modernă. După cum se poate vedea din fotografie, taiorul este scurt și lejer, cu umerii rotunzi și închis la doi nasturi. Fusta dreaptă cu o cută în spate completează nota elegantă a acestei îmbrăcăminți. Prin croiala sa precum și prin faptul că se confecționează din ștofe de culori deschise și închise acest costum poate avantaja foarte bine orice femeie.

★

Cînd timpul se va răci mai mult, costumul taior va fi înlocuit cu un pardesiu. Creatorii acestei fabrici au ținut seamă și de această necesitate, concepînd pentru producția de serie noi și distinse modele de pardesie. Cel pe care vi-l prezentăm se numără printre acestea. Detalii asupra lui: croiala gen chimono din care se formează cusătura mînecii; guler șal cu despicătură; tăietura buzunarului pornește de la cea a mînecii. In general pardesiul este lejer, închis la trei nasturi, purtîndu-se strîns cu cordon.

★

Linia nouă, modernă, s-a adaptat și la confecțiile bărbătești, de serie. Acest palton răspunde după cum se poate remarca acestei cerințe. In primul rînd are o linie conică, adică larg și rotund la umeri și mai îngust în partea de jos, fiind totodată scurt. Închis la un rînd cu trei nasturi, avînd revere scurte și înguste și buzunare tăiate prevăzute cu clapă, acest palton dă o ținută elegantă celui ce-l va purta.

Cl. RĂDULESCU
Fotografii: A. CONSTANTINESCU

Jupoanele

Este știut că moda este exprimată în primul rînd de linia de contur a îmbrăcămintii și apoi de amănuntele de model. Nu putem spune, se poartă buzunare aplicate, sau gulere mari, fără a arăta la ce linie de contur se aplică acestea. Dar reușita unei ținute, cînd rochia nu urmează întocmai conturul corpului, depinde întotdeauna de jupon, de forma acestuia.

Astfel, vă prezentăm patru siluete cu linii diferite, moderne, însoțite de jupoanele care trebuie să asigure acestor linii.

1). La o rochie cu corsajul pe corp și fusta cu lărgimea din talie, linia evazată, se poartă un jupon croit în 6 clini evazați cu volane prinse în incrustații de dantelă, (pentru a i asigura și o estetică) sau în lipsă de dantelă, tighelite pur și simplu.

2). Rochie cu fusta încrețită sau cu pense libere în partea de sus, linia îngustîndu-se mult spre tiv. Se poartă pe un jupon tricot pe corp, de asemenea îngust în partea de jos și cu un șliț pentru a asigura mersul. In partea de sus are volane în părți pentru a susține lărgimea rochiei.

3). La o rochie, de asemenea largă în partea de sus dar care nu se îngustează în jos, ci are o linie dreaptă, juponul se croiește cu aceeași linie, pe corp, și se pun volane suprapuse, dar numai în părți, sau peste tot afară de mijlocul feții.

4) Linia acestei rochii, dreaptă în față, cu lărgimea la spate, este asigurată de un jupon cu aceeași croială la spate în clini evazați, la care volanele se așează în spate, numai pînă în direcția șoldurilor.

O regulă generală pentru toate aceste jupoane, este ca ele să fie bine apretate. Se confecționează din șifon, pînză albită apretată și din nylon. Dacă vrem să le înfrumusețăm se pune la marginea volanelor dantelută îngustă, se brodează, sau se fac aplicații prinse în feston.

Copierea desenelor de brodat pe țesături

O ocupație care ne „umple" cu succes orele libere acasă este broderea diferitelor desene pe țesături, obiecte pe care le folosim apoi ca piese de ornamentație. Să nu uităm, de asemenea, acum la început de an școlar, că aceste broderii simple, după desen, sînt printre primele manifestări gospodărești, care tentează pe fetițe.

Prima operațiune pentru executarea unei atari lucrări este copierea desenului (fie de pe hîrtiile litografiate speciale, fie chiar de pe un model existent).

In primul rînd se copiază desenul pe o hîrtie transparentă (calc) care se așează peste desen, lăsînd o margine de 6—7 cm. în afara desenului propriu zis, astfel ca, la operațiunile ulterioare, să putem manipula hîrtia, fără a atinge cu mîna desenul copiat. Pentru copiere vom folosi un creion de desen cu mină tare sau chiar un creion chimic. Așezăm apoi foaia de calc pe o suprafață netedă din lemn, care să ne îngăduie să fixăm hîrtia în pioneze (de exemplu scîndura de calcat). Fixăm deci marginile hîrtiei în pioneze; (putem obține imobilizarea hîrtiei și cu ajutorul unor greutăți pe care le plasăm în colțuri). Luăm acum un ac și perforăm la intervale extrem de mici, toate liniile desenului.

Hîrtia de calc astfel pregătită se așează, cu partea dinspre care am făcut înțepăturile — adică cea care a rămas perfect netedă — pe deasupra țesăturii pe care vrem să reproducem desenul respectiv. Dedesubtul țesăturii așezăm o foale de carton gros. Fixăm hîrtia de calc, astfel cum am făcut și mai sus, după care luăm un mic rulou de fetru — aproximativ cu diametrul de 4—5 cm., înfășurat foarte strîns — și cu care așternem pasta de copiat.

In sfîrșit ultima operațiune constă în fixarea desenului pe țesătură, desen care s-a imprimat prin găurelele hîrtiei de calc. In acest scop așternem peste țesătură o foiță de hîrtie de copiat (mătase) și aplicăm fierul de călcat, ușor de tot încălzit.

Ce gătim? Cum gătim?

MENIUL SĂPTĂMÎNII

21—26 SEPTEMBRIE 1959

— Ciorbă de dovlecei; macaroane cu brînză; struguri.

— Salată de vinete și ardei; mîncare de gulii; gălușțe cu prune.

— Morcovi în unt, cu crochete; varză cu carne; compot.

— Dovlecei prăjiți; roșii umplute cu orez; pepene.

— Supă de conopidă; șnițel cu salată; papanași cu smîntîna.

— Dovlecei cu brînză, la cuptor; chiftele cu sos de mărar; porumb fiert.

— Ouă umplute în coajă; Ostropel de păsăre; tarte cu struguri.

Să mîncăm variat...

Mîncînd variat, mîncăm sănătos, deoarece organismul are nevoie de diferite substanțe, care nu se găsesc în aceiași măsură în toate alimentele.

Iată cîteva indicații, care ajută la combinarea cît mai cu folos a alimentelor:

Cartoful conține în cea mai marte parte amidon și apă. Este leguma cea mai indicată atît pentru convalescenți, cît și pentru persoanele care digeră greu.

Lintea și *fasolea* sînt bogate în săruri minerale, mai cu seamă fier. Aceste legume sînt hrănitoare și recomandabile persoanelor anemice.

Morcovul este bogat în zahăr și celuloză, acționînd ca stimulent în buna funcționare a intestinelor. Se recomandă să fie mîncat mai cu seamă crud, ca să nu se piardă efectul vitaminei A, conținută de substanța numită carotină din morcov.

Salata verde este aproape indispensabilă organismului. Foile verzi conțin magneziu. Salata crudă este diuretică și depurativă, posedînd proprietăți calmante.

Spanacul conține vitamina K, antihemoragică și este bogat în clorofilă, a cărei compoziție este apropiată de aceia a hemoglobinei, care dă culoare globulelor roșii din sînge. Este o legumă care ar trebui să fie dată cît mai des copiilor palizi și debili.

Varza, dacă nu este gătită cu prea multă untură, ca să poată fi mistuită ușor, este un tonic desăvîrșit, deoarece conține urme de arsenic.

Creierul și *ficatul* sînt bogate în vitamine și conțin substanțe albuminoase și fosfor, care pot servi ca stimulent contra oboselii intelectuale și a bolilor nervoase. Creierul și ficatul sînt însă contraindicate artriticilor.

Peștele posedă materii azotoase, iar cei de mare și urme de iod, care este atît de necesar bunei funcționări a glandei tiroide.

Gălbenușul de ou ca și *laptele* conțin de asemenea vitamine și materii azotoase, întăritoare pentru organism.

In sfîrșit *fructele* sînt foarte bogate în vitamina C, antiscorbutică și conțin mai cu seamă apă și zahăr, care este direct asimilat. Fructele trebuie mîncate cît mai mult crude, deoarece prin fierbere se distruge în mare parte efectul binefăcător al vitaminelor.

Sfaturi cosmetice

Inapoiate din concediu, bronzate și odihnite, observăm de multe ori că din cauza apei, a vîntului și a expunerii îndelungate la soare, părul și epiderma — insuficient sau uneori chiar de loc apărate — au avut de suferit. Printre micile și frecventele neplăceri de acest fel se numără:

Obraz bronzat inegal și pătat. **Pentru a grăbi albirea feței și dispariția petelor ștergeți fața dimineața și seara cu zeamă proaspătă de lămîie. Lăsați să se usuce, apoi clătiți fața cu apă fiartă și răcită căreia i-ați adăugat o linguriță de bicarbonat de sodiu. Dacă aveți un ten foarte uscat sau lesne iritabil, amestecați zeama de lămîie cu o cantitate egală de apă distilată, iar după clătirea obrazului cu apă, masați-l ușor cu o cremă grasă.**

Aceste indicații se potrivesc celor care au pielea albă. Dar dacă tenul dv. este de culoare închisă, atunci, pentru a-i da o nuanță uniformă și luminozitate, folosiți zilnic o loțiune compusă din 100 gr. apă distilată la care se adaugă 5 gr. tinctura benzoe.

Obraz cu pielea iritată și congestionată. **Spălați obrazul zilnic cu lapte fiert și răcit, apoi clătiți cu apă rece (dar pe care ați fiert-o în prealabil, adăugîndu-i o linguriță de bicarbonat de sodiu). O dată sau de două ori pe zi faceți comprese descongestionante timp de 15—20 minute, cu ceai de mușețel rece.**

Dacă observați un început de cuperoză, tamponați fața dimineața și seara cu o infuzie de flori de tei sau aplicați comprese muiate în aceeași infuzie, dar călduță. Evitați folosirea apei foarte calde sau foarte reci. Cum de cele mai multe ori cuperoza indică o proastă circulație a sîngelui, este bine să consultați un medic.

Gît cu pielea aspră. **Dacă gîtul dv. are pielea aspră, vestejită, lipsită de viață, masați-l conștiincios cîteva minute pe zi cu o cremă grasă, hrănitoare pe care o veți șterge cu vată după 1/2 oră, spălîndu-vă apoi cu o infuzie de flori de nalbă.**

Buze uscate, cojite. **Luați obiceiul de a îndepărta în fiecare**

seară rujul cu ajutorul cremei grase cu care defardați ozrazul, apoi masați-le cu o cremă conținînd unt de cacao sau, dacă acesta vă lipsește, pur și simplu cu unt proaspăt sau cu vaselină. Folosiți în cursul zilei un ruj de buze gras.

Sanda NOREANU

Cum alegem perdelele

Astăzi aveți la dispoziție un sortiment foarte variat de perdele — din rețea, panglici sau țesătură uni, precum și draperii cu desene în țesătură, realizate pe războaie Jacquard. In fapt o asemenea diversitate este bine venită, fiindcă alegerea unei perdele are o mare importanță pentru că de ea depinde, în mare măsură, aspectul încăperii. La aceasta să mai adăugăm și faptul că însuși forma ferestrei impune un anumit tip de perdea. In rîndurile următoare dăm cîteva sfaturi pentru alegerea unei perdele, sfaturi care credem că vor fi bine venite, în special pentru noii locatari ai apartamentelor ce se construiesc în prezent în întreaga țară.

Dacă aveți o singură încăpere, este de preferat perdeaua din țesătură de mătase uni. Pentru apartamentele cu două sau trei încăperi, vom alege perdele diferite fiecărei camere, fiindcă altfel am risca să creiem o monotonie de decor. Astfel, în camera de culcare vom rămîne la perdeaua din mătase, în timp ce pentru sufragerie și camera de lucru, vom alege perdelele din rețea sau panglici de bumbac, care asigură o luminozitate perfectă a încăperii. Draperia — țesătura Jacquard de care am pomenit mai sus — este indicată în primul rînd ca bordură la perdelele din rețea, mascînd în acest caz rama perdelei. Ea va trebui să fie totdeauna într-o nuanță apropiată de garnitura textilă a mobilei — dacă e cazul — de culoarea acesteia sau de cea a tapetului. Cît privește lățimea bordurii, aceasta va fi de cca 50 cm.

O draperie întreagă se va folosi numai atunci cînd încăperea este mai mare de 20 m.p. De asemenea ea este foarte indicată pentru ferestrele curbe, întrucît se „mulează" mai bine pe perete. Cum o asemenea perdea necesită o investiție mai mare este bine s-o armonizăm cu orice alte intenții de schimbare de mobilier, ce dorim să mai aducem în viitor în încăperea respectivă.

Perdeaua din țesătură de mătase, în special cea în culoare crem, — avantajoasă atît pentru că pe deoparte permite o bună luminozitate, cît și pentru că, pe de altă parte, protejează încăperea de vederea din afară — este foarte indicată pentru ferestrele care dau în curțile sau pe scările de serviciu ale imobilului.

Și acum o recomandare mai grea, cea a alegerii culorii. In principiu, dacă este vorba de o garsonieră, veți rămîne la culoarea deschisă, armonizată deci spre galben, vernil, albastru deschis, roz sau bej. In caz că apartamentul are două sau mai multe încăperi, în camera de culcare vom prefera culoarea deschisă, iar în celelalte tonalitățile închise: verde, albastru, vișiniu, cafeniu, etc.

Desigur că toate aceste recomandări le veți uni cu gustul dv. căutînd însă să obțineți acest dublu efect de la o perdea, impresia de luminozitate în timpul zilei și cea de intimitate, de confort, seara.

Ținută practică pentru toamnă

Cînd zilele de toamnă devin reci și ploioase, este bine să ne fixăm alegerea la acea îmbrăcăminte care să ne asigure maximum de confort. Să ne gîndim mai întîi, la alegerea materialelor. Țesăturile din balon, pînză de cort, piele sau imitație de piele ne vor feri de ploaie. Tricotul de lînă, diftina, plușcordul, homespunul, tuidul, țesătura păr de cămilă, sînt călduroase și potrivite unei ținute sportive.

Astfel pentru șantier, pentru munca de instalator, electrician, sudor, inginer, profesiuni care astăzi posedă cadre bine pregătite și în rîndul femeilor, cea mai indicată este ținuta cu pantalon de protecție cu o jachetă simplă sau matlasată. (fig. nr. 1).

Docul, balonul, pînza de cort, sînt materialele indicate. In loc de guler și manșete, un patent din tricot este călduros și estetic, dînd o notă personală acestei ținute uniformă. Cînd timpul este doar rece fără a fi ploios, putem lucra în aer liber fără impermeabil, într-o fustă de tuid cu o bluză gen bluzon din balon strînsă la tiv pe elastic. Fenta din față, gulerul și manșetele sînt din catifea sau diftină. Dacă bluza este bej garnitura poate fi maron, ținînd seama să se asorteze și cu culorile fustei.

Peste o fustă de stofă ecosez cu un seampoio uni de lînă un raglan trei sferturi din loden, balon, plușcord etc., va fi foarte indicat pentru zilele reci și ploioase ale toamnei.

O jachetică foarte simplă pentru a da posibilitatea executării ei și în piele, imitație de piele sau materiale sintetice impermeabile. Se poartă peste o fustă dreaptă, cu un fald adînc în spate, pentru a asigura mișcarea.

La o fustă din stofă groasă (tuid, homespun) cu o corseletă lată și buzunare mari aplicate, putem purta un scampolo de lînă, croiala kimono cu o eșarfă călduroasă în loc de guler.

Jachetică sportivă din diftină cu buzunare interioare, clape tighelite și guler sport; talia fixată într-un cordon lat; se închide cu nasturi. Se asortează o stofă mai groasă pentru fustă care are ace eași buzunare iar talia se termină cu o corseletă pentru cu jacheta la mișcare să nu lase să se întrevadă bluza.

O singură indicație asupra coloritului. Nu alegeți culori mohorîte; combateți coloritul din natură printr-un colorit plăcut, vesel.

Text și desene: Dora TONESCU

E BINE SĂ ȘTIȚI...

...Dacă petele de rugină sînt proaspete ele dispar mușind locul pătat într-o soluție fierbinte conținînd o parte acid oxalic la nouă părți apă. Se lasă puțin timp, apoi se limpezește local. Petele mai vechi se scot cu o soluție fierbinte compusă din o parte acid oxalic, o parte acid citric (sare de lămîie) și opt părți apă. Precizăm că aceste soluții decolorează unele țesături, așa că este necesar să facem o probă a rezistenței culorii, pe un colț al țesăturii. Procedeul se poate însă aplica, fără alte precauții, pentru albituri. Se mai poate proceda astfel: după ce s-a îmbibat locul pătat cu această soluție, se ține materialul deasupra aburilor pe un vas cu apă clocotită. Dacă pata este foarte veche, ea iese cu mare greutate. In acest caz se poate încerca următorul procedeu: se umezește cu apă locul pătat, se presară acid oxalic pisat fin, se ține deasupra aburilor sau din cînd în cînd se stropește cu apă caldă. După ce pata a fost îndepărtată, se spală locul cu multă apă rece. (răspuns cititorului A. Ciurea-Huși).

...Lipirea materialelor din policlorură de vinil — cazul cozuletelor, curelelor, — și nu din nylon, se poate face destul de ușor. In acest scop luăm un cuțit vechi — dar nu din cele cu lamă inoxidabilă — și-l încălzim pe foc, pînă ce lama devine roșie. Lăsăm apoi să se răcească puțin, respectiv pînă ce dispare culoarea roșietică, apoi așezăm orînd încins al cuțitului între cele două porțiuni de lipit, avînd grijă ca partea de jos să fie pusă pe un suport rigid, de exemplu fundul unei oale vechi. Apoi apăsăm ușor peste partea de deasupra, bineînțeles cu ajutorul altui obiect tare, de pildă mînerul unui cuțit de lemn. Imediat ce vedem că materialul a început să se topească, retragem lama dintre cele două părți așezate pentru lipire și continuăm să le apăsăm; în acest timp potrivim marginile cu lama cuțitului, din nou încinsă ca mai sus. Această ultimă operațiune este necesară pentru a evita lățirea materialului. Dacă operația este corect și rapid executată, lipirea este suficient de rezistentă și de elastică (răspuns cititorului Stoian Cornel — Drăgășani).

...Fețele de masă la care vă referiți sînt confecționate din policlorură de vinil și nu din nylon. Spălarea lor se va face cu apă călduță (30—40°C) și săpun, evitînd să frecăm, pentru a nu șgiria suprafața. In nici un caz ele nu se vor spăla cu solvenți organici (acetonă, benzină), căci acestea dizolvă policlorura de vinil. (răspuns cititoarei C. Vilcu — Almașu Muedin).

...Pentru a scoate petele de grăsime de pe hîrtie folosiți următorul procedeu: puneți dedesubtul hîrtiei pătate cîteva coale groase de sugativă. Apoi tamponați, fără să frecați, cu eter sau acetonă, pînă ce grăsimea este total absorbită de sugativă. Se poate ajunge la același rezultat așezînd pata între două coale de sugativă și trecînd un fier de călcat încălzit, peste cea de deasupra (răspuns cititoarei Lidia — București).

„Bazonarea" pantalonilor pentru copii

Cu toții știm că „punctul nevralgic de uzură" al pantalonilor la copii, este fundul. De cele mai multe ori sîntem nevoite să scoatem din uz o pereche de pantaloni încă buni în rest, datorită distrugerii țesăturii în acest loc. In asemenea caz există însă un remediu și anume bazonarea, respectiv înlocuirea părții de țesătură uzată, cu o altă țesătură bună.

Bazonarea se poate face în mai multe feluri, în funcție de gradul de distrugere al țesăturii, ca și de mărimea reparației de efectuat. Iată cum procedăm:

Insemnăm cu cretă un dreptunghiu, care să cuprindă între laturile sale întreaga porțiune care trebuie bazonată. Descoasem cusătura de îmbreunare din mijlocul pantalonilor, depășind — în jos și în sus — cu cîțiva centimetri laturile dreptunghiului trasat. Apoi, tăiem cu foarfeca, pe liniile însemnate. In acest mod și locul gol va avea tot forma unui dreptunghiu. (fig. A).

Facem un tipar, din hîrtie de jurnal, care să depășească cu aproximativ 1 cm. marginile golului lăsat la pantalon, care va constitui rezerva de îndoire a tivului. Cu acest tipar tăiem din țesătura nouă fundul de pantalon înlocuitor. Peste ei, aplicăm și însăilăm țesătura destrămată, decupată anterior, întinzînd o lateral, astfel ca să putem pune, cap la cap, cele două tivuri. Acum tăiem dreptunghiul în două, pe linia de îmbreunare a tivurilor, obținînd astfel cele două părți ale bazonului, după care desăilăm și înlăturăm vechea țesătură.

Pentru a pregăti coaserea bazonului, tăiem, atît cît e necesar pentru a face un tiv, colțurile dreptunghiului de la pantalon. Dacă tipatul bazonului a fost corect făcut, putem să coasem fiecare parte, de jurîmprejurul tivului. După aceea călcăm tivurile, suprafața bazonului încadrîndu-se exact în suprafața țesăturii înlocuite.

Ne rămîne să prindem din nou cusătura de îmbreunare din mijlocul pantalonilor. In continuarea celei vechi. In acest scop, împăturim pantalonii, astfel ca tivul să formeze o margine, pe care o putem trage la mașină. După aceia întindem, cu ajutorul fierului de călcat, tivul în ambele părți. (fig. B).

Există de asemenea posibilitatea să aplicăm un bazon rotund sau de forma unei ciuperci. In acest caz însă tivirea bazonului pe pantaloni este o operație mai dificilă, întrucît ea necesită „crestarea" tivului de la pantaloni. In rest trebuie procedat astfel cum am arătat mai sus.

Doina POPA

A.- *Pantalonul pregătit pentru bazonare*

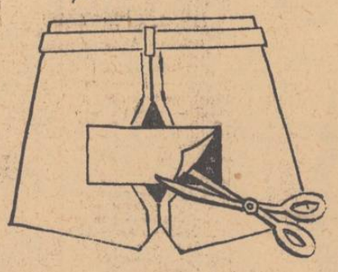

B.- *Pantalonul „bazonat" (văzut din interior)*

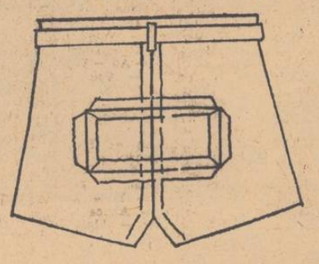

CURIERUL NOSTRU

JENI — Tîrgoviște: In situația lui, asemenea manifestări sînt firești și nu trebuie să faceți prea mult caz de ele. La fel de firesc este și incidentul mai vechi de la care a pornit discuția. Aceasta nu înseamnă cîtuși de puțin că trebuie să renunțați la comportarea dv. demnă. Cel mai bun lucru ar fi să stați din nou de vorbă cu părinții dv. și să le explicați că nu are nici un rost să mai aminați lucrurile pînă peste un an. Mult mai bine ar fi să înfăptuiți acum ceea ce ați hotărît. Aceasta ar rezolva toate problemele.

TEREZA H. — Hunedoara: Răspunsul nostru este mult mai scurt fiindcă lucrurile explicate de dv. (pe larg, dar fără să ne supere, cum credeați) ni se par foarte clare. Mai mult decît atît nu mai trebuie să faceți nimic. Și așa ați depășit pe alocuri, limitele admise. Lăsați-l pe el să acționeze. Urmăriți-i comportarea (cea față de dv.), intențiile și acțiunile ce le va întreprinde. La toate acestea răspundeți-i cu calm, cu tact și în mod foarte demn. Numai dacă veți fi ferm convinsă că vă iubește și că a renunțat la unele atitudini reprobabile, gîndiți-vă la a lua o hotărîre. Pînă atunci sîntem de părere să nu mai acționați în nici un fel.

IONEL P. B. Am procedat exact cum ne-ați propus dv. Concluzia la care am ajuns este următoarea: să rămîneți mai departe la locul dv. de muncă, în mijlocul colegilor și prietenilor, în cadrul colectivului de care vă simțiți atît de mult atașat. In ce o privește pe ea, nu sînt suficiente doar intențiile. Acestea au mai existat cîndva. Acum sînt absolut necesare fapte. Fără acestea nu mai trebuie crezută. Să vină deci din nou, în colectivul de unde a plecat și deși îi va fi foarte greu, fiindcă oamenii n-o vor privi cu ochi buni la început, să muncească pentru a recăpăta stima și încrederea lor. Și odată cu a lor și pe a dv. Astfel vedem noi soluționarea acestui caz.

A. G. — Cluj: Citind doar una din încercările dv. literare, ne este foarte greu să facem o apreciere asupra posibilităților dv. In ce privește lucrarea respectivă trimisă nouă, vă putem spune că ea nu se încadrează în tematica revistei noastre. Astfel de subiecte pot fi tratate la modul concret, pe bază de fapte pentru a fi cît mai convingătoare. Forma acestei lucrări ne face însă să vă sfătuim să mai încercați să scrieți, căutînd însă subiecte din actualitate. Așteptăm.

TURDEANCA: O astfel de relație nu are nici un sens. Aceasta nu poate decît să vă încurce, să vă stinghereacă în viața dv. de toate zilele. De aceea sîntem de părere să discutați împreună și să clarificați lucrurile. Dacă se va menține pe aceeași poziție, atunci totul e inutil. Trebuie renunțat.

TUȚI — Oravița: Cînd vreți să luați o hotărîre nu uitați că amîndoi aveți copii, și încă mari, de a căror educație trebuie să vă îngrijiți. E cazul să renunțați (oricît de greu v-ar veni) la satisfacțiile personale și să vă gîndiți la viitorul copiilor. Cu răbdare, cu voință, se poate face acest lucru.

EUGENIA P. — București: Ne pare rău, dar va trebui să mai așteptați puțin pînă să primiți răspunsul la întrebarea dv. Incă nu am găsit un adevărat specialist care să dea un răspuns competent la întrebarea dv. Sperăm să găsim cît de curînd.

MILEA M. — Rm. Vîlcea: La prima întrebare răspunsul este negativ. Numai la fabrică și cu soluții speciale se poate vopsi materialul respectiv. Cea de-a doua întrebare a dv. necesită un răspuns mai detaliat și de aceea vă rugăm să ne trimiteți adresa.

VIRGINIA — București: Colega dvs. nu are prea multe motive să fie încrezătoare. Se poate ca acum intențiile lui să fie foarte bune și să regrete foarte mult cele petrecute. Dar aceasta este numai o presupunere. Prin comportarea lui, prin fapte, are datoria să dea dovezi că într-adevăr regretă cele petrecute, că a devenit un om serios. Numai astfel poate recăpăta încrederea colegei dvs. Credem de aceea că în situația actuală, colega dvs. n-ar trebui să acționeze în nici un fel. Să mai aștepte, urmărind și analizînd comportarea lui pînă se va convinge că merită să aibă încredere în el.

ELENA D. — Alexandria: Modele de genul celor care vă interesează pe dvs. am publicat în pagina noastră și vom mai reveni. Intre timp, puteți folosi adaptînd la dimensiunile dvs., oricare din modelele ce vă plac din cele publicate de noi. Un model special pentru dvs. ar fi foarte greu să vă dăm. Gîndiți-vă ce ne-am face dacă toate cititoarele noastre ne-ar cere cîte un model care să corespundă dimensiunilor fiecăreia.

GH. CHIRIAC

— Asta era un client bun, dar s-a însurat...

L. LIVADARU

— Ce faceți aici, copii?
— Ne jucăm de-a tramvaiul...

A. ANDRONIC

— Iar aici aveți două circulare privitoare la economia de hîrtie în întreprinderea noastră!....

S. NOVAC

— Poți să-mi spui principiul lui Arhimede?
— Principiul lui Arhimede? Nu-l știu Dar pot să vă spun unul din principiile prietenului meu Gigel... Are niște principii!...

V. TIMOC

În anul acesta s-a dublat cultura florii soarelui.

— Și mie îmi prieste colectivizarea!...

V. CRIVAȚ

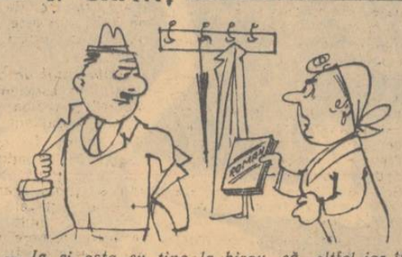

— Ia și asta cu tine la birou, că altfel iar îți petreci dimineața stînd de vorbă cu colega aia a ta..

T. PALL

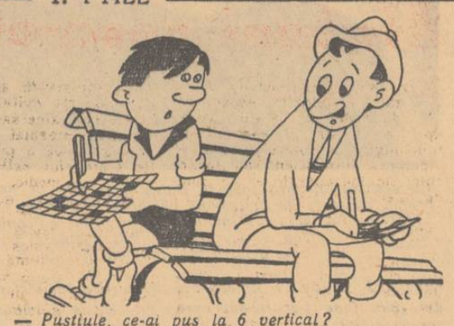

— Pușiule, ce-ai pus la 6 vertical?
— Fi... filo... lo... sof...
— Și-a-ncăput?!

PAVEL ILIEȘ

— Vrei să ne jucăm de-a vecinele? Atunci hai să ne batem!...

I. BOTOȘENEANU

— Cine? Popescu? E foarte ocupat! Nu mai știe unde-i este capul de atîtea dosare!...

DE PRETUTINDENI

IN PĂDURILE din Extremul Orient se plantează în ultima vreme o nouă specie de salcie, supranumită salcie de fier. Acest nume este justificat de soliditatea excepțională a lemnului acestui soi de salcie cu scoarța întunecată.

Salcia de fier, care crește în regiunile orientale ale taigăi sovietice, rivalizează cu arborele de fier tropical. Experiențele au arătat că lemnul ei poate înlocui unele obiecte metalice și în special cuzinetii rulmenților pe bile.

●

CEL MAI MARE pod feroviar de peste Volga se construiește acum între orașele Saratov și Engels. Lungimea lui e de 2.800 de metri. Podul are trei mari treceri pentru vase. Temelia podului pătrunde în pămînt la o adîncime de peste 20 de metri. Peste pod trece o șosea în lărgime de 12 m., cu două drumuri pentru pietoni, late de cîte 1,5 m. fiecare.

●

ÎN APROPIERE de orașul Semah din Azerbaidjan, la o înălțime de 1450 de metri deasupra nivelului mării, se construiește cel mai mare observator astrofizic din U.R.S.S. Se prevede ca o parte din aparatele destinate determinării poziției corpurilor cerești să fie instalate pe vîrful unui munte, la o înălțime de 2000 metri.

●

ÎNTR UN spital din capitala Belgiei, un grup de chirurgi a efectuat deunăzi o operație neobișnuită. Ajutați de numeroși asistenți, ei au salvat viața unui tovarăș de al lor cu porțiuni de piele de la 40 de muncitori care se oferiseră voluntar. Pacientul, în vîrstă de 25 de ani, suferise în urma unui accident, arsuri grave de gradul 3.

●

CELEBRUL geyzer din parcul natural Yellowstone din S.U.A., ale cărui erupții de apă fierbinte la intervale regulate formau una din atracțiile principale ale regiunii, și-a încetat activitatea, după cutremurul care a avut loc nu demult în această parte a Americii de Nord.

●

UN MUZEU de un specific cu totul aparte se va deschide peste puțin timp la Budapesta: muzeul gastronomic. În vitrinele sale vor putea fi văzute atît specialitățile bucătăriei maghiare, cît și o bogată colecție a vaselor de bucătărie folosite din secolul XIV pînă în zilele noastre. Va putea fi urmărită și istoria evoluției tacîmurilor, a cupelor de vin din diferite epoci cît și o colecție cu peste 100 condimente utilizate în arta culinară.

●

PENTRU ca începătorii la pian să nu mai supere cu asiduele lor exerciții pe vecinii lor mai puțin melomani, o profesoară japoneză de muzică a realizat acum pianul mut. În locul obișnuitelor coarde de pian, instrumentul posedă un anumit număr de diapazoane, ale căror sunete nu sînt auzite decît de executant prin intermediul unor căști speciale.

●

CERCETĂRILE istorice efectuate recent de către omul de știință sovietic Ciukernic au dus la concluzia că navigatorii portughezi au cunoscut încă dinaintea lui Columb regiunea insulelor Antile; ei au păstrat însă secretul acestei descoperiri geografice. Savantul sovietic a strîns, printr-o muncă de ani de zile, din arhive spaniole, italiene, portugheze și ruse, dovezi științifice în sprijinul afirmațiilor sale.

Interesant este faptul că încă înaintea portughezilor, navigatori chinezi au vizitat Peru, după cum o demonstrează prezența monedelor chineze din acea vreme găsite în regiunea coastelor peruviene.

●

SUB RUINELE Ierihonului au fost găsite pe demult resturile unei așezări omenești, care au fost estimate că avînd o vechime de aproape 10.000 de ani. Este vorba de un adevărat oraș și el ar fi cel mai vechi cunoscut pînă astăzi. Cercetătorii au dat, în timpul săpăturilor arheologice, peste o platformă de lut înconjurată de împunătoare ziduri de piatră; locul a folosit cu zece milenii în urmă, sacrificiilor.

●

LEUL BERBER, care formează ramura cea mai impunătoare din neamul leilor, nu mai poate fi întîlnit în zilele noastre în stare de sălbăticie. O „crescătorie" de renume internațional o constituie grădina zoologică din Leipzig, care a furnizat pînă și parcurilor de animale din continentul negru, exemplare ale acestei spectaculoase specii de lei.

●

ÎN UNGARIA, a început editarea unei enciclopedii bogat ilustrate: „Fauna Ungariei" proiectată să apară în 21 de volume. În care este cuprinsă descrierea amănunțită a tuturor exemplarelor din lumea animală ce trăiesc în această țară. Primul volum a și apărut. Este prima lucrare din lume de asemenea proporții tratînd fauna unei singure țări.

●

DIN BERLIN, capitala R.D.G. a pornit spre Africa de Sud o expediție de cercetători în frunte cu binecunoscutul naturalist Helmuth Drexler. Expediția organizată de Ministerul Culturii al R.D.G. și Parcul Zoologic din Berlin are drept scop realizarea unui film documentar despre viața triburilor negre și strîngerea de materiale pentru albume fotografice despre fauna din Africa de Sud

●

MUZEUL de artă populară din Moscova a primit recent din R.S.S.A. Ciuvașă un număr de broderii rare, vechi de 100 de ani. Obiectele păstrate cu grijă de Ekaterina Efremova și-au menținut coloritul. Țesătura lor este neatinsă.

●

CERCETĂRILE Observatorului din statul Arizona (S.U.A.) au stabilit că luminozitatea soarelui a crescut în ultimii cinci ani cu 2 la sută. Se presupune că în mod corespunzător s-a mărit și căldura radiată de soare. Pînă acum s-a considerat că radiația căldurii solare este constantă.

REBUS MAGAZIN

Jocuri și cuvinte încrucișate

DE LA 1 LA 100!

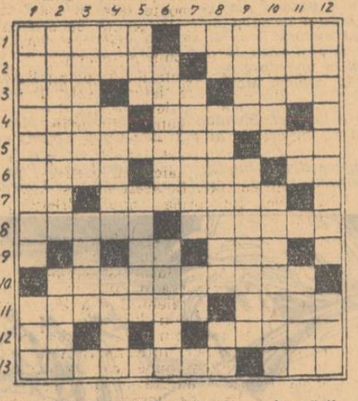

ORIZONTAL: 1) O sută de... primăveri! — Autorul poeziei „Trei, Doamne!"; 2) Gaz de 16 ori mai greu decît hidrogenul — Templul ei din Efes era una din cele „7 minuni" ale lumii antice; 3) Noile blocuri vor avea pînă la 15 (sing.) — Elementul chimic nr. 53 sau... inversul lui 2! — Ceramist; 4) Uitat ca la 4 vertical (II) — Autorul romanului „Cinci săptămîni în balon"; 5) Matematică 80 la sută — Vine trenul din Ardeal!; 6) Al cincilea element al universului, în concepția anticilor — Ansamblul celor opt oase de la articulația mîinii — Nouă, ca pronume; 7) 100 metri pătrați — În doi timpi și trei mișcări; 8) Ca la '77 la Plevna — Din al nouălea cer!; 9) Nota 2! — Al doilea nume al fluviului Eurotas (Grecia); 10) Grădinile sale suspendate constituiau alta din cele „7 minuni" din antichitate; 11) Sport cu probe de 2 + 1, 4 + 1, 8 + 1, etc. — Al doilea și al treilea termen al unei proporții aritmetice; 12) „1" la cărți — 60 de... clipe; 13) Au turnat „Al 41-lea", „Favoritul 13" etc. — Prefix pentru „3".

VERTICAL: 1) Una și cu una fac două! — Patru roți sau șapte stele; 2) Vers de șase picioare — Numărul de mai sus; 3) Număr — Sută la sută; 4) Zero grame — Uitat ca la 4 orizontal (I) — Niște bătrîni de 100 de ani ...de la 10 la 18 martie; 5) O sută de bani (pl.) — Din două, nouă!; 6) Nouă — Una din cele nouă muze; 7) Zece zile — Triaj fără „3"!; 8) Zero plus 500 roman — Unu la sută! — Nota 3!; 9) Fabulist romîn din secolul al 19-lea — A patra parte (pr.); 10) „Cele șapte frumoase" de Kara Karaev — Furca cu trei dinți a lui Neptun; 11) Două, pe din două... — ...și la masculin (neart.) — Albastrul cerului; 12) Autorul schiței „Două lozuri" — Dativul personanei a doua.

L. MARACINEANU

DII, MURGULE!

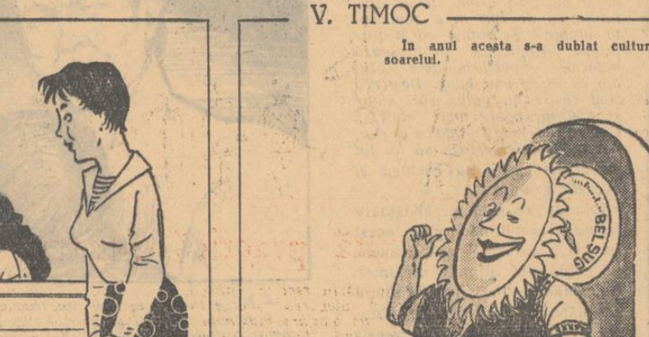

ORIZONTAL: 1) Una din poeziile sale se intitulează „Cai de foc peste cîmpuri". — A scris poezia „Cal alb" — A construit calul troian după ideea lui Ulise. 2) Printre primele locuri într-o compoziție. — Popor antic care adora circul și alergările de care, trase de cai. 3) Cal de poștă. — A produl din povestirea lui Negruzzi, care s-a făcut „mușuroi" spre a ajuta pe Ștefan cel Mare să încalece alt cal. 4) Referitor la agricultură. — „...de argint", unul din basmele lui Bajov. 5) Notă muzicală — Mijloc de locomoție cu tracțiune animală. — Stat lîngă Chaldeea. 6) Cal de curse de peste șapte ani. — Spectacol cu dresură de cai, clovni, acrobații, etc. — „Călărețul de ...", cunoscut balet de Glier. 7) Aduc ploaie. — La singular e „cavaleria" lui Suppé, la plural ... nu-s prea grele. — Minzatul are numai unul. 8) Culoare de cai (pl). — Folosință. 9) A sta în șea sau a încăleca. — Sînt. — Școlar spartan. 10) Căruță mare de transport la care trag doi sau mai mulți cai. — Cai proști, gloabe și ... 11) ... cai tineri, voinici. — Autorul pînzei „Cursă de cai în Longchamp" 12) Autorul versurilor „Zi cu soare, ger cu stele!... Hai iubită la plimbare / Cai mușcă-a lor zăbale, surugiul e călare: (din poezia „Sania").

VERTICAL: 1) Calul pe care a încălecat prințara Smărăndița a popii, făcînd prima cunoștință cu Sfîntul Nicolae. — A cerceta. 2) Rece! — Alergare în galop. 3) Celor de colo — Înlocuește cuvintele unei melodii 4) Boală care se ivește mai adesea la cai, boi și oi, caracterizată prin umflarea splinei, anumită și antrax. — Culoare de cal, mohorîtă, gălbuie deschisă. 5) „Ai mei pierduți sînt, pașă, toți: / O, minute-i, de vreți, că poți! / Dă-mi bani pe cal! Că sînt ...! Dă-mi bani! Dacă-i găsești pe plac, / Dă-mi numai cît socoți!" (din „El Zorab" de Cosbuc). — Verbul cailor înhămați. 6) Niște cai... înapoiați! — Apă curgătoare. — Unealtă. 7) Liniște! — Alergare de cai — Pă-că-li-t! 8) A pingelui... cai etc. — Servește! 9) „.... de cal", pictură de Gericault. — Acest (pop). 10) Înmulțit. — Măsuri agrare. — Riu în Arabia. 11) Punere în circulație — Hazliu. 12) Cunoscut personaj popular care ca și Dănilă Prepeleac și-a întrecut adversarul ocolind un țezer ducînd chipurile un cal între picioare, lucru mult mai „greu" decît ceea ce făcuse zmeul, ocolind țezerul cu calul în spate. — Cavaleriști. 13) Aleargă pe „...stadion. — Femei care aparțineau unui trib războinic legendar, care luptau călare. 14) A chiui. — Autorul pînzelor „Soldat călare", „Ștefan cel Mare căzînd de pe cal în luptele de la Scheia" etc. — Autorul versurilor „Peste vale, peste deal / Trece-o mîndră pe un cal" pe melodia „Tropa-tropa" de Elly Roman.

Mihai PĂTRAȘCU

DEZLEGĂRILE JOCURILOR APĂRUTE ÎN NUMĂRUL TRECUT

VĂ PRICEPEȚI LA SPORT?

ORIZONTAL: Croitor — Ușa — Repede — Oraș — Ofer — Torace — Sur — Papanaș — Azara — Uri — O — Alu — IS — Aer — V — E — Ceas — R — II — Tas — Crap — Televizor — O — Eliberat — As — Lena — Erijat.

ZBOARĂ... ZBOARA

ORIZONTAL: Mov — Mămăligă — Pitulice — Ars — Tunuri — Absint — Aior — Am — At — Or — R — Vie — Ordin — U — Apa — Liliac — Pt — Gîlțîi — Lari — Au — E — Licheni — N — Pană — Lătime — Acățătoare — Ar — Roș — Curcă — Ave — Bram — R — Aparat — Brocart — Zare — Dietă — Cenușă.

PE VALURI

ORIZONTAL: Mediterana — Amur — U — Core — Rin — Afluent — M — Amiral — OO — Aurită — In — L — R — El — Tonic — Ae — Ib — Daarg — Mătase — Gia — Kizilorda — N — Arie — B — Irig — Mal — Fregate — Atestat — E.

PRIN CODRI ȘI LIVEZI

ORIZONTAL: Castan — Africa — Oba — Nuc — Rodiu — Pampa — Inamică — Anul — Crusala — Corăbieri — Alb — S — Cassona — Ir — S — Dalmar — Fala — Tei — Ciripit — D — Ev — Fagi — Anin — Fabini — Bran — C — A — Iliuță — Rene — Nimic — Ulmi — Ad — Tap — Tisă — Aur — Pin — Apă — Răutu.

SUS LA MUNTE, LA CABANĂ

ORIZONTAL: Mădăraș — Turn — Ape — Ocolișul — Lupeni — Omul — Așezi — Stîr — S — Iese — Versant — En — Rarău — Tor — Șip — Car — Cava — T — Amenaja — Aj — Insulă — Abaca — Eure — A — Agi — Măr — Alpine — A — Agit — Zăganul.

POEZIA TOAMNEI

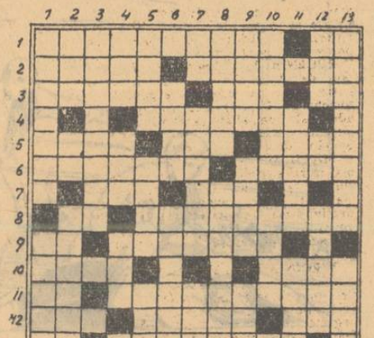

ORIZONTAL: 1) Autorul versurilor: „Peste dealuri zgribulite / Peste țarini zdrențuite / A venit așa deodată / Toamna cea întunecată" — Ultima jumătate de vară s-a dus! 2) Metaforă pentru frunze, toamna — „Și mă lasă pustiit / Veștejit și... „Și cu doru-mi singurel / De mănginâ numai el" (M. Eminescu) 3) Lacrima bradului — Papagalul din Arad! — Ere! 4) „Intîrziată fără vreme / Se plimbă toamna prin... / Cu faldurii hlamidei plini / de crizanteme" (G. Topîrceanu) 5) Ruda lui... Ibsen! — Apel — Nedrept 6) „Și se duc pe rînd, pe rînd / Zarea lumii-ntunecînd / Și se duc ca... Scuturînd aripile" (M. Eminescu) — Un sat mic 7) Trecea pe el încet o lebădă... „în seara / Și-amurgu-acela violet / Cînd toamna și-acorda încet / Pe frunza-i galbenă, chitara" (Cincinat Pavelescu) — „.... / Toamnă gri / Nu credeam c-o să mai vii (G. Topîrceanu) 8) În temă! — Poezie... tomnatică de G. Topîrceanu 9) Fluviul din potop! — Gingășie 10) Compozitor francez (1823—1892) — Divinitate... cu coarne 11) Enigma sfinxului — Flori de toamnă 12) Fără pereche — Strada... satului — Ramură 13) Asia! — Autorul versurilor: „Tîrzie toamnă e acum / Se scutur frunzele pe drum / Și lanurile sînt pustii / De ce nu-mi vii, de ce nu-mi vii?".

VERTICAL: 1) Femeie de la țară — Verbul... umed al toamnei 2) Ceas fără mașinărie — Un vas... ieșit din pămînt — „Zîna melopeelor / Spaima florilor și doamna / Cucurbitaceelor" (G. Topîrceanu) 3) „Și de ce să nu mă plec / Dacă... trec / Trec în stoluri rîndunele / Ducînd gîndurile mele / Și norocul meu cu ele?" (M. Eminescu) 4) Nimic la mijloc! — Oglinda lui Narcis — O pînză... în port 5) Rînd — Papagal... în pădure — Rom 6) Lac mare în U.R.S.S. — Inamicul lui Moș Teacă (pl.) 7) „...Striveste foi uscate sub pantofii mici de lac" (G. Topîrceanu — „Toamna în parc") — Furie... mitologică — Zeu 8) A scris: „Pămîntul fructelor de aur" — Culoarea frunzelor... ruginite 9) „Rînduri, rînduri, spre cîmpie / Se perindă... de plumb / Peste larga simetrie / De coline de porumb" (G. Topîrceanu) — Dans — „În casă tac toate. Un singur covor / Atacă pe... uvertura" (G. Topîrceanu — „Fantezie de toamnă") 10) Muză — Se mai întîmplă toamna, după un păhărel de turburel 11) Prefix cu semnificația „între" — Republică în America meridională 12) „Numai colo sus, prin... / Rumenele lobode / Vor de-acuma-n văduvie / Să trăiască slobode" (G. Topîrceanu) — Strigăt la horă — „Plouă perfid / Și-n doză minimă / Picură-n... Neant acid" (G. Topîrceanu) 13) Ceea ce ne încîntă (fig.) — O mișcare care exprimă un gînd.

D. BARTOLOMEU

Jocuri distractive

Observați cu atenție!

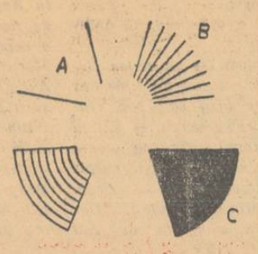

Observați atent cele patru unghiuri și răspundeți care sînt în ordine cele mai mari.

În ce ordine?

Mai jos vă prezentăm șase desene așezate la întîmplare. Vă rugăm să indicați (după consultarea desenelor), în ce ordine ar trebui ele așezate pentru a reprezenta în mod succesiv desfășurarea activității turnului macara.

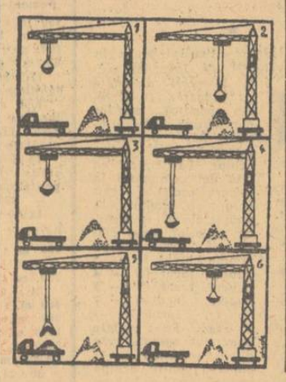

ȘAH • ȘAH • ȘAH • ȘAH

Rezultate și clasamente din „Cupa Magazin"

GRUPA 58: Irina Grecu (Hunedoara) — Rădulescu Radu (Buc.) 2—0. IRINA GRECU, cu 12 puncte din 12 posibile, s-a calificat în semifinala „Cupei Magazin".

GRUPA 60: Nae Popescu (Buc). — Vasiliu Nic. (Buc.) 2—0. NAE POPESCU conduce în grupă cu 3 puncte din 3 posibile.

GRUPA 75 — SPANIOLA: V. Lupu (Reșița) — Ad. Ciorănic (Făgăraș) 1—0; M. Petrescu (Buc) — Ad. Ciorănic 0—1.

GRUPA 83 — SICILIANA: Popovici Dumitru (Timișoara) — Zimmermann Fred (Buteni — reg. Oradea) 1½—½.

GRUPA 76—SPANIOLA: Petrovici Valeriu (Buc.) — Kugel Sigismund (Brad) 0—1.

GRUPA 57: Prelipceanu Const. (Buc.) — Georgescu Radu (Buc.) 1—0. PRELIPCEANU conduce cu 7 ½ puncte din 8 posibile. Pe locul II Vasile Panaitescu (Constanța) cu 6 ½ puncte din 7 posibile.

★

Soluția exercițiului combinativ nr. 9: 1.Cb3! Un sacrificiu de figură pentru a abate calul negru de la controlul cîmpului c6. 1...C:b3 2. Nd2 +1! Al doilea sacrificiu de figură, obligă pe negru să ia cu calul și astfel să închidă coloana dpentru turn 2... C:d2 3.d7 și negrul nu mai poate împiedica transformarea pionului.

Noutăți de peste hotare

La Bled se desfășoară turneul candidaților la titlul mondial de șah. Opt dintre cei mai puternici jucători din lume își dispută dreptul de a întîlni anul viitor, într-un meci pentru titlul de campion mondial, pe Mihail Botvinik. Semnificativ pentru dîrzenia cu care se desfășoară lupta la turneul de la Bled este numărul mic de remize. În primele două runde doar o singură partidă, din opt, s-a dat remiză. În acest început de turneu n-au scăpat de înfrîngere nici fostul campion mondial Smislov, nici temutul Tal, nici Keres, nici Fisher.

Iată un spectaculos final de partidă survenit în runda a doua, în partida dintre campionii Uniunii Sovietice, Tigran Petrosian, și tînărul Bobbi Fisher.

T. PETROSIAN

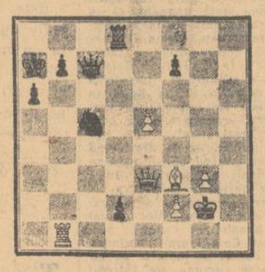

B. FISHER

Poziția din diagramă a survenit la întreruperea partidei. Campionul sovietic are o poziție mai bună — un pion în plus care amenință să se transforme, doi pioni legați, liberi — și, cu toate amenințările primejdioase ale albului, a condus cu măestrie piesele la cîștig. 41... Td3 42. Df4, Dd7 43. Dc4, b6 44. Td1, a5 45. Df4, Td4 46 Dh6, b5 47. De3, Rb6 48. Dh6+, Ce6 49 De3, Ra6 50. Ne2, a4 51. Dc3, Rb6 52. De3, Cc5 53. Nf3, b4 54. Dh6+, Ce6 55 Dh8, Dd8 56. Dh7, Dd7 57. Dh8, b3 58. Db8+, Ra5 59. Da8+, Rb5 60. Db8+, Rc4 61. Dg8, Rc3 62. Nh5, Cd8 63. Nf3, a3 64. Df8, Rb2 65. Dh8, Ce6 66. Da8, a2 67. Da5, Da4 68. T:d2+, Ra3 și Fisher a cedat.

★

Nu de mult a avut loc la Varșovia un turneu jubiliar la care au participat echipe de club din mai multe țări. Echipa S. C. Rotation din Leipzig (R. D. Germană) a terminat pe primul loc cu 27½ puncte. Pe locurile următoare: S. K. Amsterdam (22½ puncte), Jedinstwo Zagreb și Legia Varșovia cu cîte 18½ puncte.

Copii, desenați și voi! (Desene de E. ARNO)

Cît de bucuroasă este Mioara! Gigel a adus două bilete și vor merge împreună la un spectacol de teatru în aer liber, pentru copii. Dar, stai! Ce ne facem cu Azorel?

Azorel n-are bilet și trebuie să rămînă acasă. Mai prost este că la ora 7 Azorel trebuie să mănînce un cîrnăcior, așa cum a prescris doctorul. Cine să-i dea mîncarea lui Azorel?

Copii, gîndiți-vă și voi ce ați face într-o situație atît de încurcată ca asta. Dacă găsiți o soluție bună, desenați-o frumos, cu tuș, și trimiteți-o pe adresa revistei noastre.

SPORT magazin

PUNCTE DE VEDERE

N-am fost la Ploești...

De cîțiva ani încoace, fotbalul românesc navighează în laguna mediocrității, provocînd amare deziluzii maselor de copii între 7 și 70 de ani, care alcătuiesc — la noi ca pretutindeni — publicul sportiv.

Personal, nu mă mai duc pe stadion decît din an în paște, pentru că, la drept vorbind, prefer să-mi uzez nervii în scopuri mai utile. Așadar, n-am fost nici la Ploești, miercurea trecută, deși mă interesa teribil ce-o să facă Petrolul în a doua ediție a întîlnirii cu Wiener S. K. După senzaționalul rezultat din capitala Austriei, speranțele au prins aripi și foarte mulți pronosticau calificarea campionilor noștri în dauna redutabilei formații vieneze.

Am urmărit la radio repriza secundă, am examinat cu atenție comentariile reporterilor, am obținut informații suplimentare de la martori oculari. Mi-am format, în cele din urmă, o părere pe care socot că n-ar strica s-o împărtășesc celor interesați. Oricît de curios vi s-ar părea, consider rezultatul dublei întîlniri cu W.S.K. drept un real succes al culorilor noastre. În lupta sportivă există anumite înfrîngeri mai prețioase decît anumite victorii... Campionii Austriei nu s înșite oarecare: să nu uităm că am avut în față una din cele mai bune echipe de club din Europa. Or, petroliștii — în evidentă eclipsă de formă, cu o sumară experiență în meciuri internaționale — au cedat la limită după 180 de minute în care decizia finală a atîrnat, cum s-ar zice, de-un fir de păr.

Dezamăgire? Firește, pentru că, oricît, speram... Și am fost atît de aproape! Dacă bara nu i-ar fi „contrazis" în două rînduri pe Babone și Tabarcea! Dacă stoperul vienezilor n-ar fi scos din pămînt acel picior „magic", salvînd un gol gata făcut de pe linia porții! Dacă Szanwald ar fi ezitat o tracțiune de secundă, măcar într-una din zecile sale intervenții miraculoase! Dacă, dacă, dacă...

În fine, faptul s-a consumat. Rămîne ca specialiștii să analizeze și să tragă concluziile de rigoare. Va fi extrem de folositor pentru mîine. Fiindcă, să recunoaștem, am avut cîte ceva de învățat! Tehnică și tactică de la adversari, arbitraj modern de la trioul italian și — mai ales — capacitatea de a privi în față, obiectiv și curajos, realitatea. Mi se pare una din condițiile de bază ale progresului în sport, ca și în toate celelalte.

Dan DEȘLIU

Jocurile Balcanice de Atletism

(Urmare din pag. 1-a)

Toți concurenții de la înălțime s-au adresat organizatorilor, cerînd îmbunătățirea locului de elan. Ne-am oferit chiar noi să efectuăm toată manopera, solicitînd doar materialele trebuitoare. Ni s-a promis că se vor lua măsuri, dar în ziua concursului am constatat cu regret că situația era neschimbată. Faptul că am sărit 1,80 m., în ciuda acestor dificultăți și că la 1,84 m. am avut prima și a treia încercare destul de bune, mă face să cred că, în sfîrșit, în unul din concursurile care vor urma, voi corecta recordul lumii.

— De ce nu chiar luni după amiază, pe stadionul Republicii, de care se leagă cinci din cele șapte recorduri mondiale pe care le-ai stabilit?

— *Aș fine mult să fie așa. Jocurile Balcanice sînt în acest an nu numai un concurs de primă importanță internațională, dar și o mare sărbătoare a atletismului nostru. Sînt convinsă că publicul bucureștean, iubitor de atletism, va umple tribunele stadionului, va încuraja pe fiecare dintre atleții noștri. Orice performanță românească și cu atît mai mult un record mondial, ar fi o răsplată binemeritată pentru acești entuziaști spectatori. Vă asigur că doresc din toată inima să obțin la balcaniadă performanța pe care am urmărit-o de-a lungul întregului sezon, pe stadioane din Asia și Europa.*

— După cum e firesc, fiecare atlet își planifică la început de sezon rezultatul pe care vrea să-l obțină. În ceea ce te privește, rezultatul respectiv este oare 1,84 m?

— *Da, 1,84 m. După seria de recorduri mondiale de anul trecut, an mai bogat în competiții internaționale de amploare și dominat de campionatele europene de la Stockholm, împreună cu antrenorul meu Ion Șăter, am socotit că este firesc ca și în sezonul anului 1959 să nu mă opresc, să-mi îmbunătățesc performanța. Totuși, sezonul acesta a avut un caracter de „tranziție" între anul europenelor și cel al Olimpiadei de la Roma. Ceea ce am urmărit în primul rînd în pregătirea mea, a fost „stabilizarea" performanțelor la un platou cît mai ridicat, asigurarea unei forme sportive al cărei virf să fie luna septembrie. În bună măsură am reușit să duc la îndeplinire aceste obiective.*

Este inevitabil, în orice discuție cu Iolanda Balaș, să vină la un moment dat vorba despre Olimpiada de la Roma. După cum ați văzut, nici convorbirea pe care o reproducem n-a făcut excepție de la „regulă". Am vrut să aflăm de la Iolanda care sînt principalele ei adversare pentru Jocurile Olimpice.

— *Îmi permiteți să vă corectez. Termenul de „adversare principale" mi se pare impropriu cînd este vorba de olimpiadă. După părerea mea la J. O. este greșit să-ți împarți adversarii în principali și secundari. Toată lumea se pregătește cu atîta ambiție pentru cea mai mare competiție sportivă și în răstimpul celor 4 ani dintre două ediții a Jocurilor se produc atîtea și atîtea prefaceri în viața sportivă, încît orice rezultat este cu putință la Olimpiade. Iată, să mă refer la experiența amară pentru*

Cu această săritură Iolanda Balaș a cucerit, în 1957, la Atena, primul său titlu de campioană balcanică. Cu 1,65 m. După un an, la Sofia, Iolanda și-a îmbunătățit recordul balcanic cu 10 cm. Cît va sări acum la București? Răspunsul îl vom afla luni după amiază, pe stadionul Republicii

mine a J. O. de la Melbourne, din 1956. Cine i-ar fi dat vreo șansă americanei Mildred Mc. Daniel, care în acel an nu sărise nici 1,70m. Și totuși, atleta de culoare a avut o zi excepțională și a cîștigat titlul olimpic cu 1,76 m., nou record mondial.

Sînt convinsă că experiența Melbourne-ului îmi va fi de mare folos. Iată de ce, repet, nu încerc să-mi împart adversarele în diverse categorii de valoare. În schimb mă străduiesc să devin stăpînă pe înălțimea fără de care, după părerea mea, nu se va putea cîștiga la Roma.

— Și care este această înălțime?

— *Olimpiada se va putea cîștiga cu un rezultat de 1,80—1,82 m. pe care însă să-l poți realiza — vorba aceea — și la miezul nopții cînd te scoală cineva din somn. Nu este exclus să se cîștige și cu, să zicem un nou record mondial. Dar fără 1,80 m. categoric, nu văd fiecare dată, victoria mi-a revenit. Taisia a îmbunătățit, nu de mult recordul Uniunii Sovietice, sărind 1,78 m și o consider capabilă să realizeze 1,80 m. Sportivii din R. P. Chineză vor lua startul pentru prima oară la întrecerile olimpice de atletism și printre ei se va număra fără îndoială și buna mea prietenă Cen Fen-iun, o atletă cu mari posibilități.*

Fosta campioană europeană Thelma Hopkins, trecîndu-și doctoratul în medicină, a renunțat la activitatea atletică competițională, dar în locul ei, în Anglia se ridică o pleiadă de tinere atlete talentate, care o copiază ca stil: Jean Card, Mary Bignal, Audrey Bennett, Annette Narramore. Toate au sărit peste 1,65 m.

Din alte continente mai sînt: australiencele Micheline Masen și Helen Frith, neozeelandeza Mary Donagh care au trecut de 1,70 m. Știu puține lucruri despre săritoarele din America, dar cred că și ele se pregătesc de zor pentru Olimpiadă, pentru a apăra titlul cucerit în 1956 de compatrioata lor. Lista aceasta, alcătuită din memorie, este desigur incompletă și de altfel are o valoare relativă. Pînă la Olimpiadă mai sînt aproape 12 luni și în acest timp se pot ivi nume noi și în „familia" noastră, a săritoarelor în înălțime.

Vine apoi momentul unei alte întrebări devenită „clasică" în interviurile pe care noi și atîția alți gazetari din lume, i le-am luat Iolandei Balaș: cît crezi că se va putea sări la înălțime?

— *Istoria atletismului mondial a oferit prea multe exemple pentru ca astăzi cineva să se mai poată hazarda în a fixa „limite" la o probă sau alta. Poftim să luăm chiar proba mea. N-ar fi părut, nu mai departe decît în urmă cu 5-6 ani, înălțimea de 1,80 m o adevărată utopie? Și totuși ea a fost atinsă. Atletismul progresează neîncetat, performanțele sînt din ce în ce mai bune. De aceea cred că se va putea sări chiar și 1,90 m, poate mai mult!... Cine o va face? Asta n-o știu, dar aș fi tare fericită să fiu tot eu aceea care să învingă și această graniță.*

Iolanda se uită nerăbdătoare la ceas reamintindu-ne în acest fel că o așteaptă antrenamentul, unul din ultimile dinainte Balcaniadei.. La sfîrșit discuția se îndreaptă din nou pe făgașul evenimentului care în aceste zile ține încordată atenția amatorilor noștri de atletism:

— *Balcaniada oferă un bun prilej de afirmare a ceea ce aș numi „școala românească de săritură în înălțime". Expresia nu-mi aparține, am întîlnit-o într-un ziar de specialitate italian care comenta extrem de favorabil dubla victorie românească la săritura în înălțime la Jocurile de la Torino. Există șanse ca succesul să fie reeditat la București. Atît Cornel Porumb, cît și Xenofonte Boboc, au trecut în acest an de 2,00 m, ceea ce îi îndreptățește să aspire la întîietatea balcanică. În formă bună s-a arătat și coechipiera mea Eva Mayer (în concurs 1,60 m, la antrenament 1,63) și tare aș vrea să o știu alături de mine, în dreapta, pe podiumul primilor clasați.*

Acestea sînt dorințele mele numai în ceea ce privește proba favorită. Am însă și o altă dorință, mult mai mare, aceea de a vedea ambele echipe ale țării noastre învingătoare în întrecerile care încep astăzi. Știu că nu va fi ușor, dar după cît îi cunosc pe tovarășii mei de echipă, după cît de calde și de apropiate ne sînt încurajările publicului, îmi dau seama că există șanse mai mari ca oricînd ca Rominia să cîștige pentru prima oară Jocurile Balcanice de atletism la bărbați și pentru a treia oară consecutiv la femei".

Romeo VILARA
și Iacint MANOLIU

Ediția XVIII-a a jocurilor

Timp de trei zile, începînd de astăzi, stadionul Republicii din Capitală, impodobit sărbătorește, va găzdui întrecerile celei de a XVIII-a ediții a Jocurilor Balcanice de Atletism, la care participă echipele a cinci țări: Bulgaria, Iugoslavia, Grecia, Turcia și R.P.R. Valoarea atinsă de atleții și atletele acestor țări sînt o chezășie că de-a lungul celor trei zile de concursuri vom asista la întreceri spectaculoase și dinamice, capabile să aducă corectări recordurilor naționale și balcanice în ființă. E suficient să ne amintim că la ediția din anul trecut, de la Sofia, au fost stabilite 25 noi recorduri balcanice și 15 noi recorduri naționale.

De altminteri, în toate țările participante, perioada de pregătire s-a

ilustrat cu numeroase performanțe excelente ale atleților selecționați, performanțe printre care se găsesc și multe noi recorduri naționale.

Astfel, dintre atleții noștri fruntași au înscris noi recorduri: Zoltan Vamos (1500 m. — 3:43,0), Alexandru Bizim (suliță — 79,91 m.), Zoltan Szabo (prăjină — 4,42 m.), Ana Coman (greutate — 15,02 m.), Lia Manoliu (disc — 48,24 m.), Ioana Luță Petrescu (100 m. — 11,8 sec.) etc., alături de care trebuie amintite, pentru valoarea lor deosebită, performanțele mondiale ale maestrei emerite a sportului, Iolanda Balaș, care parcă anticipează posibilitatea unei noi îmbunătățiri a recordului mondial la săritura în înălțime, deținut tot de excelenta noastră campioană (1,83 m.).

Dintre noile recorduri ale atleților oaspeți ai Capitalei noastre la Jocurile Balcanice se cuvin reținute cele ale bulgarilor Hristov (prăjină — 4,47 m.) și Peer (3000 m. obstacole — 8:48,0), ale iugoslavilor Radosevici (disc. — 53,93 m.) și Kovaci (400 m. garduri — 53,3 sec.), ale grecului Koinis (înălțime — 1,95 m.) etc. care se alăturăa alături de performanțele reușite de bulgarul Mihail Bicivarov (100 m. — 10,3; 200 m. — 21,0), grecii Tsakanikas (greutate — 17,29 m.) și Kounadis (disc. — 54,55 m.), iugoslavii Lorger (110 m. garduri — 14,5 sec.), Snajder (400 m. — 47,6 sec.) etc.

★

Pentru cîștigarea fiecărei probe în parte, din cele 34 ale Jocurilor vor fi întreceri disputate cu ardoarea și dîrzenia specifică marilor concursuri internaționale. Dar principala întrecere va fi cea pe echipe. Participînd cu cîte doi concurenți la fiecare probă, echipele au dreptul la punctajul ce se acordă primilor șase clasificați: locul I — 6 puncte, locul II — 5 puncte, locul III — 4 puncte, locul IV — 3 puncte, locul V — 2 puncte, locul VI — 1 punct. La ștafete punctajul acordat este dublu, începînd cu 12 puncte pentru echipa clasată pe locul I și cu 4 puncte pentru locul V.

Pentru fiecare punct întrecerea va fi aprigă, căci fiecare punct cîștigat afirmă greu în clasamentul general, care desemnează în final echipele cîștigătoare, la bărbați și femei. Pasionantă pe parcursul ei, această întrecere pentru clasamentul general va putea fi urmărită permanent de publicul spectator pe o tabelă de marcaj special amenajată (și situată la peluza dinspre str. Putul cu apă rece), care va indica curent situația generală, proba după probă.

★

Din cele 18 ediții ale Jocurilor Balcanice de atletism, cea din anul acesta este cea de-a doua organizată în țara noastră. Prima s-a desfășurat în anul 1937 (ediția VIII a Jocurilor), cînd echipa țării noastre a ocupat locul II în clasamentul general (104 puncte), după Grecia (120 puncte). Au cucerit atunci titluri de campioni, balcanici dintre atleții noștri: Nicolae Iordache (200 m. și 400 m.); A. Ghițescu (100 m.), Dinu Cristea (10.000 m.), N. Gurău (greutate), Nemeș, Iordache, Covaci, Ghițescu, (ștafeta 800 + 400 + 200 + 100 m.).

La ediția din anul trecut, de la Sofia și-au apropiat titluri de campioni balcanici: Ed. Grecescu (10.000 m.), Ilie Savel (400 m. garduri), Alexandru Bizim (suliță) echipa de ștafetă bărbați 4×400 (Sudrigean, Mihaly, Savel, Enache), Iolanda Balaș (înălțime), Ana Coman (greutate), Maria Diți (suliță), Lia Manoliu (disc), echipa de ștafetă femei 4×100 (Bendiu, Maksai, Luță, Kincses). Remarcabilă a fost comportarea atletelor noastre care au cîștigat și întrecerea pe echipe, al cărei clasament final a fost: 1) Rominia 89 puncte; 2) Bulgaria 81 puncte; 3) Iugoslavia 64 puncte; 4) Turcia 6 puncte. Mai puțin favorabil s-a dovedit a fi însă clasamentul întrecerii atleților unde echipa noastră a ocupat numai locul III, într-un clasament care s-a prezentat astfel: 1) Bulgaria 133,5 puncte; 2) Iugoslavia 114 puncte; 3) Rominia 109 puncte; 4) Grecia 107,5 puncte; 5) Turcia 30 puncte.

CAMPIONII BALCANICI AI EDIȚIEI A XVII a

Femei
100 m.: Kolarova (B) 12 sec.
200 m. Kolarova (B) — 24,9 sec.
800 m.: Ciray (T) 2:10,9.
80 m. garduri: Karkova (B) — 11,2 sec.
înălțime: Iolanda Balaș (R) 1,75 m.
lungime: Tolikofer (B) 5,77 m.
disc: Lia Manoliu (R) — 46,46 m.
greutate: Ana Coman (R) — 14,61 m.
suliță: Maria Diți (R) — 50,12 m.
pentation: Draga Stamejcici (I) — 4300 puncte.
4x100: Rominia.

Bărbați
100 m.: M. Bicivarov (B) — 10,4 sec.
200 m.: M. Bicivarov (B) — 21,2 sec.
400 m.: V. Snajder (I) — 47 sec.
800 m.: I. Murat (I) — 1:50,0
1500 m.: I. Murat (I) — 3:45,8
5000 m.: C. Klotis (G) — 14:35,8
10.000 m.: C. Grecescu (R) 30:24,0
110 m. garduri: I. Lorger (I) — 14,0 sec.
400 m. garduri: Ilie Savel (R) — 52,6 sec.
3000 m. obstacole: G. Papavasilin (G) — 8:54,4
înălțime: C. Sahiner (T) — 2,01 m.
lungime: Marinov (B) 7,37 m.
triplu salt: L. Gurgușinov (B) — 15,87 m.
prăjină: G. Roubanis (G) — 4,46 m.
disc: Artarski (B) — 53,11 m.
greutate: Artarski (B) 17,16 m.
suliță: Al. Bizim (R) — 72,36 m.
ciocan: Krumov (B) — 61,63 m.
decatlon: Stolan Slavkov (B) 6746 puncte.
maraton: Skrinjar (I) — 2h 41' 05",6.
4x100: Bulgaria.
4x400: Rominia.

Mult mai dificilă se prezintă situația în întrecerea atleților, unde Bulgaria, Iugoslavia și Grecia, alături de țara noastră, au veleități deopotrivă de serioase. La individual, titlurile de campioni se vor împărți, cu unele diferențe, între atleții țărilor participante. La ediția anului trecut, de pildă, Bulgaria a cucerit 9 titluri, Iugoslavia 5, Rominia 4, Grecia 3 și Turcia 1. Se vede deci că atleții bulgari au folosit avantajul ce-l oferă terenul propriu. E de presupus acum că și atleții noștri, în condițiile disputării concursului la București, au — sub acest raport — un climat favorabil realizării unor comportări superioare. Pe pista stadionului Republicii, cu prezența și cu încurajările puternice ale publicului nostru spectator, atleții noștri pot aspira, ținînd seama de forma ce-au arătat-o în ultima vreme, la cinstea cîștigării întrecerii pe echipe. Pentru aceasta însă toți (și mai ales sprinterii, care se prezintă cu performanțe modeste) trebuie să lupte fără preget pînă la ultima picătură de energie și voință pentru cîștigarea fiecărui punct. Pentru că o victorie pe echipe nu poate fi decît rodul eforturilor întregii echipe.

★

Timp de trei zile atleții a cinci țări își vor disputa cinstea și gloria cîștigării titlurilor de campioni balcanici. Dar Jocurile Balcanice din acest an, trebuie să fie și un prețios mijloc de cunoaștere și împrietenire, o contribuție a activității sportive la cauza statornicirii păcii și prieteniei între țările și popoarele din Balcani.

Să facem din ediția a XVIII-a a Jocurilor Balcanice, o sărbătoare a prieteniei și înțelegerii între tinerii sportivi din țările balcanice!

Ion BOCIOACĂ

magazin
revistă săptămînală
editată de ziarul
„ROMÎNIA LIBERA"
★
Redacția și administrația piața Scînteii
tel. 17.60.10
★
Abonamentele se primesc la toate oficiile poștale, factorii poștali și difuzori din întreprinderi și instituții.
★
PUBLICITATEA SE PRIMEȘTE LA ADMINISTRAȚIA REVISTEI, tel. 17.60.10, interior 1400.

VARIETĂȚI

„Metoda construcției populare"

În zeci de mii de sate ale Uniunii Sovietice se desfășoară cu succes o vastă campanie de construcții sportive prin mijloace proprii, cunoscută sub denumirea de „metoda construcției populare". Numai în Ucraina, unde această metodă a mobilizat tineretul satesc din întreaga Republică, au fost construite prin forțe proprii, de la începutul anului aproape 7000 de noi stadioane, săli de sport, bazine de înot și terenuri de volei și baschet. Tinerii au lucrat la aceste construcții gratuit, în timpul lor liber, iar conducerile unităților agricole au oferit materiale, mijloace de transport și bani cu care s-au cumpărat materiale și echipament sportiv.

Participînd cu entuziasm la această campanie tineretul din satele Uniunii Sovietice este hotărît să facă ca fiecare sat și comună să și aibă propriile sale baze sportive, realizate cu cheltuieli minime.

Un proces la Dortmund

Helmut Schebeck, membru al comisiei centrale sportive a Partidului Comunist din Germania a fost trimis în judecată unui tribunal din orașul vest german Dortmund. Un dosar voluminos întocmit pe baza a numeroase „documente" și „declarații", precum și o lungă listă de martori în fruntea cărela se află conducătorul sportului vest german, Daume, au fost mobilizate pentru susținerea „acuzării".

Helmut Schebeck s a făcut „vinovat" de „încălcarea Constituției R. F. Germane" iar acțiunile sale reprezintă o „amenințare la adresa guvernului vest german". Să fie într-adevăr așa?

„Vina" lui Helmut Schebeck este, oricît de lipsit de logică ar părea, că s-a pronunțat în favoarea strîngerii și intensificării legăturilor sportive între R. F. Germană și R. D. Germană. În limbajul guvernului de la Bonn aceasta reprezintă „un pericol de stat". El a cerut ca sportivii celor două state germane să se prezinte în echipe unite la toate competițiile internaționale. Bonn-ul consideră această cerere drept „anticonstituțională". În sfîrșit, Helmut Schebeck s-a pronunțat împotriva dictatului guvernului de la Bonn în toate problemele privind sportul vest german. Pentru aceasta el este acuzat acum de „răzvrătire".

Procesul politic de la Dortmund abia a început urmînd să se termine la mijlocul lunii octombrie. Între timp însă, în perioada care a necesitat întocmirea „dosarului de acuzare" conducătorii federațiilor vest germane de handbal și canotaj, precum și cei ai Comitetului Olimpic din R. F. Germană au hotărît să alcătuiască echipe comune ale întregii Germanii în vederea participării la campionatele mondiale și la Jocurile Olimpice. Probabil că la ora actuală se string noi „dosare" pentru ca și aceștia să fie trimiși în judecată. Nu de alta dar conducătorii guvernului vest german țin la „prestigiul" lor. Și tot ceea ce nu este de acord cu politica revanșardă a Bonnului reprezintă o „răzvrătire", „pericol de stat" și acțiuni „anticonstituționale".

Cutia cu scrisori

M. BARBU — București: Elena Teodorescu are 24 de ani. Este greu de redat în acest spațiu lista performanțelor pe care le-a realizat în cariera sa sportivă. Prima ei pasiune n-a fost... gimnastica, ci atletismul, disciplină în care a realizat o serie de rezultate bune. Vom căuta să vă satisfacem dorința publicînd materialul cerut.

ANDREI MIHAIL — Pitești: Este adevărat ceea ce susține ...prietenul dv. În anul 1955 Capitala patriei noastre a găzduit trei campionate europene: volei (masculin și feminin), canotaj academic feminin și tir (masculin, feminin și juniori).

Poveste fără cuvinte.

Desen de Neli COBAR

V. IANCOVICI — Oradea: La un moment dat cursele motocicliste de dirt-track (pe pistă de zgură) s au reluat și la noi, dar, din motive pe care nu le cunoaștem, s au întrerupt. Adresați-vă direct federației de specialitate: str. V. Conta 16, București.

B. ȘELAR — Cîmpia Turzii: 1) În anul 1955 în cadrul turneului organizat de F.I.F.A., echipa de juniori a R.P.R. a cîștigat seria I-a cu următoarele rezultate: cu Franța 1—0, cu Belgia 1—1, cu Austria 1—0. Nu s-a disputat tur final.

N. PETCU — Timișoara: 1) Jocul despre care vă interesați se practică numai în Franța. Nu avem date amănunțite privind acest joc. 2) O să căutăm să vă satisfacem dorința într-un viitor apropiat.

Ing. C. NICOLESCU — București: Ne-a amuzat felul original în care ați înțeles să vă exprimați părerea despre meciul C.C.A.—Dinamo. Așteptăm să ne mai trimiteți opiniile dv. dar în... proză. Ce părere aveți?

M. ȘTIRBEI — Orașul Stalin: Iată recordurile europene la atletism de care vă interesați: 200 m. Germar 20"4; 400 m. Harbig și Ignatiev 46"; 800 m. Moens 1'45"7 (și record mondial); 5.000 m. Kuț 13'35"; 10.000 m. Kuț 28' 30"4; 3.000 m. obstacole: Cromik 8'32".

Adaptare după JACK LONDON

Bruta din caverne

Ilustrații: Boca RIND

Managerul Sam Stubener pornește în căutarea unui tînăr fenomen, Pat Glendon, fiul unei foste celebrități în lumea boxului profesionist, Pat Glendon-senior. Managerul îl angajează pe tînărul boxer căruia îi asigură o serie de meciuri în vederea consacrării sportive.

Și iată că Sam îi angajă meciul de debut. Pat va întîlni, în 15 reprize, pentru un premiu de 100 de dolari, pe Kelly „dărîmătorul". Înainte de meci, Sam își avertizează elevul și-i cere să fie prudent. Adversarul său cunoștea o serie de trucuri care l-ar putea surprinde.

— N-avea nici o grijă, Sam, nu mi-e frică de Kelly. Mă îngrijorează doar mirosul și fumul acela de tutun din sală...

Intrarea lui Pat în ring fu primită cu indiferență de public. În schimb, apariția lui Kelly stîrni ropote de aplauze. Avea o înfățișare feroce: mușchi enormi, acoperiți cu păr negru. Cîntărea peste 100 de kg.

După ce schimbară tradiționalul salut cu mănușile, Kelly îi murmură lui Pat: — Am să te terciuiesc, stîrpitură! Apoi se reîntoarseră fiecare în colțul său, în așteptarea primului semnal al gongului.

— De ce e furios pe mine? De ce mă urăște? — avu timpul să-l întrebe Pat pe Stubener.

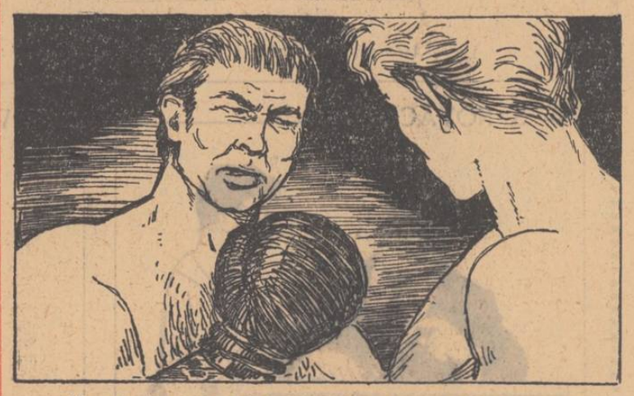

— Nu e furios, e unul din trucurile lui: vrea să te înfricoșeze.

Dar iată că sună gongul. Kelly se aruncă asemenea unui canibal înfometat asupra inexperimentatului său adversar. Fără să se intimideze, Pat calculă săritura lui Kelly, eschivă cu dibăcie, își propti apoi un picior înainte și aplică un croșet de dreapta precis în bărbia colosului. Apoi se retrase. Lupta era terminată. Kelly se prăbușise la podea ca un bou înjunghiat. Nu se sculă nici după ce arbitrul numără cele zece secunde fatidice. Pat îl ridică și-l așeză pe taburetul din colț, lăsîndu-i în seama secunzilor. Apoi părăsi ringul. După un minut, Kelly se trezi. Roti o privire zăpăcită în jurul său și murmură: „Ce dracu mi s-a întîmplat? Mi se pare că s-a prăbușit peste mine plafonul casei...".

După acest prim meci și cu toate că mulți spuneau că Pat cîștigase datorită unei lovituri norocoase, fu angajată mult mai lesne întîlnirea cu Rufe Mason, care avu loc trei săptămîni mai tîrziu. După primul sunet al gongului, cei doi boxeri se studiară cîteva secunde în mijlocul ringului,

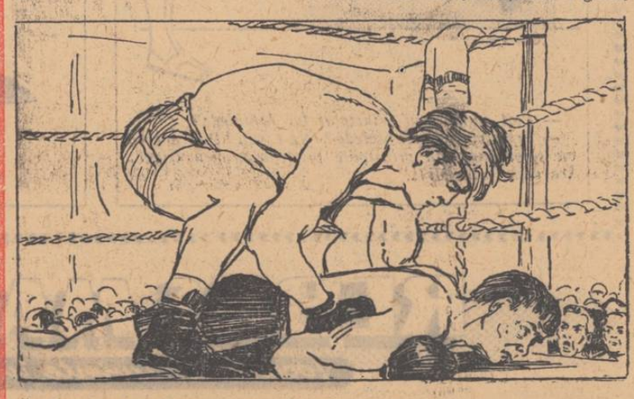

apoi se angajară într-un corp la corp. Se ținură strîns cîteva secunde, apoi Rufe Mason reuși să-și degajeze mîna dreaptă și încercă să lovească. În aceeași clipă însă, Pat își declanșa pumnul. Cei doi boxeri se aflau atît de aproape unul de celălalt încît pumnul nu parcurse decît o distanță foarte mică. Tot e anul loviturii porni din torsiunea umărului. Cei 100 de spectatori aproape că nu putură observa nimic. Totul se petrecuse cu iuțeala fulgerului. Fapt este că pumnul lui Pat se opri în bărbia lui Rufe Mason, care se clătină pe picioare și căzu la podea. Arbitrul numără cele 10 secunde. Pat își ridică învinsul și-l duse pe taburetul din colț, așa cum făcuse și cu Kelly și porni spre cabină. Mason își veni în fire abia după 12 minute de îngrijiri.

Un al treilea meci îi opuse lui Pat Glendon pe Chub Collins. Meciul fusese angajat pentru 12 runduri. În cel de al patrulea Chub Collins era la podea.

Avu loc și prima neînțelegere dintre manager și boxerul său. Primul îi ceru secundului să nu-și termine atît de repede adversarii: să-l menajeze. Publicul n-are ce vedea. Pentru banii pe care-i plătește, vrea să vadă mai mult decît cîteva secunde de luptă.

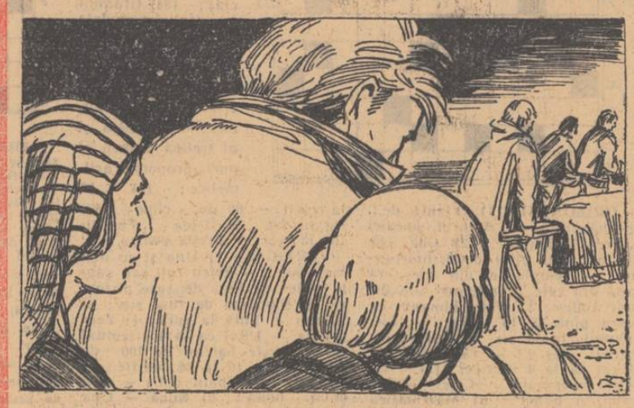

Înainte de a-l întîlni pe cel de al patrulea adversar al său, Pete Sosso, un portughez care se stabilise în America, Pat trebui, cu inima îndurerată, să-și îndeplinească pioasa datorie de a-l conduce la groapă pe tatăl său, care murise subit. Se reîntoarse la San Francisco chiar în clipa cînd trebuia să apară pe ring. Publicul așteptă enervat timp de un sfert de oră pînă ce Pat se echipă pentru meci. Stubener îi ceru să nu-și doboare adversarul înainte de ultimele runduri și Pat făgădui. Lupta fu o plăcută exibiție. Sosso ataca într-una, simțind că adversarul său se ferește să lovească. Trecură astfel cîteva reprize, iar publicul era bucuros că s-a găsit însfîrșit un boxer care să nu cadă fulgerat la primul pumn al tînărului Glendon. Dar iată că în repriza șaptea, ripostînd cu prudență, Pat lansă un ușor croșeu la bărbie și Sosso — spre surprinderea lui, căci lovitura fusese foarte superficială — se clătină pe picioare, părînd ameți, „groggy" cum se spune în termeni pugilistici. Pat, uimit, își părăsi pen-

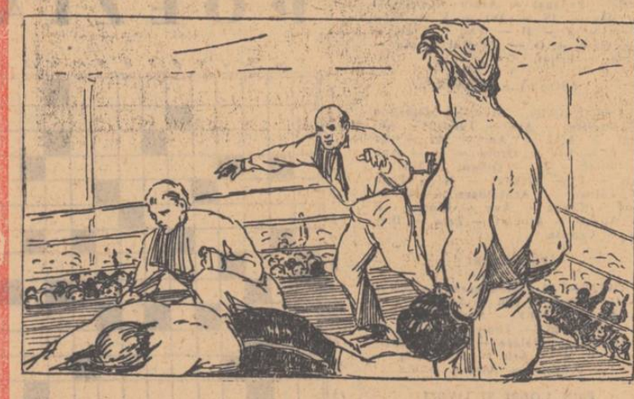

tru prima și pentru ultima oară în cariera lui, garda. În clipa aceea, cu o săritură de panteră, Sosso îl lovi cu toată puterea, în uralele entuziaste ale galeriei. Pat, pe care lovitura lui Sosso îl zdruncinase destul de serios, înțelese că fusese victima unui truc murdar și fu cuprins de furie. Lovitura pe care o primise nu-l doborîse. În puține clipe el recuperă, iar în secundele următoare aplică două lovituri consecutive: una, cu pumnul drept, la bărbie, alta, cu pumnul sting, la plex. Sosso se prăbuși. Medicii de servici asudară o jumătate de oră pentru a-l readuce în simțiri.

După meci, Pat îi mărturisi jenat lui Sam că nu credea că va fi așa de ușor înșelat, deși tatăl său îl avertizase asupra acestui gen de trucaj.

— De aici înainte asta nu mi se va mai întîmpla. De altfel, acești adversari sînt prea slabi pentru mine. Pot să-i fac k.o. oricînd vreau.

— Asta e foarte bine, — replică Sam. De aci înainte vom stabili între noi doi numărul reprizelor fiecărei întîlniri. Meciul tău viitor va fi cu „Olandezul zburător". Du meciul pînă la rundul al 15-lea. De acord?...

(Va urma)

Tiparul Combinatului Poligrafic Casa Scînteii — București.

BIBLIOTECA CENTRALA SIBIU

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

Anul III Nr. 103 ★ Sîmbătă 26 septembrie 1959 ★ 8 pagini — 1,50 lei

În acest număr:

CHINA — LEAGAN AL ȘTIINȚEI

Însemnări din turneul orchestrei „Electrecord" prin U.R.S.S. și Polonia *de Mircea Crișan*

În preajma stagiunii de hochei pe gheață

NOUL NOSTRU CONCURS SPORTIV CU PREMII

Vizita lui N. S. Hrușciov în S.U.A.

Adevărul își croiește drum

N. S. Hrușciov și membrii familiei sale sînt întîmpinați de W. H. Lawrence, președintele Clubului Național al Presei

La orele cînd aceste rînduri văd lumina tiparului N. S. Hrușciov și cîțiva dintre consilierii săi se află la Camp David. Aici, într-o vilă situată în munți, la circa 100 km. de Washington, unde președintele Eisenhower își petrece de obicei zilele de sfîrșit ale săptămînii, șeful guvernului sovietic are importante convorbiri cu șeful guvernului Statelor Unite. După aceste convorbiri, care vor ocupa seara de vineri, ziua de astăzi și dimineața de mîine, N. S. Hrușciov se va înapoia în capitala S.U.A. La Washington, el va ține o conferință de presă, va rosti apoi o cuvîntare la rețeaua de televiziune a societății N.B.C. iar seara, la orele 22, timpul local, va părăsi Statele Unite, pe bordul unui avion „TU 114" îndreptîndu-se spre Moscova. Astfel se va încheia unul din cele mai importante evenimente politice internaționale de după război, de care întreaga omenire își leagă speranțele sale de consolidare a păcii.

E prematur să vorbim acum de rezultatele vizitei lui N. S. Hrușciov în Statele Unite. În orice caz, un lucru e cert. Călătoria întreprinsă de șeful guvernului sovietic, cuvîntările rostite de el, multe radiotelevizate, discuțiile purtate cu cele mai diferite cercuri, au permis poporului american să cunoască mai multe lucruri despre Uniunea Sovietică, despre realizările și planurile ei, despre lupta ei neabătută pentru consolidarea păcii. Și aceasta s-a realizat în ciuda tendințelor vizibile ale unor cercuri de a împiedica un contact direct al lui N. S. Hrușciov cu poporul american.

Călătoria prin Statele Unite a înaltului oaspete sovietic a prilejuit multor americani reflecția că istoria a cunoscut numeroase exemple de colaborare rodnică între cele două mari puteri. În acest sens, doi cunoscuți ziariști americani, Drew Pearson și D. Anderson scriu într-o carte a lor următoarele:

„Rusia și Statele Unite au fost aliate în două mari războaie, niciodată nu au luptat una împotriva celeilalte în vreun război important, iar timp de 100 de ani s-au bucurat de o perioadă de colaborare prietenească în cursul căreia flota rusă a apărat odată San Francisco și New York-ul de amenințarea flotei britanice".

Pearson și Anderson se referă la evenimentele din 1863 cînd au sosit la țărmul american două escadre rusești, ceea ce a contribuit la întărirea pozițiilor internaționale ale guvernului Lincoln.

În biroul șefului poliției din San Francisco erau adunați mai mulți ziariști. Stăteau cu blocnotes-urile în mînă și notau sîrguincioși spusele marelui șerif al orașului.

— Nu voi interzice demonstrațiile cu pancarte și inscripții ostile, declara el sentențios. Și începu să înșire o serie de manifestații pe care voiau să le organizeze o mînă de transfugi. Bazați pe spusele lui Thomas Cahill, șeful de poliție, unii ziariști americani — de exemplu corespondentul local al agenției U.P.I. — au început, grăbiți, să concureze cu oracolul de la Delhi.

În cursul dineului s-au purtat multe discuții amicale în legătură cu faptul că între statul Iowa și regiunea Cubanului există o întrecere. Nu lipsită de semnificație a fost propunerea făcută de primarul orașului Des Moines, d. Charles Iles. El a propus lui N. S. Hrușciov ca între orașul său și capitala Cubanului, Krasnodar, să fie organizată o întrecere iar între cele două orașe să aibă loc schimburi de delegații. Propunerea sa a fost primită cu aplauze puternice. Șeful guvernului sovietic s-a declarat și el de acord cu această propunere.

O discuție amicală în tren. În timpul călătoriei, N. S. Hrușciov stă de vorbă cu H. Cabot Lodge, reprezentantul personal al președintelui Eisenhower, Llewellyn E. Thompson, ambasadorul S.U.A. la Moscova și M. A. Menșikov, ambasadorul U.R.S.S. la Washington.

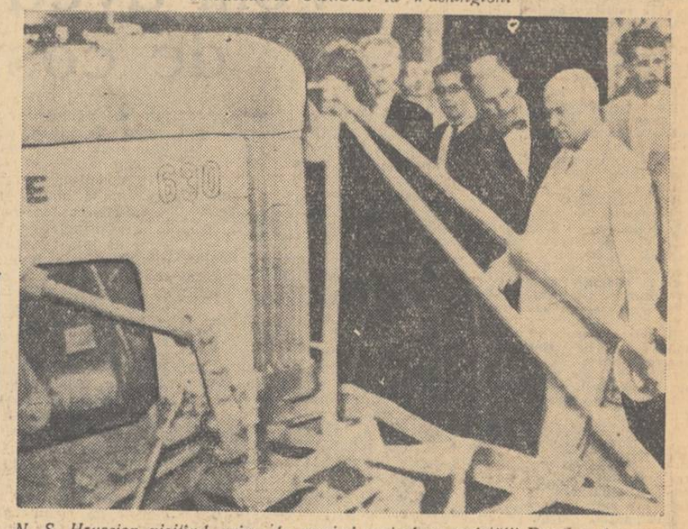

N. S. Hrușciov vizitînd uzina de mașini agricole a societății Deere and comp. din Des Moines (Statul Iowa).

Premierul sovietic — au încercat ei să prevadă — o să vadă mult mai multe semne de neamiciție în San Francisco decît în oricare alt oraș...

Candidații la titlul de oracol s-au dovedit însă a fi teribil de ghinioniști. Ei au omis să se intereseze de un singur lucru: de părerea cetățenilor din acest oraș, ca și de părerea cetățenilor din cîteva mici orașe unde trenul prezidențial a oprit pe ruta Los Angeles-San Francisco. Pretutindeni

După ce în numele Uniunii Sovietice, N. S. Hrușciov a prezentat în fața Adunării Generale a O.N.U. propunerile privind dezarmarea generală și totală, șeful guvernului sovietic a primit din partea multor americani telegrame de felicitări și mesaje. Iată una din telegrame:

„Propunerea dv. pentru dezarmare este o mare acțiune politică a timpurilor noastre". — UPTON SINCLAIR.

oaspeții sovietici au fost primiți cu prietenie. Demonstrațiile ostile proiectate au sfîrșit lamentabil. Cei cîțiva transfugi care au încercat să-și verse otrava purtînd pancarte veninoase în spiritul „războiului rece" au fost imediat puși la punct de cetățenii americani. N. S. Hrușciov a fost ovaționat îndelung cînd a sosit la banchetul oferit în cinstea sa, transmitea radiocorespondentul lui „National Broadcasting Company". „Hrușciov a cucerit inima orașului San Francisco", transmitea corespondentul postului de radio Paris.

★

La Des Moines, în statul Iowa, una din cele mai remarcabile construcții din oraș, este hotelul Port Des Moines. Aici au fost găzduiți oaspeții sovietici. Tot aici a fost oferit și un mare dineu în cinstea lui N. S. Hrușciov, la care au participat 600 de persoane. În cadrul dineului s-au purtat multe discuții amicale în legătură cu faptul că între statul Iowa și regiunea Cubanului există o întrecere. Nu lipsită de semnificație a fost propunerea făcută de primarul orașului Des Moines, d. Charles Iles. El a propus lui N. S. Hrușciov ca între orașul său și capitala Cubanului, Krasnodar, să fie organizată o întrecere iar între cele două orașe să aibă loc schimburi de delegații. Propunerea sa a fost primită cu aplauze puternice. Șeful guvernului sovietic s-a declarat și el de acord cu această propunere.

Chiar dacă unii comentatori americani sînt sceptici în ceea ce privește întrecerea economică dintre U.R.S.S. și S.U.A., viața arată că ideea unei competiții economice sovieto-americane pusă în slujba prosperității ambelor popoare, a tuturor popoarelor, cîștigă tot mai mult teren și în Statele Unite.

★

Adevărul își croiește drum... Pentru foarte numeroși americani vizita lui N. S. Hrușciov a fost o revelație. Ei și-au dat seama cît de deformată le-a fost prezentată de presă și în general de propaganda americană politica de pace a Uniunii Sovietice. Ei au salutat noua inițiativă sovietică în legătură cu dezarmarea generală și totală, au aplaudat chemările la pace, prietenie și colaborare adresate de oaspetele sovietic.

Sezisînd schimbările survenite în atitudinea opiniei publice americane, un corespondent vest-german de la „München Merkur" recunoaște că nu există nici un fel de ostilitate în felul în care este primit N. S. Hrușciov de americani. Iar un alt corespondent care urmărește vizita șefului guvernului so-

În prima zi a vizitei oaspeților sovietici în S.U.A. un ziarist american s-a apropiat de ambasadorul sovietic la Washington, Menșikov și l-a întrebat foarte curios:

— Este adevărat că hainele cu care s-a îmbrăcat domnul Hrușciov sînt comandate în Italia?

Ambasadorul sovietic i-a răspuns prompt:

— Poate nu știți domnule, dar noi în afară de rachete cosmice, fabricăm și costume bărbătești...

vietic a subliniat dorința sinceră de a evita orice război pe care „o percep mașele de oameni (de americani N. R.) în discursurile și glumele conducătorului de la Kremlin".

Oameni și fapte de la

BLOCUL DE ULEI TELEAJEN

— Știți ce îi este absolut necesar unui motor termic ca să funcționeze?

— Benzină sau motorină.

— Exact. In afară de aceasta ce îi mai este încă absolut necesar?

— Bujiile.

— Și aceasta este exact, însă numai pentru motoare cu benzină. Există totuși un produs (tot petrolifer, dacă vreți o precizare) care este necesar tuturor motoarelor termice și electrice, motoarelor cu reacție sau turbopropulsoare și chiar și locomotivelor cu abur. Știți care este acest produs?

— Ei bine, da, acest produs este uleiul petrolifer — lubrefiantul folosit pentru ungerea tuturor pieselor în mișcare ale unui motor cît și a pieselor de transmisie a mișcării. Cu cît motoarele dezvoltă o putere și o viteză mai mare, cu cît gradul lor de tehnicitate este mai înalt cu atît le sînt necesare uleiuri — lubrefianți de calitate mai bună.

Tocmai pentru a produce astfel de uleiuri de calitate superioară — a fost construit și dat de curînd în folosință uriașul și modernul Bloc de ulei de la rafinăria nr. 3 Teleajen.

★

Inginerul Gheorghe Androne de-abia sosise acasă spre a lua masa. Deodată țiriitul prelung al telefonului tulbură liniștea locuinței sale.

Ridică receptorul:

— Da, la telefon Androne. Cum? S-a oprit întregul Bloc de ulei? Termocentrala nu mai furnizează abur? Bine, vin îndată tovarășe Tudor.

Peste cîteva minute inginerul Androne, sosi la instalația D.A.V. 1 din cadrul Blocului de Ulei. Intră în biroul unde se găsește panoul de comandă automată a instalației.

Ajutorul de maistru Tudor Alexandru privea neputincios spre aparatele de înregistrare și comandă care de cîteva minute erau lipsite de viață.

— Ei, nu mai fi supărat tovarășe Tudor. In cîteva clipe instalația o să funcționeze din nou. Ori ai uitat că **putem folosi în cazul lipsei de abur inovația maistrului Ion Petrescu. Totul este să stabilim proporția de apă necesară pentru a realiza vid în coloane fără a folosi abur.** Așa că hai și-mi ajută. Eu mă duc la coloană, iar dumneata la claviatura de ventile.

După cîteva minute cei doi se îndreptau bucuroși spre panoul de comandă automată cînd în instalație sosi directorul tehnic al rafinăriei nr. 3 Teleajen, inginerul Pescaru.

— La D.A.V. I, totul este în ordine, tovarășe Pescaru. Instalația funcționează normal.

— Așa că hai să vedem tovarășe Androne ce putem face pentru pornirea tuturor instalațiilor din Bloc.

— Propun ca înainte de a merge prin instalații să vedem de ce nu ne mai livrează termocentrala abur. De remedierea acestei deficiențe depinde în primul rînd pornirea tuturor celorlalte instalații. Găsind propunerea bună, directorul tehnic acceptă și în scurt timp cei doi ingineri sosiră la centrala de termoficare a rafinăriei. Au găsit destul de repede deficiența și tot atît de repede, cu ajutorul oamenilor din cadrul centralei de termoficare, au remediat-o.

Cînd ce doi ingineri au trecut pe la instalațiile de solventare cu furfurol, de deparafinare, de desulfiere, de contact, de dezasfaltare, de fabricare a bitumului sau parafinei, acestea funcționau din plin! Masivele coloane argintii ale instalațiilor străluceau feeric în bătaia razelor de soare. La baza acestor coloane, sau la multe instalații, alături de ele, clădirile de cărămidă roșie sau de zid proaspăt văruit, completează peisajul puternic industrial și modern al Blocului de

I. ILIEȘ

● *(Continuare în pag. 2-a)*

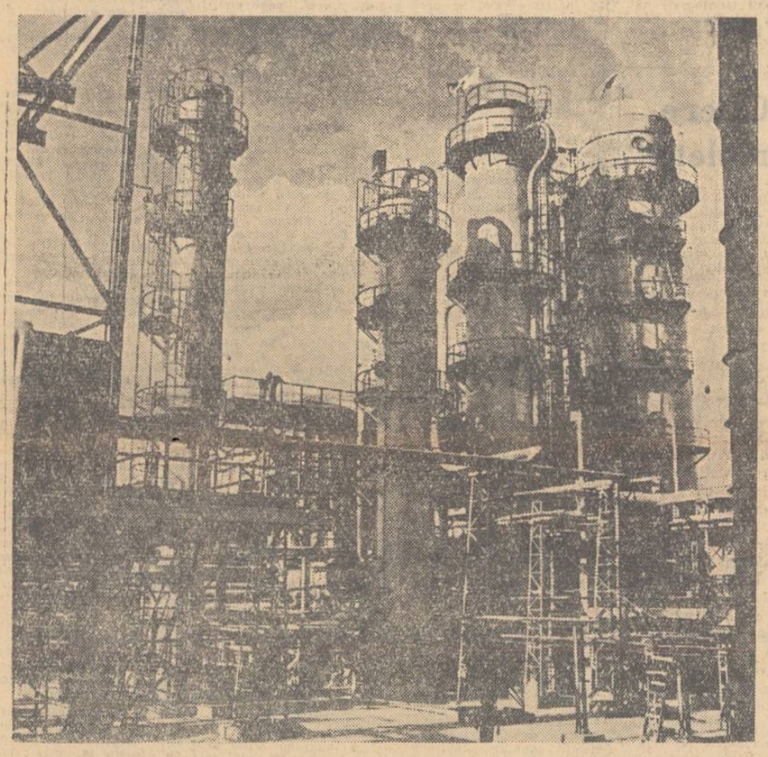

Instalația de distilație atmosferică și în vid „D.A.V.-2" din cadrul Blocului de ulei Teleajen

Fotografia: Nicu VASILE

Sărbătoarea recoltei

Livada colectiviștilor din Bod, încinsă pe trei părți într-un cot al Oltului, are un aspect sărbătoresc. Închipuiți-vă, mese lungi de cîteva stînjeni, rînduite pe covorul de otavă; de jur împrejur, pomi cu crengile încărcate de rod, iar în depărtări, munții întunecați și cerul albastru. Un soare blînd de toamnă mîngîie toată firea. Miinile femeilor au prins peste tot panglici din hîrtie colorată și cununi de verdeață. Nu lipsesc nici călușeii — ringspilul — cum îi spun localnicii, nici bîrcile-n lanțuri, chioșcurile de răcoritoare și dulciuri, pavilionul de tir sportiv.

La intrarea în livadă, un arc de triumf împodobit cu snopi de grîu, orz și ovăz vorbește celui neprevenit despre motivul acestei sărbători cimpinești. Așa au hotărît colectiviștii din Bod cu cîțiva ani în urmă: la sfîrșitul recoltării culturilor de vară să organizeze o petrecere colectivă pentru a cinsti roadele muncii lor. Iată-i acum veselindu-se pentru a cincea oară la serbarea lor devenită tradițională. Felul cum a luat ea naștere îl cunosc pînă și copiii...

1955 a fost un an greu. După o perioadă de secetă, au început ploi interminabile. Venise vremea culesului și timpul nu se îndrepta. Finețele amenințau să putrezească pe cîmp, grîul pe jumătate secerat — să încolțească. Trebuia folosită fiecare clipă de timp frumos. Ploua mereu și unii oameni se codeau să iasă la cîmp, să nu se noroiască. Președintele Ion Bejan, brigadierii și cei mai buni colectiviști umblau din casă în casă.

— Haideți frățiilor, îi îndemnau ei, că-i păcat să se strice recolta pe cîmp. Doar e munca noastră.

Ieșise și o vorbă de duh:

— Muncește mai neică, că dacă leșim bine îți dau o țuică.

Asta era în glumă zis. Oamenii s-au gîndit însă că într-adevăr ar fi păcat de toată munca lor să lase recolta pe cîmp. Au pus umărul cu toții și greu, dar au izbutit să termine strînsul recoltei de vară la 10 septembrie (în alți ani abia de-l terminau la 1 octombrie). Au răsuflat ușurați și, ca orice om după ce a trecut un hop, au prins curaj. Cineva și-a amintit de gluma cu țuica. Și fiindă erau atîtea țuici promise, au hotărît să le bea laolaltă, într-o petrecere colectivă. Bineînțeles, că la „țuiculiță" s-a adăogat și friptura și vinișorul și toate celelalte dichisuri potrivite unei mese de oameni gospodari.

De atunci, în fiecare an, această zi este declarată „sărbătoarea recoltei". Prin istoria ei, putem urmări și istoria dezvoltării gospodăriei.

Dacă în primul an — 1955, la petrecere au participat numai 127 familii de colectiviști, un an mai tîrziu, numărul lor s-a dublat. În 1957, cifra s-a urcat și mai sus. Alte 30 de familii de țărani muncitori din Bod s-au înscris în gospodăria colectivă, luînd astfel parte la serbarea din 11 septembrie.

Anul acesta, numărul meseniilor a fost și mai mare, potrivit cu creșterea gospodăriei: 432 de familii, adică întreaga comună.

În aceeași măsură au crescut și recoltele și veniturile gospodăriei. Iată, chiar acum cînd colectiviștii se învoiesc la petrecerea lor tradițională, panouri fixate din loc în loc arată ce anume sărbătoresc ei: grîu — 2412 kg. recoltă medie la ha.; orz — 2730 kg. la ha.; ferma de vaci — 190.000 lei venit pînă la 1 septembrie; grădina de legume — 100.000 lei etc.

Orchestra cîntă, tinerii dansează, toți petrec. E petrecerea unor oameni harnici, care se bucură din plin de roadele muncii lor unite.

În cercul lui de bătrîni, moș Nicolae Oancea, mai vesel parcă decît toți (am aflat că a dus acasă, pe lîngă bucate — numai avans aproape 3000 lei) — se ridică în picioare și strigă cu glas detunat: Vivat colectiva!

Ana CRISTEA

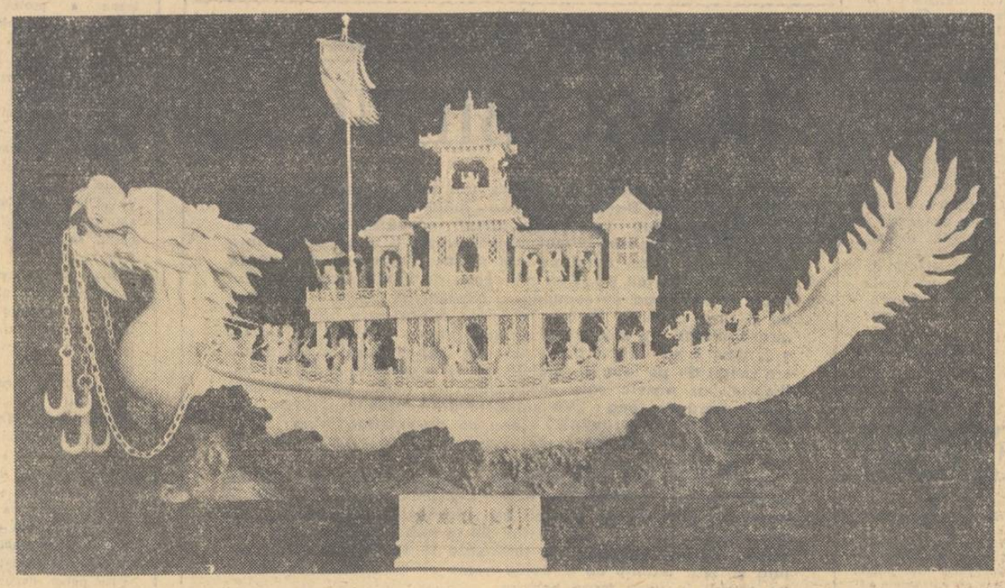

„Corabia Dragonului saltului înainte", lucrare colectivă în fildeș. E lungă de 1,35 m. și are o înălțime de 78 cm.

CHINA POPULARĂ

la a zecea aniversare a existenței sale

PRIETENIA NOASTRA

Asemeni furnicii care străbate de zeci de ori cu picioarele sale subțiri drumul de la mușuroi pînă la locul unde-și găsește hrana și îndărăt, omul, de-a lungul mileniilor, a măsurat în lung și-n lat întinsul pămîntului. Cînd a început să folosească calul și roata, s-a socotit pe sine stăpînul tuturor vietuitoarelor, neputincioase față de forța minții lui. La timpul său, diligența a fost o invenție de seamă pentru scurtarea distanțelor. Iar locomotiva, „cea mai repede decît fulgerul" a zguduit secolul al XIX-lea și a pus încă odată omului întrebarea dacă deasupra sa sînt puteri mai mari decît ale sale.

Cît de îndepărtată părea minunata Chină în vremea căruței și a diligenței, îndepărtată și tainică cu florile ei exuberante și nemaivăzute, cu ceaiul

Lucia DEMETRIUS

● *(Continuare în pag. 3-a)*

BALOGH FRANCISC *„Micii curajoşi"*

Fotografie premiată în cadrul concursului organizat de „Rominia liberă" şi „Magazin".

OAMENI ŞI FAPTE DE LA

BLOCUL DE ULEI TELEAJEN

(Urmare din pag. I-a)

ulei. Curăţenia exemplară ce domneşte peste tot, părculeţele verzi cu straturi de flori, şoselele asfaltate ce leagă o instalaţie de alta te fac să uiţi că te afli într-o instalaţie unde materia primă folosită este ţiteiul.

— Şi cînd te gîndeşti că numai cu cinci ani în urmă pe aceste locuri se afla un imens maidan, ne explică inginerul Gheorghe Pescaru.

— Şi că acum cîţiva ani cînd am pornit instalaţia D.A.V. I, mulţi dintre oamenii pe care-i vedeţi acum în faţa tablourilor de comandă, urmărind şi reglînd aparatele de control şi dirijare automată a procesului de producţie, habar n-aveau ce-i aceea distilaţie primară, solventare cu furfurol sau desuleiere... îl completează ginditor inginerul Gheorghe Androne. Astăzi însă uitaţi-vă la maistrul Ion Cruceru, la măsurătorul Vasile Ghiţă, la fochistul Nicolae Tudor sau la şeful de schimb Ion Ioniţă, de la filtre. Fac treabă de ingineri, conduc după voia lor de la tablourile de comandă din secţii, procesul de fabricare a uleiurilor.

— Şi nu numai că-l conduc îl şi schimbă după voia lor, spre a obţine din fiecare tonă de ţiţei produse petrolifere şi în special uleiuri de calitate cît mai bună şi mai ieftine, ţine să precizeze directorul tehnic, tovarăşul Pescaru. Pînă şi defecţiunilor de felul celeia de astăzi, i-au găsit leac muncitorii noştri. De altfel trebuie să ştiţi că de la punerea în funcţiune a primei instalaţii din cadrul Blocului şi pînă la pornirea celeia din urmă din acest uriaş complex, de la primele probe tehnologice şi pînă la funcţionarea neîntreruptă şi în regim tehnologic optim a tuturor instalaţiilor, colectivul nostru de muncă a avut de întîmpinat multe greutăţi şi a rezolvat multe probleme dificile.

Care au fost dificultăţile întîmpinate şi cum au fost ele rezolvate?

De la cei doi conducători ai Blocului de ulei al rafinăriei nr. 3 Teleajen din care el face parte, aflăm multe lucruri în această privinţă.

La instalaţia de solventare, de pildă, procesul de producţie se efectua prin folosirea unei cantităţi prea mari de furfurol. **Un colectiv de specialişti în frunte cu directorul general al rafinăriei Alexandru Boabă şi din care au făcut parte printre alţii şi inginerul Haralambie Popescu, Petre Popescu şi Constantin Constantinescu a propus în urma unor studii îndelungate schimbarea circuitului de fabricaţie, prin folosirea unei alte coloane. APLICAREA ACESTEI ÎNOVAŢII A REDUS CONSIDERABIL CONSUMUL DE FURFUROL, UN CHIMICAL GREU DE PROCURAT ŞI DESTUL DE SCUMP.**

De asemenea la instalaţia de desuleiere erau greutăţi în eliminarea într-o proporţie corespunzătoare a uleiului din parafină. Inginerii Virgil Simionescu, Dan Grigoriu şi Gheorghe Pescaru au ajuns la concluzia că acest neajuns poate fi înlăturat prin redistilarea gaciului (un produs ce rămîne după deparafinare) într-o coloană de vacuum. **Drept rezultat astăzi se recuperează din parafină cu 6 la sută mai mult ulei.** O problemă care a dat mult de gîndit harnicului colectiv de muncă al Blocului de ulei a fost şi cea cu privire la producerea bitumului pentru drumuri. Şi la rezolvarea acestei probleme iniţiativa creatoare a muncitorilor, tehnicienilor şi inginerilor şi-a spus din plin cuvîntul. **Maistrul Manole Stan, şeful de laborator Constantin Georgescu şi inginerul Virgil Simionescu au găsit, ce-i drept destul de greu, compoziţia exactă şi regimul tehnologic optim pentru producerea unui bitum cu calităţile necesare construcţiei de drumuri.**

Care sînt, la ora actuală, în esenţă, rezultatele activităţii inovatoare şi pline de entuziasm desfăşurată de colectivul de muncă al Blocului de ulei?

Pe scurt acest rezultat poate fi exprimat prin **creşterea producţiei de uleiuri cu aproape de 10 ori faţă de cea realizată înainte de intrarea în funcţiune a Blocului de Ulei, realizarea unor uleiuri de calitate superioară şi în special de uleiuri din grupa 400 şi adîncirea procesului de prelucrare prin realizarea de bitumuri, parafină, ş.a.m.d.**

Dar rezultatele activităţii acestui harnic colectiv de muncă pot fi înfăţişate folosind şi alte unităţi de măsură.

Astfel, deşi la începutul anului Blocul de ulei şi rafinăria nr. 3 Teleajen din care face parte, rămăseseră, din cauza unor greutăţi, în urmă cu îndeplinirea sarcinilor de plan, pînă la ora actuală rămînerea în urmă a fost aproape în întregime recuperată.

De pildă, după rămînerea în urmă din primele 3 luni ale anului, în trimestrul II pe întreaga rafinărie planul producţiei globale a fost depăşit cu 3,09 la sută şi s-au realizat economii la preţul de cost în valoare de 934.000 lei. În lunile iulie şi august succesele obţinute au fost şi mai mari. În iulie, de pildă, planul producţiei globale a fost depăşit cu 4,18 la sută, s-au realizat economii la preţul de cost (numai în această lună) în valoare de 1.585.000 lei, iar pierderile de prelucrare au fost ameliorate cu 1.062 de tone.

În fruntea întrecerii pentru obţinerea acestor succese au fost zi de zi petroliştii de la Blocul de ulei şi, în special cei de la instalaţiile D.A.V. 1, D.A.V. 2, solventare cu furfurol şi contact. Conducătorii rafinăriei în frunte cu tovarăşul director ing. Alexandru Boabă şi directorul tehnic ing. Gheorghe Pescaru ne asigură însă că pînă la sfîrşitul anului vor fi obţinute succese şi mai mari, astfel încît să fie înfăptuit angajamentul sporit luat şi care prevede realizarea a 5 milioane de lei economii peste plan.

Iar colectivul de muncă al Blocului de ulei ţine să fie în permanenţă în fruntea întrecerii pentru îndeplinirea acestor angajamente, ţine să precizeze inginerul Gheorghe Pescaru.

Că petroliştii de la Blocul de ulei privesc cu toată seriozitatea acest angajament ne-o dovedeşte faptul că măsurătorul Vasile Ghiţă, maistrul Ion Cruceru, maistrul Stan Manole şi mulţi, foarte mulţi alţi petroliştii au şi făcut deja noi propuneri de măsuri tehnico-organizatorice prin înfăptuirea cărora se va spori simţitor producţia de uleiuri de calitate superioară şi se vor realiza importante economii la preţul de cost.

I. ILIEŞ

Poşta redacţiei

N. VINTILESCU-Bicaz: Să nu vă surprindă faptul că vă găsiţi iar numele scris la această rubrică, deşi în ultimul timp nu ne-aţi adresat nici o scrisoare. O facem fiindcă am aflat lucrul care vă interesează. Prin amabilitatea cititoarei noastre, tovarăşa Viorica Ganea din Constanţa, str. Scarlat Virnov nr. 71, am luat cunoştinţă că vă poate pune la dispoziţie numerele care vă lipsesc din revista noastră. În felul acesta — cum s-ar zice — aţi lichidat cu unele lipsuri...

AL. D. M.-Deda (R.A.M.): Ne-aţi scris atît de multe şi tot ce ne-aţi scris era atît de încurcat, încît n-am înţeles nimic pînă la urmă.

Ba nu: am înţeles că după ce aţi terminat armata, aţi pierdut cadenţa. (?!).

Dacă veţi merge în pas cu cei din jurul dv., o veţi regăsi. Contrar cunoscutei comenzi de pornire în marş, porniţi cu dreptul în activitatea dv. profesională şi obştească.

VASILE BRADICAN-Băbeni (Piteşti). Citind în revista noastră că unei bătrîne italiene în vîrstă de 78 ani, căreia îi căzuse dinţii, i-au crescut cîţiva le, ne informaţi că acelaşi lucru s a petrecut şi în comuna dv. E un fenomen curios, care poate aduce derută în rîndurile dentiştilor. Totuşi dacă se întîmplă să aveţi nevoie de completat o lipsă dentară, nu aşteptaţi să crească dinţele sau măseaua respectivă, ci mergeţi la policlinică. Nu vă lăsaţi în nădejdea unei eventuale creşteri, fiindcă aţi aştepta zadarnic.

Despre poezii vă spunem că nu sînt corespunzătoare. Cîntăreţilor cu care vreţi să corespondaţi, scrieţi-le pe adresa Radiodifuziunii.

EUGENIU IOANIŢESCU-Ploeşti. Am citit cu interes scrisoarea dv. prin care faceţi o propunere de lărgire a noii rubrici „Enciclopedia Magazin". Dv. ne cereaţi să publicăm, printre altele, şi explicarea unor expresii şi locuţiuni care, după cum spuneaţi „abundă în limba noastră". Această propunere ne bucură, fiindcă ea vine să confirme utilitatea unei hotărîri luate pe această linie, nu cu mult timp înainte de la primirea scrisorii dv. Pentru îndeplinirea proiectatei rubrici s-au luat măsurile cuvenite.

Am căutat să vedem dacă, cu explicaţiile dv. am putea face începutul şi am ajuns la concluzia că nu, întrucît expresiile ce le-aţi ales nu sînt cele mai reprezentative. De exemplu „a face abstracţie" sau „a pune accentul pe ceva". Şi-apoi explicaţiile date sînt foarte sărace.

În cele ce vrem să publicăm, vom căuta să arătăm, pe cît este posibil şi originile expresiei. Aceasta necesită desigur o tratare mai amplă, cu o vastă ramificaţie şi în alte domenii.

CRIŞTIAN POPESCU-Tulcea: Ne-aţi copleşit cu aprecierile favorabile aşternute pe cîteva pagini. Citindu-le ne-am pus întrebarea: oare n-aţi uitat să ne trimiteţi şi paginile cu aprecieri critice?

În privinţa epigramelor dv., vă spunem că sînt nerecunoscute.

Citind aceste rînduri, s-ar putea să va întrebaţi şi dv.: oare redacţia n-a uitat să menţioneze şi partea „bună" a răspunsului?

Acest lucru îl rezervăm pentru răspunsurile la viitoa rele corespondenţe.

NICOLAE CRISTOVEANU *„Jucătorii de şah"*

Fotografie premiată în cadrul concursului organizat de „Rominia liberă" şi „Magazin".

Vom avea un centru de cosmiatrie

Cosmiatria este o nouă specialitate medicală care se ocupă cu înlăturarea defectelor fizice, cu păstrarea frumuseţii. Ea este ştiinţa apărării şi perfecţionării fizice prin mijloace medicale şi biologice şi cuprinde o serie de ramuri: dermatologia estetică, chirurgia estetică, chirurgia cosmetică, morfologia estetică etc.

Se ştie, de pildă, ce imagine neplăcută oferă unele defecte ale pielii — petele, cosurile — în termeni medicali, dermatozele. Cosmiatria foloseşte în aceste scopuri metode de tratament care au mult succes. Zăpadă carbonică, de exemplu, dă rezultate foarte bune în combaterea petelor pielii, iar prin electrocoagulare s-au obţinut succese în tratamentul hipertricozelor.

Un capitol important al dermatozei estetice este însă îngrijirea pielii sănătoase — deci latura profilactică. Or, aceasta poate fi realizată de medic numai cu colaborarea activă a celor îngrijiţi. Lucruri de minimă importanţă, cum ar fi respectarea condiţiilor igienico-sanitare, autoîngrijirea pielii, contribuie în mare măsură la menţinerea tenului sănătos. De multe ori sfaturile şi îngrijirile date de cosmeticiene lipsite de calificarea necesară sînt tot atît de dăunătoare ca şi neglijarea acestui lucru. De aceea indicaţiile trebuie date de persoane competente, fie că sînt medici sau cosmeticiene.

În cosmiatrie intră şi o latură importantă a îmbătrînirii — tenul. Poate fi prevenită bătrîneţea pielii? Pot fi evitate urmele pe care vremea le înscrie pe faţa fiecăruia? Răspunsul cosmiatrilor este îmbucurător. Îmbătrînirea pielii poate fi amînată mult timp cu o condiţie: să fie considerată ca o boală care trebuie prevenită. Cu alte cuvinte, pielea să fie îngrijită la timp şi regulat. Cercetările efectuate au demonstrat că procesul de îmbolnăvire a pielii este determinat atît de funcţiile deficitare ale anumitor organe cît şi de neîngrijirea tenului. Cosmiatria şi-a luat sarcina să trateze îmbătrînirea tenului sub amîndouă aceste aspecte.

Deoarece s-a considerat că problema cosmiatriei prezintă o deosebită importanţă, s-a luat iniţiativa înfiinţării şi la noi în ţară — în Capitală — a unui centru de cosmiatrie. Sub conducerea profesorului Longhin, centrul, primul de acest gen în ţara noastră, va asigura şi în acest domeniu asistenţă de calitate. Indicaţiile necesare vor fi date de medici de specialitate, iar tratamentele vor fi efectuate de cosmeticiene calificate. Centrul va fi înzestrat cu un laborator pentru prepararea diferitelor produse cosmetice.

În acest fel, noua specialitate a ştiinţelor medicale — cosmiatria — se va dezvolta la noi ca toate celelalte specialităţi ale medicinii, în condiţii optime.

Alice MIHALCEA

Cronica gastronomului

IERI ŞI AZI (DOUĂ REŢETE)

De cînd igiena a fost recunoscută ca o ştiinţă de prim plan şi de cînd normele ei se răspîndesc şi, din ce în ce, se respectă, omenirea se convinge pe zi ce merge că alimentaţia neraţională, mai ales de la o anumită vîrstă, este foarte dăunătoare sănătăţii. Rezultatul acestei oportune convingeri, e că în ziua de azi, numărul gutoşilor e în scădere, pe cînd longevitatea în simţitoare creştere. E destul să citim ce şi cît se minca altădată, pentru a ne da seama că cel mai mare şi hulpav mîncau din zilele noastre n-ar fi în stare să îngerece în douăzeci şi patru de ore ceea ce îngera la o singură masă de acum o sută de ani, unul dintre comesenii ospeţelor boiereşti, privilegiu pe care nu-l puteau avea niciodată oamenii necăjiţi din rîndurile poporului.

„Făceam aceste reflecţii pe cînd la un păharel de „Frontignan" de Segarcea, o gospodină din ţara Moldovei, îmi oferise ca adjuvant, niste minunate prăjiturele, a căror savoare m-a făcut să-i cer reţeta. La cetirea ei, mi-am amintit deodată că am în sertar reţeta acelaşi prăjituri, copiată dintr-un caiet ferfeniţit, în care era scrisă cu slove chirilice. Caietul purta data: 1857. Titulatura reţetei vechi e Corăbiele, a celei noi Corăbioare. Ca document şi pentru contrast, transcriu intîi reţeta veche, pe-a doua o dau la urmă, pentru a fi practicată. Aşadar:

CORABIELE (1857)

Două ocă (măsura veche de greutate echivalînd cu 1 kg. 281 gr. în Moldova şi 1 kg. 271 gr. în Muntenia, iar ca măsura de capacitate 1 litru şi 520 în Muntenia şi 1 litru şi 288 în Moldova), făină pecuită (cuvînt necitat în dicţionare, dar care înseamnă probabil trecută prin sită). O jumătate de oca de zahăr, pisat şi trecut prin sită deasă. Cinci dramuri scorţişoară (veche măsură de capacitate şi greutate. Capacitate: 0,06322 din litru în Muntenia şi 0,00380 în Moldova. Greutate: 3 gr. în Muntenia şi 3 gr. 27275 în Moldova. Reţeta e moldovenească). Trei pisată. Două dramuri cuişoare pisate. Zece ouă, dintre care numai două cu albuş. Una ocă unt topit. O jumătate ocă migdale dulci pisate cu chilugul pînă se fac aliffe.

Preparaţia: Topim untul care trebuie să fie proaspăt şi fără cusur. Îl turnăm fierbinte într-o covată, punînd puţin cîte puţin zahăr pisat, apoi scorţişoara şi cuişoarele şi tot amestecăm cu lingura pînă ce zahărul s-a topit de istov.

Pe cînd amestecăm toate ce-am scris mai sus, punem cîte o lecuţă de făină, dar repegior, ca să nu apuce untul a se răci. Frecăm aluatul cu mîna şi după ce l-am frecat bine, punem ouăle. Şi iar luăm aluatul la frecat. Pe urmă, ca să dăm aluatului o formă, punem degetul într-însul şi dacă crapă înseamnă că nu i gata. Numai cînd nu mai crapă aluatul la cercat punem în el şi migdalele. După ce-am pus migdalele şi am frecat aluatul deajuns, adunăm tot aluatul din covată, punem peste el mai întîi un şervet şi apoi o blană şi-l lăsăm să hodinească pret de două ceasuri, la un loc unde să nu răcească. După ce au trecut două ceasuri, întindem aluatul, îl talem în bucăţele de mărimea dorită, crestăm fiecare bucăţică sau mai bine apăsăm pe ea o cheie şi orice altă faşa, de frumuseţă) şi băgăm la cuptor, unde trebuie să le lăsăm ceasuri două. Căldura cuptorului trebuie să fie potolită. De obicei, corăbiele se bagă la cuptor după ce s-a copt pîinea. În caz că nu s-a făcut pîine, înainte de a băga la cuptor tăvile cu corăbiele cercăm cuptorul cu făină de păpuşoi: dacă arde făina, nu-i bun, dacă se rumeneşte numai, e bun. După ce le scoatem din cuptor, presărăm pe ele zahăr, dar înainte de a se răci, cît stat căldute încă.

CORABIOARE (1959)

400 gr. făină; 300 gr. unt; 250 gr. zahăr; vanilie: un pic de sare.

Freci untul în care ai pus zahăr, douăzeci de minute. Adaugi vanilia şi pe încetul făina. Pui amestecul la gheaţă, şi-l laşi 2-3 ore. Pe urmă faci din acest amestec mici bile, pe care le turteşti practicînd în fiecare cîte o găurică la mijloc. Le pui la cuptor călduţ, lăsîndu-le între 20 minute şi ½ ora. Cînd le scoţi din cuptor le tăvăleşti prin zahăr-pudră vanilat.

PASTOREL

Moravuri şi năravuri

IRASCIBILUL...

E o mare naivitate să încerci să-l identifici după atribute exterioare. Dacă uneori „irascibilul" afişează o eleganţă ultimul „chic" fără cusur, alteori îşi poartă hainele boţite cu demnitatea superbă a unui nobil hispanic. Nici măcar privirea fioroasă sau părul rebel nu sînt semne obligatorii. Am văzut, miercuri, un ins cu trăsături rubiconde de heruvim care, în mai puţin de o zecime de secundă, a căpătat un facies lombrozian de o rară cruzime. În acel moment o oarecare cunoştinţă a „irascibilului", în mod vădit un superior de la locul de slujbă, s-a nimerit să treacă pe acolo. Ca prin minune toată mînia s-a risipit de pe faţa sa rotofeie, privirile sale au redevenit catifelate, iar buzele sale surizătoare au rostit, fără cea mai slabă urmă de jenă: „Vă salut, tovarăşe Dumitriu. Unde mai locuiţi? Tot la Vergului?" Ceea ce demonstrează că irascibilii, ca şi peştii de pe fundul oceanului, sînt înzestraţi de natură cu darul denumit mimetism.

„Irascibilul" este sensibil ca o mimoză. Îi sare arţagul din te miri ce, din pricina unei monede strîmbe pe care i-o dă în tramvai taxatorul, din pricină că „Mărăşeştile" de vineri i se par mai proaste ca cele de joi. Să te ferească dumnezeu să-i atingi, ochii lui injectaţi de indignare te vor nimici într-o clipită şi, mai înainte de a avea vreme să murmuri o scuză, îţi va azvîrli în gura mare ocara:

— Dobitocule, dacă eşti chior stai acasă!...

Ideea fixă a irascibililor — din fericire tot mai puţini la număr — este că oraşul, continentul, planeta sînt populate de „dobitoci". În tramvai, la coada de la casa de bilete a cinematografului, la bufetul „Expres" sau pur şi simplu pe stradă, „irascibilul" va tuna şi fulgera împotriva „dobitocilor" şi „timpiţilor", iar uneori, cînd indignarea sa vrea să-şi ia şi aere de civism, împotriva „bandiţilor". Gura sa e mai neagră decît un cazan cu catran, iar imaginaţia sa fabrică cu nesaţ sentinţele cele mai fabuloase. Mi-a fost dat deunăzi să văd cum un cumpărător, descoperind o pătăgea stricată în pungă, s-a întors ca o săgeată spre vînzătorul de la „Aprozar" şi, după ce l-a străpuns cu privirea, a rostit aprig: „Las' că vă ştiu eu cine sînteţi. Nişte criminali!" Iată cum „irascibilul" se transformă cîte-odată, fireşte fără să-şi dea seama, într-un umorist grandios.

Nu oricăruia îi este dat să treacă peste insultă cu seninătate şi înţelepciune, dar stăpînirea de sine, oricît ar fi de anevoioasă, este singura atitudine care mai poate tăia din zelul cetăţeanului „irascibil".

Irascibilitatea este de cele mai multe ori un defect de educaţie. Copilul care, la 7 ani, bate cu piciorul în duşumea ca să i se cumpere jucăria rîvnită, va bate cu piciorul, cînd va fi mare, oridecîte ori nu i se va face hatîrul. Dar viaţa de astăzi nu e îngăduitoare cu răzgîiaţii în vîrstă de treizeci de ani. „Irascibilul" trebuie înfruntat cu calm dar cu fermitate. Dispreţul celorlalţi îl va irita mai întîi peste măsură, dar apoi îl va arde ca fierul roşu: fără stima oamenilor din jur, viaţa e un veritabil calvar. Dacă lecţia va fi bine aplicată, „irascibilul" va învăţa, poate, să treacă surizător şi fără „nervi" peste micile neplăceri cotidiene...

N. VĂLMARU

Enciclopedia magazin

Teatrul lui Dionysos

La vechii greci, sărbătoarea primăverateca închinată lui Dionysos prilejuia, în fiecare an, frumoase manifestări artistice, care culminau cu minunatele spectacole de teatru liric în Italia, către sfîrşitul celui de al XVI lea secol: însuşi marele Richard Wagner s-ar fi inspirat direct, în crearea operelor sale, din muzica pentru Dionysos.

Sărbările în cinstea lui Dionysos se prelungeau deobicei mai multe zile. În primele trei se executau lucrări corale. Se organiza mai întîi o procesiune fastuoasă, cu caracter carnavalesc, care parcurgea cartierele cele mai frumoase ale oraşului, stîrnind o legitimă curiozitate prin varietatea costumelor şi prin atitudinile comice sau groteşti ale personagiilor care alcătuiau cortegiul, ca şi prin cîntecele intonate. În zilele următoare se executau coruri de copii şi de oameni maturi. Începea apoi cea de a doua parte a serbării, care debuta cu o serbare închinată zeilor, urmată de o nouă procesiune, la care participau artiştii ce jucau în dramele programate. Mai mulţi efebi transportau la teatru statuia lui Dionysos. În sfîrşit, tot poporul Atenei lua loc în imensul teatru de pe Acropole pentru a urmări şi asculta, timp de patru zile, piesele lirice care erau supuse aprecierii unui juriu special.

În uriaşul teatru al lui Dionysos puteau intra doar cetăţenii Atenei şi meteci, respectiv străinii stabiliţi de mai multă vreme în oraş. Spectatorii veneau la teatru pregătiţi să rămînă acolo de dimineaţă pînă seara, cu alimente, fructe, vin. Adeseori statistiticile ultimilor ani ne pun în faţa unor date care cheamă singure comparaţia cu trecutul. Să luăm, de pildă, problema analfabetismului; în 1938 peste 4 milioane de neştiutori de carte, în 1938 cu puţin peste 25.000 de studenţi. În acelaşi an Eminescu era tipărit la editura „Cartea Românească" într-un tiraj de 1000 de exemplare, iar la „Scrisul românesc" într-o culegere şcolară de 1200 exemplare. Scriitorii români mureau de foame pe un pat de spital. Aşa sfîrşiseră Bob Călugăru, Bogdan Amaru, Al. Sahia şi atîţia alţii.

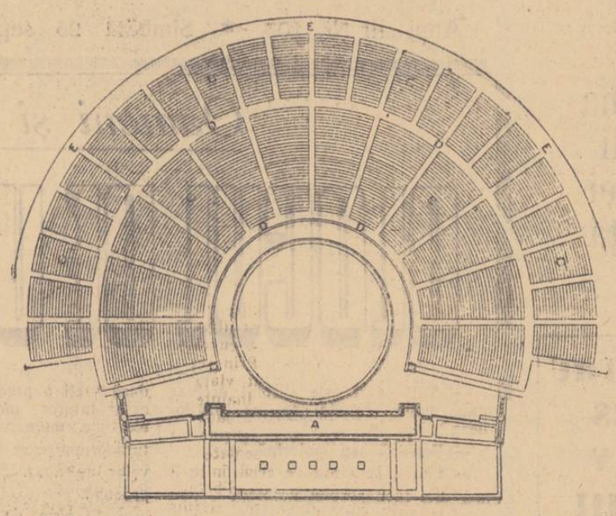

A. Scena; B. Orchestra; C. Locuri pentru spectatori; D. Galerii; E. Promenade

— trăsătură caracteristică a geniului elen. Cultul muzical al lui Dionysos după unii istoriografi ai muzicii, stă chiar la baza creării teatrului de operă

„Opere complete"

Azi nu mai există analfabeţi, studenţii sînt de patru ori mai mulţi decît în 1938, iar Eminescu a apărut în 15 ani de regim democrat-popular în tiraje fantastice, care întrec de nouă ori cît a tipărit regimul burghezo-moşieresc din minunatele lui versuri în trei sferturi de veac.

Familia scriitoricească, aceea care prin pana unui Liviu Rebreanu, Mihail Sebastian, Camil Petrescu sau Carol Ardeleanu a protestat adeseori „între cele două războaie împotriva indeferentismului oficial faţă de cultură, trăieşte azi fenomenul comunicării depline a artei cu poporul descătuşat.

Ca un rod minunat şi simbolic al revoluţiei culturale au apărut ediţiile de „Opere complete". Ce sînt şi ce cuprind aceste ediţii, să lămurim în cîteva cuvinte.

Din preocuparea de a familiariza publicul nou cititor cu creaţiile antologice ale scriitorilor noştri clasici şi contemporani, ca şi din dorinţa răspîndirii generoase a frumosului în mijlocul maselor largi, ediţiile de „Opere complete" sînt scoase în condiţii grafice excelente şi cu un cuprins revăzut ştiinţific, în aşa fel încît să nu lipsească nimic din ceea ce face valoarea unei creaţii literare reprezentative.

Ne putem bucura că îl citim astăzi pe maestrul Mihail Sadoveanu în ediţia celor 18 volume ce însumă întreaga lui activitate de inspirat artist al cuvîntului. Au apărut într-un tiraj de zeci de mii de exemplare versurile lui Tudor Arghezi. Ediţiile de „Opere complete" cuprind, printre altele, cronicarii, scriitorii paşoptişti: Bălcescu, Grigore Alexandrescu, Bolintineanu, Nicolae Filimon, Odobescu şi Alecsandri, iar dintre scriitorii realişti-critici pe Caragiale, Liviu Rebreanu, Cezar Petrescu, George Călinescu etc. De asemenea să nu uităm cele patru volume de „Scrieri în proză" ale lui Geo Bogza. Neumăratele reeditări din cei mai de seamă scriitori contemporani întregesc o listă lungă şi bogată în titluri.

Ce sînt „Operele complete"? Un elogiu pe care socialismul îl aduce culturii înaintate.

Y. ZALIS

Primele spectacole de teatru în limba română

Cea mai veche ştire cunoscută pînă astăzi despre o reprezentaţie în limba română datează din 1755. Este vorba de un spectacol organizat de către elevii romîni ai şcolii din Blaj, cînd s-a dat o reprezentaţie, pare-se de un mare efect vizual, cu elemente din teatrul folcloric, din care nu lipseau, fireşte, Irozii. Ei au colindat mai multe localităţi, printre care Sebeş, Alba Iulia, precum şi numeroase sate. Există relatări destul de întinse asupra acestui adevărat turneu dar, din păcate, nu ni se vorbeşte despre cuprinsul reprezentaţiilor. Spectacolul acesta constituie desigur o manifestare a teatrului de colegiu, cu o bogată activitate în acest timp în cadrul şcolilor confesionale maghiare şi germane din Transilvania, teatru adoptat şi de elevii romîni. În activitatea şcolii confesionale, teatrul făcea parte din mijloacele de educaţie, el tinzînd, în special, să ajute la formarea de oratori ai amvonului. Nu numai la Blaj a fost cultivat acest teatru, care de cele mai multe ori se servea de limba latină, dar şi la Oradea.

Reprezentaţii de „teatru de colegiu" s-au mai dat la internatul din Beiuş şi la Oradea, unde în localul seminarului exista un „Theatrum". Prezenţa celui mai vechi text dramatic românesc la fosta bibliotecă episcopală din Oradea este o dovadă a existenţei în acest oraş a teatrului românesc, încă de la sfîrşitul secolului al XVIII-lea.

Primul spectacol în limba română cu actori profesionişti s-a dat la Braşov, nu de către actori romîni, cum ar fi fost de aşteptat, ci de către actori germani dintre cei care colindau Transilvania, constituiţi în trupe, folosite de către stăpînire în acţiunea de germanizare. Existau la sfîrşitul secolului al XVIII-lea o sumă de trupe germane create, în primul rînd, cu scopuri politice şi propagandistice. Tendinţelor vădite ale trupelor germane au răspuns trupele maghiare de teatru, care de asemenea au înscris în repertoriul lor piese pe care le-au jucat în limba română.

Într-o vreme cînd nu se cunoştea încă stricta specializare a actorilor, trupele acestea ambulante aveau un repertoriu deosebit de variat, alcătuit, în afara pieselor întregi, din recitări, cîntece, dansuri, teatru de marionete, acrobaţii. Una din aceste trupe, conduse de bine cunoscutul actor Johann Gerger, care peste puţină vreme va veni şi la Bucureşti, a reprezentat la Braşov, în romîneşte, în ziua de 5 mai 1815, în sala „Redutelor" o piesă de mult jucată în vremea aceea în toată Europa, August de Kotzebue, „Vecinătatea periculoasă".

Pînă în prezent, aceasta este cea mai veche ştire despre un spectacol de teatru în limba română.

Ioan MASSOFF

Malaria

Malaria, paludismul sau friguriile, boală ce bîntuia cu furie în regiunile de baltă sau de cîmpie din ţara noastră, a dispărut. Se spune chiar că pentru studiul în laborator al acestei boli, e greu de găsit astăzi în ţara noastră măcar un singur caz. Asta e una din consecinţele politicii de apărare a sănătăţii poporului, politică promovată de regimul nostru de democraţie populară.

În ce priveşte numele acestei boli, el este legat de locurile unde bîntuia boala. În trecut, înainte de a cunoaşte faptul că boala aceasta era cauzată de hematozoarul palustru — propagat de ţînţarul anofel — medicii au făcut o legătură între accesele de friguri şi locurile umede, mlăştinoase, considerînd că boala s-ar datora aerului prost pe care-l inspiră oamenii în acele locuri. Malaria în latineşte înseamnă tocmai „aer rău".

Vera Mareţkaia

Pînă prin anul 1910 actorii de film rămîneau anonimi. Este cunoscut cazul unei celebre actriţe de film, a cărei căsătorie în 1918 a suscitat în opinia publică americană un incomparabil mai mare interes decît... tratatul de la Versailles, dar căreia, cu un deceniu jumătate în urmă, nu i s-a permis intrarea fără bilet în sala unui cinematograf unde rula filmul a cărui interpretă principală era. Motivul: încă nu era cunoscută. „Star system"-ul Hollywood practică de multă vreme un cult al vedetelor care concurează cultele religioase oficiale. Rezultatele financiare sînt colosale. Cele anecdotice sînt ridicole: în 1932 actorul Clark Gable apărea într-un film de mare succes comercial, îşi scotea cămaşa într-una din scene şi spectatorii constatau că sub ea nu poartă tricou! Cîteva luni mai tîrziu vînzarea tricourilor scăzuse cu 25 la sută. Dar pe lîngă acestea existau alte rezultate mai puţin nostime. Cultul vedetelor este folosit uneori pentru a injecta spectatorilor concepţiile burgheziei, iar unul — însă nicidecum singurul — rezultat este cultivarea bestialităţii în filmele de gangsteri, de cowboy etc.

Diametral opusă este concepţia despre actorul de film în societatea socialistă. Criteriul de apreciere nu este nicidecum cupa mustăţii unuia sau muschii exhibaţi de un altul. Carnaţiunea „sex-appeal"-ului substituie un model de înaltă moralitate destinat să contribuie la progresul social. Actorii din ţările socialiste sînt iubiţi şi apreciaţi pentru talentul lor dramatic, măestria cu care ştiu să interpreteze tipurile morale care-i sînt dragi spectatorului. Pentru aceasta Vera Mareţkaia, artistă a poporului din U.R.S.S. este una din cele mai îndrăgite actriţe de film din Uniunea Sovietică şi este socotită totodată alături de Anna Magnani şi Marie Schell, una din cele mai mari actriţe de dramă din cinematografia mondială.

Vera Mareţkaia a jucat în peste 20 de filme*). Talentul remarcabil al artistei se vădeşte în diversitatea impresionantă de personaje interpretate. Mareţkaia şi-a început cariera ca actriţă de teatru, apoi la începutul muncii ei în cinematografie a jucat roluri de comedie dar mai tîrziu şi-a definitivat preferinţele pentru roluri dramatice. Ceea ce este uimitor la Mareţkaia este capacitatea de a reda cu mijloace specifice actorului de film o suită contradictorie de stări sufleteşti, trecerile furtunoase de la ris la plins, de la veselie la amărăciune. Să ne amintim o scenă din filmele ei: părăsită de bărbatul care o iubea, Sania Sokolova („Femeia deputat") asistă ca preşedintă a colhozului la nunta a doi tineri colhoznici. Ride cu o undă de tristeţe, văzînd fericirea tinerilor, se înfierbîntă în petrecere, dansează şi o veselie molipsitoare o cuprinde. Apoi pleacă neobservată acasă unde primeşte vizita unui bărbat care o ştie singură. Îl va alunga, însă cînd acesta devine insistent aruncîndu-i găleata cu apă în cap şi scena o amuză într-atît încît izbucneşte într-un hohot de ris molipsitor. Dar pe parcurs risul puternic scade şi se transformă într-un suspin, apoi se răstoarnă în scîncet şi apoi în plînsul amarnic al femeii părăsite şi îndurerate în dragoste. Pe ecran toată scena durează cîteva minute şi înlăuntrul lor actriţa reproduce întreg şirul de sentimente contradictorii, zbuciumul sufletesc al Sokolovei. Vezi cum veselia generează hohotul de plîns, vezi întîmplările intime petrecute în sufletul eroinei. Este vorba de expresia unui autentic şi impresionant talent dramatic.

Este fireească aşadar dragostea cu care spectatorii o înconjoară pe Vera Mareţkaia. Despre ea vorbesc rîndurile emotionante prin puritatea lor copilăreasca scrise actriţei de o fetiţă din clasa a VII-a: „Dragă Vera Petrovna, scrieţi-mi vă rog. Şi dacă veţi avea vreo neplăcere, o nenorocire sau o durere scrieţi-mi şi să ştiţi că la Gorki aveţi un mic prieten care va face cu bucurie tot ce-i stă în putinţă pentru a vă ajuta în munca dv. grea".

Ion BARNA

*) Cele mai cunoscute publicului nostru sînt: „Generaţie învingătoare", „Femeia deputat", „Afacerea Artamanov", „Kotovski", „Partizana", „Căsătoria", „Învăţătoarea din Şatrii", „Mama"...

CHINA POPULARA LA A ZECEA ANIVERSARE A EXISTENȚEI SALE

Astăzi, viața e cu totul alta!

Fuciutzin — este denumirea unui cartier din partea de nord-vest a orașului Pekin. Înainte vreme, la Pekin era larg răspîndită următoarea zicală: „In partea de răsărit a orașului trăiesc bogătașii, în partea de apus — înalții dregători, iar săracii trăiesc în partea de nord-vest". Pînă la eliberare, aici trăiau în special muncitorii săraci, ricșii, învățătorii săraci. Intocmai ca și muncitorii pe care i-a descris Gorki în piesa „Azilul de noapte", oamenii aceștia trăiau în niște barăci dărăpănate și murdare. Viața lor era grea și plină de suferințe. Îi chinuia șomajul și mizeria, pricinuind uriașe suferințe familiilor lor.

După eliberarea Pekinului a început aici o vijelioasă operă de construcție. Orașul înflorește pe zi ce trece. Populația se bucură de o viață nouă, plină de bucurii. Locuitorii cartierului Fuciutzin au scăpat de mizerie. Toți bărbații și femeile apți pentru muncă au fost angajați în posturi corespunzătoare. Se construiesc în permanență creșe, grădinițe de copii, cantine. Toți duc o viață fericită și îmbelșugată. Partea de nord-vest a orașului, altădată săracă, se transformă într-un cartier bogat. Schimbările amintite apar și mai limpede dacă aflăm cum trăiesc doi simpli muncitori din acest cartier al Pekinului.

★

La expoziția organizată de către locuitorii cartierului Fuciutzin, expoziție care ilustrează schimbările survenite în viața poporului în cei zece ani de la eliberare, am văzut mandatul unui deputat pe care scria: „Go Șu-sian a fost aleasă ca deputat la adunarea reprezentanților poporului din raionul Sisa, orașul Pekin, la cea de-a treia convocare, 1958". Sub acest mandat se poate vedea un coșuleț rupt și ponosit cu o inscripție: „Iată, cu acest coșuleț deputata poporului Go Șu-sian, în vechea societate, împreună cu fiul său vindea pe stradă brînză făcută din boabe". Aceste exponate arată limpede cum au trăit muncitorii altădată și cum trăiesc ei și acum.

Intr-o dimineață senină, am vizitat această deputată raională. Insoțit de un activist al comitetului de stradă, m-am apropiat de o casă obișnuită de locuit. In întîmpinarea noastră a ieșit o femeie în vîrstă de peste 50 de ani. Era deputata Go Șu-sian îmbrăcată într-o bluză albastră și pantaloni negri de croială chinezească. Salutîndu-ne, ea își ștergea mîinile pline de unt de lemn. Ne-a spus: „Fac colțunași cu carne de berbec. Astăzi e doar sărbătoare și copiii mei trebuie să fie acasă". Apoi ne-a poftit în salon. Am început să cercetez cu atenție camera în care mă aflam. Am văzut aici portretul președintelui Mao Tze-dun, al președintelui comitetului permanent al Adunării reprezentanților populari pe întreaga Chină, Ciu Deh și ale altor conducători. Am văzut de asemenea dulapurile, mesele și scaunele minunat îngrijite. Am adus vorba despre acel coșuleț pe care l-am văzut la expoziție. Am văzut că interlocutoarea mea cade pe gînduri. Ca și toate femeile din vechea Chină, ea a suferit foarte mult în trecut. Avea 27 de ani cînd i-a murit soțul. Ca și eroina din piesa lui Lu Sin „Implorarea fericirii", mătușa Sian Lin, Go Șu-sian a simțit povara discriminării și a asupririi. Pentru a și putea întreține cei doi copii, era nevoită să muncească ca doică îngrijindu-și pentru aceasta propriul său copil. Trăia foarte greu. Fiul mai mare vindea pe stradă brînză făcută din boabe, cu toate că era încă un copil. Pe vremea aceea copiii mîncau dimineața cîte o ceașcă de terci, așanumitul „terci al milei" împărțit de către bogătași, iar apoi plecau să vîndă brînza din boabe. Cu toate că le era foame nu se atingeau de bucățile de brînză. Ca să poată vinde cît mai mult, se întorceau acasă noaptea tîrziu. Amintindu-și de zilele acelea grele, deputata nu și putea stăpîni lacrimile.

Ridicîndu se apoi de pe scaun, ne-a oferit cîte o ceașcă de ceai. Apoi continuă să povestească: „Socrul meu mi-a lăsat numai o ladă veche. Aparatul de radio și termosul pe care-l vedeți le-am cumpărat atunci cînd fiul meu a primit prima sa leafă. Restul de lucruri pe care le vedeți în casă le-am cumpărat de asemenea în anii care au urmat după eliberare".

Prin ușile deschise, am văzut două dormitoare pe paturile cărora erau așezate cîteva plăpumi. In dormitorul din stînga e un raft de cărți iar în cel din dreapta, cîteva lăzi voluminoase. Bătrîna ne-a povestit apoi despre viața fericită de azi. A adus din dormitor o fotografie și ne-a spus cu bucurie: „Iată, acesta este fiul meu mai mare. Lucrează acum la Pekin. El este cel care vindea pe stradă brînza de boabe. Iar celălalt de alături este fiul mai mic care lucrează acum la Baotou". După o clipă de tăcere, deputata a spus: „In vechea societate, băieții mei erau foarte prost îmbrăcați. Priviți însă acum ce haine frumoase au. Aș putea oare să nu fiu mîndră de viața noastră de azi?". După o pauză, continuă cu aceeași bucurie: „Amîndoi băieții se pregătesc să se însoare". Spunînd aceasta, deputata Go Șu-sian ne-a condus într-unul din dormitoare arătîndu-ne fotografiile viitoarelor ei nurori. Am felicitat-o din toată inima.

★

La aceeași expoziție, atenția vizitatorilor este atrasă de patru figurine făcute din făină. Este opera cunoscutului maistru Lan Șao-an. Prin aceste patru figurine, el a ilustrat viața sa înainte și după eliberare. Inainte de eliberare, ducînd în spate o ladă, el rătăcea pe străzi și făcea figurine din făină. Aceste figurine prezentate la expoziție ilustrează și felul în care trăiește și muncește el după eliberare. In anul 1956, bătrînul maistru, elegant îmbrăcat a plecat la Londra pentru a-și demonstra meșteșugul. Astăzi el se ocupă cu munca de cercetare la Institutul Artelor Plastice.

In anul 1956, la expoziția internațională de la Londra, măestria lui Lan Șao-an a impresionat întreaga capitală a Angliei. Vizitatorii se adunau puhoi să vadă această „minune". Lan-Șao-an ținea în mînă un cocoloș de făină, lipea mereu scoțînd cînd o figurină de călugăr, cînd silueta elegantă a unei fete. Spectatorii admirau măestria lui. Ei priveau vrăjiți și nu voiau să mai plece. Iar mulți copii englezi stăteau ore în șir să învețe și ei meseria.

Un simplu maistru a plecat în străinătate ca să-și demonstreze acolo meșteșugul! Iată ceva de neînchipuit în vechea societate. Inainte de eliberare, Lan Șao-an împreună cu întreaga familie a lucrat în partea de nord-est a țării. Odată, în orașul Tzincișou, s-a îmbolnăvit. Dacă n-ar fi fost prietenii, pesemne că nu s-ar mai întors la Pekin. Meseria a învățat-o de la vîrsta de 12 ani. Este un om extrem de talentat. La Pekin nu există om mai în vîrstă care să nu-l cunoască. In vechea societate însă asemenea artiști nu se bucurau de nici un fel de prețuire. Trăiau în mizerie. Numai după eliberare viața lor s-a schimbat. Guvernul popular acordă o mare atenție artei, protejînd-o permanent. Astăzi, Lao-Șan-an lucrează la Institutul de Arte Plastice pregătind alți maiștri ai meseriei. De la micile figurine la care lucra altădată, el a trecut la opere mai mari. Prima operă a fost creată de el în 1957 intitulată „Marea unitate a tuturor naționalităților Chinei".

In Institut, bătrînul maistru pregătește trei elevi, printre care e și fiica lui. Adeseori spune: „Elevii mei au toate condițiile pentru ca să învețe bine meseria. Ceea ce învață ei într-un an, noi altădată trebuia să învățăm în cinci".

Am fost într-o seară în vizită la bătrînul maistru. Are o familie numeroasă compusă din mai mult de zece persoane. Intreaga familie trăiește în belșug. Toți copiii învață. Pe lada cu care altădată maistrul rătăcea pe străzi, este instalat astăzi un minunat aparat de radio. Intreaga familie trăiește în pace și fericire.

J. CIAN

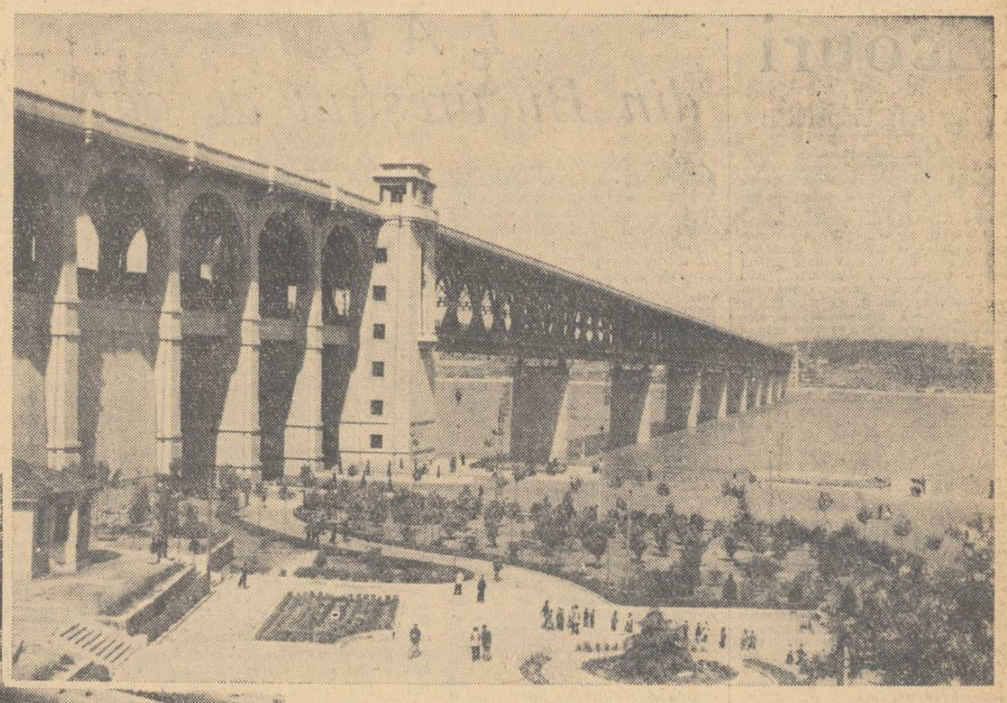

Podul de la Uhan, peste fluviul Iantze, construit cu ajutorul Uniunii Sovietice.

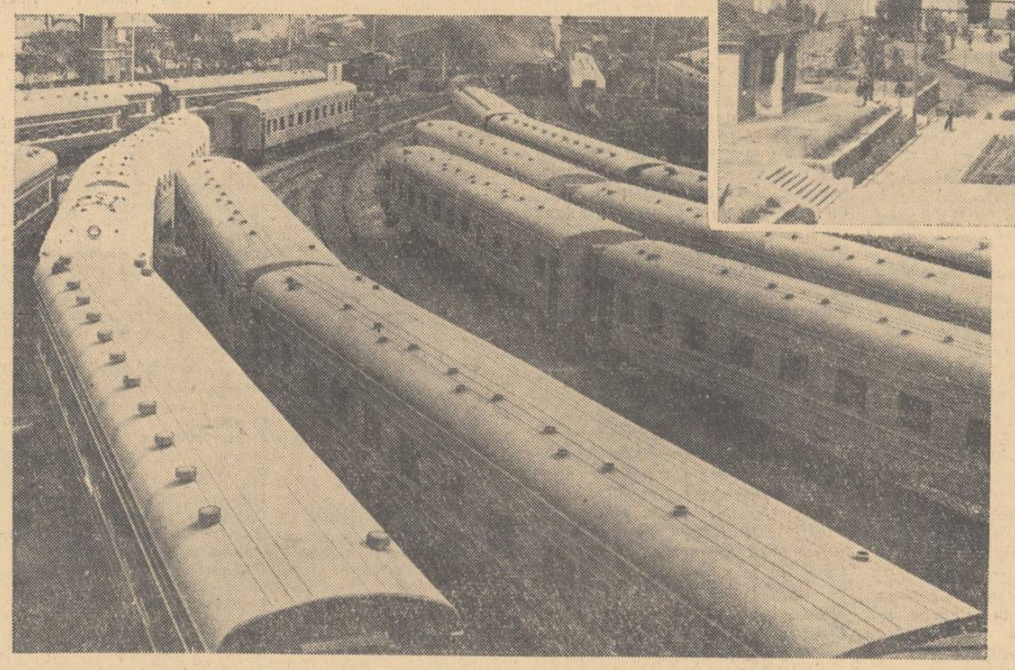

Vedere parțială a secției de vagoane de cale ferată produse la Tin tao.

CHINA, LEAGĂN AL ȘTIINȚEI

La răsăritul Chinei se întinde cel mai mare ocean de pe glob, la nord-vestul ei se întind pustiuri și stepe, la vest și la sud, drumul este barat de munți și de junglă. Dar, oricît au fost de înalte „zidurile chinezești" pe care le-au ridicat natura și oamenii, ele n-au putut împiedica cultura și civilizația acestui mare popor de a se vărsa în torentul comun al progresului omenirii.

Intr-adevăr, China antică nu a fost numai patria filosofilor, poeților și artiștilor iscusiți. Vechea Chină este în același timp și una din primele țări din lume în care au înflorit științele cele mai felurite.

Cei mai vechi astronomi

Astronomii chinezi au făcut prețioase observații asupra Lunii, Soarelui și stelelor, fiind primii care au folosit în acest scop instrumente astronomice de precizie. Un instrument foarte obișnuit, care permitea cercetarea mersului Soarelui, era o vergea verticală („gnomonul" vechilor greci sau ceasornicul solar). Cu ajutorul ei se măsurau lungimea și deplasarea umbrei formate de Soare. Folosind indicațiile gnomonului și calculînd pozițiile stelelor, s-au determinat momentele echinoxurilor și solstițiilor.

Pe această bază s-a putut trece la întocmirea calendarului. De asemenea, studiul drumurilor anuale aparente ale Lunei și Soarelui a creat posibilitatea prevederii eclipselor solare. Cea mai veche notare a unei eclipse solare pe care o cunoaște istoria omenirii, s-a făcut în China, în anul 2136 î.e.n.

Tot în China a fost alcătuit, în anul 350 î.e.n. primul catalog de stele din lume. Catalogul cuprindea vreo 800 de astre, cu indicarea poziției lor pe cer, stabilită pe baza unor calcule exacte.

Făcînd bilanțul perioadei de apogeu a astronomiei chineze din secolul al V-lea î.e.n. un filosof care a trăit în acea epocă, scria cu legitimă mîndrie:

„Deși cerul e înalt și stelele departe, noi putem, stînd acasă, să stabilim precis în ce zi s-a produs un solstițiu cu mii de ani în urmă".

Busola, praful de pușcă și hîrtia

Era descoperirilor geografice a început mai de timpuriu în China, datorită unei mari invenții, a cărei vechime a fost stabilită de curînd în urma săpăturilor făcute în provincia Henan.

In urmă cu mai bine de 1.500 de ani înainte erei noastre, în China era cunoscut fenomenul magnetismului terestru. Prima busolă chineză avea o formă foarte ciudată. Era un ac de oțel magnetizat, fixat pe un flotor de bambus asemănător unui mic cărucior. Flotorul plutea într-un vas cu apă și acul arăta întotdeauna sudul. Faptul că direcția principală care interesa pe inventatorul busolei era direcția sud, este foarte explicabil. Hotarele de nord și nord-vest ale Chinei centrale erau atunci, ca și astăzi, barate de pustiuri și munți greu de trecut. In epoca savantului Ciu Gun, „toate drumurile" duceau așa dar, spre sud!

Corăbiile chinezești au putut ajunge, grație busolei, pînă în Filipine, în insulele Indoneziei și India. Aceste corăbii duceau cu ele roadele științei și culturii chineze.

Praful de pușcă, redescoperit de europeni mult mai tîrziu, este tot o invenție chineză. In scrierile vechi chineze se menționează folosirea lui la focurile de artificii, iar efectul acestei pulberi este denumit *„bubuitul care cutremură cerul"*.

Fabricarea hîrtiei este o altă realizare în care China anticipează Europa cu două milenii. In China veche hîrtia se fabrica din fibre de dud și de bambus. Pe la mijlocul secolului VIII, prin niște prizonieri de război chinezi, secretul fabricării a fost aflat și de arabi, care l-au răspîndit apoi în restul lumii.

De la alchimie la chimie

In vechea alchimie chineză, fantasticul și ocultul se împleteau cu probleme cu totul practice și reale. Alchimiștii chinezi cunoșteau multe elemente, pe care le botezau cu denumiri simbolice. Mercurul era denumit *„duhul balaurului verde"*, cinabrul — *„leul roșu"*, plumbul — *„apa balaurului alb"*. Dintre substanțele chimice cunoscute de alchimiști mai amintim: arsenicul, calomelul (clorura mercurială), sublimatul corosiv, salpetrul, sulfatul de sodiu etc.

Experiențele făcute cu aceste substanțe nu urmăreau numai căutarea miraculoasei *„pietre filosofale"* — capabilă să prefacă orice metal în aur. Acest vis al vechilor alchimiști n-a fost realizat nici de chinezi. In schimb, descoperirile lor au servit la cositorirea vaselor, la albirea țesăturilor, la găsirea metodelor practice de tăbăcit, vopsit, olărit etc.

De la faza alchimiei chinezii au trecut la cea a chimiei, fiind și în acest domeniu precursori. Drept fondator al chimiei poate fi considerat savantul Lao-Tzu, care a trăit prin anul 600 î.e.n.

Patria porțelanului

Industria porțelanului numără în China peste 4.000 de ani de existență. In provincia Tzi-ansi au fost observate pentru prima oară proprietățile „argilei albe". Locurile unde se întindeau straturile de „argilă albă" purta denumirea veche de „Gaolin" („colinele înalte"). De aici termenul de caolin, care a intrat în vocabularul internațional pentru desemnarea „argilei de porțelan".

Amestecînd caolinul cu un mineral cunoscut sub numele de pegmatit, olarii chinezi din provincia Tzi-ansi au obținut primele vase de o albeață, duritate și transluciditate neobișnuite. Privite la lumină, aceste vase iradiau o strălucire trandafirie sau albastră. Măiestria artiștilor chinezi în arta porțelanului, a rămas pînă azi neîntrecută.

Alte mari descoperiri

Se poate spune că aproape nu există domeniu al științei în care înzestratul popor chinez să nu fi descoperit din timpuri străvechi mașini, unelte și obiecte menite să îmbunătățească viața oamenilor. Este desigur, imposibil să le înșirăm pe toate. Vom mai aminti însă cîteva.

In China, zahărul de trestie era cunoscut mult înaintea erei noastre. Chinezii antici au realizat sticla și oglinda, iar după unele surse și lentilele optice. O industrie care își are de asemenea leagănul în China este cea a mătăsii. Secretul acestei descoperiri a trecut granițele Chinei datorită unor călugări, trimiși în anul 552 din Bizanț în China. Aceștia au ascuns cîteva gogoși de mătase și le-au transportat înăuntrul toiegelor lor de lemn.

Electuarea de mari lucrări hidrotehnice, construirea palatelor, templelor și a zidului chinezesc, dovedesc dezvoltarea importantă a cunoștințelor matematice și arhitectonice în China antică. Geografia, agronomia și medicina vechilor chinezi, a acumulat de asemenea o bogată experiență valabilă și în zilele noastre.

Știința în China Populară

După o perioadă de stagnare, în timpul dominației feudalilor chinezi, știința chineză a trecut, după terminarea celui de-al doilea război mondial, la un nou avînt. Sub conducerea partidului comunist, savanții, inginerii și tehnicienii chinezi au reluat cele mai bune tradiții ale științei din patria lor, pentru a realiza noi succese.

In Republica Populară Chineză se duce o intensă activitate de cercetare în toate domeniile științifice, cu largi aplicații practice. Sprijinită de Uniunea Sovietică, China a construit reactoare atomice, un ciclotron, baraje fluviale, fabrici de ciment, zahăr, mașini și unelte, medicamente și antibiotice, produse chimice etc.

Ritmul de dezvoltare al noii industrii și științei chineze este de-a dreptul uluitor. In 1949, de pildă, se fabricau în China numai 80 de produse chimice, iar în prezent, numărul lor trece de 1.000. Față de 1950, producția industrială a R. P. Chineze, a crescut în 1958 de 10 ori.

Știința chineză își reia astfel treptat locul de onoare, pe care l-a deținut din cele mai vechi timpuri în istoria culturii și a civilizației umane.

V. TOMESCU

Tung Mao-Ling, e un artist al străvechei arte decorative chinezești.

Scenă din opera „Povestea melcului alb".

Prietenia noastră

(Urmare din pag. 1)

ei, cu mirodeniile ei, cu palatele ei de basm, cu oamenii ei vioi, plini de grație, înzestrați de natură cu ochi negri, sclipitori, cu mîini îndemînatice. Pe atunci de peste mări și țări veneau din China în Europa minunate opere de artă din fildeș și din faianță, covoare moi și adînci, orez și ceaiuri aromate, dantele care păreau făcute de mîini de înger, tablouri uimitoare, mătăsuri fine și pline de strălucire.

Mai veneau de acolo cărți care mărturiseau existența unei filozofii străvechi, a unei nobile tradiții poetice. Și o dată cu ele se formau și impresiile noastre despre acest popor uriaș, cu oameni înțelepți și dibaci, plini de virtuți alese dar asupriți ca și în Europa de clasele exploatatoare, asupriți de marea burghezie și de colonialiștii străini, care inundaseră țara ca să subjuge poporul și să-i jefuiască avuțiile.

Dacă astăzi acești oameni cu ochii vioi, cu mișcări repezi și agile sînt atît de apropiați inimii noastre, sînt frații noștri dragi, pricina nu e numai că ei pot să vină oricînd în țara noastră iar noi putem să călătorim în țara lor, în țara spre care odinioară ne-a purtat visul ca spre un tărîm de basm, ci aceea că și noi ca și ei, despărțiți printr-o distanță de 12.000 de kilometri, trăim astăzi o viață nouă, călăuziți de același țel, luminați de aceeași ideologie, în același ritm de muncă și în aceeași febră creatoare, însuflețiți de aceleași mari și generoase principii ale marxism-leninismului.

Noi, ca și marea Chină, țara celor șase sute de milioane, am aruncat de pe umeri jugul burghezo-moșieresc. Am pus capăt oricăror intervenții străine în afacerile noastre interne. China ca și Rominia sînt astăzi republici populare în care poporul stă la cîrmă, țări libere care după lupte îndelungate înfăptuiesc prezentul și clădesc viitorul sub conducerea partidului, apără pacea, pregătesc copiilor un viitor fericit, descătușat de minciuna trecutului. De curînd, am vizitat China și am petrecut întreaga lună mai în orașe care clocotesc de viață și de ritmul construcțiilor. Am străbătut mii de kilometri cu trenul și am văzut cîmpiile sale nemărginite, pe care, asemeni unui roi harnic de albine, muncesc milioane de oameni, schimbă fața pămîntului, aduc solului belșugul și răcoarea ploii artificiale.

Am vizitat o comună populară cu ogoarele și grădinile ei, cu creșele și casa ei de cultură. Am fost în marile orașe ale căror clădiri, cvartaluri și parcuri cresc văzînd cu ochii, în porturile pline de vapoare, am intrat în școli, în universități, în institute. Am încercat același sentiment care-l copleșește pe fiecare vizitator care vizitează astăzi China, aceeași fierbinte bucurie care cuprinde călătorul în Uniunea Sovietică: că nu sînt departe, că nu mă aflu printre străini, că sînt în mijlocul alor mei, a unor rude în casa cărora încă nu fusesem, dar de existența cărora știam cu toate că încă nu-i îmbrățișasem niciodată.

De la acești frați poți să înveți fără sfială ritmul lor de construcții, seriozitatea și ponderea lor, iar ei te ascultă cu bucurie cînd le povestești despre țara ta care devine din ce în ce mai frumoasă. Ca și tine, sînt stăpîniți de dorința de a auzi cît mai multe, de a cunoaște mai mult.

Au dispărut nu numai cei 12.000 km. care ne despart; a dispărut și acea cortină de ceață care cîndva, cu decenii în urmă, era întreținută artificial pe deasupra distanțelor de neștiința noastră, de concepțiile noastre vechi. A dispărut misterul și în locul lui s-a ivit ceva cu mult mai de preț pentru noi, oameni ai socialismului, s-a ivit realitatea, măreață, concretă, plină de strălucire și de forța vieții.

N-am să uit niciodată primirea care ne-a fost făcută într-o școală din Pekin de către ultima clasă, în care am zăbovit ceva mai mult. Elevii au întrerupt lecțiile ca să le povestim despre copiii noștri, despre dragostea lor pentru copiii Chinei. Mai departe în decursul călătoriei și în alte locuri am întîlnit aceeași căldură și încredere, dar fiindcă vizita la această școală a fost printre primele ale delegației noastre, chipurile lor curate și sincere, privirea lor cercetătoare și luminoasă a rămas întipărită pentru totdeauna în inimile noastre. Nimic din atitudinea lor nu părea un act de simplă complezență, primeau totul cu cea mai desăvîrșită dragoste și încredere. Își dăruiau inima lor curată oaspeților care veniseră la ei cu sufletul și cu brațele deschise. Dacă aș fi avut copii, m-aș fi simțit fericită să văd pe chipurile lor zîmbetul sincer și curat de pe fețele copiilor de la această școală. După ce am ieșit din clasă copiii s-au sfătuit o clipă între ei, apoi au dat fuga după noi afară, pe culoar, ca să ne înmîneze darul pe care îl hotărîseră repede, neîndemnați de nimeni, și pe care ne-au rugat să-l înmînăm celor de-o vîrstă cu ei, din Republica Populară Romînă, diploma de onoare a clasei lor.

Am înțeles, nu numai din cărți, nu numai din articole, și din povestirile altora, ci nemijlocit, din contactul cu oamenii și cu țara, cum crește tineretul din China Nouă.

In același timp, am înțeles și mai bine pe ce se întemeiază marea noastră prietenie, pe credința comună că tot ceea ce construim și noi și ei, și toate țările din lagărul socialist, nu va putea fi clintit de nici o forță din lume, pentru că sîntem puternici și uniți.

Țările socialiste își transmit una alteia nu numai noi metode de lucru, experiențe și descoperiri, ele își dăruiesc una alteia întreaga lor încredere, ceea ce nu s-a întîmplat niciodată în istoria omenirii; ele își încredințează una alteia întreaga lor dragoste și toate roadele gîndirii lor.

Înțelegerea noastră reciprocă, din ce în ce mai profundă, întărește aceste legături pentru că înțelegerea înseamnă dragoste, iar dragostea este chezășia unității noastre de nezdruncinat.

Lucia DEMETRIUS

Țărani la marginea localității Ciun-Min, răspîndesc îngrășăminte pe cîmpurile fertile

Ecouri

CINEMATOGRAFICE

■ PRIMELE filme chinezești datează din 1917. Totuși, cinematografia populară chineză s-a născut abia în anii războiului civil și ai luptei împotriva militariștilor japonezi. În 1938 a fost organizat primul grup de luat vederi, pe lîngă Direcția Politică Centrală a armatei de eliberare, iar în anul 1945 a luat ființă primul studio cinematografic popular. Aici a început în 1948 turnarea primului film de lung metraj. În prezent, în R. P. Chineză funcționează 9 studiouri cinematografice, dintre care 5 produc filme artistice de lung metraj. Recent s-a terminat construcția unor noi studiouri la Canton și Sian și sînt în curs de construire studiouri complexe în mai multe provincii. În 1960 aproape toate provinciile și regiunile autonome vor avea studioul lor propriu, echipat cu tehnica cea mai modernă. Pînă la sfîrșitul acestui an se prevede o producție de 160 de filme artistice de lung metraj.

● MILIOANE de spectatori din toată lumea apreciază, pe drept cuvînt, filmele **„Pe Donul liniștit"** și **„Soarta unui om"**, creații ale cinematografiei sovietice realizate după operele lui Mihail Șolohov. În curînd se va realiza o nouă producție cinematografică tot după un roman al lui Șolohov **„Pămînt desțelenit"**. De asemenea studioul din Leningrad a hotărît turnarea unui nou film după povestirea **„Mînzul"** a lui Mihail Șolohov. Regizorul filmului este V. Fetin. Filmările pe Don vor dura aproximativ trei luni.

● DESPRE mișcarea de rezistență din Franța vorbește noul film al regizorului francez François Villiers. Titlul filmului este **„Recolta verde"**. În rolurile principale apar Claude Brasseur și Francis Lemonnier.

● LA STUDIOUL Lenfilm din Leningrad a fost ecranizat romanul **„Părinți și copii"** al lui Turgheniev.

În rolul principal feminin apare Alla Larionova. În fotografia noastră o scenă din film.

● SUB TITLUL **„Reintoarcere"** studioul DEFA-Berlin pregătește un film în care este vorba despre zdrobirea trupelor hitleriste la Stalingrad.

● **„HAIDUCUL cu inima larga"** este titlul unui nou film în care apare Maria Scheil, alături de Curd Jurgens. Eroul principal al filmului, Hans Hansen, este un fel de Till Eulenspiegel. Erou popular german, haiducul Hans Hansen deposeda pe cei bogați de avuțiile lor, împărțindu-le celor săraci. El își desfășura activitatea cam în timpul cînd armatele lui Napoleon au ocupat Germania.

● STUDIOUL de jurnale de actualități din Leningrad a terminat de curînd turnarea filmului documentar de scurt metraj **„În stil comunist"**, consacrat vieții și faptelor glorioase de muncă ale Valentinei Gaganova, Erou al Muncii Socialiste și ale tovarășelor ei de muncă, filatoare la combinatul textil din Vișne Volocek.

● ÎN CADRUL studioului Mosfilm, Iulia Solnțeva, soția cunoscutului cineast sovietic Aleksandr Dovjenko, (decedat în 1956) a început să lucreze la turnarea filmului **„Povestea anilor inaripați"**, după un scenariu al lui Dovjenko. Scenariul filmului a fost scris de Dovjenko cu puțin înainte de terminarea celui de al doilea război mondial. La realizarea lui, autorul a folosit observațiile făcute de el în calitate de corespondent militar pe diferitele fronturi ale Marelui Război pentru Apărarea Patriei. După terminarea filmului „Povestea anilor inaripați", Iulia Solnțeva și-a propus să turneze un alt film după scenariul lui Dovjenko **„Fermecătoarea Desna"**.

● STUDIOUL cinematografic al R. P. Mongole a realizat un nou film artistic, **„Trimisul poporului"**, consacrat luptei de eliberare a poporului mongol. Filmul a fost realizat după cartea **„Marele comandant de oști Suhe-Bator"** de C. Oitov și constituie una din cele mai valoroase lucrări ale cinematografiei mongole.

● STUDIOURILE de filme din Cehoslovacia au terminat de curînd filmul **„Ceasul al 12-lea"**, care evocă evenimente impresionante din timpul ocupației fasciste în R. Cehoslovacă.

● **„VIAȚA este în mîinile tale"** este titlul noului film realizat de studioul Lenfilm. La sfîrșitul anului 1957 s-a petrecut un eveniment care a emoționat profund oamenii din toate țările: în orașul sovietic Kursk a fost descoperit un mare depozit de muniții germane. Mii de obuze, mine și bombe gata să explodeze erau îngropate sub noile cartiere ale orașului. Atunci, o mină de soldați sovietici, riscîndu-și viața, au transportat încărcătura într-un loc izolat și au aruncat-o în aer. Înfiorătorul „ecou al războiului" a bubuit sub un cer liniștit. Acest episod este oglindit în filmul „Viața este în mîinile tale". Autorii filmului, scenariștii L. Agranovici și A. Saknin și regizorul N. Rozantev, au realizat un contrast impresionant: o insulă a războiului, în mijlocul unui spațiu imens unde domnește pacea, unde oameni simpli, absorbiți de ocupațiile lor cotidiene, se trezesc dintr-odată în primele rînduri ale frontului, trecînd cu curaj și prin această încercare grea. Rolul principal al filmului, cel al căpitanului Dudin, este interpretat de Oleg Strijenov.

● LA HOLLYWOOD s-a realizat un film după renumita operă a lui Gershwin, **„Porgy and Bess"**. În rolul lui Bess, apare actrița Dorothy

Dandrige, cunoscută publicului nostru din filmul „Tamango". În fotografie, Dorothy Dandrige, interpreta lui Bess.

● STUDIOUL de filme DEFA-Berlin lucrează în prezent la turnarea unui film în culori, a cărui acțiune se petrece în vechea Asirie, în jurul anului 600 î.e.n. Este un film oriental de aventuri, eroina principală a filmului fiind sclava Hatifa, care luptă pentru libertatea ei și a compatrioților ei. Ideea centrală a filmului este solidaritatea.

LĂUTARI
din Bucureștiul de odinioară...

Capitala noastră s-a bucurat de prețuirea oamenilor din afară (fie ei provinciali sau străini) pentru anumite elemente pitorești care îi erau proprii. Dacă pe unii i-au cucerit totdeauna parcurile și grădinile, nu puțini au fost aceia care au îndrăgit Bucureștiul pentru locuitorii lui veseli, primitori, entuziaști. Printre aceștia, un farmec deosebit îl ofereau lăutarii. Din clipa în care Franz Liszt s-a întîlnit cu ei în prima jumătate a veacului trecut, dar mai ales din momentul cînd Angheluș Dinicu, Sava Pădureanu și Dănică Ciolac au uimit pe vizitatorii „Expoziției universale" de la Paris din anul 1889, cucerind medalia de aur, lăutarii bucureșteni au devenit un veritabil punct de atracție al Capitalei.

Trubadurii cîntecului popular s-au fixat de timpuriu în cartierul „Scaune". Mai apoi, după ce fostul lăutar Panait și-a deschis vestita lui „cafenea" de la răspîntia străzilor Bolintineanu, Potcovari și Sfinților, sediul lor s-a definitivat în regiunea din spatele Spitalului Colțea, pînă la biserica Popa Chițu. Aici se compuneau cîntecele care luau a doua zi calea mahalalelor bucureștene, aci se angajau nunțile și petrecerile de odinioară, aci poposeau străinii aduși de vreun impresar, în vederea contractărilor de angajamente. Pînă și cimitirul lăutarilor fusese fixat acum o jumătate de veac și mai bine: „Pătrunjel".

Mulți virtuoși au cunoscut Bucureștiul de odinioară. În cîteva rînduri este greu să-i poți evoca pe toți. Dar pe cei mai de seamă nu-i vom uita. Pe vremea Unirii, multă vîlvă au stîrnit Năstase și Dumitrache Ochialbi. Fiul lor Iorgu (cunoscut în istoria muzicii noastre sub numele de George N. Ochialbi) a făcut carieră mondială la Petersburg, devenind membru al Societății Compozitorilor de la Paris. În perioada războiului pentru dobîndirea independenței de stat erau în mare vogă muscalagiii Angheluș Dinicu și Radu Ciolac, ghitaristul și cîntărețul Marin Buzatu, scripcarii Sava Pădureanu, Dănică Ciolac, Costache Pompieru. Iar în pragul veacului nostru se afirmaseră violonistul Cristache Ciolac, țambalagiul Lică Ștefănescu, ghitaristul Ghină Filipescu. Faima lăutarilor bucureșteni avea să fie însă apărată în deceniul al treilea de către iscusiții virtuoși Nicu Buică și Grigoraș Dinicu.

Regimurile trecute nu s-au gîndit vreodată să-i organizeze într-o formație reprezentativă, unde să-și poată valorifica din plin calitățile artistice și unde lumea dornică de muzică populară să-i poată admira. Lăutarii se tocmeau simbriași la cîte un restaurant bucureștean, care — prin ei — își menținea clientela și firma. Cristache Ciolac de pildă, a cîntat la „Elyseu", „Iordache" și „Continental" Nicu Buică la „Iordache", Grigoraș Dinicu la „Bufet", „Gambrinus" (cînd aci „vindea bere cu măsura" Ion Luca Caragiale), „Enescu" și „Continental" etc. Și nu încape nici o îndoială că nu numai mitiței și vinul din Dealul Mitropoliei îi atrăgea pe Ghiță Ranetti, Oscar Späthe, Gogu Cristodorescu, Marioara Ventura etc. ci mai ales arcușul lui Ciolac, Buică, Jean Marcu, ghitara lui Fănică, pianul lui Alexandru Leon. Restaurant cu vad bine clădit (nu degeaba cîștigase cu tuzlamaua, paceaua, varza cu carne, musacaua de vinete și mititeii, unanima apreciere a vizitatorilor „Expoziției universale" de la Paris!) la „nea Radu" exista o tradiție — moștenită de la cercul literaților lui „Nikipercea" și întărită de cei de la „Furnica" — în denumirile culinare și mai ales la băuturi. O țuică venea numai atunci cînd cereai ospătarului „o idee". Paharul cu apă — „o naturală", o cafea neagră — „un taifas", o scobitoare — „o baionetă". La plecare, în loc de plată, cereai „protocolul". Unele denumiri de la „Iordache" s-au păstrat în limbajul curent pînă azi („șpriț", „baterie", „marghiloman" etc.).

Aci, în aceste restaurante, au intrat adesea Jacques Thibaud, Fritz Kreisler, Iascha Heifetz, Mischa Elman, Felix Weingartner, Pablo Casals ș.a. după ce au urcat estrada Ateneului. Aci s-au entuziasmat de arcușul lui Ciolac, Buică sau Grigoraș, cărora le-au acordat prietenie, prețuire și — în semn de modest omagiu — o fotografie cu dedicație. Să răsfoim vreo cîteva: „Domnului Grigoraș Dinicu, prodigiosului artist cu cele mai frumoase sentimente de coleg. FRITZ KREISLER". „Admirabilului nostru Ciolac, cu toată recunoștința pentru prețioasa colaborare. GEORGE ENESCU". „Lui Grigoraș Dinicu, cele mai frumoase gînduri de admirație pentru arta lui sublimă. PABLO CASALS". „Marelui artist Dinicu, amintire de la profesorul și admiratorul său. CARL FLESCH". „Marelui artist Grigore Dinicu în amintirea magnificei sale „Doine", cu toată admirația mea. — GEORGE CASSADO".

Și totuși... Lăutarii bucureșteni au cunoscut din plin mizeria materială și nesiguranța zilei de mîine. Burghezia nu i-a îndrăgit, fiindcă arta lor era legată de poporul care a dăruit lumii aceste comori de neprețuit. Nicolae Buică a murit sărac lipit pămîntului în spitalul Colentina și familia a umblat două zile să-i poată vinde celebra vioară „Sebastian Klozpremier", spre a-l înmormînta! Cît despre marele Ciolac, fosta cîntăreață Elena Pandele Botea spunea: „L-am găsit într-o seară tremurînd de frig, pe o bancă de lemn, părăsit de toți, nemîncat de două zile și cu buzele mușcate de păduchi... Scrie, la gazetă, să afle toată lumea — *spunea cîntăreața amintindu-și înmormîntarea* — că l-au scos de aici nebărbierit, cu haina ferfeniță pe el și cu pantofi de casă în picioare..." *Așa erau „cinstiții" lăutarii care au făcut fală țării de către burghezie!*

În Bucureștiul de azi este o mîndrie a fi „lăutar". Pe aceeași scenă cu Filarmonica, la Ateneu, în fața unui public nou ce știe a prețui cîntecul popular, răsună orchestra „Barbu Lăutaru".

Viorel COSMA

Ansamblul popular vietnamez

O scenă din spectacol

Spre sfîrșitul lunii, țara noastră va fi vizitată de Ansamblul popular de cîntece și dansuri al Republicii Democrate Vietnam.

Înființat în anul 1952, în plin război de eliberare împotriva colonialiștilor francezi, ansamblul cuprindea la început un număr de numai 20 de membri, toți tineri entuziaști, dornici de a renaște arta populară. Primele spectacole ale ansamblului au avut loc în linia întîia a frontului, în mijlocul soldaților. După proclamarea Republicii Democrate Vietnam, ansamblul s-a mărit, noi tineri entuziaști adăugîndu-se nucleului începător. Totodată, sfera activității ansamblului s-a lărgit cuprinzînd cîntece și dansuri, teatru și operă națională. Succesele ansamblului s-au manifestat și în afara graniței, în cadrul turneelor întreprinse în Uniunea Sovietică, Republica Populară Chineză și, în vara acestui an, la Viena la cel de al 7-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților.

Un nou aparat de filmat

La institutul de ingineri cineaști din Leningrad a fost experimentat un nou aparat de filmat, cu ajutorul căruia se poate filma cu o viteză de 100.000 de cadre pe secundă. Pentru a înțelege mai bine cît este de mare această viteză este suficient să amintim că un film făcut cu acest aparat în decurs de o secundă poate fi vizionat pe ecran în nu mai puțin de o lună și jumătate (1000 ore). Firește, nimeni nu are nevoie de filmări atît de „îndelungate". De aceea, filmarea nu trece de cîteva microsecunde. Această împrejurare face necesar ca momentul filmării să corespundă exact cu momentul desfășurării procesului supus cercetărilor. Astfel, aparatul este dotat cu un sistem foarte complex de sincronizare.

FILME – SPECTATORI – CINEMATOGRAFE

Spectacol fără stagiune, filmul are în prezent cele mai multe premiere, săli de spectacole și, desigur, cei mai mulți admiratori. Despre larga lui răspîndire la noi în țară cît și despre perspectivele activității cinematografice pînă la sfîrșitul acestui an, ne-a vorbit deunăzi, tov. Vasile Răchită, director al Direcției Rețelei Cinematografice și Difuzării Filmelor.

— Care este opinia publicului cinefil despre filmele prezentate pe ecrane în ultima vreme?

— Cel mai limpede o exprimă cifrele. O participare mai redusă ori mai largă la un spectacol cinematografic ilustrează concret părerea pe care publicul și-a format-o despre un film.

— Și ce concluzii puteți trage pe marginea statisticilor din ultimele luni?

— Este interesant de remarcat că gustul publicului nostru înregistrează o creștere necontenită atît sub raportul exigențelor de conținut cît și a realizării artistice. Iată pentru ce, *„D-ale carnavalului"*, un film românesc de profundă satiră socială, a totalizat în București aproape 400.000 spectatori la prima prezentare. Marile filme sovietice *„Ivan cel Groaznic"*, *„Dimineața mohorîtă"* și *„Fata din Kiev"* au fost vizionate tot în București de 121.000 și respectiv 157.000 și 145.000 spectatori. De asemenea, sînt bine primite și filmele din celelalte țări socialiste. *„Favoritul 13"*, de pildă, a înregistrat 170.418 spectatori. Publicul nostru acordă atenția cuvenită și producțiilor realiste ale cineaștilor progresiști din țările capitaliste. Peste o sută de mii de spectatori au vizionat în Capitală filmele *„Fata în negru"*, *„Nevăzut, necunoscut"* sau *„Omul cu pantaloni scurți"*.

— Dată fiind această apreciere, ce va cuprinde repertoriul lunilor viitoare?

— În primul rînd două producții ale studioului „București" care au mai fost anunțate și a căror tematică este de pe acum cunoscută spectatorilor: *„Valurile Dunării"* în regia lui Liviu Ciulei și *„Avalanșa"* în regia lui Gh. Turcu. Apoi, filmele sovietice *„Casa părinteească"* (prezentat la Cannes), *„Ultimul centimetru"*, *„Mama vitregă"*, *„Să n-ai loc de ruble"*. Un alt film prezentat la Cannes, coproducția R.D.G. — R. P. Bulgaria intitulată *„Stele"*, va rula în luna noiembrie alături de următoarele producții ale studiourilor din țările socialiste: *„Moartea în șa"* (R. Cehoslovacă) și *„Bricheta"* (R.D.G.). Mai sînt prevăzute pentru aceeași lună premierele filmelor iugoslave *„Primăvara"* și *„Nu așteptа luna mai"*, precum și filmul argentinian *„Băieții din Rio Frio"*.

— În luna decembrie?

— Filmele sovietice *„Mai iute ca vîntul"*, *„Andreika"*, *„Vania"* și *„Vînătorii de animale sălbatice"*, filmele chinezești *„Băieții roșii"* și *„Filcele partidului"*, o producție a R.D.G. intitulată *„Desigur, Nelly"*, filmul iugoslav *„N-a fost în zadar"*, filmul spaniol *„Fata cu ulciorul"* după piesa cu același titlu de Lope de Vega, filmul argentinian *„Întîlnire cu viața"*, precum și filmele mexicane *„Pămîntul oamenilor"* și *„Tizoc"* (cinemascop).

— Dintre filmele care au fost prezentate la Festivalul internațional de la Moscova ce vom vedea pe ecrane?

— Cîteva dintre ele au și fost văzute de publicul nostru, ca de pildă: *„Cîntecul matrozilor"*, *„Evadare din umbră"* și *„Submarinul Vulturul"*. Altele, cum sînt: *„Soarta unui om"* (sovietic); *„Noua biografie a unui vechi soldat"* (chinez), *„Tana"* (albanez), *„Legenda fetei Clun Hian"* (R.P.D. Coreeană), vor rula în curînd pe ecrane.

— Care sînt cele mai importante evenimente cinematografice pînă la sfîrșitul anului?

— În primul rînd, *„Festivalul Filmului Sovietic"*, din cadrul Lunii Prieteniei. Cu acest prilej vor fi prezentate: *„Soarta unui om"* distins cu Marele Premiu al Festivalului de la Moscova, *„Cocubeț"* (pe ecran lat), *„O întîmplare extraordinară"*, *„Poemul mării"*, *„În zilele lui Octombrie"*, *„Viața e în mîinile tale"*. În afara Festivalului vor mai rula filmele sovietice *„Ani de zbucium"*, *„Pe drumurile războiului"* și *„O fetiță își caută tatăl"*.

— Ce artiști sovietici de film vor participa la Festival?

— Noi am invitat pe Serghei Bondarciuk cu soția sa, artista Irina Skobțeva, pe V. Tihonov și Clara Luciko, pe Oleg Strijenov, pe Nikolai Rîbnikov, pe Zinaida Kirienko și L. Hitaeva, interpretele Nataliei și Dașei din *„Pe Donul liniștit"*.

— Care artiști de film ne vor mai vizita țara anul acesta?

— Între 1 și 7 octombrie va avea loc un Festival al filmului Republicii Democrate Germane, prilej cu care așteptăm vizita unor cineaști germani. Acest festival va oferi publicului cîteva noi producții ale cinematografiei prietene (*„Noua Germanie"*, *„Kuback"* și *„Căsătoria Lorentz"*) alături de reluări ale unor filme care au mai fost prezentate și s-au bucurat de aprecierea publicului nostru. În sfîrșit, între evenimentele cinematografice de seamă se numără și gala filmului chinez *Prin fier și foc* la 29 octombrie.

— La ce festivaluri va participa filmul românesc?

— Între 4 și 7 octombrie are loc festivalul filmului tehnico-științific de la Budapesta unde prezentăm *„Tinerii inovatori"*, *„Drumul oțelului"* și *„Turnarea de precizie"*. La festivalul de la Trento (5—11 octombrie) vom prezenta documentarul în culori *„Carpații răsăriteni"*.

— Care este în prezent situația filmului românesc peste hotare?

— Iată cîteva date privind achiziționarea filmelor românești în țările socialiste în anul acesta: U.R.S.S. patru filme, R. P. Ungară — patru, R.P.D. Coreeană — patru, Polonia — două, R. P. Chineză — unul. Și în țările capitaliste crește tot mai mult cererea de filme românești. Cele trei filme cu Festivalul Enescu precum și filmele lui Ion Popescu-Gopo au rulat pe ecranele multor cinematografe din occident și S.U.A. precum și la posturile de televiziune ale acestor țări. Recent, am perfectat un acord cu Israelul, pentru trei programe complecte de cîte două ore cuprinzînd trei filme artistice de lung metraj și opt documentare. Tov. Ion Lascu, director adjunct al direcției noastre, se află în momentul de față la Cairo de unde va pleca la Bagdad pentru tratative cu firmele importatoare din R.A.U. și Irak. Sînt în curs tratative și cu Italia pentru filmul *„Erupția"*. Filmele românești sînt cerute în Cipru, Turcia, R. F. Germană. Relațiile noastre cu țările Americii Latine se află la început, dar sperăm că se vor dezvolta fructuos, pe o bază reciproc avantajoasă.

— O ultimă întrebare: care sînt perspectivele dezvoltării rețelei noastre cinematografice?

— Punem accentul pe dezvoltarea rețelei sătești a cărei deservire a necesitat în prima jumătate a anului o cantitate de peliculă egală cu a întregului an 1958. Avem în vedere înființarea a încă 600 de unități sătești pînă la sfîrșitul acestui an. La orașe se vor da în exploatare încă 4 cinematografe cu ecran lat. Să amintim și un proiect care va face bucuria cinefililor: în planurile de perspectivă ale Ministerului Învățămîntului și Culturii este prevăzută construirea unor cinematografe panoramice (cinerama) în Capitală și apoi în cele mai importante centre din țară.

Cu această ultimă surpriză sacul noutăților cinematografice a fost golit... cel puțin pentru cîtăva vreme.

Eugen ATANASIU

Cadru din filmul „Soarta unui om"

CITITORII ÎNTREABĂ „MAGAZIN" RĂSPUNDE

MOESCU LUMINIȚA — București: Primele două adrese nu le cunoastem. A treia: „Mosfilm" — Moscova. Și a patra: Teatrul Național „I. L. Caragiale" str. 13 decembrie nr. 3.

ALEXANDRA P. — București: Ați uitat un amănunt: să ne scrieți în ce limbă a apărut cartea cu acel titlu. Altfel, ar trebui să căutăm cuvîntul în toate limbile lumii.

DOINA și CORNELIA — Deva: Scriitorul Dumitru Almaș s-a născut în satul Almaș, din raionul Piatra Neamț. Numele său este Dumitru Ailincăi. Îl puteți scrie pe adresa: București, str. Gabriel Péri nr. 6 sau Universitatea „C. I. Parhon", facultatea de istorie, unde scriitorul este conferențiar universitar la catedra de istorie modernă.

SORESCU VALENTIN — *București:* Protagonista filmului „Teodora" este Gianna Maria Canale, iar Circe din filmul „Ulise" e Silvana Mangano.

GEORGETA — Petroșani. — Interpreta din filmul „Dorințe" la care că referiți este Jana Brejchova. Actriței Mari Töröcsik din filmul „Umbrela Sf. Petru" îi puteți scrie la studioul „Hunnia-Film" din Budapesta.

O parte a ansamblului „Electrecord" în Piața Roșie din Moscova

La galeriile Tretiakov

Cu orchestra „Electrecord" prin U. R. S. S. și Polonia

Ce să vezi în numai zece — douăsprezece zile la Moscova!? Ar fi tocmai îndeajuns pentru vizitarea cu adevărat a galeriilor Tretiakov. Barem tabloul „Ivan cel Groaznic", după ce l-am privit minute în șir, am observat deodată că cine știe cum o picătură de apă a căzut de undeva pe tablou. Am dat s-o șterg cu batista, dar am auzit risetele celorlalți vizitatori. Ștergeam în zadar. Lacrima lui Ivan cel Groaznic e atît de autentică încît a trezit ordonatul din mine, care de altfel, în general, doarme buștean. Sau să vizitezi toate stațiile de metrou, fiecare fiind un palat cu stilul și specificul său. Cu scări rulante, ametitoare, înalte de cîte o sută de metri. Dar în timp ce noi ne urcam liniștiți pe trepte, moscoviții nerăbdători alergau înaintea treptelor mișcătoare, ca apoi o dată ajunși în metrou să scoată nelipsita carte sau revistă. Tot vagonul citește.

Dar mîile de blocuri noi! Am găsit un cartier absolut nou, unde sînt sigur că acum doi ani am văzut culturi de varză. Ce material gras pentru cei de la „Europa liberă"! În U.R.S.S. se distruge „cultura"...

Spectacole nu am prea avut ocazia să văd. Jucam aproape în fiecare seară. Era în iulie. Reprezentațiile le-am dat în aer liber, afară de una, în Sala Coloanelor, unde, să spun drept, îmi era cam peste mînă să-mi fac imitațiile. Parcă pluteau în atmosfera sobră a sălii acorduri din Bach, Beethoven, Ceaikovski. Cum să latri printre ele? Și publicul venise la ținută... Și marmură... Și candelabre... Mi-am spus: „aici ne potolim". Dar melodiile noastre au încălzit puțin cîte puțin marmora, candelabrele au devenit mai îngăduitoare, iar obișnuiții concertelor simfonice au început chiar să și zîmbească. Am profitat de ocazie și am strecurat și eu cîteva așa-zise „momente vesele". Pînă la urmă spectacolul s-a terminat în fața unui public entuziast. Că veni vorba, să-mi dați voie să vorbesc despre publicul moscovit. Intîi e un public foarte norocos. În acest centru cultural mondial un singur panou de afișe îți dă insomnii. Unde să te duci mai întîi? Là unul din grandioasele spectacole de la Balșoi Teatr, la New-York-ul pe gheață, un concert din Berlin, unul din Paris, Harlemul pe terenul de baschet, baletul „Spartakus" din Leningrad... Ori le vezi pe toate, ori te faci pustnic într-o scorbură de copac.

Plana deci pericolul ca spectatorii din Moscova să se blazeze. Ei bine, nu. Și-au păstrat toată căldura, entuziasmul și receptivitatea. Toate acestea nu le-au stîrbit însă exigența. Ca fulgerul se răspîndește vestea dacă un spectacol place sau nu. În ce ne privește, credem că ne putem declara mulțumiți dat fiindcă concertele în grădini de 3000 de locuri, am trecut la „Maxim Gorki" de peste 10.000 și am terminat pe stadionul Dinamo.

Leningradul e ca un decor de teatru. Palate ca în basme, Ermitajul, monumentele. Pentru mine însă, cel mai interesant monument e Arkadie Raikin. Subtilul actor de pe malul Nevei a reușit să-i convingă și pe cei mai sceptici critici că estrada poate fi ridicată la o înaltă ținută artistică. Creațiile lui fulger nu sînt cu nimic mai prejos decît marile creații întinse de-a lungul a cinci acte. Ba aș îndrăzni să spun că e mai dificil să dai viață unui personaj în trei secunde, decît în trei ore.

Despre Kiev, orașul-grădină, desigur ați auzit multe. Eu aș fi vrut să vă vorbesc despre „kievski cotlet" și despre „ukrainski borș". Aș fi vrut. Dar mi-e imposibil, îmi lasă gura apă numai cînd mă gîndesc la ele. Trebuie să le aveți în farfurie și atunci nu veți mai avea nevoie de interpret.

Primul spectacol de la Kiev l-am dat într-un teatru nou, terminat anul acesta. La Minsk însă am jucat la circ. Opera încă nu era gata. Dar cînd joci într-un asemenea circ, sensul pejorativ de „circar" se transformă cu siguranță în titlu de onoare. Și pot afirma asta mai ales după ce am asistat la un spectacol de circ la Lvov. Începînd cu renumitul dresor Durov, fiecare artist făcea „altceva". N-am mai văzut obișnuitele numere trapez, bambus, scară etc. Toți au prezentat creații originale, care încă nu au nume în cataloagele clasice de circ. Iar Durov, care aduce în arena deschisă de la șoarece pînă la elefant, nu seamănă cu dresorii din poze. N-are sprîncene încruntate, mustață fioroasă, nici cizme și nici bici. Cu aceeași baghetă de dirijor animă bine dispus și cocoșul, și vulpea, și hipopotamul. Cum Lvov încheia turneul nostru din U.R.S.S. am trecut apoi direct în Polonia, la Zakopane, stațiune turistică de munte, cu renume mondial. Pe culoarele hotelului se încrucișau toate limbile, dar de alpiniști n-am grijă, știu că se descurcă repede între ei, cu un „ahahihu". Etern și unic.

— Băgați de seamă, ne-au spus niște muzicanți polonezi, publicul din Zakopane e renumit pentru răceala sa. Să nu vă descurajați diseară.

Am început concertul cam timorați, Teodor Cosma și-a șters de vreo treizeci de ori ochelarii, Nicolae Nițescu a făcut sute de hm! hm!-uri, iar cîntărețele au dat gata cîte o ceapă, pentru voce (asta-i ultima modă în loc de ouă). Dar bis-urile și aplauzele publicului „rece" ne-au remontat repede. Doar eu încurcam în noul text polonez cuvintele rusești cu care mă obișnuisem.

În zilele următoare am ajuns la Marea Baltică, într-o stațiune balneară Zscjenouitszse. (Dacă vă e greu să citiți vă stau la dispoziție cu stațiunea alăturată: Mnjienczeczsdjrovej).

Varșovia am revăzut-o pentru a treia oară cam la intervale de doi ani. Dacă nu ar fi Palatul Culturii, după care te poți orienta din orice colț, m-aș fi rătăcit cît sînt eu de vechi varșovian. Sala Congreselor am regăsit-o tot așa de impresionantă, iar cînd am terminat cu succes și concertul de acolo, ni s-a luat o piatră de pe inimă.

În concluzie, o constatare îmbucurătoare: la primele turnee de acum doi-trei ani formațiile de muzică ușoară românească trebuiau să-și croiască drum către încrederea publicului. Dacă stăteam patru — cinci zile într-un oraș, publicul începea să umple sălile doar în ultimele două — trei zile. E semnificativ cred, că acum biletele se vindeau cu multe zile înainte. Iată încă un sector al artei românești care a reușit să se afirme peste hotare.

Mircea CRIȘAN

La Teatrul de Operă și Balet
în prag de stagiune nouă

De la ultimul etaj al Teatrului de Operă și Balet și pînă în fosa orchestrei, premiere constituie problema numărul unu. Localul spațios și perfect adecvat unui teatru de acest gen, permite desfășurarea tuturor repetițiilor, concomitent pentru mai multe spectacole. Stagiunea 1959-1960 va fi marcată de o serie de montări de mare anvergură artistică, premiere absolute sau reluările unor lucrări abandonate cu mulți ani în urmă, în consecință tot premiere.

Am părăsit modul obișnuit de a urmări pregătirile ca un venit din afară și am căutat să ne încadrăm — fie și pentru cîteva ceasuri —, ritmului alert de muncă. Astfel se face că am urmărit o repetiție a „Răscoalei" lui Gh. Dumitrescu de la al doilea nivel al reflectoarelor scenei. Prezentarea acestei opere într-un concert în zilele Decadei Culturii din R.P.R. mărturisea faptul că pregătirea partiturii era deja pusă la punct. În momentul de față se lucrează la spectacolul propriu-zis, deocamdată numai cu acompaniamentul pianului. Răscrucea unui drum lung de țară. Orizontul roșietic. Cîteva elemente care prin simplitatea lor sugestivă permit mari desfășurări de masă constituie decorul lucrării de Paula Brîncoveanu. Pornind de la condițiile unei astfel de concepții scenografice, regia lui Eugen Gropșeanu va accentua, după cum o cere și însăși linia textului muzical și dramatic, rolul covîrșitor al masei de țărani răsculați: jos pe scenă, se desfășura într-o imagine de o gravă frumusețe, drama desprinsă din romanul lui Liviu Rebreanu, atunci cînd părăseam pasarela reflectoarelor pentru a întîlni alți eroi, altă muzică și, implicit, alte probleme.

„Cavaleria rusticană" și „Paiațe" au fost întîmpinate de tradiție într-un singur spectacol. Celebrele opere veriste n-au mai văzut la noi de mult lumina rampei, fără a pune la socoteală concertele oferite de Ansamblul Sfatului Popular al Capitalei. Pe bună dreptate îndrăgite de public, lipsa lor era resimțită, așa că Teatrul de Operă și Balet își achită o datorie de onoare față de public montîndu-le în cursul acestei stagiuni. Sub conducerea aceluiași dirijor — maestrul Jean Bobescu — ele vor constitui totuși două unități deosebite, căci regia și scenografia diferă. Opera lui Mascagni va fi montată de Hero Lupescu, în decorurile Paulei Brîncoveanu, pe cînd „Paiațe" va fi pusă în scenă de Jean Rînzescu, cu decorurile lui Ion Ipser. Intîlnindu-l pe scenograf, nu ne-am putut opri să nu-i provocăm la o scurtă discuție asupra schițelor sale de decor. „Din cauza verismului operei, linia scenografiei va fi quasi-tradițională, ne-a spus el. Am încercat să realizez o atmosferă de teatru, aducînd în scenă o veche arenă ruinată pe fundalul unei ușoare conturări a peisajului din Calabria". În aceste decoruri vor cînta Arta Florescu, Maria Crișan și Teodora Lucaciu, interprete ale Neddei. Printre interpreții lui Canio se vor număra Garbis Zobian și Dinu Bădescu, iar printre cei ai lui Tonio — Petre Ștefănescu-Goanga, Octav Enigarescu, Mihail Arnăutu și David Ohanezian.

Stagiunea aceasta va fi marcată de... întoarcerea lui Boris Godunov pe scena Operei bucureștene. Opera marelui compozitor rus, Mussorgski, se află pentru moment în faza repetițiilor parțiale, adîca în cele ce asigură interpreților perfecta stăpînire a partiturii și textului. Dirijat de Egizio Massini, în regia lui Hero Lupescu și cu decorurile lui Roland Laub, „Boris Godunov" va constitui, fără îndoială, un eveniment artistic de prima mînă. Distribuția ei este o garanție în acest sens. Toate rolurile — de mai mare sau mai mică întindere — vor fi asigurate de vocile unor cîntăreți de frunte ai Operei noastre. Pentru a nu vorbi de Boris, interpretat de Nicolae Secareanu și David Ohanezian, să ne oprim la falsul Dimitrii, în dreptul numelui căruia vor apărea Dinu Bădescu și Garbis Zobian, la Marina, în hainele căreia vor apare pe rînd Zenaida Pally, Elena Cernei și Vera Rudeanu. Rolul nebunului l-a fost încredințat lui Valentin Teodorian, kneazul Șuiski lui Mihail Știrbei, iar călugărul cronicar Pimen, lui Mircea Buciu. Deocamdată să ne oprim aci. „Boris Godunov" va constitui un greu examen pentru colectivul Teatrului de Operă și Balet.

Ajunși la cel de-al patrulea etaj al teatrului, atenția ne-a fost atrasă de melodia unui pian neinsoțit de voce. Credeam că cineva își petrece astfel cîteva clipe libere. Greșisem. La etajul patru, solistele baletului își fac exercițiul zilnic. La bara ce înconjoară sala spațioasă și pe toată întinderea ei, Clara Volini, Valentina Massini, Cora Benador, Rodica Istrate și Alexa Dumitrache — abia întoarsă de la Festivalul de la Viena — desenează grațioase figuri. Munca aceasta zilnică și perseverentă este garanția succesului. Aci, în sala aceasta, se pregătește condiția numărul unu a viitoarelor două spectacole de balet, „PRICULICIUL" de Zeno Vancea și „ROMEO ȘI JULIETA" de Serghei Prokofiev. Primul îl va avea ca regizor și coregraf pe Oleg Danovski, iar corurile-i vor fi iscălite de Roland Laub. Pentru a discuta despre cel de-al doilea, ne-am adresat maestrului de balet Vasile Marcu, care-i iscălește regia, în decorurile Ofeliei Tulceanu. Bineînțeles, curiozitatea noastră s-a îndreptat către distribuție. Am aflat că în Julieta le vom putea admira pe Irinel Liciu, Valentina Massini și Alexa Dumitrache. În Romeo va dansa Gheorghe Cotovelea. În general, maestrul Vasile Marcu încearcă să distribuie în roluri o serie de elemente noi. De pildă, în părintele Lorenzo va apare Iulian Gheorghiu, un nume cu totul nou pe afișele teatrului. Eugen Marcu va dansa rolul lui Mercuțio, iar în cel al lui Thibaud — Ion Săbău. Paris va fi interpretat de Gelu Barbu. Maestra de balet Tilde Urseanu va apare în rolul bătrînei doici a Julietei, un rol în care calitățile dramatice ale interpretului primează. L-am părăsit pe maestrul Vasile Marcu, după ce ne-a invitat la premieră, care va avea loc la începutul anului viitor.

Radu RUPEA

Dandrige, cunoscută publicului nostru din filmul „Tamango". În fotografie, Dorothy Dandrige, interpreta lui Bess.